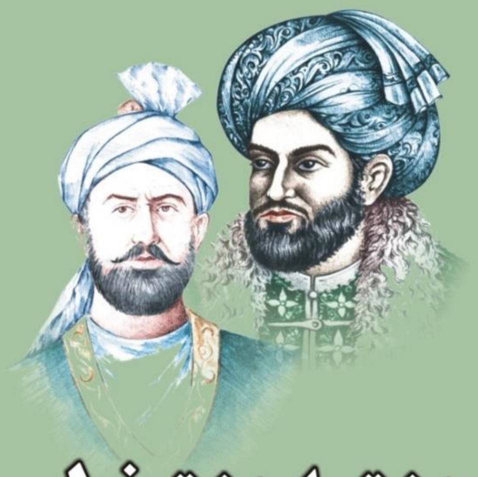

پښتو او پښتونولي

د پښتنو د نجات لار

ليکوال: عبدالحکيم نورزی

پښتو او پښتونولي

د پښتنو د نجات لار

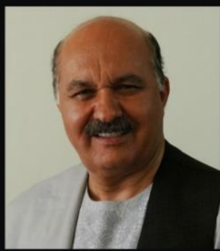

عبدالحکيم نورزی

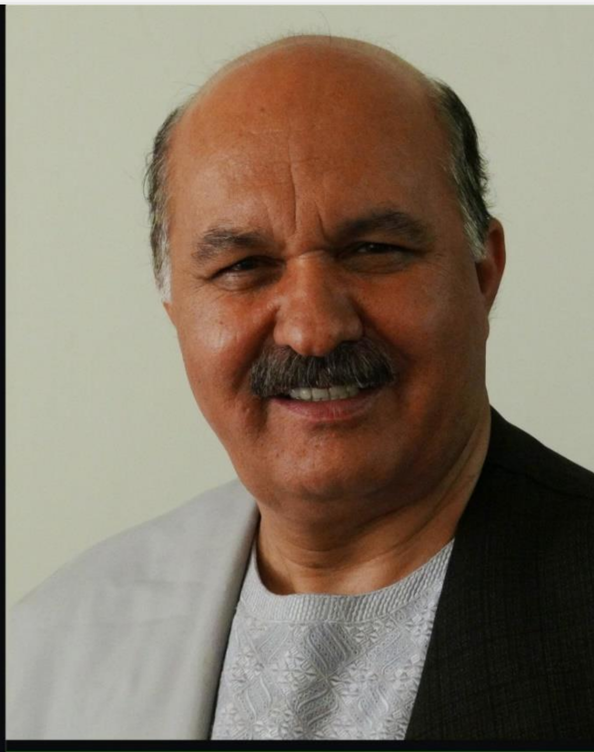

عبدالحکيم نورزی

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي د پښتنو
د نجات لار

ليکوال:

عبدالحکيم نورزى

۱۳۹۰/۱۰/۰۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د كتاب ټول حقوق د ليكوال سره خوندي دي.

د كتاب پېژندنه

د کتاب نوم: پښتو او پښتونولي د پښتنو د نجات لار

ليکوال: عبدالحکيم نورزی

انلاين چاري: مختار احمد احسان - د لراوبر ډاټ کام برېښنايي کتابتون

www.Larawbar.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دننګيالي پښتون اصلي صفت دی دا

غواړي اسلام، پښتون، پښتو او پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب لړلیک

دلیکوال عذر او خواست.

مهمه یادونه

لمړی فصل

په پښتونخوا کښی د پښتنو د اوسیدو تاریخ ته ډیره لنډه اشاره- ۳۳

الف: دپښتنو اصل او نسب.

ب: په پښتنو کښی د کورنۍ اهمیت.

ج: دپښتون تعریف، پښتون چا ته ویل کیږی؟

د : دپښتون ملت په باره کښی د بلغار د باد نظر

دوهم فصل

په پښتونخوا کښی دپښتنو تاریخ ته ډیره لنډه اشاره

لمړی برخه: په بلخ کښی دپښتنو لمړی پا چا هان.

۱:پیشدادیان.

۲:ساګزیان

۳:دتریتونا پاچاهی.

۴:کیانیان.

۵:داسپه کورنۍ پاچاهی.

۶:دتاریخ په اوږدو کښی د پښتو ژبی څرک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷: پښتانه او مدنيت.

۸:پښتانه او ويدی مدنيت

۹:پښتانه او اويستا.

۱۰:په اويستا کښی د ايرانيانو تقلب کاری.

۱۱: دفردوسی په شاهنامه کښی د ايرانيانو تقلب کاری.

۱۲:په قران مجيد کښی د ايرانيانو تقلب کاری.

دوهمه برخه:

د(۱۴۰۰ ق.م) څخه بيا د اسلام تر ظهور پوری د پښتنو تاريخ ته ډيره لنډه اشاره.-

دريیمه برخه:

د پښتنو تاريخ ته د اسلام تر ظهور ورسته ډيره لنډه اشاره. -

دریيم فصل

په پښتونخوا کښی د پښتنو ددايمی پا ته کيدو علتونه.

۱:ددايمی خونی روابطو او نظامی تشکيلاتو لرل.

۲:دقانون تر سيوری لاندی ژوند کول.

۳: دملت سازی نوی غولونکی اصطلاح.

۴: په پښتنی ټولنه کښی دقومی جوړښتونو ګټی او تاوانونه.-

۵:دپښتنو د بی اتفاقۍ څخه را پيدا شوی ستری غميزی

څلرم فصل

پښتو او پښتونولی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم فصل

دمغلو او ایرانیانو د اشغال پر ضد د پښتنو د(۵۴۴) کلنو

ډغری او مقاومت.

۱: د مغلو خلاف د کرت کورنۍ مبارزی

۲:دمغلو پر ضد د هوتک بابا مبارزی.

۳:پښتانه او سفاک بابر.

۴:دوحشی مغلو پر ضد د روښانیانو د قهرمانیو ډکی مبارزی

۵:دمغلو پر ضد د توخیانو د ویاړه ډکی مبارزی.

۶: د مغلو پر ضد د ابدالیانو د ویاړه ډکی مبارزی.

۷:دمغلوپرضد دخوشحال خان، ایمل خان اودریاخان ډغری.

شپږم فصل

پښتانه پا چا هان په هندوستان کښی.

۱: د شیخ حمید لودی سلطنت په ملتان کښی.

۲:دبختیار غلجی سلطنت په بهار او شمالی بنګال کښی

۳: پر هندوستان دجلا الدین غلجی سلطنت

۴:پر هندوستان د علاء الدین غلجی سلطنت.

۵:پرهندوستان د سلطان بهلول لودی سلطنت.

۶:پر هندوستان د شیر شاه سوری سلطنت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷: د پښتونخوا سره د هند د پښتنو پا چا هانو رابطه.

اووم فصل

معاصر افغانستان.

۱: هوتکیان

۲:سدوزیا ن.

۳:په پښتونخوا کښې پښتنې دولتونو ته متوجه خطرونه.- ۳۹۸

الف:هخامنشان

ب:ساسانیان

ج:دپښتنو پر ضد دایرانیانو او مغلو تو طیې.

۴:داحمد شاهي امپراطورۍ دزوال عوامل

الف: داخلي عوامل

ب:خارجي عوامل.

۵:په هیواد کښې د (۹۳) کلن سیاسي ثبات اغاز

۶: ډیورند لاین ،محکوم او ازاد سرحدونه

۷:په هیواد کښې دنوې بې ثباتۍ اغاز.

اتم فصل

اشغال شوی افغانستان اودپردیو پلاس کښېنول شوی حاکمان.

۱:دروسانو د خوا د افغانستان اشغال اودهغوی د پښتنو ضد پالیسي.

۲:د پښتنو د جهاد ګټې چا ته ورسیدې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم فصل

۱:دافغانستان په اړه د امریکا د پالیسۍ ستری غلطۍ.

۲:دامریکا د غلطیو څخه د ایران استفاده.

۳:دامریکا د غلطیو څخه د پاکستان استفاده

لسم فصل

دامریکا د خوا د افغانستان اشغال.

۱:په منطقه کښی د پښتنو تاریخی رول

۲:د پښتنو او امریکا د جنګ په خاطر د شیطانی مثلث ایجاد.-

۳:دملی خاین تعریف

۴:د شیطانی مثلث د ظلم په مقابل کښی د پښتنو صبر او تحمل.

۵:د پښتنو او امریکا د جنګ اغاز

۶:د پښتنو او امریکا جنګ به څومره وخت دوام وکړی؟

۷: د پښتنو او امریکا تر منځ د جنګ ګټه چاته رسیږی؟

۸:د پښتنو او مریکا ترمنځ جنګ به څوک ګټی؟

۹: د پښتنو – امریکا او افغان – شوروی جنګونو مقایسه.

یولسم فصل

په پښتونخوا کښی د پښتنو او سنی امنیتی، اقتصادی او سیاسی حالت.

۱:د پښتونخوا او سنی امنیتی حالت

۲:د پښتنو دا روانه غمیزه چا او څنګه اغاز کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳:پښتون نړۍ ته چا د طالب او القاعده په نوم معرفي کړې.

۴: د پښتنو اقتصادي حالت.

۵:د پښتون ملت ننني سياسي حالت.

دوولسم فصل

د شيطاني مثلث غړي د پښتنو د دايمي غلامۍ د پاره تلاش کوي.

۱: په پښتنو کښې د بې تفاوتۍ د فرهنګ ترويج

۲:د قومي شورا ګانو او فرهنګي ټولنو د جوړيدو د فرهنګ ترويج.

۳:د جاسوسۍ او بې ننګۍ د فرهنګ ترويج

ديارلسم فصل

د پښتنو د نجات لار.

۱:پښتون ملت څه وخت په يو نجات بخښونکي ملي قوت بدليدا يشي؟

۲:د پښتنو د پاره د قبول وړ سياسي نظر کوم دی؟

۳:د پښتنو ملي سياسي سازمان بايد څه وکړي؟

۴:و سياسي قدرت ته د رسيدو قانوني لاري

۵:ايا د پښتنو د يو الي تلاش يو فاشيستي عمل دی؟

۶:د پښتنو رول د نظام د سياسي ثبات په اړه.

۷:د يو مشروع او با ثباته سياسي نظام او د افغان نجيب ملت د ملي وحدت د تامين په اړه د پښتنو رول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عذر او خواست:

دا کتاب (پښتو او پښتونولي د پښتنو د نجات لار)ما په ډېر زحمت ولیکلی.

زما لپاره د دې کتاب لیکل ډېر سخت کار وو ځکه چې ما په خپل ژوند کې یوه ساده مقاله هم لیکلې نه وه .

زه ادیب ، لیکوال ، محقق ، تاریخپوه او یا تاریخ لیکونکی نه یم .

زه دا منم چې په دې کتاب کې به د ادبي ، املایي ، تحقیقي ،ارتباطی او د کتاب لیکنې د اصولو له پلوه ډېرې زیاتې تېروتنې وي ، هیله لرم چې باعزته لوستونکي به ما وبخښي .

دا کتاب نه د پښتنو مکمل تاریخ او نه د پښتو او پښتونولی مکمل قانون دی،په حقیقت کښی د ا کتاب یو لکچر ته ورته دی چی د پښتون ملت ماضی ،حال او مستقبل ته ډېره لنډه اشاره پکښی شوی ده.

زما د مظلوم پښتو ن ملت د مظلومیت ، غلامۍ ، خوارۍ او ذلالت ژوند چې په خپل تاریخي هېواد کې یې د خارجي هېوادونو د اجنټانو تر ظلم لاندې تیروي ، زه مجبور کړم چې د پښتون ملت د تاریخ او ماضي په باره کې یو څه معلومات پیدا کړم او ځان په دې خبر کړم چې ایا پښتون ملت د پخوا څخه هم داسې په غلامۍ او مریتوب کې ژوند تېراوه ؟

که یې اوس دا غلامي او بدبختي په نصیب شوې ده ؟

ایا پښتانه له ازله غلامان پیدا شوي دي ؟

او که نن د خپل یو زیات شمېر ذمه واره پښتنو مشرانو د بې تفاوتۍ اویا بې ننګۍ په سبب ددی ستر پښتون ملت څخه اوس غلام او مریی جوړ شوی دی ؟

زما د مظلوم پښتو ن ملت دې روان بې پایه مظلومیت ،ذلت،خوارۍ،غلامۍ،بی عزتۍ،لوږې ناروغۍ ،بې وسۍ،بې سوادۍ او داسې نورو په زړګونو خواریو او مصیبوتونو زه مجبور کړم چې د ذکر شوو مشکلاتو څخه د خپل پښتون ملت د خلا صون په باره کښی فکر وکړم.

لکه څنګه چی نبی علی السلام د الله(ج) په امر د صفا پر غونډۍ پر خپل قوم ږغ وکړی او هغوی ئی د الله(ج) د عذابونو څخه خبر کړل ، ما هم د یو مسلمان په صفت د خپل محبوب پیغمبر محمد رسول الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ص) په پيروی دا فيصله وکړل چی خپل دا مظلوم پښتون ملت دهغو خطراتو څخه خبر کړم چی دوی ته متوجه دی.

مادا فيصله وکړل چی په علمي لحاظ په خپله دې ګونګی ژبه ، ړندو سترګو ، د سواد په لحاظ ناتوانه حالت پر خپل مظلوم پښتون ملت چې د تاريخي بربادی پر لور په پټو سترګو روان دی نارې او سورې ووهم ، که وکولای شم هغوی د نابودی د دې تاريخي کندې څخه راګرځوم .

زه د خپل زړه درد او ارمان چې په دې څو بې ارتباطه پاڼو کې مې ليکلی دی ، هغو رښتينو او ننګياليو پښتنو ته د نجات د چيغې په ډول وړاندې کوم چې تراوسه د پښتنو د دښمنانو له خوا د بې ننګی او بی تفاوتی په وژونکي ويروس او ميکروب مبتلا شوي نه وي .

زه دا خپلې نارې او چيغې پر هغو رښتينو پښتنو وهم چې لا تراوسه يې په وينو کې د پښتو او پښتونولی عالي ، اسلامي او انساني جوهر موجود وي .

زه دا کتاب هغو درنو پښتنو ته د درناوي په حيث ډالی کوم چې د ژوند هدف يې د پښتون ملت نجات او سوکالي وه او ده او په دې خاطر يې تياری شپې روڼي کړې دي .

مادا کتاب زما له نظره په داسې اسانه او روانه پښتو ليکلی دی چې زما په شان لږ باسواده شخص هم پرې پوهېدلای شي او کوښښ مې کړی دی چې هغه لغاتونه او جملې په کې استعمال کړم چې نن په عامو پښتنو کې رواج دي ، له دې سببه شايد د پښتو ژبې پياوړي ليکوالان او اديبان زياتې نيوکې راباندې وکړي .

د " پښتو او پښتونولی " د قانون په باره کې د (1380 هـ . ش) کال راهيسې ما د لرې او برې پښتونخوا د جرګو او مرکو د سپين ږيرو او مشرانو سره خبرې کړې دي ، د هغوی څخه چې مې څه زده کړي او اورېدلي دي په دې کتاب کې مې ذکر کړي دي .

څه چې ما د پښتو او پښتونولی د قانون په باره کې په دې کتاب کې ذکر کړيدي ، دا شايد د پښتو او پښتونولی د قانون د سترسمندر څخه يوازې يو څاڅکی وي ، زه په دې هيله يم چې پښتانه عالمان او محققين به د پښتنو د فطرت يعنې " پښتو او پښتونولي " د قانون په باره کې ژورې څېړنې او تحقيقات وکړي او د خپلو څېړنو او تحقيقاتو نتيجه به په ليکلي ډول پښتنو ته وړاندې کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه اول خدای(ج) ته او بیا هر پښتون ته د یو سوالګر فقیر په ډول دا سوال کوم چې زما له مظلوم پښتون ملت سره دې مرسته وکړي ، ترڅو ددې مظلومیت او غلامۍ له ژوند څخه خلاص شي .

ای پښتنو ! کله چې تاسو دا کتاب لولئ که زه ژوندی وم ، نو د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د مظلوم پښتون ملت د دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، ملي ګټو ، ملي نوامیسو ، ملی خپلواکۍ ، ملي حاکمیت او ګراني پښتونخوا د ځمکنۍ بشپړتیا ، د دفاع په مقدسه سوله ایزه غزاکې د مال او سر په قیمت ملګرتیا ، ملاتړ او ننګ راسره وکړئ او که زه مړ وم دغه پورته ذکر شوې د ننګ لار تاسو تعقیب کړئ او ماته د لوی خدای(ج) له دربار څخه بخښنه وغواړئ .

ومن الله التوفیق

د ربښتینو اوننګیالیو پښتنو د ملاتړ اودعا محتاج .

ستاسو ورور

عبدالحکیم (نورزی)

افغانستان - کابل

1390/10/7

مهمه یادونه:

۱: ما پدی کتاب کښې د لوستونکو د اسانه پوهیدو په خاطر دایران پخوانی نومونه لکه پارس، پرشیا او داسی نور ندی ذکر کړی ، همیشه می دغه جغرافیې ته دایران لفظ استعمال کړیدی ،حال دا چې ذکرشوی جغرافیې ته د ایران متنازع نوم پدی نږدی وختونو کښې ورکول شویدی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲:ما پدی کتاب کښی دافغانستان پر ځای تقریباً همیشه د پښتونخوا نوم استعمال کړیدی، هیله ده چی ګران لوستونکی دپښتونخوا د نوم څخه دپښتورد ایالت داوسنی نوم مطلب وانخلی.

دپښتونخوا څخه زما مطلب د پښتور ایالت نه بلکه هغه تاریخی پښتونخوا ده چیری چی دقبلالمیلاد څخه بیا تر نن پوری پښتانه میشت وه او نن هم میشت دی.

یا په بل عبارت د پښتونخوا څخه زما مقصد د لوی احمد شاه بابا لوی افغانستان دی.

عبدالحکیم (نورزی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اول فصل

الف:د پښتنو اصل او نسب ته یوه لنډه اشاره:

د پښتون ملت د اصل او نسب په باره کې ستر محقق علامه عبدالحی حبیبي داسې وايي:

پښتانه د تاریخي تحقیقاتو له پلوه هغه زاړه اریایان دي چې دا څو زره کاله پرله پسې په دغه خپله مځکه (پښتونخوا) کې پراته دي، په پښتنو کې تراوسه هغه د اریایانو زاړه خواص او مزایا لیدل کیږي .

دنړۍ د نورو عالمانو او محقیقینو د څیړنو او تاریخي شواهدو څخه هم دا ثابتیږي چې پښتانه د سپین پوستو اریایانو د نسل څخه دي.

دا عالمان پدې باور دي چې اریايي قبایل د ډیرپخوا زمانو څخه د امو او اباسند تر منځ د پښتونخوا په هیواد کښې اوسیدل.

کله چې ددوی نفوس او مواشي زیات شول نوددوی دجملې څخه ځینو قبایلو د خپل ځان او خپل حیواناتو د غذا د پیداکولو په خاطر د پښتونخوا د مځکې څخه مهاجرت وکړی.

مونږګرانولوستونکوته د لاښه پوهیدو په خاطر ارین قبایل په لاندې درو برخوو کښې په ډیر لنډ ډول معرفي کوو.

۱: بهارتي ارین قبایل:

هغه ارین قبایل چې د (۲۰۰۰ ق.م) په شا وخوا کښې د پښتونخوا څخه د هند پر لور وکوچیدل ددوی په منځ کښې تر ټولو غښتلې قبله د ،،بهارت،، قبیله وه چې پا چا یې ،،سوداس، ،نومیده ،نو دی قبیلو ته هم په پای کښې بهارتي ارین وویل شول، او ددوی نوی مځکه ،،بهاراتا،، یعنې د بهارت خلګو وطن اویا ،،بهارته ورشه،، یعنې د بهارت د خلګو ورشوو بلل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خلګو به دهند پر مځکه ځان ته ارین یعنی اصیل او نحیب ویل او دهند بومی خلګو ته به یی ،، داس،، یا ،، داسیو،، ویل او نفرت به یی ځنی کوی او خپله وینه به یی نه ورسره ګډول.

دی هندی اریایانو د ،،ایندرا،، په نوم د رب النوع پرستش کاوه.

دهندی اریایانو د ایندرا پیروان پر دوو مخالفو ډلو ویشل شوی وه چی د یوی ډلی قبایلو مشرتوب د بهارت قبیلی کوی او په بله ډله کښی نورپنځه ارین قبایل شامل وه چی د ،،پنکه جانا،، یا ،،یادوګروپ،، په نامه مشهور وه ،او یو د بل سره به په جنګونو لګیا وه.

دهندی اریایانو ژبه ،،سنسکریت،، وبلل شول او ددوی مشهور مذهبی کتاب د ،، ریګویدا،، په نوم یادیږی.

۲:یوروپین او ایرانی ارین:

داهغه قبایل وه چی د پښتونخوا څخه دایران او اروپا پر خوا وکوچیدل.

ددی قبایلو څخه یو شمیر په ایران کښی میشتی شوی او نوری یی د اروپا پرلوری ولاړی او تر ډیرو زمانو پوری په اروپا کښی د کوچیانو په ډول اوسیدی.

هغه قبایل چی په ایران کښی پاته شول دهغو په باره کښی به ددی کتاب په راتلونکو پاڼو کښی په لږتفصیل خبری وشی.

۳:باختری یا مرکزی ارین:

کله چی د پښتونخوا مځکه د ارین قبایلو د پاره تنګه شول نو ځنی قبایل د هند ،ایران او یورپ پر خوا وکوچیدل او مهاجرت ئی وکړی خو دارین قبایلو تر ټولو غښتلی قبیله یعنی پښتانه پرخپل پلرنی ټاټوبی یعنی پښتونخوا پاته شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتونخوا یا باختر د مځکی ځخه دنوروارین قبایلو هجرت ددی سبب شو چی د پښتونخوا مځکه تنها د ، ،پکهت، ، یعنی پښتنو قبیلی ته پاته شی.

دریګوید په دوهم ټوک کښی د پښتنو ، ،پکهت، ،ذکرپه(۱۴۰۰ ق.م) کښی د لسو ملکانو په مشهور جنګ کښی هم شویدی.

پکهت،بخد په هخامنشی دور کښی دیونان د مشهور تاریخ نګار هیروډوټس په لیکنو کښی د پکتویس او پکتوان په الفاظو شوی دی او ددوی مځکه یی دپکتیکا یا پکتیکی په نوم یاده کړیده.

نورو یونانی تاریخ لیکونوکو هم په خپل لیکونو کښی دپښتنو او پښتونخوا ذکر کړیدی،پښتانه یی دپکتیانو او پښتونخوا یی د پکتین په نوم یاده کړیده.

دا بخد ،پکهت،پکتویس او پکتوان الفاظ ټول د پښتون ملت نوم دی صرف د زمان او مکان سره یی لهجی فرق کړیدی.

نن هم په پښتنو کښی په عین زمان کښی خو بیلو ولایاتو کښی د پښتو د الفاظو لهجی بدلی دی.

دا دبخدی،پکتیکی،پختی،پښتی، ،پکتیکا ،پښتیخا ،پکتیا ،پختیخا الفاظ ټول د پښتونخوا معنی لری صرف د زمان سره یی لهجه بدله شوی ده.

ب:په پښتنو کښی د کورنۍ اهمیت.

په اجتماعي حالاتو کې دا یو منلی حقیقت دی چې کورنۍ د ټولنې منشا ده او د اجتماعي ژوندون زده کړه او وده هم ، لومړی په کورنۍ کې کیږي کورنۍ د ټولنې اساس او په حقیقت کې د یو کوچنۍ ټولنې نمونه ده .

په پښتنو کې همیشه کورنۍ خاص اهمیت درلودلی ، تر کورنۍ وروسته (پښه) ،(زي) اونور مراتب وو چې په پای کې نو ټوله په پښتون ګڼېده او دا ټولې کورنۍ اوټبرونه دپښتون ملت اجتماعي شعبې وې چې د اجتماع په علم کې (سلالیه ټولنه) ورته وایي . سلالیه ټولنې همیشه د خپلوي او تناسل په روابطو جوړېږي او د دوی وینه او پښت هم تقریبا یو وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سلا ليه ټولنو کې دوه ډوله روابط شته ، چې ځينې پر ميندو سره وېشل کېږي او ځينې پر پلرو .

پښتانه هغه قبايل دي چې پر پلرو سره وېشل شوي دي او (ابوت) يعني پلارګلوي د دوی د وېش ستنه ده ، د پښتنو (اسما الرجال) به تاسو ته ښه ښکاره شي چې هرټولنه بيل پلار لري او دا پلرونه په پای کې ټول د پښتون په لوی پلارګډېږي او په دوی کې د پلار د قبيلوي وېش مسلسل عنعنات شته .

"ويکتورګيګر " الماني شرق شناس د پخوانيو اريايانو په باره کې ليکي: (پخوا اريايانو داسې قبايل لرل چې سره خپل به وو) يعني دا چې قبيله به د يوه سړي د اولاده ځخه جوړه وه ، يا په بله وينا د يوه سړي اولاد ته به خدای پاک دومره برکت ورکړی و ،چې په زرګونو خلک به ځنې جوړشول او دې خلکو به خپل ځانونه د خپل لومړي نيکه په نوم يادول او نورو قومونو به هم دا خلک د دوی د نيکه په نوم يادول .

لکه: د احمد بابا اولاد به ځانته احمدزي ويل ، د نور بابا اولاد به ځانته نورزي ويل ، د سليمان بابا اولاد به ځانته سليمانخېل ويل او د بارک بابا اولاد به ځانته بارکزي ويل په نورو قومونو کې به هم په دې نومونو يادېدل او تراوسه هم دا پورته ذکرشوي قومونه په پښتنو کې په عين نوم يادېږي .

په پښتنو کې د کورنۍ د مشر په نوم (زي) يا (خيل) جوړېدلو دود تراوسه لا هم دوام لري چې ژوندی مثال يې زما خپله کورنۍ ده ، زما د پلار ، پلار چې زما نيکه دی اخترمحمد نومېده ، هغه (7) زامن درلودل ، دې اوه (7) ورونو هر يوه ته خدای (ج) د (3-16) پورې زامن ورکړل او د دوی زامنو ته بيا خدای(ج) نور زامن ورکړل چې اوس زموږ د کورنۍ يعنې د اخترمحمد لمسي ، کړوسي او کوسي نارينه غړي څو سوو نفرو ته رسېږي او دوی ځانو ته په نورزي کې (اخترزي) وايي ، تردې وړاندې په هغه نورزو کې چې زه يې پېژنم د (اخترزي) په نوم پښه نه وه ، دا يوه نوې پښه ده چې شخصا زما کورنۍ د نورزو په قوم کې ور اضافه کړل.

د دې خبرې معنا داده چې په پښتنو کې د (زي) ، (خېل) او (کهول) د جوړېدو پروسه تراوسه لا هم دوام لري .

د اويستا په زړه ژبه کې (ويس) او د هند په ريګويدا کې هم دغه کلمه د کورنۍ او قبيلې په نوم استعمال شوې ده .

دوکتور " ګوستاولوبون "د زړو اريايانو د کورنۍ په بحث کې وايي :

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخوا د دوی د ژوند او معاشرت اساس په کورنۍ ټینګ وو ، ټول خلک خپلو پلرو او نیکونو ته منسوب کېدل ، بلکې دوی د خپلې کورنۍ پرستش کاوه ، کوزده ، تولد او تناسل یې د دې جهته مذهبي مبارک دودونه بلل چې د دوی پښت پاتې شي او تېر یې ډېر شي ، زوی پر دوی ډېرګران وو او زیږېدل یې هم خوښي وه او د زوی نه درلودل یې د کورنۍ ورانی او د پلرو د نامه ورکېدل ګڼل .)

د پورته تاریخي تشریحاتو څخه دا معلومېږي چې پخوا هم د پښتنو اجتماعي ژوند پرکورنۍ ولاړ وو او دا ټولنیز دود ترنن پورې هم په پښتنو کې ټینګ دی .

لنډه دا چې پښتنو خپل او سني خوی ، خواص ، سجایا ، اخلاق او داسې نور صفات د خپل اریایي نیکونو څخه په ارث وړي دي .

د پورته دلایلو او حقایقو پر اساس ویلای شو چې پښتانه د "ارین" نژاد خلک دي .

ج:د پښتون تعریف، پښتون چاته ویل کېږي؟

د قران شریف د سورت بقره په (46) ایت شریف کې خدای(ج) د بني اسرایلو قوم ته داسې خطاب کوي : د ایت شریف ترجمه:

((ای د یعقوب اولاده ! زما هغه احسانات یادکړئ ، کوم چې ما پر تاسو کړیدي او دا چې ما تاسو ته پر ټول اهل جهان باندې فضیلت درکړی وو)

خدای(ج) ددې ایت شریف په واسطه اسرایلو ته دا خپل احسانونه ور په یادوی چې د موسی علیه السلام په وخت او تر هغه وړاندې او وروسته یې د اسرایلو سره کړي وو . . . .

د خدای(ج) د هغو احساناتو پر اساس چې د خدای(ج) له خوا د اسرایلو د قوم سره شوي دي ، اسرایل نن هم د خدای(ج) په ټولو بندګانو کې خپل ځانونه د خدای منتخب قوم بولي .

اسرایل وایي چې موږ د خدای(ج) پرنورو بندګانو ځکه فضیلت او برتري لرو چې خدای(ج) ټول پیغمبران په اسرایلو کې پیدا کړیدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا رښتیا خبره ده چې الله پا ک ټول انبیا علیه السلام په اسرایلو کې پیدا کړیدي ، خو دې نافرمانه او ناشکره قوم له اکثره پیغمبرانو سره چلونه او ټګۍ کړیدي ،دخپلو پیغمبرانو نافرمانۍ یې کړې دي او د هغوی دازار او اذیت سبب شوي دي .

زه په ډېرویاړ او افتخارسره ټولې نړۍ ته دا په ډاګه وایم چې دنړۍ د ټولو ملتونو په منځ کې اسرایل نه ، بلکې "پښتون ملت" خدای(ج) ته ډېر ګران ملت دی.

پښتو ن ملت دنړۍ تر بل هرملت زیات د الله پاک د ستر رحم ، شفقت او مهربانۍ وړګرځیدلی دی او ددې ادعا د ثبوت لپاره زه لاندې دلایل لرم:

لومړی دلیل :

خدای(ج) په خپل نهایت ستر رحم ، شفقت ، مهربانۍ او مرستې د امو او اباسین ترمنځ پروت " پښتون ملت" سل فیصده د اسلام په مقدس دین مشرف کړي دي چې دا ستر افتخار د نړۍ د بل هېڅ ملت په برخه شوی نه دی ، ځکه چې د عربي ملت په منځ کې هم یهود او نصارا شته ، د ترکي ملت په منځ کې هم یهود او نصارا شته ، د مصري ، ایراني ، پا کستاني او داسې نوروملتونو په منځ کې یهود ، نصارا او د نورو ادیانو پیروان شته ، حتی د پنجشېر د یوې وړې او تنګې درې د څو محدودو تاجکانو په منځ کې لا هم د عبدالرحمن په شان کافر موجود دی .

که د الله پاک مرسته او هدایت نه وای ، نو په پښتنو کې به هم یو خېل یهود ، بل خېل مسلمان او بل خېل به نصارا وای ، یو زی به هندو ، بل زی به یهود ، بل زی بت پرست ، بل زی بودایي یا ګاو پرست او بل زی به مسلمان وای .

دا د الله(ج) مرسته او مهرباني ده چې د امو او اباسین ترمنځ پروت تقریبا اتیا میلیونه پښتون ملت په منځ کې الحمدالله د عبدالرحمن پنجشېري په شان تنها یو کافر هم وجود نه لري او ټول پښتون ملت د خدای(ج) په مرسته او هدایت د اسلام په مقدس دین مشرف شوی مسلمان ملت دی .

د پورته دلایلو په اساس موږ ویلای شو چې:

" پښتون ملت" د خدای(ج) په مرسته مسلمان ملت دی ، ځکه چې الله پاک په خپل فضل او کرم سره "پښتون ملت" سل فیصده د اسلام په مقدس دین مشرف کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې موږ د پښتون په اړه خبرې کوو ، معنا يې داده چې موږ د مسلمان په باره کې خبرې کوو ، ځکه چې هر پښتون مسلمان دی .

د پورته دلايلو پر اساس موږ نړۍ ته په ډېر ویاړ سره داسې ويلای شو چې:

پښتون یعنی مسلمان، پښتون ملت يعني مسلمان ملت.

دوهم دليل :

که موږ د اسلام د پرمختګ تاريخ ته متوجه شو ، نو دا به راته معلومه شي چې د نړۍ اکثره ملتونه د مسلمانانو د تورې په زور د اسلام دين قبول کړیدی چې ژوندی مثال يې د مکې د قريشو د ابوسفيان ډله ، ايرانيان پاکستانيان او داسې نور ملتونه دي چې د مسلمانانو د تورې په زور يې اسلام قبول کړی ، خو پښتون ملت د الله(ج) په فضل او مرحمت د اسلام مقدس دين په خپله خو ښه او رضا قبول کړی .

پښتنو د اسلام مقدس دين ځکه په خپله خو ښه او رضا قبول کړی چې د اسلام مقدس دين (99٪) د پښتنو د فطرت یعنې "پښتو او پښتونولۍ" سره برابر وو .

کله چې پښتون ملت د خدای(ج) په مرسته ، مهربانۍ او هدايت په خپله خو ښه او رضا د اسلام په مقدس دين مشرف شو ، نو يې د اسلام د پرمختګ په خاطر د الله(ج) د رضا د حاصلولو لپاره مقدس جهاد ته ملا وتړله او د نړۍ تر بل هر ملت يې دالله(ج) د رضا لپاره زيات جهاد وکړ .

د هند په قاره کې چې نن هرخومره مسلمانان شته پدی کې د پښتون ملت د جهاد او تبليغ تاثير تر بل هرچا زيات ته برخه لری .

د پورته دلايلو پر اساس موږ نړۍ ته دا برملا اعلانولای شو چې :

پښتون ملت د خدای(ج) په مرسته او مهربانۍ "مجاهد ملت" دی .

درېيم دليل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای(ج) د پښتون ملت افرادو ته د ځینو قومونو د افرادو په تناسب د عدالت کولو توان ورکړی دی ، همدا علت دی چې د پښتون ملت مشران ، پاچاهان او امپراطوران د نړۍ د نورو قومونو د مشرانو ، شاهانو او امپراطورانو په انډ ول ، خورا عادل کسان دي .

نو پر دې اساس موږ ویلای شو چې " پښتون ملت" د خدای(ج) د رحم او شفقت وړملت دی چې د ځینو نورو قومونو په تناسب یې په پښتنو کې د عدالت عالي جوهر زیات ایښی دی .

پس موږ ټولې نړۍ ته دا په ډېر افتخار ویلای شو چې:

پښتون ملت د خدای(ج) په مرسته او مهربانۍ "عادل ملت" دی .

د پورته دلایلو په استناد موږ ویلای شو چې پښتون ملت د خدای(ج) د مرستې ، مهربانۍ او شفقت وړملت دی او په لنډ ډول پښتون داسې تعریفولای شو :

پښتون ملت یعني مسلمان ملت.

پښتون ملت یعني مجاهد ملت .

پښتون ملت یعني عادل ملت .

څرنګه چې الله پاک په خپل فضل او کرم سره پښتون ملت سل فیصده د اسلام په مقدس دین مشرف کړی دی ، پښتون ملت ته یې د الله (ج) په لاره کې په خپل سر او مال د جهاد کولو توان ورکړی دی او په پښتنو کې یې د عدالت جوهر ایښی ، نو پر دې اساس موږ ویلای شو چې:

پښتون ملت د الله(ج) ډیر ګران ملت دی .

د پورته عیني او تاریخي حقایقو پر بنیاد موږ پښتون ته داسې خطاب کولای شو :

ای پښتونه ! ته په نړۍ کې په ویاړ او سرلوړۍ سره ژوند کوه ځکه چې ته مسلمان ، مجاهد ، عادل او د الله (ج) ډېر ګران ملت غړی یې .

په بل عبارت :

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونوالي يا پښتونتوب وياړ دی ، ځکه چې هر رښتينی پښتون مسلمان ، مجاهد ، عادل او دالله(ج)د ډير ګران ملت غړی دی .

د پښتون ملت د ټولنيز نفس،ملي غروراوروحياتو په باره کې علامه عبد الحی حبيبي داسې وايي:

لکه نور ملتونه چې ځانته خپل خصايص او ملي روحيات لري په همدې ډول پښتون ملت هم ځانته يو بيل ټولنيز نفس لري چې دغه پښتني نفس پښتون ملت د نورو ملتونو څخه بيلوي او د دوی د ملت اساس پر مخصوصو اصولو باندې ږدي .

د پښتون ملت د ژوند لارې ، اداب ، دودونه او د تفکر ډول او د ادب اسلوب او د خيالاتو او جذباتو رنګ بالکل له نورو ملتونو څخه بيل دی ، يو پښتون چې هر چېرې وي ، دده خپل خصايص اوروحيات يعنی "پښتو او پښتونولي" دی له نورو خلګو څخه بيلوي .

د ټولنيزو چارو او د بشر د لوړتيا د چارو د فلسفې محقق اوعالم ګستاولوبون داسې وايي:

(روزنه او نور اړونکي عوامل د انسان عقل او ادراک ته تغير ور کولای شي ، مګر د انسان روحيات نه شي وربدلولای او د هغه روحي خصايص نه شي ځنې بيلولای .

هغه وخت موږ يو ملت له خپله حاله او ښتی بولو چې دده

"ملي روح" هم پر بله خوا وګرځي او ملي روحيات ځنې ولاړ شي .)

له نېکه مرغه د پښتنو ملي روح يعنې "پښتو او پښتونولي" لا تراوسه په پښتون ملت کې د سپين غره په شان محکمه او ټينګه ولاړه ده .

" پښتو او پښتونولي " پښتنو ته د خپل نوميالیو نيکونو څخه په ارث راغلې ده .

" پښتو او پښتونولي " د تعليم او ترببي په سبب پښتنو ته ورزده شوې نه ده ، بلکې " پښتو او پښتونولي " پښتنو د خپلو پلرونو او نيکونو څخه په ارث اخيستې ده .

موږ دا نن هم په پښتنو کې داسې صفات او عنعنات وينو چې زرګونه کلونه وړاندې په زړو ارياپانو کې ليدل کېدل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مثال په ډول مونږ د جرمني عالم دوکتور ویکتورګیګر د خوا د زړو اریایانو دا تعریف د اوسنیو پښتنو سره مقایسه کوو .

وکتورګیګر وایي: (دوی ته دا ښکاره وه چې مونږ د یوه ملته یو ، نژادي او خوني روابطو دوی په خپلو نیکونو او پلرونو پورې نښلول ، دوی خپله ژبه ، دودونه او پښت ، مشترک سره باله ، نو یې خپل ځان (ارین) بللي چې معنا یې نجیب ، شریف او اصیل ده ، دوی هر ښه خوی او د خوښولو اخلاق د ځان مخصوص ارث ګاڼه . . . .)

دې عالم په پورته ذکر شویو الفاظو کې کټ مټ د پښتنو روحیات ، صفات او سجایا ذکر کړیدي .

اوس دا سوال پیدا کېږي چې مونږ چا ته "پښتون" ویلای شو ؟

ایا هرهغه څوک چې په پښتو ژبه خبري کوي هغه پښتون بلل کېږي ؟

ایا هرهغه څوک چې په یوه پښتني کورنۍ کې د پښتني یا ناپښتني مور له نسه څخه پیدا شوی وي ، په پښتو ژبه خبري کوي دا شخص پښتو ن بلل کېږي ؟

نه خیر ، یوازې په پښتو ژبه خبرې کول او په پښتنه کورنۍ کې د پیدا کېدو پر اساس څوک پښتون کېدای نه شي .

ډېر نا پښتانه اشخاص په پښتو خبرې کوي ، د پښتو او پښتونولۍ د قانون پر اساس دوی ته پښتانه نه ویل کېږي .

د پښتنو په وطن کې ډېر زیات ناپښتا نه خلک ژوند کوي او د پښتنو سره په یوه محیط کې د ګډ ژوند کولو پر اساس یې پښتو ژبه د دوی د مورنۍ ژبې په ډول زده کړې ده ، خو د پښتو او پښتونولۍ د قانون پر اساس دې خلکو ته پښتانه نه ویل کېږي .

د پښتو او پښتونولۍ قانون پښتون په لاندې څو جملو کې تعریفوي:

۱: پښتون هغه چا ته ویل کېږي چې په ورځني ژوند کې د پښتو او پښتونولۍ د قانون مراعات کوی .

۲: پښتون هغه چا ته ویل کېږي چې په ورځني ژوند کې د هغو صفاتو خاوند وي چې د پښتو او پښتونولۍ قانون د یو پښتون کس لپاره مشخص کړیدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳: پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې په ورځني ژوند کې د پښتو او پښتونولي د قانون د خورا لوړو صفاتو يعنی ديني او انساني جواهرو خاوند وي .

۴: پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې پښتو او پښتونولي د هغه "ملي روح " وي .

۵: پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې په ورځني ژوند کې د هغه روحيات ، خواص ، نفسيات ، اخلاق ، جذبات ، افعال او اعمال د " پښتو او پښتونولي " له قانون سره برابر وي .

۶: پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې په ورځني ژوند کې ټينګه عقيده او نور ټول ښه خويونه ، ښه اخلاق ، ښه صفات ، ښه افعال او ښه اعمال د ده مخصوص صفت وي .

۷: پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې "پښتو او پښتونولي " دده فطرت وي .

۸: د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې په ورځني ژوند کې په هرځای او هر وخت کې د پښتنو ، پښتو ژبې ، ملي خپلواکۍ ، ملي حاکميت ، د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتيا ، د پښتنو د ديني ارزښتونو ، ملي ګټو او ملي نواميسو څخه دفاع خپل پښتني فرض وبولي .

۹: پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې د هغه د ورځني ژوند ټول کړه وړه او نظر او عمل د "پښتو او پښتونولي " له قانون سره برابر وي .

۱۰: پښتون هغه چا ته ويل کېږي چې د پښتو او پښتونولی د قانون مطابق د هغه نظر او عمل د پښتون ملت ، پښتو ژبې او د پښتونخوا هيواد په خدمت کې وي .

د پورته دلايلو پر اساس موږ ويلای شو :

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق يو کس ته هغه وخت پښتون ويل کېږي چې د خورا لوړو ديني ، پښتني او انساني جواهرو خاوند وي .

هرهغه کس چې د پورته ذکرشوو لوړو ديني ، پښتني او انساني جواهرو خاوند نه وي ، هغه کس پښتو ن نه بلل کېږي ، که څه هم هغه کس په پښتو خبرې کوي ، په پښتنه کورنۍ کې د پښتون پلار او د پښتنې موره پيدا شوی وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر هغه پښتون چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق په خورا لوړو ديني ، پښتني او انساني جوهر مجهز نه وي هغه شخص پښتون نه بلل کېږي ، ځکه چې هغه شخص پښتني ملي روحيات يعنی پښتو او پښتونولی نه لري او تش کالبود دی .

هغه کس چې پښتو او پښتونولي نه لری هغه شخص د پښتني فطرت څخه خالي دی او بې فطرته شخص پښتون کېداي نه شي .

د "پښتو او پښتونولي" د قانون مطابق يو رښتينی پښتون بايد حتما پښتني غرور ، پښتني ښاغلتوب ، پښتني مېړانه ، پښتني غيرت ، پښتني توره ، پښتني همت ، پښتني عهد ، پښتني وفا ، پښتني عزت ، پښتني خواخوږي ، پښتني عدل ، پښتني انصاف ، پښتني رښتينی جهاد ، پښتني شفقت ، پښتني ښېګڼه ، پښتني مهرباني ، پښتني وروري ، پښتني صله رحمي ، پښتني شرافت ، پښتني ايثار ، پښتني قرباني ، پښتني استغنا ، پښتني صبر ، پښتني قناعت ، پښتني زغم ، پښتني حوصله ، پښتني زيار ، پښتني هاند ، پښتني تکړه توب ، پښتني سپېڅلتوب ، پښتني ښه اخلاق ، پښتني پاکوالي ، پښتني فضيلت ، پښتني عقل ، پښتني پوهه ، پښتني علمدوستي ، پښتني معنويت ، پښتني تدبير ، پښتني روغه ، پښتني سوله دوستي ، پښتني ښه سړيتوب ، پښتني انسانيت ، پښتني توازع ، پښتني غنا ، پښتني اسلاميت او دين پروري ، پښتني مېلمه پالنه ، پښتني همسايه پالنه ، پښتني پنا ورکول ، پښتني ننواتي ، پښتني بخښنه ، پښتني سخا ، پښتني ډوډۍ ماري ، پښتني وطندوستي ، پښتني خپلواکي غوښتنه ، پښتني ښه عمل ، پښتني پاک زړه توب ، پښتني چغه ، پښتني سادګي ، پښتني زيړ توب ، پښتني ښه ويل ، پښتني لښکر ، پښتني خيرغوښتنه ، پښتني مظلوم دوستي ، پښتني ظالم د ښمني ، پښتني پت ، پښتني سيالي ، پښتني اصيلتوب ، پښتني نجات ، پښتني باداري ، پښتني لوی لمني ، پښتني بدرګه ، پښتني دروندوالی ، پښتني بې تملقي ، پښتني ايمانداري ، پښتني عقيده ، پښتني باور ، پښتني ډاډ ، پښتني ثبات ، پښتني استقامت ، پښتني غښتلتوب ، پښتني رښتنولي ، پښتني سالم وجدان ، پښتني حيا ،پښتني مينه ، پښتني وفا ،پښتني کرکه ، پښتني عفت ، پښتني عصمت ، پښتني ناموس داري ، پښتني جرګه ، پښتني مساوات ، پښتني فيصله ، پښتني بدل ، پښتني غچ اخيستنه ، پښتني احسان منته،پښتنی نمک حلا لی ، پښتني لوړهمتي او داسې نور غوره پښتني صفات ولري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو رښتینی پښتون باید هرو مرو پورته ذکرشوي عالی صفات ولري ، او د دې صفاتو په درلودلو وویاړي ، هغه خپل ارثي او فطرتي صفات وبولي .

هر څوک چې پورته ذکر شوي عالي ترین دیني او انساني صفات ولري هغه ته "پښتون" ویل کېږي .

هر پښتو ژبی چې پورته عالي ترین اسلامي او انساني صفات ونه لري هغه پښتون نه دی او هغه ته باید پښتون ونه ویل شي ، هغه صرف په پښتو خبرې کوي او په پښتنه کورنۍ کې پیدا شوی دی .

د "پښتوا وپښتونولي" د عالي ترینو دیني اوانساني صفاتو لرلو پښتنو ته په منطقه او نړۍ کې دوستان اوهم دښمنان پیدا کړیدي ، چې موږ په لاندې څو جملو کې د پښتنو په اړه د هغو د دوستانو او دښمنانو تبصرو ته یوه لنډه اشاره کوو .

یو ایرانی پښتون ضد شخص چې ځانته عالم وایي د پښتنو یعنې افغانانو په باره کې داسې وایي:

هر فرد افغان(د افغان څخه د ده مطلب پښتون دی) اول خودش و بعد قوم افغان را برگزیده خدا(ج) میداند ، وهیچکس را در روی زمین برابر افغانی نمی پندارد ، که این فضیلت را نگارنده براي ملت ایران ارزو میکند ، وقتی یک فرد افغانی طایفه وقوم خود را برای نگارنده می شمرد ، بیاد سخن داریوش کبیر افتادم که با چه لهجه پر از مباهات نژاد خودش را مینویسد :

(. . . پارسي فرزند پارسي - ایراني فرزند ایراني .

د ایراني عالم دا خبره مطلق دروغ ده ځکه چې د داریوش په وخت کې د " ایران" لفظ د منطقې په ادبیاتو کې وجود نه درلود) .

مګر د دې ایراني نقاد برخلاف یو بل خارجي محقق د پښتنو د ملي غرور او ښه صفاتو په باره کې داسې وایي:

(که د یو خورا بیوزلي ، لوڅ او بربنډ پښتون څخه پو ښتنه وکړي چې څوک یې ؟

دی به په ډېرغروراو مباهات سره درته ووایي چې زه (پښتون یم) ، دده د لهجې څخه به د پښتون ملت غروراو له سیما څخه به یې د پښتونولي علویت ښکاره کېږي او تا به په درانه غیرت ، خورا متانت او وقارسره داسې تراثرلاندې کړي چې ته به وا یې چې دی باداراو زه غلام یم) .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو پښتون بايد هر وخت او په هر ځای کې په ډېر وياړ سره ووايي چې زه "پښتون" يم او همېشه او هرځای په دې وياړي چې "پښتون" دی .

خوشال بابا هم په خپل پښتون ملت نازېږي او داسې وايي:

د افغان (پښتون) په ننګ مې وتړله توره
ننګيالی د زماني خوشال ختک يم

يو بل پښتون شاعر داسې وايي:

د اسلام نه پس دا فخر راله بس دی
چې پښتون يم څه زاخېل او څه بارک .

مولوي عبدلحميد افغاني په تاريخ افغانيه کې داسې ليکي:

په پښتنو کې د شرافت معيار دادی چې سړی (پښتون) وي

او يو پښتون ته د غيرت راوستلو لپاره دا وينا بس ده چې ده ته وويل شي (ته پښتون يې او داسې ناوړه کار کوې ؟)

په پښتنو کې تر ټولو سخت قسم دادی چې يو پښتون ووايي:

(زه به پښتون نه يم که داسې وکړم ، يا داسې ونه کړم) .

سيد جمال الدين افغان په تتمه البيان کې د پښتنو په باره کې داسې وايي:

(هر پښتون که څه هم فقير وي دا خيال لري چې دی تر هرچا شريف دی ، ځکه چې پښتون دی) .

انګريز کرنيل ميلسون د افغانستان په باره کې تاريخ ليکلی دی او د خپل تاريخ د لومړي فصل په اخر کې د پښتنو په باره کې داسې وايي:

(پښتانه پر خپل هېواد مين او په خپل قوم يعني پښتونوالی مغروردي).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د : د پښتون ملت په باره کې د بلغار د باد نظر :

سترمحقق علامه عبدالحی حبيبي د پښتون ملت د نسل ، روحياتو ، نفسياتو ، عقايدو ، صفاتو ، اخلاقو او نور هر اړخيزي مطالعي وروسته داسې وايي چې د زړو اريايانو د زماني راهيسي داسې عقيده موجوده وه او پښتانه مشران همېشه په دې عقيده وو :

کله چې د بلغارباد راوالوت ، نو د پښتون ملت د "دماغ" ، "لمني" او " بازو " څخه ومښتی .

موږ دلته د بلغار د باد په باره کې د لرغونو اريايانو د عقيدې په باره کې يو څو جملې ليکو او بيا په دې باره کې يو څو جملې کاږو چې د دې خبرې معنی څه شی ده چې د بلغار باد د پښتون ملت د دماغ ، لمني او بازو څخه ومښتی . . .

د بلغارباد کوم باد ته ويل کيږي ؟ :

په لرغونو زمانو کې اريايان په دې عقيده وو چې د بلغار باد چې د هرشي څخه ومښلي ، نو په هغه شي کې تر نورمال حالت زيات ډېروالی راځي .

د مثال په ډول که د چا کښت د بلغار باد ووهي ، نو د هغه سړي د کښت حاصل تر نورمال حالت څو ځله زيات حاصل کوي او په ولس کې هم تر نن پورې دا اصطلاح موجوده ده چې که يو سړی د خپل جايداد څخه تر نورمال زيات حاصلات واخلي ، نوعام خلک وايي چې د پلاني کښت د بلغار باد وهلي وو ، نو ځکه يې دومره زيات حاصلات واخيستل .

د بلغار د باد اصطلاح تنها د کښت په باره کې نه استعمالېږي ، بلکې دا د ژوند د هر شي په باره کې لکه حيوانات ، باغونه ، اولادونه ، مېرونه ، کښتونه ، پوهه ، توره ، مېړانه ، دسترخوان ،...او داسې نورو مواردو کې استعمالېږي .

د دوی په باور دبلغار باد د عادي باد په شان نه دی چې کله راوالوزي ، نو د عام او خاص د کښتونو ، باغونو ، کورونو ، انسانانو او حيواناتو او نورو ټولو شيانو څخه مښلي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلغار باد عادي باد نه دی او نه د عام ولس سره تعلق لري ، د بلغار باد تنها د خاصو انسانانو د کښتونو ، باغونو ، مالونو ، مېړونو ، دماغ ، توري او داسې نورو شيانو څخه منبلي .

د زړو اريايانو عقيده پر دې وه ، د چا چې به مړونه ډېر وو ، نو دوی به ويل چې د پلاني کورنۍ د بلغار باد وهلې ده ځکه يې مړونه دومره زيات دي ، د پلاني کښت او رمه د بلغار باد وهلې ده ځکه يې حاصلات او رمې دومره ډېرې شوي .

د بلغار د باد اصطلاح تر نن پورې هم د لوی کندهار په لرې کليو او بانډو کې د عام ولس په منځ کې په عين مفهوم (د زياتوالي په معنا) استعمالېږي کوم چې زړو اريايانو استعمالول .

په لوی کندهار کې نن هم په عام ولس کې دا اصطلاح ډېره عامه ده چې وايي:

د بلغار باد د نورزو د دسترخوان ، د عليزو د تورې ، د کاکړانو د دماغ او د الکوزو د پزې څخه منبتي دي .

رښتيا هم نورزي دسترخوان لري او سخي خلک دي ، عليزي تورزن او مېړني خلک دي ، په کاکړانو کې ښه عالمان شته او الکوزي ډېر ژر په قهر کېږي .

پخوانيو اريايانو په حقيقت کې د خدای(ج) هغه مهرباني او شفقت د بلغارد باد په نامه يادول چې الله پاک به د يو فرد ، کورنۍ ، قوم يا ملت پر مال ، اولاد ، کښت ، پوهه او نورو شيانو وکړل .

اوس بيرته خپل اصلي موضوع ته راګرځو چې د بلغار د باد او د پښتون د دماغ ، بازو او لمنې څخه د منبتلو معنا څه شی ده .

1 : د بلغار باد پښتون د دماغ څخه منبتی دی:

علامه عبدالحی حبيبي صاحب په دې باره کې چې د پښتنو د دماغ څخه د بلغار باد منبتی دی داسې وايي:

پښتون ملت ته خدای(ج) دومره پوهه ورکړې ده چې دوی د نړۍ د نورو ملتونو په شان په سياسي ، اقتصادي او ټولنيزو ساحو کې د خپل ملت لپاره نظام جوړولای شي ، هغه په ښه ډول کنټرول او اداره کولای شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتاريخي شواهدو ، حقايقو او اسنادو پر اساس موږ ويلای شو چې پښتون ملت تر بل هر ملت وړاندې د نظام جوړولو او نظام چلولو پوهه ، علم ، تدبير او مهارت زده کړيدی او نړۍ ته يې ښودلی دی .

د تاريخي شواهدو پراساس پښتنو د پيشداديانو د سلطنت په دوره کې چې د ګيومرتن د پاچاهۍ څخه شروع کيږي دلومړنی شاهي دولت جوړول ، دتاج او تخت دود رواجول ، ښاري مدنيت ايجادول ، ښارونه جوړول ، دمرض تشخص او درمل ورته جوړول ، زراعت رواجول او حيوانات اهلي کول او داسې نور د پښتنو د عالي دماغ او پوهې نتيجه ده .

پښتنو پورته ذکرشوي ازښتمند خدمات خپل ځان او نړۍ ته د زردشت دين تر منځته راتګ تقريبا درې زره کاله وړاندې د پښتون پاچا ګيومرتن د تاجپوشۍ وروسته چې د پښتونخوا د بلخ د البرز په غرونو کې وشوه رامنځته کړل .

تاريخ شاهد دی په هغه وخت کې چې موږ پورته ذکرشوي ارزښتونه لرل،زموږد شاوخوا هېوادونو خلک لا دوحشيانو په څير ژوند کوی.

کله چې پښتنو په بلخ کې شاهي نظامونه ، ښاري مدنيت ، ټولنيزه ترقي ، د صنايعو ايجاد ، د اوسپنې او درملو کشف او استعمال منځته راوړی ، زموږګاونډيانو د وحشيانو په شان ژوند کوی.

کله چې پښتنو دټولنيز نظم او ترتيب لپاره يو داسې ايين (زردشت) منځته راوړی چې پر يوه باد اريي عقيده درلودل ، پدې وخت کې زموږ د شاوخوا هېوادونو اوسېدونکي د وحشيانو په شکل ژوند کاوه او اويستا ددوی د جملې څخه ځينی د(ديبانو) يا (ديوانو) په نوم يادکړيدی .

په نږدې تاريخ کې هم موږوينو چې د مغلو پرخرابو د هرات د "کرت" کورنۍ څنګه مرفع او مترقي نظام جوړکړی ، علم ، معرفت ، زراعت ، تجارت او صنعت په دې دوره کې خومره پرمختګ وکړ ، ترڅو د مغلو د بل سپاق تيمور لنګ له خوا دا نظام هم له خاورو سره برابر شو .

د هندوستان په هېواد کې د پښتنو پاچاهانو سلطان بهلول لودي ، سلطان علاوالدين غلجي او شېرشاه سوري نظامی ،اجتماعی او اقتصادی کارنامې د هند د تاريخ ځلانده برخی دي .

د دوی په حاکميت کې اقتصاد اوتجارت ډېره ترقي وکړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټول هند کې لویې لارې او کاروان سرایونه جوړشول او په ښه ډول د هغو امنیت وساتل شو .

په ټول هند کې یو با انظباطه نظام جوړشو چې د سولې ضمانت یې وکړ ، زراعت ته وده ورکړل شوه ، د معمارۍ په باره کې د رهتاس د لویې قلعه جوړول د معمارۍ او نظامي استحکام بې مثاله ښه کار دی .

ددی پښتنو پاچاهانو په دوروکې علم او پوهې زیاته وده وکړه ،د ملت سره په عدالت چلن کېده او رعیت به پښتون پاچا ته تر بل هرواکمن په اسانه ډول لاس رسي درلود .

د سولې او امنیت د تامین لپاره د شیرشاه سوري د کلیوالي پیوستون نظام نهایت مفید وو ، غلا ، غل او غدو د منځه تللي وو ، که د چا سره طلا هم وای او تنها په صحرا کې روان وای بیا هم د شیرشاه د عدالت او امنیت په خاطر د هغه څخه چا نه شوای غلا کولای .

د مالیې راټولولو او د دولت د خزانې د ډکولو لپاره یې بهترینې طریقې انتخاب کړې وې ، نظام د فساد څخه خلاص وو ، د پوستې نظام په هند کې د پښتنو شاهانو ابتکار وو .

که د هند د موسیقۍ او هنر د دنیا څخه د "عادل شاه سوري" او دمالوې د پښتون پاچا "باز بهادر" ابتکارات وایستل شي ، نو د هند د موسیقۍ او هنر دنیا به نیمګړې پاتې شي .

2: دبلغار باد د پښتون د بازو څخه ومښتی:

علامه عبدالحی حبیبي صاحب په دې باره کې چې د بلغار باد د پښتون د بازو څخه ومښتی داسې وایي:

پښتون ملت ته خدای(ج) دومره مېړانه او د بازو زور ورکړی دی چې دوی د نړۍ د نورو ملتونو په شان د خپل هېواد ځمکنۍ بشپړتیا ، ملي حاکمیت ، ملي خپلواکۍ ، ملي ګټو او ملي نوامیسو څخه د تاریخ په اوږدو کې په خپله توره او بازو دفاع کړې ده .

د تاریخي شواهدو ، حقایقو او اسنادو پراساس موږ ویلای شو چې پښتون ملت د خپل هېواد دځمکنۍ بشپړتیا ، ملي حاکمیت ، ملي خپلواکۍ ملي ګټو او ملي نوامیسو څخه په خپل لوړهمت ، تېره توره اوقوي بازو د دفاع کولو توان لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

3- د بلغار باد د پښتو ن د لمنې ښخه ومښتی:

علامه عبدالحی حبيبي صاحب په دې باره کې چې د بلغار باد د پښتون د لمنې ښخه ومښتی دا سې وايي:

پښتون ملت ته خدای(ج) ډېره لويه لمن ورکړې ده .

د دې خبرې معنا دا ده چې د پښتون ملت په قلمرو کې چې کوم اقليتونه ژوند کوي پښتانه له هغوی سره په ډېره مهربانۍ چلن کوي .

د پښتنو په حاکميت کې د قومي او ديني اقليتونو سر ، ناموس ، عزت او مال محفوظ دی او د پښتو او پښتونولي د قانون په چوکاټ کې د خپل ديني مناسقو د ادا کولو حق لري .

د تاريخي شواهدو ،حقايقو او اسنادو پر اساس موږ ويلای شو چې اکثريت پښتانه پاچاهان او امپراطوران د نړۍ له خورا عادلو واکمنانو په ډله کې حسابيږي .

که موږ د لوی احمد شاه بابا ، ميرويس نيکه ، سلطان بهلول لودي ، شېرشاه سوري ، سلطان غياث الدين غوري او نورو پښتنو شاهانو او امپراطورانو واکمنۍ ته نظر واچوو او هغه د نړۍ د نورو هېوادونو د شاهانو مخصوصا د ايراني او مغولي شاهانو د ظلمونو سره مقايسه کړو ، نو په ښکاره ويلای شو چې پښتانه پاچاهان او امپراطوران د نړۍ د عادل ترينو پاچانو او امپراطورانو له جملې ښخه شمارل کېږي .

دا چې د پښتنو د لمنې ښخه د بلغار باد مښتی دی دلته د دې خبرې معنا دا ده چې پښتانه واکمنان د خپل پښتون رعيت او نورو اقليتونو سره په عدل ، انصاف ، بخښنې ، سخاوت او مهربانۍ چلن کړی دی او وبه يې کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم فصل

په پښتونخواکې د پښتنو د اوسېدو تاريخ ته ډېره لنډه اشاره:

کله چې مورږ د پښتون له کلمې سره مخامخ کېږو او يا يوڅوک وايي چې زه پښتون او يا پښتنه يم ، نو د پښتون د کلمې اورېدل يو متجسس انسان مجبوروي چې د پښتون د کلمې په هکله لږ ډېر تحقيق وکړي او په دې ځان پوه کړي چې:

پښتون څوک دی ؟

په نننۍ افغانستان او پاکستان کې چې هرڅوک د " پښتون" نوم واوري ، سمدلاسه په دې پوهېږي چې دا د ستري پښتونخوا د اصلي اوسېدونکو يعنې ستر پښتون ملت نوم دی ، د دې ملت هر نارينه شخص "پښتون" بلل کېږي او هرې ښځينه ته يې " پښتنه" ويل کېږي .

کله چې پوه شو چې (پښتون) د پښتون وياړلي ملت نوم دی ، نو په دې هم بايد ځان پوه کړو چې:

ايا پښتون ملت د دې هېواد اصلي اوسېدونکي دي او که د بل کوم هېواد څخه دلته را مهاجر شوي دي ؟ .

که د دې هېواد اصلي اوسېدونکي وي ، نو د کوم وخت را هيسې دلته ژوند کوي ؟

د تاريخ په اوږدو کې دا ملت په دې خپل هېواد يعنې پښتونخوا کې بادار اوسېدلي دی او که د پردو غلام اوسېدلی دی ؟

د دې ملت دجوړښت اساس پر کومو ارزښتونو ولاړ دی ؟

کوم ارزښتونه دي چې د دې ملت د پايښت اوبري سبب شوی دی؟

د دې ملت اخلاق ، روحيات ، رسم ، رواج او عنعنات څه ډول دي ؟

دا ملت د کوم قانون پيروي کوي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ډول نور په سلګونو سوالونه طرحه کېدای شي او دې ټولو سوالونو ته مناسب ځواب ورکول د عالمانو او محقيقينو ډېر زيات تحقيق او زحمت ته ضرورت لري .

زه چې نه عالم او نه محقق يم او يو ساده او کم سواده پښتون يم او د يو پښتون په حيث د پښتون ملت ، د پښتنو د تاريخ ، د پښتنو د ټاټوبي يعنې پښتونخوا ، د پښتنود مورنۍ ژبې (پښتو) او د پښتنو د فطرت او ملي روح (پښتو او پښتونولي) سره د زړه له کومي مينه لرم ، نو په دې اساس پورته يادو شويو مسايلو ته په ډېر لنډ ډول يوازې يوه اشاره کوم ، که په دې هکله زما په کارکې په علمي او تحقيقاتي ساحه کې هر ډول نيمګړتيا وي ، هيله ده چې ګران لوستونکي او عالمان به ما وبخښي ، ځکه چې زه يو عالم ، محقق او ليکوال نه يم .

پښتونخوا د پښتنو ابدي او ازلي ټاټوبی و او انشا الله د قيامت تر ورځې پورې به دا پاکه پښتونخوا د توريالیو او ننګيالیو پښتنو مسکن او مدفن وي .

د نړۍ ستر محققين او موريخان (استاد کهزاد ، استاد حبيبي ، کرستن سن ، دينکرد ، ډاکتر توراويانا ، اولف کيرو او داسې نور) په دې باوردي چې پښتانه د هغه زمانو راهيسې په پښتونخوا کې اوسېږی چې د تاريخ په ياد نه دي او لا تر اوسه هم پښتانه د خپلو نيکو پر ځمکه يعنې پښتونخوا پراته دی .

تر نن پورې چې عالمانو او څېړونکو د پښتنو د تاريخ په باره کې هر څه معلومات په لاس راوړي دي ، دا ثابتوي چې د پښتون ملت او د پښتنو د تاريخ ريښه او تړاو همېشه د پښتونخوا په جغرافيه پورې اړه لري .

يو ملت چې په کومه جغرافيه کې اوسېږي تاريخ يې هم په هغه جغرافيه کې جوړېږي او په نړۍ کې د هغه ملت او هغې جغرافيې په نوم يادېږي .

د مثال په ډول:

د فرانسويانو تاريخ ، د فرانسې تاريخ بلل کېږي او د فرانسې تاريخ د فرانسويانو تاريخ بلل کېږي .

د جرمنانو تاريخ د جرمني تاريخ بلل کېږي او د جرمني تاريخ د جرمنانو تاريخ بلل کېږي .

د هنديانو تاريخ د هند تاريخ بلل کېږي او د هند تاريخ د هنديانو تاريخ بلل کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې ډول موږ ویلای شو چې د پښتونخوا تاریخ د پښتنو تاریخ دی او د پښتنو تاریخ د پښتونخوا تاریخ دی .

د پورته تاریخي شواهدو څخه دا ثابتېږي ، چې له تاریخ څخه وړاندې زمانو راهيسې بيا ترنن پورې پښتانه په پښتونخوا کې اوسېدل او د پښتنو تاریخ د پښتونخوا تاریخ دي.

د تاریخ په اوږدو کې داسې هم پېښ شوي دي ، چې پښتنو پاچاهانو د پښتونخوا د جغرافيې څخه د باندې پر ګاونډیو هېوادونو لکه هند ، ایران او د مرکزي آسیا پر ځینو هېوادونو هم پاچاهي کړې ده .

په پښتونخوا کې د پښتنو ليکلي تاریخ د پښتنو د لومړي پاچا ، ګیومرتن د زمانې څخه را پیل کېږي ، چې تقریبا د زردشت دين تر پيدا ايښت او د غرغښت تر پاچاهۍ څو زره کاله وړاندې يې د بلخ د البرز په غرونو کې تاجپوشي وکړه.

د دې لپاره چې ګران لوستونکي په اسانه او ښه ډول پرې وپوهېدلای شي ، د پښتنو تاریخ به پر لاندې څو برخو وويشو او هری برخی ته به يې يوازې يو ډيره لنډه اشاره وکړو ځکه چې دا کتاب د تاریخ کتاب ندی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

په بلخ کې د پښتنو لومړي پاچاهان:

1: پیشدادیان:

پیشدادیان څوک دي ؟

مونږ دلته د پیشدادیانو دورې ته ډیره لنډه اشاره کوو.

ستر محققین او مورخین لکه استاد کهزاد ، استاد عبدالحی حبیبي ، کریتنسن ، اولف کیرو ، دینکرد او توراویانا او داسې نور عالمان ټول په یوه خوله په دې عقیده او باور دي چې پارتان = پارداتان د پیشدادیانو بل نوم یا ژباړه ده او پیشدادیان پښتانه دي .

پارتان د یو قوم نوم دی او پارت د یوې سیمې نوم دی ، چې د دغه قوم په نوم یادېږي .

دوی د باختر د سیمې اوسېدونکي او د باختر د اریایي کتلې له ډلې بلل کېږي .

پارت او پارتان لکه د دوی او د دوی د خاورې له نامه څخه چې د دوی په نوم یې شهرت موندلی دی ، په ښه توګه څرګندېږي چې د باختر د اریایي قبیلې یوه څانګه همدا پکت یا پښت او پخت دي .

پکتان یا پختان یعنې پختي چې د دوی نوم د بخدي په اویستایي کلمه کې چې د بلخ ډېر پخوانی نوم دی ، اغېزغورځولی دی ، هماغه نومیالی قوم دی چې د ویدي سرودونو د لرغوني کتاب ریګویدا څخه ترنن پورې یې په ټولو زړو اریایي سرچینوکې ئی نوم ، نښان ، تاریخي دریځ او د استوګنې سیمې ښودل شوي دي ،

چې تاریخ د "پښتون ملت" په نوم پېژندلي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو دارياي قبيلې هغه برخه چې د هندو کش په جنوب کې راکوز شول ، د سپين غر په دواړو خواوو يعنې د اريانا په جنوب شرق سيمو کې مېشت شول ، دا ولس د ريګويدا په سرودونو کې په بيلو بيلو ډګرونو کې د پښت يا پکت په نوم ياد شوي دي او د ځينو پاچاهانو نومونه يې هم په ريګويدا کې ذکرشوي دي .

د اريانا هغه جنوب شرق سيمه چې د(سپيتا ګونا ګيري) سپين غره پر شاوخوا پرته ده او (پښت = پخت = پکت = پښتانه) پښتانه په کې مېشت شول د پښتيا يا پکتيا په نوم يې شهرت وموند .

د تاريخ پلار هيرودوت هم پښتانه د پکتيوس او د دوی سيمه يې د پکتيکا او يا پکتيا په نوم ياده کړې ده چې اساس يې پښتيا يا پختيا دی او د دې سيمې پراختيا تر سند پورې رسېدل .

تاريخ پوه ډاکتر تورا ويانا وايي چې: پارداتان عينا د پيشداديانو ژباړه ده او پيشداديان پښتانه دي او دا پيشداديان د بلخ يا بخدي لومړی شاهي کورنۍ ده ، چې يما يې اخري او مشهور ترين پاچا دی .

تول بې طرفه مورخين او محقيقين پيشداديان= پارداتان= پارتان = پښتانه بولي .

ډاکترتورا ويانا پيشداديان د پارداتانو ژباړه بولي .

وتلي مورخ او محقق ښاغلي کهزاد دا ثبوت وړاندې کوي ، چې پارتان د بلخ = بخدي سره تړاو لرونکي پښتانه دي ، چې د بلخ = بخدي =بختي په نامه کې يې هم اغيز ليدل کېږي .

د هيرودت په وينا ، دې قوم پر پختيا او پختيېنا (پکتيا او پکتيکا) باندې هم خپل نومونه کېښودل چې د پښتنو = پشتنو = پختنود سيمو او وطنو معنا ورکوي .

استاد حبيبي وايي چې: پيشداديان = پارتان = پارداتان= پښتانه په اويستا کې د(پره ذاته) په نوم يادشوي دي ، د بلخ په دې شاهي کورنۍ کې ډېرستر او وتلي پاچاهان تېرشوي دي چې يو پاچا او لوی پهلوان يې هوشينګه د پره ذاته = پيشداد = پښتون په نوم ملقب وو .

د نړۍ ډېر مورخان او محققين په دې باور دي او ددوی په اثارو کې بلخ ، د هندوکش درې ، د سپين غره شاوخوا درې يعنې ټوله پښتونخوا د ويدې سرودونو او اويستايي پشتونو د منځته راتلو او هم د(زراتوشترا) د (اويستا) د ليکلو ځايونه ښودل شوي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پورتنيو حقايقو او تاريخي څېړنو څخه دا معلومه شوه ، چې د بلخ = بخدي لومړی شاهي کورنۍ يعني پيشداديان پښتانه وو .

د ګيومرتن پاچاهي:

د بلخ د شاهي کورنيو سلسله د پيشداديانو = پاردا تان = پارتانو = پښتنو څخه شروع کېږي .

د پيشداديانو سلطنت د زردشت ايين د پيدا ښت څخه تقريبا درې زره کاله وړاندې منځته راغلی دی .

د دې شاهي کورنۍ موسس او مشر ګيومرتن (ګيو مرت ، ګيومرد ، ګيومرث) نومېده .

تاريخ پوهان وايي چې ګيومرتن لومړی پاچا و چې د جاموا غوستل يې رواج کړل ، لومړی يې په خپله د ببرد پوست څخه جوړشوي کالي واغوستل او بيا دده د قوم خلکو دده پيروي وکړه او د حيواناتو د پوستونو څخه يې د ځانونو لپاره کالي جوړ کړل او وايي غوستل .

تاريخ پوهان وايي چې په دی منطقه کې ګيومرتن او دده قوم لومړنی انسانان وه چې د لومړي ځل لپاره يې د حيواناتو د طريقې څخه خلاف د انسانانو په ډول خواړه برابر او د انسانانو په ډول ئې وخوړل .

ګيومرتن ، د بلخ د البرز په غرونو کې د خپل قوم لپاره د اوسېدو ثابت او مشخص ځای تعين کړی او د کوچيتوب ژوند ئی پای ته ورسوی .

د دې خبرې معنا داده ، چې په دې منطقه کې ګيومرتن لومړی مشر و چې د خپل قوم د کوچېتوب ژوند ته يې د زردشت دين تر پيدا ښت تقريبا درې زره کاله وړاندې د پای ټکی کېښود .

په بله وينا پښتون د دی منطقی لومړی ملت دی ، چې د زردشت دين تر پيدا ښت تقريبا درې زره کاله وړاندې يې د کوچې توب د ژوند څخه مېشته يا ځايي ژوند پيل کړ .

د تاريخي حقايقو پر اساس ګيومرتن لومړنی انسان او د پښتنو ملي مشر و چې خپل ملت يې د کوچېتوب له ژوند څخه ځايي او مېشته ژوند ته رهنمايي کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیومرتن لومړی سړی و ، چې د سوما ، له بوټي څخه یې شراب را وایستل .

فردوسي وايي :

د دې لپاره چې د قوم مشر یا پاچا د نورعادي رعیت څخه فرق وکړي او ولس یې په اسانۍ سره وپېژني او احترام یې وکړي ،د پښتنو مشر ګیومرتن لومړی ملی مشر و چې د قوم د مشر یا پاچا په صفت ئی د قوم له خوا تاج پرسر کېښود او پر تخت کېناستی او په نړۍ کې ئی دلمړی ځل د پاره د تخت او تاج دود ایجاد کړی .

د پورته ذکرشوي تاريخي حقيقت معنا داده چې:

۱: پښتون ملت د نړۍ لومړی ملت دی چې د کو چې توب څخه یې د مېشته یا ځايي ژوند پيل وکړ .

۲:پښتون ملت د نړۍ لمړی ملت دی چی د خپل ستر د پټولو په خاطر یی لباس ایجاد کړی،لباس یی واغوستی او خپل ستر یی په پټ کړی پدی ډول یی بشریت ته د لباس د اغوستلو طريقه ورزده کړه.

۳: پښتون ملت د نړۍ لمړی ملت دی چی د انسان په ډول یی دخوراک د خوړلو طريقه ایجاد کړل او د نړۍ نورو انسانانو ته یی د انسان په ډول د خوړلو طریقه ورزده کړل.

۴:پښتون ملت دبشریت لمړی ملت دی چی شاهی نظام یی ایجاد کړی ګیومرتن یی خپل پاچا کړی او ټو لی نړۍ ته یی د شاهي نظام جوړښت وروښوده .

۵:پښتون ملت دنړۍ لمړی ملت دی چی شاهي تاج یی ایجاد کړی او د خپل پا چا پر سر یی کښیښود او ټو ل بشریت ته یی د تاج معنی ،ارزښت او استعمال ور وښود.

۶: پښتون ملت د نړۍ لمړی ملت دی چی د خپل پا چا د پاره یی شاهی تخت ایجاد کړی او ټولی نړۍ ته یی د شاهی تخت ارزښت او استعمال وروښودی.

فردوسي طوسي وايي چې ګیومرتن او دده زوی سیامک د دېوانو سره په جګړه کې ووژل شول او د پښتونخوا د چارو واګې د ګیومرتن د لمسي او د سیامک د زوی "هوشنیګ" په لاس ورغلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اویستا د شراوتیاری ټولو قوتونو ته دیوان یا دیبان ویل ،په همدی لیحاظ د مرکزي آسیا څخه پر بلخ حمله کوونکو انسانانو ته چی د پښتنو تمدن او سوله ایز ژوند یی د منځه وړی ،په پښتونخوا کښی یی شراو فساد جوړوی دیوان ویل کیدل.

دهوشنګ یا هوشینګه پاچاهي:

استاد حبیبي وایي چې په اویستا کې دا ذکر شوي دي چې په پښتونخوا کې یو لوی پهلوان وجود درلود چې نوم یې (هوشینګ) و او دا هوشینګ د ګیومرتن د اولاده څخه و او دده لقب پره ذاته = پیشداد = پښتون و چې د بلخ د البرز په غره کې یې د (اناهیتا) د رب النوع لپاره قربانۍ کولې ، د دیوانو سره جنګېده او پر اوو (7) هېوادونو یې پاچاهي کوله .

جرمني عالم دینکرد وایي چې د دهقانۍ رسم ، د ملکیت اصل دحکومت او پاچاهۍ کولو دود او د ولس ساتنه همدغه هوشینګ او دده کورنۍ (پیشدادیانو = پښتنو)ایجاد کړل .

سراولف کیرو او استاد احمدعلي کهزاد وایي چې پیشدادیان پښتانه وو او ددوی پاچا هوشنګ په خپل هېواد پارتا یا پښتونخوا کې سلطنتي نظام درلود او ده په خپل نظام کې عدل ، انصاف او نظم منځته راوړي وو ، ښارونه یې ودان کړل او د خپل ولس د سوکالۍ لپاره یې نوې لارې چارې ایجاد کړې .

فردوسي وایي چې هوشینګ له ډبرې څخه اوسپنه راوایستله .

نخستین یکی گوهر آمد به چنگ
دانش ز آهن جدا کرد سنگ
چو بشناخت آهنگری پیشه کرد
کجا زو تبر و تیشه کرد
سرمایه کرد آهن آبگون
ان سنگ خارا کشیدش برون

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو شینګ ځلو ښت کاله په عدل او انصاف پرخپل پښتون ملت پاچاهي وکړه .

د تهمورث پاچاهي:

ترهوشینګ وروسته د پیشدادي کورنۍ بل غړي د(تهمورث) په نوم په بلخ کې پاچا شو او دېرش کاله یې د خپل یوهوښیار وزیر(شیدسپ) په مرسته په ډېرعدل او انصاف پرخپل ولس حکومت وکړ.

دتهمورث اویستائی نوم ،، تخمه او روپه،، دی او دا پاچا په اویستا کښی د ،،وسلوال،، په نوم هم یاد شوی دی.

تهمورث ته په اویستا کښی "دیوبند " هم وایي ځکه چې ده دیوان پر پښتونخوا باندی دحملوکولو څخه بند کړل ، په بله وینا تهمورث پر پښتونخوا د مرکزي آسیا اونننی ایران له خوا دتورانیانو او مازندران د اوسیدونکو وحشیانو حملې بندې کړې .

د تهمورث پاچا په وخت کې پښتنو ډېره ترقي وکړه ، د وړیو وریښل ، د کالیو سکښت او ګنډل ، د حیواناتو اهلي کول ، د آس ، قچرې ، خره ، اوښ ، غوایي او نوروڅخه د ژوند په چارو کې استفاده کول هم د دې پاچا په وخت کې رایج شول ،حتی د لیک او لوست اساس کښیښودل شو...

د پورته تاریخي حقیقت څخه دا معلومېږي چې پښتون ملت او دولت د ټول بشریت د ترقۍ ، پرمختګ او د ورځني ژوند د هوسا تېرولو اوسوکالۍ لپاره خومره اسانتیاوې برابرې کړې دي .

په بله وینا پښتون ملت د ټول بشریت د هوساینې او سوکالۍ لپاره د تمدن ، مدنیت ، ترقي ، پرمختګ ، ښاري فرهنګ ، زراعت ، ټولنیز ، اقتصادي او سیاسي انکشاف اساس او بنیاد ایښی دی .

دپورته حقایقو څخه دا معلومیږی چی پښتون ملت د ټول بشریت او د منطقې د ولسونو د تمدن او پیشرفت منبع وه .

په هغه زمانه کې چې پښتنو په پښتونخوا کې د بشریت لومړی دولت او تمدن ایجادکړ ، نو دوی د ګاونډیو ملتونو په تناسب ډېر متمدن ښکارېدل او دوی به د پردیو قومونو افرادو ته چې ددوی په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تناسب به ډېر وحشي وو ، د حيواناتو په شان به لوڅ لپړ گرځېدل "ديوان = ديبان" ويل ، همدارنگه پښتنو به هغو يرغلگرو قومونه ته هم ديوان يا ديبان ويل چې پر پښتونخوا به يې حملې کولې او ددوی مدنيت او دولت به يې له منځه وړه .

د فردوسي د شاهنامې په حواله د پيشداديانو د اخري او ډېر مشهور پاچا نوم "يما" و او يما پاچا نهه سوه کاله پاچاهي کړې ده .

دا خبره د علم سره سر نه خوري ، ځرنگه چې فردوسي خپل معلومات د وخت د ختای نامک (خداينامو) ، د خدای نامک د سرودونو د حافظانو ، د وخت د سپين ږيرو او پوهو کسانو له خولې شخه اور بدلي وو او هغوی ته بيا نسل پر نسل د خپلو مشرانو څخه ورنقل شوي وو او يا يې د پخوا زمانې زړې شاهنامې او خدای نامې مطالعه کړې وې ، د ولس دا خبره چې يما نهه سوه کاله پاچاهي کړې وه ، دهغوی مطلب شخصاً د يما پاچاهي نه ، بلکې د پيشداديانو د پاچاهۍ سلسله وه چې تقريبا نهه سوه کاله يې دوام وکړ او يما د پيشداديانو د سلسلې اخري پاچا و .

يما = (يم ، جم ، جمشيد) :

د وخت په لحاظ يما د پيشداديانو لومړی پاچا نه ، بلکې اخري پاچا دی ، مگر د ښه شهرت او لوړو کارنامو په لحاظ يما د بلخ د پيشدادي پښتنو پاچاهانو د سلسلې لومړی درجه پاچا بلل کېږي .

ډاکتر احتشام د اويستا د (88-89) " يشتونو " په حواله د يما نوم (يم يا يه مه) ليکلی دی .

په (ويدا) کې د پيشدادي ستر پښتون پاچا نوم (ياما) ليکل شوی دی ، په (اويستا)کې د پيشدادي ستر پښتون پاچا نوم (ييما) ليکل شوی دی .

د ايران فرهنگي غلو ددې لپاره چې د پښتنو ستر پاچا يما ايرانی وبولي ، نو لومړی يې د هغه نوم د ايران په پهلوي ژبه کې (يم) وليکی ، وروسته يې په ايراني فارسي کې د يما نوم ، ،يم، ، څخه په (جم) بدل کړ .

د انسانانو نومونه د دنيا په هره ژبه کې په اصلي ډول ليکل کېږي ، مثلا (احمد يا محمد) د نړۍ په هره ژبه کې (احمد يا محمد) دی ، د دنيا په هيڅ ژبه کې احمد په شبرجان نه بدلېږي . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ایران فرهنګي غله د پښتنو پاچاهانو ، عالمانو ، پهلوانانو او داسې نورو ارزښتونو نومونه څکه بدل نوشته کوي چې د غلا لار ورته برابره کړي .

د یما = ییما = یم = یاما = جم = جمشید) معنا (ځلېدونکی ، ځلانده او سترلارښود) ده .

د نړۍ ټول ستر مورخین او محققین چې پخوا یې نومونه واخیستل شول ، پر دې خبره په اتفاق دي چې:

یما د بلخ د پیشدادي پښتنو پاچاهانو د سلسلې اخري پاچا دی او د یما پاچاهي د ولسونو د سوکالۍ ، نېکمرغۍ او هراړخیز پرمختګ دوره وه .

د ویدي مدنیت په دورکې انساني ټولنه پر دري طبقو وېشل شوې وه او د دې طبقاتي وېش ذکر بیا په اویستا کې هم شوی دی چې عبارت وو له:

1: د روحانیونو او مذهبینو طبقه (اثرون یا اثورو) .

2: د جنګیالو یا نظامیانو طبقه (رتشتر) .

3: د بزګرانو یا دهقانانو طبقه (وستریو فشویان) .

یما هم د خپلې پاچاهۍ په دوران کې دغه پورته طبقاتي وېش جاري وساته .

یما د خپل سلطنت قلمرو د (ور) په نامه او پلازمینه یعنی د بلخ ښار د ، ،واره، ، په نوم بللی .

یما د روحانیو لپاره ددوی د مسلک مطابق وظیفه ټاکلې وه یعنې د روحانینو لپاره یې په غرنیو سیمو کې د عبادت لپاره ځایونه ټاکلي وو ، ترڅو روحانیون د ولس څخه لرې د رڼا د پاچا (لمر) عبادت وکړي .

په همدې ډول د نظامیانو او دهقانانو لپاره هم ددوی د مسلک مطابق وظایف او د وظیفو د اجرا ځایونه تعین شوي وو .

د هغه وخت ولسونه په دې باور وو چې یما د دوی د خدای له خوا د ولسونو د پاچا او ساتونکي په حیث مقرر شوی و ، ترڅو د ولسونو د هوساینې ،سوکالۍ،نېکمرغۍ او ودانۍ لپاره زیار او زحمت وباسي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولسونو په باور ددوی خدای یما ته د پاچاهۍ د نښې په حیث یوه لکړه ، یو غمی ، یوه توره ، یو کټوری (جام) او یو زرین تیش ورکړي وو ، ترڅو د تیش څخه د ځمکې په کرلو کې کار واخلي .

د ولس په باور ددوی خدای یما ته وظیفه سپارلې وه ، چې د خلکو او ځارویو د نسل په ډېرولو کې کو ښښ وکړي .

د ولسونو په باور ددوی خدای یما ته وظیفه سپارلې وه چې د بلخ (واره) یعنې د بلخ یا بخدی ښار اباد کړي او هغه بلخ بیا د خپل ځان او نورو ولسونو د اوسېدو ځاتوبی تعین کړي .

په اویستا کښې دبلخ یا بخدی واره (ښار) د لوړو بیرغونو ښکلی بخدی بلل شوی دی.

ستر پښتون پاچا یما لومړنی پاچا دی چې په لوړه کچه یې د تمدن او ښاریتوب اساس کېښود ، ټولنیز ژوند یې رامنځته کړ ، کرهڼه ، د ځارویو روزنه ، د اوسپنې ویلې کول ، د کالیو اوبدل او د هغو سکښت او ګنډل ، د وسلو جوړول ، د جواهراتو جوړول او استعمال ، خټګري او بنایي ایجادول ، د درملو کشف او د هغو استعمالول یې رواج کړل .

د پښتنو لومړی پلازمېنه ښکلی بلخ چې د نړۍ لومړنی ښار و ، په نړۍ کې د علم او تمدن لومړنی مرکز هم بلل کېږي .

لکه وړاندې چې ذکر شول د پښتونخوا اوسېدونکو خپل پښتون پاچا یما د خدای(ج) له خوا د خپل ولس د خدمت لپاره مقرر بللی او د زړه له کومې احترام او درناوی یې ورته درلود ، د دې موضوع په ارتباط یو فرانسوي څېړونکی (مسیو بنونیست) وایي چې یما هغه اریایي شخصیت دی ، چې د اسلام تر منلو وړاندې د نورستان خلکو د ستر رب النوع په صفت د یما د بت عبادت کاوه .

د نورستان خلکو د یما بت د(ایمیرا) په نوم یاداوه او دا بت یې تر ټولو ستر رب النوع بللی او په خپل مرکزي مزدک کې یې ایښودلی و ، دده په نوم یې قرباني کولې .

نورستانیان نن هم په خبرو کې د (ایمیرا) په باره کښې خبرې کوی.

د اویستا په (9) یسنا کې ددریمې فقرې څخه تر پنځمې فقرې پورې راغلي دي چې:

(د یما د پاچاهۍ پر مهال تودوالی ، سوړوالی ، زوړوالی ، مړینه او رخه په دنیاکې نه وه) .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اویستاد(19) یشت په (13-38) فقرو کې راغلي دي چې:

(د یما په پاچاهۍ کې د نړۍ ژوندون په خوښۍ او خوشالۍ تېرېده او د رنځ او ناورین نښې په کې نه وې).

فردوسي وایي چې یما د ناروغیو د علاج لپاره د داسې درملو پیدا کېدل ممکن کړل چې د مریضانو د مرض علاج به پرې کېده ، یما له یو ځای څخه بل ځای ته د سیندونو له لارې په کښتیو کې سفرونه کول . . .

فردوسي وایي چې یما په خپل عقل په ښایسته بلخ کې لوړې ماڼۍ جوړې کړې او په هغو ماڼیو کې یې د ځان مینځلو لپار تشنابونه جوړ کړل ، د جنګ وسلې یې جوړې کړې او د فوځیانو په واسطه یې هغو وسلو ته نومونه هم پیدا کړل .

د پورته تاریخي سندونو په رڼا کې موږ دې حقیقت ته رسېږو ، چې ستر پښتون پاچا یما له عقلي او فکري پلوه یو خورا رسېدلی انسان ، د لوړ فکراو ژورخیال خاوند پاچا و .

یما د بشریت په تاریخ کښی لمړی پا چا وو چی دلمړی ځل د پاره یی د ملی جشن فکر ایجاد کړی او په پښتونخوا کښی یی د پسرلی لمړی ورځ یعنی د حمل لمړی تاریخ د نوروزد جشن په نامه ونومولی چی دا اویستا یی نوروزی جشن ، ،دښو ګلو خاوند ، ،جشن بلل کیږی.

اودهغه وخت راهیسی بیا تر نن پوری د نوروزملی جشن په پښتونخوا کښی نمانځل کیږی، د پښتنو ددی تاریخی جشن څخه په تقلید نن ورځ د نړۍ ټول هیوادونه د ازادۍ جشنونه او یا مذهبی اخترونه نمانځی.

د پښتنو د پیشدادي پاچاهانو ټوله دوره مخصوصاً د پښتنو د ستر پاچا یما سلطنت د بشریت د تکامل او تمدن ډېره ستره او ځلانده دوره ده او په دې دوره کې پښتونخوا د ټول بشریت لپاره د تکامل ، ترقۍ او تمدن منبع وه .

2 : ساګزیان:(د ساګزو دورې ته یو ډېره لنډه اشاره)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساګزيان څوک وه ؟

محقق او څېړونکي سر اولف کيرو وايي ساکان د پيشدادي پښتنو تربوران او په يوه پښتون ملت پوري تړلي خلک دي .

د ساک = سهاک نوم د پښتنو په سترو کتابونو (ويدا) او (اويستا) کې راغلي دي .

تاريخ پوهان وايي چې د سهاک يا ساک اصلي نوم (بيوراسپ)او د پلارنوم يې (اروند اسپ) دی ، چې سلسله يې د پښتنو لمړي پاچا ګيو مرتن يا ګيومرث ته رسيږي او مور يې د پيشداديانو د اخري پاچا يما خور(اوداک) وه .

علامه سيد جمال الدين افغان د تاريخي اسنادو په حواله ساک = سهاک د پښتنو نيکه بولي .

ځينو محققانو او مورخانو د تاريخی سندونو له مخی ضحاک=سهاک=ساک د غورد سوری پښتنو نيکه بللی دی.

قاضي منهاج سراج جوزجاني د غور د سوري پښتنو ريښه ساک ته رسوي .

تاريخ پوه او څېړونکی علي قلي ميرزا ، وايي چې ساک د(هري) په نوم يوه لور درلوده او د هرات د ښار تهداب دي (هري) ايښی دی .

تاريخ پوهان وايي چې په ريګويدا او اويستا کې د پارس يعني اوسني ايران د هېڅ واکمن نوم نه دی ذکر شوی ، مګر د پښتونخوا د پښتنو پاچاهانو نومونه ذکرشوي دي چې په دې جمله کې د يما او ساک نومونه هم شته .

د تاريخ پوه ډاکترتوراويانا ، اونوروتاريخ پوهانو او څېړونکو په اند پښتنو ساکانو يا ساګزو زرګونه کاله تر اسلام وړاندې د خپل حکومتونو يو اوږده لړۍ درلودل او اوسنی پارس هم د پښتنو د واکمنۍ يوه برخه وه .

انګريز څېړونکی او تاريخ پوه اولف کيرو ، وايي چې ضحاک د ساک عربې شوی نوم دی ، د ساګزو او پيشداديانو دواړو ريښې ګيومرتن يا ګيو مرث ته رسيږي او دواړه پښتانه دي ، څرنګه چې ساک پښتون و او دې پښتون پاچا هم د نورو پښتنو پاچاهانو په شان پر پارس حکومت کړی وو ، په همدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجه ایرانیانو د هغه ځخه نفرت درلود او د همدې نفرت پر اساس یې د ساګ نوم په جعل شوو اسنادو کې اژداک یا ښامار لیکلی دی .

استاد حبیبې د ساکانو یا ساګزو په باره کې داسې وا یې :

هغه ولایت چې د هامون سیند په کې بهېږي د سیستان په نامه یادېده ، چې په اصل کې ساکستان او په عربي کې سجستان بلل کېږي .

د ساکستان او سېدونکي ساکزي = اسحق زي = ساګزي = سجزي په نامه یادېدل ، نن هم دا پښتو ویونکي افغانه قبیله (ساګزي) د هلمند سیند پرغاړه ، سرپل او ټوله پښتونخوا کې تیت مېشت دي چې ځان له ابدالي دراني قبیلې ځخه بولي .

د تېرو ټولو سندونو او حقایقو ځخه دا معلومه شول چې ساکان = ساکزي = ساګزي = اسحق زي د پښتنو د ساګزو قبیله ده چې نن هم په پښتونخواکې او سېږي او د درانو پښتنو د پنج پای د ځانګې یوه مهمه برخه ده او په ټوله پښتونخوا کې تیت او پرک پراته دي .

د پورته حقایقو پر اساس ویلای شو چې :

ساګزي د پیشدادي پښتنو تربوران دي او د پښتون ملت یوه برخه او سوچه پښتانه دي .

په پیشدادیانو او ساګزو پورې تړلي ټول پاچاهان مخصوصا ډېر مشهور پاچاهان لکه د پیشدادیانو ستر پاچا "یما" او د ساکانو ستر پاچا ساک (ضحاک = سهاک = ساک) دواړه پښتانه پاچاهان وو .

"ساک" د "یما" د خور "اوداک–یا-ودک "زوی او یما د ساک = ضحاک ماما دی .

کله چې د پیشدادیانو پایخوړ یعني کیانیانو د ساګزو ځخه د بلخ پاچاهي دوباره ونیوله ، ساګزیان د خپلې پاچاهۍ د سیمې یعنې بلخ ځخه وایستل شول او تر اوږدو لوړو ژورو وروسته تر میلاد یوه پېړۍ مخکې ګندهارا = پېښور ته ورسېدل او هلته یې بیا حکومت جوړکړ او تر پینځمې پېړۍ پورې یې حکومت وکړ .

د ساګزو ددوهمې دورې پاچاهۍ موندل شوې سکې د دوی د څلورو مشهورو پاچاهانو نومونه رابنیي چې عبارت دي له:

(c) ketabton.com: The Digital Library

(مافیس ، لومړی ازیس یا ازیر ، ازیلیس او دویم ازیر) .

اولف کیرو ، وايي: د ساکزیو پښتنو طوفان د شرقي او غربي غرو او سیمو څخه په هغه درو ورننوت چې هرات ته ور ځي ، د دې لارې ساکزیو پښتنو د هخامنشیانو د امپراطورۍ د(درنجانیا او اراکوزیا) ایالتونه ونیول او د (درنجانیا) ایالت نوم یې په (ساکستان = ساکزیستان) واړاوه ، د ساکزیو پښتنو د حاکمیت ساحه ترغزني پورې رسېدل چې دا مطلب د هغو سیکو څخه ثابتېږي چې په لاس راغلي .

ساکزیو پښتنو د ګومل او پیوار له لارې ګندهارا = پېښور هم ونیو او ساکزي پاچا مافیس ټیکسلا = ملتان خپله پلازمېنه وټاکله .

ساګ=سهاک =ضهاک:

ترتاریخ وړاندې مشهورو پښتنو پاچاهانو له جملې څخه یو "ساک " دی چې عربان ورته ضهاک وايي او ایرانیان د نفرت له رویه ورته اژدهاک وايي ځکه چې د پارس پر خاروه ئې یرغلونه کړیوه.

د ساګ=ضحاک =سهاک نوم په ریګویدا کنبې هم ذکر شوی دی.

د ولس د روایاتو پراساس "ساک" زرکاله په پښتونخواکې پاچاهي کړې ده .

په قوي احتمال دا هم د یما د سلطنت په شان اټکل دی ، په حقیقیت کې د ساکزو سلسلې شاید زر کال پاچاهي کړې وي او د ساکزو تر ټولو مهم پاچا همدا "ساک" و ، نو په دې اساس ولسي روایات وايي چې "ساک" زرکاله پاچاهي کړې ده ، لکه د پیشدادیانو د ستر پاچا یما په باره کې چې وايي هغه (900) کاله پاچاهي کړې ده .

د ساک مور د پیشدادي ستر پښتون پاچا یما خور وه او نوم یې (اوداک = ودک) وه .

د ساک اصلي نوم "بیوراسپ" او د پلار نوم یې "اروند اسپ" او د یما په شان شجره یې د پښتنو لومړي پاچا ګیومرتن ته رسېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته ذکر شول چې سترپښتون پاچا یما هم د ګیومرتن له اولاد څخه و ، نو په دې اساس ویلای شو چې یما او ساک دواړه خو پښته وړاندې دیوه نیکه لمسیان دي او په یوه پښتنه کورنۍ پورې اړه لري .

سید جمال الدین افغان وایي چې پښتانه د هغه پاچا اولاد دي چې ضحاک = سهاک = ساک نومېږي .

سید جمال الدین نور هم اضافه کوي:

د ځینو مورخینو په حواله پښتانه د ساک اولاد دي .

ځینې نور مورخان او څېړونکي بیا د غور د سوري پښتنو ریښه ساګ ته رسوي .

یو ایرانی محقق ډاکترغلام رضاورهرام په خپل کتاب (حکومت های محلی درشرق ایران) کې داسې لیکي:

په تاریخ کې د یوغوري ضحاک = ساک خبرې شوې دي ، دده د نیکو او خپلوانو له جملې څخه یوتن د سور په نامه په غورکې پاچا شوی دی .

"سوري ماهویه" د ایرن د پاچا(درېیم یزدګرد) قاتل هم د دې سوري پاچا له کورنۍ څخه یوتن دی .

یقین ته په نږدې ګومان هغه ضحاک په اصل کې "شاهک" یا سهاک = ساک وو ، وروسته بیا د ضحاک په نوم یاد شوی دی ، همدا اوس هم په افغانستان کې یوه قبیله د "سهاکزي" او یا "شاهک زاد" په نوم شته .

قاضي منهج سراج هم د تاریخي شواهدو په حواله د غور د پاچاهانو نسب ضحاک = ساک ته رسوي .

فردوسي بیا د کابل پاچا مهراب شاه هم دضحاک = ساک د نسل څخه بولي .

داویستا د متن څخه دا ښکاري چې ساک پر ښکلي او متمدن بلخ هغه وخت حمله وکړه چې ایزدي فر(د سلطنت پرتم ځلا) د بریالتوب د مارغه په څېر د پیشدادیانو د ستر پاچا یما څخه جلا شوی و ، نو ساک پر یما باندې بری وموند او دده هېواد یې ونیو.

د اویستا د رام یشت په(19) فقره کې ذکرشویدي چې :

"ضحاک = ساک د "کوي رینتا " په نامه یوه هسکه ماڼۍ ، شاهي پلاز او زرینه چترۍ درلودل " .

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاريخ بلعمي د ضحاک = ساک په باره کې داسې وايي:

" دنوح عليه السلام ترطوفان زرکاله وروسته د سام بن نوح په اولاد کې يو پاچا پيدا شو چې نوم يې ضحاک = ساک و او ټوله نړۍ يې لاندې کړه .

د بشريت د تاريخ په اوږدو کې پاچاهانو يو له بل سره په دې پلمه جنګونه کړي چې يو د بل پاچاهي ونيسي او دا لړۍ تر نن پورې هم روانه ده .

د ساک او د هغه د ماما يما ترمنځ هم د پاچاهۍ د نيولو پر سر جنګ وشو ، په جنګ کې يما ماتې وخوړه او ساک د يما پر ټول سلطنت حاکم شو .

استاد کهزاد د ساک د پاچاهۍ داخلي او خارجي ولايتونه او يا هېواد ونه داسې ذکر کړيدي:

لومړی: کورني هېوادونه يا ولايتونه:

1: ارزه

2: شبه

3: فردوسي

4: فردوفش

5: رادو برست

6: دورجرست

7: خيزس بامي

چې په دې کې کابل ، زابل ، غور ، تخارستان ، باختر ، ګندهارا او بلخ بامي هم ورګډ شوي دي .

د اويستا په " وندیداد " کې د پښتونخوا شپاړس قطعي ځمکه ذکر شوې ده چې د هندوکش په شاوخوا کې پرتې وې او دغه سيمه اويستايي خاوره بلل شوې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اویستا "دمهر" په یشت کې د "خیزس بامي" (دداخلي ولایاتو اووم ولایت) نوم د اریانا د خپلواکو ولسونو د ځلانده ټاټوبې په نوم ذکر شوی دی ، د دې منځني هېواد یعنې "خیزس بامي" پلازمېنه د ښکلي "بلخ بامي" په نوم یاد شوی دی .

دوهم: باندني هېوادونه:

پارس ، توران ، چین، ما چین ، سند ، هنداو روم .

(دلته د روم څخه مطلب ترکیه ده نه د ایټالیا روم)

د پورته ټولو تاریخي حقایقو څخه دا برملا شول چې ستر پښتون پاچا "ساک" د پښتنو په ساګزي قوم پورې اړه درلوده او د پښتون ملت پښتون پاچاوو ، چې دده کورنۍ تقریبا زر کاله په پښتونخوا او دهغې پر شاوخوا هېوادونو پاچاهي کړې ده .

3: د تریتونا یا تریتون پاچاهي :(ایرانیان ئی فریدون بولی)

(دتریتونا دکورنۍ پاچاهۍ ته ډېره لنډه اشاره)

په تیرو پاڼو کښې ذکر شول چې د ساګزو د کورنۍ سلطنت تقریباً زر کاله دوام وکړی.

دمعاصر تاریخ او یا حتی داوسنیو شرایطو په شان کله چې یو کورنۍ یا حزب د بلی کورنی یا حزب د خوا د حاکمیت څخه لیری شي ،نو د حاکمیت څخه لیری شوی کورنۍ یا حزب همیشه پدی تلاش کښې وی چې دوباره دحاکمی کورنۍ یا حزب څخه سیاسی قدرت پلاس راوړی.

دساګزو د کورنۍ د حاکمیت په اخرو وختونو کښې کاوک (کاوه) اهنګرخپل د اهنګری بنۍ یا خرمن د نیزی پر سر دبیرغ په ډول وتړل اود ساګزو د حاکمیت پر خلاف یې ولسونه راو پارول.

دکاوه اهنګر دا د بنۍ یا خرمنی بیرغ د ،،کاویان،، د بیرغ په نوم مشهور شو او تر ډیرو زمانو پوری دا د ،،کاویان،، بیرغ داریایي ولسونو د بری سمبول بلل کیدی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیشدادیانو د کورنۍ یو مبارزکس چې تریتونا یا تراتینه ولد پورګاوو دی مشهور اهنګر کاوه ملاتړ ترلاسه کړی او ددی مشهور اهنګر په ملاتړ یی ولسونه د ساګزو د حاکمیت پرضد راو پارول او د کاوه اهنګر او ولسی پاڅونو په زور یی د ساګزو تقریباً زر کلن حاکمیت ته د پای ټکی کیښود ، او د پښتونخوا پاچاهي یو ځل بیا د ساګزو د پښتنی کورنۍ څخه د پیشدادی پښتنو کورنۍ ته پلاس ورغلل.

تریتونا د ساګزو پر کورنی د ده د بری په خاطر د مهرګان په نوم جشن جوړ کړی چې هر کال به دا د بری دورځی جشن تجلیل کیدی، او همدارنګه تریتونا پر ساګزو باندی د بری په خوشحالۍ کښې دا وبو د رب النوع اناهیتا د پاره سل اسونه ،یوزر غوایی او ولس زره پسونه قربانی کړل.

د تریتونا کورنۍ تقریباً پنځه سوه کاله پاچاهي وکړل.

4: کیانیان: (د کیانیانو دوري ته یو ډېره لنډه اشاره)

کیانیان څوک وو ؟

د کي- کاوه یا کیان په باره کې مورخان په دې باور دي چې دا کورنۍ د پیشدادیانو پاتې شوني ده .

مورخین او محققین په دې باور دي چې کیانیان په حقیقت کې هغه پخواني پیشدادیان دي چې د " کاوه " په نامه یې په بلخ کې د پاچاهۍ بله لړۍ پیل کړه .

د پښتنو د دې شاهي کورنۍ د مشرنوم "کاوه کواتا یا کاوه کواته" و ، نوځکه دا کورنۍ د "کي = کاوه = کیاني په نامه مشهوره شوه .

مورخ توراویانا وایي:

په بلخ = بخدي = باختر کې له پیشدادیانو څخه وروسته اویستا د اریانا د یوې بلې ډلې پاچاهانو یادونه کوي چې نوم یې د "کاوه" په کلمې پیلېږي او موږ هغه د "کیاني یا کواني" په نوم یادوو ، ټول له یوې کورنۍ سره ارتباط لري.

"کاوه کواتا " د بلخ د کیانی شاهي کورنۍ او سلطنت موسس دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه کواتا هم د خپل ليرې نيکه ګيومرتن په شان د بلخ شمال ته د البرز په غره کې د پاچاهۍ تاج پر سر کېښود .

د البرزغرونه هغه ځای دی چې د پښتنو لومړی پاچا ګيومرتن هم هلته مېشت شوی او هلته يې د پښتنو د لومړۍ پاچاهۍ اساس ايښی و .

د پورته خبرومعنا دا شوه چې د پښتنو د پيشدادي شاهي کورنۍ او کياني شاهي کورنۍ دواړه يو له بل سره نږدې او په وينه شريکې پښتني کورنۍ دي .

کي = کاوه = کيان د پوه ، لارښود ،هوښيار ،پاچا او امير په معنا ده .

استاد حبيبي وايي:

" اويستا " غرغښت ته په دې خاطر د " کاوه " لقب ورکړی و چې غرغښت لومړی سړی و چې د زردښت ايين يې قبول کړی او د زراتوتشرا او د زردشت د ايين د عمده مرستندويانو څخه وو .

د " کاوه " معنا پوه ، لارښود ،پاچا ،امير او ستر رهنما ده .

استاد حبيبي د اويستا د ژوروخبرنو په واسطه ثابتوي چې د کيانانو اصلي ټاټوبی د هلمند سيمه ده .

د اويستا د بندهش د يويشتم څپرکي په اوومه فقره کې ذکر شوي دي چې کيانسيه (هامون) د کياني کورنۍ ټاټوبی دی .

د اويستا د آبان يشت په (۱۰۵۸)فقره کې راغلي دي:

لوړ همته کي ګشتا سپ د(فرزدانو) د اوبو مخامخ ته د ناهيد لپاره نظر ومنلو او هيله يې ښکاره کړه چې پر ارجاسپ او نورو تورا نانو باندې برى حاصل کړي .

دبندهش د(۱۲)څپرکي په پنځمه فقره کې ويل شوي دي چې د (فرزدان)سيندګي ، جهيل يا درياچه په سيستان کې دي او په (زامياد يشت)کې سيستان د کيانيانو ټاټوبی شمېرل شوی دی .

د زامياد يشت د(۹) کردي په (۲۲) فقره کې ذکرشوي دي چې فر يعني تاج او تخت په هغه چاپورې اړه لري چې خپل سلطنت په هغه ځای کې جوړکړی چې د هلمند سيند د هامون درياچه يا جهيل جوړوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هلمند سیند او د هامون جهیل د پښتونخوا په سیستان کې پراته دي کوم چې د کیانیانو اصلي ټاټوبی دی .

د پورته تاریخي حقایقو څخه دا ثابتیږي چې کیاني کورنۍ د پښتنو د پیشدادي کورنۍ پایڅوړ او په خټه پښتانه دي .

د دوی په حاکمیت کې پښتو ژبه دهغه وخت د لحجې مطابق مروجه وه او د پښتونخوا سیستان یعنې د هلمند د سیند او دهامون دجهیل شاوخوا ددوی د اوسېدو اصلي مرکزو .

دکاوه کواتا پاچاهي:

کاوه کواتا پخپله خپل ځان د تریتونا دنسل څخه بولی ،خودی دتریتونا یا پیشدادیانو د سلسلی په دوام خپل پاچاهۍ ته دوام نه ورکوی بلکی په خپل نوم دیو بلی شاهی کورنی تهداب ږدی.

د کاوه خاندان سلطنت داسی شکل لری لکه دبارګزودمنځ څخه چی محمد زویا د پوپلزودمنځ څخه چی سدوزو سلطنتونه جوړ کړی دی، خوپه حقیقت کښی محمد زی بارګزی اوسدوزی پوپلزی دی.

کاوه کواتا (ایرانیان ئی کیقبادبولی) دکیانیانو د شاهي کورنۍ موسس او بنسټ ایښودونکی و .

کاوه کواتا د بلخ د البرز په غرونوکې د پښتنو د پاچاهۍ تاج پر سر کښېنود چیرې چې لومړی پښتون پاچا "ګیومرتن" د تاجپوشۍ دود ایجاد کړی وو .

د کاوه کواتا پاچاهي دعدالت،ورورولۍ اوبرابرۍ پرستنو ولاړه وه .

د کاوه کواتا په نظر د پښتونخوا ټول وګړي د برابرو حقوقو خاوندان وو اوهیڅ چا پر بل برتري نه درلوده،کاوه کواتا په پښتونخوا کښی د عدالت او انصاف پر ستنو ولاړ نظام جوړ کړی او خپل ملت یې د سوکالۍ او خوشحالۍ پر لور رهبری کاوه.

دولس څخه دکاوه کواتا هیله داوه چی په ژوند کی دصداقت،رښتیا ،نیکۍ اوښیګڼی لمن ټینګه کړی،ځکه چی پا چا په خپله داویل چی زه پدی باور پایم او له خدایه ډیر بیریږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لنډه دا چې کاوه کواتا د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق په پښتونخوا کې په عدالت او انصاف حکومت کوي .

دکاوه یوسا - یا - کوي اوسن پاچاهي.

کاوه یو سا(ایرانیان ئی کیکاوس بولی) د کاوه کواتا ، زوی دی او تر پلار ورسته د پښتنو پاچا شو.

کاوه یوسا دکیاني کورنۍ تر ټولو ستر پاچا بلل کېږي .

د یوسا ، معنا هیله ، غوښتل ، تقاضا اوخوښی درلودل دي .

کاوه یوسا ، د خپلو نیکونو او ټولو پښتنو په شان د غرونو سره مینه درلودله او خپل تاجپوشي یې د "زریفیه " په غره کې وکړل .

کاوه یوسا ، د زریفیه په غره کې د اوبو د رب النوع "اناهیتا " لپاره قربانۍ کولې ترڅو دی د نړۍ پر نورو پاچاهانو لوړ او سترکړي .

کاوه یوسادزریفیه غره پرسراووه (۷) لوړې مانۍ جوړې کړې وې.

استاد حبیبي وایي:

تر کاوه کواتا وروسته دده زوی کاوه اوسن = کاوه یوسا دبخدي = بلخ پر پلازکېناست ، داوسن معنا هیله یا خوښي ده .

کاوه یوسا د غیری اریایي پردیو عناصرو سره ، چې د حماسي روایاتو پراساس د اوسني ایران د شمال د مازندران په ځنګلونو کې اوسېدل ، جنګونه وکړل او پرهغوی یې بري ترلاسه کړي.

په اویستا کې دغه ځنګلي خلکو ته دیبان یا دیوان ویل شوي دي.

(پښتانه د افغانستان په افسانوی او داستانی تاریخ کی-۳۵۹ مخ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتاریخ پوهانو له نظره کاوه یو ساځکه پر مازندران یرغل وکړی چی د هغی سیمی خلک ورته پردی ښکاریدل، دوی په ځنګلونو کښی اوسیدل ځکه چی د مازندران زیاته برخه په ځنګلونو پو ښل شوی ده،دځنګلونو اوسیدونکو اوږده ویښتیان،اوږدی ږیری او ببرسرونه درلودل اواریایی تباره نه پیژندل کیدل،شاید ددی کبله وو چی اویستا ددیبانو یا دیوانو په نوم یاد کړل.

اویستا وایي چې غښتلي کاوه یوسا یا کاوه اوسن د زریفیه دغره پرسر داوبو رب النوع اناهیتا لپاره سل آسونه ،زرغوایي اولس زره پسونه د دې لپاره خیرات کړل چې د پاچاهانو سترپاچا شي ،دپوهانو د څیړنو له مخی دا د زریفیه غرهم په بلخ کښی پروت دی.

دکاوه هوسروایا - هئوسره وه پاچاهی.

ددی پښتون پاچا نوم په اویستا کښی ، ،کاوه هوسروایا ، ،دی

خو ایرانیان یی (کی خسروبولی)

کاوه هوسروایا دسیا ورشا نا زوی او دکاوه یوسا لمسی دی.

څرنګه چی دکاوه هوسروایا پلار سیاورشانا د توران د پا چا افراسیاب د خوا وژل شوی وو نو پدی سبب دخپل نیکه کاوه یو سا تر مړینی ورسته کاوه هوسروایا د بلخ په ښار کښی خپل تاجپوشی وکړل.

کاوه هوسروایا د کیاني کورنۍ اخیري پاچا وو ،خودښو اوسترو کارو په لیحاظ ددی کورنۍ تر ټولو ستر او غښتلی پاچا وو.

استاد حبیبې د "کاوهوسروایا "دکیاني کورنۍ داخیري پاچا په باره کې داسې وایي:

کله چې کیاني فرتم (کیاني فر) په کاوه هوسروایا پورې اړه پیدا کړه ، نو د هغه په مرسته یې لوی کارونه وکړل ، زور ، قوت ، مینه ، ښکلا ، برم او پرتم دده په برخه و .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسروایا د کیاني شاهنشاهۍ هېوادونه بیرته سره ونښلول چې له همدې امله په اویستا کې دي د(خشتري هن کریمو) یعنې د هېوادونو د نښلونکي او د شاهنشاهۍ د رامنځته کېدونکي په نوم یاد شوي دي .

کاوه هو سروایا په خپل هېواد کې د سلطنت د کولو داسې یو سیستم رامنځته کړی چې پرعدل او انصاف ولاړ وو او د هر مظلوم شکایت اورېدل کېده .

هغه یو مهربانه او د صله رحمۍ لرونکی پاچا بلل شوی دی .

کاوه هو سروایا به همیشه د خپل خدای په دربار کې دا دعا کوله چې:

" ای خدایه که ښه مې کړې او که نابنه ، له خپل جنت نه مې بې برخې نه کړې . "

د پورته دلایلو څخه دا روښانه معلومېږي چې د کاوه هوسروایا واکمني د پښتو او پښتونولۍ د قانون مطابق چلېده .

بالاخره د کیاني کورنۍ اخیري پاچا "کاوه هو سروایا " د خپل عمر په اخیري وختونو کې د ځینو عواملو پر اساس په خپله خوښه په پوره سوله ییزډول خپله پاچاهي یو بل پښتون"اوروت آسپه = اتریت = بیت نیکه" ته وسپارله او په خپله د خپل خدای په عبادت مصروف شو .

هوسروایا و "اوروت آسپه = اتریت = بیت نیکه" ته د خپل ستري امپراطورۍ د تاج او تخت د سپارلو پر وخت دا لاندې نصیحتونه هم وکړل .

د ظلم او ناروا څخه همیشه ځان وساته .

د چارو په سرته رسولو کې همیشه د عدل او انصاف څخه کار واخله .

هر کار په پوهه سره سرته رسوه .

ولس ته ازار مه رسوه .

په خبرو کې د بدو الفاظو څخه ځان ژغوره .

(c) ketabton.com: The Digital Library

5: دآسپه کورنۍ پا چاهي:

(دآسپه کورنۍ پاچاهۍ ته ډېره لنډه اشاره)

آسپه کورنۍ څوک وه ؟

سترجرمني محقق "دينکرد " وايي چې آسپه کهول هم د بلخ دتېرو شاهي کورنيو لکه پيشداديان ، ساکان اوکيانيانو سره تړلي پښتني کورنۍ وه ، همدا علت شو چې کاوه هوسروايا خپل د ستري امپراطورۍ تاج په خپله خوښه او رضا په خپل لاس د اوروت آسپه (داويستا اتريت) پر سرکېښود او هغه ته يې مبارکي وويله ، د فردوسي په شاهنامه کې د دې موضوع په باره کې داسې بيت راغلی دی .

ايـــــــن تـــــــاج نـــــــوبر تـــــــو فرخنـــــــده بـــــــاد
جهـــــــان سربســـــــرپيش روي توبنـــــــده بـــــــاد .

کله چې کاوه هوسروايا خپل سلطنت و " اوروت آسپه = اتريت = بيټ نيکه " ته په خپله خوښه او رضا وسپاره ، نو اوروت آسپه يعني بيټ نيکه د پښتنو پاچا شو او د پښتونخوا په تاريخي ښکلې پلازمېنه بلخ کې پر پلاز کېناست .

دبلخی اوروت اسپه = لهراسپ =بيټ نيکه دواکمنۍ مهال ته په کتلو دغه حقيقت په ښه ډول څرګنديږي چې نوموړی په پوره صداقت سره د کاوه هوسروايا څخه اوريدلی نصيحتونه په عملی ډګر کښې پلی کړی ول،او مذهب ته يې په پام اړولو سره هڅه وکړل چې شيطانی انديښنې يې په فکر او ذهن باندی غلبه پيدا نکړی،له همدی امله يې په بلخ کښې يوه لويه او ښکلی اتشکده (اورتون) دخلګو د مذهبی دودونو د نمانځلو د پاره جوړه کړل.

بيټ نيکه به تل خلګو ته په ويناوو کښې په تکرار سره ويل چې:

- ای خلګو له خدای (ج) څخه وويريږی.

- هيڅ کله د خدای (ج) له درباره مه نا هيلی کيږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- خدای (ج) سندونه، غرونه مځکه، او له هغو نه را تاو هسک اسمان را پيدا کړيدی.

- مونږ باید د تمی دزیاتیدو څخه ځان وساتو.

- مونږ باید خپلو ناپوهیو او کمزوریو ته پام واړوو.

- مونږ باید په خپلو کښی جوړه او روغه سره ولرو.

- په عدالت یا نیاو باندی خوشحاله اوسیږ...او کینه په زړه کښی مه ساتیږ.

بیټ نیکه به تل خپل ولس ته ویل چی:

عدل او نیاو به دده لاره وی او په هغه به عمل کوی.

شیخ بیټ یا بیټ نیکه ډیر مهربان ، نیک فطرته او د ښو اخلاقو او محسناتو خاوند او ډیر عادل پاچا و .

بیټ نیکه په ډیر عدل او انصاف په پښتونخوا کې خپلې پاچاهی ته دوام ورکړي ترڅو د هیواد د شمال څخه پر پښتونخوا د تورانیانو د حملې په نتیجه کې د خپل هیواد په دفاع کې مړشو او دده ترمرګ وروسته دده زوی غرغښت د پښتنو پاچا شو او د پښتونخوا په ښکلې پلازمېنه بلخ = بخدي کې پر پلازکېناست .

غرغښت = غرشاه سپ = ګرشاسپ:

مورخ استاد کهزاد وایي "د غرغښت دپلارنوم د اویستا (اتریت = اتریط = بیټ نیکه) دی ، ښاغلی کهزاد په دې باوردی چې د اویستا "اتریت" دبلخ د "تریتا" د قبیلې د ساما د ځانګې د "سم یا شم" د اولادې څخه دی .

دغه د اویستا اتریت په حقیقت کې د پښتنو د نیکونو له جملې څخه بیټ = بیتیږ = شیخ بیتیږ = بیټ نیکه دی .

د پښتنو دوه نور نیکونه د اویستا "سرند = سربن" او "غرغښت" دي .

غرغښت یا ګرشاسپ د اویستا په یشتونو کښی د تل پاته سړی په نوم یاد شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعامو وګړو په منځ کښې تراوسه لا داسې کيسې او افسانې شته چې غرغښت داسې قوي پاچا او پهلوان وو چې د عوامو په نظر مرګ يې نه درلود او تراوسه لا د پښتونخوا په دريو سيمو يعنې د کابل د ده سبز، باميان او يا ريګ روان په يوه غار کښې بيده دی.

د غرغښت د واکمنۍ لويه کارنامه د پښتونخوا د شمال خځه د تورانيانو د حملو مخنيوی او د پښتونخوا متحد او خپلواک ساتل و .

د غرغښت بله ستره کارنامه دا وه چې دده د سلطنت په دوران کې "زراتوشترا " د زردښت" د ايين موسس نړۍ ته راغلی او د "زردښت" ايين يې منځته راوړي .

د زردشت تراايين وړاندې پښتنو او ددې منطقې نورو اقوامو پر يو واحد معبد عقيده نه درلوده او د طبيعت پر زياتو عناصرو لکه اوبه ، باد ، اور ، لمر او داسې نورو يې عقيده درلوده او د هغو پرستش او عبادت به يې کاوه .

خوکله چې د زراتو شترا له خوا د زردشت ايين منځته راغی ، دې ايين پښتانه او ټول بشر د يو واحد خالق عبادت ته چې د

"اهورا مزدا" په نوم يې ياداوه را وبلل .

که څه هم د زردشت ايين يو الهي دين نه وو او نه هم د دې ايين بنياد ګزار "زراتوشترا " دخدای(ج) پيغمبر و ، خو بيا يې هم تر پخوانيو خرافات پرستيو ډيره ښه لاره ولس ته معرفي کړه ، چې پر خپل ځای به د زردشت دا يين ځينو لارښونو ته يو لنډه کتنه وکړو :

<u>څرنګه چې د يهودي دين کتاب "تورات" دکاتوليک دين کتاب "انجيل" او د سيکانو ددين کتاب د "ګرنت" په نوم يادېږي ، په همدې ډول هغه کتاب چې د زردشت ايين په کې ليکل شوی وو ، د "اويستا " په نوم يادېده .</u>

ستر پښتون پاچا غرغښت هم پر "اويستا " يا د زردشت پرايين ايمان راوړي او هغه کتاب يې د خپل دين په حيث قبول کړی او له دې سببه د اويستا ايين ښه پرمختګ وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرغښت د زردشت پر ايين عقيده درلوده او د زراتوشترا لوی حامي او مرستيال وو ، د همدې ملاتړ له امله د زردشت ايين ډېر پرمختګ وکړ او د دې ملاتړ له امله د غرغښت نوم څو ځله په اويستا کې ذکرشوی دی .

اويستا غرغښت ته د "کاو ، سترمشر ، سترلارښود ، پوه ، هوښيار ، رهنما او نور ښه "القاب ورکړيدي .

سترمحقق او مورخ استاد کهزاد د پښتنو د دروسترو نيکونو په باره کې داسې وايي:

په اويستا کښي د "اتريت " په نوم ذکر شوی شخص د پښتنو بيټ نيکه دي ،يا په بل عبارت بيټ نيکه په اويستا کښي د ،،اتريت،، په نوم ذکر شوی دی.

د بيټ نيکه زوی غرغښت د پښتنو بل نيکه دی .

په اويستا کښي د(سرند) په نوم ذکر شوی شخص د پښتنو بل نيکه (سربن) دی ،يا په بل عبارت د پښتنو نيکه سربن په اويستا کښي د ،،سرند،، په نوم ذکر شوی دی.

د اويستا غرغښت د اويستاد " د اتريت زوی دی ،اتريت د ساما د تريتا د قبيلې د ساما د کهول څخه دی ، ساما د سم ياشم د کهول څخه دی ، سم تر دريم پښت وروسته د تورک د کهول څخه دی او تورک د شيد سب د کهول څخه دی او شيد سب د تور د کهول څخه دی او تور د يما د کهول څخه دی په پورته ډول غرغښت د نسل په سلسله يما ته رسيږي .

د اويستا په "ارام يشت " کې د غرغښت په باره کې ويل شوي دي چې غرغښت د اتريت زوی دی ، اتريت د ساما زوی دی ، ساما د سم ياشم زوی دی .

دا "يشت "نور زياتوي چې اتريت (بيټ نيکه) دوه زامن درلودل چې د يوه نوم "اورواخشه "او د بل نوم غرغښت وو.

اورواخشه ښه اديب او قانون پوه و اوغرغښت وتلی پهلوان او د جګړې د ډګراتل و ، غرغښت او دده پلارشيخ بيټ = بيت نيکه دواړه د هنديانو ، چنايانو او توررانيانو سره جنګېدل او هغوی يې د ځان تابع کړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهانو او محققينو غرغښت نه يوازې يولوى پاچا بللى دى ، بلکې هغه د رستم ولد زال څخه هم ستر پهلوان بلل شوى دى ، چې په خپل ټول عمر کې يوځل يې هم ماته خوړلې نه ده او پر ټوله پښتونخوا يې چې د خپل نېک او فاضل پلار بيټ نيکه څخه په ميراث ورته پاتې شوي وو په عدل او انصاف حکومت کړى .

د غرغښت د سلطنت پلازمېنه د بلخ = بخدي ښکلى ښار و او پر ټوله پښتونخوا يې واک چلاوه .

يو خارجي محقق مستېر د غرغښت د واکمنۍ د قلمرو په باره کې داسې وايي:

" غرغښت د کابل د مشهورو پهلوانانو له جملې څخه و ، دده سترې او هيجان پاروونکي کارنامې په کابل ، ارغنداب ، زابل ، ګندهارا ، ننګرهار ، قندهار ، لوګر ، ګرديز ، غزني ، سيستان ، زرنج ، زمينداور ، کاکړيستان ، پښين ، تخارستان او بلخ = بخدي په سيموکې يادېدلې .

غرغښت د خپل سلطنت په دوران کې د " زرنج " ښار چې اوس د نيمروز ولايت مرکز دى جوړ کړى دى .

غرغښت د زرنج د ښار د جوړولو لپاره د بېرش زره جنګي بنديانو او د روم او هند د اينجينرانو څخه کار واخيست .

فردوسي طوسي د غرغښت ژوند د اخيري لحظواو د غرغښت د وصيت په باره کې چې سام او نريمان ته يې کوي د زرنج د ښار ذکر په دې ډول يادوى .

زه پيـــــــــــــــري و مـــــــــــــــرګ را بـــــــــــــــاره نيســـــــــــــــت
بـــــــه نـــــــزدکس ايــــــــن هـــــــــردو را چـــــــــاره نيســـــــت .
يکــــــــــــي شــــــــــــهرنو ســــــــــاختم چــــــــــون " زرنــــــــج "
بســــــــــــي ګــــــــــنج ګــــــــرد اوريــــــــــدم بــــــــــه رنـــــــــج .
بــــــــــه تومانــــــــــــدمش چــــــــــون مــــــــــن ابــــــــاد دار
بفرزنـــــــــــــد مــــــــــان هــــــــــم چينــــــــــين يــــــــاد ګــــــــار .
پـــــــس ازمـــــــــن چنــــــــان کــــــــن کـــــــه پـــــــيش خـــــــداي
بنــــــــازد روانــــــــــم بــــــــــدي ګــــــــــر ســــــــــراي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرغښت د ناروغۍ په لسمه ورځ ، د څه خوړلو هیله ښکاره کړه او پر خپل ځای کېناست ، خوتر لږ خوړلو وروسته یې سا بنده شوه ، سام او نریمان دواړه یې راوغوښتل اوغرغښت ورته وویل:

د ژوند شپې مې اخر ته رسېدلې دي او د عمرلمر مې له دېواله پناه شوی دی .

غرغښت په وصیت کې سام او نریمان ته ډېر څه وویل . . .

غرغښت د ژوندانه په اخیرو شېبوکې سترګې پورته د آسمان خواته واړولې او د خدای(ج) په دربارکې یې داسې دعا وکړه .

ای خدایه ! چې بل شریک دې نشته ، د ټولو موجوداتواو کایناتوخالق ته یې ، ځمکه او اسمان تا پیدا کړیدي ، ټول پاچاهان ستا په امر ژوندي دي او ته د ټولو پاچاهانو ستر پاچا یې ، ځمکه او آسمان ستا دي او ته ورباندې پاچاهي کوې ، ټول پاچاهان ستا بنده ګان دي ، دا وروستۍ خبرې وې چې د غرغښت له خولې څخه راووتلې او د دې سره یې ځان حق ته وسپاره .

د پورته تاریخي شواهدو څخه دا ثابته شوه چې ستر پښتون پاچا غرغښت د آسپه کورنۍ یو ستر پاچا وو او پرټوله پښتونخوا او دهغې پر شاوخوا هېوادونو یې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق په عدل او انصاف حکومت کوې .

هغه د واحد خدای پیرو او پر یو خدای یې عقیده درلوده .

سربن = سرند :

سربن څوک وو ؟

اسدي طوسي په ګشتاسپ نامه کې سربن د زابل د پاچا ګورنګ شا پاچا لمسی بللی او په اویستا کې یې نوم "سرند "دی اویا د سرند په نوم یادشوی دی .

استاد کهزاد په دې باور دی چې سربن د پښتنو د درېو نیکونو(بیتني یا بیټ نیکه ، غرغښت اوسربن) له جملې څخه یوتن دی .

دا درې واړه پاچاهان په پای کې د پیشدادیانو د پښتني شاهي کورنۍ سره تړاو لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سربن هم د پښتنو د هغو مشهورو پاچاهانو څخه دی ، چې نوم يې په اويستا کې ذکر شوی دی .

په غرغښت نامه کې چې اسدي طوسي ليکلې ده سربن يو داسې قوي شهزاده ، قوي پهلوان او جنګيالی معرفي شوی دی چې غشي يې ترفولادو هم تېرېدل .

د سربن د دولت بيرغ سپين رنګ درلود او په منځ کې يې لمر او سپوږمۍ ځای پرځای شوي وو .

6:د تاريخ په اوږدو کښې د پښتو ژبې څرک.

ددی د پاره چی د پښتون ملت د ژبی په باره کښی مونږ معلومات تر لاسه کړو ،نو دا ضروری خبره ده چی د پښتون ملت د نژاد ، د استوګنی ځای او ژبی ته په څو جملو کښی يو ډيره لنډه اشاره وکړو.

دنړی د عالمانو او محقيقينو د څيړنو او تاريخی شواهدو څخه دا ثابتيږی چی پښتانه د سپين پوستو اريايانو د نسل څخه دی.

دا عالمان پدی باور دی چی اريايی قبايل د ډيرپخوا زمانو څخه د امو او اباسند ترمنځ د پښتونخوا په هيواد کښی اوسيدل.

کله چی ددوی نفوس او مواشی زيات شول نو ددوی دجملی څخه ځينو قبايلو د خپل ځان او خپل حيواناتو د غذا د پيداکولو په خاطر د پښتونخوا دمځکی څخه مهاجرت وکړی.

کله چی د پښتونخوا يا باختر د مځکی څخه نورارين قبايل هند ايران او اروپا ته وکو چيدل نو د پښتونخوا مځکه تنها د ،،پکهت،، يعنی پښتنو قبيلی ته پاته شول.

دا ښکاره خبره ده کله چی ټول ارين قبايل يو ځای په پښتونخوا کښی اوسيدل نو ټولو به په يوه ژبه خبری کولی،خو کله چی ددی قبايلو څخه يو شمير يی د هند ،اوسنی ايران او اروپا پر لور وکوچيدل،دوی دځان سره د پښتونخوا څخه اريايی زړه ژبه او اريايی خواص او عادات هم نقل کړل.

دزمانی په تيريدو سره اودلوکل وکړو سره دراشه درشه په نتيجه کښی ددی مهاجراريايانو په ژبه،خوی ،خواص،عاداتو او داسی نور شيانو کښی بنيادی فرق راغلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خودزړو اریایانو مشترکه اریایی ژبه ،سوچه اریایی خواص او عادات تنها په پښتونخوا کښی پاته پښتنو ته په میراث ورسیدل.

دژبپوهنی د علم په اساس هیڅ ژبه د ابد دپاره په یو شکل نه پاته کیږی ،هره ژبه د زمانی په تیریدو سره د وخت د ضروت سره مطابق تغیرکوی،نودا هم یو طبعی خبره ده چی پښتو ژبی به هم د زمانی د ضروریاتو مطابق تغیر کړیوی او سوچه مشترکه زړه اریایی ژبه به نوی پاته شوی.

مونږ دلته په ډیر لنډ ډول د تاریخ په پاڼو کښی د پښتو ژبی څرک لټوو.

۱: د کیانی کورنۍ سلطنت او پښتو ژبه

د کیاني شاهي کورنۍ د اقتدار په وخت کې پښتو ژبه د هغه وخت د لهجې سره سمه مروجه او ژوندۍ ژبه وه ، چې ژوندی مثال یې د هغه وخت د وزیرانو په نومونو کې د پښتو ژبې د لغاتو شتوالی دی .

استاد حبیبي وايي چې د بلخ د کیاني پښتني شاهي کورنۍ موسس کاوه کواته ترمرګ وروسته د هغه زوی (کاوه اوسن یا کاوه یوسا)

په ایراني ژبه ، ،کیکاوس، ، پاچا شو .

کاوه اوسن یو پوه وزیر درلود چې نوم یې " اوشنر " وو ، او دا وزیر په اویستا کې د "پوره جیره" په صفت یاد شوی دی .

د اویستا " پوره جیره " د نن ورځې په مروجه پښتو کې د " پوره ځیر = دقیق " په شکل او ښتی دی .

د کیاني پاچاهانو په وخت کې د پوره جیره، کاوه او نورې دې ته ورته پښتو کلمو شتون د دې خبرې پوره ثبوت دی چې پښتو ژبه دهغه وخت په لهجه د کیاني پاچاهانو په وخت کې یو مروجه ژبه وه .

بل ثبوت دادی چې د کیاني پاچاهانو د نامه په پیل کې د " کاوه = کي = کوي = کاوي " لفظ استعمالیده چې د پوه ، مشر ، لاربنود او سترمعنا لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د "کاوه" لغات تر دې نږدې وختونو پورې هم په پښتو ژبه کې استعمالېده چې ژوندی مثال يې هغه شعر دی چې په (400هه) کې په ملتان کښې د پښتنو د لودی شاهی کورنۍ يو غړی شيخ رضي خپل وراره نصر ته لېږلی وو چې وايي:

نصــــــــره نـــــــــه مـــــــــو يــــــــــې د کهالــــــــــــه
لــــــــــودي نــــــــــه يـــــــــــې پـــــــــــه کــــــــاوه .

استاد حبيبې وايي چې د "کاوه او پوره جيره" او داسې نورې پښتو کلمې او لغاتونه د هغو وختونو سره تعلق لري چې پښتنو سترتمدن درلوده او پارسي ژبه لا پيدا شوې نه وه .

۲: پښتو ژبه د داريوش په زمانه کښې.

دتاريخی شواهدو په اساس پښتو ژبه د لرغونو اريايی ژبو د کورنۍ څخه يو ژبه ده.

دعلمی او تاريخی شواهدو په اساس دا منل شوی ده چې پښتو ژبه که دهندی اريايانو د ژبی ،،سنسکرت،، او ،،زند،، ژبی مورنده نو خورخو يی ضرور ده.

پښتو ژبه د ،،ويدا،، او ،،اويستا،، د ژبو په شان پخوانی ژبه ده .

خوڅرنګه چی پښتونخوا د خپل جيو پولتيکی او جيو ستراتيژيکی پلوه د تاريخ په اوږدو کښی دنړۍ د فاتحانو د تګ راتګ لاره وه او نن هم ده، نو ددی سببه په پښتونخوا کښی د خارجی يرغلګرو دخوا هرډول تاريخی شواهدو ،تاريخی اثارو ،سياسی،فرهنګی ،اقتصادی ،ټولنيزو اساساتو او داسی نورا ثاروته نه جبران کيدونکی تاوانونه رسيدلی دی.

په ډير افسوس سره بايد ووايو چی دزمانی دزوراورو د ظلم د سببه د ،،ويدی،، او ،،اويستا،، تر زمانو د وړاندی وخت دلرغونی پښتوژبی ،اود اويستا او ويدی د زمانی او تر دی ورسته زمانو دپښتو دلهجی او ليک په باره کښی معلومات تقريباً ټول د منځه تللی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیری تر او سه د زردشت د خوا لیکل شوی اویستا موجود وای او هغه دریم داریوش تښتولی نوای،او بیا دا کتاب یونانیانو سوځولی نوای، او داور دلمبو ځخه پاته اویستا بیا ایرانیانو بدل کړی نوای او دزردشت په اویستایی ژبه تر اوسه موجود وای نو مونږ به نن دلرغونی پښتو ژبی دلهجی،لیک او لرغونتوب په باره کښی پوره معلومات درلودای،او په قوی احتمال به پښتو ژبه د نړی د لرغونوژبو د جملی ځخه یولرغونی ژبه وای او ډیرو اریایی ژبو موربه بلل کیدای.

مونږ دمخه ذکر کړل چی دمیلاد نه خو سوه کاله وړاند دیو نان تاریخ لیکونکو هیروډوټس او بطلیموس د هخامنشی دوری په وخت کښی دپښتنو ذکر کړیدی،دنیکه مرغه د هخامنشانو ددوری دلمړی ، ،دارا = داریوش، ، د ، ، بهستون، ، په کتبه کښی دپښتو ژبی دری مصرعی پیدا شویدی چی دپښتنو د ، ،کوا ته، ، شاهی کورنۍ په دوران کښی دپښتنو ژبی د موجودیت په شان دپښتو ژبی پرلرغونتوب شاهدی ورکوی ،دلرغونی پښتو ژبی دا دری مصرعی مونږ ګرانو لوستونکوته په لاندی ډول وړاندی کوو.

علامه استاد عبدالحیی حبیبی وایی:

د ا د ، ،بهستون، ، ډبر لیک پر(۲۴۰) کرښو مشتمل دی او په هره کرښه کښی یی (۴۵) توری دی ،او هر توری یی د درو نه تر پنځو پوری میخی علامات لری.

دحبیبی صاحب د تحقیق مطابق د ، ،بهستون، ، د ډبرلیک دلرغونی پښتو دا دری لرغونی مصرعی پدی ډول دی:

هم آکه ری ا نی = نی اړیکه هم(ومه) = نه اړیکه وم (ومه).

هم آ نه جه درونی = نی دروجنه هم(ومه)= نه دروجن وم (ومه).

هم آنه که زورره نی=نی ځورکړه هم =نه ځورکړونی وم (ومه).

(دلرغونی پښتو لغاتونه د چپی خوا وراستی خواته لوستل کیږی)

دلرغونی پښتو په پورته مصرعو کښی چی کوم لفظونه ذکر شوی دی لکه (اړیکه ،دروجن او ځوورکړونی) په اوسنی پښتو کښ هم په لږ تغیر د لهجی استعمالیږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مثلاً :

شماره	لرغوني پښتو	ننني پښتو
۱	نه اړیکه وم	اړی یعني چل فریب او ټګي نه کوم
۲	نه دروجن وم	دروغ نه وایم ، دروغجن نه یم
۳	نه څورکړوني وم	ظلم نه کوم یعني ظالم نه یم

څرنګه چې داریوش هم د هغه مهاجرو اریایي قبیلو د پارسا ګاد د قبیلې د هخامنش د څانګې یوی غړی وو کومې چې سونو کلونه وړاند د پښتونخوا څخه د پارس پرلور هجرت کړیوو نو ددی سببه یې لاتر هغه دمه زړه اریایي ژبه یعني لرغوني پښتو هم د نوروژبو سره یوځای په هیواد کښې د لیک او لوست ژبه وه.

د پورته تاریخي ثبوت څخه داسې ښکاري چې د لرغونو اریایانو د ژبو د جملې څخه لرغوني پښتو ژبه د هغه وخت مروجه ژبه وه د کومې نمونه چې دداریوش د بهستون په ډبر لیک کښې ذکر شوی ده،یا په بل عبارت لرغوني پښتو ژبه د لرغونو اریایانو دژبو د جملې څخه یوه مهمه ژبه وه .

کوم وخت چې لرغوني اریایان تر هجرت وړاندی په پښتونخوا کښې یو ځای سره اوسیدل یو شمیر یې په لرغوني پښتو خبری کولې او تر هجرت ورسته یې هم دا لرغوني پښتو د ځان سره خپل نوی مځکې ته نقل کړل چې ژوند ی مثال یې مونږ تر اریایي هجرتونو څوسوه کاله ورسته دداریوش د ، ،بهستون، ، په ډبر لیک کښې دلرغوني پښتو د دری مصرعو موجودیت دی.

څرنګه چې د پښتنو قبیله د لرغونو اریایانو یوه ډیره مهمه او قوی قبیله وه،هیڅ او هیڅ ډول شرایطو د خپل پلارنی ټاټوبی یعني پښتونخوا څخه په هجرت مجبوره نه کړایشول نو دا طبعي خبره ده چې ددی قوی اریایي قبلې ژبه هم داریایي ژبو د کورنۍ یوه قوی ژبه بلل کیدل.

داوسني ایران خاوری ته د مهاجرشوو اریایانو ژبه د زماني په تیریدوسره دلرغوني اریایي ژبې یا لرغوني پښتو څخه بدله شول، زړه فارسي ، پهلوی اوبیا اوسني فارسي ځنې جوړه شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهند خاورى ته د مهاجرشوو اريايانو ژبه هم د لرغونى اريايى يا لرغونى پښتو څخه په سنسكرت ژبه بدله شول اوددوى دسرودونو كتاب ، ،ريگويد ، ، هم پدى ، ،سنسكرت، ، ژبه وليكل شو.

په پښتونخوا كښى دپاته پښتنو دهغه وخت مذهبى او فرهنگى مشر ، ،زرا توشترا ، ، بيا دپښتون ملت دتيرو تقريباً درى زرو كالو تاريخ د پښتنو د لمړى پا چا گيومرتن څخه بيا تر غرغښت پورى د پښتنى ، ،ريشانو ، ، يعنى سپن ږيرو عالمانو ،خداى نامو ،شاهنامو ،دسرودونو د حافظانو څخه راجمع كړى او د ، ،اويستا ، ،په نوم په يو كتاب كښى يى په خپل لرغونى پښتو يعنى داويستا په ژبه وليكى.

دپورته تاريخى حقايقو څخه دا معلوميږى چى پښتانه دلرغونو اريايانو دزمانى راهيسى په پښتونخوا كښى ميشته دى، اودپښتنو ژبه د لرغونو اريايانو د ژبو دكورنۍ څخه لرغونى پښتو ژبه ده.

اوسنى پښتو دلرغونى پښتو څخه منځته راغلى ده او دزمانى دضرورتونو او حالاتو مطابق تغيرات پكښى راځى.

7: پښتانه او مدنيت:

موږ دلته د سترپښتون ملت هغه كارنامو ته په ډېر لنډ ډول اشاره كوو چي پښتنو په پښتونخوا كې رامنځ ته كړي دي او بيا ټول بشريت ځني كاپي او د ځان لپاره يې گټه ځني اخيستې ده .

1 : د پښتونخوا تاريخي پلازمېنه بلخ = بخدي او د هغه شاوخوا يعني ټوله پښتونخوا د نړۍ د دريو لرغونو مدنيتونو(بابيلون ، ويدا او اويستا) له جملې څخه د دوو مدنيتونو يعنې "ويدا " او " اويستا " زانگو بلل شوې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بل وينا ،دنړۍ د درېولرغونومدنيتونوله جملې څخه د"ويدا"زياته برخه او ټول" اويستا " پښتنو په پښتونخوا کې منځته راوستلې ده .

2: اويستا دبشريت دلمړى پاچا ګيومرتن اودپښتنو د تاريخ د وتلو پاچاهانو لکه هوشنګ،تهمورث، يما ، ساک ،تريتونا ، کاوه کواتا ،کاوه اوسن، کاوه هوسروايا ،غرغښت ،سربن او داسې نور نومونه اخيستي او هغوى يې دغښتلو اوعادلو پاچا هانو په صفت ستايلي دي.

پښتنو پاچاهانو په پښتونخوا کې په داسې حالت کې سلطنتي نظامونو اوتمدن رامنځ ته کړى چې زموږ ګاونډيان لا د وحشيانو په څېر سره لغړ ګرځېدل چې اويستا ورته د "ديوانو " يا "ديبانو " نوم ورکړى وو .

په دې اساس موږ ويلاى شو چې پښتانه د ټول بشريت نه لومړى د دولت او شاهي نظامونو رامنځ ته کوونکي دي ، چې وروسته بيا ټول بشريت د پښتنو له خوا پيدا شوي نظامونه ځانته کاپي کړل .

3: د نړۍ لومړني ښار ښکلې بخدي= ښکلى بلخ هم په پښتونخوا کې د پښتنو له خوا اباد او ددوى د پاچاهۍ پلازمېنه وه .

د نړۍ ټولو محققينو او موريخينو د پښتنو ښکلې پلازمېنې يعنې بلخ =بخدي ته د ښارونو د مور لقب ورکړى دى .

د پورته حقايقو څخه ښکاري چې د ښاري تمدن اول اساس هم پښتنو په پښتونخوا کې ايښى دى .

4: د بشريت په تاريخ کې د کرنې د رواجولو ، د حيواناتو د اهلي کولو او د حيواناتو څخه په زراعت او حمل او نقل کې استفاده هم په لومړي ځل پښتنو ايجاد کړې ده .

5: د اوسپنې ويلې کول او له هغې څخه وسلې جوړول ، هغووسلو ته نوم ورکول هم پښتنو پاچاهانو هوشينګ او تهمورث ايجاد کړل .

6: د زېوراتو او جواهراتو جوړول او استعمال هم په لومړي ځل د ستر پښتون پاچا يما په وخت کې ايجاد شول .

7: د بشريت په تاريخ کې پښتنو د لومړي ځل لپاره د يما پاچا په وخت کې دارو درمل جوړکړل او د ناروغانو علاج يې پرې وکړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددي خبري معنا داده چې د بشريت د ښېګڼې لپاره د طب ، طبابت او دوا درمل ايجاد هم پښتنو منځته راوړی دی .

که د پښتون ملت تاريخ په دقيق ډول وڅېړل شي شايد دا معلومه شي چې پښتون ملت د بشريت د ترقۍ ، تکامل ، تمدن او سوکالۍ لپاره د نړۍ د نورو ملتونو په شان ستر کارونه کړيدي او د بشري ټولنې د يوغړي ملت په حيث يې خپل مسئوليت ادا کړی دی .

هېڅوک بايد ددې حقيقت څخه سترګې پټې نه کړي چې د بشريت د درېو مدنيتونو (بابيلون ، ويدا او اويستا) له جملې څخه نيمه برخه يانې نيم ويدي مدنيت او درست اويستايي مدنيت په پښتونخوا کې د پښتنو له خوا منځته راغلی دی .

که څوک د بشريت په تمدن او تاريخ کې د پښتنو برخه له منځه يوسي ، نو د ټول بشريت تاريخ نيمګړی کېږي ، پس موږ دا په ډاګه ويلای شو چې پښتون ملت يو متمدن ملت دی ، د ټول بشريت نيم تمدن پښتنو منځته راوړی دی ، د پښتنو د تمدن او تاريخ څخه بغير د ټول بشريت تاريخ او تمدن نيمګړی دی ، چې دې موضوع ته په لاندې کرښو کې يوه ډېره لنډه اشاره کوو .

8: پښتانه او "ويدا" يا "ويدي" مدنيت:

ويدي مدنيت د بلخ په شاوخوا کې د لرغونو اريايانو له خوا چې پښتانه هم د هغوی يوه برخه وه منځته راغلي .

ډېرو مئورخانو او څېړونکو په ريګويدا او اويستا کښې ذکرشوی ،، پکهت = پښت =پښتون ،، قبيله په ټولو اريايي قبيلو کښې غښتلې او د زيات ځواک لرونکې قبيله بللې ده.

فردوسي او اسد طوسي دخپل شاهنامو په ليکلو کښې د تر اسلام د وړاندې زمانو يعنې داريايي زمانو د خدای نامو څخه ګټه اخستې ده.

په بلخ کښې د پښتنو پا چانو او پهلوانانو قوت او په خپل ولسونو کښې ددوی محبوبيت او شهرت ددې سبب وو چې ددوی په نوم ، ،ختای نامک = خدای نامې ،، وليکل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

علامه عبدالحيی حبيبی دهغی زمانی د ځينو خدای نامو نومونه پدی ډول يادوی ، فرامرزنامه ،برزونامه، شهريارنامه،گشنسپ نامه ،جهانگير نامه،سام نامه او داسی نور...

په هغه زمانه کې انسانانو ليک لوست نه شو کولای ، نو اريايانو د خپل ژوند سياسي ، اقتصادي ، ټولنيزې ، تاريخي او جغرافيايي پېښې په سرودونو کې ويلې ، دا سرودونه بيا حافظانو په يادول او د يو نسل څخه بل نسل ته د حافظانو په واسطه نقلېدل ، د وخت په تېرېدو لا نور غني کېدل خو له منځه نه تلل .

هغه چا چې به دا سرودونه په يادول او يا به يې خاص لوی واقعات په يادول او د يو نسل څخه به يې بل نسل ته نقلول ، دې خلکو ته به يې (ريشان) يعنې هو ښيار سپين ږيري ويل .

دا سرودونه به د پښتنو د لنډيو په شان خلکو په ياد زده کول او ديو نسل څخه به بل نسل ته پاتې کېدل .

څرنګه چې پښتانه هم د اريايي قبيلو يو قوي قبيله وه او د هغوی سره يوځای اوسېدل ، نو طبيعي ده چې ددوی د جملې څخه به هم ځينو پښتنو ويدي سرودونه په ياد کړي وي او دوی به هم د ويدي سرودونو "ريشان" درلودل .

کله چې يو شمېر اريايانو د بلخ له خوا څخه د هند پر خوا سفر وکړ ، نو له ځان سره يې ويدي سرودونه هم د هند خاورې ته نقل کړل او ددوی په نوي ټاټوبي کې يې لانوره هم وده وکړه .

کله چې ليک او لوست ايجاد شو ، نو په هند کې اوسېدونکو لرغونو اريايانو خپل په ياد شوي سرودونه په څلور کتابونو کې وليکل او دا څلور کتابه نن د نړۍ د تاريخ ډېره زړه سر چينه بلل کېږي او تاريخ پوهان يې د ويدي مدنيت په نامه يادوی .

دويدی مدنيت څلور ويده عبارت دي له :

1: ريګويد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

2: سام وید .

3: اتهروا وید .

4: یجور وید .

په دې ویدونو کې "ریګوید" ډېر زوړ او پخواني وید دی ، په دې وید کې د پښتنو د قبیلو ، پاچاهانو ، د پښتونخوا د سیندونو او غرونو نومونه یاد شوي دي .

د دې خبرې معنا داده چې دا سرودونه په پښتونخوا کې ویل شوي دي .

په (1400 ق . م) کې د پنجاب د سیند پرغاړه د لسو اریایي قبیلو جنګ ، د هغه وخت د پښتنو د پاچا " توروینه " او د پښتنو قومونو او سیمو نومونه په ریګوید کې ذکر شوي دي .

د ویدي مدنیت په وخت کې ولس د پرستش یوه واحده منبع نه درلوده او د طبعیت پر بیلو بیلو عناصرو (باد ، لمر ، ستوري ، سپوږمۍ ، اور او داسې نورو) یې عقیده درلوده او د هغوی پرستش یې کاوه .

د پورته لنډو معلوماتو پر اساس موږ ویلای شو چې د ویدي مدنیت په ایجاد کې د نورو اریایي قبیلو سره یو ځای پښتون ملت هم خپله لویه برخه درلوده .

9: پښتانه او " اویستا " :

اویستا د لرغونو پښتنو هغه مقدس کتاب دی چې د "زرا توشترا " د خوا د زردشت ایین احکام په کې لیکل شوي وو .

د اویستا ترلیکلو وړاندې پښتنو او د سیمې نورو ولسونو د ویدي مدنیت په څېر د طبیعت پر بیلو بیلو عناصرو لکه لمر ، سپوږمۍ ، باد ، اور ، پیریانو ، دیوانو ، حیواناتو او داسې نورو شیانو عقیده درلوده او د دې شیانو پرستش یې کاوه او هغوی یې خپل معبودونه بلل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخي شواهدو پر اساس "زراتوشترا" تر میلاد تقریبا اووه سوه (700) کاله وړاندې د غرغښت د سلطنت پر مهال د بلخ پښتني شاهي کورنۍ ته نږدې په یو ارستوکراته کورنۍ کې پیدا شو .

د پلار نوم یې "پوروشآسپه" یعني د زاړه آس خاوند او د مور نوم یې "دوغدو" وه .

په شل کلنۍ کې یې د فکر کولو په سبب ځان د خلکو لیرې او منزوی کړ .

په دېرش کلنۍ کې یې د زردشت ایین تبلیغ شروع کړ .

د اوه اویا (77) کالو په عمر د بلخ په اتشکده کې د تورانی یرغلګر "براترکرش" له خوا ووژل شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اویستايي تمدن پلار متفکر پښتون زردشت

کله چې غرغښت د خپل سلطنت پر وخت د زردشت ايين ومانه او د زراتوشترا سره ملګرى شو ، نو " زراتوشترا " د غرغښت پاچا په ملاتړ او حمايت د زردشت ايين کتاب " اويستا " په اويستايي ژبه وليکه .

اويستا ډېرې برخې درلودې چې پر تاريخي ، اقتصادي ، عقيدوى او داسې نورو برخو مشتملې وې ، موږ يې دلته يوازې تاريخي او عقيدوى برخو ته لنډه اشاره کوو :

1: د اويستا تاريخي برخه :

دمخه ذکر وشو چې تر ليک او لوست وړاندې اريايي قبيلو خپل ټول سياسي ، اقتصادي ، ټولنيز ، تاريخي او جغرافيايي واقعات د سرودونو په شکل حفظول او دا معلومات د سرودونو په شکل د يو نسل څخه بل نسل ته د نورو واقعاتو په اضافه توب په ميراثي ډول نقلېدل .

کله چې زراتوشترا پيدا شو ، نو ويې غوښتل چې د پښتون ملت په سياسي ، اقتصادي ، ټولنيز ، عقيدوى ، تاريخي او جغرافيايي ساحو کې پرمختګ ، ترقي او اصلاحات راولي .

د زراتوشترا د دې کارونو په جمله کې يو هم د سرودونو د حالت څخه د پښتنو د تاريخ په منظم ډول ليکل وو .

زراتوشترا د پښتنو تېر شوي تاريخي واقعات د پښتون ولس د

" ريشانو = پوهو سپين ږيرو " څخه راجمع کړل او د پښتون ملت تقريبا د درېو زرو کالو وړاندې تاريخ يې د ګيو مرتن څخه بيا تر غرغښت پورې په اويستا کې وليکه .

څرنګه چې د ګيو مرتن څخه تر غرغښت پورې په زرونو کاله تېرشوي وو ، خو زراتوشترا د پښتني " ريشانو " يعنې پښتنو هوښيارو سپين ږيرو او د سرودونو د حافظانو څخه دا ټول معلومات راجمع کړل او د لومړي ځل لپاره يې د پښتنو تاريخ په اويستا کې د اويستا په ژبه وليکه .

اويستا ته د پښتنو لومړى ليکلى تاريخ هم ويلاى شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د لرغوني تاريخ په باره کې ويدا او اويستا تر ټولو ستری ، معتبره او د اعتبار وړ زړه سر چينې او ماخذ ونه بلل کېږي ، د اويستا له معلوماتو پرته د پښتنو تاريخ نيمګړی دی .

2: د اويستا عقيدوی برخه:

د پښتنو د ستر پاچا غرغښت د سلطنت دوره د پښتون ملت د تاريخ لپاره يو ډېره ځلانده او د برياوو ډکه دوره بلل کېږي .

د غرغښت د سلطنت يوه ډېره مهمه لاسته راوړنه دده د سلطنت په دوران کې د "زراتوشترا " نړۍ ته راتلل دي چې د "زرد ښت" ايين کتاب "اويستا " يې منځته راوړ .

د زردشت ترايين وړاندې پښتنو پر يو واحد معبد عقيده نه درلوده او د نورو لرغونو ارياېانو په شان يې د طبيعت پر زياتو عناصرو لکه اوبه ، باد ، اور ، لمر ، پيريانو ، ديبانو او داسې نورو شيانو عقيده درلوده او د هغو پرستش او عبادت به يې کاوه .

خو کله چې پښتون "زراتوشترا " د زردشت ايين منځته راوړ ، نو د زياتو معابدو پر ضد يې مبارزه شروع کړه او ولس يې د "واحد خدای" عبادت ته راوبلی .

که څه هم د زردشت ايين الهي دين نه وو او زردشت هم د خدای(ج) پيغمبر نه و ، بيا هم د زردشت ايين د اريا يانو د عقايدو پرخلاف پښتانه او ټول بشر د يو واحد خالق پرستش ته چې د " اهورا مزدا " په نوم يادېده ، را وبلل .

موږ دلته د زردشت ايين ځينې نصيحتونه چې ولس ته يې کړي دي د لوستونکو حضور ته وړاندې کوو .

زردشت د يو خدای " اهورا مزدا = يو بادار" په يوالي او بې ساري عظمت قايل وو او د پخوانيو خدايانو څخه چې اريايانو ورته عقيده درلوده مخ واړاوه .

زردشت ويل چې د يو خدای وروسته د نړۍ د پيل څخه دوه روحه شته چې يو پر ښه لار او بل پر بده لار ځي او ټول ژوند يو باطيني جګړه ده چې د شر د قوتونو پرضد ادامه لري او په دې جګړه کې رڼا د تياره پرضد او عقل د اهريمن پرضد يو له بل سره په مقابله کې دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زردشت ايين په دې باور وو چې د اخيرت يا محشر ورځ شته .

د زردشت ايين په دې باور وو چې د اخرت په ورځ د ښو او بدو اعمالو محاسبه شته .

د زردشت ايين په دې باور وو چې رښتيا پر درواغو بريالي کېږي .

د زردشت ايين په دې باور وو چې جنت او دوزخ وجود لري .

د زردشت ايين په دې باور وو چې په اخيرت کې د "صراط پل" وجود لري .

د زردشت ايين په دې باور وو چې "ملا يکې" شتون لري .

د زردشت ايين خپل پيروانو ته دا سپارښتنه کوله او دا يې دايمي شعار وو چې:

په خپل ژوند کې همېشه ښه مشوره منئ (هومته = ښه منل) .

په خپل ژوند کې همېشه ښې خبرې کوئ (هوخته = ښه ويل) .

په خپل ژوند کې همېشه ښه اعمال ترسره کوئ(هوورشته = ښه کول) .

د زردشت پيروانو ښه منل ، ښه ويل او ښه کول د خپل ژوند بنسټ ګرځاوه او خپله انګېرنه خپله ژبه او خپل عمل يې د معنوي او مادي ککړتيا څخه خوندي ساته .

د بدني او روحي پاکوالي ، د رښتيا ، سموالي ، مېړانې ، سخاوت او ټولو ښو اخلاقو منښه يې کوله .

د زردشت په ايين کې درواغ او تور منع وو .

د زردشت ايين د سوما د بوټي څخه جوړ شوي نشه اور شراب چې په پخوانيو اريايانو کې رواج وو بند کړل او د حيواناتو د بې ځايه او زياتو قربانيو مخه يې ونيوله ، په دې باره کې د زردشت ايين داسې وايي:

د سوما کثيف نشه کوونکي شراب څنګه د نېکۍ سره مرسته کولای شي ، د بزګر سړي غوبې تر دې چې قرباني شي ښه او ګټوره داده چې د خپل خاوند په لاس کې وي .

د زردشت ايين ځوانان او پېغلې يا ناويانو او زومانو ته د پاکۍ او سپېڅلتيا ژوند ته د رابللو په باره کې په (53) يسنا کې داسې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ای مېړه کوونکو نجونو او ای زومانو دادی د رښیم او خبروم مو ، نصیحت مې په زړه ومنئ:

د سپېڅلتوب او پاکۍ په ژوندانه پسې د غیرت ملا وتړئ او ورپسې زیار وباسئ ، تاسې هر یو په ښه کار کې یو تر بل د مخه شئ او په همدې ډول خپل ژوند خوښ تېر کړئ . "

څرنګه چې د غرغښت د سلطنت په زمانه کې کاغذ نه و ، نو غرغښت امر وکړ چې "اویستا" د غوایانو پر پوستونو ولیکل شي .

زردشت او دده پیروانو د اویستا کتاب د غوایانو پر دوولس سوه (1200) پوستونو ولیکه او د پاچا په امر د بلخ په "ورهران" (واره) کې د دیني کتاب په حیث د عام او خاص لپاره کېښودل شو .

اویستا په (21) کتابو کې لیکل شوی وو . ټول (815) فصله او (3457000) لغاتونه وو .

کله چې ایراني یرغلګر دریم داریوش پر پښتونخوا یرغل وکړ او د پښتونخوا پلازمېنه بلخ یې اشغال کړ ، د پښتنو سر او مال یې لوټ کړ ، نو د دې لوټ او تالان په نتیجه کې یې د پښتنو دهغه وخت مقدس کتاب "اویستا" چې داروېش عقیده هم نه پرې درلوده هم د ځان سره دلوټ په مال کې یووړ او په خپل قصر "پریس پولیس" یا "تخت جمشید" کې یې کېښود .

د ظالم او جاهل داریوش دی یرغل د پښتنو او پښتونخوا د زرونو کلونو تمدن له خاورو سره برابر کړ ، پښتانه یې د غم پر تغر کښېنول .

خو کله چې د (330ق . م) په شاوخوا کې یوناني سکندر پر ایران حمله وکړه ، د یونا نیانو او ایرانیانو تر منځ د ،،اسوس،، پر مقام جنګ وشو ،دریم داریوش شرمناکه ماته وخوړل ،هر څه یې پر میدان پرېښودل او د پښتونخوا لوری ته راو تښتیدی.

مقدونی سکندر د ایران د پرس پو لیس قصر ته راغلی او پر داریوش باندی د خپل بری په مناسبت یې د ساز،رقص او شراب خوړلو محفل جوړ کړی.

د دی محفل په جریان کښی کښی د ،،تائیس،، په نوم یو ی رقاصی د سکند رخخه وغوښتل چی ماته اجازه راکړه چی په خپل لاس د ظالم او لوټمار دریم داریوش شاهي قصر "پریس پولیس" ته اور واچوم ځکه چی دا دهغه ظالم پاچا قصردی کوم چی د یونان د ،،اکروپولیس،، ښار ته اور اچولی وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنکدر هم د هغې رقاصې خواست قبول کړی او د نشې په حال کښې يې هغه رقاصه په غیږ کښې پورته کړه او د ایران د پریس پولیس قصرته یې اور واچوی، په دې اور کې د پښتنو ښخه لوټ شوي د پښتنو مقدس کتاب "اویستا " هم وسوځول شو .

وروسته بیا د ایران د لومړي "ارد شیر" په وخت کې چې ایرانیانو پر اویستا عقیده پیدا کړې وه ، د پاچا په امر د پوهو خلکو د خولو او روایاتو څخه یې اویستا بیا راجمع کړې چې د اصلي اویستا څلورمه برخه جوړوي .

خو کله چې د لومړي اردشیر ترمرګ وروسته دده زوی لومړی شاهپور پر تخت کېناست ، نو د یونان د مروجو علومو د کتابونو څخه یې یو زیات شمېر مسایل د اویستا په نوم په پاتې شوي اویستا کې ځای کړل ، چې د اویستا اصلي څېره یې وربدله کړه او د ایران او ایرانیانو په ګټه ایراني تقلبې اویستا یې ځنې جوړکړ .

اصلي اویستا څلور برخې درلودې چې عبارت وي له:

1: یسنا (پرسته او جشن) چې دیني سرودونه دي او (72) فصلونه ئې لرل .

2: ویسپرید (سروران) د دعا او اورادو ټولګه چې د (23-27) فصلونه ئې لرل .

3: وندیداد(د شیطانانو دفع کوونکي) چې د اوداسه ، استغفار ، توبې او نورې دیني ښوونې لرل او (22) فوګرده یا بابه وو .

4: یشت(لمونځ او ستاینه)د خدای او ملایکو ستاینه وه او (21) فصلونه لرل .

کله چې د پښتنو ستر پاچا غرغښت "اویستا " یا د زردشت ایین قبول کړ ، نو له دې سببه په پښتونخوا کې د زردشت ایین په ډېر سرعت سره په پښتنو کې خپور شو .

د پښتنو پاچا غرغښت پر زردشت ایین عقیده درلوده او د زراتوشترا لوی حامي او مرستیال و .

د هغه ملاتړ له امله چې غرغښت د زردشت ایین او زراتشترا سره درلود د زردشت دین ډېر پرمختګ وکړ او د دې ملاتړ له امله د غرغښت نوم څو ځله په اویستا کې ذکر شوی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اویستا غرغښت ته د " کاوه ، سترمشر ، سترلار ښود ، پوه ، هوښیار ، رهنما او نور ښه " القاب ور کړیدي .

خو کله چې د زردشت ایین د ایران خاوري او خلکو ته ورسېد ، نو د ایران سیاسي او مذهبي مشرتابه د خپل شخصي خواهش او ګټو مطابق په زردشت ایین کې تغیرات راوستل ، لومړی یې د زردشت ایین د خپل شخصي خواهشاتو او ګټو مطابق عیار کړ او بیا یې ټولنې ته د هېواد د رسمي دین په حیث وړاندې کړ .

10 : په اویستا کې د ایرانیانو تقلب کاري:

د ایران دوخت سیاسي او مذهبي مشرتابه د تاریخ په اوږدو کې د ځان په ګټه هر ډول تقلب ، جعل او تذویر ته ادامه ورکړې ده او هغه یې روا بللې دی ، چې مونږ یې دلته څو مثاله راوړو .

د اعتبار وړ محققین او مورخان په دې باور او عقیده دي چې اوسنی اویستا د ایران د ساساني پاچا لومړي اردشیر په امر ولیکل شو .

د ایران د پاچا په امر د اویستا زړو پوهانو او حافظانو څخه د اویستا هغه څه راټول شول چې لا تر اوسه د دوی په یاد وو .

د عالمانو په نظر دا نوی " اویستا " چې د زردشتي دین د سپین ږیرو روحاني او مذهبي علما او پوهانو څخه راټول شو ، د غرغښت او زراتوشترا د هغه اصلي اویستا چې د بلخ د "ورهران" په واره کې ایښودل شوی و ، یو پر څلورو برخه جوړوي .

دا خبره د ذکر وړ ده چې داریوش پر اویستا عقیده نه درلوده ، خو اویستا یې د پښتنو او پښتونخوا څخه د دې لپاره لوټ کړ ، تر څو د پښتنو له خوا دا نوی ایجاد شوی ایین چې عقیدوی ، اقتصادي او د ښاري مدنیت د معرفۍ ، اصلاح او ترقۍ برخې یې درلودې له منځه ولاړشي او په منطقه کې نفوذ ونکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خود داريوش د ظلم ، وحشت او جهالت باوجود څه وخت وروسته د اويستا عقيدوی نفوذ په منطقه حتا په خپله په ايران کې هم خپور شو او ايرانيانو د زردشت ايين دخپل دين په حيث قبول کړ .

کله چې په ايران کې ساسانيان قدرت ته ورسېدل ، نو په دې وخت کې د ايراني ولس زياته برخه زردشتيان و ، نو په دې اساس ساسانيانو د زردشت دين د ايران د رسمي دين په حيث قبول کړ .

د لومړي اردشير د پاچاهۍ په وخت کې د ايراني ولس زياتې برخې د زردشت ايين د خپل دين په حيث منلی وو او هغوی په دې عقيده او باور وو چې اويستا د غرغښت د سلطنت په وخت کې پر

" زراتوشترا " نازل شوی دی .

د اردشير تر مرګ وروسته د هغه زوی لومړی شاهپور د ايران واکمن شو ، نو د هغه په امر او د هغه د غوړه مالو درباريانو په مشوره ددوی د هېواد په منل شوي دين (زردشت) کې د تقلب کاری کار شروع شو .

پاچا شاهپور او دهغه غوړه مالو درباريانو دهندي ، يوناني او نورو ژبو هغه کتابونه چې د نجوم ، طب او حکمت په باره کې ليکل شوي وو د اويستا په ديني کتاب کې ور ځای کړل او يو جعلي او نقلي اويستا يې ځنې جوړ کړ او دا تقلبي اويستا د پاچا په امر د شيراز د

" اذرګنشسپ " په معبد کې کېښودل شو .

د ايران سياسي او مذهبي مشرانو همېشه د خپلو شخصي ګټو او خواهشاتو مطابق په دنياوي او حتا ديني احکامو کې جعل ، تذوير دروغ اوبل هرډول تغيرات راوستلي دي .

د مثال په ډول:

کريستن سن د داستاني رواياتو پراساس ليکلي دي چې د ساساني دورې يو لوړ پوړی چارواکی(اروای ويراز) د خپل اووه (7) خويندو سره په يوه وخت واده وکړ او هغوی يې ټولې خپل ماندينې کړې .

د ايران بل پاچا کمبوجيه د خپلو دوو خويندو سره واده وکړ چې د يوې نوم " اتسا يا اتوسا " و .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایران هخامنشي پاچا داریوش خپله ښکلې خور "پرساتیس" ځانته واده کړه او د ځان ښځه یې کړه .

ساساني پاچا دویم اردشیر د خپل دوو خویندو "اتسا" او مستریس" سره واده کړی و .

ایراني پاچا دریم داریوش خپله لور "استاتشرا" خپله ماندینه کړه... (پښتانه د افغانستان په افسانوی او داستانی تاریخ کښی -۱۷۰مخ) .

د پورته دلایلو ، عیني او تاریخي حقایقو څخه دا معلومه شوه چې د پارساګا د قبیلې مشران یعنې د ننني ایرانیانو پخوانیو مذهبي او دولتي مشرانو د ځان په ګټه په خپل منل شوي دین کې لا هم د خپلې خوښې مطابق دروغ،تقلب،جعل او تذویر د دېن په نوم وراضافه کړي وو .

د یو ملت سیاسي او مذهبي مشران چې د خپل شخصي ګټو په خاطر د خپل هېواد په تاریخ ، مذهبي او دیني کتابونو کې درواغ ، تقلب ، جعل او تذویر روا ګڼي او د دېني احکامو په حیث یې په دیني کتابونو کې وراضافه کوي ، نو دا جعلکار او درواغجن مشرتوب به د نورو ګاونډیو هېوادونو او ملتونو مخصوصاً د خوب وړي ویده پښتون ملت د تاریخ ، علم ، فرهنګ ، کلتور او نورو مادي او معنوي شتمنیو په غلا ، چور او چپاول څه و شرمېږي او څه صرفه به پرې وکړي ؟ .

11: دفردوسی په شاهنامه کښی د ایرانیانو تقلب:

دا خبره د ذکر وړ ده چې فردوسي د خپلې شاهنامې تر لیکلو وړاندې پخواني خدای نامې ، شاهنامې او ډېر زاړه اثار مطالعه کړي وو او هم یې د پوهو سپین ږیرو (ریشانو) څخه پوښتنې کړې وې او وروسته یې بیا دا معلومات په خپله شاهنامه کې د شعر په ژبه راوړل .

فردوسي خپله شاهنامه د سلطان محمود غزنوي په وخت کې ولیکله او هغه یې د پښتونخوا امپراطور سلطان محمود غزنوي حضور ته د انعام د ګټلو لپاره وړاندې کړه ، خو پاچا هغه ته مناسب انعام ورنکړ او فردوسي خپله شاهنامه بیرته د ځان سره یوړه .

دا خبره هم مهمه ده چې لوستونکي پرې پوه شي ، د سلطان محمود په وخت کې د پارس یا ایران په نوم هېواد وجود نه درلود او دا سیمه تر عراق پورې د پښتونخوا د امپراطورۍ برخه وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چې ايران د يو مستقل هېواد په نوم منځته راغى چون خپل تاريخي وياړونه يې نه درلودل او په پښتونخوا کې د پښتنو دولتونه ضعيفه شوي وو ، نو د خپل همېشني عادت مطابق چې د هر ملت د مادي او معنوي ارزښتونو غلا کول دي ، د پښتنو د تاريخي ارزښتونو په غلا کولو يې پيل وکړو او د پښتنو تر تاريخ وړاندې پاچاهان او پهلوانان يې د ايران وبلل او د فردوسي د شاهنامې په بيتونو کې يې د "ايران" لفظ ورزيات کړ .

د احساس کمترۍ له سببه د ايران د سياسي او فرهنګي مشرتابه د ښکاره معنوي غلاو پته د لاندې جملو څخه معلومېږي .

د ايران يو محقق (ډاکتر سيد شهرام ايرانبومي) وايي چې شپېته کاله پخوا د "پارس" نوم په "ايران " بدل شو .

دا محقق وايي: د موجوده اسنادو پراساس د (1934 ع) کال د سپتامبر په مياشت کې د ايران د خارجه چارو وزارت په بهرنيو هېوادونو کې خپلو ټولو سفارتونو ته يو متحدالمال ليک ولېږه او په هغه کې مامورينو ته لارښونه شوې وه چې د (1335 ع) د مارچ د (22) نېټې څخه وروسته دې په ټولو اسنادو کې د پارس ، پرس او پريشيا پر ځاى د (ايران) کلمه ذکر شي .

په دې صورت کې دغه پوښتنه مخې ته راځي چې څنګه د فردوسي په شان يو لوى او اګاه شخصيت کولاى شول چې زر کاله مخکې د

"ايران" لفظ د يو هيواد د نوم په حيث چې لا تراوسه په نړۍ کې د "ايران" په نوم هېواد موجود نه وو ، په خپله شاهنامه کې ذکر کړ .

ايا فردوسي داسې کولى شول چې په خپله شاهنامه کې د (ايران) نوم چې د منطقې په ادبياتو کې هېڅ موجود نه وو په خپله شاهنامه کې ديو خپلواک هيواد په نوم ذکر کړي ؟

نه ، فردوسي داسې لويه غلطي نه ده کړې ، فردوسي د ايران نوم پر خوله هم نه دى راوړى ، په حقيقت کښې موجوده شاهنامه چې د ايران نوم په کې ذکر شوى دى د فردوسي اصلي شاهنامه نه ده ، بلکې دا د ايران د سياسي او فرهنګي مشرتابه د هغو غلاو يو نمونه ده چې د تاريخ په اوږدو کې يې د نورو ملتونو مخصوصاً د پښتنو په شان د غفلت په خوب ويده ملتونو څخه د هغوى د فرهنګي ارزښتونو څخه غلا کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ايران سياسي او فرهنګي مشرتابه لمړی دا کوښښ وکړی چې د پښتونخوا او پښتنو تر تاريخ وړاندې سياسي مشرانو، پاچاهانو او پهلوانانو اصلي نمونه بدل کړي او ورسته بيا د پښتون ملت د تاريخ دا ستر پاچاهان، سترشخصيتونه او جنګی پهلوانان د ايران وبولي .

دمثال په ډول:

د پښتنو د ستر پاچا يما نوم يې په جم يا جمشيد بدل کړی دی .

د پښتنو د ستر پاچا ساګ نوم يې په دې جرم چې د ايران خاوره يې نيولې وه داژدهاک يعنې ښامار په نوم بدل کړی دی .

دپښتنو د ستر پاچا تريتونه نوم يی په فريدون بدل کړی دی.

د پښتنو د ستر پاچا کاوه کواتا نوم يې په کيقباد بدل کړی دی .

د پښتنو د ستر پاچا کاوه اوسن نوم يې په کيکاوس بدل کړی دی .

دپښتنو د ستر شهزاده سياورشن نوم يې په سياوش بدل کړی دی .

دپښتنو د ستر پاچا کاوه هوسروايا نوم يې په کيخسرو بدل کړی دی .

دپښتنو د ستر پاچا غرغښت نوم يې په ګرشآسپ بدل کړی دی او داسې نور، او دا ټول پښتانه پاچاهان ئی ايرانی بللی دی.

د مغلو او انګريزانو ميراث خور پاکستان همدا نن عين کارکوي خپل اتومي راکټونه د غزنوي ، غوري او ابدالي په نوم نوموي ، که پښتانه همدغه شان د مرګ په خوب ويده او د بې تفاوتۍ او بې اتفاقۍ په مرضو مبتلا وي ، سبا به دا د پښتونخوا خاوره هم د پاکستان خاوره بولي ، غزنويان ، غوريان او ابداليان به د پاکستان پاچاهان او امپراطوران او پنجابيان بولي .

12 : په قران مجيد کښې د ايرانيانو تقلب:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي ورستيو وختونوکې د ايران مذهبي مشرتابه په يو داسې تاريخي اونه بخښونکي جعل او تذوير لاس پورې کړی دی چې ټوله اسلامي نړۍ او غيری اسلامي نړۍ ورته حيرانه ده .

د ايران د ځينومتعصيبو مذهبی مشرانو دا ستره بې شرمي د بشريت په تاريخ کې د جعل کارۍ ، درواغو او تذوير يو بې مثاله شاهکار دی چې په يويشتمه پېړۍ او دانترنيټ په زمانه کې يې انجاموي .

پر (20 اوت د 2011) د ايران په (ګامرون) ويب سايټ کې يو سل فيصده دروغ بيان خپور شو ، موږ د ګرانو لوستونکو لپاره هغه بيان ټکي په ټکي په لاندې ډول ليکو :

(کشف يک قران خطي با 115 سوره در بيابان ها قم .

نوشته شده در اوت 20 ، 2011 به وسيله شايګان آسفنديار ي .

خبرګزاري فارس: د رپی حفاری ګروهی از باستان شناسان در اطراف شهر قم ، يک جلد قران کريم که قدامت ان به هزار و چهار صد سال پيش باز ميګردد ، کشف شد .

پيش از اين نسخه هاي خطي وقديمي فراواني از قران کريم در جريان حفاري ها بدست امده بود اما انچه اين قران را از ساير نسخه ها متمايز ميکند ، 115 سوره بودن ان است ، امري که بحث هاي فراواني را به دنبال داشت .

به ګزارش خبر ګزاري فارس ، اين نسخه خطي پس از کشف بلا فاصله به حوزه علميه قم منتقل شده تا علما و مراجع عظام درباره صحت و سقم سوره صد و پانزدهم تحقيق وبرسي کنند .

ايت الله مقتدايي مدير حوزه علميه قم درين ارتباط به خبر نګار فارس ګفت:

"ما تا قبل از کشف اين نسخه نيز مي دانستم که قران کريم در حقيقت 115 سوره داشته است اما به دو لحاظ هيچ وقت انرا بيان نمي کرديم .

اول اين که نمي خواستم رشته پيوند مان با برادران اهل سنت از اينکه هست نازکتر شود ،ودوم اينکه مدرک مستدلي نيز در اختيار نداشتم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اما در روايات اهل تشيع داريم كه پيامبر اکرم پيش از رحلت شان يک جلد قران کريم را بدست سلمان فارسي ميدهد و از او ميخواهد که قران را به ايران برده ودر جاي بيرون از شهر قم دفن کند .

حضرت رسول نسخه ديگري از کتاب را به هنگام حج الوداع همرا با خود ميبرد ، اما ابو بکر به بهانه تلاوت قران کتاب را از پيامبر قرض مي گيرد وديگر هرگز انرا پس نمي دهد .

پس از فوت پيامبر ابو بکر سوره صد وپانزدهم را پاره کرده و مي گويد که قران فقط صد وچهارده سوره دارد ،موضوعي که تا به امروز مورد پذيرش غالب مسلمين بوده است ، اما مسئله اي که خارج از درک مغز کوچک ابو بکر بوده اين است که رسول اکرم علم غيب داشتند وبراي همين هم نسخه ديگري را در دل خاک شهر قم به امانت گذاشتند زيرا مي دانستند که روزي به دست اهلش خواهد رسيد "

ايت الله مقتدايي د مورد علت اين رفتار ابو بکر مي گويد :

"سوره صد و پانزدهم به صراحت تکليف جامعه مسلمين را پس از رحلت پيامبر مشخص مي کند . درين سوره نام هر دوازده امام شيعيان به صراحت ذکر شده وخداوند فرموده اند انان جانشينان بر حق پيامبرند ، همچنين در ايت پاياني اين سوره نام جانشينان امام زمان در زمان غيبت امده است .

به عنوان مثال ، مقام معظم رهبري تحت عنوان السيد علي الخا منه اي در ايت شصت وچهار به عنوان رهبر مسلمين جهان در عصر حاضر معرفي شده است ودوبار هم تا کيد شده که هيچ مسلماني بدون تبعيت کامل از فرمايشات ايشان وارد بهشت نخواهد شد ")

د ايران دځينو سياسي او مذهبي متعصبيو مشرانو دا جعل کاري دهغو جعل کاريو سلسله ده چې ددوی اخلافو ددوی په ديني کتاب "اويستا " کې کړې وې او يا يې د فردوسي په شاهنامه کې کړې وې .

تاسو وګورئ د ايران ځينو مذهبي او سياسي مشرانو په څومره بې شرمۍ او بې حيايۍ د خپلو شخصي ګټو په خاطر د خدای(ج) په مقدس کتاب قران کريم کې جعل کاري وکړه ، په هغه کې يې په جعل سره يو سل او پنځلسم سورت جوړ کړ اود دې جعلي سورت په

" څلور شپېتم " ايت کې يې د ايران د شيعيانو اوسني مشر سيد علي خامني د نړۍ د مسلمينو اوسنی مشر بللی دی او دده د اطاعت څخه بغير څوک جنت ته نه شي تللای .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددی خبری معنی داده هر څوک چی د ایرانیانو د مذهبی مشر ایت الله سید علی خامنیی هر فرمایش نه منی هغ کافر دی او جنت ته نشی تللای...

د پورته ذکر شوي **جعل** کاريو څخه معلومېږي چې د تاريخ په اوږدو کې ايرانيانو په هرشي کې **جعل** کاري کړې ده .

د ايران ديني او سياسي مشرانو د خپلو شخصي ګټو په خاطر ددوی په ديني کتاب اويستا ، د فردوسي په شاهنامه او د خدای(ج) په مقدس کتاب قران کريم کې تغيرات راوستلي دي .

د ايران د مذهبې او سياسي مشرانو د پورته ذکر شويو **جعل** کاريو څخه بايد هر پښتون پند واخلي ،اوهر وخت چې د هری دولتی او غیری دولتی ایرانی اداری او اشخاصو سره هره معامله کوي پښتون بايد دومره محتاط وي ، لکه يو مسلمان چې د شيطان سره معامله کوي .

دنړۍ دټولو مسلمانانو مخصوصاً دپښتنو د علماوو دا ديني فريضه او وظيفه ده چې د ايران دمتعصيبو شعيه مذهبې مشرانو د**جعل** کاريو په باره کښی دنړۍ مسلمانان او پښتانه خبر کړی.

که چیری د ایران مذهبی او سیاسی مشران د پورته **جعل** کاری سره موافق نوای اودا **جعل** کاری ئی دافرادو کار بللای،نو بیا دا په کار وه چی د ایرن مذهبی او سیاسی مشرتابه ددی بی شرمانه **جعل** کاریٔ دمرتکبینو سره د سلمان رشدی په شان برخورد کړیوای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

د(۱۴۰۰)قبل الميلاد څخه بيا د اسلام تر ظهور پورې د پښتنو تاريخ ته ډيره لنډه اشاره:

مورږ دلته دقبل الميلاد څخه بيا د اسلام تر ظهور پورې د پښتنو تاريخ ته ډيره لنډه اشاره کوو .

1: دپښتونخوادسيمو،دريابونو ،غرونواو ښارذکراوهمدارنګه د پښتونخوا په پاکه خاوره کښې کې دپښتون ملت د اوسېدولرغونتوب د لرغوني ويدي تمدن د کتاب څخه معلومېږي.

دريګويد په سرودونو کښې د پښتونخوا د ډيرو سندونو ذکر شويدی مثلا:

۱:په ريګويدکښی دسند درياب د ،،سنده هو،، په نوم ياد شوی دی.

۲:په ريګويد کښی دکابل درياب د ،،کوبها ،، په نوم ياد شوی دی.

۳: په ريګويدکښی دګومل درياب د ،،ګومانی،،په نوم ياد شوی دی.

۴:په ريګويد کی دکورمی درياب د ،،کرومو،،په نوم ياد شوی دی.

۵: په ريګويدکی دسوات درياب د ،،سويتی،، په نوم ياد شوی دی.

۶: په ريګويد کښی دکونړ درياب د ،،ورکه،،په نوم ياد شوی دی.

په ريګويد کښی د پښتونخوا د ځينو سيمو نمونه هم پدی ډول ذکرشويدی:

۱:په ريګويد کی دکابل مجرا د ،،ګندهاره،،په نوم ذکرشوی ده.

۲:په ريګويد کی ارغنداو يا اراکوزيا ،،د هره ويتی=سره سوتی په نوم ذکرشويده چی ددی نوم ريښه تراوسه لا ددهراوت او دهراوتی په شکل کښی پاته دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳: په اتهروا ويد کښې بلخ د ،،بلهيکه،، او د مهابهارت په کتاب کښې د ،،بهليکه،، په نوم ياد شويدی چې رېښه يې د بهلي او بخدی څخه اخستل شوی ده.

۴:په اتهروا ويد کښې د ګندهارا او سيدونکی د ،،ګنداريس،، په نوم ياد شوی دی.

د ريګويد په دې سرودونو کې د عليشنګ ،علينګار ، د بولان د درې د خلکو او د پښتنو د نورو قومونو د مېړانې ذکر شوی دی .

په ريګويد کښې دلسو اريايی قبيلو دمشهوری تاريخی جګړې ذکر شوی دی کومه چی د(1400 ق. م) په شا وخوا کې د پنجاب د سند پرغاړه واقع شوې وه .

د ريګويد په دوهم ټوک کې د پکته (پښتنو) قومونو د نوميالیو ، توريالیو او پاچاهانو ځو واره يادونه شوې ده .

په دې سرودونو کې د پښتنو پاچا د توروينه (تور وهونکي يا توركښ) په نوم ياد شوی دی .

دريګويد په دوهم ټوک کښې دارغنداب ، دهراوت (هره ويتي) ،عليشنګ او الينګار(الينا)، دبولان دره (بهالانه) په واديو کې دپښتنو د پني ، ډاسه ، پراوته او بريسه قومونو ذکر راغلی دی چې بريسه (بړيڅ) ، پني ، ډاسو (سليمانخيل)او پروتي (الکوزي) قومونه اوس هم په لوی کندهار کې پراته دي .

2 : د اشور د سلسلې د شاهانو له جملې څخه نينوس ، سميلرامس هم د خپلې واکمنۍ د عظمت او اقتدار په وخت کې د "بيوته" په مشرۍ د پښتنو پر هېواد يرغلونه کړيدي ، خو پښتون مېړني ملت ددوی يرغلونه پر شا تمبولي دي او هغوی ته يې ماتې ورکړې ده .

د دې خبرې ثبوت د اشوري دورې د مېخي خط د هغه زړې نسخې د پيدا کېدو او د هغې د ترجمې څخه معلومېږي .

د اشوري دورې د دې مېخي خط دا زړه نسخه د "تګلات فلازار" له قوله وايي چې تر ميلاد يوولس سوه 1100 کاله وړاندې د دوه ځلوښتو قبيلو په منځ کې د ارا کوتو(قندهار) ، هراهوتي (ارغنداب)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اونيس (نيش) د خلکو ذکر کوي او وايي چې دې قبيلو د اشوريانو واکمن "بيوته " ته ماته ورکړه او ځانونه يې ازاد کړل .

3 : "هيروډوټس" د يونان پخواني تاريخ نويس چې په (480-425 ق . م) يې ژوند کاوه پښتانه يې د پاکتيوس او د پښتنو د اپريدو قبيله يې د (اپاروتي) په نوم ياد کړيدي او دی وايي چې:

هغه ولس چې د هند په شمال کې د (پا کتي ايکي) په هېواد کې (د پښتنو په هېواد کې) پراته دي د استوګنې ډول يې د بلخيانو

(باکتريانو) دی ، دوی خورا جنګيالي او توريالي خلک دي دا خلک په (486-465 ق . م) کې د فاتح " خشيارا شا " (هخامنشي) سره ملګري وو پوستينان يې اغوستي وو او لوی لوی د غشو ليندۍ او وطني چړې ورسره وې .

4 : د "هلبرانت" په نوم يو تاريخ نويس "هلبرانټ "د ريګويد په حواله وايي چې:

په اراکوسيا (قندهار) کې يوه قبيله ده چې (واسو ديوا) يې پاچا و او دده زوی (سوداس) نومېده ،دې قبيلې د سند تر روده بری وموند او جنګي کارنامې يې د افسانو او نقلو په شان مشهورې وې .

5 : کله چې د يونان لوی فاتح سکندر مقدوني(327-329 ق . م) د ايران د هخامنشي کورنۍ پر اخيري حکمران دريم داريوش (کدمان) حمله وکړه ، په دې جنګ کې داريوش ماته وخوړه ، د پښتونخوا سيمو ته راوتښتېده او پښتنو هغه د هغو جناياتو په جرم مړ کړ ، کوم چې ده او دده کورنۍ د خپل حاکميت په دوران کې د پښتنو سره کړي و .

د داريوش تر ماتې وروسته يوناني سکندر پر پښتونخوا حمله وکړه ، په قندهار او د پښتونخوا په ټولو نورو سيمو کې د سکندر سره سخت مقاومت وشو ترڅو چې د صوات په وادي کې سکندر د پښتنو له خوا زخمي شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکندر مقدوني سره د پښتنو د مقاومت په هکله د يونان په تاريخ کې هم د فاراميزاد د افسانوي جنګيالو ذکر شوی دی .

سکندر د درېو کلونو سختو جګړو په جريان کې ونشو کړای چې د پښتنو هېواد اشغال کړي ، ترڅو په پای کې مجبور شو چې د پښتنو سره د دوستۍ او خپښۍ لاره خپله کړي او وروسته يې بيا د پښتنو په ملاتړ هند ونيو .

د يونان د مشهور تاريخ نويس "ډيور ډور" په قول سکندر د هند تر فتحې د راستنېدو په وخت کې بيا هم د پښتنو شخه وېره درلوده او د پښتنو له وېرې بيا د پښتنو پر وطن رانغی او د پښتنو له ډاره د عربو د بحيرې له لارې پر ډېره اوږده لار ايران ته د تللو تکل شروع کړ چې د بلوچستان په ريګونو کې يې يو زيات شمېر سربازان له لاسه ورکړل او په (324 ق . م) کې د ايران "فهرج" ته ورسېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

د پښتنو تاریخ ته د اسلام تر ظهور وروسته د پره لنډه اشاره:

1 : پښتنو د اسلام دین د منطقي د نورو ملتونو په شان د عربو د توري په زور نه دی قبول کړی .

د اسلام د ظهور په وخت کې پښتنو په غور کې د شنسب تر مشرۍ لاندې سلطنت درلود .

شنسب د پښتنو له یوې جرګې سره د(35هه ق) او (40 هه ق) کلنو په منځ کې د امیر المومنین حضرت علي دربار ته ولاړ او د هغه په حضور کې یې ایمان راوړ .

هیواد ته د شنسب تر راستنېدو وروسته هغه د پښتنو د قومي او مذهبي مشرانو لویه جرګه راوغوښته او د اسلام د دین په باره کې یې مشورې ورسره وکړې ، پښتنو د خپلو جرګو او مرکو په نتیجه کې د اسلام د مقدس دین په باره کې ژور معلومات په لاس راوړل او د اسلام د دین ارزښتونه یې د پښتنو د فطرت یعنې

"پښتو او پښتونولۍ" د قانون سره مقایسه کړل .

د پښتو او پښتونولۍ د لرغوني قانون او د اسلام د مقدس دین د مقایسې څخه پښتنو ته معلومه شوه چې د اسلام مقدس دین تقریبا سل فیصده د دوی د فطرتي قانون یعنې "پښتو او پښتونولۍ" سره برابر دي ، همدا علت دی چې پښتنو د اسلام مقدس دین په خپله خوښه او رضا قبول کړی ، خو کله چې پښتنو د اسلام مبارک دین قبول کړ ، نو بیا یې تر عربو هم زیات جهاد وکړ او تر عربو یې زیات ولسونه د توري او تبلیغ په زور مسلمانان کړل .

2: د هند په لویه وچه کې د پښتنو غازیانو په توره او تبلیغ د اسلام مقدس دین خپور شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په (375 هه ق) کې "شيخ حميد لودي" د هند د لويې و چې د ملتان په برخه کې د پښتني دولت بنياد کېښود او دا دولت د پښتنو د قانون يعني پښتو او پښتونولۍ پر اساس اداره کېده .

که څه هم پښتنو د تاريخ په اوږدو کې همېشه په خپل پلرني ټاټوبي يعنې د امو او اباسيند ترمنځ پرته سيمه يعني پښتونخوا کې مستقل دولتونه درلودل ، خو په ملتان کې د لوديانو د پښتني دولت زيات ارزښت په دې کې دی چې دا په اسلامی دور کې لومړی ځل دی چې پښتنو د پښتونخوا څخه دباندې د هند په لويه وچه کې پښتني مستقل دولت ايجاد کړي .

3 : د غزنويانو امپراطوري:

کله چې امير ناصر سبکتګين په (367) کې د غزني حاکم شو ، نو دې سړي د لوی قندهار د زابل د خلکو سره دوستي وکړه او د مورخينو په قول په زرګونو پښتنو د امير ناصر په فوځ کې خدمت کوي . د امير ناصر تر مړينې وروسته د هغه زوی محمود زابلي د غزني پاچا شو ، ټولو پښتنو مخصوصا قندهاري پښتنو د خپل خوريي سره ډېرې مرستې وکړې او د هغه سلطنت يې ډېر پراخه کړ . پښتنو د محمود لپاره د هند ، ايران ، عراق او مرکزي اسيا ملکونه فتحه کړل .

د هندوستان "مهتره" يې اشغال او د "لارد کرشنا" مندر چې د هندوانو تر ټولو مقدس مندر دی ونيو ، پښتنو د دې مندر څخه د

"سو منات "مشهور بت مات کړ او د دې بت د نس څخه يې لعل او جواهر راوايستل .

هندوان د دې مندر د حفاظت لپاره په ډېر جرئت او مېړانې جنګېدل او هرډول قربانۍ ته حاضر وو چې د خپل دين د مقدس ترين مندر او د " سومنات" د بت څخه دفاع وکړي .

د دې سخت جنګ په جريان کې د محمود غزنوي د فوځ ترک توکمه عسکر او افسران د جنګ له ميدان څخه وتښتېدل او پاچا يې تنها پرېښود ، خو پښتنو محمود تنها پرې نښود او په ډېره مېړانه يې دا جنګ وګاټه ، دلارد کرشنا مندر يې ونيو او د سومنات مشهور بت يې مات کړ .

د دې جنګ په باره کې يو پښتون جنګيالی داسې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکو نامردو داسې ودانګل له نام او ننګه
زه یو پښتون ووم چې ولاړ وم د سلطان تر څنګه
توره په لاس پر سره اور د عرصات وختم
د بت شکن سره پر دږ د سومنات وختم .

(پښتانه د تاریخ په رڼا کښې -۲۸۲ مخ)

د محمود غزنوي د عصر یو تاریخ نویس چې " یمیني " نومېږي د هندوستان د جنګونو په جریان کې د پښتنو جنګیالو په باره کې داسې وایي:

<u>پښتانه د عجل په څېر یا د وږي زمري په ډول پر غلیم ورتلل ، پر کوتلو ختل ، لکه بر ښنا په ځنګلونو ننوتل ، لکه هوسۍ پر غرونو لو رېدل ، لکه سیل په غرونو کې شیوه کېدل .</u>

سلطان محمود غزنوي د پښتنو په مرسته د پښتونخوا څخه یوه ستره امپرطوري جوړه کړې وه چې مرکز یې د غزني ښکلی ښار و ، چې په هغه وخت کې د نړۍ د ښارونو ناوې بلل کېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

امپراطور سلطان محمود زابلي یا غزنوي

په لاندې ډول د سلطان محمود زابلي یا غزنوي د امپراطورۍ سرحدات ملا حظه کولای شئ .

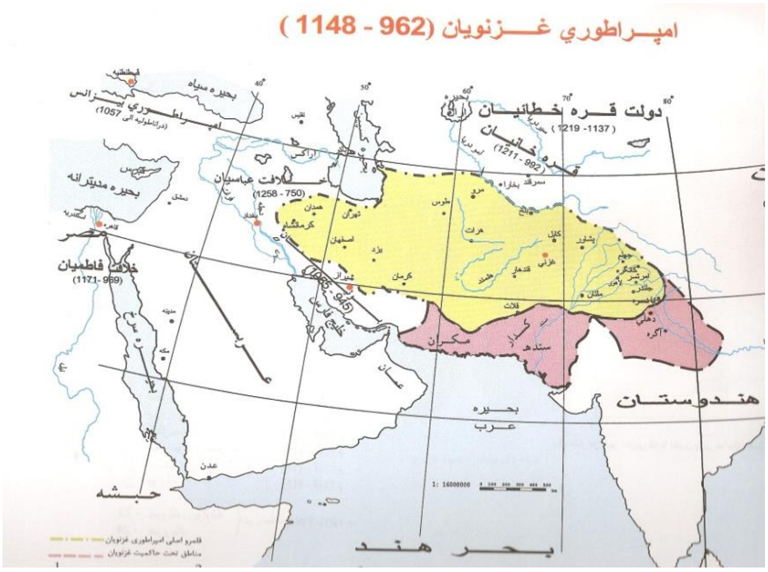

4: د غوري پښتنو امپراطوري .

تر غزنوي امپراطورۍ وروسته د غوري پښتنو د سلسلې څخه سلطان غیاث الدین غوري په منطقه کې ستره امپراطوري جوړه کړه چې هند او د منطقې د هېوادونو زیاتې برخې یې په خپل قلمرو کې درلودې .

د غوري پښتنو ستر شاهنشاه سلطان غیاث الدین غوري د پښتونخوا څخه یوه ستره امپراطوري جوړه کړه ، چې مرکز یې په پښتونخوا کې د فیروز کوه ښار وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطان غیاث الدین غوری شهنشاه افغان (۵۵۸ هـ-ق)

Sultan Ghiassuddine le Ghouride
Empereur Afghan (1192)

په لاندې ډول د تهران څخه تر بنګال پورې ګران لوستونکي د غوري امپراطورۍ سرحدات ملاحظه کولای شي .

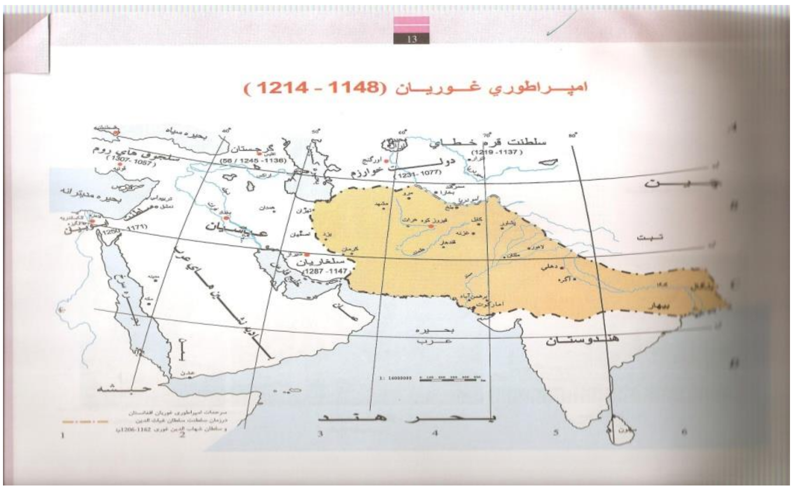

(c) ketabton.com: The Digital Library

5: په هندوستان کې د غلجي پښتنو امپراطوري:

د غـور تـر امپراطـورۍ وروسـته غلجيـانو د جـلال الـدين فيروزشـاه او تـر ده وروسـته دده وراره علاوالدين غلجي په هندوستان کې ستره امپراطوري جوړه کړه چې هند او د منطقې دهېوادونو زياتې برخې يې په خپل قلمرو کې درلودې .

سلطان علاءالدین خلجی محمد شاه اول (۶۹۵ هـ ق)
Sultan Aala-Ouddine Khildji (1295)

6: په هندوستان کې د لودي پښتنو امپراطوري:

په هند کې د غلجيانو تر امپراطورۍ وروسته لوديانو د سلطان بهلول لودي په مشرۍ په هندوستان کې ستره امپراطوري جوړه کړه چې هند او د منطقې د هېوادونو زياتې برخې يې په خپل قلمرو کې درلودې .

7: په هندوستان کې د سوري پښتنو امپراطوري:

سوريانو د نامتو شېرشا سوري تر رهبرۍ لاندې په هند کې ستره امپراطوري جوړه کړه چې هند او د منطقې د هېوادونو زياتې برخې يې په خپل قلمرو کې درلودې .

پښتنو د تاريخ په اوږدو کې په پښتونخوا او هندوستان کې سترې امپراطورۍ ايجا دې کړې چې د هند او منطقې په تاريخ کې د ترقۍ او پرمختګ تر ټولو ښه مثالونه دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیر شاه سوری شهنشاه افغان (۹۴۶ هـ ق)

Cher Chah Souri Empereur Afghan (1539)

8 : پــه پښــتو نخــوا کــې دهــوتکی سلطنت ایجاد :

په پښتونخوا کې د مغلودوحشت او دهشت پر ضد د پښتنو د (544) کلن جهاد او مقاومت په نتیجه کې قندهاری پښتنو په قندهار کې د میرویس نیکه تر مدبرانه لارښوني لاندې د پښتنو د نوي خپلوا ک دولت خښته کېښوده او د میرویس نیکه زوی د اصفهان فاتح اعلیحضرت شاه محمود هوتک د ایران د صفوي سلسلې د شیعیه مذهب د تعصب پر اساس ولاړه فاسده امپراطوري دړې وړې کړه او په نتیجه کې د پښتنو ستر د ښمن صفوي شاه حسین مجبور شو خپل تاج په خپل لاس د ایران د فاتح اعلیحضرت شاه محمود هوتک پر سر کېږدي .

9: د هوتکي دولت تر زوال لږ وروسته پښتنو د لوی احمد بابا تر مشرۍ لاندې په دې منطقه کې د خپل غزنوي او غوري امپراطوریو په شان ډېره ستره امپراطوري جوړه کړه چې بقایا یې ننني افغانستان دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پورته لنډې تاريخي تبصرې څخه دا جوتيږي چې پښتون ملت د تاريخ په اوږدو کې د دې منطقې يو عظيم او هميشه بادار ملت و او په دې منطقه کې د نورو مېلتونو په تناسب يې ډېرې امپراطورۍ جوړې کړې دي او د منطقې د نورو سترو قومونو په تناسب زيات وخت خپلواک او سېدلي دي .

د تاريخ په اوږدو کې پښتون ملت د نورو منطقوي ملتونو او قومونو په تناسب د دې منطقې په سوله ، ثبات ،سياسي ، اقتصادي او ټولنيز پرمختګ کې تر بل هرملت او قوم زيات ارز ښت او اهميت درلوده .

د دې منطقې تاريخ ، تمدن او فرهنګ د پښتنو د تاريخ ، تمدن او فرهنګ څخه بغير نا مکمله دی .

که د اويستا د ګيو مرتن سلطنت په پښتونخوا کې د پښتنو د سلطنت د ليکلي تاريخ مبدا وټاکو چې د زردشت دين تر پيدا ايښت تقريبا درې زره کاله و ړاندې و او هم په ريګويد کې ذکر شوي د پنجاب د سيند د غا ړې د لسو اريايي قبيلو مشهوره جګړه (1400 م . ز) هم ور سره ذ کر کړو ، بيا د اسلام د ظهور څخه تر نن پورې راشو ، نو په زغرده ويلای شو چې په پښتونخوا کې د پښتنو د موجوديت ،حاکميت او سلطنت کولو ليکلی تاريخ تقريبا لس زره کاله ته رسيږي.

که په پښتونخوا کې د پښتنو د اوسيدو ناليکلي تاريخ هم د ليکلي تاريخ سره يوځای شي ، نو موږ ويلای شو چې پښتون ملت د امو او اباسيند په منځ يعنې د پښتونخوا په پاکه او سپېڅلې خاوره کې تر لسو زرو کلونو زيات تقريبا هميشه د يو خپلواک او سيال ملت په حيث ژوند کړی دی .

که په غور سره ځوک د پښتنو ټولنه مطالعه کړي ، نو تر نن پورې هم په پښتون ملت کې د لرغونو اريايانو خواص ليدل کيږي .

پښتون ملت د خپل اقتصادي ، سياسي او ټولنيز ژوند د ترتيب او تنظيم لپاره خپل خاص قوانين ، خواص ، اخلاق ، رسوم ، رواج او عنعنات لري چې د هغو پر اساس او احترام خپل ورځني ژوند ته دوام ورکوي .

ستر پښتون ملت د خپل لرغونو تاريخي قوانينو پيروي او احترام دومره قوي او غښتلی کړيدی چې دې ستر ملت د پرديو د تاريخي يرغلونو د طوفانونو په مقابل کې د زرګونو کلونو راهيسې په خپل تاريخي ټاټوبي پښتونخوا کې ځان تر نن پورې ژوندی ساتلی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريیم فصل

په پښتونخوا کې د پښتنو د دايمي پاتې کېدو علتونه:

دا چې پښتنو څنګه په زرګونو کلونه په خپل ابدي پلرني ټاټوبي د امو او اباسين په منځکې پرته سيمه يعنې پښتونخوا کې خپل ژوند ته دوام ورکړی او د تاريخ د ټولو يرغليزو طوفانونو او سختيو مقابله يې په مېړانه او شجاعت کړې ده او تر نن پورې په دې منطقه کې خپل ژوند ته دوام ورکوي د دې واقعيت څېړنه شايد زيات وخت وغواړي او ډېرو علمي تحقيقاتو ته ضرورت پيدا شي ، خو زه يې د زياتو سببونو له جملې څخه صرف لاندې څو سببو ته ډېره لنډه اشاره کوم:

لمړی: د دايمي خوني روابطو او تشکيلاتو لرل:

کله چې خدای(ج) د ځمکې پر مخ انسانان پيدا کړل ورسره يو ځای د انسانانو ترمنځ د بيلو بيلو عواملو په سبب د جنګ او جګړې دود هم منځته راغی .

د تاريخ په اوږدو کې د انسانانو ځينو کورنيو د نورو کورنيو پر ضد ، ځينو قبيلو د نورو قبيلو پرضد ، ځينو پاچاهانو ، امپراطورانو او دولتونو يو د بل پرضد حملې کولې ، يو بل يې وژل ، يو بل يې غلامان کول او د يو او بل هر څه يې پايمال کول او د منځه وړل . . .

د خدای پاک پر ځمکه همېشه د زور قانون چلېدلی دی او نن هم په يو شکل د زورقانون چلېږي د کمزورو ولسونو د هر څه واک د غښتلو ولسونو پلاس کې دي .

په پخوا زمانو کې به بيله هېڅ ډول بهانې او پلمې زورور قوم پرکمزوري قوم حمله کوله او د هغه هر څه به يې په خپله قبضه کې اخيستل او د هغه قوم زيات نفر به يې وژل او پاتې به يې خپل غلامان کول .

د تاريخ د لومړنيو وختو څخه رانيولې بيا تر نن پورې زورورو پر کمزورو د حملو لپاره د ځانه بهانې او پلمې جوړولې ، کله به يې د خپل دين د پراخوالي او خپرېدو په نوم پر نورو قومونو حملې کولې ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به يې د تجارت د پرمختيا او ترقۍ په نوم پر نورو قومونو حملې کولې او د هغو هرڅه به يې لوټ کړل ، کله به يې بيا د خپل ايډيالوژۍ او يا د سياسي نظام د خپرولو په نوم کمزوري قومونه تر پښو لاندې کړل د هغو هر څه به يې لوټ کړل او هغوی به يې خپل غلامان کړل ، چې دا ناوړه دود تر نن پورې هم روان دی .

همدا علت شو چې د انسانانو د تاريخ د هغه لومړي شروع څخه هر فرد ، هرې کورنۍ ، هر قوم او هر سلطنت تر خپل توان او طاقت پورې کوښښ کاوه چې د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، جغرافيايي قلمرو او ګټو څخه دفاع وکړي .

هر ملت چې ډېر او منظم نظامي توان او طاقت درلود هغه هم خپل ځان د پرديو د حملو څخه ساتلای شو او هم يې که غوښتي وای د وخت د معمول سره سم نور قومونه لوټولای شول .

موږ دلته د پښتون ملت جوړښت او سرچينې ته يوه ډېره لنډه اشاره کوو او په دې باره کې د نامتو محقق او تاريخ پوه علامه عبدلحي حبيبي صاحب څو ډېرې لنډې جملې را اخلو :

د پښتنو د اصل او نسب په باره کې ستر محقق علامه عبدالحي حبيبي داسې وايي :

پښتانه خو د تاريخي تحقيقاتو له پلوه هغه زاړه اريايان دي چې دا څو زره کاله پرله پسې په دغه خپله مځکه (پښتو نخوا) کې پراته دي ، په پښتنو کې تر اوسه هغه د اريايانو زاړه خواص او مزايا ليدل کېږي .

په اجتماعي حالاتو کې دا يو منلې حقيقت دی چې کورنۍ د ټولنې منشا ده او د اجتماعي ژوندون زده کړه او وده هم لومړی په کورنۍ کې کېږي . . .

کورنۍ د ټولنې يو کوچنۍ نمونه ده او په پښتنو کې هميشه کورنۍ خاص اهميت درلود ، تر کورنۍ وروسته (پښه) ، (زي) او نورمراتب وه چې په پاي کې نو ټوله په پښتون ګډېده او دا ټولې کورنۍ اوټبرونه د پښتون ملت اجتماعي شعبې وې چې د اجتماع په علم کې (سلا ليه ټولنه) ورته وايي او داسې ټولنې د خپلوۍ او تناسل په رابطه جوړېږي او د دوی وينه او پښت هم تقريبا يو وي .

په سلا ليه ټولنو کې دوه ډوله روابط شته چې ځنې پر ميندو سره وېشل کېږي او ځينې پر پلرونو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه هغه قبایل دي چې پر پلرونو سره وېشل شوي دي او (ابوت) یعنې پلارګلوي ددوی د وېش ستنه ده ، د پښتنو(اسما الرجال) به تاسو ته ښه ښکاره شي چې هره ټولنه بېل پلار لري او دا پلرونه په پای کې ټول د پښتون په لوی پلارګډېږي او په دوی کې د پلار د قبیلوي وېش مسلسل عنعنات شته .

ویکتورګیګر الماني شرق شناس د پخوانیو اریایانو په باره کې لیکي چې(پخوا اریایانو هم داسې قبایل لرل چې سره خپل به وه)

د اویستا په زړه ژبه کي(ویس) او د هند په ریګوید کې هم دغه کلمه د کورنۍ او قبیلي په نوم استعمال شوې ده .

دوکتور ګوستاولوبون د زړو اریایانو د کورنۍ په بحث کې وایي :

(پخوا ددوی د ژوندون او معاشرت اساس په کورنۍ ټینګ وو ، ټول خلق خپلو پلرو او نیکونو ته منسوب کېدل ، بلکې دوی د خپلي کورنۍ پرستش کاوه) .

دپښتو ژبی د ،،کهول یا کورنۍ،، کلمه پخوانیو اریایانو د ،،کولا،،په نوم یادول،همدا کولا ددوی د ژوند بنسټ وو.

په پښتنو کښې همدا نن هم کهول یا کورنۍ ددوی د ټولنیز ژوند بنسټ جوړوی.

دپخوانیو اریایانو څو کولا(کهوله یا کورنۍ)چې به سره یو ځای شوی نوهغوی به ورته ،،ګرامه،، یا ،،ویسه،، ویل او د پټی په نامه یو مشر به یې درلودی ،په پښتنوکښې همدا نن هم چې څو کهوله سره یو ځای شی نو یوه ،، زی،، جوړوی...

زړواریایانو به د پاچا داوسیدو ځاټوبی ته ،،پور،، وایه،همدا نن هم پښتانه اکثره وخت د پاچا په واسطه جوړشوی ځای ته د ،،پور ،، کلمه استعمالوی دمثال په ډول امیر شیرعلی خان په کابل کښې د بالا حصار څخه دباندی یو نوی ښارګوټی جوړ کړی او هغه ته یې د ،،شیر پور،، نوم ورکړی او ترنن پوری هم هغه سیمه د

،، شیر پور،، په نامه یادیږی،چې د شیر پور معنی د شیر یا شیرعلی خان ښارګوټی یا داوسیدو د ځای معنی لری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ دا نن هم په پښتنو کې داسې صفات او عنعنات وينو چې زرګونه کلونه وړاندې په زړو اريايانو کې ليدل کېدل .

د مثال په ډول موږ د جرمني عالم دوکتور ګيګر د خوا د زړو اريايانو دا تعريف د اوسنيو پښتنو سره مقايسه کوو .

ګيګر وايي: (دوى ته دا ښکاره وه چې موږ د يوه ملته يو ، نژادي او پښتي روابطو دوى په خپلو نيکونو او پلرونو پورې نښلول ، دوى خپله ژبه ، دودونه او پښت مشترک سره باله . . . .)

دې عالم په پورته ذکر شويو الفاظو کې کټ مټ د پښتنو روحيات ، صفات او سجايا ذکر کړيدي .

د پورته تاريخي اسنادو او دليلونو څخه دا معلومېږي چې پښتانه د هغو زړو اريايانو نسل دي چې زرګونه کلونه وړاندې د پښتونخوا پر مځکه يعنې د امو او اباسين په منځکې اوسيدل .

اوسني پښتانه د زرګونو کلونو راهيسې يعنې د خپلو اريايي نيکونو دوخته راهيسې بيا ترنن پورې په پښتونخواکې اوسيږي .

علامه حبيبي صاحب چې وايي د پښتنو بيلې بيلې پښې په يوه (زي) او څو(زي) په يو قوم او څو قومونو بيا د قومونو په(پښه) او د قومونو د څو پښو څخه بيا ستر پښتون ملت جوړشويدي .

د پښتنو ټولې پښې ،زي او د قومونو پښې دوينې د نږديوالي پر اساس سره ګډ يږي .

د پښتون ستر ملت د ټولنيزو شعبو مخروط په قاعده کې پر سل ګونو شعبو وېشل شوي دي ، څومره چې د قاعدي څخه د راس و خواته ځي شعبې د وينې د نږديوالي پر اساس سره نږدې کېږي ، تر څو په پاي کې د يوه پښتون پلار د اولاد په نوم يو پښتون وياړلي ملت ځني جوړيږي .

ټول پښتانه د يو پښتون پلار اولاد دي او د دې پياوړي پلار اولاد نن د خداي پاک په فضل يو ستر پښتون ملت جوړکړيدي .

پښتون عادل اوفرهيزګاره پاچا بيټ نيکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د ډېرېدو لپاره د پښتنو سپيځلو نيکونو هميشه د لوي خداي (ج) په دربار کې ډېرې دعاوې او زارۍ کړې دي ، چې د نمونې په ډول مورډ دلته د پښتنو د يو ستر پاچا او مشر بيټ نيکه د مناجاتو ذکر کوو چې د لوي خدای(ج) له دربار څخه يې د پښتنو د ډېروالي خواستونه کول ، ځکه چې بيټ نيکه پوهيده چې هر څومره چې د پښتنو نفوس ډېرشي په هغه اندازه پښتانه د دوی د د ښمنانو د حملو څخه ساتل کيدای شي .

د بيټ نيکه مناجات

لويــــه خدايـــــه لويــــه خدايـــــه * ســــتا پـــــه مينــــه پــــه هـــــر ځايـــــه
غـــــــــر ولاړ دي درنـــــــــاوي کــــــــې * ټولـــــــــه ژوي پــــــــه زاري کــــــــې
د لتـــــه دي د غــــــرو لمنـــــــي * زمـــــــوږ کيــــــږدۍ دي پــــــه کــــــې پلنـــــې
دا وګــــــــړي ډېــــــــر کــــــــي خدايـــــــه * لويــــــه خدايـــــــه لويـــــــه خدايـــــــه
دلته لږ زموږ اوربل دي * وو ړ کورګي دي وو ړ بورجل دي

مينـــــه ســـــتا کـــــې مــــوږ ميشـــــته يـــــو * بـــــل د چــــا پــــه ملـــه تلــــه نــــه يــــو
هســـــــــک او مځکـــــــــه نغښـــــــــته ســـــــــتا ده * د مــــــــړو وده لـــــــــه تــــــــاده
دا پالنـــــــه ســـــــتاده خدايـــــــه * لويـــــــه خدايـــــــه لويـــــــه خدايـــــــه

بيټ نيکه هم دا خاصيت د خپل زړو اريايي نيکونو څخه په ارث وړي وو ، ځکه چې د زړو اريا يانو په باره کې جرمني شرق پېژندونکي دوکتور ګيګر وايي :

(پخوا د دوی د ژوندون او معاشرت اساس په کورنۍ ټينګ وو ، ټول خلک خپل پلرونو او نيکونو ته منسوب کېدل ، بلکې دوی د خپل کورنۍ پرستش کاوه ، کوژده ، تولد او تناسل يې د دې سببه مذهبي مبارک دودونه ګڼل چې د دوې پښت پاتې شي او تېر يې ډېر شي ،زوی پردوی ډېرګران او زيږيدل يې هم خوښي وه او د زوی نه درلودل يې د کورنۍ وراني او د پلرو د نامه ورکېدل ګڼل .)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه پورته خوي همدا نن هم په پښتنو کې شته .

د پښتون ملت د اجتماعي شعبو يعنې پښو ،زي ، خيل ، قوم او داسې نورو وېش د وينې د شراکت پر اساس شوي دي ، يعنې د يوه سړي د اولاد څخه د زامنو په نامه زي جوړ شوي دي ، د لمسيانو په نامه يې پښې جوړې شوې دي او په دې ډول د مخروط تر قاعدې پورې تللای شي .

د پښتنو د قومي جوړښت په مخروط کې چې هر څومره د قاعدې خواته کښته کيږئ په هغه اندازې يې څانګې ډېرېږي او په هره اندازه چې د مخروط د راس خوا ته لوړ راځي په هغه اندازه يې څانګې کميږي او د وحدت خواته نږدې کېږي .

تر ټولو مهمه خبره داده چې د پښتنو قومونو وېش د پلار ګلوۍ پر اساس د وينې د شراکت او نږديوالي پر اساس شوي دي او دا وېش چې هر څومره په قاعده کې سره ليرې وي ، خو په راس کې بيا ټول د يوه پلار اولاد او يوه وينه ده ، نو په دې اساس د پښتنو وحدت او اتحاد د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د دنيا تر بله هر قوم ډېر اسانه کاردي .

دوهم: د قانون تر سيوري لاندې ژوند کول:

که موږ نننۍ عصري نړۍ ته نظر واچوو دا را ته معلوميږي ، په هر هغه هېواد کې چې قانون حاکميت لري ، د قانون په تطبيق سره د ټولنې د وګړو ترمنځ ټولنيز عدالت تامين دي ، په هغه ټولنه کې دوامداره سوله بر کراره ده ، دوامداره سوله د اقتصادي ودې سبب کېږي ، د ټولنې د وګړو ترمنځ ملي يوالي تامين دي او داسې نورې ټوليزې ښېګڼې مهيا دي .

دوامداره سوله ، د ټوليز عدالت تامين ، د ټولنې د خلکو ښه اقتصادي حالت او د ملي وحدت تامين د يوې ټولنې وګړي دومره غښتلي کوي چې د هر ډول داخلي پرابلم او خارجي تجاوز په مقابل کې مقاومت کولای شي .

دا چې پښتنو څنګه وکولای شول چې د تاريخ په اوږدو کې د يرغلونو د طوفانونو په مقابل کې مقاومت وکړي کوم چې ددوی پر خلکو او وطن تير شوي دي .

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتاريخ په اوږدو کې پښتانه د نړۍ د تر ټولو خونخوار يرغلګرو لکه نينوس ، کوروش ، داريوش ، سکندر ، چنګيز اوده خونخواره اولاده ، انګريزاو روس تر وحشي ترينو يرغلونو لاندې راغلي دي خوبيا هم ميړني پښتون ملت د مځکي د مخ څخه پناه نه شو اوددې يرغلګرو په مقابل کې ئې سخت ترين مقاومتونه کړيدي او د هغو ټولو پزې يې د پښتونخوا په پاکه خاوره پورې موښلي او پښتونخوا ئې د يرغلګرو په هديره بدله کړيده .

زه په دې عقيده يم چې د يرغلونو د طوفانونو په مقابل کې د پښتنو د بقا او دوام يو اساسي علت ، سبب او دليل دادي چې پښتنو د تاريخ په اوږدو کې د خپل سياسي ، اقتصادي ، نظامي او ټولنيز ژوند د ترتيب ، تنظيم او خپل منځې منازعاتو د حل او فصل لپاره قوانين طرحه کړي وو او د دې قوانينو پر اساس يې د خپل ژوند چارې پرمخ بيولي .

په بله وينا پښتنو د تاريخ په اوږدو کې يو قانوني نظام درلود او د قانون په چوکاټ کې يې خپل سياسي ، اقتصادي ، نظامي او ټولنيز ژوند عيار کړي وو ، دغه د قانون تر حاکميت لاندې ژوند کولو پښتانه هميشه متحد ، يو موټي او قوي کړي وه ،د پښتنو اتحاد او يوالي پښتانه دومره قوي کړي وه چې د تاريخ د ټولو يرغليزو طوفانو سره يې په بې مثاله ډول په ميړانه او متانت مبارزه او مقاومت وکړي .

پښتانه د خپل اتفاق او اتحاد په برکت د مرګ او ژوند د مبارزو په ميدان کې هميشه بريالي راوتلي دي او تر معاصر تاريخ پورې يې د يو قوي ملت په صفت په دې منطقه کې خپل ژوند ته دوام ورکړيدي .

دهغو ټولو قوانينو مجموعي ته د کومو پر بنياد چې پښتنو خپل ورځني سياسي ، اقتصادي ، نظامي او ټولنيز ژوند ترتيب او تنظيم کړيوو (پښتو او پښتونولي) ويل کېدل ، يا په بله وينا د پښتنو د هغو منل شوو او د قبول وړ قوانينو مجموعه د(پښتو او پښتونولي) په نوم يادېده او تر نن پورې هم د(پښتو او پښتونولي) په نوم يادېږي .

دا قانون(پښتو او پښتونولي) د زرګونو کلونو راهيسې د پښتنو په منځکې د قبول وړ قانون وو ، او نن هم د پښتنو په منځ کې اکثره لوي او واړه مسايل د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس حل او فصل کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني داسې پېچلي مسايل چې د دولت عدلي مقامات يې د حل او فصل څخه عاجز پاتي کېږي د پښتنو په منځ کې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس ډېر په اسانه حل او فصل کېږي .

د پښتو او پښتونولي قانون ليکلي بڼه نه لري ،خو په ټولو پښتنو کې په تقريباًيو شان قابل تطبيق دي .

هره فيصله چې د پښتو او پښتونولي پر اساس د پښتنو د جرګې له خوا وشوه هر پښتون دا فيصله که څه هم ډېره ستخته وي په ورين تندي مني او عمل پرې کوي .

د پښتنو دا لرغوني قانون يعني پښتو او پښتونولي چې ترنن پورې په پښتنو کې د قبول وړ قانون دي ، د پښتنو د پخوانيو نسلونو څخه نني پښتنو ته په وينه کې په ميراث را نقل شوي دي .

که څه هم پښتو او پښتونولي ليکلي بڼه نه لري ،خو بيا هم پښتو او پښتونولي د هر پښتون په وينه ، مغز ، فکر ، حواسو ، احساساتو ، خوی ، خاصيت ، عاطفي ، معنوياتو ، روحياتو ، اخلاقو او اعمالو کې وجود لري ، هر پښتون چې په رښتني معنا پښتون وي د پښتو او پښتونولۍ د قانون په اطاعت ځان مجبور او مکلف ګڼي او د پښتو او پښتونولي احکامو ته د تقدس په سترګه ګوري .

لکه څنګه چې هر ملت ځانته خپل خاص خويونه او خواص لري ، په همدي شکل پښتانه هم د خپل سياسي ، اقتصادي ، ټولنيز ، نظامي ،اخلاقي او روحي ژوند لپاره ځانته خپل خاص خويونه ،خواص ،نفسيات ، روحيات ، دودونه ،عقايد ،د ژوند کولو لارې ،خيالات ،تفکر ،اداب ، عنعنات ، رواجونه ، جذبات اوداسې نور ارزښتونه لري .

پورته ذکر شوي ارزښتونه پښتنو په داسې يو ټولنيزچوکاټ کې فورمول بندي کړيدي چې د ټولو پښتنو لپاره د قبول وړ دي او دغه ارزښتونو ته (پښتواوپښتونولي) ويل کېږي .

پورته ذکر شوي ارزښتونه په ښکاره ډول يو پښتون د غيری پښتون څخه بېلوي .

په بله وينا "پښتو او پښتونولي" يو پښتون کس د غيرې پښتون څخه بېلوي .

په لنډ ډول ويلای شو چې: پښتو او پښتونولي د پښتنو فطرت دی .

لکه څنګه چې يو زمری او يا يو باز د خپل پلرونو څخه د ښکار او ژوند کولو طريقه په ارث وړي ، باز پورته الوتل کوي او پر مرغانو سلطنت کول يې د فطرت برخه ګرځېدلې ده او همدا شان زمري په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګله کې پـر نـورو حيوانـاتو پـه عـدالت پاچاهي کـول د خپـل پلرونو ځخه پـه ارث وړي او د دوی د فطرت برخه ګرځېدلې ده ،

په همدې ډول پښتنو هم د پښتو او پښتونولي په باعزته چوکاټ کې ژوند کول د خپل مېړنيو نيکونو څخه په ارث وړي دي .

هرهغه پښتون چې د پښتو او پښتونولي په نهايت ښکلي ، انساني ،عقيدوی او اسلامي ګاڼه سمبال نه وي ، هغه پښتون د انسانانو تر ټولو ټيټ او ناولی فرد شمېرل کېږي ، ځکه چې دا فرد د خپل پښتني فطرت څخه خلاص دی او يو بې فطرته موجود دی .

د مثال په ډول که يو زمری د خپل فطرت خلاف د ښکار کولو څخه ډډه وکړي، ډېر ژر به دی پر ځنګل او د هغه پر حيواناتو خپله پاچاهي له لاسه ورکړي ، د ښکار نه کولو په سبب به دومره ضعيف شي چې دده مادون حيوانات لکه شغالان ، ګيدړان او شرمښان به دا کمزوری زمری مړ او له منځه يوسي ، د بل ځنګل زمريان به پر دې ځنګل يرغل راوړي ځکه چې شغالان او ګيدړان خو د خپل ځنګل څخه د نورو زمريانو په مقابل کې دفاع نه شي کولای ، په دې ډول به د ځنګل د ټولو او سېدونکو ژوند د بې نظمۍ په جدي خطر کې ولوېږي .

د پورته ساده مثال څخه دا معلومه شوه چې که يو زمری د خپل فطرت خلاف عمل وکړي خپله ده ته او دده د ناکامۍ له رويه د ځنګل ټولو حيواناتو ته خومره لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسېږي ، په همدې ډول که پښتون خپل فطرت (پښتو او پښتونولي) پرېږدي دوی به هم د کمزوري زمري په شان د دوی د مادونانو له خوا له منځه ځي او هېواد به يې د نورو ملتونو له خوا اشغالېږي او د پښتنو او د دوی د قدرت تر سيوري لاندې نورو وړو قومونو دايمي بربادي به منځته راځي .

د پښتو او پښتونولي د قانون د تطبيق لپاره د حکومتي قوانينو په شان پوليس ، قاضيان او څارنوالان نه دي مقرر شوي ، خو بيا هم پښتنانه د پښتو او پښتونولي د قانون ټولې فيصلې که څه هم ډېرې سختې وي ، د جرګې په خوله په ورين تندي مني او عمل پرې کوي .

د معاصر افغانستان په تاريخ کې هر پاچا د هېواد د سياسي ، اقتصادي او ټولنيزو چارو د تنظيم لپاره ځانګړي قوانين تدوين کړيدي ، ملي سرود ، ملي نښان ، ملي بيرغ او د سياسي نظام نوم او شکل يې معرفي کړيدي ،خو کله چې د هغه واکمن واکمني پای ته رسېدلې ده ، نو دده له خوا طرحه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي قوانين ، ملي سرود ، ملي نښان ، ملي بيرغ ، د سياسي نظام نوم او شکل هم ورسره يو ځای له منځه تللي دي چې ډير ساده ژوندي مثالونه يې د امير حبيب الله خان څخه بيا تر ملا محمد عمر پورې د ديارلس پاچاهانو له خوا د وړاندې شويو قوانينو ، بيرغونو ،ملي نښانونو ، ملي سرودونو ، طرحه شوي قوانينو او داسې نور له منځه تلل دي .

خو پښتو او پښتونولي داسې منل شوی لرغونی قانون دی چې د زرګونو کلونو راهيسې د پښتنو په منځ کې جاري او د قبول وړ دي او هېڅ زورور تر نن پورې دا توان نه دی پيدا کړيی چې د پښتو او پښتونولي قانون د پښتنو د ويني ، مغز ، عاتفي ، خصايصو ، روحياتو ، اخلاقياتو ، جذباتو ، احساساتو څخه وباسي ، تر نن پورې هيڅ بل داسې قانون هم منځته نه دی راغلی چې د پښتنو په منځ کې د پښتو او پښتونولي د قانون ځای ونيسي .

په لنډ ډول داسی ويلای شو چې:

پښتو او پښتونولي د پښتنو فطرت ابدی او ازلي قانون دی .

پښتو او پښتونولي هغه لرغوني بې بها او با ارزښت ترينه پښتني ارزښت دی چې د پښتنو نا ليکلی او ليکلی تاريخ ورسره تړلی دی .

پښتو او پښتونولي موږ ته دا رابنيي چې پښتنو تر ليکلي تاريخ وړاندې د خپل سياسي اقتصادي او ټولنيز ژوند چارې څنګه سمبالولی او تر ليکلي تاريخ وروسته بيا تر نن پورې خپل سياسي ، اقتصادي او ټولنيز ژوند څنګه پر مخ وړي .

پښتو او پښتونولي د پښتون قام تاريخي پېژند ګلوي او ملي روح دی .

پښتو او پښتونولي پښتانه او د هغو تاريخ او کارنامې په خپله پښتنو او د نړۍ نورو قومونو ته ورمعرفي کوي .

پښتو او پښتونولي د پښتون قام د يوالي سرينښ او د پښتنو د يوالي او پر يوه واحد سياسي ،اقتصادي او ټولنيز مرکز د را ټوليدو يوازيني او عمده ترين عنصر او د جاذبې قوه ده .

که د پښتنو سره پښتو او پښتونولي نه وي ، نو پښتون قام د نړۍ د نورو قومونو په بې پايانه سمندر کې منحل کېږي او د تل لپاره فنا کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ د نورو ملتونو او قومونو په منځ کې پښتون تنها د پښتو او پښتونولي د عالي خواصو په درلودلو پېژندل کېږي .

پښتو او پښتونولي د هغه عالي او ښو خواصو ، صفاتو ، افعالو او اعمالو مجموعه ده چې يو پښتون د نورو انسانانو څخه بېلوي .

پښتو او پښتونولي د پښتون ستر ملت ملي روح دی که پښتو او پښتونولي د پښتنو د ټولني څخه ولاړه شي دا سې معنا لري لکه روح چې د بدن څخه ووځي ، يو انساني بدن چې هر څومره ښکلی او زړه وړونکي وي ، خو چې کله يې روح د بدن څخه والوزي ، نور يې ځوک ښکلا ته نه ګوري او نه يې څوک خواته ورنږدې کېږي ، بلکې هرڅوک ځنې ليرې کېږي .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت د نيکونو او پلرونه هغه بې بها او با ارزښت ترين امانت او ارثي ميراث دی چې ساتنه ، پالنه او راتلونکي نسل ته د هغه (پښتو او پښتونولي) سالم سپارل د هر پښتون وګړي پښتني فرض بلل کېږي .

هر پښتون وګړی دا پښتني دنده لري چې په ور ځني ژوند کې د پښتو او پښتونولي مطابق ځان عيار کړي ، پښتو او پښتونولي د خپل ورځني ژوند د ترتيب او تنظيم د قانون په حيث ومني او خپل نظر ، عمل ، کردار ، خوی ، خصلت ، روحيات ، جذبات او اخلاق د پښتو او پښتونولي سره برابر کړي او د يو پښتون په صفت پر پښتو او پښتونولي عمل وکړي ، پښتو او پښتونولي د خپل ورځني ژوند لاره وګرځوي او پښتو او پښتونولي د خپلو نيکونو او پلرونو د يو ګران ترين پښتني امانت او ارثي ميراث په حيث خپلو بچو ته سالمه او امانته ورسوي .

د تاريخ په اوږدو کې کله چې پښتنو د پښتو او پښتونولي (پښتني فطرت) د قانون مطابق خپل نظر اوعمل برابر کړی دی او ځانونه يې په رښتني معنا په نظر او عمل کې پښتانه جوړ کړيدي ، نو ستر نظامونه يې تاسيس کړيدي ، د دنيا سيالان شوي او په عزت يې ژوند تېر کړی دی .

نن هم پښتنو ته د ورپيښو مشکلا تو د حل يوازينۍ لاره داده چې هر پښتون يا د پښتون ملت اکثريت دا لاندې ټکي د خپل نظري او عملي کړنلارې په حيث قبول کړي ، په هر ځای او هروخت کې په ښکاره دا ووايي چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف: هر پښتون باید په ډېر ویاړ سره په هر وخت او هر ځای کې وو ایي چې زه پښتون یم او په پښتونتوب یا پښتونولۍ افتخار کوم .

ب: هرپښتون باید په ډېر ویاړ سره په هر وخت او هر ځای کې وو ایي چې پښتو زما خوږه مورنۍ ژبه ده او په پښتو خبري کوم .

ج: هر پښتون باید په ډېر ویا ړ سره په هر وخت او هر ځای کې وو ایي چې پښتو او پښتونولي زما قانون دی او خپل ورځنی ژوند د پښتو او پښتونولي د قانون سره برابرکړي .

د : هرپښتون باید په ډېر ویاړ سره په هر وخت او هر ځای کې دا وو ایي چې سپېڅلې پښتونخوا زما وطن او زما د پلار نیکه مدفن دی .

ر: هر پښتون باید په ډېر ویاړ سره په هر وخت او هر ځای کې دا وو ایي چې زه د الله پاک د ګران ملت (پښتون ملت) غړی یم ځکه چې د الله په فضل سره مسلمان ،مجاهد او عادل یم .

دا د هر رښتیني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي ، چې نن مظلوم پښتون ملت ته په ورپېښو غمونو ، دردونو او مشکلاتو کې ځان شریک وبولي او د هغوی د رفع کولو په لاره کې د امکان تر حده مالي او ځاني قرباني ورکړي .

دا د هر رښتیني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي ، چې د خپل مظلوم پښتون ملت د "دين" څخه د خپل مال او سر په قربانۍ د فاع وکړي .

دا د هر رښتیني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چې د خپل مظلوم پښتون ملت د " سر " څخه د خپل مال او سر په قربانۍ د فاع وکړي .

دا د هر رښتیني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي ، چې د خپل مظلوم پښتون ملت د "ناموس " څخه د خپل مال او سر په قربانۍ د فاع وکړي .

دا د هر رښتیني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چې د خپل مظلوم پښتون ملت د "عزت" څخه د خپل مال او سر په قربانۍ دفاع وکړي .

دا د هر رښتیني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي ، چې د خپل مظلوم پښتون ملت د "مال" څخه د خپل مال او سرپه قربانۍ د فاع وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چې د خپل مظلوم پښتون ملت د "خپلواکۍ" څخه د خپل مال او سر په قربانۍ دفاع وکړي .

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چې د خپل مظلوم پښتون ملت د " ملي حاکميت" څخه د خپل مال او سر په قربانۍ د فاع وکړي .

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي ، چې د خپل مظلوم پښتون ملت د " ملي نواميسو" څخه د خپل مال او سر په قربانۍ د فاع وکړي .

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چې د خپل مظلوم پښتون ملت د "ملي ګټو" څخه د خپل مال او سر په قربانۍ دفاع وکړي .

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چې د خپل مظلوم پښتون ملت د مور ، ناموس ، عزت ، هېواد ، ابدي وطن ، د پلار نيکه مدفن يعني د پښتونخوا د مقدسې او سپېڅلې خاورې د مځکنۍ بشپړتيا څخه د خپل مال او سر په قربانۍ دفاع وکړي ، د کومې پاکې خاورې د شنو باغونو ، ډګرونو او لوړو غرونو په ياد چې لوی احمد شاه بابا د ډهلي تخت هېراوه .

لوي احمد شاه بابا د سپېڅلې پښتونخوا د محبت په باره کې داسې وايي:

ستا د عشق د وينو ډک شول ځيګرونه
ستا په لاره کې بايلي زلمي سرونه
تا ته راشمه زړګی زما فارغ شي
بيله تا مې انديښنې د زړه مارونه
د ډهلي تخت هيرومه چې را ياد کړم
زما د ښکلي پښتونخوا د غرو سرونه
که هر څو مې د دنيا ملکونه ډېر شي
زما به هير نه شي دا ستا ښکلي باغونه
د رقيب دژوند متاع به تار په تار کړي
چې په تورو پښتانه کړي ګوزارونه
د فريد او د حميد دور به بيا شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــــــي زه و کانـــــــدم پـــــــر هـــــــر لـــــــوري تاختونـــــــه
کـــــه تمامـــــه دنيـــــا يـــــو خـــــوا تـــــه بـــــل خـــــوا يـــــي
زمـــــا خـــــوبښ دي ســـــتا خـــــالي تـــــشډ ګرونـــــه
احمد شـــــاه بـــــه دغـــــه ســـــتا قـــــدر هيـــــر نـــــه کـــــا
کـــــه ونيســـــي د تمـــــام جهـــــان ملکونـــــه

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چي د خپل مظلوم پښتون ملت د مورنۍ ژبې پښتو ثخه چي د پښتنو ملی پېژندګلوي ده د خپل مال او سر په قربانۍ د فاع وکړي .

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي ، چي د خپل مظلوم پښتون ملت د فطرت او د پښتون ملت دا بدي او ازلي قانون يعني

" پښتو او پښتونولي " د قانون ثخه د خپل مال او سر په قربانۍ د فاع وکړي .

دا د هر رښتيني پښتون پښتني فرض ګڼل کېږي چي خپل ورځنی ژوند د اسلام د مقدس دين اود پښتو او پښتونولي د قانون مطابق برابر کړي .

د تاريخ په اوږدو کي کله چي پښتنو خپلي ورځنۍ چاري د پښتو او پښتونولۍ د قانون مطابق برابري او تنظيم کړيدي ، نو په منطقه کي يي ستري امپراطورۍ جوړي کړيدي ، د منطقي باداران شوي دي او د نړۍ د سيالو ملتونو سره سيالان شوي دي .

خو کله چي پښتنو " پښتو او پښتونولي " ته شا ورګرځولي ده او بې پښتو شوي دي ، يا په بله وينا کله چي پښتنو خپل فطرت يعني پښتو او پښتونولي پرې ايښې ده او " بې فطرته " شوي دي ، نو د پرديو ملتونو غلامان شوي دي او په خپل کور او هېواد کي يي د ذلت ، غلامۍ او مريتوب ژوند په نصيب شوی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریيم: دملت سازۍ نوی غولونکی اصطلاح:

نن د نړۍ په بعضی سیاسی محافلو کې یوه نوې اصطلاح د

(ملت سازۍ) په نوم منځته راغلي ده ، دا اصطلاح شاید د سترو نظامی او اقتصادی قوتونو دهغو چا لاکو تیوریسنانو دخوا مطرح شوی وی ، کوم چې تر اوسه لا د انګریزانو د زاړه استعماری شعار (بی اتفاقه یی کړه او حکومت پر وکړه) پیروان دی.

ددی غولونکی اصطلاح پیروان غواړی چی واحد ملتونه د ناسیو نالیزم دمعقولی او ملی لاری څخه منحرف کړی او دملت سازی په نوم یی دبیلو بیلو نظریو د پیروانو په نوم تجزیه او متفرق کړی.

دمثال په ډول په تیره نیمه پیړۍ کښی د واحد پښتون ملت روشنفکران او نور د حساب وړ مشران څوک د نورمحمد تره کی دکمونیزم، څوک د ببرک کارمل دکمونیزم، څوک د طاهر بدحشی دکمونیزم، څوک د چینایی ډوله کمونیزم، څوک د ګلبدین حکمتیار د اخوانیزم، څوک دبرهان الدین ربانی داخوانیزم ،څوک دعبدالرب رسول سیاف دوهابیزم، څوک دمحمد یونس خالص د اخوانیزم، څوک د مولوی محمد نبی د اسلامیزم، څوک د سلفیانو دسلفیزم، څوک د طالبانو داسلامیزم اوداسی نورو نظریو پیروان شول ،په ذکرشوو متخاصمو او دښمنوډلو کښی سره وویشل شول ،یو د بل دښمنان شول ،یو او بل یی سره ووژل...

نتجه دا شول چی خپلواک واحد پښتون ملت ټوټه ټوټه شو اونن ورځ په خپل هیواد کښی داقلیتونو غلام دی.

دملت سازی ددی غولونکی اصطلاح څخه په استفاده ځنی وختونه استعمارګران دبیلو بیلو وینو لرونکوغیري واحد قومونه پر ځینی موقتي معنوي اومالي شعارونو دوسلی په زور په یوه جغرافیه کښی سره راټول کړی او د پاکستان په شان یی نړۍ ته د یو ملت په حیث معرفی کړي.

په ځینو هیوادونو کښی په اقلیتونو پوری تړلی سیاست مداران چی ځنی یی شاید په خارجی استخباراتو پوری هم تړلی وی ډیره استفاده کوی.

په اقلیتونو پوری تړلی سیاست مداران پوهیږی چی دوی د یو ملی نا سیونالست سیاست په پیروی دټولنی پر اکثریت حکومت نشی کولای، ځکه چی په ملی ناسیو نالسیتی سیاسی پروسه کښی د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولنی اکثریت همیشه هغه سیاست مداران په ځان پسی راکاږی چی د ټولنی په اکثریت پوری تړاو لری.

د ملت سازی اصطلاح په هغو ټولنو کې د استعمال وړ ده چې ټولنه یې د مختلفو قومونو څخه جوړه وي د مثال په ډول :

په ايراني ټولنه کې عرب ، ترک ، کورد ، ازري ، بلوچ ، پارس اوداسې نورقومونه وجود لري چې هيڅ ډول د ويني شراکت نه سره لري هلته سياستمداران مجبور دي چې د ملت جوړوني په نوم او دوسلی په زوردا بیل بیل قومونه پر یو مشترک مرکز سره راټول کړي .

پر یو سیاسي مرکز د انسانانو را ټولول دومره اسانه کار نه دي لکه یو شپون چې خپله رمه پر یو میدان سره را ټوله کړي ، بلکې د شپون د رمي پرخلاف پر یو مشترک مرکز په بیلو بیلو نژادی ډلو پورې تړلیو انسانانو چې هغه د ويني شراکت سره نه لري را ټولول ډېرمشکل کار دي ، د دې کار کولو لپاره تیوریسنان مجبور دي چې د دې مختلفو ډلو انسانانو د يو موټي ساتلو په خاطر سياسي ، اقتصادی او يا مذهبې نظريات مطرح کړي او خپل طرحه د سياست مدارانو په واک کښی ورکړي.

سیاست مداران بیا ددوی په جغرافیه کښی میشت ټول قومونه د وسلی او دولتی زور په واسطه ددوی د تیوریسنانو دخوا پر طرحه شوې سیاسي ، اقتصادي او مذهبې نظریه سره راټولوی او د دې طرحه شوې نظر یې څخه د دې مختلفو ډلو انسانانو د يوالي د سريښو په حيث کاراخلي .

په بله وینا د دې نوې طرحه شوې سیاسي نظر یې څخه سیاستمداران د جاذبې د هغي قوي په حیث استفاده کوي چې د مختلفو نژادولرونکي انسانان پر یوه مشترک مرکز سره راټول کړي .

دمثال په ډول:

د امريکا متحده ایالاتو خپل ولس د دموکراسۍ او اقتصادي ګټو پر ارزښت سره راټول کړیدي.

پاکستان او ايران پخپل جغرافیو کښی بیل بیل قومونه د نظامی قوت او اسلام په نوم سره راټول کړيدي.

پخواني شوروي اتحاد او پخواني یوګوسلاویا مختلف قومونه د کمونیزم اونظامی زور په واسطه سره ټول کړي وه ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ملتونه چې د بېلو وينو لرونکو اقوامو څخه د سياسي ،مذهبي ،ايډيالوژيکي ،اقتصادي ،نظامي قوت او نورو ارښتنو پر اساس جوړېږي د ېر دوام نه کوي ، او دی ملتونو ته د وينې پر اساس منځته راغلی طبعی ملتونه نه ويل کيږی .

په داسې ملتونو کې اکثره وخت يو قوم پرټول ملت حکومت کوي او نور قومونه د قوي قوم تر ستم ،استثمار او استعمار لاندې وي ، د مثال په ډول :

د شوروي اتحاد د امپراطورۍ په وخت کې د بالتيک هېوادونه ، تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ،ازربايجان ، ارمنيستان ، قرغستان ،قزاقستان او داسې نور تنها د روسي قوم تر استثمار او استعمار لاندې وه .

په پخوانۍ يو ګوسلاويا کې بوسنيايي ،کروشيايي او نور قومونه د سربيانو تر استعمار او استثمارلاندې وه .

په پاکستان کې پښتانه ، بلوڅ ،کشمېريان ،سراکيان ،سنديان او داسې نور د پنجابيانو تر استعمار او استثمار لاندې دي .

په ايران کې بلوڅان ،کردان ،عربان ، خوزيستانيان ،ازريان ،ترکان او داسې نور د پارسانو تر استعمار او استثمارلاندي دي .

خو د پښتون ملت په باره کې د ملت سازۍ نوي اصطلاح يا د ملت د يو الي د پاره د مذهبي ، اقتصادي ، او ايديالوژيکي نظريو طرحي ته هيڅ ضرورت نشته ځکه چې:

پښتون ملت د مشترکيويني پر اساس ولاړ واحد ملت دي .

د پښتون ملت جوړښت د ګډ ې پښتني ويني پر اساس منځته راغلی دی يعنې د ټولو پښتنو په رګونو کې تنها پاکه او د غيرته ډکه پښتني وينه جريان لري .

پښتون ملت د يوه پښتون پلار اولاد او يوه ستر پښتنی کورنۍ ده .

د پښتون ملت يو والي د پښتو او پښتونولي د قانون د هغه حکم تامين دي چې د پښتون ملت د يو الي په باره کې يې کړيدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي قانون هغه قوي معنوي سریښ دي چي پښتون ملت یې د تاریخ په اوږدو کې یو موټي او متحد ساتلي وو او د تل لپاره به یې یو موټي او متحد وساتي .

په پښتنو کې د ملت جوړوني اصطلاح ته بلکل ضرورت نشته دا د یوې پښتني ویني څخه جوړ شوي یوه ستره کورنی یا ستر ملت دي .

د پښتون ملت هر دوه تر ټولو سره لیري غړي چې د نصب په لحاظ وڅیړل شي ، نو په شلم یا د دې څخه په نږي اویا لیري پښت کې به دواړه د یوه پلار زامن او سره ورونه وي .

نو په دي اساس موږ ویلای شو چي پښتون ملت د یوې پښتني ویني څخه جوړ شوي ملت دي او دیوه نیکه بچیان دي .

د دې ستر ملت بله ستره خوشبختي ددوی مشترک فطرت یعنې پښتو او پښتونولي ده ، پښتو او پښتونولي د پښتنو لپاره هغه مقدس مشترک فطرت دي چې هیڅ پښتون چې د هغه په رګونو کې د پښتون پلار ویني په جریان کې وي ددې مقدس فطرت څخه انکار نه شي کولای .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت بې زواله فطرت ، د پښتني ټولنې روح او د پښتون ملت د یوالي سریښ ،او د جاذبې هغه قوی قوه ده چې پښتون ملت د تل د پاره متحد او یو متې ساتی .

نن سبا په افغانستان کښې داقلیتونو د کارمل اوربانی په شان د چالاکو افرادو اویا ددوی د پیروانو دخوا او یا په پردیو پوری تړلو افرادو او اشخاصو د خوا د ملت سازی ډنډوری وهل کیږی، څوک وایی:

ما تا هنوز ملت نه شدم...

تا که یک ملت نشویم مشکلات جامعه ما ازبین نه میرود...

بیاین که به طرف ملت سازی برویم...

درقرن بیست ویک دیگر ما باید از حلقه کوچک قوم وقبیله برایم وبه سوی ساختن یک ملت حرکت کنم...

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو شمير نا پوهه پښتانه په غيري شعوري ډول ،او ځيني نور بې پښتو ، ملت پلرونکي او د پرديو غلام پښتانه بيا په شعوري ډول ديو پلان مطابق دپورته ذکر شوو افرادو بې خونده سندره ورسره تکراروي او ددوي بې ربطه ډول ته نخيږي...

انګريزانو څو مختليف قومونه لکه پښتانه، بلوڅ، سراکي، سندي، هندي مهاجر، کشميريان او پنجابيان د فوځ په زور په يوه جغرافيه کښي سره راټول کړل او دي دفوځ په زور سره راغونډ شوو خلکو ته يې پاکستاني ملت او دهند او افغانستان څخه په زور را بيلي شوي جغرافيي ته يې دپاکستان نوم ورکړي.

نړيوال هم نن د اجغرافيه دپاکستان او پدي جغرافيه کښي د وسلي په زور را غونډ شوي خلک د پاکستاني ملت په نوم پيژني...

پاکستان دا سي هيواد او پاکستاني داسي ملت دي چي د بشريت په ليکل شوي تاريخ کښي هيڅکله د پاکستان په نوم هيواد او د

پا کستاني په نوم ملت وجود نه درلودي.

په نني نړۍ کښي دپاکستان په شان نورهم ډير مثالونه شته چي نړيوال يې او سيدونکو ته ملت او جغرافيي ته يې هيواد وايي.

دبشريت تاريخ شاهدي ورکوي چي پښتانه دزرګونو کلنو راهيسي ديو خپلواک اومتمدن ملت په حيث د پښتونخوا په پاکه خاوره کښي اوسيدلي دي، پدي منطقه کښي يې ستري امپراطورۍ جوړي کړيدي او د بشريت په ترقي او پرمختګ کښي يې دتوجه وړ برخه اخيستې ده.

خوزمونږدښمنان تراوسه لا هم پښتانه ملت نه بولي.

دپښتنو ددښمنانو په نظر پښتون هغه وخت ملت دي چي په خپل تاريخي هيواد کښي يې د غيري پښتون اطاعت وکړي ، دغيري پښتون رهبري يې ومنل او غيري پښتون يې پر ځان او خپل هيواد حاکم کړي.

زمونږ په هيواد کښي دملت ددرجي ورکولو وياړ او صلاحيت د اقليتونو دجملي څخه په پرديو پوري تړلي افراد دځان حق بولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر رښتني پښتون باید ددی شومو او خاینانه تبلیغاتو پر ضد د پښتونولی په روحیه ټینګه مبارزه وکړی او ټولی نړی ته دا په ډاګه ووایی چی:

پښتون یو تاریخی ملت دی.

پښتون یو ستر ملت دی.

پښتون یو ویاړلی ملت.

پښتون یو متمدن ملت.

پښتون یو پیاوړی ملت.

د پښتنو د سجري په باره کې چې ځینو قومي مشرانو او عالمانو کومي څېړني کړیدي هغه صرف د اسپه کورنی د وخت څخه راشروع شویدي.

ځینو سجره لیکونکو خو لا د پښتنو سجره د اسلام ددوری څخه راشروع کړیده او دا حواله ورکوی چی بیټ نیکه پخپل مناجات کښی د خدای(ج) نوم یاد کړیدی چی د خدای(ج) د نوم د ذکر معنی داده چی بیټ نیکه په اسلامی دوره کښی ژوند کوی ځکه یی نو د خدای(ج) نوم پخپل مناجات کښی ذکر کړی دی.

په اویستا کښی ذکر دی چی بیټ نیکه ډیر نیک خدای پرست او فرهیزګار سړی وو او داسی نور...

تاریخ شاهد دي چې پښتنو د ګیومیرتن څخه بیا د اسپه کورنۍ ترسلطنت پوری په زرونو کاله په پښتونخوا کې سلطنتونه کړیدي.

د تاریخی شواهدو پر اساس اسپه کورنی د میلاد څخه تقریبا اووه سوه کاله وړاندی په پښتونخوا کښی سلطنت ته ورسیدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که اویستا ایرانیانو لوټ کړي نه واي ،او بیا یونانیانو دا لوټ شوي اویستا دایران په(پریس پولیس) کې سوځلي نه واي ،او ترنن پوري مکمل اویستا د پښتنو په اختیار کې پروت واي نو د پښتنو نسبتاً مکمله سجره به د ګیومرتن او یا دهغه د لیري نیکه ګانو د زماني څخه رانیولي بیا ترنن پورې په ښه ډول ذکرشوي واي .

څرنګه چې په دي کتاب کې وویل شول چې دپارس جاهلو او وحشي یرغلګرانو د بلخ د(ورهران) د (واري) څخه داویستا کتاب لوټ او د ځان سره یې ایران ته یوورې او د(پریس پولیس)په ماڼۍ کې یې کیښودي .

ددریم داروش (کدمان) ترشرماوري ماتي وروسته مقدوني سکندر د یوي رقاصي پلاس چې (تائیس) نومیده د (پریس پولیس) ماڼۍ ته اورواچوي او په دې اور کې د اویستا د کتاب زیاته برخه وسوځیدل په کوم کې چې د پښتنو تقریباً ددریو زروکالو تاریخ ذکرشوي وو ،دپښتنو اقتصادي سیستم په کې تشریح شوي وو او د پښتنو عقیدوی لار په کې تشریح شوي وي .

د اویستا په هغه څلرمه برخه کې چې د اور د سوځیدو څخه سالم پاتې شوي دي دپښتنو د دري مشهورو نیکه ګانو نومونه ذکرشویدي چې عبارت دي له:

۱: بیتڼ نیکه.

تاریخ وایی چې دکیانی یا کاوه خاندان اخری پا چا کاوه هوسروایا د خپل ژوند په اخیرو وختونو کښی پخپله خوښه دخپل پاچاهی تاج د بیټڼ نیکه پر سر کیښودی او بیټڼ نیکه په بلخ کښی د پښتنو پا چا شو.

بیټڼ نیکه په اویستا کې د اطریت = اتریت په نوم یاد شوي دي .

داویستا اتریت یا اطریط د ساما دکهول څخه دي ،ساما د سم یا شم دکهول څخه دي ، دا سم بیا تر دریم پښت وروسته تور ته رسیږي ،تور بیا تورک ته رسیږي ،تورک بیا یما ته رسیږي .

۲: غرغښت.

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرغښت دبيټ نيکه زوی دی او دپلار ترمرګ ورسته دپښتنو پاچا شو او دپښتونخوا په تاريخی پلازمینه بلخ کښی د سلطنت پر تخت کښیناستی .

غرغښت په اويستا کښی د ګرشا سپ په نوم يادشوي دي .

۳ : سربن .

سربن په اويستا کې د سرند په نوم يادشوي دي ،کوم چې د زابلستان دپاچا ګورنګ شا لمسي دي .

موږ دلته په ډېر لنډ ډول د پښتنو د هغي سجري په باره کې ډېر لنډ معلومات لوستونکو ته وړاندي کوو ،کوم چې د اسپه کورنۍ د واکمنۍ څخه راشروع کېږي ،او د محققانو تر څېړني وروسته نن سبا په پښتنو کې رواج لري .

ستر پښتون ملت په لنډ ډول پر لاندې څلورو غټو څانګو وېشل شوي دي .

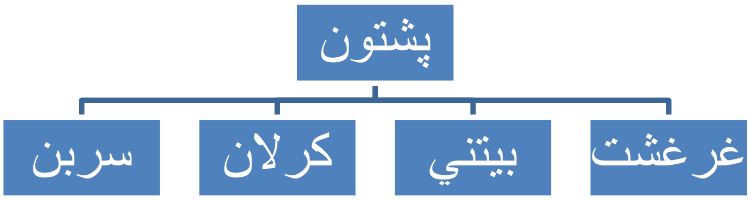

د سربن دوه زامن وو چې د يوه نوم (شرخبون) او د بل نو (خرښبون) وو .

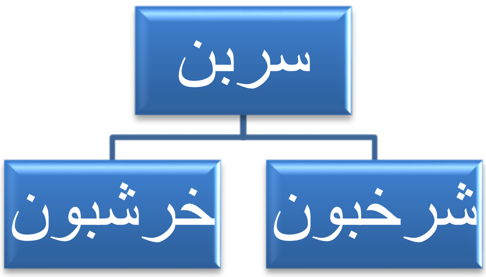

د شرخبون پنځه زامن وو چې نومونه يې شيراني ، برېڅ ، اورمړ ، ترين او ميانه وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

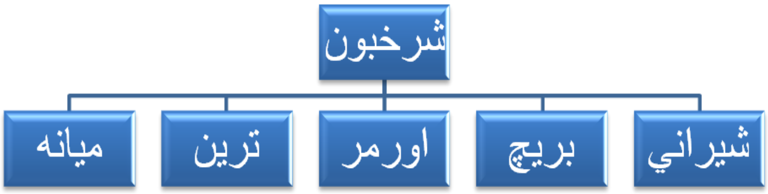

د ترين دړې زامن وو چې نومونه يې(سپين ترين) ،(تور ترين) او

(اودال يا دوراني) وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

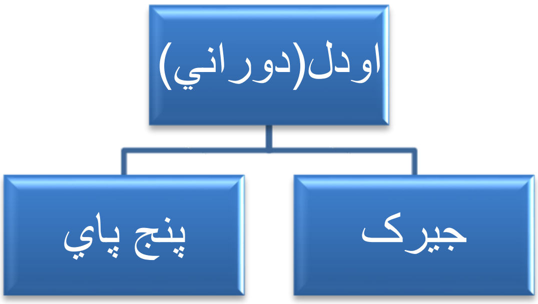

د ځيرک درې زامن وو چې نومونه يې (پوپل) ،(بارک) او (الکو)وو ، ددوى اولاد ته پوپلزي ، بارکزي او الکوزي ويل کېږي .

د پنجپاي پنځه زامن وو چې ددوى د اولاده څخه نورزي ،عليزي ، اسحقزي ،خوګياني او ماکو قومونه پيدا شوي دي .

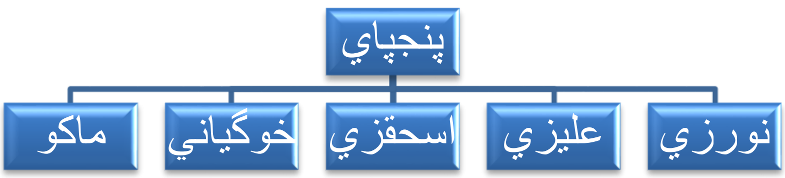

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغرغښت درې زامن وو چې نومونه يې (داني) ،(بابي) او (مندو) وه .

د(داني) ځلور زامن وو چې نومونه يې کاکړي ، ناغر ، پني او داوي وه .

او د پښتنو داسې نور قومونه لکه (ګډون) ، موسي خېل ، ساپي او مشواني هم د کاکړي او پيني له اولادې څخه دي .

دکرلاڼ د اولاد څخه الله پاک د پښتنو اتلس ستر قومونه پيدا کړل چې عبارت دي له:

ککي ، دلازاک ، منګل ، توري ، هني ، وردګ ،اورکزي ، اپريدي .

ختک ، شيتک ، بولاق ، ځدران ، وزير ، مسعود ، دوړ ،ستريانې ،بنګش ، بنوځي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیټني د اولاد څخه الله پاک د پښتنو ټول غلجي قومونه پیدا کړل چې عبارت دي له: سهاک ، تره کي ، سلیمانخېل ، توخي ، هوتک ، اکاخېل ، ناصر ، خروټي ، تارڼ ، لودي ، نیازي ، سور او سرواڼي .

ټول غلجي ټبرونه ،سهاک ، تره کي ، سلیمانخیل ، توخي ، هوتک ، اکاخېل ، ناصر ، خروټي ، بختیاري ،احمدزي ، تري ، دوتاڼي ، تارڼ ، لودي ، نیازي ، سوري ، سرواڼي .

پښتون ستر ملت په طبعي ډول د نن ورځي د عصري نظامي تشکیلاتو په څېر پر بیلو بیلو قبایلو وېشل شوي وو .

په بله وینا په نظامي او انتظامي چارو کې د سمي رهبرۍ ، تنظیم ، سوق او اداري په خاطر پښتون ملت په طبعي ډول پر بیلو بیلو قبیلو او قبیلي یې بیا پر بیلو بیلو کهولو او کهولونه یې بیا پر بیلو

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيلو کورنيو وېشل شوي وه ، چې دا قومي جوړښتونه په حقيقت کې د نظامي او انتظامي تشکيلاتو حيثيت لري .

څلرم: په پښتني ټولنه کښې د قومی جوړښتونو کتې او تاوانونه

د پښتني ټولني په سياسي ،اقتصادی ،ټولنيز ،نظامی او انتظامی چارو کې د قومی جوړښتونو ارزښت ته مورږ په لاندې ډول ډېره لنډه اشاره کوو .

الف: د جنګ په وخت کښې:

د پښتنو طبعي قومي تشکيلاتي جوړښتونه په نظامي چارو کې د پښتنو د دولتي مشرانو لپاره دا ګټه درلوده چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتون ملت هر قوم ، پښه او زي ځان مجبور او مکلف بللي چې د پښتون ملت د دين ، سر ، ناموس ،عزت ، مال ، پښتونخوا ، ملي ګټو او ملي نواميسو د دفاع په خاطر د جنګ په وخت کې د هرقوم څخه د هغه د شمېر په تناسب د پخوا څخه تعين شوي شمېر مسلح سپاره او پياده سربازان ، په جنګ کې د دې سربازانو د ضرورت وړ لوژيستکي ضرورتونه په ډېر ورين تندي و مرکزي دولت ته ورکړي .

د نن ورځې د عصري نظامي تشکيلاتو څخه افراد تښتېدلای شي ، يوه لوا يا نور نظامي جز او تامونه د يوې فرقې يا قل اوردو څخه بلې فرقې يا قل اوردو ته تبديلېدلای شي او په هغه کې منحل کېدلای شي ، د دولت د ريس په يوه فرمان ټوله قل اوردو حتی د يوه هېواد ټول نظامي تشکيلات منحل کېدلای هم شي چې ژوندی مثال يې د مجاهدينو تر بري وروسته د مجاهدينو له خوا د نجيب الله د حکومت د نظامي تشکيلاتو انحلال دی . . .

خو د پښتنو په طبعي دايمي قومي تشکيلاتو کې تنظيم شوي افراد ، کورنۍ او قومونه د خپل قوم ، قبيلې او کهول څخه په هېڅ ډول سختو شرايطو کې نه تښتېدلای شي او نه د پښتنو د قومي تشکيلاتي جوړښت څخه بل لور ته تللای شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپښتنو دا طبعی قومي نظامی تشکیلات ابدی او دایمی تشکیلات دی اودا تشکیلات د کوم حاکم ، پاچا او فاتح په امرنشی منحل کېدلای .

د پښتنو قومي تشکیلات (قومونه ، پښې او کهولونه) چې د وینې د نږدېوالي پر اساس په طبعي ډول منځته راغلي دي د پښتون ملت ازلي ، دايمي او غیر قابل تغیر نظامي او انتظامي تشکیلات دي .

د زرګونو کلونو راهیسې د پښتون ملت هرغړی د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتنو د نظامي تشکیلاتو دغړي په صفت هره لحظه د خپل قوم د مشرانو هر امر ته د پښتون ملت د سرباز په حیث د پښتون ملت د ننګ او ناموس د دفاع په خاطر جنګ ته حاضر او اماده ولاړ دی .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتون ملت هر فرد نر ، ښځه ، زلمی ، زوړ او ماشوم د قوم عسکردی او هره لحظه بايد وسله په لاس د پښتون ملت د دین ،سر ،ناموس ، عزت ، مال ، هیواد ، خپلواکی ،ملي حاکمیت ،ملي ګټو او ملي نوامسو ددفاع په خاطرد مشرانو له خوا د جنګ قوماندې ته حاضر او اماده ولاړوی .

ب:د سولې په وخت کښې:

د سولې په وخت کې د پښتنو دطبعي قومي تشکیلاتی جوړښتونو ګټه دا وه چې مرکزي دولت د هر قوم مشرانو ته دا وظیفه سپارله چې د دولت سره همکاري وکړي ، په خپل قوم کې د سولې د تامین ، د حقوقي او جنايي مسئلو د حل ، د مرکزي دولت د مالیاتو د راټولولو او په ټولیز لحاظ په خپل قوم کې د امن او امان د تامین لپاره کار وکړي .

دا د پښتنو د طبعي قومي نظامي او انتظامي تشکیلاتو برکت دی چې د تاریخ په اوږدو کې پښتنو د تاریخ د سترو یرغلګرو او چپاولګرو لکه داریوش ، سکندر ، عرب ، چنګیز ، تیمور ، بابر ، انګریز او د روس د سرو لښکرو سره ډغرې وهلې دي او د پښتونخوا پاکه خاوره يې د هغو په هدیره بدله کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون په پيروي پښتنو د خپل طبعي قومي نظامي او انتظامي تشكيلاتو په بركت پښتنو د تاريخ سترو امپراطوريو ته په دې مقدسه خاوره کې ماتې ورکړې ده او تر معاصر تاريخ پورې يې د تاريخ د سترو طوفانونو او تهاجمونو په مقابل کې ځان ژوندی ساتلی دی .

همدا علت دی چې نن نړيوال تاريخ پوهان د پښتنو هېواد يعني پښتونخوا ته د امپراطوريو قبرستان يا هديره وايي .

هر څوک چې په هر نامه د پښتنو د طبيعي قومي جوړښتونو مخالفت کوي په حقيقت کې هغه شخص يا ډله غواړي چې پښتون ملت تيت ،پاشان ،ضعيفه او لاروركی كړي ، كه دا شخص يا ډله په شعوري ډول د پښتنو د دايمي طبيعي قومي تشكيلاتو ضد وي او دهغو پر خلاف كار كوي ، نو دا شخص يا ډله د پښتنو دښمنان او ملي خاينين بلل كېږي .

هغه څوک چې پورته ذكر شوی كار په غيری شعوری ډول انجاموی دا كسان د پښتنو او د هغوی د فطرتي قانون يعنی پښتو او پښتونولی په باره کې محدود معلومات دی .

ج:د پښتون ملت د يووالي وسيله:

اوسني پښتانه مشران بايد د پخوانيو پښتنو مشرانو په شان د پښتون ملت د طبيعي دايمي قومي جوړښتونو څخه د ستر پښتون ملت د راټولېدو او يو موټي کېدو په لاره کې استفاده وکړي .

مثلاً كه موږ د پښتنو يو ستر قوم (يوسفزي ، احمدزي ، نورزي . . .) چې د ميلونو په شاوخوا كې غړي لري په نظر كې ونيسو ، د دې قوم منلي مشران شايد تر سل نفرو زيات نه وي ، دا سل نفره چې د پښتون ملت په ګټه هره فيصله وكړي ، نو ددوی د قوم ټول وګړي چې په ميلونو نفر کېږي هغه فيصله مني او د خپل قوم د مشرانو پر لار ځي . . .

د يو قوم د ميلونو غړو په نسبت د سل نفرو قومي مشرانو راضي كول ، پوهول ، قناعت وركول او پر يو مركز راټولول د مليونو انسانانو د پوهولو په تناسب ډېر اسانه كار دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر کله چې د پښتنو سياسي مشران وغواړي چې پښتانه پر يو واحد مرکز سره راټول او يو موټی کړي ، نو بايد د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو قومي مشران د قومي انتشار پر خلاف د ستر پښتون ملت د يوالي د مقدس هدف پر لور رهبري کړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو د هر رښتيني پښتون مشر دا پښتني دنده او مسئوليت دی چې اول خپل قوم متحد کړي او بيا دا متحده قبيله يا قوم د ټول پښتون ملت د يوالي لوري ته تشويق او رهبري کړي او په دې لار کې يو تر بل ګړندي شي .

د پښتني قبيلو او قومونو د قومي مشرانو د يوالي په واسطه د پښتون ملت د يوالي پروسه تر ټولو لنډه ، ګټوره ، يقيني ، رښتيني او د عمل وړ لاره ده .

د پورته ذکر شويو او داسې نورو زياتو دلايلو پر اساس ويلای شو چې د پښتون ملت قومي جوړښتونه د پښتون ملت په تاوان نه ، بلکې د پښتون ملت د يوالي لپاره ډېر ګټور عنصر بلل کيږي .

د: د پښتون ملت د بې اتفاقۍ وسيله:

کله چې د پښتنو د ښمنانو د پښتون ملت د غلامۍ نيت کړی دی ، نو تر هر څه د مخه يې د پښتنو د بې اتفاقۍ لپاره ملا تړلې ده .

خپل نامقدس هدف ته د رسېدو په خاطر د پښتنو د ښمنانو د پښتني قومونو په منځ کې د بې اتفاقيو اور ته لمن وهلې ده .

پښتانه قومونه يې د اتفاق پر ځای انتشار ته تشويق کړی دی ، په خپل شيطاني چلونو يې پښتون ملت پر قومونو تجزيه کړي دي .

د انګليسانو مشهور متل دی چې " بيل کړه ، ايل کړه " يې عملا پر پښتنو تطبيق کړی دی .

هر کله چې د پښتنو د ښمنانو پښتانه پر اقوامو تجزيه کړي دي ، نو په ډېر اسانه ډول يې خپل غلامان کړي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر کله چې د پښتنو قومي مشرانو پښتو او پښتونولي ته شا کړې ده ، نو د پښتنو دښمنان پر دې قادر شوي دي چې د ځينو ټيټ صفته پښتنو مشرانو په واسطه پښتون ستر ملت پر قومونو تجزيه او خپل غلام کړي .

د پورته دلايلو څخه دا نتيجه اخيستل کېږي چې د پښتنو طبعي دايمي قومي تشکيلات په حقيقت کې د پښتني ټولنې دايمي طبعي نظامي او انتظامي تشکيلات دي او د پښتنو په سياسي ،اقتصادی ،ټولنيز ،نظامی او انتظامی ژوند کې ډيری ګټی لری چی موږ دلته صرف څوګټو ته لنډه اشاره کوو .

1: پښتانه خوا خوږی مشران د پښتنو د پښتنو د دايمي طبعي تشکيلاتو په واسطه په ډېر اسانه ډول د پښتون ملت ملی يووالی تامينولای شي . 2: پښتانه خوا خوږی مشران د پښتنو د پښتنو دې دايمي طبعي تشکيلاتو په واسطه په پښتني ټولنه کې تل پاتې سوله او امنيت تامينولايشی .

3: پښتانه خوا خوږی مشران د پښتنو دې دايمي طبعي تشکيلاتو په واسطه يو داسی مشروع او با ثباته پښتنی دولت ايجادولايشی چی خپل ملی او نړيوالی زمواری په ښه ډول انجام کړايشی او داسی نور...

پنځم:د پښتنو دبی اتفاقۍ څخه راپيدا شوې ستري غميزې:

هر کله چې د پښتنو دښمنانو د پښتنو دغلامولو اراده کړې ده ، نو اول کار يې دا کړی دی چې په پښتنو کې داسې غولونکي نظريې خپرې کړې چې د هغو د خپرېدو په واسطه په پښتنو کې د هغو فطرت يعنې پښتو او پښتونولي کمزورې کړي ، د پښتني ټولنې داخلي جوړښت يعنې د پښتنو دايمي طبعي قومي تشکيلاتو پر ځای د پښتنو خيال نورو شيانو ته واړوي او يا په ډول ډول بهانو او نومونو د پښتنو په منځ کې دپښتو او پښتونولی قانون اوقومي تشکيلات بې ارزښته کړي او پر ځای يې د پردو په ګټه ارزښتونه لکه پيري ، مريدي ، اخوانيزم ، کمونيزم ، وهابيزم ، ملت سازي ، اسلامي خلافت ، دموکراسي ، نفاذشرعيت ، اسلام سرحد نه لري او داسې نور معرفي کړيدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ دلته څو داسې واقعاتو ته ډېره لنډه اشاره کوو چې پښتنو د پښتو او پښتونولی د قانون خلاف د نورو نظريو ملاتړ کړيدی او ددی سببه د الله پاک په سترو عذابونو ګرفتار شودی ،او ډېر ستر تاريخي تاوانونه ورسيدلی دي .

1: د بابر مغول څخه د (مسلمان پاچا) په نوم د پښتنو ملاتړ:

تاسو په دې کتاب کې لولي چې د ظالمو او خونخوارو مغولو چنګېز ، الاکو او ګوډ تيمور اولاد ظالم او خونخوار بابر پر پښتنو څومره ظلمونه وکړل .

د پښتنو پر هر قوم يې حملې وکړې ، د هغوی سر ، ناموس ، عزت او مال يې لوټ کړي ، د قوم د سرو سرونه يې پرې کړل او د ځان د خوشالولو په خاطر يې د پښتنو د پرې شويو سرونو څخه منارونه جوړ کړل . . .

د دې ټولو ظلمونو باوجود بابر مغول د ځينو قوم فروشو ملايانو ، روحانينو ، خانانو او ملکانو په واسطه د پښتنو څخه لښکر جوړ کړ او پر هندوستان يې حمله وکړه چېرې چې د سلطان بهلول لودي لمسي سلطان ابراهيم لودي پاچاهي کوله .

پښتنو د خپل سر ، ناموس ، عزت او مال د دښمن بابر مغل په طرفداری تورې راواخيستې او په هند کې يې د پښتنو سلطنت ړنګ کړي .

د سلطان ابراهيم لودي د هند پښتني سلطنت پښتنو له منځه يوړ ، سلطان ابراهيم لودي په جنګ کې په مېړانه شهيد شو ، دلاور خان لودي او خواجه کلان مغول په مړينې د پښتون سلطان ابراهيم لودي څخه سر پرې کړ او د پښتنو ازلي دښمن خونخوار بابر ته يې وړاندې کړ .

پښتنو په خپل دې نامعقول او د پښتو او پښتونولي څخه خلاف عمل د پښتون ملت د سر ، ناموس ، عزت او مال ازلي دښمن بابر ته د پښتونخوا او هندوستان پاچاهي وګټله .

خوشحال بابا د دې واقعې په باره کې داسې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیـــــا لـــــــه پـــــــاس د ډهلــــــي پاچـــــا بــــــابر شـــــــه
چـــــــې یـــــــې کـــــار د پښتـــــانه پـــــــه برکـــــت وو

پښتنو خپل په دې غلط عمل چې د پښتو او پښتونولي د قانون ښکاره خلاف ورزي وه د(231) کالو لپاره نورهم خپل ځانونه په خپل لاس د مغولو غلامان کړل .

د پښتنو لپاره د خونخوارو مغلو حاکمیت د خدای(ج) سترغضب او قهر وو .

د هند مغلو او د ایران شعیه پاچاهانو د پښتونخوا خاوره په خپل منځو کې سره وویشل او د پښتنو دې دواړو ازلي دښمنانو یعنې د ایران متعصبه شیعه ګانو او د هند وحشي او خونخوارو مغولانو د(231) کالو په جریان کې هره ورځ د پښتنو د سر ، ناموس ،عزت او مال په لوټول مصروف وه ، د دې خبرې د اثبات لپاره د منعم خان مغول په لاس د پښتنو هغه قتل عام یادوو چې د " توکاري " په کلي کې یې په یوه ورځ دومره پښتانه بندیان ووژل چې د سرونو څخه یې اتیا (80) مناره جوړ کړل .

د پښتنو څو ټیټ صفته روحاني ، دیني ،مذهبي او قومي مشرانو د پښتنو د قاتل بابر مغول څخه د خپل شخصي ژوند د بهترۍ لپاره یو څو پیسې او یا څه نور امتیازات واخیستل او په بدل کې یې پښتون ملت تشویق کړ چې د پښتون ملت د ازلي دښمن بابر مغل ملا تړ وکړي ، د مغول د باداری او د پښتون د غلامۍ لپاره توري وچلوي .

د ایران متعصبه شیعه ګانو او د ډهلي خونخوارو مغولو پښتونخوا او پښتانه په دې غرض سره وویشل چې که ټول پښتانه د هند سره یو ځای شي ، دا تر ډېره حده ممکنه ده چې پښتانه د هند د مغولو څخه بیا د شېرشاه سوري په شان د هند سلطنت ونیسي .

او که ټوله پښتونخوا د ایران سره یو ځای شي بې له شکه به پښتانه د ایران دولت ونیسي ، نو په دې اساس هندي مغولو او د ایران شعیه ګانو د یو منظمي امنیتي ستراتیژۍ پر اساس پښتانه او پښتونخوا د هند د مغولي او د ایران شعیه دولت ترمنځ سره وویشل .

خو کله چې خدای(ج) د پښتنو هغه ګناه ورمعاف کړه چې د بابر مغول سره په ملګرتیا کې یې د خپل ځان د غلامۍ په باره کې کړې وه ، نو د پښتنو په منځ کې یې دوه داسې نومیالي پښتانه ځوانان پیدا کړل چې یو یې د ستر پښتون حاجی میرویس خان نیکه زوی اعلیحضرت شاه محمود هوتک

(c) ketabton.com: The Digital Library

دایران او اصفهان فاتح وو چې د ایران شعیه ظالم پاچا صفوي شاه حسین یې مات کړ او هغه په خپل لاس د ایران د سلطنت تاج د اعلیحضرت شاه محمود هوتک پر سر کېښود او د ایران د سلطنت مبارکي یې پښتون پاچا اعلیحضرت شاه محمود هوتک ته وویله:

دوهم پښتون ځوان اعلیحضرت احمد شاه دراني وو چې د پښتنو د سوونو کلنو مظلومیت ته یې خاتمه ورکړل او په (1757 ع) کې د هند د پاچا احمد شاه مغول پلازمېنه د ډهلي ښار ونیو .

د پښتنو دې دوو تاریخي قهرمانانو د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق پښتانه د قومي او عزیزولۍ په نوم پر یو واحد مرکز سره راټول کړل ، خدای(ج) هم د دې پښتنو پاچاهانو سره مرسته وکړه او د پښتون ملت د سوونو کلنو د مظلومیت د اوسېلیو او اوښکو څخه یې داسې طوفانونه جوړ کړل چې د اصفهان او ډهلي د ظلم ، وحشت ، بربریت ، کبر ، غرور او جهالت ماڼۍ یې له منځه یووړې .

مغولو پرپښتنو باندې د خپل اقتدار د دوام په خاطر د پښتنو د ځینو سست عنصرو ، بې همتو ، قوم فروشو اوغدارو دیني ، روحاني او قومي مشرانو څخه استفاده کول چې پښتانه د مغولو اطاعت ته تشویق او ترغیب کړي .

دې اسلام فروشو ، وطن فروشو ، قوم فروشو ، ځان فروشو ،غدارو او ملي خاینانو به د قوم د مشرانو په نوم ډول ډول دلایل تراشل چې اسلام سرحد نه لري ، مغول پاچاهان مسلمانان دي ، ددوی اطاعت واجب دی او په داسې نورو بهانو به یې پښتانه د مغولو اطاعت ته رابلل .

کله چې به د پښتنو ملي مشرانو د مغولو د غلامۍ پر ضد ملي مبارزې شروع کړې ، نو دې د پردیو رانیول شویو غلامانو به تر مغولو زیات د دې ملي پښتنو پر ضد پروپاګنډې کولې تر څو د پښتنو د دښمنانو تنخوا ځانته حلاله کړي .

د مثال په ډول د ګوډ تیمور او سفاک بابر د کورنۍ یو رشته دار

" سیدعلي ترمذي مشهور په پیربابا " همایون مغل د پښتونخوا د بونیر د "پاچا کلي" ته راولیږي او د مغلو د استخباراتي سازمانو له خوا یې حمایت او ملاتړ کېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مغلو د استخباراتو دا روزل شوی "پیربابا " او دده ترک نژاده شاګرد "اخوند درویزه" دا وظیفه درلوده چې د پښتنو په منځ کې د پښتنو د ازادی د لارې مبارزین بدنام او تجرید کړي ، په پښتنو کې د هغوی د ازادی غوښتلو روحیه ضعیفه کړي ، پښتانه د مغلو اطاعت ته تشویق کړي . . .

د مغلو دی دوو استخباراتي پیرانو د پښتنو د ازادی غوښتونکي جنبش د مشر "بایزید مشهور په پیرروښان " او روښاني تحریک پر ضد په پښتنو کې تبلیغ کوي او پیر روښان ته یې "پیر تاریک " ویلي ، په پای کې د ا د مغولو د استخباراتو اجنټ "پیر بابا " او دده ترک نژاده شاګرد "اخوند درویزه" او د مغولو ددولت جنګي ماشین پر دې بریالي شول چې د پښتنو د مغلو ضد روښاني تحریک مات کړي ، پښتانه او پښتونخوا د ځه نور وخت لپاره د مغلو تر ظالمانه حاکمیت لاندې پاتې شي .

د پښتنو له خوا د بابر مغول د ملاتړ نتیجه:

پښتنو په پټو سترګو او ناسنجیده ډول د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف د ځینو قوم فروشو ، قوم ته غدارو روحاني ،دیني او قومي مشرانو په واسطه د (اسلام په نوم) د پښتنو د ازلي دښمن او قاتل بابر مغول ملاتړ وکړي او خپل دي ازلي دښمن ته یې هندوستان ونیوی .

نتیجه دا شوه چې پښتنو په خپل دي بې فکره ،غلط او ناسنجیده عمل په خپل لاس او خپله توره خپل ځان د(231) کالو لپاره نور هم د مغولو غلام کړي .

مغلو هم د پښتنو د دې ستري تاریخي غلطۍ څخه استفاده وکړه او د(231)کالو لپاره یې نورهم د پښتنو سر ، ناموس ، عزت او مال لوټ کړي ، د پښتنو د سرونو څخه یې منارونه جوړ کړل او پښتنو ته یې د سر په کاسه کې اوبه ورکړي .

پښتنو په خپل دې غلط عمل سره د پښتون ملت ددین، سر ، ناموس ، عزت ، مال ،خپلواکۍ،ملی حاکمیت ،دهیواد دمځکنۍ پشپړتیا ،ملی ګټو او ملی نوامیسو واک دپښتون ملت ازلی دښمن ته په خپله په لاس ورکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې (231) کاله کې چې د مغلو د خوا پر پښتنو څومره ظلم شوی دی د پښتنو مشران به د محشر په ورځ خدای(ج) ته د دې ستري ګناه او ستر جرم په باره کې ځواب ورکوي .

پښتنو د اسلام په نوم د بابر مغول په ملاتړ د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف ورزی وکړل ، په نتيجه کې يې دنيا خرابه او په عذاب شوه ځکه چې د ظالم مغل تر غلامۍ لاندې تېره شوه ، اخرت به يې هم په عذاب وی ځکه چې هلته بيا خدای(ج) د مغل د ملاتړ په جرم سزا ورکوي .

پس دا ويلای شو ، هر پښتون چې د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف ورزي وکړي ، نو دنيا او اخرت به يې دواړه په عذاب تيريږي .

2: د سقاو څخه د(خادم دين رسوا الله) په نوم د پښتنو ملاتړ:

کله چې پښتنو ته خدای(ج) دري ځله پر انګريزانو بري ورکړ او په نړۍ کې لومړنی هېواد وو چې د برطانوي استعمار څخه يې خپل استقلال واخيست ، پښتنو د ډېر لږ وخت لپار د خدای(ج) د دې لوی نعمت يعنې استقلال د حاصيلولو شکر پر ځای کړي .

څه موده وروسته يې د انګريزانو ظلمونه هېر کړل او په ډېره سادګۍ يې د خپل پخواني دښمن انګريز پر جاسوسانو د پير ، ولي ، ملا او خان په نوم باور وکړ او د غازي امان الله خان او ځوان افغان دولت پر ضد را پورته شول .

د جنوبي پښتنو څخه يو شمېر قومونه د ګوډ ملا عبدالله کرديزي او ملا عبدالرشيد په نوم ملايانو په ملا تړ د اسلام په نوم د خپل هېواد او ملي ګټو پر ضد وجنګيدل .

د مشرقي يو شمېر قومونه لکه شينواري او خوګياني د محمد عالم خان شينواري په مشرتوب د اماني دولت پر ضد را پورته شول او د انګليس د جاسوس د سقاو د زوی غله حبيب الله سره ملګري شول .

د کابل او شاو خوا يو شمېر خلکو او عسکرو د شور بازار د پير شيراقا په قول د جنګ جبهه پر ښنوده او د سقاو زوی حبيب الله ته يې د کابل د نيولو موقع مساعده کړه .

سليمانخيل د شور بازار د پير په خوله د امان الله خان په مقابل کې د سقاو د زوی ملاتړ وکړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو شمېر بې غیرته پښتنو د قندهار د ښار دروازې سقاوي لښکرو ته خلاصې کړې او د سقاوي غلو سره یې مرسته وکړه چې د قندهار ښار ونیسي .

د پښتنو د هغه اعمالو په نتیجه کې چې د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف وه پښتنو د خپل ملي ناموس واک دانګلیس د جاسوس د سقاو زوی غله حبیب الله ته حواله کړ .

د پښتنو د ناشکرۍ په سبب د خدای(ج) عذاب د سقاو زوی حبیب الله او د هغه دملګرو په شکل کې پر پښتنو نازل شو او د دې عذاب په دوران کې د لکونو پښتنو او نورو افغانانو سر ، ناموس ، عزت او مال تالا شو .

انګریزانو افغانانو ته د خپل جاسوسانو په واسطه د هغو درې نظامي ماتو سزا ورکړه چې پښتنو په تېرو درې جنګونو کې ورکړې وې .

د سقاو زوی غله حبیب الله د(خادم دین رسول الله) په نوم د پښتون ملت ملي ناموس ، ملي کټمې او د لکونو پښتنو او نورو افغانانو سر ،ناموس ، عزت او مال لوټ کړل .

د پښتنو له خوا د سقاو د زوی د ملاتړ نتیجه:

پښتنو په غیري منظم ، بې تحلیله ، په پټو سترګو او ناسنجیده ډول د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف د ځینو قوم فروشو او قوم ته غدارو روحاني ، دیني او قومي مشرانو په واسطه د(خادم دین رسول الله په نوم) د پښتنو د ازلي دښمن ، د انګلیس غلام دسقاو د زوی غله حبیب الله ملاتړ وکړ ، غازي امان الله خان یې له هېواده وشاړه .

پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف په خپل لاس د افغان نجیب ملت شخصي او ملي ناموس واک د انګلیسانو جاسوس ، پردي غله د سقاو زوی حبیب الله ته تسلیم کړي .

پښتنو په خپل لاس د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف عمل خپل ځان د سقاویانو غلام کړ ، سقاویانو هم د پښتنو د دې سترې تاریخي غلطۍ څخه استفاده وکړه او د پښتنو سر ، ناموس ،عزت او مال یې په ډېره بې رحمۍ لوټ کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو په خپل دې غلط عمل د پښتنو د شخصي او پښتون ملت د ملي ناموس واک د پښتون ملت د سر ، دين ، ناموس ، عزت او مال دښمن ته په خپله پلاس ورکړي .

د سقاو د زوی حبيب الله په وخت کې چې د سقاويانو د خوا پر پښتنو ځومره ظلم شوي دي د پښتنو مشران به د محشر په ورځ خدای(ج) ته د دې ستري ګناه او ستر جرم په باره کې جواب ورکوي .

پښتنو د(خادم دين رسول الله)په نوم د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف د سقاو د زوی ملاتړ وکړي ، دا دنيا يې خرابه او په عذاب شوه ځکه چې د ظالمو سقاويانو ترغلامۍ لاندې تيره شوه ،اخرت به يې هم په عذاب وی ځکه چې هلته بيا خدای(ج) د سقاو د زوی د ملاتړ په جرم سزا ورکوي .

پس دا ويلای شو هر پښتون چې د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف وزري وکړي نو دنيا او اخرت به يې دواړه په عذاب تيريږي .

3:د ببرک کارمل ځخه د کمونيزم په نوم د پښتنو ملاتړ:

ببرک کارمل د شوروي دې معلوم الحال جاسوس بيا د کمونيزم په نوم يو شمېر روشنفکره پښتانه په ځان پسې کړل .

د کارمل د کمونيزم د ايډيالوژۍ له نظره پښتو او پښتونولي شرم او پسمانده ګۍ بلل کېده ، د قوم او ملت يادونه ګناه بلل کيده ، تاريخي وياړونه او ارزښتونه عار او شرم بلل کېدل . . .

د کارمل د کمونيزم پر اساس وقوم ، قبيلي ، سمت ، ژبي ، مذهب ، دين او ناسيوناليزم ته ميلان لويه ګناه ، لويه انساني پسماندګي اولوی شرم بلل کېده .

د کارمل د کمونيزم پر اساس ښه کمونيست هغه ځوک وو چې ددوی په اصطلاح د پورته پسماندګيو او بې فرهنګه ميلانو ځخه مبرا ، او يو رښتينی انترناسيوناليست وای .

خو کله چې د(1358-10-6 هه) شوروي اتحاد افغانستان اشغال کړ او خپل مشهور جاسوس ببرک کارمل يې د افغانستان د واک پر ګدۍ کښېنوی ، نو دا انقلابي ، مارکسيست ، لينننست ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونيست او انترناسيوناليست ببرک کارمل په يوه شپه کې يو تنګ نظره او متعصب تاجک شو او د پښتنو په ازلي دښمن بدل شو .

د کارمل غيری پښتانه ملګري لکه سلطان علي کشتمند ، نجم الدين کاوياني ، فريد مزدک ، اناهيتا ، دستګير پنجشيري ، رشيد دوستم او داسې نور نږدې ملګري د کارمل په شان تاجکان ،ازبکان او هزاره ګان شول او هريوه د خپل قوم او ژبې د خلکو لپار کار او فعاليت شروع کړي.

د کارمل دې غيرې پښتني ملګروټولو په يوه سلا د پښتنو د سر ، ناموس ، عزت ، مال ، فرهنګ او تاريخ لوټولو ته د پښتنو د ازلي دښمنانو په حيث ملا تړلې وه .

خو د پښتنو په ازلي دښمن کارمل او روس پسې تللي پښتنو لکه ډاکترنجيب الله ، سليمان لايق ، سيد محمد ګلابزوی ، اسلم وطنجار ، صالح محمد زيري ، عبد الرشيد ارين ، ميرصاحب کاروال ، نيازمحمد مومند ، رازمحمد پکتين ، قيوم نورزی ، بارق شفيعي ، جنرال ګل اقا ، نوراحمد نور ، مجيد سربلند او داسې نورو په رڼو سترګو ورته کتل چې کارمل او د هغه خايني ډلي د پښتنو سر ،ناموس ،عزت او مال صرف په دې خاطر لوټوي چي پښتانه وه .

د کارمل پورته ذکرشوي پښتنو پيروانو د کارمل د سياسي قدرت په وخت کې په بې وسيۍ سره ورته کتل چې تاجک کارمل ، هزاره کشتمند او ازبک رشيد دوستم د پښتنو سر ، ناموس ، عزت او مال يوازې په دې ګناه لوټول چې پښتانه وو ، د پښتنو کلي او بانډې يې په طيارو او سکاد راکټو ويشتل او داسې نور . . .

کارمل او دده غيرې پښتنو ملګرو خپل قومونو ته د " مليت های محکوم " په نوم ډول ډول امتيازونه ورکول، په حقيقت کښې هغوی حاکم قومونه وه او پښتانه محکوم ملت وو.

له ببرک کارمل څخه د پښتنو د ملاتړ نتيجه:

ځينو باسواده او نيم سوادو پښتنو په پټو سترګو او ناسنجيده ډول د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف د ځينو قوم فروشو او قوم ته غدارو روشنفکرانو په واسطه د(کمونيزم او سوسياليزم په نوم) د پښتنو دازلي دښمن ببرک کارمل ملاتړ وکړي او د پښتنو د دې ازلي دښمن رهبري يې ومنله .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نتیجه دا شوه چې پښتنو روڼ اندو په خپل دې بې فکره ،غلط او ناسنجیده عمل په خپل لاس د پښتنو دښمن کارمل او دده ملګري پر پښتنو او افغانستان حاکمان کړل .

کارمل او د هغه ملګرو هم د پښتنو د دې ستري تاریخي غلطۍ څخه استفاده وکړه د پښتنو سر ، ناموس ،عزت او مال یې د بابر مغول په شان په ډېره بې رحمۍ لوټ کړل ، د پښتنو کلي او بانډې یې په روسي طیارو او سکاد راکټونو د پښتنو په هدیرو بدلې کړې .

پښتنو چپي روشنفکرانو په خپل دې غلط عمل د پښتنو د شخصي او پښتون ملت د ملي ناموس واک د پښتون ملت د سر ، دین ، ناموس ، عزت او مال دښمن ته په خپله په لاس ورکړې .

د کارمل په دوره کې چې د شورویانو او کارملیانو له خوا پر پښتنو څومره ظلم شوی دی د کارمل پښتانه ملګری به د محشر په ورځ خدای(ج) ته د دې ستري ګناه او سترجرم په باره کې جواب ورکوي .

کله چې ځینو پښتنو د پښتو او پښتونولي خلاف د کارمل ملاتړ وکړي ، نو دنیا یې خرابه او په عذاب شوه څکه چې د ظالم کارمل تر غلامۍ لاندې تېره شوه ، اخرت یې هم په عذاب شو څکه چې هلته بیا خدای(ج) د کارمل د ملاتړ په جرم سزا ورکوي .

وګورئ کله چې پښتنو چې د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف وزري کړیده ، نو دنیا او اخرت به یې دواړه په عذاب تېرېږي .

4: دجهاد په نوم د رباني او احمد شاه مسعود څخه د پښتنو ملاتړ:

کله چې شوروي اتحاد پر افغانستان یرغل وکړ ، نو ټول افغان نجیب ملت د شورویانو پر ضد ملي قیام پیل کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

غربي او اسلامي نړۍ د افغان مجاهدينو په نوم بې حسابه مالي او نظامي مرستې پاکستان ته راولېږلې او د پاکستان اي .ايس .اي خپل اجنټو افغاني سازمانونو ته و(اي ايس اي) ته ددوی دوفاداری او کارکرد ګی پر اساس دا نړیوالې مرستې وروېشلې .

افغانان د اي .ايس . اي له خوا جوړ شوو د مجاهدينو په اوو (7) سازمانونو کې د دې لپاره تنظيم شول چې د دې کانالونو له لارې مالي او نظامي مرستې ترلاسه کړي او په خپل هېواد کې د شوروي اشغال ګرانو پر ضد وجنګېږي .

يو زيات شمېر پښتانه د تاجک تباره برهان الدين رباني په جميعت اسلامي سازمان کې هم تنظيم شول ، يوه اندازه مالي او نظامي مرستې يې په لاس راوړې او د هېواد د ازادۍ په جنګ کې يې استفاده ځنې وکړه .

پښتانه صرف د اسلام او افغانستان ددفاع په خاطر په جميعت اسلامي کې تنظيم شول ، خو کله چې شوروي ماتې وخوړه ، جهادي سازمانو کابل او ټول افغانستان تر خپل تسلط لاندې راوست ، نو اخواني مسلمان برهان الدين رباني د هېواد جمهور ريس ، اخواني مسلمان احمد شاه مسعود وزير دفاع ، اخواني مسلمان تورن اسمعيل امير هرات . . . او جميعت اسلامي د دولت عمده برخه په خپل لاس کې ونيوله .

له بده مرغه رباني ، مسعود او اسمعيل خان د کارمل او ملګرو په شان په يوه شپه کې د ننه د انترناسيوناليستو مسلمانانو څخه په تنګ نظره افراطي تاجکانو بدل شول .

رباني او دده تنګ نظره تاجکو ملګرو د خپلو پښتنو ورونو د سر ، عزت ، مال او تاريخ په لوټولو پيل وکړ .

دا چې د رباني جميعت اسلامي او د احمد شاه مسعود شورای نظار د اسلام او جهاد په نوم د کابل د خلکو پر سر ، ناموس ، عزت او مال څه راوستل دا به د کابل د بې دفاع ښاريانو سوي او داغ شوي زړونه او د کابل د تاريخي ښکلي ښار کنډوالې درته بيان کړي .

د کابل ښار او د کابل د بې دفاع ښاريانو او حتی د ټول هېواد د ولسونو په هغه بربادۍ کې چې د نجيب الله د دولت تر ړنګېدو وروسته رامنځته شول د رباني جميعت اسلامي ، د مسعود شورای نظار

(c) ketabton.com: The Digital Library

، د ګلبدین حکمتیار حزب اسلامي ، د عبدالرب رسول سیاف اتحاد اسلامي ، د رشید دوستم ازبکي ملېشې او د هزاره ګانو حزب وحدت ټول شامل دي .

د کابل ښاریانو په منځ کې زیات خلک داسې خبرې کوي چې یو ځل

احمد شاه مسعود خپل پنجشیري ملګرو ته وویل چې زه داسې کابل غواړم چې د چا د کور دروازه وروټکول شي ، نو د کور دننه څخه باید داسې اواز رانشي چې ووایي " څوک یې " .

په ولس کې داخبره هم کېږی کله چی شمالی ټلوالی د نجیب الله د نظام تر ماتی ورسته دهیواد سیاسي قدرت په لاس کې واخستی نو د هیواد په شمالی ولایتونو کې به ئی پښتنو ته ویل چی تاسو د یو پټو او یوه جوړه څپلیو سره شمال ته راغلی واست اوس نو د پښتنو د واکمنۍ وخت تیر شو ، بیرته د څادر او څپلیو سره د هیواد د شمال څخه ولاړشی او خپل ټوله شتمنی د شمال غیری پښتنو اوسیدونکو ته پریږدی .

شمالی ټلوالی خپل داظالمانه ،غیری اسلامی ،غیری انسانی او غیری افغانی نظر تر یو حده تطبیق هم کړی ،دوی د خپل نظر مطابق دهیواد د شمال څخه عملا هم په لکونو پښتانه په ډیر ظلم اوزود خپل کورونو او جایدادونو څخه راوشړل چی تر نن پوری د قندهار دژړۍ ،دهرات د مسلخ او شیدائی په کمپونو کې دداخلی مهاجرو په ډول ژوند کوی .

د پورته خبرو معنا داده چې د شمالی ټلوالی دمشرانو برهان الدین رباني ، احمد شا مسعود ،دوستم ،محقق ،خلیلی او داسی نورو د ژوند ارمان دا وو چې د کابل دښار او دهیواد د شمال څخه پښتانه دوسلی په زور وباسی او هغوی هر څه په زور څنی واخلی .

د رباني ،مسعود او ددوی د نورو ملګرو دې عمل ته په نننی اصطلاحاتو کې (ایتنیک کلینزینګ یا نسل ورکول یا د نسل له منځه وړل) ویل کېږي .

په یویشتمه پېړۍ کې د پخواني یو ګوسلاویا سربې فاشستانو د خپل وطندارانو سر ، ناموس ،عزت او مال صرف په دې جرم لوټ کړل چې هغوی مسلمانان وو .

رباني ، مسعود ، محقق ، دوستم او ددوی پیروانو په کابل او شمال کې د پښتنو د سر ، ناموس ، عزت او مال لوټول په دې خاطر روا بلل چې دوی پښتانه وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رباني ، مسعود ، محقق ، دوستم او ددوی د ملګرو له خوا د هېواد په شمال او کابل کې په لکونو پښتنو پرسر ، ناموس ، عزت او مال تېری وشو او هغوی مجبور شول چې د خپل پلار او نیکه د ټاټوبي څخه فرار وکړي او نن هم د قندهار د ژړی ، د هرات د شیدایي او مسلخ په کمپونو او د هېواد په نورو برخو او حتی له هېواده دباندې مهاجر شوي دي .

خو د دې مظلومو پښتنو د مظلومیت په باره کې نه افغان مصلحتي دولت ، نه په هېواد کې د پښتنو روحاني ، دیني ، قومي ، سیاسي او روشنفکري مشرانو څه عکس العمل ونښوده .

د هېواد د پښتنو سره مخصوصا د هېواد د شمال د مظلومو پښتنو سره چې کوم لوی ظلم او وحشت وشو ، د دې ستر وحشت ، بربریت او ظلم په مقابل کې د پښتنو مشرانو او کشرانو دا بې تفاوتي او چپه خوله پاتې کېدل د ټولو پښتنو لپاره یو د شرم او ننګه ډکه خبره ده .

د رباني ، مسعود ، محقق او دوستم په نظر د پښتنو سر ، ناموس ،عزت او مال باید لوټ شي تر څو هغوی مجبور شي چې د هېواد د شمال او کابل څخه ووځي ، چېرې چې دوی د لس زره کالو راهیسې اوسېدل .

د پښتنو په باره کې د رباني ، مسعود ، محقق او دوستم اعمال د بابر مغول ، د سقاو زوی حبیب الله او ببرک کارمل اعمالو ته ورته بلل کېږي .

رباني او مسعود خپل دا خیرن ارمان چې د هېواد شمال او کابل به له پښتنو څخه خالي کوي د ځان سره ګورته یووړي ، خو ددوی پیروان او پاتې شاګردان نن هم په ډېر سرعت او مهارت د خپلو رهبرانو د ارمان د پوره کولو لپاره د هېواد د تجزیې پلان تر لاس لاندې نیولی دی .

د رباني او مسعود د ملاتړ نتیجه:

پښتنو په نامنظم ، بې تحلیله ، په پټو سترګو او ناسنجیده ډول د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف د (جهاد په نوم) د رباني او مسعود ملاتړ وکړ او د افغانستان پاچاهي يې ورته ونیوله .

نتیجه دا شوه چې پښتنو په خپل دې بې فکره ، غلط او ناسنجیده عمل په خپل لاس او خپله توره خپل ځان د رباني او مسعود غلامان کړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباني او مسعود هم د پښتنو د دې سترې تاريخي غلطۍ څخه استفاده وکړه ، محقق او دوستم يې هم له ځان سره يو ځای کړل ، د کابل او د هېواد د شمال څخه يې د پښتنو په ايستلو پيل وکړ او په دې لاره کې يې د پښتنو سر ، عزت او مال لوټ کړ او پښتنو ته يې د سر په کاسه کې اوبه ورکړې .

پښتنو په خپل دې غلط عمل د پښتنو د شخصي او پښتون ملت د ملي ناموس واک د پښتون ملت مخالفينو ته په خپله په لاس ورکړ .

د رباني په دوره کې چې د مسعود ، محقق ، دوستم ، تورن اسمعيل او ددوی د ملګرو له خوا پر مظلومو پښتنو څومره ظلم شوی دی ،ددی ظلم په خاطر به هغه پښتانه چې ددوی ملګرتيا ئی کړيده هغوی به هم د محشر په ورځ خدای(ج) ته د دې سترې ګناه او ستر جرم په باره کې جواب ورکوي .

پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف د جهاد په نوم د رباني ، مسعود او ددوی د ملګرو ملاتړ وکړ ، دنيا يې خرابه او په عذاب شوه ځکه چې د ظالمی شمالی ټلوالی ترغلامۍ لاندې تېره شوه ، اخرت يې هم په عذاب شو ځکه چې هلته بيا خدای(ج) ته ځواب ورکوی .

5:له طالبانو څخه د شريعت د دفاع په نوم د پښتنو ملاتړ:

کله چې د ايران ، روس او پاکستان د استخباراتو د پلوی ډلو جګړه کومی قطعی نتجی ته په افغانستان کې ونه رسيدل اويو په ټپه ولاړ حالت يې ځانته غوره کړی،نو په دې حساس وخت کې د پاکستان استخباراتو يو نوی ابتکار په کار واچاوه او د افغانانو د منځ څخه مخصوصاً د پښتنو د ټولنې څخه يې يو مظلوم ، غريب او بې واکه قشر چې طالبان نومېدل او د تاريخ په اوږدو کې يو بې وسه او ناتوانه قشر وو راپاڅول .

مالي ، نظامي او لوژيستکي مرستې يې ورکړې او د شرعي نظام د قايمولو شعار يې پلاس ورکړ .

د "نفاذ شريعت" شعار د کلونو راهيسې د پاکستان استخباراتو په پاکستاني ټولنه کې د خپل ملا ډوله اجنټانو په واسطه امتحان کړی وو چې پر ولس مخصوصا پر بې سواده پښتنو ډير ښه لګېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاکستان استخباراتو د افغاني طالبانو په لاس هم په پاکستان کې تجربه شوی د "نفاذ شریعت" شعار ورکړ .

افغان ولس مخصوصا پښتانه چې د جمعیت اسلامي ، شورای نظار ، حزب وحدت ، حزب اسلامي او جنبش ملي د ظلم او وحشت او د پښتنو جنګسالارانو له خوا پوزې ته رسېدلي وو یو دم د طالبانو د تحریک سره یو ځای شول ، مسلح شول او د رباني جمیعت اسلامي ، د مسعود شورای نظار ، دوستم جنبش ملي او د محقق او خلیلي حزب وحدت او د حکمتیار حزب اسلامی یې تر بد خشان پورې وځغلول .

د پاکستان اي ایس اي د طالبانو د تحریک تر پوښښ لاندې د افغانستان خاوره د نړۍ د تروریستانو مرکز جوړکړ ، د ټول جهان بنیاد پرست تروریستان یې که عرب وو او که عجم د پښتنو په خاوره کې ځای پر ځای کړل .

پاکستان د طالبانو د تحریک تر نامه لاندې د پښتنو د پښتني او افغاني غرور د ماتولو لپاره منظم پلان جوړکړ ، خلک یې وهل او ټکول ، مېړه به یې د ماندینې ترمخ او ماندینه به یې د مېړه ترمخ وهل او بې عزته کول .

د پاکستان ای ایس ای د خپل کرغیړن پلان مطابق د طالبانو د تحریک په واسطه د پښتنو د علم او تعلیم مخه ددې لپاره ونیول چې پښتانه بی سواده او بی تعلیمه پاته شی ترڅو د پنجابیانو په شیطانی چلونو پوه نه شی او ددی بی سواداو ناخبرو پښتنو هیواد ګران افغانستان په لمړی قدم کښې د پاکستان ستراتیژیک عمق او په دوهم قدم کښې ګران افغانستان د پاکستان پنځمه صوبه جوړه کړی.

د پنجابیانو بل هدف داوو چی د بې سواده پښتنو څخه د اسلام او جهاد په نوم د پاکستان د کرغېړنو اهدافو لپاره بې تنخواعسکرجوړ کړی .

که د طالبانو تحریک څه وخت لا نور هم پاتې شوی وای ټول هغه د ملي فکر لرونکي طالبان به د اي ایس اي د اوپراتیفي لوبو په نتیجه کې د منځه تللي وای او د طالبانو تحریک به سل فیصده د اي ایس اي یوه شعبه جوړه شوې وای او افغانستان به د تل لپاره د پا کستان یو صوبه شوی وای .

د پښتنو له خوا د طالبانو د ملاتړ نتیجه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو په په خپله خوښه ، د رباني ، مسعود ، محقق ، دوستم او ددوی د ملګرو د ظلمونو څخه د نجات په خاطر ، خو بې تحليله ، په پټو سترګو او ناسنجيده ډول د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف د (شريعت د نافذېدو په نوم) د اي ايس اي تر حمايت لاندی د طالبانو د تحريک ملاتړ وکړ .

نږدی وو چې پښتنو په خپل دې بې فکره ، غلط او ناسنجيده عمل په خپل لاس او خپله توره خپل ځان د تل د پاره د بابر مغول او انګليس د ميراث خور پنجاب غلام کړی وای.

نږدی وو چی پښتنو د طالبانو د تحريک په ملاتړ د افغانستان او ټولې پښتونخوا واکمني د پښتنو ازلي دښمن يعنې پنجاب ته تسليم کړيوای .

پښتنو په خپل دې غلط عمل سره نږدی وو چی د پښتنو د شخصي او پښتون ملت د ملي ناموس واک د پښتون ملت د سر،ناموس ،عزت او مال دښمنانو يعنې پنجابيانو ته په خپله پلاس ورکړيوای .

د ملا عمر په دوره کې چې دطالبان له خوا د پنجابيانو په مشوره او قومانده پر پښتنو او غيرې پښتنو څومره ظلمونه شوي دي ، د طالبانو د تحريک مشران او د پښتنو هغه مشران چې بې قيد او شرطه يې د طالبانو د تحريک ملاتړ کړی وو ، د محشر په ورځ خدای(ج) ته د دې ظلمونو په باره کې جواب ورکوي .

پښتنو د طالبانو په بې قيد او شرطه ملاتړ د پښتو او پښتونولي خلاف کار وکړي ، په همدې سبب يې دنيايي ژوند خراب او په عذاب شو ځکه چې د پنجاب تر غلامۍ لاندې تېر شو ، اخرت به يې هم په عذاب وي ځکه چې هلته بيا خدای(ج) د پنجاب دغلامۍ په جرم سزا ورکوي .

په لنډ ډول داسې ويلای شو هر پښتون چې د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف وزري وکړي ، نو دنيا او اخرت به يې دواړه په عذاب تېرېږي .

6: د پښتنو له خوا د موکراسۍ په نوم د حامد کرزي ملاتړ:

د (11) سپتامبر وروسته چې امريکا په افغانستان کې د طالبانو رژيم له منځه يوړ او پر ځای يې د حامد کرزي په مشرتوب يو ايتلافي دولت منځته راوړ چې ټول واک د رباني د جميعت اسلامي ، شورای نظار ، د هزاره ګانو حزب وحدت او د رشيد دوستم د جنبش ملي په لاس کې وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ایتلاف غړو د پخوا په شان د دولت د قدرت څخه په استفاده د پښتنو پرخلاف خپل غیرې اسلامي او غیري انساني اعمالو ته ادامه ورکړه او هر پښتون یې د طالب او القاعده په نوم بندي کړي ، مال او عزت یې ورلوټلي او یا یې امریکایانو ته پلاس ور کول چې د بګرام او ګوانتنامو محبسونو ته یې بوځي .

د جمهوري ریاست داولی او دوهمی دوری انتخاباتو په جریان کې پښتنو بې له هېڅ قید اوشرط نه حامد کرزي ته په دې خاطر رایې ورکړي چې هغه پښتون دی.

پښتنو پدی هیله حامد کرزی ته رای ورکړی چی که هغه وکولای شي چې دوی د شمالی ټلوالی او منطقوی پښتنو جنګسالارانو د ظلمونو څخه خلاص کړی.

خو د پښتنو دا هیله د حامد کرزي په لس کلنه دوره کې نه تنها تر سره نه شوه بلکه پدی لس کلنه دوره کښې پښتانه د هیواد د سیاسی،اقتصادی ،ټو لنیزواو د نظام د اکثرو موئثرو ساحاتو څخه وایستل شول اود نظام زیاترینه برخه شمالی ټلوالی ته ورکول شول.

د پښتنو له خوا د حامد کرزي د ملاتړ نتیجه:

پښتنو د حامد کرزي په ملاتړ د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف ورزي وکړه ، هغه ته یې صرف په دې نامه بې قید او شرطه رایه ورکړه چې هغه پښتون دی .

پښتنو د کرزي ټیم ته نه کتل چې د پښتنو د سرسختو مخالفینو څخه جوړشوی وو ، کرزي د داسې ټیم سره د هېواد واکمنۍ ته ځان کاندید کړ چې پخوا هم د پښتنو د سر او مال په لوټلو نه مړېدل او د کرزي په ملګرتیا کې هم د پښتنو نه پخلا کېدونکي مخالفین پاتې شول .

ښه به دا وای چې پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د هېواد د اصلي خاوندانو په حیث د خپل سیاسي ، اقتصادي او ټولنیزو حقوقو د دفاع لپاره یو منظم سیاسي جوړښت منځته راوستلی وای .

پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د زماني د تقاضا سره سم باید د پښتنو ګټې تعریف کړې وای .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو بايد د خپل سياسي ، اقتصادي او ټولنيزو حقوقو غوښتنه د خپل پښتني سياسي جوړښت له لارې د حامد كرزي سره شريكه كړې واى او په دې شرط يې هغه ته د پښتنو رايه وركړې واى چې د هېواد په سياسي ،اقتصادي او ټوليزو ساحو كې د پښتنو حقه حقوق تامين شوي واى .

پښتنو بايد د حامد كرزي څخه پوښتنه كړې واى چې:

هغه د پښتنو د دېرش كلنو زخمونو د دوا لپاره كوم ملهم د ځان سره راوړي دي ؟

پښتنو بايد د حامد كرزي څخه غوښتلي واى چې هغه پښتنو ته چې د دې هېواد اصلي خاوندان دي څه امتيازات وركوي ؟او داسې نور ؟

خو له بده مرغه پښتنو داسې ونه كړل ، هر پښتون په غيرې منظم ډول د هر ډول قيد او شرط پرته حامد كرزي ته په دې خاطر رايه وركړ چې هغه پښتون دى .

پښتنو په خپل دې ناسنجيده او غيرې منظم عمل په حقيقت كې په خپلو رايو د حامد كرزي تر چپنه لاندې خپل نه پخلا كېدونكي مخالفين د تېرو لسو كلونو راهيسې پرخپل ځان حاكمان كړې دي او په خپله په خپل هېواد كې د هر څه څخه محروم د اقليتونو د غلامانو په حيث په سخت عذاب كې ژوند كوي .

د حامد كرزي د دولت له خوا چې كنترول يې د اقليتونو په لاس كې دى پښتانه ورځ تر بلې د هېواد د سياسي ، اقتصادي او ټوليزو ساحو څخه ايستل كېږي .

په ننني نړۍ كښې افغانستان يوازنى هيواد دى چيرى چې مطلق اكثريت پښتون ملت د اقليتونو تر حاكميت لاندى ژوند كوى.

دا سخت حالت پښتنو په خپله پر خپل ځان راوستلى دى چې نن پښتانه په خپل هېواد كې د غلامانو په ډول ژوند كوي او ورځې او شپې د كرزي څخه په شكايتونو تېروي . . .

نتيجه او فيصله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پورته عيني او تاريخي ترخو واقعيتونو څخه دا معلومه شوه چې هر کله پښتنو د پښتو او پښتونولي خلاف د غيري پښتنو رهبري منلې ده نو په سترو عذابو ککړ شوي دي ، د پښتنو دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، د پښتون ملت ملي نواميس او ملي ګټې د هغه غيري پښتون له لاسه پايمال شوي دي چې د دوی په توره او ملاتړ د قدرت پر ګدۍ کېناستلي دي .

پښتون ملت الحمد الله د نړۍ يوازينی ملت دی چې سل فيصده مسلمان دي ، مسلمانانو ته زموږ ګران پيغمبر داسې فرمايي:

لا يلدغ المومن من جحر واحد مرتين .

ژباړه : ((مسلمان له يوه غاره څخه دوه واره نه چيچل کېږي .))

خدای(ج) دې پر موږ پښتنو ورحمېږي ،موږ خو په دې لنډ تاريخ کې شپږ(6) واره د يو غار څخه پرديو خزندوو چيچلو .

اوس موږ پښتنو ته په کار دي چې د خپل پيغمبر عليه السلام امر ومنو او نور په پښتونخوا کې د غيري پښتنو مشري ونه منو ، ځکه چې د غيري پښتنو مشرتوب هر ځل د پښتنو دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال او د پښتون ملت ، ملي نواميس او ملي ګټې په خطر کې اچولي دي .

د پورته تاريخي او عيني ترخو واقعيتونو څخه په زده کړې ، زموږ د محبوب پيغمبر د امر په اطاعت او د پښتو او پښتونولي د قانون د حکم مطابق پښتانه بايد لاندې کړنې انجام کړي:

هر پښتون (په هر مقام کښې چې وي که پاچاوی، که جمهور ريس، که سياسی، مذهبی او قومی رهبروی، که پير وي که مريد ، که ملا وي که طالب ، که روشنفکره وي که د قوم مشر او ملک په هر تولنيز مقام کې چې قرار لري) **په هره بهانه** (د اسلام ،اسلامي ورورولۍ ،اسلامي عدالت ،اسلامی خلافت او داسی نورو څخه دفاع ، اسلام سرحد نه لري ، د اسلامي نظام قايمول ، د اسلامي شريعت نفاذ ، اسلامي جهاد ، اخوانيزم ، وهابيزم ، کمونيزم ، کپيټاليزم ، دموکراسي ، ملت سازي او داسې نورو بهانو) **چې وغواړي پښتانه** تشويق کړي چې پورته ذکر شوو اهدافو ته د رسيدو په خاطر په پښتونخوا کې د غيرې پښتون رهبري ومني ،په پښتونخوا کې د غيري پښتنو سياسي مشرتوب او واکمني ومني ،په پښتونخوا کې د غيري پښتنو اطاعت وکړي ،پښتانه بايد هغه شخص ته د پښتون په سترګه ونه ګوري .

پښتانه بايد داسې شخص ته ، د پښتون ملت ازلي دښمن ، د پښتون ملت د دين ، سر ، ناموس،عزت او مال د پلورونکي په نظر وګوري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هر رښتيني پښتون بايد داسې قوم پلورونكو او پښتون ملت ته غدارو مشرانو او كشرانو ته اول نصيحت وكړي او هغوی وهڅوي چې د پښتنو د دښمني ډلي څخه را بيل شي ، كه دا پښتونما او پر پرديو خرڅ شوي مشران او كشران نه اصلاح كېدل ، نو پښتانه دي د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هغوی ورتې غم ،ښادي ، مړي او ژوندي دي ورسره قطع كړي .

رښتيني پښتانه به په خپل دې پښتني عمل خپل مظلوم پښتون ملت د يو بل ناورين څخه خلاص كړي او د پښتون ملت د دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، ملي ګټو او ملي نواميسو ساتنه به وكړي .

پښتانه چې په پښتونخوا كښې په خپل سياسی، اقتصادی، ټولنيزو، فرهنګی اوداسی نور چارو كښې هر ډول مثبت تغيرات غواړی ودی اهدافو ته د رسيدو د پاره دټولوجوړو شوو ډلو او ټو لنورهبری بايد هرومرو پښتانه مشران وكړی.

ددی دپاره چې پورته ذكر شوی ترخه تاريخی واقعات بيا تكرار نشی نو په پښتونخوا كښی د پښتنو دهرډول سياسی،اقتصادی،فرهنګی اوداسی نوروټولنيزو حركتونو رهبر او مشربايد پښتون وی،ځكه چې پښتانه متل كوی:

(خپل به دی مړ كړی خو لمر ته دی نه غورځوی)

موږ هغه وخت د پښتون ملت دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، ملي ګټې او ملي نواميس د پښتنو د دښمنانو له لاسه ساتلای شو چې په پښتونخوا كښی د پښتنو د سياسی،اقتصادی او ټو لنيزو چارورهبری د پښتنو مشرانو پلاس كښی وی.

پښتانه مشران بايد د پښتون ملت هرقوم د پښتون ستر ملت يوه مهمه برخه وګڼی اود پښتون ملت ملی يوالي د پښتنو د قومي دايمي تشكيلاتو پراساس منځته راولی.

نن ځيني داسې خرڅ شوي پښتانه او غيرې پښتانه كسان شته چې د پښتنو د قومي تشكيلاتو د منځه وړل غواړي ، د پرديو مزدوران پښتانه په شعوري ډول او نور ساده پښتانه بيا په غيري شعوري ډول وايي چې د پښتنو قومي جوړښتونه د پښتنو د بې اتفاقۍ سبب كېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک چې د پښتنو طبعي دايمي قومي جوړښت د منځه وړل غواړي ، هغوی په حقيقت کې د پښتني ټولنې داخلي جوړښت ، تنظيم او پښتني پېژندګلوي د منځه وړي ، تر څو د پښتنو دښمنان پښتانه د اخوانيزم ،اسلاميزم ،اسلام سرحد نه لري ، دموکراسی ،کمونيزم ، ملت سازي ، ملي وحدت ، پيری ، ملايی او طالبی په نوم د پښتو او پښتونولي څخه راوګرځوي او په ناخبره ډول يې د بابرمغل،پير بابا ،

،دسقاوزوی حبيب الله ،ببرک کارمل ، رباني ،مسعوداو داسې نوروپه شان په ځان پسې کړي ، د پښتنو په زور دولتي قدرت په لاس کې واخلي ، وروسته بيا دا د پښتنو په توره ګټل شوی دولتی قدرت څخه د بابر مغول ، دسقاوزوی،ببرک کارمل ، رباني احمدشاه مسعود او داسې نورو په شان د پښتنو د سر ، ناموس ، عزت ، مال ، هېواد ، تاريخ او ټولو پښتني ارزښتونو برخلاف استفاده وکړی او ددولتی قدرت په زورد پښتنوهرڅه لوټ کړي .

د پورته تجربو څخه بايد پښتانه زده کړه وکړي ، هيڅ کله بيا په هېڅ غيري پښتون کس پسې د هيڅ ايزم ، ملت سازی ، ملي وحدت ، پيري يا مريدی په نوم ولاړنه شي .

کوم پښتون چې ځان رښتيني پښتون بولي ، نو د هغه پښتني کهول ، پښتني پښه ، پښتني زي ،پښتون قوم بايد معلوم وي تر څو د هغه

" پښتونوالي يا پښتون توب " ثابت شي .

يو رښتيني پښتون بايد هيڅکله د غيري پښتون سياسی مشرتوب او رهبري پرخپل ځان ، پښتون ملت او خپل هېواد يعني پښتونخوا ونه مني .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر هغه څوک چې په پښتونخوا کې پر پښتنو د غيرې پښتنو حاکميت او رهبري غواړی ، پښتانه بايد لومړی هغه ته نصيحت وکړي چې هغه د پښتنو د دښمنانو له ډلې څخه را بېل شي او د خپل ملت سره يو ځای شي ، که د پښتنو د نصيحت باوجود هم هغه شخص د پښتنو د دښمنانو په ډله کې ولاړ وو ،هغه شخص پښتون نه دی او پښتانه بايد دا د پرديو مزدور شخص د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتون ملت ته د ملي خاين ، غدار او قوم پلورونکي په حيث وروپېژني .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه باید دا غدار پښتون د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتون ملت د دښمن په حیث ورتې ، غم او ښادي ورسره قطع کړي او د خپل منځه یې وباسي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم فصل

پښتو او پښتونولي

په نړۍ کې لږ داسې قومونه او ملتونه شته چې د هغوی فطرت د هغوی د ورځني سیاسي ،اقتصادي او ټولنیز ژوند د ترتیب او تنظیم "قانون" وي .

په بله وینا په نړۍ کې داسې ډېرلږملتونه او قومونه شته چې هغوی د خپل ورځني ژوند سیاسي ،اقتصادي او ټولنیزو چارو د حل ، فصل او تنظیم لپاره د خپل فطرت څخه د قانون په حیث استفاده کوي او د هغه مطابق د خپل ورځني ژوند ټولې فیصلې کوي .

پښتانه هم د نورو انسانانو په شان په ورځني ژوند کې ځنې ارزښتونه،ځنی کړني او فعلونه خوښوي او هغوی ته په ارزښت قایل دي ، او د ځینې نورو ارزښتونو ،کړنو او افعالو څخه بیا نفرت کوي .

پښتنو هم د نورو انسانانو په شان د لرغونو زمانوراهیسې بیا ترنن پورې هغه څه خوښول او قبلول چې ددوی د فطرت خوښ وه ،او هغه څه یې ردول چې ددوی د فطرت ناخوښه وه .

پښتون ملت د خپل فطرت دغوښتنو ، خواهیشاتو ،دده د خوښې د کړنو ،افعالو او مادی او معنوی ارزښتنو ،دده د ناخوښې دکړنو او افعالو څخه داسې اصول ، قواعد ، نرخونه او نورمونه جوړکړل چې د هغو په واسطه د پښتنې ټولنی افراد خپل شخصي ورځني ژوند ترتیب او تنظیموی او هم پښتون ملت دهغو په واسطه دخپل ملي ژوند سیاسي ، اقتصادي اوټولنیز مسایل په حل او فصل کوي .

دنړۍ دزیاتو ملتو او قومونو برخلاف پښتون یو داسې نادره ملت دي چې دده "فطرت" دده دورځني ژوندد ترتیب اوتنظیم "قانون" دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ملت د هغو ټولو قبول شوو اصولو ، قواعدو ، نرخونو او نورمونو مجموعي ته چې د پښتون ملت د فطرت څخه يې نشت کړيدي او د لرغونو زمانو راهېسې بيا تر نن پورې پښتون ملت خپل ټول سياسي ،اقتصادي او ټولنيز مسايل په حل او فصل کوي

(پښتو او پښتونولي)وايي .

په يوه جمله کې داسې ويلای شو چې:

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت فطرت او ملي روح ده .

پښتو او پښتونولي هغه قانون دي چې د هغه ټولو احکامو د پښتنو د فطرت څخه نشئت کړيدي او هر رښتني پښتون د هغو ټولو احکامو په اطاعت ځان مجبور او مکلف ګڼي .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت فطرتي قانون دي .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت روح ده .

هرپښتون چې د پښتو او پښتونولي قانون ته شا وروګرځوي ، دا معنا لري چې دې کس خپل روح او فطرت ته شا وروګرځول ، يو بې روحه کس مړ کس بلل کېږي ،د مړو او بې فطرته افرادو څخه ملت نه جوړېږي .

" پښتو او پښتونولي " د هغه لوړترينو ، ښه ترينو ، قيمت ترينو او باارزښت ترينو ديني او انساني ارزښتونو ، صفاتو ، خواصو ، خويونو ، افکارو ، اخلاقو ،عقايدو ،اعمالو او افعالو مجموعه ده چې په هر وخت او هر ځای کې د هغو دايمي ځلا يو پښتون د غيرې پښتون څخه بېلوي .

پښتو او پښتونولي هغه لوړترين ديني ،پښتني او انساني جوهر ، عالي ترين فکر ،فرهيزګاري ،تقوا ،او د ټولو هغو ښو صفاتو ، اخلاقو ، خواصو او نفسياتو مجموعه ده چې په هر وخت او هر ځای کې يو پښتون په اتومات ډول د هغه اعمالو څخه راګرځوي چې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يې يو پښتون بايد انجام نه کړي .

پښتو او پښتونولي هغه لوړترين ديني ،پښتني او انساني جوهر ، عالي ترين فکر ،غيرت ، مېړانه ،نارينتوب او د ټولو هغو ښو صفاتو ، اخلاقو ، خواصو او نفسياتو مجموعه ده چې په هر وخت او هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای کې يو پښتون په اتومات ډول د هغه ښو اعمالو انجام ته هڅوي چې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يې يو پښتون بايد انجام کړي .

هغه قانون چې د لرغونو زمانو راهيسې بيا تر ننه پورې پښتانه خپل سياسي ، اقتصادي ، ټولنيزې ، حقوقي او جنايي لويې او وړې ستونزې پرې حلوي ،هغه قانون چې د لرغوني زمانو راهيسې بيا تر نن پورې په پښتنو کې د تطبيق او احترام وړقانون دي ، د هغه قانون نوم په پښتنو کې " پښتو او پښتونولي " دي .

پښتو او پښتونولي دومره ستر ، پراخه او هر اړخيز قانون دي چې د پښتون ملت د ژوند ټولي برخي يعنې سياسي ، اقتصادي ، ټولنيزي ، فرهنګي ،حقوقي ، جنايي ، عقيدوی ، نظامي او د ورځني ژوند هر اړخ په کې ترتيب او تنظيم شوي دي .

مورږ په لاندې ډول څو ساده ، خو با معنا مثالونو ته يولنډه اشاره کوو :

الف: د ميلمه د خپليو سمول:

د پښتو او پښتونولي قانون د پښتون ملت د ژوند تر ټولو اسانه او ساده مسئلې ته هم توجه کړې ده ،هغه داده چې کله يو مېلمه د يو پښتون کور ته ورشي ، نو تر ملاقات او خبرو وروسته چې کله مېلمه د هوجرې څخه وځي ، نو د کوټې په وره کې يې خپلې پښو ته سمې راسته پرتې وي ، د پښتنو بچيان او ځوانان د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق ځانونه مجبور بولي چې ددوی هوجرې ته د راغلي مېلمه د درناوي په خاطر د تګ په وخت کې د هغه د پښو خپلې د هغه پښو ته راسته کېږدي ، د درناوي دا عمل يوازې د پښتنو په ټولنه کې رواج دی او دا ښه عمل د "پښتو او پښتونولي" قانون پښتنو ته وربښودلي دي .

ب: د مسافر ميلمه احترام:

که يو مسافر د يو مسکين پښتون کور حتا د هديرې د يو ملنګ کوټې ته د مېلمه په حيث ورشي ، نو دا خوار او غريب فقير په ډېر ورين تندي دې مسافر ته خپل د فقيرۍ په جونګړه کې ځای ورکوي ،خپل د فقيرۍ د توان مطابق د دې مېلمه عزت کوي ، په کلي کې فقر ورته راټولوي او په ډېر سخاوتمندانه ډول يې د دې مسافر مېلمه پر وړاندې ږدي . . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ښه عمل يعني مېلمه پالنه د پښتو او پښتونولي د قانون يو مهم اصل دى او دا زرين انساني او اسلامي اصل هم د "پښتو او پښتونولي" قانون پښتنو ته ورښودلى دى .

ج: دژوند په چارو کې تعادل:

څرنګه چې الله پاک خپلو بندګانو ته امر کوي چې د ژوند په ټولو چارو کې د تعادل څخه کار اخلئ ، د خداى(ج) د دې امر سره سم او د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق پښتون يوازينى ملت دى ، چې بدي يې په حساب ده او غچ يې هم په انصاف او حساب دى .

د پښتو او پښتونولي د قانون د پيروي له برکته پښتانه دژوند په ټولو چارو کې معتدل او با انصافه خلک دى .

د دې لپاره چې په ورځنيو چارو کې د پښتنو د تعادل او انصاف ښه معلومات را ته وشي مونږ د پښتنو متعدل اعمال د غيرې پښتنو د غيرې متعدلو اعمالو سره مقايسه کوو .

مونږ دلته د وحشي مغولو جنايت کارانه اعمال د پښتنو سره نه مقايسه کوو ،کومو چې پر اسيا باندې د خپل تاړاک او حاکميت په وخت کې دا خپله پيشه ګرځولې وه چې:

د انسانانو څخه به ئى سرونه پرې کړل او د انسانانو د پرې شويو سرونو څخه به ئى منارونه جوړ کړل اوبيا به ئى ددى خوښۍ د لاښه تجليل په خاطر د شراب خورى ،رقص ،ساز او سرود محفل جوړ کړى .

ښارونه به ئى وران او وسوځول او د هرډول تمدن او ترقۍ نښې به ئى د منځه يوړى او داسې نور . .

.

مونږ دلته د خپل يو ګاونډي هېواد ايران تاريخ ته په څو لنډو جملو کې يو ډېره لنډه اشاره کوو چې همېشه يې خپل ځان په دروغو د تمدن او انسانيت مدافع بللى دى او حتا نن يې هم بولي .

د ايران يو پاچا اقامحمد قاجار خپل اويا زره (70000) هېوادوال ړانده کړل .

اکاډميسن عظم سيستانى د ايرانى عالم ډاکتر شجاع الدين شيفا د ، ،تولد ديګر، ،کتاب د (۴۳۲ مخ) په حواله ليکى چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایران بل پاچا زنده خوران شاه اسمیعل "قورچي" د سني شکیب خان مړی په خپل دربار کې ددرباریانو ترمخ په خوله ټوټې ټوټې کړ او هغه یې وخوړه او د سر کاسه یې د سرو زرو په چوکاټ کې د یو جام په څېر ونیوله او شاه اسمیعل به د انسان د سر په دې کاسه کې شراب څښل .

د دې پاچا لمسی دوهم شاه اسمعل خپل شپږ وروڼه چې یوه یې لا شیدې رودلې ووژل ، همدې پاچا په یوه ورځ د پنځه سوه صوفیانو سرونه پرې کړل .

د ایران بل پاچا لومړی شاه عباس خپل پلار د مرګ تر ساعته په زندان کې وساته ، د خپل مشر زوی سر یې غوڅ کړ او د دوهم زوی سترګې یې ړندې کړې .

د دې شاه عباس ځای ناستی صفي شاه خپله مور ، مېرمن ، شیدې رودونکی زوی او ړوند اکا ووژل او د خپلې کورنۍ په لسګونو نور غړي یې ړانده کړل . . .

د یو ملت د پاچاهانو او د شاهي کورنیو غړي چې داسې افراطي اعمال ترسره کوي ، نو د داسې ملت د عام ولس د افراط کچه به کومې مرحلې ته رسېدلې وي .

مورږ په شلمه او یویشتمه پېړۍ کې هم ډېر داسې ملتونه او قومونه ولیدل چې په نړۍ کې د مهذبو او متمدینو ملتونو په نوم پېژندل کېدل ، خوکله چې یې حکومتونه او د قانون نافذونکي اداري ضعیفه شوې ، نو د دې مهذبو قومونو او ملتونو افرادو او ډلو داسې بشري ضد جنایات وکړل چې بشریت وربادې شرمېږي ، چې ژوندي مثالونه یې د هند او پاکستان د وېش فسادونه دي چې یو متمدن انسان یې نه په خوله یادولی شي او نه یې په قلم لیکلای شي ، چې یو مثال ئې په امرتسر او لاهور کې یود بل په سلهاوو ښځې لوڅې د ښاریانو پر وړاندې په پرېډ تېرې کړې او داسې نور د نه ویلو جنایات یې انجام کړل .

د پاکستان فوځ چې کوم جنایات په شرقي پاکستان کې وکړل د هند او پاکستان د وېش فسادونو ته ورته بلل کېدل .

د شوروي اتحاد تر ماتې وروسته په روسیه کې د جنایتونو سلسلې ، د پخواني یوګوسلاویا تر ماتې وروسته د سربیانو جنایتونه د مسلمانانو ، کرواتاتو او نورو قومونو پر وړاندې او داسې نور . . .

د پورته مثالونو څخه داسې معلومېږي چې د دې قومونو افراد او ډلې تر هغه وخت پورې د تهذیب ،تمدن او اعمالو کې د تعادل ښه مظاهره کوي ترڅو چې په هېواد کې یو قوي او منظم نظام بر قراره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي او د نظامي قوت په زور نافذ قوانين پر ملت تطبيقوي ،خو کله چې د قانون نافذونکي ادارې په يو سبب د قانون د تطبيق په چارو کې کمزورې شي ،نو په دې وخت اکثره هغه پروني مهذب ، متمدن ، متعادل او د قانون تابع خلک يو دم په وحشيانو اودرنده ګانو تبديل شي ، يو د بل د سر ، ناموس ،عزت او مال په لوټولو پيل وکړي .

خو پښتون ملت داسې نه دي ، لکه نور ملتونه ، پښتانه که يو منظم دولتي نظام ولري او که يې ونه لري ، بيا هم پښتانه هميشه په هر ځای او هر وخت کې د خپل فطرت يعنې پښتو او پښتونولي د قانون ځان تابع بولي .

د " پښتو او پښتونولي " د قانون مطابق په پښتنو کې بدي او بدل په حساب او انصاف دي ، که په يوه پېښه کې د يو چا ښخه قتل وشي ، نو قاتل پر دغه يو قتل بسنه کوي او د مقتول په نوره کورنۍ غرض نه کوي حال دا چې په دې ښه پوهېږي چې د قاتل وارثان به حتما دده او يا دده د کورنۍ ښخه د مقتول بدل اخلي .

کله چې د مقتول وارثان د قاتل ښخه بدل اخلي ، نو صرف يو سړی ځنې وژني او د مړي بې عزتي هم نکوي ، ځکه چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د مړي بې عزتي د يو "مړي پور" لري .

د پښتنو فطرت يعنې " پښتو او پښتونولي " په نړۍ کې يوازيني قابل عمل قانون دي چې په هغه کې د مقتول يا مړي عزت او حقوق هم خوندي دي .

د: ډېرو پېچلو مسئلو حل:

د " پښتو او پښتونولي " قانون د ډېرو زياتو مشکلو او پيچلو مسئلو حل هم په ډېر ساده ډول را ايستلي دي چې موږ يې دلته يو مثال ذکر کوو .

که احمد په ناحقه محمود د شاهدانو پر وړاندې په قتل ورسوي ، د نړۍ هېڅ قاضي ،څارنوال ،وکيل مدافع او د هيڅ دين عالم او فتوا به دا قاتل ته برئت ورنکړای شي او بخښنه به ورته ونشي کړای ، د دې دوو کورنيو ترمنځ به دښمني او نفرت ختم نشي کړای .

د دښمنو کورنيو پرنفرت او دښمنۍ علاوه د دې قاتل د خلاصون مسئله هم يوه ډېره پيچلې او سخته مسئله جوړېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د "پښتو او پښتونولي" قانون د نړۍ دا تر ټولو سخت مسایل په ډېر ښه ډول ،اسانه طریقه او ښه تدبیر سره حل کړي دي .

د مثال په ډول:

قاتل د ځو مشرانو ، ملایانو او روحانیونو سره د مقتول د ورثې کور ته د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق په "ننواتي" ورځي ، د مقتول ورثه هم د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د قاتل "ننواتي" مني او قاتل بخښي .

په دې ډول د دې دوو دښمنو کورنیو ترمنځ بدي او دښمني د تل لپاره له منځه ځي او په زیاتو مواردو کې د دې دوو کورنیو ترمنځ دوستي ایجادېږي .

د "پښتو او پښتونولي" د قانون مطابق "ننواتي" کول او "ننواتي" منل دواړه د پښتو او پښتونولي د قانون اصول دي چې هر رښتیني پښتون یې باید اطاعت وکړي ، د "ننواتي" اصل وروسته په تفصیل سره تشریح کېږي .

د پورته ځو ساده مثالونو څخه مونږ دې نتیجې ته رسېږو چې "پښتو او پښتونولي" دومره ستر او هراړخیز قانون دی چې پښتون ملت ته یې د متقابل احترام ډېر ساده شکل یعنې د مېلمه د ځپلیو سمول هم ورزده کړي دي او د دې سره سره یې ددومره سترو او مغلقو مسئلو حل هم پښتنو ته ورښودلی دی چې د نړۍ هېڅ قاضي او څارنوال یې نه شي حلولای ،خو د "پښتو او پښتونولي" د قانون د "ننواتي" زرین اصل یې دومره په ساده او معقول ډول حلوي چې دښمني لا هم په دوستي بدلوي .

لنډه دا چې د "پښتو او پښتونولي" په قانون کې پښتنو ته په ورځني ژوند کې د وړپیښو ټولو مسئلو د حل معقوله لاره په ډېر ښه ډول ورښودل شوې ده .

امریکایان ،فرانسویان ،هندیان ، روسان او د نړۍ نور ملتونه د هغه قانون اطاعت کوي چې ددوی د پارلمانونو او یا نورو موسیساتو له خوا ددوی د ورځنیو مسایلو د حل او فصل لپاره ورته جوړ شوي دي .

د وخت د تقاضا او د واکمنانو د خواهش مطابق په دې قوانینو کې تغیرات راوړل کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني وخت دا قوانين د ديکتاتورو حاکمانو د فرامينو په واسطه لغوه کېږي او د تل لپاره د منځه ځي . . .

دا قوانين په اکثره مواردو کې د دې ولسونو د فطرتي خواصو نماينده ګي نشي کولای ، مثلا د امريکا په متحده ايالاتو کې يو تور پوستي ، يو چيناييي ، يو ايټالوي او يو عرب او يو مکسيکن ډېر لږ مشترک خواص سره لري ، د دوی عمده مشترکات دا دي چې ټول وايي:

زه امريکايي يم ، دوی مشترک بيرغ او ځيني نور مشترک شيان سره لري... خو په زياتو مواردو کې د دوی فطرتي خواص يو د بل سره ډېر فرق لري .

که چېري د جنګ او يا بل سبب په اساس په پورته ذکر شويو هېوادونو کې د قانون نافذونکي اداري د کاره ولوېږي ، نو ذکر شوي متمدني ټولنې يو دم د انارشۍ او نهايت بدي ټولنيزې ګډوډۍ سره مخامخ کېږي او د ټولنې د وګړو سر ، ناموس ، عزت ، مال ، فرهنګي ،مذهبي او هرډول نور ارزښتونه د جدي خطر سره مخامخ کېږي ځکه چې د دې هېوادونو وګړي د پښتنو په شان د فطرتي قانون(پښتو او پښتونولي) پيروي او اطاعت نه کوي چې د بحرانونو د پېښېدو په وخت کې ټولنې ته د انارشۍ ،افراط او تفريط څخه نجات ورکړي .

تاسو فرض کړئ چې په امريکا ،انګليستان ، فرانسه ، المان ، روسيه ،چين،او داسې نورو متمدنو هېوادونو کې يوه ورځ ، يوه هفته يا يوه مياشت د قانون نافذونکي اداري فلج شي ، نو په دې هېوادونو کې به د جرايمو او جناياتو درجه کومې درجې ته ورسېږي ؟

د څومره انسانانو سر ، ناموس ، عزت او مال به لوټ شي ؟

ايا دا جنايتکاران يو دم د نورو هېوادونو څخه دې هېوادو ته راځي او که د اسمان څخه دې ټولنو ته رالوېږي چې دا جرمونه انجام کړي ؟

د دې سوال ځواب منفي دی ، دې ټولنو ته مجرمان له بل ځای څخه نه راځي ، بلکې ددغو ټولنو د پروني متمدنو او مهذبو خلکو له جملې څخه يو شمېر د قانون د نافذونکو ادارو د نه موجوديت او يا کمزورۍ په صورت کې يو دم په مجرمانو او جنايتکارانو بدلېږي او د خپلو هېوادونو د وګړو سر،ناموس،عزت او مال لوټوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه د زرګونو کلونو راهيسې په پښتونخوا کې پراته دي او د نړۍ هر فاتح چې هند ته د تللو اراده درلوده او يا د هند څخه د مرکزي اسيا او نورو هېوادونو د فتحې لپاره تلل ، نو حتما د پښتنو پر خاوره پښتونخوا تيرېدل او د دې لښکرو او پښتنو ترمنځ حتما جنګونه کېدل او د دې جنګونو په جريان کې زيات امپراطوران په پښتونخوا کې له ماتې او شديد مقاومت سره مخامخ شوي دي ، خو پښتنو هم په دې نابرابره جګړو کې نهايت زيات ځاني او مالي تلفات ليدلي دي چې دې پروسې د زرګونو کلونو راهيسې دوام درلود .

د پرديو ملتونو نظامي يرغلونه اکثره وخت د دې باعث شوي دي چې په پښتونخوا کې يو منظم او قوي دولت وجود ونه لري او د قانون نافذونکي اداري کمزورې او يا له منځه ولاړې شي .

يوازنۍ مهم عنصر او ستر ملي ارزښت چې پښتنو ته يې د دې توان او طاقت ورکړی دی چې د نړيوالو يرغلګرو تر پښو لاندې ورک او فنا نه شي ، او يا تر يرغلونو وروسته چې د قانون نافذونکي اداري د منځه تللي وي پښتني ټولنه د انارشي او ګډوډۍ څخه راګرځوي هغه د " پښتو او پښتونولي " لرغونی قانون دی چې پښتني ټولني ته يې د افراط ، تفريط او انارشۍ څخه نجات ورکړيدی او پښتني ټولنه يې هميشه منظمه ، يو موټې ، قوي ، پايداره او ژوندۍ ساتلې ده .

د پورته دلايلو پر اساس موږ ويلای شو چې:

" پښتو او پښتونولي " د وياړلي پښتون ملت د بقا ابدي ضامن ده .

پښتو او پښتونولي " د ستر او وياړلي پښتون ملت ملي روح دی .

" پښتو او پښتونولي " د ستراو وياړلي پښتون ملت فطرت دی .

" پښتو او پښتونولي " د ستر او وياړلي پښتون ملت بې زواله او د قبول وړ قانون دی .

" پښتو او پښتونولي " د ستر او وياړلي پښتون ملت د يوالي او وحدت يوازنی سرينښ دی .

د " پښتو او پښتونولي " د وياړلي پښتون ملت " تاريخي پېژند ګلوي " ده .

د " پښتو او پښتونولي " پيروي د ستر او وياړلي پښتون ملت " اسلامي او انساني پېژند ګلوي " ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د " پښتو او پښتونولي " پیروي د ستر او ویاړلي پښتون ملت د "نړۍ سره د سیالۍ "یوازني ضامن دي .

د "پښتو او پښتونولي " پیروي د ستر او ویاړلي پښتون ملت د "خپلواکۍ "یوازنی ضامن دی .

د "پښتو او پښتونولي " پیروي د ستر او ویاړلي پښتون ملت د "سوکالۍ "یوازنی ضامن دی .

د "پښتو او پښتونولي " پیروي د ستر او ویاړلي پښتون ملت د

"ترقۍ او پر مختګ "یوازنی ضامن دی .

د "پښتو او پښتونولي " پیروي د ستر او ویاړلي پښتون ملت د

"میانه روۍ "یوازنی ضامن دی .

د "پښتو او پښتونولي " پیروي د ستراو ویاړلي پښتون ملت د

" افراط او تفریط د مخنیوي "یوازنی ضامن دی .

د "پښتو او پښتونولي "پیروي د ستر او ویاړلي پښتون ملت د

"د باداړۍ "یوازنی ضامن دی .

د "پښتو او پښتونولي "پیروي د ستر او ویاړلي پښتون ملت د "ملي حاکمیت د ساتلو "یوازنی ضامن دي .

د "پښتو او پښتونولي " پیروي د ګراني پښتونخوا د

" مځکنۍ بشپړتیا د ساتلو "یوازنی ضامن دی .

پښتو او پښتونولي د یو طرفه د پښتنو فطرت دي او په عین حال د پښتنو د سیاسي ، اقتصادي او ټولنیز ژوند د ترتیب او تنظیم اصلي قانون هم دی .

په بله وینا پښتو او پښتونولي د پښتون ملت د فطرت په حیث د پښتنو د سیاسي ، اقتصادي او ټولنیز ژوند بنسټیز اصول جوړوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي تقريبا د پښتنو د سياسي ، اقتصادي او ټولنيز ژوند هره برخه په بر کې نيسي او د هغو د ترتيب او تنظيم لپاره پښتنو ته سپارښتنې ، او هدايات لري .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس که پښتانه خپل بقا او رفا غواړي ، نو دوی مجبور دي چې خپل سياسي ، اقتصادي او ټولنيز ژوند د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق عيار کړي .

د تاريخ په اوږدو کې چې کله پښتنو په خپل سياسي ، اقتصادي او ټولنيز ژوند کې د پښتو او پښتونولي د زرينو اصولو پيروي کړې ده ، نو د نړۍ د نورو ملتونو سره سيالان شوي دي او کله چې پښتنو

" پښتو او پښتونولي " ته شا ورګرځولې ده او د پرديو نظريو پيروي يې کړې ده او کوښښ يې کړی دی چې خپل ورځني ژوند د پرديو نظريو مطابق عيار کړي ، نو په شرم شرميدلي او د پرديو غلامان شوي دي ، ژوندي مثالونه يې په تيرو ديرشو کلو کې د پرديو وارداتي ايډيالوژيو لکه کمونيزم ،اخوانيزم او وهابيزم پيروي وه چې ټوله پښتونخوا او پښتون ملت يې د غم پر تغر کېناوه او هېواد يې د شوروي ، پاکستان ، ايران او امريکا غلام کړي .

موږ دلته لوستونکو ته د پښتو او پښتونولي دقانون څو زرينو اصولو ته په ډېر لنډ ډول اشاره کوو .

1: د ډيپلوماسۍ په اړه:

د ريګويد په دوهم ټوک کې کوم سرودونه چې په(1400 ق . م) کې د پنجاب د رود پر غاړه د لس اريايي قبيلو د مشهور جنګ په ارتباط د پښتنو قبايلو د مشرانو او نوميالو په باره کې ويل شوي دي دا په ډاګه ښکاره کوي چې پښتنو د يو ملت په صفت د نورو اريايي قبايلو سره ديپلوماتيک ، سياسي او دفاعي تړونونه او سياسي روابط درلودل ،او د همدې روابطو او تړونونو پر اساس يې د پنجاب د سيند پر غاړه د لس اريايي قبيلو په مشهور جنګ کې برخه اخيستې وه .

همدا رنګه د دې جګړې څخه دا هم معلوميږي چې دا جنګي او دفاعي اتحاد حتما د ديپلو ماتيکو مذاکراتو په نتيجه کې لاس ته راغلي وو او د دې ديپلو ماتيکو مذاکراتو پر اساس پښتنو د يو ملت په صفت د نورو اريايي قبايلو سره سياسي او دفاعي تړونونه درلودل او د همدې تړونونو پر اساس پښتنو په دې جنګ کې برخه اخيستې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پورته تاریخي شواهدو څخه دا معلومیږي چې پښتنو د یو ملت په حیث د نورو اریایي قبایلو سره سیاسي او دفاعي تړونونه درلودل او د دې تړونو پر اساس دوی یو د بل څخه مرسته غوښتل او یو د بل مرستي ته ورتلل چې دا د هغه وخت عالي ډیپلوماسي وه .

د پورته تاریخي حقیقت څخه دا معلومیږي چې پښتو او پښتونولي په هغه زمانه کې هم پښتنو ته سپارښتنه کول چې د خپل ملت د ملي منافعو د دفاع په خاطر د نورو اریایي قبایلو سره ډیپلوماتیک روابط وساتي .

د دې خبرې معنا داده چې د پښتو او پښتونولي قانون د یو مثبتي او فعالي ډیپلوماسۍ طرفداري کوي او پښتانه سیاستمداران هڅوي چې خپل هېواد او دولت د ملي منافعو د ساتلو د اصل پر اساس په ډیپلوماتیکه انزوا کې وانه چوي .

په بله وینا پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د یو معقولي ډیپلوماسۍ په مرسته د پښتون ملت ،د ډېن ، سر ، ناموس ،عزت ،مال ، ملي حاکمیت ، ملي خپلواکۍ ، مځکني بشپړتیا ، ملي ګټو او ملي نوامیسو ساتنه وکړي .

نو په دې اساس موږ ویلای شو چې پښتو او پښتونولي پښتانه هڅوي چې د خپل ملي ګټو د ساتني په خاطر د ګاونډیو او نړیوالو سره د معقولې ډیپلوماسۍ څخه کار واخلي او هیڅ وخت خپل هېواد په ډیپلوماتیکه ساحه کې تجرید نه کړي .

د پورته دلایلو پر اساس موږ ویلای شو چې د تاریخ په اوږدو کې د پښتو او پښتونولي قانون د پښتون ملت سیاسي ،اقتصادي ، ټولنیز او دفاعي روابط له نورو هېوادونو او قبایلو سره قانون بندي کړي وو او پښتنو د هغو قوانینو پراساس د نورو قومونو سره خپل سیاسي ، اقتصادي ، ټولنیز او دفاعي روابطو ته دوام ورکاوه .

نن هم پښتو او پښتونولي پښتانه سیاسي او دولتي مشران هڅوي چې د پښتونخوا دولت باید د خپل ګاونډیو هېوادونو ، د منطقې د هېوادونو ، د اسلامي نړۍ ،غربي نړۍ ، امریکا ، کاناډا ،جاپان ،هند ، چین ،روسیې او دنړۍ د نورو هېوادونو اونړیوالو موسسو سره د ملي ګټو ، ملي استقلال ، ملي حاکمیت ، او مځکنۍ بشپړتیا ته د متقابل احترام پراساس دوستانه اړیکو ته دوام ورکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

2: د ناموس د ساتنې په اړه:

پښتو او پښتونولي هر پښتون ته دا سپېڅلې دنده سپاري چې خپل د شخصي او ملي ناموس د ساتلو په لاره کې د سر او مال د قربانۍ څخه ډډه ونکړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر پښتون چې د خپل شخصي او ملي ناموس د ساتنې په لاره کې د سر او مال سپما وکړل ،هغه کس پښتون نه دی او یو بې ننګه او بې غیرته شخص بلل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون مجبور او مکلف دي چې د بل پښتون ناموس به هم د خپل ناموس په شان ساتي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتنی پښتون مجبور او مکلف دی چې د همسایه او حتا د خپل دښمن ناموس به هم د خپل ناموس په ډول ساتي .

حمید مومند په دې هکله داسې وايي:

چې د بل ننګ او ناموس ساتلای نه شي
وبه نه ساتي څوک خپل ننګ او ناموس

پښتانه خپله مېرمن ، لور ، خور ،مور او د کورنۍ نورې ښځې خپل ناموس ګڼي او د هغو د عزت څخه د خپل مال او سر په قیمت دفاع کوي او په عین ډول پښتو او پښتونولي پښتانه هڅوي چې د بل چا د ناموس عزت هم وکړي او د هغه څخه هم د خپل ناموس په شان دفاع وکړي .

پښتو او پښتونولي نه په سوله اونه په جنګ کې پښتنو ته دا اجازه ورکوي چې د بې ناموسۍ عمل وکړي .

پښتانه په خپل منځي جګړو کې یو بل سره وژني خو د خپل وژل شوي دښمن ناموس ته بې ناموسي نشي وراړولای .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه د خپل هېواد يعني ملي ناموس څخه د دفاع په جنګ کې په ډېره مېړانه متجاوزين وژني او يا يې په جنګ کې اسيران کوي ، خو د دښمن جنګي اسيران نه وژني او نه بد سلوک ورسره کوي ، بلکې د دې جنګي اسيرانو سره د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق ډېر په احترام برخورد کوي .

که د متجاوزينو زنانه او ماشومان د پښتنو له خوا په جنګ کې د جنګي اسيرانو په ډول ونيول شي ، نو پښتانه د دې اسيرانو سره د مېلمنو په څير برخورد کوي چې د دې خبرې د ثبوت لپاره موږ دلته څو لنډ تاريخي مثالونه د لوستونکو د معلوماتو لپاره ذکر کوو .

1: د پښتنو او انګريزانو په لمړی جنګ کښې.

د افغان او انګليس په لومړي جنګ کې پښتنو غازيانو د انګليسي متجاويزينو ښځې او ماشومان په جنګ کې اسيران ونيول خو د هغوی سره يې په ډېر احترام د مېلمنو په شان برخورد و کړ او په پوره ناموس دارۍ يې بېرته انګليسي دولت ته تسليم کړل ، د دې خبرې تصديق انګليسي ليډي سيل چې د پښتنو سره اسيره وه په هغه کتاب کښې چې ددی د خوا ليکل شوی دی پخپله کړی دی .

2: د شير شا سوری د پاچاهۍ په وخت کښې.

کله چې ستر پښتون شېرشاه سوري پر هندوستان حکومت کوي د دې ستر پاچا زوی په ناپوهۍ کې د يوه هندو مېرمنې ته په داسې حال کې کتلي و چې هغه لمبيدله ، هندو د دې امله پښتون پاچا ته عرض وکړې د هندو د عرض په مقابل کې پښتون عادل پاچا امر وکړي چې دده د زوی مېرمن دې هغسې لوڅه ولامبي چې هندو په هغه ډول ورته وګوري په کوم ډول چې شهزاده د هندو مېرمنې ته کتلي و .

3:دشير شاه سوری او همايون مغل په جنګ کښې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قنوج په جنګ کې شیر شاه سوري همایون مغل ته داسې سخته ماته ورکړه چې همایون پر یو شا توري آس د جنګ له میدان څخه وتښتیده خپلې ښځې ،ماشومان ، د شاهي حرم ټول اعضا او خزانې یې تر شا پرېښودې .

شیرشاه سوري د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو د قاتل ظالم مغل همایون او بابر د کورنۍ ټول شاهي حرم د خپل یو وفادار دوست خواص خان په لاس د "رهتاس" کلا ته په پوره احترام او ناموس دارۍ ولېږل ، هلته یې د مغلو د شاهي کورنۍ د ټولو غړو د رتبو مطابق د هغوی قدر او احترام وکړې او بیا یې وروسته د مغلو د شاهي کورنۍ ټول غړې په پوره احترام په تښتیدلي همایون مغل پسې لاهور ته ولیږل .

شیرشاه سوري خپل په دې پښتني عمل د پښتو او پښتونولي د قانون د ناموس دارۍ د اصل مطابق د دښمن ناموس هم په پوره درناوي وساتي .

4: د خیبر پر مقام د پښتنو او مغلو په جنګ کښې.

په (1672 ع) کال کې د پښتنو او مغلو ترمنځ د خیبر پر مقام جګړه وشوه چې ذکر یې پر خپل ځای راځي ، خو د دې جنګ په جریان کې پښتنو د مغلو د کابل او پېښور د صوبې د والي محمد امین(40000) څلویښت زره مغولي فوځ د خیبر په دره کې مات کړې والي محمد امین په تش لاس پر پښو په تیښته پیښور ته ولاړ .

په دې جګړه کې مغلو شرمناکه ماته وخوړه څلویښت زره فوځ یې د ازادۍ غوښتونکو پښتنو له لاسه تباشو ، د والي محمد امین لور ، ماندینه ، خور او مور او د نورو مغلو افسرانو ښځې او کوچنیان د پښتنو په لاس کې بندیان شول .

پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون د ناموس دارۍ د اصل مطابق د مغلو ښځې او ماشومان بېرته مغلو ته وسپارل ، خو د والي محمد امین ماندینې دوباره خپل مېړه ته د تللو څخه په دې سبب انکار وکړ چې د دې مېړه د څلویښت زره فوځ سره څنګه د شرمه ډکه ماته خوړلې وه ، هغه ښځه تر مرګه د پښتنو په وطن کې پاتې شوه او خپل پاتې ژوند یې خدای(ج) عبادت ته وقف کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیبر د ښېتي په ویاړ خوشحال خان بابا یو اوږد شعر ویلی چې موږ یې دلته صرف یو څو بیتونه راوړو .

نـه پـه ډېـرو نـه پـه لـږ دخـدای پـه کـړوده
لــږ لښــکر پــر ډېــر لښــکر مــومي ظفــر
څــه شــینواري څــه مهمنــد څــه افریــدي وو
چــې یــې مــات کــړ د صــوبې واړه لښــکر
دا طوفــان چــې پــر مغلــو بانــدي ســاز شــو
پــه کشــتن پــه اولجــو هــیڅ مکــړه نظــر
کــه اســان وو کــه فــیلان کــه اســبابونه
پــه انبــار انبــار ســپین زر وو کــه ســره زر
هغــه ښــې پــري پیکــري د پــالکیو
همګــې پــري پــوري لعــل در او ګــوهر
بنــدیواني شــوي پــه لاس د پښــتنو کــې
دا بــه څــوک کــا د مغــل د زړه بهــر
دا متــل د زمــاني دی څــه اوس نــه دی
چــې نــامرد خــر پــر پــالان وهــي نــه خــر

لنډه دا چې پښتو او پښتونولي پښتنو ته د خپل او د پردي د ناموس د ساتلو امر کوي .

د پښتو او پښتونولي دقانون پر اساس د پښتونخوا مځکنۍ بشپړتیا ، ملي حاکمیت ، ملي استقلال ، د پښتنو دین ، سر ، ناموس ،عزت ، مال ، ملي ګټې او داسې نور دیني ،پښتني او ملي ارزښتونه د پښتنو ملي نوامیس بلل کېږي ، د دې ملي نوامیسو څخه د سر او مال په قیمت دفاع د هر رښتیني پښتون دیني او پښتني فرض بلل کېږي .

هر پښتون چې د پورته ذکر شویو ارزښتونو ددفاع په لار کې خپل سر او مال وسپموي ، د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هغه کس پښتون نه بلل کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

3: د غيرت په اړه :

غيرت هغه مقدس حس دي چې په انسانانو کې د خپل دين ، مذهب ، ژوند ، ناموس ، عزت ، مال ، ملت ،قوم ، ژبې ، خپلواکۍ ، ملي حاکميت ، مځکني بشپړتيا ، ملي ګټو ، ملي نواميسو او داسې نورو ديني او ملي ارزښتونو او بنيادی حقوقو د ساتلو او دفاع په خاطر را پاريږي .

په انسان کښې هغه حس چې دوی د خپل دين ، مذهب ، ژوند ، ناموس ، عزت ، مال ، ملت ،قوم ، ژبې ، خپلواکۍ ، ملي حاکميت ، مځکني بشپړتيا ، ملي ګټو ، ملي نواميسو او داسې نورو ديني او ملي ارزښتونو او بنيادی حقوقو د ساتلو او دفاع په خاطر را پاروی

" غيرت " بلل کيږي .

د غيرت مقدس حس د انسانانو په خټه کې په متفاوت او بيل بيل تناسب اخښل شويدي ، ځينې خلک ډير غيرتي وي او ځينې لږ غيرتي وي ،ځنی انسانان بيا هيڅ غيرت نه لری ځکه چې ددوی د غيرت حس دوی د پورته ذکر شوو بنيادی حقوقو او ارزښتنو ددفاع د پاره نښی را پارولای.

د ځينو خلکو د غيرت حس د څو محدودو ارزښتونو ددفاع په خاطر راپاريږي ، مګر د ځينو نورو خلکو لپاره بيا داسې ډير ارزښتونه شته چې ددوی د غيرت حس د هغوی څخه دفاع خپل فرض ګڼي .

د نړۍ د هر ملت شتون او نه شتون په دې پورې اړه لري چې د هغه ملت د وګړو د غيرت مقدس حس څومره قوي او غښتلی دی .

په کوم ملت کې چې د غيرت حس قوي وي هغه ملت د خپل ملي ارزښتونو څخه په مېړانه دفاع کوي او خپل ملي ژوند ته تر ډيره وخته په عزت ، حرمت او استقلال سره دوام ورکولای شي ، په کوم ملت کې چې د غيرت مقدس حس کمزوری وي هغه ملت خپل مستقل ملي ژوند ته ډير دوام نشي ورکولای او ډير ژر د پرديو ملتونو تر اثر او غلامۍ لاندې راوستل کيږي او دا ملت اهسته اهسته خپل خاص بيلونکي خصلتونه له لاسه ورکوي او په حاکم ملت کې منحل او پنا کيږي .

د پښتون ملت په خټه کې هم د نورو ملتونو په شان د غيرت مقدس حس اخښل شوی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غیرت مقدس حس د پښتنو د فطرت (پښتو او پښتونولي) یو ډیر مهم او زرین اصل دی .

د "پښتو او پښتونولي" د لرغونی قانون پر اساس د هر رښتني پښتون د غیرت مقدس حس باید د خپل دین ، سر ، ناموس ،عزت ،ملت ، ژبي ،قوم ، مال ، ملي حاکمیت ، ملي خپلواکۍ ، د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا ، ملي ګټو ، ملي نوامیسو ، د پښتو او پښتونولي د قانون ، حق ، رښتیا ، عدالت ، د مظلوم څخه ددفاع او داسي نورو دیني او ملي ارزښتونو د دفاع په خاطر راوپاریږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر پښتون کس چې د خپل دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، پښتون ملت ، ملي حاکمیت ، ملي خپلواکۍ ، ملي ګټو ، ملي نوامیسو ، د پښتونخوا د ارضي تمامیت ، پښتو ژبې ، خپل کورنۍ ، ناموس ، حق ، رښتیا ،عدالت ، دمظلوم ، شرف ، عزت او د پښتنو د داسې نورو دیني ، ملي او پښتني ارزښتونو څخه د دفاع په خاطر غیرت نه کوي هغه کس ته د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس بې غیرته کس ویل کیږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس بې غیرته او بې ننګه شخص پښتون نه بلل کیږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر پښتون کس چې په خپل هیواد کې د پښتون ستر ملت لپاره د غلامۍ ، محکومیت ، ذلت ، ذلالت ، نامردۍ ، چاپلوسۍ ، غوړمالۍ ، محرومیت او بې پتۍ ژوند ویني او د دې ناخوالو په مقابل کې یې پښتني غیرت نه راپاریږي او په پښتني میړانه او سر ښندنه د مبارزې میدان ته نه را دانګي او په یوه او بله بهانه ځان پټوي او تیرباسي،هغه کس پښتون نه دی او د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس بې ننګه او بې غیرته کس بلل کیږي .

پښتون ستر ملت د پښتونخوا په پاکه خاورکې د زرګونو کلونو راهیسې د خپل پښتني غیرت د مقدس حس په زور تر نن پورې د تاریخ د یرغل ګرو په مقابل کې ژوندي او بریالي پاتي شوي دي .

د پښتون ملت د "پښتني غیرت" مقدس حس د پښتون ملت د دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا ، ملي خپلواکۍ ، ملي حاکمیت ، ملي ګټو ، ملي نوامیسو ، پښتو ژبې ، د پښتو او پښتونولي د قانون او داسې نورو دینی،ملي او پښتني ارزښتونو او حقوقو د دفاع بې زواله او ابدي قوت بلل کیږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

4: د بسپنې په اړه:

که د ځینو دعوا ملوا و سببونو پر اساس یو پښتون په اقتصادي لحاظ غریب شي ، نو په دي حالاتو کې د " پښتو او پښتونولي " د قانون پر اساس د دې سړي کورنۍ ، لیرې او نږدې قریبان او عزیزان پښتني دنده لري چې د دې غریب شوي پښتون سره د خپل توان په اندازه حتما اقتصادي مرسته وکړي چې دي عمل ته په پښتو او پښتونولي کې ،،بسپنه،، وایي .

بسپنه د پښتو او پښتو نولي یو اساسي اصل دي او د همدې پښتني اصل پر بنیاد په پښتني ټولنه کې پښتانه په اقتصادي لحاظ یو له بل سره مرستي کوي او په اقتصادي لحاظ لویدلي کورنۍ اقتصادي ماتي ته نه پریږدي ځکه چې دا ډول سخت اقتصادي مشکلات اکثره وخت په ټولنه کې زیات اخلاقي او ټولنیز فسادونه منځ ته راوړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون د بسپنې زرین اصل پښتني کورنۍ د زیات اقتصادي فشار څخه ساتلي دي ، کوم چې په انساني ټولنو کې د زیاتو ټولنیزو فسادو سبب کیږي .

د پښتو او پښتونولي د بسپنې زرین اصل د پښتنو کورنیو او افرادو ترمنځ مینه او محبت هم ډیروي .

د پښتو او پښتونولي د "بسپنې " اصل په پښتنو کې باور او ډاډ پیدا کوي ، د اقتصادي سختۍ په وخت کې یو پښتون د تنهایۍ او نا امیدۍ احساس نه کوي ،ځکه چې دده کورنۍ او ټولنه دده مرستي ته ورځي او دوی د مشکلاتو څخه خلاصوي ، چې دا ټولنیز باور او ډاډ پښتني ټولنې ته په روحي لحاظ ټولنیز باور ،ارام او ثبات راوړي .

د پښتو او پښتونولي د "بسپنې " زرین اصل د پښتني ټولنې افراد او کورنۍ د اقتصادي ماتي څخه ژغوري ، د کورنیو او افرادو باور او اعتماد پر خپل نږدي او لیرې کورنۍ ډیروي ، د هغو ترمنځ مینه او محبت ډیروي او په پښتني ټولنه کې د اقتصادي بحران په وجه د اخلاقي فساد او جرایمو د پراختیا مخه نیسي .

پښتنو د بسپنې اصل په یوه متل کې داسې بیان کړیي دي .

،، د ډیرې لرګي د یوه غوزي یا د ډیرو همسا د یوه ګیډي . ،،

(c) ketabton.com: The Digital Library

5: د پناه ورکولو په اړه :

د "پښتو او پښتونولي" قانون هر پښتون ته حکم کوي ، هر څوک چې د پښتنو د پنا د قانون مطابق ددوی څخه پناه وغواړي هغه ته به پناه ورکوي ، که څه هم د پناه غوښتونکي څخه ظلم شوي وي ، خو د پناه غوښتلو په وخت کې د ناتوانۍ او مظلوميت له سببه د بل پښتون څخه پناه غواړي .

د پښتنو څخه د پنا غوښتلو څو ډولونه دي چې زه دلته صرف دري ډولونو ته لنډه اشاره کوم .

الف : د پنا غوښتلو په خاطر د چا کورته ښځه يا ښځې ورليږل:

کله چې يو څوک د يو پښتون څخه د پنا غوښتلو هيله لري ، نو خپل د کور يوه ښځه(مېرمن ، لور ، خور ، مور ، ورينداره . . .) د هغه کلي د ښځو د اوبو وړلو ګودر ته ورليږي .

په پښتنو کې دا عام معمول دي چې د کلي ښځې ثابت او غټ مازيګر د کلي د کاريز چينې او يا د رود غاړې ته د اوبو د راوړلو لپاره ځي چې عمده هدف يې د کلي د ښځو يو له بل سره ليدل ، خبرې کول او اوبه راوړل وي .

پرکوم ځای چې د کلي ښځې سهار او مازيګرسره را ټوليږي يو له بل سره مجلس اوخبرې کوي او د کور لپاره اوبه هم راوړي په پښتنو کې دي ځای ته (ګودر) وايي .

ګودرد پښتنو په فولکلوريکو ادبياتو کې ښه ښايسته مقام لري او اکثره وخت دګودرلار د مينانو د ليدواود پيغامونو د تبادلي ځای هم وي لکه چې وايي:

پرګودرسورسالو ښکاره شو * ما ويل په تورو اوبو اورولګيدنه .

ما د ګودرپرغاړه ښخ کړی * چې مي همزولي مات منګي پرقبرږدينه .

پرګودرجوړه هنګامه شوه* د پيغلوجنګ دي په منګو ويشتل کوينه .

که دی زما ديدن په کاروی * دګودر غاړه اجاره واخله مينه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د پنا غوښتونکي کس د کور ښځه ګودر ته راشي ، نو پر ګودر د ناستو ښځو څخه د مورد نظر سړي د مېرمني پوښتنه کوي کله چې يې دا ښځه وپېژندله ، نو ور وړاندي کېږي او د هغې ښځې پلو ته غوټه ورکوي او ټولي حاضرې ښځې دا حالت ګوري .

د کومي ښځې پلو ته چې غوټه ورکول شوه هغه ښځه چې کور ته ولاړه شي نو خپل د کوراصلي مشرته (خاوند ،ورور،پلار،زوی) ته وايي چې نن پر ګودر يوې ښځې زما پلو غوټه کړيي .

نارينه د دې خبرې په اورېدو سمدستي پوهيږي چې دا د کومي محتاجې کورنۍ ښځه ده او دا کورنۍ زما څخه پنا غواړي .

دا کس دستي مسجد او هجرې ته راوزي او دا خبره د خپل کور او کهول سره شريکوي او په شاو خوا کې پنا غوښتونکي خلک پيدا کوي او په ډېر عزت يې خپل کلي ته راولي او په خپل کلي کې پنا ورکوي ، دا پنا تر هغه وخته دوام کوي تر څو د دې پنا غوښتونکي مشکل د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق حل شوي نوي .

که د پنا په وخت کې د پنا غوښتونکي دښمن کوښښ وکړي چې پر پنا غوښتونکي حمله وکړي ، نو پنا ورکونکي پښتون به د خپل سر او مال په قيمت د خپل پناهنده يعنې همسايه څخه دفاع کوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پنا هنده د پنا ورکونکي همسايه دي ،پښتو او پښتونولي هر پښتون ته حکم کوي چې د خپل همسايه څخه دفاع د هر پښتون پښتني فرض دي .

ب : د يو پښتون د کور مخ ته پسه يا غويي حلا لول:

که څوک غواړي چې د يو پښتون همسايه شي نو د هغه د بې خبرۍ په حالت کې د هغه د کور يا مسجد مخ ته پسه يا غويي حلالوي ، نو په دې صورت کې د کور خاوند د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس مجبور دي چې پناغوښتونکي ته به پنا ورکوي .

ج : د يو قوم پر هديره د پسه يا غوايي حلالول:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څوک د یوه قوم څخه پنا غواړي ،په دي صورت کې به پنا غوښتونکي د دې قوم پريو مشترکه اومشهوره هديره پسه یاغويي حلالوي چې د دې عمل په کولو سره نوموړي شخص د ټول قوم پناهنده یا همسایه بلل کيږی .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق دا سړي د ټول قوم همسایه شو او ټول قوم به تر هغه وخته خپل د دې همسایه څخه دفاع کوي تر څو د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق يې د دې سړي او دده د دښمنانو تر منځ مشکل ورحل کړي نه وي .

6: مېلمه پالنه او د مېلمه څخه ددفاع په اړه:

علامه عبدالحي حبيبې وايي چې د پښتنو ټولنيز او طبعي محيط په دوی کې ځني ملي دودونه پيدا کړل .

پښتانه د متقابل احترام ډېر پلوي کوي ، کله چې به د يوې قبيلي يو سړي د سفر په مقصد بلي قبيلي ته ولاړ هلته به د ښاري ژوند په څير د خوراک ،څښاک او اوسيدو لپاره کافي امکانات نه وو ، نو د کوربه قبيلي خلک به مجبور و چې دې مسافروته د خوراک ،څښاک او اوسيدو ځای برابر کړي . .
.

دې متقابل عمل په پښتنو کې د مېلمه پالني روحيه ايجاد کړه او د پښتنو په هر کلي کې د ميلمنو لپاره هجرې او ديرې ايجاد شوي .

بالاخره مېلمه پالنه د پښتو او پښتونولي يو نه جلا کيدونکي جز وګرځيد .

او هر پښتون د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس ځان مجبور او مکلف بولي چې د ميلمنو پالنه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه مشران او د عزت خلک په دي فخر کوي چې په خپله هجره کې خپلو میلمنو ته په خپله چاي ، او به او ډوډی وړاندي کړي .

کرنل میلسن وايي : (پښتانه مېلمه دوسته او د فقیرانو په باب سخیان دي) .

سید جما الدین افغان وايي:

(پښتانه د غرباوو او مساکینو عزت او نما نځنه کوي .)

هسپانوي ډاکتر سرنهري هرآس وايي :

(. . . د پښتنو د دي طبعي او مخلصانه احتراماتو او نمانځلو نتیجه دا وي چې سړي په افغانستان یا پښتونخوا کې دا خیال کوي چې په خپل کور کې یم .)

بیله افغانستان یا پښتونخوا په بل هیڅ ځای کې د انساني ورورولی حس دومره زیات او عام نه لیدل کېږي .

لنډه دا چې د پښتنو په هېواد پښتونخوا کې هیڅ مسافر او بې وزلي ته د سفر په وخت کې د ځان سره دلاري د خرڅ دوړلوضرورت نشته .

په پښتونخوا کې پښتانه پر خپل مېلمه غیرت کوي او هر څوک چې د پښتنو مېلمه ته په سپکه وګوري او یا یې د ازارولو کوښښ وکړي پښتانه د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د خپل مېلمه څخه داسې دفاع کوي ، لکه د خپل ځان څخه چې دفاع کوي .

که پښتانه پوه شي چې د دوی مېلمه او یا یو مسافر ته ددوی په سیمه کې خطر پیښیږي ، نو په دي حالت کې پښتانه د خپل ځان او مسافر دعزت د ساتلو په خاطر وسله په لاس مېلمه او مسافر د خپلي سیمي څخه په بدرګه تیروي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس مېلمه پالنه د پښتون ملت د فطرت جز او د پښتو او پښتونولي د قانون یو ډېر مهم اصل دي .

د پښتون ملت هر کس ، کورنۍ او قوم ځان مکلف ګڼي چې د میلمنو عزت ،درناوي او پالنه وکړي .

موږ دلته د ګرانو لوستونکو د پاره د پښتنو د مېلمه پالني څو مثالونه ذکر کوو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱: د کلي مېلمه کېدل:

يو يا څو مسافر دضرورت پر اساس د پښتنو يو داسې کلي ته د شپې تيرولو د پاره ورځي چې پـه هغـه کلي کې هيڅوک هم نه پيژني .

دا مسافر د کلي داوسيدونکو بې اجازې د کلي مسجد يا حجرې ته ورځي او هلته کښيني .

د کلي خلک چې کله مسافر په خپل مسجد يا د کلي په حجره کې ووينې نو پـه ډېر احتـرام د مېلمـه پـه نوم روغبړ او ستړې مشي ورسره کوي .

کوم وخت چې ډېر وخت راشي که مېلمه يو يا دوه نفره وي نو د کلي يو يا دوه نفره دا ميلمانه خپل شخصي حجرې ته بيايي او هلته د خپل وس مطابق غذا ورکوي او بيرته يې د استراحت د پاره د کلي مسجد او يا د کلي مشترکې حجرې ته راولي .

څني وخت چې ميلمانه ډېروي نو په دې صورت کې د کلي ټولي کورنۍ د خپل توان مطابق ميلمانه خپل حجرې ته بيايي اوغذا ورکوي.

۲: ديوه کور ميلمانه

د پښتنو اکثره خانان او ماړه خلک تنها خپلې حجرې لري ، هر څومره ميلمانه چې دده حجرې ته راشي نودا دکلي مشر دي ټولو ميلمو ته دخپل توان مطابق عذا ورکوي ،او دا ميلمانه د کلي پر نورو اوسيدونکو نه ويشي.

د پښتنو اکثره ماړه او د عزت او غيرت خلک يو د بل سره په سيالي ستړې حجرې جوړوي او په ډېره ميړانه او سخاوت د خپل ميلمنو ساتنه او پالنه کوي

د پښتنو مشرانو په حجرو کې په مياشتو مياشتو ميلمانه پراته وي او د کور د ماليک د خوا هغوی ته غذا ورکول کيږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس کوربه هيڅکله د مېلمه څخه دا پوښتنه نه کوي چې:

نوم دي څوک دي ؟

د کومه ځايه راغلي يې ؟

کوم ځای ته ځې ؟

کله ځې ؟ او داسې نور .

د مېلمه پالنې په باره کې د جايي او کو چې پښتنو دود او دستور يو دی.

کله چې ميلمانه د پښتنو حجرې ته راشي که نارينه په کور کې نوي نو پښتنې مېرمنې هم مېلمه يا ميلمانه ورې نه پرېږدي ،کوچۍ پښتنې مستقيما مېلمه يا ميلمنو ته غذا راوړي ،او جايي مستورې پښتنې د ماشومانو پلاس ميلمنو ته غذا ورليږي.

زمونږ د پيغمبر د قول مطابق يو مسلمان بايد صرف تر درو ورځو پورې د خپل توان مطابق د ميلمه عزت وکړی، پس له درو ورځو ميلمه پر کوربه د ميلمستيا حق نلری، پښتانه تقريباً تر ډېر زيات وخت پورې د خپل توان مطابق د ميلمه عزت کوی.

ځنې پښتانه قومونه د مېلمه پالنې په باره کې خپل خاص رواج لري چې موږ دلته د څو پښتنې قومونو د ميلمستيا رواج ته يو ډېره لنډه کتنه کوو.

۱: د مرانيو يا شيرانيو پښتنو ميلمستيا :

مراني پښتانه د ژوب دولايت د قيصه غره يا شنه غره په لمنو کې پراته دي ،د نورو پښتنو قومونو په شان مېلمه پال او توريالي دي.

کله چې د يو مراني کورته يو شمله ور پښتون ،يو ميړه پښتون يعنې داسې پښتون چې په ورځنې ژوند کې د پښتو او پښتونولي پيرو وي مېلمه شي ، نو دا مراني که هر څومره غريب هم وي بيا هم خپل دي مېلمه ته حتما پسه حلالوي.

په مرانيو کې چې يو سړي هر څومره ډېري پيسې ولري خو چې پښتو او پښتونولي ونه لري د شملي پښتون نه بلل کېږي او که د چا مېلمه شي څوک د ده د ميلمستيا په خاطر پسه نه ورته حلالوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکور خاوند چې کله پسه حلال کړي نو خپل د کلي د هر کور مشر ته خبر ورکوي چې نن پلاني خان زما مېلمه دي تاسو هم دده د مېلمستيا په احترام نن مازيگر حجري يا مسجد ته راشي.

دکلي د هر کور مشر مازيگر تعين شوي ځای ته راځي، کله چې د کلي ټول را دعوت شوي خلگ دمېلمه سره يو ځای شول نو د کور خاوند په يو غوري يا مجمه کې دحلال شوي پسه پوخ کړل شوي سر د مېلمه مخ ته ايږدي ، ددې خبري معني داده چې د مېلمه په احترام بل حيوان نه ،بلکې پسه حلال شويدي.

په مراتيو کې دا دستور دي چې د يو مېلمه د لا زيات عزت او احترام په خاطر مېلمه ته پسه حلالوي، يا په بل عبارت دمراتيو په رواج کښې دمیلمه تر ټولو زيات احترام کول و میلمه ته پسه حلالول دی.

مېلمه د پسه د پاخه شوي سر څخه يوه ګوله غوښې خوري او نور د پسه سر ناستو خلگو ته وړاندي کوي.

وروسته بيا د کور خاوند د لړمون او کولمو څخه بغير ټول پوخ شوي پسه په مجمو کې د مېلمه مخ ته ايږدي.

مېلمه په دې وخت کې پر ناستو خلگو رږغ کوي چې ايا په دې کلي کې زما د قوم څخه يوه ښځه واده شوې ده ؟

که مېلمه په قوم کاکړ وي د سوال معني يې داده چې په دې کلي کې يو چا د کاکړي ښځې سره واده کړيدي او هغه ښځه اوس ژوندي ده ؟

که د مېلمه د قوم څخه يوه يا تر يوه زياتي ښځې په دې کلي کې واده وي ،نو د کلي خلک ورته وايي چې ستا د قوم څخه يوه يا تر يوه زياتي ښځې په دې کلي کې واده دي او د غه نفر يې خاوند يا زوی دي . . .

په دې وخت کې مېلمه د پسه د پخو غوښو څخه يوه اندازه جلاکوي او وايي چې دا زما د خورلنې يا خورلنو برخه ده.

مېلمه دا دخورلنې برخه د خورلنې خاوند يا زوی ته ورکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په دې کلي کې د مېلمه د قوم څخه تر يوه زياتي ښځې واده شوي وي نو دا د خورلنۍ برخه د هغو ښځو د خاوندانو او يا زامنو ترمنځ سره ويشل کېږي.

وروسته مېلمه د کلي پر خلکو ږغ کوي چې ستاسو د کلي ميره څوک دي ؟

د کلي خلک خپل د کلي ميره ورښيي چې پلاني زموږ د کلي ميره دي که هغه کس په خپله ناست وو خو ښه خبره ده او که په خپله حاضر نه وو ، زوی يا ورور به يې حاضروي مېلمه د پسه راسته ورون د لم د يوې برخې سره راپرې کوي او د کلي ميره ته يې وړاندې کوي.

د مرانيو په اصطلاح د کلي د ميره برخې ته (ښونګۍ) وايي ، او د مېلمه د پسه ښونګۍ د کلي د ميره برخه ده.

ورسته مېلمه د کلي د خلکو څخه پوښتنه کوي چې ستاسو د کلي سپي يا بې غيرته څوک دي ؟

د کلي خلک مېلمه ته د کلي بې غيرته ورښيي ،که هغه کس په خپله حاضر نه وو نو ورور يا زوی يې حاضروي.

مېلمه د پسه چپه لاس يا ووزې پرې کوي او د کلي سپي او يا د هغه زوی يا ورور ته يې ورکوي.

د پسه پاتې برخه غوښې مېلمه د کلي بر خلکو په مساوي ډول ويشي

په دې ډول د مېلمه ميلمستيا پای ته رسيږي د کلي خلک خپل برخې غوښې خپل کورونو ته وړي او مېلمه د کور د خاوند سره د هغه حجرې ته ځي او هلته د شپې ډوډی خوري.

مرانې په حقيقت کې د خپل مېلمه ډېرعزت کوي ، د کلي د خلکو په وړاندې د سر په شمول يو پوخ شوي پسه د مېلمه په وړاندې ايږدي ،مېلمه هم دا دده د ميلمستيا پسه د کلي په ټولو خلکو د هغوی د کليوالي رتبې مطابق ويشي

مرانې خپل د ميلمه پالنی په دود په حقيقت کې خپل ميلمه په ډير عزت سره د خپل کلی ټولو خلکو ته معرفی کوی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلچسپه خبره خو داده چې مېلمه د پسه په دې ویش کې د خپل قوم د ښځو حق هم د خورلنې په نوم د هغې کورته لیږي ، چې دا عمل په حقیقت کې د ښځې او خورلنې مقام ته د پوره درنښت او احترام معني لري.

۲: د بیټنیو پښتنو مېلمه پالنه

د پښتنو کره چې ځوک مېلمه شي نو اکثره وخت د کور خاوند مېلمه ته تر مړیدو وروسته هم څو واره ست کوي چې ته څه نوره ډوډۍ هم درواخله ،دا ځکه چې د کور خاوند په دې فکر کې وي چې شاید مېلمه به شرمیږي او ځان به یې نه وي موړ کړي.

خو کله چې یو څوک د بیټنیو پښتنو مېلمه شي ،کله چې دسترخوان وغوړیږي او ټول خلګ ډوډۍ وخوري او د موړتیا د سببه لاس ونیسي ،نو په دې وخت کې د کور خاوند پرمېلمه اسرار کوي او هغه تقربا مجبوروي چې دا لاندې ګولې نورې هم وخوري ،مثلا کوربه مېلمه ته وایي چې:

د خدایې(ج) د پاره به یوه ګوله ډوډۍ نوره هم خوري ،کله چې میلمه د خدای(ج) به خاطر یوه ګوله وکړل بیاورته وایې چې:

د رسول الله په خاطر به یوه ګوله ډوډۍ نوره هم خوري.

د حضرت ابوبکر صدیق په خاطر به یوه ګوله ډوډۍ نوره هم خوري

د حضرت عمر فاروق په خاطر به یوه ګوله ډوډۍ نوره هم خوري

د حضرت عثمان(رض)په خاطر به یوه ګوله ډوډۍ نوره هم خوري

د حضرت علي (رض) په خاطر به یوه ګوله ډوډۍ نوره هم خوري

لنډه دا چې د بیټ نیکه په نوم لا هم یوه ګوله ډوډۍ په مېلمه خوري دا جبري ګولې تقریبا تر شل ډېریږي.

څوک چې د بیټنیو پښتنو په عادت بلد وي نو تر دوی دري ګولو وروسته لاس نیسي او وروسته بیا جبري ګولې خوری.

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څوک د بيټنيو په عادت بلد نه وي او ځان موړ کړي ،وروسته د کوربه د خوا مجبوره شي او تقريبا شل نوري جبري ګولي هم وخوري نو ددې مېلمه دي خداي(ج) پرده وکړي چې ناجوړه نشي.

دبيټنيو دا ټينګار د مېلمه د په عذابيدو په خاطر ندي بلکې د مېلمه سره د زياتي ميني او احترام په خاطر دي چې نه بايده مېلمه د شرمه وږي پاتې نشي.

۳: د سليمانخيلو مېلمه پالنه:

کله چې د سلمانخيل کره مېلمه راشي نو کوربه کوښښ کوي چې د زيات څخه زيات خواړه د مېلمه مخ ته کېږدي ترڅو مېلمه د غذا د کموالي په خاطر ژر لاس ونه نسي او وږي پاتې نشي.

که کوربه ډېرغريب وی بيا هم کوښښ کوي چې په کور کې د اولاد د پاره هيڅ خواړه پري نږدي او ټول د مېلمه په وړاندي کېږدي تر څو هغه په موړ شي.

د کوربه هدف داوي چې دده عيال دي وږي پاتې شي خو مېلمه دي موړشي.

که چېري مېلمه د دسترخوان ټوله ډوډۍ وخوړل نو په دې صورت کې کوربه نهايت زيات خوابدي کېږي او د مېلمه دا عمل چې ټول دسترخوان يې خالي کړي ،د مېلمه د خوا د کوربه ډېره زياته بې عزتي بولي.

د پورته فرمول پر اساس يو مېلمه بايد هيڅ وخت د سليمانخيل دسترخوان مطلق خالي نکړي ځکه چې دا عمل د کوربه د سختي خوابدۍ او شرم سبب کېږي.

د پښتنو په منځ کې دا معمول دي چې هيڅوک د هيچا دسترخوان په مطلق ډول نه خالي کوي ، که پر دسترخوان ناست خلک وږي هم وي بايد د کوربه د عزت ساتلو په خاطر بيا هم يوه اندازه غذا په دسترخوان کې پريږدي.

۴: د کاکړانو مېلمه پالنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکړ پښتانه د نورو پښتنو په شان په ټوله پښتونخوا کې تيت پراته دي ،خو د کاکړانو زياته برخه دژوب ،بوري ،مسلم باغ ،زيارت او پښين په شاوخواکې اوسيږي چې دکاکړانو د اوسيدو دي سيمو ته ځني خلک کاکړستان هم وايي.

پښتانه په مجموع کې پر خپل قول او وعده ټينګ ولاړ خلک دي ،خو کاکړان بيا په دې باره کې خاص شهرت لري.

په پښتنو کې عام او خاص دا خبره کوي چې دکاکړ قول قسم دي

ځني وخت يو کس بل کس ته د وعدي دښه پوخوالي په خاطروايي چې:

زما دا يوه کاکړي ده.

ددې خبري معني داده چې زه د کاکړ په شان پر خپل قول او وعده ټينګ ولاړيم.

کاکړان هم د نورو پښتنو په څير زيات مېلمه پاله خلک دي او د نورو پښتنو په څير دميلمنو ډېر درناوي او پالنه کوي.

تردي نږدي وختونو پورې چې په پښتنو کې د پښتو او پښتونولي او اسلام پيروي تر نن ډېره ټينګه وه ،کله چې به د کاکړانو کورته ددوی يو ډېر نږدې او عزت مند مېلمه راغلي دنور عزت او احترام سره سره به کله دکورنۍ پيغله اينجلي هم ددې مېلمه احترام ته ورتلل او د هغه ميلمه سره به يې دهغه د کورنۍ دحال او حوال په باره کښې خبرې او مجلس کوي.

کاکړانو د باعزته مېلمه او د کورنۍ د پيغلي اينجلۍ ترمنځ پاکو خبرو اترو ته(وچ مجلس) ويلي.

د باعزته مېلمه او د کورنۍ د پيغلي اينجلۍ ترمنځ مجلس دکورنۍ د غړو څخه پټ نه وو بلکې ټوله کورنۍ په جريان کې وه.

دمېلمه او د کورنۍ د پيغلي اينجلۍ ترمنځ وچ مجلس سل فيصده پاک او سپيڅلي وو ،دهرډول نا مشروع عمل پيښيدل دمېلمه او اينجلي د مرګ سبب کېدل ،همدا علت وو چې د کاکړانو وچ مجلسونه تقريبا ټول پاک او سپيڅلي وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷: میړانه ،میړنتوب یا نارینتوب په اړه:

پښتو او پښتونولي هرپښتون ته حکم کوي چې په هر وخت او هر ځای کې به د خپل دین ، سر ،ناموس ، عزت ، مال ، عدالت ، نیکۍ ،پښتوژبي ،خپلواکۍ ،ملي حاکمیت ،د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا ، ملي ګټو ،ملي نوامیسو او داسې نورو دیني ،ملي او پښتني ارزښتونو په دفاع کې په ډېره میړانه ،میړنتوب او نارینتوب هرډول مالي او ځاني قربانۍ ته حاضر او اماده ولاړ وي.

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هر رښتني پښتون په هر ځای او هر وخت کې د دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، هیواد ،پښتون ملت ،پښتوژبي ، خپلواکۍ ، ملي حاکمیت ، د پښتونخوا د ارضي تمامیت ، ملي ګټو ، ملي نوامیسو او داسې نورو دیني ، ملي او پښتني ارزښتونو د دفاع ننګیالي او میړني عسکر دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتون ملت د دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، وطن ، ولس ، استقلال ، حق ، عدالت ،پښتون ملت ،پښتو ژبي ، ملي حاکمیت ،دپښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا او داسې نورو دیني ، ملي او پښتني ارزښتونو څخه دفاع میړانه ، میړنتوب او نارینتوب بلل کیږي .

د ظالم او ظلم په مقابل کې دربدل میړانه او میړنتوب بلل کیږي .

د محتاج او نیازمند د ضرورت رفع کول میړانه او نارینتوب بلل کیږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هر هغه څوک چې میړانه ، میړنتوب او نارینتوب نه لري پښتون نه بلل کیږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس بې میړاني پښتون ،پښتون نه دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پراساس کوم پښتون ته چې دده د کړنو په سبب پښتون ونه ویل شي ، په پښتني ټولنه کې د دې نه بل ستر سپکاوي د انسان لپاره نشته .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق یو رښتیني پښتون باید همیشه د خپل دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، وطن ، ولس ، حق ، ملي خپلواکۍ ، ملي حاکمیت ، پښتوژبي ،د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا ، ملي ګټو ، ملي نوامیسو او داسې نورو دیني ، ملي او پښتني ارزښتونو د دفاع لپاره د خپل میړاني ، میړنتوب او نارینتوب د اصل پر اساس د مال او سرقربانۍ ته حاضر او اماده ولاړ وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو ميړني او رښتيني پښتون بايد د ژوند په هره لحظه کې دا ميړانه ، ميړنتوب او نارينتوب ولري چې د خپل سر او مال په قرباني د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، حق ، عدالت ، مظلوم ، استقلال ، د پښتونخوا د ځمکنۍ بشپړتيا ، ملي حاکميت ، ملي گټو ، ملي نواميسو ،پښتواوپښتونولي ،اود پښتوژبې څخه د فاع وکړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر هغه پښتون چې د پورته ذکر شوو عالي اسلامي ، انساني اوپښتني ارزښتونو څخه د سر او مال په قيمت په ميړانه ، ميړنتوب او نارنتوب دفاع نه کوي هغه کس پښتون نه بلل کېږي .

8: د ننواتي او بخښنې په اړه:

ننواتي په پښتني اصطلاح کې دبخښني په خاطر عذراو زارۍ ته ويل کېږي .

ننواتي د پښتواو پښتونولي دلرغوني قانون يو ډېر مهم اصل دي .

پښتو او پښتونولي ملامت هڅوي چې متضرر ته ننواتي ورشي ، او متضرر پښتون هم د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس مجبور دي چې د خپل دښمن ننواتي ومني .

ننواتي کول او ننواتي منل د پښتواو پښتونولي يوزرين اصل دي .

پښتانه ډېر زيات کوښښ کوي چې خپل منځي مشکلات د جرگو او مرکو د لاري حل کړي .

کله چې د پښتنو ترمنځ داسې ستر مشکلات منځته راشي چې د جرگې د لاري نه حليږي ، په دې صورت د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د مشکل د حل په خاطر ملامت پښتون مجبور دي چې د خپل دښمن کورته په ننواتي ورشي ، کله چې يو پښتون د خپل پښتون دښمن کورته په ننواتي ورشي ،نو متضرر پښتون هم مجبوردي چې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس حتما د خپل دښمن ننواتي ومني او هغه وبخښي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننواتي مسئله هغه وخت په پښتنو کې منځته راځي چې د پښتنو ترمنځ داسې ستړې دښمنۍ او لنجې منځته راشي چې د جرګو او مرکو له لارې يې د حل څخه خلک نا اميده وي ، نو داسې نه حل کېدونکي مشکل د حل لپاره پښتو او پښتونولي د ننواتي له لارې د موجود مشکل حتمي حل را ايستلی دی .

د ننواتي کولو ترتيب داسې دی چې ملامت پښتون به د قوم د قدر وړ مشرانو ، سيدانو ، ملايانو او نورو مخورو کسانو سره قران شريف په لاس د متضرر پښتون کورته په ننواتي ورځي .

يو پسه يا څو پسونه د متضرر شخص د کور مخې ته د ننواتي په نوم حلالوي .

کله کله خو ملامت پښتون پړی ، تبره چاړه او قران شريف د خپل دښمن پر وړاندې ږدي ، ملامت پښتون په خپله او يا دده سره د ورسره کسانو له جملې څخه يو نفر متضرر پښتون ته داسې مخاطب کېږي:

زه ستا مجرم يم ، ستا خوښه ده که مې حلالوې دا پړی دې زما لاس پرې راوتړه او دا چاړه ده زما غاړه پرې را پرې کړه او يا مې د دې قران شريف او د دې مشرانو د ننواتي په خاطرو بخښه .

ځينې وخت چې موضوع ډېره سخته وي د ننواتي کونکو په ډله کې د ملامت کور يوه يا تر يوې ډېرې ښځې هم شاملې وي .

دا چې د ننواتي کونکو له ډلې سره د جرم اصلي فاعل هم د رسۍ او چړې سره د خپل دښمن کورته د ننواتي په ډول ورځي معنا يې داده چې د جرم اصلي فاعل د خپل دښمن پر وړاندې د تسليمۍ سر ټيټوي ورته وايي چې په دې رسۍ مې لاس او پښې راوتړه او په دې چاړه مې د دې ولس ترمخ حلال کړه ، يعنې دا چې يو پښتون د خپل ژوند او مرګ اختيار د ولس پر وړاندې د ملامت په حيث د خپل دښمن په لاس کې ورکوي او په عين حال کې په خپل دې عمل دې په خپله او د ننواتي د ډلې پواسطه د مقابل لوري څخه د بخښنې او ترحم غوښتنه هم کوي .

د ملامت پښتون د خوا متضرر پښتون ته د ننواتي کولو په سبب په قوم او ولس کې د متضرر پښتون عزت او حيثيت دوباره برحاله کېږي ځکه چې د جرم د اصلي فاعل او د هغه د کورنۍ له خوا ننواتي دا معنا لري چې متضرر پښتون د خپل دښمن څخه خپل بدل واخستې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د ننواتي له ډلې سره د جرم فاعل پښتون د خپل ژوند او مرګ اختيار د ولس پر وړاندې د خپل دښمن په لاس کې ورکړي ، په دې وخت کې متضرر پښتون د پښتو او پښتونولي د لرغوني قانون پر اساس خپل دښمن بخښي او د دې دوو دښمنانو او د دوی د کورنيو او قومونو ترمنځ دا دښمني نه تنها د تل لپاره حل او فصل کېږي ، بلکې په اکثرو وختونو کې په پخې دوستۍ بدلېږي .

د پورته دلايلو پر اساس موږ ويلای شو چې د پښتو او پښتونولي د قانون د ننواتي زرين اصل په پښتني ټولنه کې د ډېرو سختو دښمنيو د ختمېدو ډېره معقوله لاره ده .

ننواتي په پښتني ټولنه کې بدۍ او دښمنۍ ختموي او د پښتني ټولنې وګړو ته سوله ، دوستي او ارام ژوند بخښي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د خپل منځي سترو شخړو د حل او فصل په خاطر دې ملامت پښتون د متضرر پښتون کورته ننواتي وکړي او متضرر پښتون دې د ملامت پښتون ننواتي ومني .

ملامت پښتون دې پړه او ملامتيا ومني او د شخړې د حل په خاطر دې د خپل ملامتيا تاوان ورکړي ، د دې خبرې معنا داده چې پښتو او پښتونولي د پښتنو ترمنځ د دښمنۍ او عداوت اوږدوالی نه غواړي او داسې قوانين يې طرحه کړي دي چې د هغو پر اساس بايد پښتانه ژرترژره يو له بل سره روغه وکړي ځکه چې

پښتو او پښتونولي د سولې او روغې قانون دی .

9: د بدل يا غچ په اړه :

د پښتنو په ټولنه د عدالت او امنيت د تامين يو عمده دليل د پښتنو له خوا د خپل دښمن څخه "بدل يا غچ " اخيستل دي .

په پښتنو کې هېڅوک که هر څومره کمزوری هم وي بيا هم خپل دښمن ته خپل پور يا غچ نه پرېږدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پښتني ټولنه کې هغه ځوک چې خپل بدل ،غچ یا پور د خپل دښمن څخه نشي اخیستلای هغه د نورو پښتنو سیال نشي بلل کېدای .

هغه پښتانه چې توانمند دی ډېر ژر خپل بدل اخلي خو هغه چې توان مند نه دی د هغوی بدل هم هېڅ وخت نه پاتېږي که څه هم زیات کلونه پرې تېرشي ، ځینې وخت خو د پلار بدل زوی حتی د نیکه پور لمسی اخلي .

د پښتنو په بدل کې که څه هم په ظاهره یو سړی قتل کېږي خو په حقیقت کې د ډېرو خلکو ژوند ساتل کېږي .

که په پښتنو کې د بدل ډار نه وای ، نو هرچا به بل ځوک وژلای ، خو اوس هر پښتون پوهېږي که زه نن بل پښتون مړ کړم په حقیقت کې مې خپل ځان مړ کړی او یا مې خپل د کورنۍ بل غړی مړ کړی ځکه چې د پښتون بدل اخیستل حتمي اوضروري دی .

د پښتو او پښتونولي د قانون "بدل یا غچ" په حقیقت کې د اسلام د مقدس دین د "قصاص" د اصل سره ورته دی چې وایي:

" قصاص ژوند نه اخلي ، بلکې ژوند ور کوي . "

د قصاص او بدل یا غچ په منځ کې فرق دادی چې د قصاص فیصله د قاضي له خوا کېږي ، خو د خلفای راشدین څخه راوروسته اکثره قاضیان اونور عدلي مقامات فاسد دي ، د رشوت او بډو په سبب د حق پر ځای د باطل په طرفدارۍ فیصلې کوي ، چې په دې صورت کې د قصاص اصل د حقیقت مطابق نه عملي کېږي او عدالت په رښتني ډول نه تامینېږي .

خو د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو د بدل او غچ اخیستلو په باره کې تاواني شوي پښتون په خپله قاضي دی ، په خپله د خپل دښمن په باره کې د قضاوت فیصله کوي ، هغه فیصله په خپله تطبیقوي چې په دې صورت کې د فساد هېڅ امکان نشته او عدالت سل فیصده تامینېږي .

همدا علت دی چې پښتانه ډېر زیات کوښښ کوي چې خپل منځي شخړې او دعوې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د جرګو او مرکو له لارې حل او فصل کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبدل او غچ اخیستلو قانون پښتانه نهایت محتاط کړي دي او هر پښتون ډېر زیات کوښښ کوي چې بل پښتون زخمي یا مړ نه کړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون دبدل او غچ د اصل پر اساس پښتون په نړۍ کې یوازینی ملت دی چې بدي او دښمني په تعادل او میانه روي سره کوي ، بدل او غچ هم په حساب او عزت سره اخلي .

د مثال په ډول پښتانه دغاښ په بدل کې غاښ ، د سترګې په بدل کې سترګه ، د غوږ په بدل کې غوږ ، د یوه انسان په بدل کې یو انسان غواړي .

پښتانه که څه هم توان ولري او دښمن یې تر ده ډېر ضعیف وي بیا هم د استثنا څخه بغیر هیڅ کله د غاښ په بدل کې انسان نه وژني ، د یو انسان په بدل کې دوه یا تر دوه ډېر انسانان نه وژني او هیڅ کله دخپل دښمن مړی نه بې عزته کوي ، نو په دې اساس موږ ویلای شو چې پښتانه بدي په حساب او انصاف کوي او د دښمن دمړي هم عزت کوي او هغه نه بې عزته کوي .

پښتون په نړۍ کې شاید یوازینی ملت وي چې د دښمن د مړي عزت هم کوي ، د ښمن وژني خو مړی یې نه بې عزته کوي ، ځکه چې د پښتون د مړي بې عزتي دانسان د وژلو په اندازه پور لري .

غوږ پر غوږ ، سترګه پر سترګه او غاښ پر غاښ د لرغونو زمانو راهیسې د پښتو او پښتونولي د قانون د غچ اوبدل د مهم اصل برخه ده .

دا د پښتو او پښتونولي دبدل او غچ د اصل برکت دي چې همدا نن هم په میلینونه پښتانه په پښتني قبایلو کې بغیر د هیڅ ډول حکومت څخه په داسې نسبي سوله او امنیت کې ژوند کوي چې د نړۍ د ډېرو متمدینو ملتونو تر سترو ښارو یې امنیت او د جرایمو کچه کمه ده .

10: د پښتو په اړه:

د پښتو لغت په پښتنو کې ډېرې معناوې لري:

ځیني وخت د پښتو لغت څخه مطلب د پښتو ژبه وي ، ځیني وخت د پښتو لغت په پښتنو کې د وعدې او پر وعده باندې د وفا کولو په معنا استعمالیږي ، ځیني وخت د پښتو لغت په پښتنو کې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د عدالت د کولو په معنا استعمالیږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مثلا :

1 : زه پښتون یم ، پښتو زما ژبه ده ، زه په پښتو ږغېږم په داسې جملو کې د پښتو لغت څخه مطلب " پښتو ژبه " ده .

2 : ځیني وخت د یو سړي د بل سړي سره پر یوشي دعوه وي او مقابل لوري ته وايي ، راشه پښتو را سره وکړه ، په دې ډول جملو کې د پښتو معنا داده چې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس " عدالت " را سره وکړه .

3: یو سړی د یوې موضوع په باره کې بل سړي ته وايي چې زما ستا سره پښتو ده ، په دې جمله کې د پښتو معنی داده چې زما ستا سره "وعده ، قسم او قول" دی .

4: یو سړی بل ته وايي چې پښتو دې راسره ونه کړه ، په دې جمله کې د پښتو معنی داده چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق دې پر وعده وفا راسره ونه کړل .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق یو پښتون چې په هر مفهوم (عدالت یا وعده) د پښتو لغت د بل چا سره استعمال کړي ، مجبوراو مکلف دی چې د هغه مفهوم مطابق عمل پرې وکړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هر پښتون چې " پښتو " نه پالي هغه پښتون ندی .

11: د توری په اړه:

د پښتواو پښتونولي د قانون پر اساس د توري معنی زړورتیا ، بهادری ، میدان ګټلو اودمیړانی کارکولو ته ویل کېږي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امرکوي چې هر پښتون باید حتما ښه توریالی اومېړنی جنګیالی وي .

پښتو او پښتونولي هر پښتون ته امر کوي چې هېڅ وخت د جنګ له میدان څخه ونه تښتي او دښمن ته شاه ور ونه ګرځوي .

د توریالیتوب صفت د پښتنو په خټه کې اخښل شوی دی او د پښتنو دفطرت یعنې د پښتو او پښتونولي د قانون یو مهم اصل دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر پښتون چې د توريالیتوب صفت ونه لري هغه پښتون نه بلل کېږي او وينه يې په پښتون پلار پورې نه ، بلکې په مېلمه پورې تعلق لري .

توره او توريالیتوب د پښتنو په حماسي ادبياتو کې ډېر لوړ مقام لري چې موږ دلته د دې حماسي اشعارو څو نمونې ذکرکوو .

د توري په باره کې يوه معشوقه خپل معشوق ته داسې سپارښتنه کوي .

چې توري وخېژي ګډ بېږه
ما په همزولو پورې ډېر خندلي دينه

بله مېرمن د خپل مين په توره داسې نازېږي:

جانان په جنګ کې توره وکړه
ځکه همزولې راته کوښې سموينه

يوه پښتنه معشوقه د خپل مين د بې غيرتۍ نه داسې شکايت کوي .

يار مې له تورو را پرشا شو
پر بېګانۍ ورکړې خوله پښېمانه يمه

يوه بله پښتنه معشوقه د خپل مين د زخمي کېدو او يا شهيد کېدو خبر ترلاسه کوي ، خودا پښتنه د خپل مين د زخمي کېدو او يا شهيد کېدو له سببه دومره پرېشانه نده لکه د هغه د ټپونو په باره کې چې پرېشانه ده ، دا مېرمن دا انديښنه لري چې د دې مين خو به پرشا ټپونه نوي اخيستي يعنې د تېښتې په حالت کې خو به نوي ټپي شوی ، د پښتنو په منځ کې پر شا ټپونه اخيستل د دې معنی لري چې سړی د جنګ څخه د تېښتې په حال کې ټپونه اخيستي دي او د جنګ څخه تېښته د پښتو او پښتونولې د قانون مطابق لوی پيغور دی چې د دې کورنۍ راتلونکو نسلونو ته هم پاتې کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شا د ټپونو په باره کې د يوې پښتنې مېرمنې احساس د پښتو په لنډيو کې داسې بيانېږي .

ږغ شو پرکټ يې جانان راوړ

زړه مې په پرشو چې پرشا يې نه وي ټپونه

پښتنې مېرمنې سره د هغه زياتې طبعي مينې او بې پايه محبت سره چې د خپل مينانو سره يې لري خو د تورې په وخت کې دا خوند نه ورکوي چې معشوق يې د جنګ په ميدان کې د تورو د ډارنه د ميدان څخه وتښتي او ژوندی کورته راشي .

پښتنې مېرمنې د خپل مينانو او اولادونو لپاره د جنګ په ميدان کې په مېړانه جنګيدو او شهيد کيدو ته زياته ترجيح ورکوي نسبت ديته چې د جنګ د ميدانه تيښته وکړي او ژوندي کورونو ته راشي .

لکه د پښتنو مېرمنو په لنډيو کې چې وايي:

د پښتنو زلميو وار دی

پرخپل وطن به توريالي مېړونه ميرينه

که په ميوند کې شهيد نه شوې

خدايږو لاليه بې ننګۍ ته دې ساتمه .

زلمي ولاړ توري تر ملا دي

غزا ته ځي پر خپل وطن سر ور کوينه .

جانان مي سر پر وطن کيښود

په تار د زلفو به کفن ورته ګنډمه .

دميړنيو خوندي ژاړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپو موزيانو خوندي ستړګي توروينه .

جانانه جنګ نه پر شاه نشي

چې د همزولو راته نشي پيغورونه .

توره به کړي بري به راوړي

که بري نوي ځوانان تل په تورو مرينه .

د توري اوقلم قهرمان لوي خوشحال با با پښتنو ته د توري د اهميت په باره کې داسې لارښوني کوي:

چـــــــې خرګنـــــــــده ســـــــــربازي کانـــــــــدي د تـــــــــورو
زه خوشــــــــحال ختـــــــک ترداســـــــې هنــــــــر جارشـــــــم
پښتـــــــتانه چـــــــې نـــــور خــــــه فکـــــر کـــــا نـــــابود دي
بيلـــــــه تـــــوري خلاصـــــي نشـــــي پـــــــه بـــــل کـــــار
ورکـــــــــول ،تـــــــــــوره وهــــــــــل دا دواړه بويـــــــــــه
چـــــــې پـــــــري چـــــار د ســـــرداری شـــــي انصـــــرام
يــــــا تکيـــــــــه ديــــــــوه خــــــــداي ده يـــــا دتـــــوري
پــــــــه جرګـــــــو مرکـــــــو نشـــــــې کـــــــار تمـــــام
د افغـــــــــان پــــــــه ننــــــــګ مـــــــــې وتړلــــــــه تــــــــوره
ننګيـــــــــالی د زمـــــــــاني خوشـــــــــحال ختـــــــــک يــــــم

د پښتنو د توري او توريالیتوب په باره کې مولوي عبدالحمید افغاني د تاریخ افغانه په اخیري فصل کې داسې وايي:

پښتانه د مرګ نه ډير لږ ډاريږي ، د جنګ په میدان کې مړه کېدو ته د عزت په نظر ګوري ، که په جنګ کې خوک مړ شي او د هغه داسې وارث (زوی یا ورور) تر شا پاتې وي چې د هغه توره پورته کړي نو پښتني ښځې پر هغه غم کول عيب بولي او وايي چې سړي د روح ورکولو لپاره پيدا شوي دي ، د خفګان موقع به هغه وخت واي چې دده (په جنګ کې د مړه شوي شخص) توره په کونج کې پا ته شوي واى .

(c) ketabton.com: The Digital Library

1: کیسه:

د سلطان بهلول لودین د سلطنت په وخت کې یو ننګیالي پښتون د ملک فیروز په نوم د جسرت کهکر نومي هندوستاني سره بندي شو ، د فیروز زوی شاهین خان د خپل ملګرو سره یو ځای د جسرت کهکر د لښکرو سره په جنګ کې شهید شو .

د جسرت کهکر عسکرو د شاهین خان او د هغه د ملګرو سرونه پرې کړل او د جسرت کهکر دربار ته یې راوړل .

جسرت بندي ملک فیروز راوغوښت او د دې مړو د سرونو د خاوندانو نومونه یې ځني وپوښتل ، ملک فیروز د نورو سرونو د خاوندانو نومونه و جسرت ته وویل خو د شاهین خان د سر په باره کې یې وویل چې دا سړي نه پیژنم .

په دې وخت کې د جسرت افسرانو د شاهین خان و سر ته په اشاره وجسرت ته وویل چې دا سړي ډېر دلاوره او باتور جنګیالی وو او هیڅ وخت یې د جنګ نه مخ ونه ګرځاوه . . . په دې وخت کې د فیروز خان تر سترګو اوښکي راغلي او جسرت ته یې وویل چې دا سر زما د زوی شاهین خان دي .

په دې وخت کې جسرت د ملک فیروز څخه پوښتنه وکړل چې ترمخه دي ولي نه ویل چې دا ستا زوی دي ؟

ملک فیروز ورته وویل چې ماته معلومات نه وو چې زما زوی په میړانه مړشوي دي او که په بې غیرتی ، زه بیریدم چې د بې ننګي پیغور راته راوانه وړي .

2: کیسه:

د (1897-1898) کال د تیرا په جنګ کې چې د افریدو او انګریزانو ترمنځ وشو په ولس کې داسې ویل کېدل .

د جنګ په جریان کې یوه ورځ ددواړو خواو د طرفه د مړو د ښخولو او د زخمیانو د لیږدولو په خاطر اوربند اعلان شو ،هر لوري خپل مړي او زخمیان انتقالول ،په دې وخت یو برطانوي مشر افسر دیو غونډۍ څخه د دوربین پواسطه دا د جنګ د میدان ساحه ګوري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دابرطانوي په خپل دوربين کې ويني چې يوه پښتنه ښځه چې د جنګ په وسله سنبال ده د جنګ ميدان ته راداخله شول او د دې مړو او زخميانو په منځ کې په چا پسې ګرځيدل راګرځيدل ، دې ښځې د شپږو نفرو مړي راپورته کړل د مخ پر يوه او بله خوا يې مچ کړل خو د يوبل سړي مړي يې راپورته کړي نو مچ يې نه کړي او بيرته يې پر مځکه وغورځاوه او پر مخ يې څپړې ورکړې .

برطانوي افسر چې دا حالت وليدې هيڅ په پوه نه شو او په دې واقعيت باندې د ځان د پوهولو په خاطر يې خپل يو نفر دې ښځې ته ور وليږي او د دې واقعيت پوښتنه يې ځني وکړل .

ښځې ورته وويل چې دا شپږ نفره چې ما پر مخ مچ کړل زما زامن وه او هر يو پر سينه مخامخ په ګولۍ لګيدلي وه يعنې پرشا يې تپ نه وو اخيستي او په ميړانه مړه وه نو ځکه ما پر مخ مچ کړل ، اووم سړي چې مې پرمخ مچ نه کړي هغه مې ميړه وه او تپ يې پر شا اخيستي و او په سپيتانه مړ وو نو ځکه مې پر مخ مچ نه کړي .

د پورته دلايلو ، ولسي لنډيو او کيسو څخه داسې معلوميږي چې پښتانه د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، حق ، هېواد ، استقلال ، د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتيا ، ملي حاکميت ، ملي ګټو ، ملي نواميسو او داسې نورو اسلامي ، انساني ، ملي او پښتني ارزښتونو څخه د دفاع لپاره تر خپل مال او سر تېر دي .

پښتو او پښتونولي هر پر پښتون کس هڅوي چې د توريالیتوب او غيرت عالي صفات ولري .

هر پښتون د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس مجبور او مکلف دي چې دضرورت پروخت د ځان څخه ميړانه ، توره اوغيرت وښيي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر ريښتني پښتون بايد هر وخت د خپل دين ،سر ،ناموس ، عزت ، حق ،مال ، پښتونخوا ، ملي خپلواکۍ ، ملي حاکميت ،ملي ګټو ، ملي نواميسو ،ټولنيز عدالت ،پښتو ژبي ، پښتو او پښتونولي ، ملي بيرغ ، ملي ننګ ، ريښتيا ،دمظلوم او مظلوميت څخه د دفاع ، دظالم د ظلم په مقابل کې ددريدو او داسې نورو پښتني ارزښتنو څخه د دفاع په لاره کې د سراومال د قرباني په قيمت د مبارزي ميدان ته روا وزي ،اودا عمل توره او غيرت بلل کيږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر پښتون چې د پورته ذکر شوو ارزښتونو د دفاع په لاره کې خپل سر او مال سپموي هغه سړي پښتو او پښتونولي (پښتني فطرت) نه لري ، هر پښتون چې پښتو او پښتونولي (پښتني فطرت) ونه لري هغه پښتون نه بلل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر پښتون مجبور او مکلف دي چې په خپل ورځني ژوند کې حتما او ضروراً د پښتو او پښتونولي پیروي وکړي ،یا په بله وینا هر پښتون مجبور دي چې د خپل فطرت پیروي وکړي .

کوم پښتون ته چې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتون ونه شو ویلای یعنې هغه پښتون کس چې پښتني فطرت ونه لري ، دانسانانو تر ټولو ټیټ ، بد مرغه او کمزوري موجود بلل کېږي .

یو ژوندي موجود دخپل فطرت په پیروي ژوندي پاتې کیدای شي او د نورو ژوندیو موجوداتو څخه یې فرق کیدلای شي .

مثلا زمري د ځنګله پاچا دي او ښکار کول دده فطرت دي .

که زمري د خپل فطرت خلاف د ښکار کولو څخه ډډه وکړي نو په وښو خوړلو خپل ژوند ته دوام نشي ورکولای .

څه موده وروسته دا زمري چې د خپل فطرت خلاف وابنه خور شوي دي ډېر ډنګر او کمزوري کېږي او بالاخره دازمري د شرمښانو او چغالانو د خوا د منځه ځي .

موږ په دې ساده مثال کې وینو چې که زمري د خپل فطرت خلاف عمل وکړي یعنې د ښکار کولو څخه ډډه وکړي ، د زمري دا عمل په خپله د زمري د مرګ سبب کېږي ،او هم په ځنګله کې د حیواناتو د سلطنت سیستم دمنځه ځي ،د ځنګله سلطنت د چغالانو او لیوانو پلاس ورځي کوم چې د خپل ځنګلي ملکیت دفاع د نورو ځناورانو په مقابل کې نشي کولای .

په دې ډول د ځنکله د طبعي منابعو او د هغه د اوسیدونکو ترمنځ هغه په طبعي ډول بر قراره توازن د منځه ځي او د ځنګله طبعیت او ژوي ټول په عذابیږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون ملت هم د پښتو او پښتونولي يعني د پښتنو د فطرتي قانون څخه په پيروي د زرګونو کلونو راهيسې په پښتونخوا کې خپل ژوند ته دوام ورکړي دي او په منطقه کې يې د قواوو توازن ساتلي او د ثبات ضمانت يې کړيدي .

اوس چې د پښتون ملت زمواره مشرانو ، کشرانو ، روشنفکرانو ، علماوو ، روحانيونو ،سرمايدارا

نو او نور د ټولنې د حساب ور کسانو يوه اندازه پښتو او پښتونولي ته شا ورګرځولي ده او د خپل هېواد او ملت د حالاتو په باره کې د بې تفاوتۍ په وژونکي مرض مبتلا شوي دي ،نو پښتانه هم د واښه خور زمري په شان کمزوري شوي دي ، په سياسي ،اقتصادي او فرهنګي لحاظ د مرګ او ژوند سره لاس او ګريوان دي ، پر خپل قلمرو يې حاکميت د لاسه ورکړي دي ،په خپل هېواد کې د غلامانو په ډول ژوند کوي او د واښه خور زمري د څنګله په شان د پښتنو په هېواد کې هم بې نظمي او ګډوډي مسلطه ده ، د هېواد سياسي ، اقتصادي او ټولنيزي چاري د داسې واکمنانو پلاس کې دي چې دهېواد د وګړو د دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، حق ،عدالت ، خپلواکي ،مځکنۍ بشپړتيا ، ملي ګټو ، ملي نواميسو او داسې نور ،اسلامي ،پښتني او ملي ارزښتونو څخه په مناسب ډول دفاع نشي کولای .

اوس د دې وخت را رسيدلي دي چې ټول توريالي او ننګيالي پښتانه د غفلت د خوب څخه راويښ شي ،د خپل فطرت يعني پښتو او پښتونولي د قانون مطابق توره وکړي ،خپل ځان او خپل هېواد د دې روان بحران څخه خلاص کړي .

په عام ډول په پښتنو کې توره تنها د جنګ په ميدان کې تورياليتوب يا توروزنۍ ته نه ويل کېږي ،بلکه هر څوک چې يو ښه ، د خير او ميړاني عمل انجام کړي او يا د يو بد خطرناک عمل مخنيوي وکړي نو عام خلک ورته وايي چې افرين تا توره وکړل ،يا پلاني توره وکړل .

12: پر ځان د باور او ويسا په اړه:

علامه عبد الحی حبيبي د پښتون ملت پر ځان د باور او ويسا په باره کې داسې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د پښتنو په روح او عقليت کې پر ځان ويسا په لوړه درجه شته ، ددوی ځانوالی خورا قوي دي ، د پښتون پسيکولوژي هم دومره ټينګه او کلکه ده ، اساس او ولې يې پر " ځانوالی " ولاړې دي) .

د پښتنو روحيات او عقلانيت پر ځان باندې د ډېر لوړ ويسا او باور لرولو باندې ولاړ دي .

د پښتنو پر ځان باندې د باور لرلو په باره کې خوشال بابا پښتانه د زمريو سره مشابه کړي دي او داسې وايي:

دزمريـــــــو مېړنتـــــــوب پـــــــه لښـــــــکر نـــــــدی
مـــــوتې يـــــې هرکلـــــه يـــــوازې پـــــر خپـــــل ځـــــان وي

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون بايد هر مرو پرځان دومره باور او ويسا ولري چې دي په هر وخت او هر ځای کې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، حق ، عدالت ، هېواد ، خپلواکی ، ملي حاکميت ، د پښتونخوا د مځکني بشپړتيا ، ملي ګټو ، ملي نواميسو ،پښتو ژبې او داسې نورو ديني ، پښتني او ملي ارزښتونو څخه ددفاع توان لري .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون بايد پر ځان دا باور او ويسا ولري چې پښتون ملت د خدای(ج) ګران ملت دې نو په دې اساس پښتون ملت مسلمان ، مجاهد او عادل ملت دي .

الله پاک پښتانه په پښتونخوا کې د پاچاهی کولو د پاره پيدا کړي دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هر رښتني پښتون بايد پر ځان دا باور او ويسا ولري چې دي(پښتون ملت) د نړی د نورو ملتونو سره د مثبتي سيالی توان لري .

پر ځان باور او ويسا د پښتو او پښتونولي د قانون يو ډېر مهم اصل دي او هر رښتني پښتون بايد حتما د ښو کارونو په انجام کې پر ځان باور او ويسا ولري او د ژوند په هر ډول سختو حالاتو کې پر ځان باور او ويسا د لاسه ورنکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

13: د پښتني او ملي غرور په اړه :

کله چې انسان د خپل تکامل په اوږده تاریخ کې د کورنۍ د ژوند څخه د قبیلي ژوند ته تکامل وکړي او وروسته یې بیا د کورني او قبیلي د ژوند څخه د قوم او ملت ژوند ته تکامل وکړي ، ورسره یو ځای دده په فکر او احساس کې د کورنۍ د عزت سره یو ځای د قوم او ملت احترام او عزت هم پیدا شو .

څنګه چې یو انسان په خپل کورنۍ او قوم نازیدي په همدې ډول دا انسان د خپل تکامل په عالي مرحله کې په خپل لویه کورنۍ یعني ملت باندې هم ناز او فخر کول شروع کړل .

څرنګه چې پښتون ملت په دې منطقه کې تر هر بل ملت دمخه د کورنۍ او قوم د مرحلې څخه د ملت لوړې درجې ته تکامل وکړي ، نو په همدې اساس موږ ویلای شو چې په پښتنو کې په خپل ملت باندې د ناز او فخر احساس دمنطقې تر بل هرملت لمړی پیدا شو .

دلرغونو زمانوراهیسی بیا تر نن پوری پښتانه په پښتون ملت باندی نازیږی او په خپل پښتون ملت باندی ډیر فخرکوی .

دمنطقې نورو ملتونو لا د کورنۍ څخه دقوم درجې ته تکامل نه وو کړی ، چې پښتنو د پیشدادیانو دګیومرتن په واسطه شاهي نظام ، شاهي تاج او تخت درلودل .

د پښتنو تاریخ دا شاهدي ورکوي چې پښتنو د ډیر پخوا زمانو راهیسې د قبیلوي ژوند څخه ملي ژوند ته تکامل کړی دی ، نو په همدې اساس پښتانه همیشه په خپل پښتون ملت نازیدلي دي او افتخار یې پرې کړی دی .

<u>د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق یو پښتون باید په خپل پښتونوالي یا پښتون توب ونازېږي او افتخار پرې وکړي .</u>

<u>د یو پښتون لپاره د شرافت معیار دادی چې سړی رښتنی پښتون وي ، چې دې عمل ته " پښتني غرور " وایي .</u>

په لنډ ډول داسی ویلای شو :

<u>په پښتون توب باندی د پښتون نازاوفخرته (پښتنی غرور)ویل کیږی .</u>

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو پښتون بايد په خپل پښتون ملت وناز يږي او افتخار پرې وکړي ، چې دې عمل ته "ملي غرور" وايي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتنى پښتون بايد هرومرو "پښتني او ملي غرور" ولري .

په لنډ ډول داسې ويلاى شو :

په پښتون ملت باندى د پښتون نازاوفخرته (ملى غرور) ويل کيږى .

هر هغه پښتون کس چې په پښتونوالي ، پښتونتوب او د وياړلي پښتون ملت په غړيتوب وياړ او افتخار نه کوي ،هرهغه پښتون کس چې پښتني او ملي غرور نه لري ، د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هغه کس پښتون نه بلل کېږي .

پښتون ملت د نړۍ د هغو ملتونو له جملې څخه يو ملت دى چې د لرغونو زمانو راهيسې يې د يو داسې واحد ملت په حيث عرض اندام کړى دى چې د دې ملت د ټولو غړو په رګونو کې د يو پښتون پلار وينه جاري ده .

په نړۍ کې داسې ډېر ملتونه شته چې د وګړو وينه او ريښه يې يوه نوې ، په مختلفو نسلونو پورې تړلې قبيلې د يوه پاچا له خوا تر يوه سياسي او اقتصادي قلمرو لاندې په يوه جغرافيا کې د تورې په زور سره راټول شوي دي او د ملت سازۍ د فورمول پر اساس يا د مشترک دين ، مشترکو اقتصادي ، سياسي ، فرهنګي ، ايډيالوژيکي او داسې نورو مادي او معنوي مشترکاتو د لرلو پر اساس ملتونه ځنې جوړ شوي دي .

د داسې ملتونو خلک د ويني شراکت نه سره لري ، داسې ملتونه د وينې د شراکت پر بنياد ندي جوړشوي او کله چې د دولت قوت کم شي ، نو هره قبيله پر خپله لاره ځي او داسې ملتونه ماتېږي او د منځه ځي ، چې ژوندي مثالونه يې پخواني يو ګوسلاويا ، چکسولواکيا ، پخواني شوروي اتحاد ، غربي او شرقي پاکستان او داسې نور دي .

د پورته ذکرشوي مثال پر خلاف ستر پښتون ملت د پښتون بابا د يوې کورنۍ څخه ستر پښتون ملت ته تکامل کړى دى ، يا په بله وينا د پښتون بابا پر اولاد خداى(ج) برکت کېښود او د دې کورنۍ غړي دومره ډېر شول چې ستر پښتون ملت ځنې جوړ شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون ملت د پاکستاني ، یوګوسلاویایي ، شوروي او داسې نورو ملتونو په شان په مصنوعي ډول تازه جوړشوی ملت نه دی ، بلکې پښتون ملت د نړۍ د لرغونو ملتونو له جملې څخه یو ډېر لرغوني ملت دی چې د زرګونو کلنونو راهیسې د امو او اباسین ترمنځ په پاکه خاوره (پښتونخوا) کې د خپلې تورې په زور په عزت او حرمت اوسېدلي دي .

پښتنو ته ملي او پښتني غرور د لرغونو زمانو راهیسې د خپل باغروره نیکونو او پلرونو څخه په میراث ور پاتې دی او د دې سببه ملي او پښتني غرور د پښتنو د فطرت یوه برخه ګرځېدلې ده .

د پورته دلایلو پر اساس موږ ویلای شو چې پښتني او ملي غرور د هر رښتیني پښتون د فطرت نه جلا کېدونکې برخه ده .

هر رښتینی پښتون په پښتونولي یا پښتونتوب ناز او فخر کوي او په نړۍ کې بل هېڅوک هم تر ځان لوړ او بهتر نه بولي ، چې دا مثبت عمل "پښتني" غرور بلل کېږي .

هر رښتینی پښتون په خپل ویاړلي " پښتون ملت" ناز او فخر کوي ، چې دا مثبت عمل "ملي غرور" بلل کېږي .

پښتو او پښتونولي هر پښتون ته امر کوي چې هېڅ وخت او هېڅ ځای د هېڅ شي او هېچا په مقابل کې داسې عمل ونکړي چې دده ملي او پښتني غرور ته تاوان ورسېږي .

دا خبره د ډېرې توجه وړ ده چې پښتني او ملي غرور د تکبر سره ډېر فرق لري ، پښتو او پښتونولي پښتانه هڅوي چې هیڅ وخت کبر ونکړي ، پښتون باید همیشه متواضع وي او د متکبر او ظالم په مقابل کې باید لکه غر مقاوم ولاړ وي .

پښتو او پښتونولي پښتون هڅوي چې په هر وخت کې په هر قیمت خپل ملي او پښتني غرور وساتي .

پښتو او پښتونولي پښتنی غرورته دومره ارزښت ورکوي چې حتي پښتون باید دخپل معشوقې پر وړاندې هم دومره ټیټ نشي چې دده پښتني غرور ته تاوان ورسېږي .

د تورې او قلم قهرمان لوی پښتون ستر خوشال بابا دخپل معشوقې سره د راز او نیاز په هکله هم دخپل پښتني غرور ساتلو ته سخت متوجه دی او داسې وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه خوشحال کمزوری نه یم چې به دار کړم
په ښکاره ناري وهم چې خوله یې راکړه

د محمد ظاهر شاه په وخت کې ببرک خان ځدران د افغان دولت سره د اختلاف په اساس پاکستان ته وتښتیدی او هلته د افغان دولت د مخالف په حیث اوسیدی .

یو ځل د پاکستان د هغه وخت صدراعظم لیاقت علی خان د راولپنډی په اوسنی لیاقت پارک کې یوی غونډه رابللی وه او ودی غونډی ته ئی سید اکبر چې د ببرک خان ځدران ورور وو هم د افغان دولت د مخالف په حیث رابللی وو .

په دې غونډه کې لیاقت علی خان په افغان دولت او ملت پسی سپکی سپوری وویلی سید اکبر که څه هم عملا د افغان دولت مخالف وو بیا ئی هم پښتني او ملی غرور راوپاریدی او د پاکستان صدراعظم لیاقت علی خان ئی ځای پر ځای ووژلی او په خپله هم د پښتني او ملی غرور د دفاع په خاطر شهید شو ،روح دی ښاد وی .

خو د ملي یا شخصي غرور مسئله بیا په ځینو ملتونو کې فرق کوي او هغوی څه زیات ارزښت نه ورکوي د مثال په ډول یو ایرانی عاشق بیا خپلې معشوقې ته د پر ځان تیټ کړی دی حتی ځان د هغې سپي بولي لکه چې وایي:

سحر امدم به کویت بشکار رفته بودي
تو که سگ نبرده بودي به چې کار رفته بودي

یو ایراني پښتون ضد شخص چې ځانته عالم وایي د پښتنو یعنې افغانانو په باره کې داسې وایي: (هر فرد افغان اول خودش و بعد قوم افغان را بر گزیده خدا میداند ، وهیچ کس را در روی زمین برابر افغاني نمی پندارد که این فضیلت را نگارنده برای ملت ایران ارزو میکند ، وقتي یک فرد افغاني طایفه وقوم خودرا برای نگارنده مي شمرد بیاد سخن داریوش کبیر افتادم که با چه لهجه پر ازمباهات نژاد خودش را مینویسد :

پارسي فرزند پارسي ایراني فرزند ایراني .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ايراني دروغجن او تقلب کار نام نهاد عالم د خپل اسلافو په شان دروغ وايي او خپل هغه دروغ بيا د تاريخ يو جبار او سفاک "داريوش" ته منسوبوي .

دداريوش په وخت کې خو د "ايران" لغت هيڅ موجود نه وو ، نو دا سوال پيدا کېږي چې سفاک داريوش د "ايراني فرزند ايراني" لفظ څنګه استعمال کړی . . . ؟

مګر د دې ايراني دروغجن نقاد بر خلاف يو بل خارجي محقق د پښتنو د ملي او پښتني غرور او ښه صفاتو په باره کې داسې وايي:

(که د يو خورا بېوزلي ، لوڅ او بربنډ پښتون څخه پوښتنه وکړئ چې څوک يې ؟ دی به په ډېر غرور او مباهات سره درته ووايي چې (پښتون يم) دده د لهجې څخه به د پښتون ملت غرور او له سيما څخه به يې د پښتونوالي علويت ښکاره کېږي او تا به په درانه غيرت ، خورا متانت او وقار سره داسې تر اثر لاندې کړي چې ته به وايي چې دی بادار او زه غلام يم .)

خو شحال بابا په خپل پښتون ملت نازېږي او داسې وايي:

د افغــــــان پـــــه ننـــــګ مـــــې وتړلـــــه تـــــوره
ننګيـــــالی د زمـــــانې خوشـــــال ختـــــک يـــــم

يو بل پښتون شاعر داسې وايي:

د اســـــلام نـــــه پـــــس دا فخـــــر رالـــــه بـــــس دی
چـــــې پښـــــتون يـــــم څـــــه زاخيـــــل او څـــــه بـــــارک

مولوي عبدالحميد افغاني په تاريخ افغانيه کې داسې ليکي:

په پښتنو کې د شرافت معيار دادی چې سړی (پښتون) وي

يو پښتون ته د غيرت راوستلو لپاره دا وينا بس ده چې ده ته وويل شي چې(ته پښتون يې او داسې ناوړه کار کوې ؟)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پښتنو کې تر ټولو سخت قسم دادي چې يو پښتون وو ايي:

(زه به پښتون نه يم که داسې وکړم) .

سيد جمال الدين افغان په تتمه البيان کې د پښتنو په باره کې داسې وايي:

(هر پښتون که څه هم فقير وي دا خيال لري چې دی تر هر چا شريف دی ، ځکه چې پښتون دی) .

انګريز کرنيل ميلسون د افغانستان په باره کې تاريخ ليکلی دی او د خپل تاريخ د لومړي فصل په اخرکې د پښتنو په باره کې داسې وايي:

(پښتانه پر خپل هېواد مين او په خپل قوم يعني پښتونوالي مغروره دي) .

14: د ثبات او استقامت په اړه:

پښتو او پښتونولي يا د پښتنو ملي روح پښتنو ته امر کوي چې هميشه د عقل ، پوهې او تدبير پر اساس د خپل شخصي او ملي ژوند د بري او پر مختګ په خاطر ښې او قابل عمل پرېکړې وکړي ، کله چې مو فيصله وکړه ، بيا نو په دې لاره کې د هر راز مشکلاتو او پرابلمونو په مقابل کې خپل ثبات او استقامت له لاسه ورنکړي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته لار ښودنه کوي چې د شخصي او ملي ژوند په باره کې هميشه داسې فيصلې وکړي چې پر عقل ، پوهې او تدبير ولاړې وي ، د عملي کېدو امکان يې وي ، ددې فيصلو د عملي کېدلو په لاره کې چې بيا د هرڅومره مشکلاتو سره مخامخ شي ، د هغو سره مقاومت وکړي ، خپل ثبات او استقامت د لاسه مه ورکوئ او په ډېر ټينګ عزم او متانت د هر ډول مشکلاتو په مقابل کې ثابت قدمه اوسئ او په پوره مېړانه د خپل انتخاب شوي دريځ څخه دفاع وکړئ ، پر خپله پرېکړه په پوره ثبات او استقامت ودرېږئ ، هر وخت د خپل فيصلو او انتخاب شوو لارو څخه مه اوړئ .

د ژوند په چارو کې د ځانه ثبات او استقامت ښودل د پښتو او پښتو نولي يو زرين اصل دی ، ثبات او استقامت د هر رښتني پښتون د پېژند ګلوی ښه ثبوت دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

علامه عبدالحی حبیبي د پښتنو د ثبات او استقامت په باره کې داسې وايي:

(پښتانه د هر راز مشکلاتو په مخ کې ځان نه بايلي ، په ثابت عزم خپل کار پر مخ بيايي ، دا ثبات او استقامت د پښتو او پښتو نولي عنصر دي ، پښتانه نوي مبادي په اسانۍ نه مني ، چې ويې منل نو يې بيا کورت نه پرېږدي) .

لوی خوشال بابا د پښتو او پښتونولي دا مهم عنصر په يو شعر کې داسې بيانوي .

کـــــه آســــــمان دې د زمــــــــري پــــــه خولــــــه کــــــې ورکــــــړ
د زمــــــري پــــــه خولــــــه کــــــې مــــــه پرېــــــږده همــــــت

15 : پر وعده د وفا کولو پړاو:

کوم وخت چې خدای(ج) انسانان پيدا کړل او هغوی د مځکې پر مخ ټولنيز ژوند پيل کړ ، ددوی ترمنځ طبعي ټولنيز روابط لکه را کړه ورکړه ، سوله ، جنګ ، قرض دوستي دښمني او داسې نور ايجاد شول .

دوی د خپل ورځنيو مشکلاتو د حل او فصل لپاره د نن ورځې په شان ليکلي قوانين او لايحې نه درلودې ، ځکه چې انسانانو تر ډېره وخته دليکلو او لوستلو سره اشنايي نه درلوده .

په داسې يوه حالت کې يو ازينی شی چې د انسانانو ترمنځ يې د هغوی د مشکلاتو د حل او فصل سره مرسته کولای شول هغه ددوی ترمنځ پر ځينو شيانو وعده کول او پر خپل وعده وفا کول وه .

نن هم د پښتنو په ټولنه کې په اکثرو مواردو کې د انسانانو ترمنځ پر بعضې شيانو د ليکلي سند پر ځای صرف پر لفظي قول او وعده بسنه کېږي .

د پورته دلايلو پر اساس موږ ويلای شو چې د انسانانو د ورځني ژوند د مشکلاتو په حل او فصل کې وعده کول او بيا پر خپله وعده درېدل پر مځکه د انساني ژوند د شروع څخه بيا تر نن پورې يو ډېر مهم اصل وو ، او نن هم ډېر مهم اصل دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې پښتون ملت هم د انساني ټولنې يوه برخه ده ، نو وعده او پر وعده وفا کول د پښتون ملت په ژوند کې هم د نورو انسانانو د ژوند په شان ډېر مهم رول لوبوي .

وعده او پر وعده وفا کول د پښتو او پښتونولي يو زرين اصل بلل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون بايد پر وعده وفا وکړي .

پښتو او پښتونولي هر پښتون ته سپارښتنه کوي چې د خپل ژوند په قيمت پر خپله کړې وعده وفا وکړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر پښتون چې پر خپل کړې وعده وفا ونکړي هغه پښتون نه بلل کېږي .

پر وعده وفا کول د پښتنو په روحياتو او نفسياتو کې دومره ژور تاثير کړی دی چې په ورځني ژوند کې پښتانه (وعدې) ته (پښتو) وايي چې په عاميانه ډول په خبرواترو کې داسې استعمالېږي .

زما ستا سره پښتو ده = زما ستا سره وعده ده .

تا پښتو را سره وکړه = تا وعده را سره وکړه .

ايا ته پر خپل کړي پښتو پښيمانه يې ؟ = ايا ته پر خپل کړي وعده پښيمانه يې ؟

ماپښتو کړي ده دا کار حتما کوم = ماوعده کړي ده دا کارحتما کوم .

د پورته عاميانه اصطلاحاتو څخه دا معلومېږي چې وعده او پښتو سره يو شی دی .

تر کومه حده چې د پښتنو په منځ کې پر وعده وفا کول د پښتونولي رکن ګرځېدلی دی نو په دې اساس يې د پښتو شعر او شاعرۍ ته هم لاره موندلې ده .

لوی خوشال بابا د وعدې د وفا په باره کې داسې وايي:

که يې سر له تنه درومي نور به نسي .

د خوشال چې د خپل يار سره ميثاق دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

حمید بابا پر وعده باندې د پښتون ملت د وفا په باره کې داسې وایي:

قول او بول په ژوندون نشي بدلولي* ځکه ځان پر قول وژني پښتانه .

په پښتنو کې داسې منل شوې ده چې د کاکړانو قول داسې معنی لري لکه په قران باندې چې یې قسم درسره کړی وی .

دا هم ویل کېږي چې د کاکړانو د یو مشرې کورنۍ یو سړی هند ته تللی وو او هلته د یو هندو سره ملګری شوی وؤ ، د هندو سره د ملګرتیا د سببه دې کاکړي د خپل هندو دوست سره وعده وکړه چې د هندو دین به مني او پر خپل وعده او قول ودرید او پرقول د وفا په خاطر هندو شو .

کله چې دا کاکړ بېرته پښتونخوا ته را ستون شو ، نو د هندو دد بن پیروي یې کوله ، دده د کورنۍ د غړو د خوا ورته ملامت وویل شول او هغه ته وویل شول چې بېرته د اسلام دین ته را ستون شه ، خو هغه خپل قریبانو ته په کاکړۍ لهجه وویل چې: "مړه ګاي مي کړګي دي یعنې د خپل هندو دوست سره مي وعده کړې ده" اوس نو د خپل ګاي (ګای = خبره = وعده یعنې وعدې)ځخه نشم اوښتلای او د ژوند تر پایه هندو پاتې شو . . .

16: د مساوات او برابرۍ په اړه:

پښتانه د روحیاتو ، نفسیاتو او اخلاقو له رویه د خپل ورځني ژوند په چارو کې مخلص ، رښتني ، ایمانداره ، پاک ، ساده ، ازاد خیاله او دهرډول چل ول ، فریب او تملق څخه خلاص خلک دي ، دا ځکه چې د پښتو او پښتونولي د قانون پراساس یو رښتني پښتون باید پورته ذکر شوي او نور ښه صفات ولري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا علت دی چې د پښتنو سیاسي او قومي مشران هم د خپل پښتني خوی پر اساس د چپلوسۍ ، تملق او غوړه مالۍ څخه ښه نه وړي او د نوري نړۍ د امیرانو په تناسب ساده او بې تکلیفه ژوند لري .

ددې خبرې یو علت دادی چې د دوی پښتون ملت د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس اماده ندي چې دوی ته چپلوسي او غوړه مالي وکړي ، که د دې با وجود بیا هم پښتانه امیران حتما چپلوسان او غوړه مالان غواړي نو مجبور دي چې یو شمېر چاپلوسان او غوړه مالان به د نورو قومونو څخه انتصابوي او یا به په پښتنو کې د هغو پښتون نما اشخاصو په لټه کې وي چې په رګونو کې یې د رښتني پښتون پلار وینه نه ، بلکې د بل چا وینه وي چې د چپلوسۍ تېته پېشه به یې زده وي .

<u>ځوک چې په رښتیا د رښتیني پښتون پلارزوي وي هغه به د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس نه چپلوسي او غوړه مالي خوښوي او نه به یې خپل پېشه کوي .</u>

بل علت دادی چې پښتانه امیران او مشران هم پښتانه دي ، د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس یو رښتني پښتون نه چپلوسي او غوړه مالي خوښوي او نه په خپله چا ته چپلوسي او غوړه مالي کوي .

سید جمال الدین افغان د تتمه البیان په(174) مخ کي داسې وايي:

د پښتنو امیران د شرق د نورو پاچا هانو غوندې دبدبه نه لري ، بلکې په حکومتي دربار کې د خپل حکومت له ارکانو سره یو ځای کښېني او له نورو ارکانو سره ډېر لږ تفاوت لري .

دروازه ساتونکي څوک نه منع کوي هر سړی کولای شي چې خپل عرض د پاچا حضورته ورسوي او مخامخ ورسره په جګ اواز بې پروا خبرې وکړي ، دارنګه نور د ولایاتو حاکمان هم دي .

هو د پاچا په مخ کې ډېر مسلح عسکر ولاړ وي چې د امر د اجرا لپاره تیار اوسي .

د ژبپوهنې د علم پر اساس د هر قوم په ژبه کې د هغه قوم د ضرورت پر اساس لغات ایجادېږي او د هغه قوم په ژبه کې مروج کېږي .

څرنګه چې د پښتنو د ورځني ژوند هر څه کړه وړه د پښتو او پښتونولي د قانون له خوا تعیین شوي دي او په دې قانون کې د داسې الفاظو استعمال او داسې اعمالو کول منع دی چې د یو انسان حیثیت ته تاوان رسوي ، نو پر دې اساس د پښتنو په ژبه او ادبیاتو کې هم داسې الفاظ نشته لکه (نوکر

(c) ketabton.com: The Digital Library

،چاکر ، بادار ، مزدور ، حقير ، غلام بچه ، غلام حلقه بګووش ، نفرخدمت ، پيش خدمت ، خدمت ګار ، سګ خانه ، سګ دربار ، نمک خوار . . .) چې د پښتون د شان سره برابر نوي .

پښتانه چې يو بل ته مخاطب کېږي په پوره وقار ، درناوي او مساوي حيثيت يو بل ته خطا ب کوي ، که د قوم مشر او حتي پاچا ته مخاطب وي بيا هم ددوی په الفاظو کې غوړه مالي او چپلوسي نوي خو په لحجه او الفاظو کې يې پوره احترام او درناوي دورايه معلوميږي .

17: د رښتيا په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو رښتني پښتون بايد په خپل ورځني ژوند کې هميشه با ديانته رښتني او صادق اوسي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس رښتيا ويل او په ورځني ژوند کې رښتني او سيدل ديو رښتني پښتون اصلي صفت دي .

يو رښتني پښتون بايد ددروغو څخه نفرت ولري .

د درواغو څخه د نفرت او ليرې والي په باره کې پښتانه ډېر ښه متلونه لري چې د دې لارې خپل ولس د درواغو ويلو څخه راګرځوي او هغوی ددرواغو په تاوانو خبروي .

مثلا : د پښتو دا متل چې وايي: د درواغو منزل لنډ دی .

يا د پښتو دامتل چې وايي: کوږ بار تر منزله نه رسيږي .

يا داچې دروغجن حافظه نلری.

الله پاک په خپل مقدس کتاب قران شريف کې په وار وار خپل بند ګان ددرواغو ويلو څخه منع کړي دي او پر دروغجن يې لعنت ويلی دی

(لعنت الله علی الکاذبين) ، په همدې ډول پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته سپارښتنه کوي چې د دروغو څخه ځان وژغوري او په خپل ورځني ژوند کې هميشه رښتيا ووايي او رښتيني واوسي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

18 : د ښځې د پلو د احترام په اړه:

علامه عبدالحی حبیبي په پښتني ټولنه کې د ښځو په باره کې داسې وايي:

(پښتانه ښځو ته په مخصوص نظر ګوري ،ښځې په پښتو او پښتونولي کې د احترام وړمقام لري ،ډېر ځله نارینه د وریندارګانو د ناموس د ساتنې لپاره سرونه بایلي ، پښتانه د پردیو ملتونو ښځوته هم کټ مټ په د غسې نظر ګوري .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس "د پلو روی" خورا ډېر اهمیت لري .

هر ریښتینی پښتون د خورلڼې پلو خورا محترم ګڼي او د خورلڼې

"د پلو په روی" تر ډېرو ګټو یا انتقامي اقداماتو تېرېږي .

د جنګ په جریان کې چې د مېرمنې پلو منځته راشي ، نو د جنګېدونکو خواوو ترمنځ ګُلي مقاطعه او متاریکه منځته راځي .

یو ریښتینی پښتون چې هر څومره په قهر وي بیا هم د پښتني خور پلو ته ګوري او کورټ یې تش نه پرېږدي .)

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس په پښتني ټولنه کې ښځه ددنیا تر بل هر قوم زیات د احترام وړ مقام لري .

څرنګه چې د پښتني ټولنې اساس پر کورنۍ ولاړ دی او پښتانه کورنۍ ته ډېر زیات احترام لري ، د همدې سببه هر ریښتني پښتون فطرتاً و ښځې ته ډېر احترام کوي ځکه چې ښځه مور ، خور ، لور ، مېرمن ، خاله ، عمه ، خواښې ، د تره ناوې ، مامي او داسې نور د احترام وړ مقامونه لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه هرې پښتنې ښځې ته په ډېر احترام ګوري که هغه ددوی د خپل کور اویا د بل نابلده کور سره تعلق ولري .

د پښتونخوا په پاکه خاوره کې ددنیا تر بل هر پر مخ تللي او شاته پاتي هېواد یوه ځوانه ښځه په ډېر امن او ډاډ د یو ماشوم یا بلې ښځې په ملګرتیا سره سفر کولای شي ،ځکه چې پښتو او پښتونولي هر پښتون ته دا سپارښتنه کوي چې په هر وخت ، هر ځای او هر ډول شرایطو کې باید د ښځې دمقام او پوره عزت،احترام او قدروشي .

که د پښتنو ترمنځ سخت جنګ روان وي خو چې ښځې د جنګ میدان ته راداخلي شي نو دواړې جنګي خواوې د ښځې د احترام په خاطر اوربندي کوي .

که د دوو کورنیو ترمنځ سخته فتنه پیښه شویوي ، یوه لوري د بل لوري څخه مړي کړي وي خو که د ننواتي په جرګه کې ښځې د متضرر کورته ورشي نو متضرر حتما د دښمني کورنۍ د ښځو په احترام د ننواتي کونکي کورنۍ ننواتي مني .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس یو رښتني پښتون باید په هر حالت کې د یوې پښتنې مېرمنې(د پلو روي) ومني او د مېرمنې د پلو په احترام د ښځې د خوا شوي مشروع غوښتنه ومني .

دا د پښتو اوپښتونولي د قانون یو ډېر مهم اصل دي چې هررښتني پښتون باید هرو مرو د پښتنې (د پلو روي)ته ډېر احترام وکړي .

پښتانه په بدیو او دښمنیو کې خپل دښمن وژني خو ښځو ته یې نه تنها بې ناموسي نه وراړوي بلکې احترام یې هم کوي .

په پښتون میشته سیمو کې داسې ډېر پیښ شوي دي چې غلو د قافلو د لوټلو په نیت قافله راګرځولې ده خو چې کله یې لیدلي دي چې په دې قافله کې ښځې هم سفر کوي نو دي غلو هم دښځې د پلو د احترام په خاطر د قافلې د لوټلو څخه لاس اخیستي دي .

کیسه: (زما مشر د تره زوی دعیني شاهد په حیث دا کیسه ماته وکړه) .

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په (1355 هه ش) کال کې يوې ډلي غلود قندهار او ارزګان ولايتونو ترمنځ په غرونو کې يوبس موټر د لوټلو په خاطر راوګرځوي .

په دې بس موټر کې هغه مسافر سپاره وه چې په قندهار کې يې خپل غنم ،ماش ، بادام شکر پاره ، وريجې ،غوړی ،وړی او نورشيان خرڅ کړي وه او زياتي نقدي پيسي ورسره وي .

کله چې د بس مسافرينو وليدل چې ددوی موټر د غلو د خوا متوقف شو نو هر مسافر ډېر په عجله سره کوښښ وکړي چې خپل پيسي او قيمتي ساعتونه هغه يوي ښځې ته ورکړي چې په دې بس کې يې ددوی سره سفر کوي ، دښځې مخ په بورقه کې پټ وو خو د دې سره سره يې هم د ځينو مسافرو پيسي او نور شيان تر خپل بورقه لاندي کړل او د نورو مسافرو شيان يې لا تر بورقه نوه لاندي کړي او د بورقي پر لمن د پيسو بنډلونه او ساعتونه پراته وه چې د غلو مشر موټرته راوخوت او ويې ليدل چې د ښځې پر پلو زياتي نقدي پيسي او قيمتي ساعتونه پراته دي .

غله د مسافرود جيبو څخه هغه پيسي واخستلي چې لا يې د ښځې پلو ته نوي ورغورځولي ،مګر هغو پيسو ته يې لاس ورنه وړي چې د ښځې د بورقي پر پلو پرتي وي او دي غله د موټر مسافروته يو څو خبری وکړی،زه دلته د هغه غله خبری چې ما د خپل تره د زوی څخه اوريدلی وی پخپل الفاظو لوستونکوته په لاندی ډول ذکرکوم.

(اي نا ځوانه خلکو زه ښه پوهيږم چې تاسو خپل پيسي دي ښځې ته ورکړي دي اودادي زه يې وينم چې د دې پر پلو پرتي دي ، د دې سره سره چې زه يوغل يم خو بيا هم د يوي ښځی د پلو په احترام د دې پر پلو پرتي پيسي نه ځني اخلم او دا پيسي د دې خور پلو ته وربخښم ،خو پر تاسو دي هم ماينه (ماندينه) طلاقه وي چې زما تر تګ وروسته به بيا د دې ښځې د پلو څخه دا پيسي اخلي ،غله وويل د دي ښځې پر پلو پرتي پيسي ما د دې پلو ته وربخښلي دي ،او د دې جملي د ويلو سره سم يې يوه انداز نوري پيسي چې د خلکو څخه يې په زور راټولي کړي وي هم د ښځې پلوته وروغوځولي او د موټر څخه کوز شو .)

ددې واقعي په شان په زرګو داسې نوري واقعي هم په پښتونخوا کې پيښې شوي دي .

د پورته دلايلو څخه دا په ډاګه معلوميږي چې پښتانه د ښځو او د هغوی د پوړني او پلو ډېر احترام کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو ښځو هم د تاریخ په اوږدو کې د خپل ورونو سره یو ځای د پښتون ملت د سیاسي ،اقتصادي او ټولنیز ژوند په ترتیب او تنظیم کې ترخپل وس او توان پورې د توجه وړ برخه اخیستې ده .

19: د مشرانو او کشرانو د رابطې په اړه:

په پښتنې ټولنه کښې د مشرانو او کشرانو ترمنځ اړیکې د پښتو او پښتونولي د قانون د مشرتوب او کشرتوب د اصولو پر اساس تنظیم شوې دي.

په پښتنې ټولنه کښې د مشرتوب او کشرتوب اصول د پښتنې کورنۍ د سطحې څخه نیولې بیا د ، ،کهول،زی،پښې،خیل او ملت تر سطحې د تطبیق وړ دي.

په پښتنې کورنیو کښې د مشرتوب مقام دیو کس د عمر او لیاقت سره مستقیم تړاو لري.

لکه څنګه چې د یوې پښتنې کورنۍ غړې د خپل کور د مشر اطاعت او احترام کوي، په عین ډول د یو ، ،کهول،پښې،زی او خیل، ، غړې د خپل کهول،پښې،زی او خیل د مشرانو اطاعت او احترام کوي.

په پښتني کورنیو کې د نیکه،انا ،پلار،مور،کاکا او د کورنۍ د نورو غړو ترمنځ د مشرتوب او کشرتوب روابط د پښتو او پښتونولي د قانون د مشرتوب او کشرتوب د اصولو پر اساس فرمولبندي شوي دي.

په اکثره مواردو کې د کورنۍ د اقتصادي او ټولنیزو چارو ترتیب ،تنظیم او رهبري د کورنۍ د مشرنارینه یعنې نیکه ،پلار ، مشرورور یا مشر زوی پرغاړه وي .

د کور په دننه کې د کورنۍ د ترتیب او تنظیم چارې د کور د مشر نارینه په مشوره او هدایت د کور د مشرې ښځې یعنې انا ، مور ،ناواده شوې مشرې خور،مشرې لور او مشرې میرمنې پرغاړه وي .

د ورځنۍ ژوند په چارو کې د کورنۍ د هر غړي مقام ، حیثیت او مسئولیت مشخص او تعین شوي وي ،او د کورنۍ هر غړي خپل ور سپارل شوي وظیفه تر خپل توان پورې په ښه ډول تر سره کول غواړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د کورنۍ يو غړی په ورسپارل شوي وظيفه کې تنبلي وکړي ، نو د کور د مشر او نورو غړو له خوا تر فشار لاندې راځي او که د کورنۍ دا غړی د ورسپارل شوې وظيفې د انجام توان ونه لري په دې صورت کې بيا د کورنۍ د نورو غړو له خوا مرسته ورسره کيږي .

پښتانه د خپل کورنۍ غړو ته دا لارښونه کوي چې د خپل کورنۍ هغو غړوته چې تر دوی مشران دي احترام وکړي او د پښتني کورنۍ د اصولو پر اساس مشران هم بايد پر کشرانو شفقت او مهرباني ولري .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته لارښونه کوي چې خپل د کورنۍ غړي داسې تربيه کړي چې په خپل کورنۍ او ټولنه کې ټولو هغو کسانو ته چې تر دوی مشران او سپين ږيري وي احترام وکړي ، وهغوی ته د مخاطب کيدو په صورت کې هغوی په خپل نوم ياد نکړي او د احترام په خاطر هغوی ته د کاکا ، ماما ، دادا ، اغا ، حاجي صاحب يا ښاغلي په نوم مخاطب شي .

د پښتو او پښتونولي دقانون پر اساس ځوانان بايد د سپين ويښته يا په بله وينا ځوانان بايد د سپين ږيرو احترام وکړي .

په پښتني ټولنه کې مشران هميشه د خپلو کشرانو کړه وړه تر نظر لاندې نيسي او د ضرورت په وخت کې يې په ډيره مهرباني ور اصلاح کوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتانه مشران بايد هميشه پر کشرانو شفقت او مهرباني وکړي .

20: د پښتنو د اتفاق په اړه:

دمځکې پرمخ دانسانانو د پيدا ينبت د وخت راهيسې يوې قبلې پر بلې قبيلې ، يوه قوم پر بل قوم يا يوه سلطنت پر بل سلطنت تعروضونه او حملې کولې د مغلوب قوم هر څه به د غالب قوم دخوا چور او چپاول کيدل ، نو د دې دايمي خطر څخه د نجات په خاطر دهغه وخت د پښتنو مشرانو د پښتون ملت د دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، استقلال ، ملي حاکميت ، مځکنۍ بشپړتيا ، ملي نواميسو او ملي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټو ددفاع په خاطر پښتون ملت د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دهميشني اتفاق او اتحاد لوري ته را بللي دي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته دپورته ذکر شوو ملي ارزښتونو ددفاع په خاطر سپارښتنه کوي چې هميشه په اتفاق او يو متې اوسي .

د اتفاق لفظ يو ډېر ښه لفظ دی او د ډېرو ښو صفاتو ډک لفظ دی .

د اسلام مقدس دين او نورو پر واحد خدای(ج) باور لرونکو اديانو هم په خپل وار خپل پيروانو ته دا هدايت او سپارښتنه کړې ده چې په خپلو منځو کې په اتفاق واوسي .

د يوې کورنۍ د غړو ترمنځ اتفاق د کورنۍ د ټولو غړو په ګټه دی ، کومه کورنۍ چې په اتفاق ده هغه د کور ، کلي او قوم په سطحه د احترام وړ کورنۍ بلل کېږي ، همدارنګه د يو قوم د غړو ترمنځ اتفاق د ټول قوم په ګټه دي او د يو ملت د غړو ترمنځ اتفاق د ټول ملت په ګټه دي .

هغه ملتونه چې په اتفاق دي يعنې ملي وحدت يې تامين دي هغوی په سياسي ،اقتصادي او ټولنيزو چارو کې خپلواک ، ارام ، اباد او دنورو ملتونو سره سيال ملتونه دي .

اوس دي سوال ته راګرځو چې د ملت په سطحه اود يو قوم په سطحه اتفاق او وحدت څرنګه منځ ته راتللای شي ؟

په ملي سطحه اتفاق راوستل هم ملت سازۍ ته ورته يوه پروسه ده ، د ملي اتفاق د راوستلو لپاره بايد ځني داسې مشترک سياسي ، اقتصادي ، نظامي ،تاريخي ، ديني ،ايډيالوژيک او داسې نور مشترک مادي او معنوي ارزښتونه او ګټې مطرح وي چې ديو ملت دبيل بيل هويت اونسلي ريښې لرونکي پر ګني پريو واحد مرکز راټوليدو ته را بولي ، او ملي اتفاق يا ملي وحدت منځته راولي .

د ملي اتفاق يا ملي وحدت د تامين لپاره په هر هېواد ،هر قوم او هر ملت کې بيل بيل ميتودونه او لاري چاري په بيلو بيلو تاريخي ،اقتصادي ،اجتماعي ،سياسي او داسې نور مشخصو حالاتو اوشرايطو کې په کار اچول کېږي ، تر څو خپل مشخص هدف ياني د ملي وحدت تامين ته ورسيږي .

خو که دپورته ذکرشويو مشخصو حالاتو او مشخصو ميتودونو څخه يو هم کم وي او يا پر مناسب وخت استفاده ځني ونشي نود ملي اتفاق ياني ملي وحدت د تامين پروسه سمه سر ته نه رسيږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتنو د اتفاق لپاره تقريبا ځو خاص نقاط چې ديو فرمول حيثيت لري وضع شوي دي .

دمثال په ډول لوي خوشحال بابا د پښتون ملت طبعي ټولنيزجوړښت په خپل يوه لنډ شعر کې داسې ځای کړيدی اوهغه داسې وايي :

چې دستار تړي هزار دي * د دستار سړي په شمار دي .

خوشال بابا په خپل دې لنډ خو معنی داره شعر کې د پښتنی ټولنی داخلی جوړښت په ډير ښه اوډير لنډ ډول تشريح کړيدی .

دخوشال بابا د شعرمطابق د پښتنو په ټولنه کې څو محدودمشران د شملي او دستار سړی بلل کيږی .

ددستار سړی څوک دی ؟

په يوه ولايت يا يوه قوم کې چې د غړو شمېر يې د لکونو په شاوخوا کې وي ، ددې لکونو پښتنو څخه هر پښتون چې د پښتو او پښتونولي د قانون عملا پيرو وي ،هغه کس دپښتنو په منځ کې د ستر شخصيت ،عزت او وقار خاوند بلل کيږي ، ولس يې خبرو ،مشورو او فيصلوته په احترام او درنښت قايل وي ،دپښتنو په منځ کې داسې کسانو ته د دستارسړي ويل کيږي .

دا په لکونو پښتانه خپل پر يو محدود شمېر مشرانو چې ددستار او شملي کسان بلل کيږي پوره باور او اعتماد لري نو ځکه د هغوی د خوا شوي هري فيصلي ته د زړه د کومي په قدر او احترام ګوري .

بلـه خبره داده چې د پښتون ستر ملت غړي ټول يودبل سره دويني شراکت لري او دا ستر ،نه ماتيدونکي او دتاريخ تر سختو ازمايښتونو بريالي راوتلي ملت د ويني د شراکت پر اساس جوړشوي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه يو دبل سره وړي خوابدی لري خو کله چې د پښتون ملت د ګټو خطر منځته راشي نو بيا هر رښتني پښتون د پښتو او پښتونولي دقانون پر اساس خپل شخصي اختلافات يو طرف ته ايږدي او ټول اوږه پر اوږه د پردي د ښمن په مقابل کې دريږي .

پښتانه د خپل منل شوو شمله ورو مشرانو داسې اطاعت کوي لکه د نړۍ په عصري نظامي فوځونو کې چې يو سرباز د يو جنرال اطاعت کوي ، دا ځکه چې هر رښتني پښتون د پيدا ښت څخه فطرتاً يو نظامي اويو سپاهي پيدا شوی دی .

د پښتون ملت د اتفاق لپاره د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د قومونو څو د دستار سرې په يوه جرګه کې سره راټوليږي او ددوی د فيصلې پر اساس د ټول پښتون ملت ملي اتفاق او ملی وحدت منځته راځي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتون ملت د کورنيو ، قومونو او ملت يو الي د نړۍ تر بل هر قوم او ملت اسانه دي ،خو شرط يې دادي چې دا د ملي اتفاق پروسه د پښتو او پښتولي د قانون يعنې د پښتنو د ملي روح او فطرت مطابق پر مخ ولاړه شي او دا پروسه موږ داسې خلاصه کوو .

الف: د پښتو او پښتونولي قانون پښتنو ته سپارښتنه کوي چې د کورنۍ د سطحې نيولي بيا د ستر پښتون ملت تر سطحې بايد په اتفاق واوسی،ځکه چې دا يوالي او اتفاق په هره سطحه د پښتنو ګټې ساتي .

ب: د پښتون ملت جوړښت د وينې پر شراکت شوی دی ، دداسې ملت د غړو ترمنځ د ملي اتفاق او ملی يو الي منځته راوستل ترهغو ملتونو ډېر اسانه دي چې د وينې پر شراکت نوي جوړشوي .

ج: د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتنو د منځه د دستار د سړو د څو جرګو په نتيجه کې د ټول پښتون ملت ملي اتفاق او يو الي منځته راتلای شي .

د پښتنو د اتفاق ،جرګو او پښتو ژبې په باره کې د پښتو د غزل پلار حمزه بابا داسې وايي:

تل به پر لار د ميړنو سره ځم
يمه پښتون د پښتنو سره ځم
وايي اغيار چې د دوزخ ژبه ده
زه به جنت ته د پښتو سره ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــــام کــــــوه زه هغــــــه نظــــــر نــــــه يمــــــه
چـــــې بــــــه پــــــه دود د ســــــپيلنو ســــــره ځــــــم
خــــو چـــــې راغونــــــډ پـــــر يـــــو مرکزيـــــې نـــــه کــــړم
هــــــري تپــــــې تــــــه د جرګــــــو ســــــره ځــــــم

که نن هم د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتون ولس يو الي منځته راشي ، نو ټول پښتون ملت به په ملي ګټه او تاوان کې د خپل حق په اندازه ځان شريک و بولي ،او د پښتنو د مشرانو د خوا د هري فيصلي اطاعت او ملاتړ به په ورين تندي وکړي ،او دا پاشلي او د پرديو د غلامۍ په کړيو کې بند غلام او مظلوم پښتون ملت به يو ځل بيا دا توان پيدا کړي چې خپل ځان او ګرانه پښتونخوا د پرديو د غلامۍ څخه ازاد کړي .

پښتانه به بيا په دې منطقه کې يو ستر پښتني دولت ايجاد کړي او خپل هغه د لاسه تللي برم ، شان او شوکت به بيا لاسته راوړي ،پښتون ملت به بيا د همسايه ګانو او نړۍ سره سيال شي ، او د پښتنو دا د غلامۍ ، مريتوب ، ذلت ، زلالت او مظلوميت ژوند ته به د پاي ټکي کېږدي .

د پورته تشريحاتو څخه په لنډ ډول دا نتيجه اخستل کېږي چې:

د پښتون ملت تل پاتې ملی اتفاق او ملی يو الي تنها هغه وخت ښه ممکن دي چې د پښتنو دا اتفاق او ملی يو الی د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس منځته راشی.

دپښتو او پښتونوالی دقانون پر اساس دپښتنو د ستارد سړو په ملاتړ او اتفاق دټول پښتون ملت تل پاتی ملی وحدت تامينيدا شی.

21 : په پښتنو کې د نفاق په اړه:

پښتو او پښتونولي په وارو وارو پښتنو ته حکم کوي چې د نفاق او ځانځانۍ څخه په کلکه ځانونه وژغورئ چې داعمل د پښتنو د بربادۍ او بد بختۍ سبب کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې هم د پښتنو دښمنانو موقع پيدا کړيده نو د پښتنو غلامۍ او د پښتونخوا واشغال ته يې ملا تړلې ده .

د پښتنو دښمنانو ته دا ښه معلومه ده چې د پښتنو فطرت يعنې پښتو او پښتونولي همېشه پښتانه د اتفاق او اتحاد لور ته رابولي ، که پښتانه په اتفاق وي نو د هغو د غلامۍ امکان د صفر سره برابر دي ، نو په دې اساس هغوی د ډول ډول نيرنګونو څخه کار اخلي چې لمړي پښتانه د خپل فطرت يعنې پښتو او پښتونولۍ څخه خلاص کړي ، بې فطرته پښتانه بيا ډېر په اسانه خطا ايستل کيداي او بې اتفاقه کيداي شي .

کوم وخت چې د پښتنو څخه پښتو او پښتونولي يعنې ددوی د پښتونوالي ښېلونکی جوهر او فطرت ولاړشي ، دا بې فطرته پښتانه بيا د پسونو د رمې په شان په ډېره اسانۍ هر خپل او پردی پر هره لور بيولای شي .

کله چې د پښتنو دښمنان پر دې قادر شول چې پښتانه د پښتو او پښتونولي څخه ليرې کړې ، نو په دې وخت کې د پښتنو د بې اتفاقۍ لپاره د هر شيطاني چل او نيرنګ څخه کار اخلي .

د مثال په ډول: د پښتنو دښمنان ځيني پښتنو ته وايي چې تاسو دراني ياست ،نورو ته بيا وايي چې تاسو غلجي ياست ،بل بيتني او بل کرلاڼي کړي . . .

کله بيا د پښتنو دښمنان پښتانه پر سيمو سره ويشي ،څوک د شرق پښتانه کړي ،څوک د غرب ،څوک د جنوب او نور بيا د شمال پښتانه بولي .

د پښتنو دښمنان د پښتنو يوه ښه دبلې ښې پر ضد استعمالوي او د جنوب پښتانه د شمال او د شرق پښتانه د غرب پر ضد استعمالوي .

کله خو د پښتنو دښمنان مستقيما په خپله دا شيطاني کارا نجاموي ،مثلا د پاکستان ،ايران او شوروي استخبارتو خو مستقيما پښتانه د دراني او غلجي په نومونو يو دبل پر ضد استعمالول .

د پښتنو دښمنان ځيني وختونه بيا د پښتنو په منځ کې د خپلو غلامانو په واسطه د پښتنو بې اتفاقۍ ته لمن وهي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو دښمنان د خپل کار د بریالیتوب په خاطر لومړیي د پښتنو د ځینو موثرو قشرونو د منځه یو شمېر جاسوسان د ملا ، پیر ، خان ، ملک ، روشنفکر سرمایدار ، سیاستمدار او داسې نورو په نومونو استخداموي ، دا د پردیو پښتانه جاسوسان بیا د پښتنو په منځ کې د خپل بادارانو د پلان مطابق ، ددراني ،غلجي ،جنوبي وال ، مشرقیوال ، شمالیوال په نوم پښتانه یو د بل پر ضد استعمالوي .

ددي لپاره چې په پښتنو کې د پښتو او پښتونولي عالي ترین اسلامي او نساني ارزښت او جوهر کم کړي ، نو د پښتنو دښمنان کوښښ کوي چې د پښتو او پښتونولي پر ځای د دوی د بادارانو د خوا تراشل شوي استعماري نظریات د خپل جاسوسانو په واسطه په پښتنو کې معرفي او خپروي .

د پښتنو د دښمنانو جاسوسان د خپل بادارانو په امر او دستور د هغو د استخبارتي سازمانو دخوا ډیزاین او تراشل شوي استعماري نظریي (اسلامی هېوادونه په خپل منځ کې سرحدنه لري ، اسلامي یوالي ،اسلامي خلافت ، د شریعیت انفاذ ، اخوانیزم یا اخوان المسلمین ، وهابیزم ،سلفي اسلام ، کمونیزم ، دموکراسي ،ملت سازي ،اسلامي جهاد او داسې نور . . .) د پښتنو په منځ کې تبلیغوي .

دپښتنو دښمنان غواړي چې دپښتو او پښتونولي دعالي اسلامي او انساني نظر پر ځای دا پورته استعماري نظریات د پښتنو په منځ کې رواج کړي تر څو پښتانه د خپل فطرت یعنې پښتو او پښتونولي څخه راوګرځوي .

کله چې پښتنو خپل فطرت یعنې پښتو او پښتونولي داعالي ترین اسلامي او انساني جوهر پرېښود او د استعماري نظریو پر لارو روان شول ،نو پښتني اتفاق یې د منځه ځي او په بیلو بیلو نومونو پر بیلو بیلو ډلو ویشل کېږي ، ضعیفه کېږي او بالاخره د پردیو د خوا په خپل هېواد کې غلامان کېږي .

د پردیو هغه پښتانه جاسوسان چې د خپلو بادارانو په امر د پردیو استعماري نظریې په پښتنو کې خپروي د ځان لپاره یو څو پیسې اخلي او د څو پیسو په مقابل ټول پښتون ملت د پردیو غلام کوي .

<u>موږ وینو چې په تېرو دېرشو کلنو کې د پردیو استخباراتي سازمانو له خوا تراشل شوو نظریو پیروی ستر پښتون ملت پارچه پارچه کړی،پر وروروړو دښمنو ډلو یی سرو وویشی،کمزوی یی کړی او په</u>

(c) ketabton.com: The Digital Library

نتجه کښی ستر تاریخی پښتون ملت د شوروي ، پاکستان ، ایران او داسې نور هېوادونو غلام کړل شو .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته لارښونه کوي او هغوی دې ته متوجه کوي ، هر هغه څوک ، په هر مقام او د ټولنې په هر قشر پورې چې اړه ولري ، چې په هر نوم د پښتنو ترمنځ نفاق راولي هغه کس د پښتنو ازلي دښمن دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتانه دا پښتني دنده لري چې غدار ،ملت پلورونکی او هیواد پلورونکی افراد او اشخاص د خپل منځ څخه د پردیو دجاسوسانو او د پښتون ملت د دښمنانو په نوم وباسي او دخپل پښتون ملت د بې اتفاقۍ مخه ونیسي .

لوی احمد شاه بابا د پښتنو د یوالي په باره کې داسې وایي:

قافلـــــــه د عشـــــــق راغلـــــــې د کـــــــوم خـــــــواده
پـــــر زړګـــــي بانـــــدي مـــــې شـــــپه کـــــا څـــــه غوغـــــاده
ټـــــول یـــــو دي کـــــه غلجـــــي کـــــه ابـــــدالي دي
ښـــــه هغـــــه چـــــې یـــــې د زړه ښیښـــــه صـــــفا ده
چـــــې عمـــــل یـــــې د نېکـــــۍ وي مېـــــړه هغـــــه
کـــــه اغوســـــتي یـــــې ګدلـــــه د خمتـــــاده
پښـــــتانه دي ټولـــــه لاس ســـــره یـــــو کانـــــدي
چـــــې غـــــزا مـــــو پرهـــــر لـــــوري شـــــاوخواده
بـــــې زحمتـــــه راحـــــت چېـــــرې مونـــــده نشـــــي
د احمـــــد ځکـــــه پـــــر هـــــر لـــــوري غـــــزاده

مولوي عبدالحمید پښتنو ته د یوالي د نصیحت په دود داسې وایي:

بـــــس دافخـــــر راتـــــه بـــــس دی چـــــې پښـــــتون یـــــم
فـــــرق یـــــې نشـــــته کـــــه بـــــارک یـــــم کـــــه زاخېـــــل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام د مقدس دين او د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دا د هر رښتيني پښتون پښتني دنده ده چې د پښتنو په منځ کې د پرديو جاسوسان او پښتون ملت ته غداران په هر مقام کې چې وي کشف او د لندو سپيو په شان يې د پښتنو د منځه وباسي .

دا د هر رښتني پښتون وظيفه ده چې د پښتنو په منځ کې د پرديو جاسوسان رسوا کړي .

داد هر رښتني پښتون پښتني دنده ده چې د پرديو د جاسوسانو هغه پلانونه شنډ کړي چې غواړي پښتانه بې اتفاقه کړي او د غيري پښتنو اطاعت او غلامۍ ته يې وهڅوي .

22: د ديانت ، پاکي او ايمانداري په اړه:

پښتون ملت د پښتونخوا په پاکه خاوره کې داسې په پاکۍ او ستره ګۍ ژوند کوي لکه څنګه چې يې د ښکلې پښتونخوا آب او هوا پاکه او سپېڅلې ده .

د پښتو او پښتونولي قانون پښتنو ته سپارښت کوي چې په ورځني ژوند کې با ديانته ، پاک او ايمانداره واوسي ، ځکه چې د دې درو مهمو صفاتو درلودل د انسان شخصيت ته په ټولنه کې تبارز او اعتبار ورکوي .

دين داري ،پاکي او ايمانداري د پښتو او پښتونولي د قانون د ډېرو مهمو اصلونو څخه دي نو ځکه پښتانه فطرتا ديندار ه ، پاک او ايمانداره خلک دي .

موږ په لاندي ډول د پښتو او پښتونولي دا دري زرين اصول لږ په تفصيل سره تشريح کوو .

23: د دينداري په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون ملت د خپل اوسېدو د محیط په لحاظ نه ، بلکې د خپل فطرت په لحاظ دنړۍ ددین پالونکو ملتونو دجملی څخه یوډېرزیات دین پروره ملت دی .

د پښتو او پښتونولي یو اصل دادی چې هر رښتنی پښتون باید هرومرو ښه دینداره او د خپل دین پر اصولو پابند واوسي .

مورږ د دې کتاب په وړاندینو فصلونو کې ولوستل چې تر تاریخ وړاندې زمانو کې پښتنو د زردشت ایین که څه هم الهي دین نه وو منځته راوړی ، ترهغه وروسته یې بودایي دین قبول کړی او د هغه د پرمختګ لپاره یې ډېرې هلې ځلې وکړې چې ژوندی مثال یې په بامیانو کې د بودا سترې مجسمې وې .

کله چې د اسلام دین ظهور وکړنو د پښتنو پاچا یا مشر شنسب د یو لوی هیئت سره کوفې ته د مسلمانانو خلیفه حضرت علي (35-40ھ) ته ورغی او د اسلام ددین په باره کې یې معلومات ځنې ترلاسه کړل ،کله چې شنسب پښتونخوا ته راوګرځېد نو دا معلومات یې د پښتنو د یوې لویې جرګې سره چې د پښتنو دقومي او مذهبي مشرانو څخه جوړه شوې وه شریک کړل .

کله چې د پښتنو قومي او مذهبي مشرانو د اسلام د مقدس دین په باره کې معلومات ترلاسه کړل نو د پښتنو لویې جرګې د رایو په اتفاق د اسلام مقدس دین په دې خاطر قبول کړ چې (99٪) د پښتنو د فطرتي قانون یعنې پښتو او پښتونولي سره برابر وو .

که مورږ د اسلام تاریخ ته نظر واچوو نو د دنیا ټول قومونه او ملتونه حتی د مکې قریش هم په توره مسلمانان شوي دي ، خو د پورته معلوماتو څخه دا ثابتېږي چې پښتانه ددنیا د نورو قومونو او ملتو په شان په توره ندي مسلمانان شوي بلکې د خدای(ج) په مرسته او مهربانۍ او د جرګې په فیصله مسلمانان شوي دي .

پښتنو چې کله هم کوم دین منلی دی پر هغه باندې ټینګ او پابند پاتې شوي دي ، د هغه دین د خپرېدو لپاره یې تر خپل توان او طاقت پورې زیاتې هلې ځلې کړېدي .

پښتنو چې کله د اسلام دین قبول کړنو د خدای(ج) په نامه یې په خپل سر او مال غزا شروع کړه او د اټک څخه بیا تر بنګال پورې چې نن ورځ کوم مسلمانان وجود لري اکثره یې د پښتنو غازیانو د تورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تبليغ نتيجه ده چې ژوندي مثالونه يې په هند کې د پښتنو پاچاهانو يعنې لوديانو ، غلجيانو او سوريانو غزاګانې او امپراطورۍ دي .

او همدارنګه په هند کې د غوري شاهانو فتوحات ، د سلطان محمود غزنوي فتوحات او بالاخره د لوی احمد شاه بابا فتوحات دي .

ددنيا تر ټولو ستر امتياز چې خدای(ج) په خپل مهربانۍ پښتون ملت ته ور په برخه کړيدي ، هغه دادي چې خدای(ج) په خپل فضل او کرم ټول پښتون ملت سل فيصده (۱۰۰٪)د اسلام په مقدس دين مشرف کړيدي .

پښتون ملت د نړۍ يوازني ملت دي چې د خداي (ج) په مرسته او مرحمت هيڅ کافر نه لري او سل فيصده مسلمان ملت دي .

ددنيا په بل هر ملت کې غيري مسلم وجود لري ، حتي د پنجشيرپه کوچني او تنګه دره او کوچني قوم کې هم دعبدالرحمان په شان کافر وجود لري .

پښتانه په خپل ټولنه کې دد پنداره انسان ډيرعزت کوی او د بې دينه انسان څخه نفرت کوي .

24: د پاکي او عفت په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون او پښتنه بايد په خپل ژوند کې پاک او سپيڅلی وي .

که څه هم د پښتنو په اکثرو منطقو کې ستر او مخ پټی نشته ځيني وخت ليري او نږدې مېلمانه په يوه کور او کيږدۍ کې سره کېني.

کله کله داسې هم کېږي چې د کور نارينه په کور کې نوي خوبيا هم ځنی ميلمانه اومسافر کورته راشي خو پښتني مېرمني په کور کې د نارينه د نه موجوديت په صورت کې هم مېلمه د کور څخه نه رخصتوي او د مېلمنو پوره عزت او حرمت کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دا ټولې اړيکي نهايت پاکې او سپېڅلې وي ، که چېرې په کوربه يا مېلمه کې د ناپاکۍ حرکت وليدل شي نو بيا د پښتو او پښتونولي قانون پر متخلفينو تطبيق کېږي او دواړه وژل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانو ن په پيروي هر پښتون کس د پاکۍ او عفت په چارو کې نهايت محتاط دی او د دې سببه د پښتنو ټولنه ددنيا دپاکترينو ټولنو دجملې څخه يو ډيره زياته پاکه اوبا عفته ټولنه ده .

25 : د ايمانداري په اړه :

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس ايمانداره شخص هغه چاته ويل کېږي چې په ورځني ژوند کې ئی نظر او عمل پر رښتيا ، رښتينولۍ ، صداقت او امانت دارۍ ولاړ وي .

ايمانداري د پښتو او پښتونولي د قانون يو ډېر مهم اصل دي ،د پښتو او پښتونولي قانون هر پښتون ته سپارښتنه کوي چې بايد په خپل ورځني ژوند کې هميشه ايمانداره واوسي .

په پښتنو کې په عام ډول هغه سړي ايمانداره سړي بلل کېږي چې د هغه خبري او عمل پر صداقت ، رښتينوالي ، امانت دارۍ ، دحق څخه دفاع او داسې نورو ښو ارزښتونو ولاړوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو ايماندار پښتون بايد هيڅ کله د خپل ځان د شخصي ګټو ،دکورنۍ ،قومانو ، عزيزانو او دوستانو دګټو ، دنفس پرستۍ ، دښمنۍ او اختلاف په سبب د ايماندارۍ د لاري څخه وا نه وړي .

دپښتو او پښتونولي دقانون پر اساس يو ايمانداره پښتون بايد په هر وخت او هر ځاى کې درښتيا او ښه ويلو ،ښه کولو او ښه اوريدلو څخه ډډه ونکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پښتني ټولنه کې ايمانداره سړي د ولس په منځ کې ډېر د قدر وړ مقام لري او د ټولنې اکثريت ولس دده د ايمانداری په سبب ايمانداره سړي ته دزړه د کومي احترام کوي .

26: د ننګ په اړه:

علامه عبدالحی حبيبي ننګ د پښتو او پښتونولي ډېر مهم عنصر بولي او داسې وايي:

د پښتو او پښتونولی د قانون پر اساس د پښتنو د سياسي ، اقتصادي او ټولنيز ژوند اساس پر ننګ ولاړدي ، د دوستی او دښمنی په حالاتو کې د پښتنو د ننګ جذبات د پښتنو د ژوندون مدار جوړوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د خپل دين ، سر ناموس ، عزت ، مال ، خپلواکی ، ملي حاکميت ، د پښتونخوا مځکنی بشپړتيا ، د پښتو او پښتونولي دقانون ، پښتو ژبې او داسې نورو اسلامي ، پښتني او ملي ارزښتونو څخه په جرئت ، مېړانې او تدبير دفاع ته ننګ ويل کېږي .

نواتي منل ، بخښنه ، پنا ورکول ، مېلمه پالنه ، بسپنه ، د مظلوم څخه دفاع او د ظالم په مقابل کې درېدل او د پښتو او پښتونولي دقانون مطابق د نورو ښو صفات درلودل ننګ بلل کېږي .

ننګ د پښتو او پښتونولي دقانون مرکزي او د ډېرو مهمو اصولو څخه شمېرل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اسا س دا د هر رښتني پښتون پښتني فرض بلل کېږي چې د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، پښتون ملت ، پښتو ژبې ، د پښتونخوا د مځکنی بشپړتيا ، استقلال ، ملي حاکميت ، ملي ګټو ، ملي نواميسو او د پښتنو دنورو ټولو ديني او ملي حقه حقوق څخه د دفاع په لاره کې ننګ وکړي .

هرهغه پښتون چې د پورته ذکر شوو ارزښتونو پر دفاع ننګ نه کوي هغه کس د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس "بې ننګه کس" بلل کېږي ، د پښتنو په ټولنه کې " بې ننګه کس" ترلانده سپي لاهم بد موجود دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو په ټولنه او د پښتنو په ترمينولوژي کې تر(بې ننګه) هيڅ بل بد لفظ او هيڅ بد صفت نشته چې و يو پښتون ته منسوب شي .

د پښتنو په ټولنه کې تربې ننګه شخص ټيټ انسان هيڅ وجود نه لري .

همدا علت دي چې پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د بې ننګۍ د ننګينو اعمالو څخه بايد حتما ځان وساتي ،او پښتانه بايد د ننګ په چارو کې يو دبل سره د سر او مال په ښندنه کې سيالي وکړي .

د پښتون ملت پلار لوي احمد شا بابا خپل بچو يعني پښتون ملت ته د ننګ او بې ننګۍ په باره کې داسې درس ورکوي:

پـــر ننـــګ مـــړ خـــو څـــه مـــړ نـــه دی د بـــې ننګـــه ژونـــد جفـــاده
لاس بـــه وانخلـــم لـــه ننګـــه چـــې پـــر ننـــګ پـــاتې دنيـــا ده

د پښتنو ستر او ننګيالی مشر ميرويس نيکه چې د پښتونوراهيسې د ننګ چارې ورته په ميراث پاتې وې او خپل خوږ ژوند يې هم ټول د ننګ چاروته وقف کړی وو ، په دې هيله يې د ژوند سره وداع وکړل چې ترمرګ وروسته هم بايد دده مزار پښتنوته دننګ کولو په باره کې الهام ورکړي .

دميرويس نيکه پرقبردا لاندې شعرولیکي:

د ننـــــــګ ټوټـــــــه بـــــــه مـــــــې هـــــــر هـــــــله وي
کـــــه پـــــس لـــــه مړينـــــې مـــــې پـــــر ګـــــور راشـــــې مينـــــه

ميرويس نيکه په خپل دې مدبرانه فکر سره غوښتل چې د دې لارې خپل لمسو ته ترمرګ وروسته هم د ننګ او ميړانې درس ورکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د توريې او قلم قهرمان لوى خوشال بابا دننګ په باره کې پښتنو ته داسې د ننګ درس ورکوي :

د افغـــــان پــــــه ننــــــګ مــــــې وتړلــــــه تــــــوره
ننګيـــــالی د زمـــــاني خوشـــــال ختټـــــک يــــــم

درســــــت پښـــــتون د قنــــــدهاره تــــــر اټکــــــه
ســــــره يــــــو د ننــــــګ پــــــر کــــــار پــــــټ او اشــــــکار

کله چې خوشال بابا ، ايمل خان مهمند ، دريا خان اپريدي او نورو ننګياليو پښتنو د مغلو د تاړاک او وحشت پر ضد د ملي مبارزې بيرغ اوچت ساتلی وو ،په هغه وخت کې بيا دنن په شان ځينو پښتنو د بې ننګۍ لاره اختيار کړيوه ،د مغلو څخه يې پيسې اورتبې واخستې او د مغلو د غلامۍ شرمناک پړې يې په غاړه کې اچولي وو ،ددې بې ننګه پښتنو په باره کې لوی خوشال بابا داسې وايي:

پــــــه داهســــــې وخــــــت چــــــې وخــــــت د نــــــام او ننــــــګ دی
دا بــــــې ننګــــــه پښــــــتانه کــــــا څــــــه رفتــــــار
تنهــــــا زه پــــــه کــــــې پــــــه غــــــم د نــــــام او ننــــــګ يــــــم
يوســــــفزي پــــــه فراغــــــت پــــــه کښــــــت او کــــــار
اوس چــــــې هســــــې بــــــې ننګــــــي بــــــې ناموســــــي کــــــا
عاقبــــــت بــــــه ور ښــــــکاره شــــــي خپلــــــه چــــــار

پښتني مېرمني د بې ننګۍ څخه خپل نفرت داسې ښکاره کوي او په دې باره کې وخپل معشوق ته داسې سپارښتنه کوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوټې ټوټې په تورو راشې

د بې ننګۍ احوال دې رامه شه مينه

د ميوند قهرمانه پښتنه ملالي خپل معشوق ته د بې ننګۍ څخه د ځان د ساتلو په باره کې داسې خطاب کوي:

که په ميوند کې شهيد نه شوې

خدايږو لاليه بې ننګۍ ته دې ساتمه

په پښتني ټولنه کې هغه څوک چې پر پښتني ننګ مړه دي د پښتنو دملي قهرمانانو په نوم يادېږي ، او د پښتون ملت په منځ کې د ابد لپاره ژوندي دي او د ابدي درناوي ښتنان بلل کېږي .

27: په غم او ښادۍ کې د شرکت په اړه:

ددې لپاره چې د پښتنو غم لږ شي او ښادۍ يې ډېري شي نو پښتو او پښتونولي پښتنو ته دا پښتني دنده سپاري چې هر پښتون بايد له بل پښتون وررور سره په غم کې ځان شريک کړي څکه چې غم په وېشلو کمېږي او هر پښتون بايد د بل پښتون سره په ښادۍ کې ځان شريک کړي ځکه چې ښادي په وېشلو ډېرېږي .

د پښتو او پښتونولی د قانون مطابق هر رښتني پښتون بايد د بل پښتون وررورغم او ښادي خپل غم او ښادي وبولي او په هغه کې د پښتو او پښتونولي د قانون د سپاړښتونو مطابق برخه واخلي .

28: د خپلواکي غوښتنې په اړه :

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي پښتنو ته د خپلواکۍ غوښتني درس ورکوي .

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته داورښيي چي پښتون الله پاک غلامۍ ته ندي پيدا کړي ، نو په دې اساس پښتو اوپښتونولي پښتنو ته امرکوي چي پښتون بايد ازاد او خپلواک وي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون بايد د غلامۍ ، مريتوب ، محکوميت ،ذلت او زلالت دژوند څخه نفرت ولري ،نو په همدې اساس پښتو او پښتونولي هر رښتني پښتون هڅوي او امر ورته کوي چي د خداي(ج) څخه بغير په نړۍ کي بل هيڅ انساني قدرت ته سرټيټ نکړي او د هغه غلامي اومريتوب ونه مني .

دپښتو اوپښتونولي د قانون پر اساس کوم پښتون چي محکوميت ،مريتوب اوغلامي ته سرټيټوي ،د هغو په مقابل کي غزا او مقاومت نکوي د هغه کس وينه پښتنه نده او هغه کس پښتون نه بلل کېږي .

ددې خبري د تصديق لپاره د ميرويس نيکه د هغه تقرير څو جملي را اخلو چي ميرويس نيکه د ګرګين تر وژلو وروسته په قندهار کي د پښتنو ملي جرګي ته کړي وي .

د "مانجي" د جرګي د فيصلي پر اساس چي د پښتنو د سترو مشرانو ميرويس نيکه ،سيدال خان ناصر ،بابوخان بابي ،بهادرخان ،پيرمحمد مياجي هوتک ،يوسف خان هوتک ،عزيزخان نورزي ، ګل خان بابر ،نورخان برېڅ ،نصروخان الکوزي ،د ميرويس نيکه ورور يحيي خان ،دميرويس نيکه وراره محمد خان او يونس خان کاکړي په ګډون جوړه شوي وه ، د خپلواکۍ د اعلان وثيقه پکښي امضا شوي وه ، دهغي جرګي د فيصلي پر اساس څه موده وروسته پښتنو ګرګين وواژه او د قندهار ښاريي ونيوي .

ميرويس نيکه دظالم ګرګين تر قتل وروسته د خپلواکو پښتنو د ملي جرګي په وړاندي دخپلواکۍ په پلوي يو اوږد تقريروکړي ،د ميرويس نيکه د دې تاريخي تقرير څخه څو جملي موږ دلته د پښتنو د خبرتيا لپاره را نقلوو .

دا لاندي څو جملي د ميرويس نيکه دتقرير څخه را اخستل شويدي :

(...اي پښتنو که تاسو له ماسره يو شي او زما ملا وتړي نو د خپلواکۍ بيرغ به هسک وساتو ،پري به نه ږدو چي بيا د پرديو د مريتابه کړۍ زموږ په غاړه کي ولويږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کسان چې د پرديو مريتوب مني ، مورږ له هغو سره هيڅ اړه او خپلوي نه لرو ، او نور دي زموږ په هېواد کې نه اوسي...)

پښتو او پښتونولي پښتنو ته د ازادۍ ،حريت او عزت درس ورکوي او په عين حال کې پښتانه د بل چا د غلامۍ کولو څخه هم منع کوي .

خوشحال بابا دازادۍ د قدر او قيمت په باره کې داسې وايي:

ازادي تــــــــــــر پاچاهيــــــــــــــه لا تيــــــــــــــرى كــــــــــا
چـــــې د بـــــــل تـــــــر حكـــــــم لانـــــــدې شـــــــي غـــــــلام شـــــــي

پښتو او پښتونولي پښتنو ته د ازادۍ درس ورکوي او د ازادۍ په لاره کې يې و ميړانې ،غيرت او ننګ کولو ته رابولي ،په عين حال کې يې د ظلم او ظالم په مقابل کې و مقاوت او بغاوت ته رابولي .

پښتو او پښتونولي پښتانه پر مظلومانو او کمزورو باندې و ترحم او مهربانۍ ته هڅوي .

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته حکم کوي چې پښتانه بايد د جنګ په ډګر کې ښه توريالي او زړور جنګيالي وي ، خو د بري په وخت کې بايد مغروره نشي او د مغلوبينو سره دې د بخښني او ترحم څخه کار اخلي .

29:د پښتونخوا يا افغانستان سره د مينې په اړه:

د پښتنو لپاره د اسلام د مقدس دين پر اساس د مځکې پر مخ درې مقدس مقامونه وجود لري چې په لاندې ډول اشاره ورته کيږي .

۱: كعبه شريفه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمد الله پښتون ملت سل فيصده مسلمان ملت دي ، د مسلمان پښتون ملت د پاره کعبه شريفه د ځمکي پر مخ ترټولو مقدس ترين مقام دي ځکه چي د اسلام د مقدس دين پر اساس او د پښتنو په نظر دا مقام د خداي (ج) کور دي .

کعبه شريفه د الله پاک په امر د مکي مکرمي په خاوره کې حضرت ابراهيم عليه السلام د خپل زوی حضرت اسمعل عليه السلام په ملګرتيا اباده کړيده .

۲ : مدينه منوره:

د پښتنو لپاره دوهم مقدس مقام مدينه منوره ده چېري چې د اسلام پيغامبر حضرت محمد مصطفي هجرت کړيوو او د هجرت په ديار کې يې په مدينه منوره کې رحلت وکړي ، په مدينه منوره کې د نبي کريم (ص) ارام ګاه ده ، او په مدينه منوره کې داسلام لومړنيي مسجد (نبوی مسجد)اباد شوي دي .

۳ : بيت المقدس:

د پښتنو لپاره دريم مقدس مقام بيت المقدس ياني د مسلمانانو لومړني قبله ده .

۴ : پښتونخوا :

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتونخوا پاکه خاوره هم د پښتنو د پاره مقدسه خاوره ده ، ځکه چې د پښتونخوا پاکه خاوره د زرګونو کلونو راهيسې د پښتنو د باعزته او با غيرته پلرونو او نيکونو مدفن او د پښتنو د عزت مسکن دي .

د پښتونخوا په پاکه او خپلواکه مقدسه خاوره کې د پښتنو د مړو او ژونديو قدر او عزت خوندي دي .

د پښتونخوا د پاکي او د محبته ډکي تودي غيږي څخه ليری د نړی په هر ګوټ کښې چی وی د پښتنو مړي او ژوندي بې عزته ، بې حرمته ، بې قدره ، بی وطنه او مسافردي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتونخوا مقدسه خاوره دامواو اباسین ترمنځ بیا د نړۍ د بام یاني د پامیرد غرونو څخه دعربو ترسمندر پوري پرته سیمه ده .

د پښتونخوا پاکه خاوره د هر پښتون ازلي او دایمي دعزت مسکن او مدفن دي .

د پښتونخوا مقدسه مځکه د زرګونو کلونو راهیسې د پښتنو د ننګیالو ، توریالو اوباعزتونیکونو او پلرونو مسکن او مدفن دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتونخوا مقدسه خاوره د پښتون ستر ملت مور او ناموس دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دا د هر رښتني پښتون او پښتني اسلامی ،ملی او پښتني فرض بلل کېږي چې د خپل ننګیالیو او توریالیو نیکونو او پلرونو د مقدس مسکن او مدفن ، د خپلي ګراني مور او ناموس یعنې پاکي پښتونخوا څخه د خپل مال او سر په قیمت دفاع وکړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتونخوا مقدسه خاوره د پښتنو ناموس دي او د ناموس څخه د فاع د هر رښتني پښتون اسلامي ، پښتني او ملي فرض دي .

پښتنو هم د تاریخ په اوږدو کې خپل دا پښتني فرض په ډېره ایمانداری او جانبازی سره سر ته رسولې دي ،همدا علت دي چې نن د پښتونخوا پاکي خاوري ته د نړۍ د امپراتوریو هدیره ویل کېږي ، یعنې دا چې پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د خپل هېواد د مځکنی پشپړتیا څخه همیشه په ډېرشجاعت ، میړانه او سربښندنه دفاع کړیده او هر یرغلګر چې پر پښتونخوا یې یرغل کړیدي نو د پښتونخوا د توریالیو او ننګیالیو بچو یعنې پښتنود توري په وړاندي پرګونډو شوي دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون باید د پښتونخوا پاکي خاوري ته د خپل ناموس په سترګه وګوري او دفاع یې خپل پښتني فرض و بولي .

پښتانه په یومتل کې داسې وایي: (مال تر سر جار او سر تر ناموس جار) .

پښتونخوا دپښتنو ملي ناموس دي ،دپښتو او پښتونولي دقانون پر اساس ناموس د هیچا سره په فیصدي نشي شریک کېدلای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتانه باید تر خپل ملي ناموس په ډېره میړانه مال او سر جار کړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا څخه دفاع د پښتنو ملي ،اسلامي او پښتني فرض بلل کېږي .

30: د مثبتې سیالۍ په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته لارښونه کوي چې د کور ، کلي او قوم په کچه یو له بل سره د ښو او مثبتو اعمالو په انجام کې مثبته سیالي وکړي او په عین ډول د یو ازاد او خپلواک ملت په حیث خپل ځان د نورو ملتونو سره د سیاسي ، اقتصادي او ټولنیز پرمختګ په ساحو کې سیال کړي ، لکه د پښتو یو متل چې وایي:

(سیال چې تر سیال پاتې شي غوږ یې د پرې کېدو دی .)

پښتو او پښتونولي پښتانه هڅوي چې د خپل ځان ،کورنۍ ، قوم او ملت د درونوالي ، عزت ، سیالۍ او باداري لپاره سخت زیار او زحمت وباسي ، او په دې لاره کې یو د بل سره مثبته سیالي وکړي ،او په دې مثبته سیالي کې د مال او سر د قربانۍ څخه ډه ډه ونکړي .

31 : د ځان د عزت او لوړ همتۍ په اړه:

د ځان عزت او لوړهمتي د پښتو او پښتونولي د قانون یو مهم اصل دي .

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته لارښونه کوي چې د ژوندون په سختو حالاتو کې د ځان د عزت ، لوړهمتۍ ،صبر ، تحمل ، قناعت او حوصلي څخه کار واخلي ،خپل لوړهمت دلاسه ورنکړي ،هغه شرطونه ونه منۍ چې په منلو یې ستاسو عزت ته تاوان رسیږي ،په هر ډول سختۍ کې وار خطا نشي ،سختیو ته تسلیم نشي او داسې نور .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د ژوند دهر ډول ناخوالو پر ضد په لوړ همت او متانت مبارزه او مقاومت کړي .

خوشحال بابا پښتنو ته د لوړ همتۍ په باره کې داسې درس ورکوي:

که فلک دې د زمري په خوله کې ورکړ
د زمري په خوله کې مه پرېږده همت خپل

په دنیا د ننګیالي دې دا دوه کاره
یا به وخوري ککرۍ یا به کامران شي

هرهغه څوک چې د ژوند او یا ددښمن سختیو ته تسلیم شو ،هغه کس د تسلیمیدو سره یو ځای خپل لوړ همتي بایلي او په ټولنه کې دهغه ټولو مادي او معنوي امتیازاتو ، عزت او حرمت څخه محرومیږي کوم چې په ټولنه کې یو لوړ همته او باعزته شخص ته ورکول کېږي .

د انسان عزت د هغه په لوړ همتۍ پورې مستقیم تړاو لري ، هر څومره چې یو انسان لوړ همته وي په هغه اندازه هغه شخص په ټولنه کې باعزته وي .

دون همته یا ټیټ همته شخص په پښتني ټولنه کې د هیڅ عزت او حرمت خاوند نوي او د ټولنې خاص او عام نفرت ځني کوي .

پښتو او پښتونولي هر پښتون شخص ته سپارښتنه کوي چې په خپل ورځني ژوند کې همیشه لوړ همته اوسي تر څو په ټولنه کې ولس د عزت په سترګه درته وګوري .

پښتو او پښتونولي هر پښتون هڅوي چې په خپل ژوند کې همیشه په خپل لوړ همت خپل عزت وساتي او په باعزته ډول د ژوند کولو څخه لذت واخلي .

که د یو پښتون په ژوند کې دا دوه بنیادي ارزښتونه یا جوهره یعنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(عزت او لذت) نوي نود دي پښتون دژوند دوام هيڅ ارزښت نه لري، دمخه ذکر شول چی په پښتنی ټولنه کښی د يو پښتون عزت د هغه پښتون په لوړ همتۍ پوری مستقيم تړاو لری ،نو په لنډ ډول داسی ويلای شو چی:

لوړهمته پښتون په پښتنی ټولنه کښی دلوړعزت خاوند بلل کيږی،او د لوړ عزت خاوند دژوند کولو څخه لذت اخلی.

په بل عبارت د يو پښتون دژوند عزت اولذت دواړه دهغه کس په لوړ همتۍ پوری مستقيم تړاو لری.

په همدې اساس پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي چې هر رښتني پښتون بايد د بې همتۍ او بې عزتۍ تر ژوند دعزت مرګ ته ترجع ورکړي .

په پښتني ټولنه کې لوړ همتي او عزت يو د بل سره مستقيم تړاو لري ،هر څومره چې يو پښتون د لوړ همت خاوند وي ، په هغه اندازه په پښتني ټولنه کې د لوي عزت لرونکي وي ،ددې موضوع بر خلاف هرڅومره چې يو پښتون کس ټيټ همته ،دون همته اوبې همته وي ،په پښتني ټولنه کې په هغه اندازه بې عزته اود ټولنې د خاص اوعام د خندا وړ وي .

سيد جمال الدين افغان د پښتنو د عزت په باره کې داسې وايي:

(دنفس شرافت د پښتنو قايد دي ،دوی د شرافت مرګ د بې شرفي پرژوند باندې چې د اجنبيانو تر لاس لاندې وي که څه هم د ډېر عيش ، ښو خوراکو او ښکلو سره وي غوره ګڼي .)

خوشال بابا د بې همتۍ د ژوند څخه د نفرت په باره کې داسې وايي:

مرګ دتندي په مذهب زمابهتر دي*نه ژوندون ددون همتو په اوبو .

خوشال بابا د پښتنو د نفس استغنا په يو شعر کې داسې بيانوي:

د منت دارو که مرم پکار مې نه دي
که علاج لره مې راشي مسيحا هم

حميد بابا د پښتنو د لوړهمتۍ ،صبر او تحمل په باره کې داسې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړی تړی پروت پر خپله بوریا ښه یم
نه د تخت له پاس ناست د بل چا کره

پښتو او پښتونولي پښتون د طمع څخه منع کوي او کاظم خان شیدا د پښتو او پښتونوالي دا اصل په یو بیت کې داسې بیان کړي دي .

په صورت مې شي خولې د حیا ماتې
که و نان ته د افتاب څخه نظر کړم

پښتو او پښتونولي هر پښتون د سوال او فقر څخه منع کوي او کاظم خان شیدا د پښتو او پښتونولي دا زرین اصل په یوه شعر کې داسې بیان کړي دي .

سوال مې جوی له درافشانه نظر نه دی
صدف ورانه خپله خوله کړه په غوښتلو
دافتاب په کمند نه خېژم اسمان ته
نه ږدم بار لکه شبنم پردوش د ګلو

32: د حق څخه ددفاع په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې هر رښتني پښتون باید د خپل دین ،سر ،ناموس ،عزت ،هېواد ،ملت ، خپلواکۍ ، ملي حاکمیت ،ملي ګټو ، ملي نوامیسو ، مال او خپل مشروع حق څخه ددفاع په لاره کې د ایثار ، قربانۍ ، فداکارۍ ،ننګ ، غیرت ، میړاني ،تکړه توب ،غښتلتوب او ښاغلتوب ښه مثال وي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون باید پر حق ودریږي د ظالم او متجاوز په مقابل کې د خپل روا حق څخه د خپل مال او سر په قیمت دفاع وکړي .

33: د پښتنو د جرګې په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جرګې تعريف:

د پښتنو د جرګې په باره کې علامي عبدالحي حبيبي داسې وايي:

پښتانه په خپل ټولنيز محيط کې ځانته د ژوند کولو ځني خاص اصول لري .

دا اصول د پښتنو لاربولي ، د پښتنو په لار کې جرګه ، ننواتي ،بسپنه او نور د پښتو او پښتونولي دودونه داسې ټينګ دي چې ټول پښتانه يې مني .

جرګه د پښتنو قانوني او ټولنيز نظام دي چې د دوی پر اصولي عقلانيت دلالت کوي او اقتصادي نظام يې د بسپني تر قانوني کنترول لاندي راولي .

جرګه د پښتني ټولنې د طبعي مشرانو ،د شملي او د دستار د سړو هغه ټولنه ده چې د ضرورت په وخت کې د کلي ، ولسوالۍ ، ولايت ، قوم او هېواد په سطحه د مختليفو موضوعاتو د حل او فصل لپاره د يو معين وخت لپاره راټوليږي ، کله چې يې دورته سپارل شوو موضوعاتو د حل لپاره فيصلي وکړي بيا رخصتيږي .

د جرګې غړي د پښتني ټولنې طبعي مشران جوړوي چې په جرګه کې يې پر غړيتوب هيڅوک اعتراض نه لري .

د پښتني جرګې غړي هيڅ ډول مادي امتياز او تنخوا نه لري او په جرګه کې برخه اخستل خپل پښتني دنده بولي .

جرګه د پښتو او پښتونولي د قانون يو ډېر مهم او زرين اصل دي .

جرګه د پښتنو د سياسي ،اقتصادي ،ټولنيزو ،حقوقي او جنايي چارو د حل او فصل هغه لرغوني دموکراتيکه پروسه ده چې د هر ډول چل ول ،فريب ،ټګۍ ،برګۍ ،رشوت ، اعمال نفوذ ، واسطي ،افراط او تفريط څخه بلکل پاکه او سپېڅلي ده .

د پښتنو جرګه د بشريت تر ټولو لرغوني او رښتني دموکراسي ده ، چې تر نن ورځي پورې د پښتنو په ټولنه کې د قبول او احترام وړ ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننني دموکراتيکي نړۍ په پارلمانونو کې ټولي فيصلي د رايو په اکثريت کېږي ، د دي سره سره چې اقليت د فيصلي دکېدو او عملي کيدو مخالف وي ، خود اقليت نظر ته هيڅ ارزښت نه ورکول کېږي او د اقليت د نظر خلاف فيصله عملي کېږي .

داکثريت د فيصلي عملي کيدل داکثريت ډله پر اقليت خپل بري ګڼي او په ډېر غرور او تکبر يې عملي کوي .

لنډه دا چې په غربي دموکراسۍ کې ټولنه د پنځوس جمع يو يا اکثريت دنظر او عمل تابع ده او داقليت نظرته که څه هم هغه (49٪) وي هيڅ توجه نه کېږي ، او اقليت مجبور دي چې د خپل ارادي خلاف بې چون او چرا د اکثريت د فيصلو څخه اطاعت وکړي .

خو د پښتنو په جرګه کې ټولي فيصلي د رايو په اتفاق کېږي.

د جرګې غړي په ورځو ورځو کښېني خبري کوي او هر طرف اهسته اهسته امتيا زات ورکوي تر څو د جرګې ټولي خواوي يو متفق نظر ته ورسيږي او بيا ټوله جرګه د رايو په اتفاق د جرګې پر فيصله دوعا کوي .

د جرګې فيصلي هيڅ مخالف نه لري ځکه چې د رايو په اتفاق فيصله کېږي او د جرګې فيصلي ځکه بريالۍ دي چې ټول ولس يې تر شا ولاړ وي .

موږ ويلاى شو چې د پښتنو جرګه ددنيا تر ټولو لرغوني او عملي دموکراسي وه او د پښتنو په ټولنه کې نن هم قابل عمل او د ډېر احترام وړ اصل دي .

<u>که پښتانه د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق خپل پارلماني چاري دجرګې د اصل مطابق عياري کړي ، نو دوى به ددنيا تر ټولو ښه ، قابل عمل او باانصافه دموکراتيک نظام ولري ،دپښتنو د جرګې پر اصل ولاړنظام کې به اقليت د اکثريت ترزور او جبرلاندې د مجبورۍ ژوند نه تيروي .</u>

په هغه پارلمان کې چې پښتو او پښتونولي يې د پښتنو لپاره غواړي په هغه کې اقليت او اکثريت نشته بلکه په ټولنه پورې مربوطې ټولي فيصلي د رايو په اتفاق کېږي ، هيڅ فيصله هيڅ مخالف نه لري او د جرګې د هري فيصلي بريالیتوب حتمي دي ځکه چې ټول ولس يې ملاتړ کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جرګه کې بايلونکي نشته دواړي خواوي ګټونکي دي ځکه چې د جرګې پر فيصله دواړي متخاصمي خواوي په خپله خوښه او رضا د قبولۍ دعا کوي او دواړي خواوي د جرګې د فيصلي په عملي کيدو ځانونه مکلف ګڼي .

34: د جرګې تاريخ:

څرنګه چې د دی کتاب په پورته فصلونو کې ذکر شول پښتانه د پخوانيو ارياياڼو د نسل څخه دي چې د امو او اباسين په منځ کي يعني پښتونخوا کې د زرګونو کلونو راهيسې ميشت شوي دي .

هغه ارياڀي قبايل چې نور هېوادونو ته مهاجر شول د نوي ځکي جغرافيايي اقليم او د بومي او سيدونکو خويونو ، اخلاقو ، نفسياتو ،دژوند کولو طريقو او افکارو حتما دنوو راغليو مهاجرو پر خويونو ، اخلاقو ، نفسياتو ،دژوند کولو طريقو او عمومي افکارو هم تاثيرات درلودل .

مګر د پښتون بابا اولاد هيڅ لوري ته هجرت ونکړي ،او ټول ديوي کورنۍ په حيث د پښتونخوا په سخت طبعيته ځکه او لوړو غرونو ،درواو د ښتو کې ميشت پاتې شول .

په پښتونخوا کې د پښتنو سره بل داسې بومي او يا مهاجر قوم نه او سيدي چې پښتانه د هغوی د افکارو ،اخلاقو ، نفسياتو او دژوند کولو دطريقو څخه متاثر شوي واي .

د پورته دلايلو پر اساس موږ ويلايشو چې جرګه سوچه د پښتنو دود دي ، او پښتنو دا دود د بل قوم څخه ندي کاپي کړي ،بلکې د خپل ارياڀي نجيبو پلرونو او نيکونو څخه په ميراث ورته پاتې دي .

څرنګه چې جرګه د پښتو او پښتونولۍ د لرغوني قانون يو مهم اصل دي ، نو د جرګې دود په پښتنو کې دومره لرغوني دي لکه څومره چې د پښتو او پښنونولۍ قانون په پښتنو کې لرغونتوب لري .

دا ښکاره خبره ده چې د پښتونخوا د پاکي خاروي جغرافيې ، پاکي اب او هوا ، لوړو غرونو ،شنو درو ،پراخو د ښتو او ځپانده سندو به د پښتنو پر روح او جسم پوره تاثير کړيوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتونخوا پاکي اب او هوا او سختي جغرافيي پښتانه ښايسته، قوي هيکله ،روغ ،زړور، متين، مېلمه پال، ازادي خوښونکي، زحمت ګالونکي، زيرک او د داسې نورو ښو صفاتو لرونکي کړي دي ، هغو يې پر خپل فطرت يعنې پښتو او پښتونولي لانور ټينګ کړي دي .

لکه څنګه چې موږ په وړاندي فصلونو کې وويل چې پښتو او پښتونولي د پښتنو فطرت دي ،او دامو هم ذکر کړل چې جرګه د پښتو او پښتونولي د قانون يو مهمترين اصل دي نو په دې اساس موږ ويلای شو چې د جرګې مهم دود هم په پښتنو کې د پښتو او پښتونولي د قانون په شان لرغونيتوب لري او د جرګي مهم دود هم پښتنو ته د خپل اريايې نجيبو پلرونو څخه په ميراث پاتې ده .

35: د جرګې د اهميت په اړه:

د پښتنو په ورځني ټولنيز ژوند کې جرګه د ډېرزيات اهميت او ارزښت وړ اصل دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس جرګه د پښتني ټولنې هغه د قبول وړ قانون دي چې پښتانه په خپل ورځني ژوند کې ورپيښ سياسي ،اقتصادي او ټولنيز مشکلات ، اقتصادي او جنايي منازعات او معاملات د هغه پواسطه داسې په مناسب او عادلانه ډول حل او فصل کوي چې د ټولو پښتنو لپاره د قبول وړوي .

جرګه د پښتنو د پاره ډېر زيات ارزښت او اهميت وړ غونډه ده .

د خان جهان لودين په قلمي تاريخ (تاريخ سلطاني)کې راغلي دي:

کله چې به د هندوستان پښتون پاچا سلطان بهلول لودي د پښتنو سردارانو سره جرګه درلودل نو د جرګې د اهميت له رويه به د خپل شاهي تخت څخه راکښته شو او پر يوه کمبله به د نورو پښتنو سردارانو سره کېناستي .

په دې جرګه کې سلطان د نورو پښتنو سردارانو څخه هيڅ ډول امتياز نه درلودي .

د هندوستان د ستر پښتون پاچا سلطان بهلول لودي د دې عمل څخه ښکاريږي چې جرګه پښتنو ته څومره ارزښت لري ،او د پښتنو جرګه عدالت او مساوات ته څومره ارزښت ورکوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو په جرګه کې پاچا او فقیر د جرګې د غړو په وړاندې پر یوه تغر کېني او د خپل حق په دفاع کې په پوره ازادي بیان کوي او د جرګې څخه عدالت او انصاف غواړي .

د پښتنو په جرګه کې اشتراک کونکي مساوي او برابر حیثیت لري ، که د پاچا او د فقیر ترمنځ دعوه وي نو دواړه به په مساوي ډول د جرګې پر تغر کېني جرګې ته به خپل د حق په دفاع کې دلایل وایي او د خپل حق د اثبات لپاره به په موضوع پورې تړلي دلایل او حتی متلونه جرګې ته وړاندې کوي تر څو جرګه وال پردې قانع کړي چې دې پر حق دی .

په پښتني جرګه کې پوچ او بد ویل منع دي که څوک دا کار وکړي نو جرګه مخ وراړوي او ورته وایي چې ته ملامت یې .

د پښتو او پښتونولي د قانون د جرګې اصل په حقیقت کې د عدالت د تامین لپاره بهترین ، با انصاف ترین ، ارزانترین او باسرعت ترین سیستم دی ، چې د ننۍ نړۍ د متمدینو هېوادونو په عدلي سیستمونو کې هم داسې ارزانه ،با انصافه او په لږ وخت کې عدالت ولسونو ته نه رسیږي .

36: جرګه د مشروعیت منبع ده:

په ننۍ عصري نړۍ کې چې کوم نظامونه وجود لري هر نظام د خپل هېواد او خپل ملت د ورځنیو چارو د حل او فصل لپاره قوانین طرحه کړي دي او د دولت او ملت ورځني مسایل د همدې قوانینو پر اساس حل او فصل کوي .

هغه مراجع چې دا قوانین تصویبوي او نافذوي هغو مراجعو ته د مشروعیت منابع وایي .

د دې هېوادونو اتباع هم د مشروعیت د منبع په واسطه جوړشوو او نافذ شوو قوانینو اطاعت کوي او د هغو قوانینو مطابق چې د دوی په باره کې کومي فیصلي کېږي هغه پر ځان مني که څه هم د دې فیصلو سره موافق نوي .

د پښتو او پښتونولي قانون د پښتنی ټولنی ابدی اساسی قانون دي .

د پښتو او پښتونولي قانون د پښتنی ټولنی د مشروعیت دایمی منبع ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتني ټولنې د قوانينو ابدي مورد پښتو او پښتونولي قانون دي .

د پښتو او پښتونولی قانون د پښتني ټولنې ابدي روح او فطرت دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون د جرګې اصل پښتنو د يو داسې فرعي قانون په حيث منلي دي چې پښتانه په خپل ورځني ژوند کې ورپېښ سياسي ،اقتصادي او ټولنيز مشکلات ،جنائيي او حقوقی منازعات او معاملات د هغه پواسطه داسې په مناسب ،عادلانه ،ارزانه ،اولږوخت کې حل او فصل کوي چې د ټولو پښتنو لپاره د قبول وړوي .

په پښتني ټولنه کې په پورته ذکر شوو مواردو کې جرګه د مشروعيت منبع ده ، او هره فيصله چې د جرګې د خوا وشي ټول پښتانه يې بيله هيڅ قيد او شرطه مني .

پښتانه د کليوالي وړو منازاتو د حل څخه نيولي بيا ترملي سطحي پورې ستري ملي فيصلي هم په پښتني جرګو فيصله کوي چې ژوندي مثالونه يې د افغانستان په معاصر تاريخ کې د (کوکران او مانجي) تاريخي جرګې وي چې د حاجي ميرويس خان نيکه تر مشرتابه لاندې وشوي او هغو جرګو فيصله وکړل چې پښتانه دي د ايراني اشغالګرانو په مقابل کې د خپل استقلال په خاطر توره تر ملا کړي او د هېواد دازادي په غزا کې دي برخه واخلي .

د اد(کو کران او مانجي) د سترو تاريخي پښتني جرګو برکت وو چې ټولو پښتنو زلمو توري ترملا کړي او د خپلي توري په زور يې نه تنها خپل هېواد د ايران د اشغال څخه خلاص کړي حتې د ايران د شاهنشا تاج يې هم د ځوان پښتون پاچا عليحضرت شا محمود هوتک پر سر کينبود .

د ايراني تا ړاک ګر نادرافشارترمرګ وروسته بيا پښتانه مخور درانه مشران د قندهار د شير سرخ په زيارت کې په دې خاطر سره جرګه شول چې پښتونخوا بيا د يوه مستقل هېواد په حيث رامنځته کړي .

په دې ستري تاريخي پښتني جرګې کې د پښتنو مشرانو په نمايند ګي صابر شاه يو روحاني شخصيت د يوکشر يتيم ځوان احمد (وروسته لوي احمد شا بابا) په لنګی کې د پښتنو د مشرپه حيث د غنم وږي د شاهي تاج په دود کښيښودل .

د پښتنو د جرګې د فيصلي مطابق ټول پښتون ملت د خپل ځوان پاچا تر شا ودريدي او دې ستر پښتون پاچا لوي احمد شا بابا لومړيي د خپل هېواد استقلال اعلان کړي او ديو کال په جريان کې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتونخوا ټولي برخي د ایرانیانو ، دمرکزي آسیا د ازبکانو او د هند دمغولي سلطنت د اشغال څخه خلاصي کړي .

لوي احمد شا بابا د امو او اباسین ترمنځ د پښتنو ابدي او میراثي هېواد د پردیو څخه ازاد اودافغانستان په نوي نوم یې د نړۍ په سیاسي جغرافیه کې ثبت کړي .

د شیر سرخ د ستري تاریخي پښتني جرګې د فیصلي پر اساس ټول پښتون ملت د لوي احمد شا بابا تر مشري لاندي یو نه ماتیدونکي پښتني لښکر جوړ کړي ، دي ستر پښتني لښکر نه تنها د پښتونخوا د خپلواکۍ د ساتلو ضمانت کاوه بلکې دا ستر پښتني لښکر په دې منطقه کې دثبات او عدالت د تامین یوازني باوري تکیه وه .

ټول هغه افراطي عناصر چې غوښتل یې د ایران کمزوري دولت تهدید کړي او په دې منطقه کې د قواوو انډول د منځه یوسي دلوي احمد شابابا په مشرتوب د پښتني لښکر د خواسخت و ځپل شول او د ګاونډي ایران کمزوري دولت د ړنګیدو د تهدید څخه وساتل شو ،دپښتنی لښکرپه زور په منطقه کې عدالت او ثبات تامین او د قواوو انډول د پښتنو په نفع د پښتنو تر کنترول لاندي وساتل شو .

پښتني فوځ د پښتونخوا په جنوب اوشرق کې د هند مغولي دولت د افغانستان پرمستعمیرو(سند اوپنجاب)باندي دبلوسیدو څخه واچوي .

کله چې په هند کې افراطي سیکانو او مرهټانو د هند د مسلمانانو او مظلومو هندوانو ژوند د تهدید سر مخامخ کړي وو نو د هند د مسلمانانو او نورو مظلومانو په نمایندګي د ډهلي یو روحاني شخصیت شاه ولي ولله د پښتنو د ستر پاچا لوي احمد شا بابا څخه د یوه لیکلي لیک په واسطه وغوښتل چې د هند مظلومانو اوددوی هېواد ته د افراطي سیکانو او مرهټانو د ظلمونو څخه نجات ورکړي .

پښتني فوځ څو ځله د خپل باتور ، عادل او مدبر پاچا لوي احمد شا بابا په مشرۍ د خپل نړیوالو زمواریو د انجام په خاطر هندوستان ته سفرونه وکړل او په هغه هېواد کې یې افراطیان و ځپل ، مظلومان یې دهغوی د ظلم څخه خلاص کړل او په هند کې یې ثبات ،عدالت او امنیت تامین کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پورته لنډو تشریحاتو څخه دا معلومیږي چې پښتون ستر ملت د دې سره سره چې ډېر توریالي ، زړور ، جنګیالي او ننګیالي ملت دي خو تر جنګ ورسته خورا لویه لمن ،فیض ،بخښنه ،د مظلوم څخه دفاع او پر هغه مهرباني هم لري .

د لوي احمد شا بابا په وخت کې د پښتنو ستردولت د خپل ملي زمواریو سره سره د خپل منطقې د سیاسي ثبات او د عدالت او سولې د تامین لپاره هم ځان مسئول بللي ، او په دې لاره کې د پښتنو ستر پاچا لوي احمد شا بابا شخصاً څو واره هندوستان او ایران ته د زحمتونو ډک سفرونه وکړل تر څو په منطقه کې سیاسي ثبات او د قواوواندول د پښتنو په نفع بر قراره او عدالت تامین کړي.

ددې خبرې څخه دا نتیجه اخستل کېږي چې پښتون ستر ملت د دې سره سره چې د خپل هېواد او ملت سره مینه لري د خپل منطقې د هېوادونو او ملتونو د سولې ،ثبات ،امنیت عدالت او ترقی سره هم مینه لري او په دې لاره کې یې همیشه خپل لازمه ونډه اخیستده ده .

د پورته ذکر شوي کامیابو پښتني دولتونو یعنې هوتکي او ابدالي دولتونو د مشروعیت منابع د (کوکران ،مانجي او شیر سرخ)ستري پښتني جرګې وې .

ددې دولتونو د کامیابیو عمده علت داوو چې دوی دیوي مشروع منبع (د مانجي ،کوکران او شیر سرخ جرګې) څخه خپل مشروعیت تر لاسه کړي وواو همدا علت وو چې ټول پښتون ملت د دې دولتونو ملاتړ کوي .

په دې ورستیو وختونو کې زموږ په هېواد کې ځنې د پردو پلاس کښېنول شوي اجنټو حاکمانو هم کوښښ وکړي او څو قلابي جرګې یې راوغوښتي ، او کوښښ یې وکړي چې دهغو څخه د خپل ځان او د خپل پروګرام لپاره مشروعیت واخلي ، خو داسې جرګو په خپله مشروعیت نه درلود ،نو نامشروع جرګو به څنګه نامشروع ګوډاګیو او د پردو اجنټ حاکمانو ته مشروعیت ورکړیوای ؟ .

د پورته دلایلو څخه دا معلومیږي چې د پښتنو لپاره د مشروعیت منبع په کل کې د پښتو او پښتونولي قانون دي او څرنګه چې جرګه په خپله د پښتو او پښتونولي د قانون یو مهم ترین اصل دي نو په دې اساس په خاصو مسایلو کې جرګې هم فیصلو ته مشروعیت ورکوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

37: د جرګې پر فيصلو نظارت:

نن ورځ په يو يشتمه پېړۍ کې چې د دولتونو او يا شخصي کمپنيو ترمنځ قراردادونه او معاهدې امضا کېږي ، نو د دې معاهدو د موادو پر تطبيق باندې د نظارت لپاره يو دريم هېواد او يا نړيواله موسيسه د نظارت کونکي په حيث مقرره کېږي .

نړيوال نن په يو يشتمه پيړۍ کې د فيصلو پر تطبيق نظارت او ضمانت کونکي مقرروي ، خود پښتنو جرګې د زرګونو کلونو راهيسې د خپل فيصلو پر تطبيق د نظارت او ضمانت لپاره اصول او مقررات وضع کړيدي .

د مثال په ډول کله چې د پښتنو جرګې د دو مخالفو خواوو او د جرګې د ټولو ګډون کوونکو په موافقه د مخالفو اړخونو ترمنځ د روغي او جوړې د شرطونو (د مخالفو ډلو ترمنځ د تيرې = تيګي = ډبري اېښودلو) اعلان وکړي ، د همدې لحظې څخه د مخالفو ډلو ترمنځ د پښتو او پښتونولي د قانون او د جرګې د حکم پر اساس (روغه او سوله) اعلانيږي .

د روغي او جوړې د اعلان سره سم د خيرات په ډول پسونه او يا غوايي حلالېږي دواړې خواوې يو له بل سره د پخلاينې او روغې ډوډۍ خوري او يو بل د پخلاينې په دود په غېږ کې نيسي اود دواړو خوا ترمنځ دايمي (روغه او جوړه) اعلانېږي .

او په ټولنه کې دا خبرخپرېږي چې د ذکر شوو مخالفينو ترمنځ (تيره) کېښودل شول او د همدې (تيرې) پر اساس د دوی ترمنځ (روغه او جوړه) وشول .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د جرګې د فيصلو پر تطبيق باندې د نظارت وظيفه د جرګې د ګډون کوونکو او د دې لارې د ټول قوم پر غاړه ده ، همدا علت دی چې د جرګې هره فيصله سل فيصده قابل تطبيق ده .

ځيني داسې اشخاص شته او دا توان لري چې د اوسنۍ زماني د عصري او ښه مجهزو دولتونو د قضايي فيصلو سره ښکاره مخالفت وکړي ،دقضايي فيصلي سره د مخالفت پر اساس د قانون د نافذونکو ادارو دنفوذ د ساحي څخه پټ شي او يا فرار وکړي او د قانون د فيصلي دانفاذ څخه ځان خلاص کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د پښتنو د جرګې د فیصلو څخه څوک انکار او فرار نشي کولای ځکه چې هیڅوک دا توان نه لري چې د قوم د نفوذ د ساحې څخه ووتلای شي .

د روغه کوونکو د جملي څخه چې هر یوه د جرګې د خوا د تعین شوو شرطونو (تیری) د تطبیق څخه سرغړاوي وکړي ، یا په بله وینا د روغه کوونکو د جملي څخه چې هرچا (تیره) ماته کړل هغه د جرګې د غړو د خوا جریمه (ناغه) کېږي . که چا د (تیږي) څخه لږ سر غړونه کړي وي نو هغه لږ جریمه (ناغه) کېږي او که یې ډېره سر غړونه کړي وي نو ډېره جریمه (ناغه) به ورکوي .

ځني وخت خو د ناغي په جرم د (تیږي) ماتونکي کور هم سوځول کېږي .

که (تیره)ماتونکي د جرګې د غړو په مقابل کې بغاوت او مقاومت کوي او د هغوی فیصلو ته غاړه نه ایږدي نو بیا ټول قوم د جرګې د غړو سره یو ځای کېږي او (تیره) ماتونکي ته سخته جریمه (ناغه) ورکوي حتي په ځینو حالاتو کې (تیره)ماتونکي د قوم د خوا د (تیږي) ماتولو په جرم د وطن څخه فرارته مجبوره کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د (تیږي) ماتول لویه ګناه ده .

په ځینو مواردو کې (تیره) موقتي سولې یا اوربند ته هم وایي .

مثلا ددوو پښتنو ترمنځ پر یوه موضوع فیتنه پیښه شول ، د دې لپاره چې دا فتنه نوره پسي لویه نشي د قوم د مشرانو د خوا یوه جرګه کېږي او د مخالفو خواوو ترمنځ د یو معین وخت لپاره اوربند (تیره) اعلانیږي تر څو په دې موده کې دواړي خواوو او ددوی خیرغوښتونکو ته وخت پلاس ورشي چې ددوی ترمنځ د یوې جرګې د لارې دایمي (تیږي) اینښودلو پواسطه دایمي (روغه اوجوړه) منځته راشي .

دپښتنو د جرګو په باره کې په لنډ ډول داسي ویلایشو چې:

د پښتنو جرګې دنړۍ دټولو عصري قضایي ارګانو په تناسب ، په لږ وخت کې ،په ارزانه قیمت ،سل فیصده عادلانه او سل فیصده د تطبیق او انفاذ وړفیصلې کوي چې متقا بلو لورو ته هم سل فیصده دقناعت او قبول وړ وی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

38: ډکل:

تعریف:په حقوقی او اقتصادی منازعاتو کښی د خپل مخالف وجرګې ته د حاضرولو په خاطر اقتصادی فشارته ډکل وایی.

که چېري ددو پښتنو ترمنځ پر یو حقوقی او یا اقتصادی مسئله اختلاف منځته راشي ،او ددې مخالفو خواوو څخه یو د خپل زور ، اویا په بل هر سبب چې وي نه غواړي چې جرګې ته کښېني او د خپل مخالف پښتون سره په جرګه فیصله وکړي .

په دې صورت کې د پښتو او پښتونولي دقانون د مسالمت امیزه اقتصادي فشار اصل (ډکل) سرکښ پښتون مجبوروي چې د خپل مخالف پښتون سره د پښتنو جرګې ته کښېني او د پښتنو په جرګه فیصله ورسره وکړي .

ددو مخالفو پښتنو ترمنځ په لاندې دوه ډوله د(ډکلو) اصل استعمالیږي .

الف: نرم ډکل:

جرګې ته اماده پښتون خپل سرکښ مخالف ته ورځي او د شاهدانو تر مخ ورته وایي چې (د جرګې تر فیصلي پورې ما خپل مځکه ،یاباغ ،یا جایداد ،یادوکان ،یارمه او داسې نور. . .) درسره ډکلي دي .

د هرهغه شی ډکل چی د شاهدانو په مخ کښی اعلان شو که هغه باغ وی، که رمه وی که مځکه اویا بل شی وی،نوهغه شی ډکل شوی دی نورشیان دډکلو ترقانون لاندی نه راځی.

مثلاً یو سړی راځی او خپل مخالف ته د شاهدانو په مخ کښی وایی چی ما خپل رمه ستاسره وډکل ، ددی خبری معنی داده چی ددواړو مخالفینو رمی سره ډکلی دی، ددوی نور شیان لکه ددوی باغونه، دوکانونه، پټې اونوری شتمنۍ دډکلو ترقانون لاندی نه راځی.

کله چی یو پښتون خپل پټې د خپل مخالف سره د شاهدانو په مخ کښی وډکی ددې ډکلو معنی داده چې د جرګې تر فیصلي پورې به دواړې خواوي خپله مځکه توره پریږدي نه به یې کري او هیڅ ډول حاصل به نه ځني اخلي، که باغونه یی سره ډکلی وه نو هیڅ لوری به خپل باغ نه اوبه کوي او هیڅ ډول حاصل به نه ځني اخلي ، که چا خپل ټوله شتمنی یو د بل سره ډکلی وه نو دواړه خواوی به د جرګی تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیصلی پوری د خپل ټول جایداد څخه حاصل نه اخلي ، که چا خپل رمی سره ډکلی وی نو دواړی خواوی به خپل میړو ته نرمړنه ورایله کوي څو میړي یې لنګي نشي یعنې میړي یې باید و چې پاتې شي ، که یې دوکانونه سره ډکلی وه نو دواړه خواوی به خپل دوکانونه نه خلاصوی او د جرګی ترفیصلی پوری به یې بند ساتی اوداسې نور . . .

<u>دډکلو په صورت کې د مالونو او جایدادونو کمیت او کیفیت په نظر کې نه نیول کیږي .</u>

مثلا ،دیو جریب مځکي ،یوي میږي ،کوچني باغ اویوي وړوکي غرفي خاوند کولای شي چې خپل یو جریب مځکه ،یوه میږه ،خووني باغ او کوچني دوکان د خپل مخالف پښتون د زرګونو جریبه مځکي ،زرګونو میږو ،ستروباغونو او سترو مارکیټونو سره وډکي .

ددې ډکلو معني داده چې د دواړو مخالفینو مځکي ، رمې ، باغونه او دوکانونه به تر هغه وخته پورې تور ، شاړي،بې اوبو ، بې حاصله او بې ګټې پراته وي ترڅو ددې اقتصادي فشار د سببه سرکښ پښتون مجبور شي چې د خپل مخالف سره د پښتنو جرګې ته کښني او خپل مشکل د پښتنو د جرګې د لاري حل کړي .

که د ډکلو په وخت کې چا د ډکلو د قانون څخه خلاف ورزي وکړل پر متخلف ډیر زیات مالي او حتي ځاني پور اوړي .

د پښتو او پښتونولي د ډکلو اصل په حقیقت کې اقتصادي تازیرات یا بندیزونه دي چې سرکښ پښتون مجبوروي چې د خپل مخالف سره د پښتنو جرګې ته کښني او خپل منځي مشکل د جرګې د لاري حل او فصل کړي .

<u>ب: سخت ډکل:</u>

جرګې ته اماده پښتون خپل سرکښ مخالف ته ورځي او د شاهدانو تر مخ ورته وايي چې د جرګې تر فیصلي پورې ما خپل مال او جایداد حتي (مېرمن یا میرمنی) درسره ډکلي ده .

دمیرمني د ډکلو معني داده چې د جرګې تر فیصلي پورې به دواړه مخالفین خپلو مېرمنو ته نه نږدې کیږي ،او هیڅ اولاد به یې نه کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د ډکلو په وخت کې چا د ډکلو د قانون څخه خلاف ورزي وکړل ،یو یا څو اولادونه یې وشول ،د جرګې په وخت کې پر متخلف د پیدا شوو اولادو په شمېر د مړو پور اوړي ، یعنې که د ډکلو څخه د خلاف ورزي په سبب دیو چا یو اولاد شوي وو نو مقابل لور ته به د یوه مړي پور ورکوي او که یې تر یو زیات اولادونه شوي وه مقابل لوري ته به د پیدا شوو اولادو د شمېر په اندازه د مړو پور ورکوي .

دډکلو قانون په حقیقت کې زوراور او سرکښ پښتانه مجبوروی چی د خپل ټول انسانی او مالی قوت با وجود د خپل کمزوری مخالف سره د پښتنو جرګی ته کښنی او خپل منځی مشکل د جرګی د لاری ورسره حل او فصل کړی .

39: له یو بل څخه د پښتنو د دفاع په اړه:

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته دا سپارښتنه کوي چې د ننګ ، ناموس ، عزت ،مال ،حق او عدالت په چارو کې یو پښتون باید دبل پښتون څخه د مال او سرپه قیمت دا سې دفاع وکړي لکه د خپل ننګ ،ناموس ،عزت ، مال او حق څخه چې دفاع کوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر پښتون مجبور او مکلف دي چې د هر پښتون کس او پښتون ملت د دین ، سر ، ناموس ، عزت ، حقوقو ، مال او نورو دیني ،ملي او پښتني ارزښتونو څخه د مال او سر په قیمت دفاع وکړي .

دپښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دپښتون ملت او پښتون کس د ننګ ،ناموس ،عزت او مال ددفاع دمیړاني په مقدسه لاره کې یو پښتون باید د بل پښتون سره سیالي وکړي او په دي نیک عمل کې یو تربل وړاندي شي چې دا عمل د پښتنو ترمنځ اتحاد ، اتفاق ، پښتني مینه ،محبت او باور ټینګوي .

40: د ببوزلو سره د مرستې په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي هرپښتون کس ته دا تولنيزه ذمه واري سپاري چې د خپلې ټولنې د کونډو ، يتمانو ، غريبانو ، معيوبينو او نورو کمزورو کسانو سره تر خپله وسه انساني مرسته وکړي .

د پښتو او پښتونولي قانون د پښتون ملت هرتوان مند کس او د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس جوړ شوي پښتني دولت ته دا زموا ري سپاري چې د ټولنې د بې وزلي او بيچاره قشر سره به مرسته کوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتني ټولنې هر توانا کس به د ټولنې د بې وسه ،بې وزلي او مظلوم قشر سره په عدالت ، انصاف او مهربانۍ سره ښه چلن او ښه سلوک کوي .

د پښتو او پښتونولي دقانون پر اساس د پښتني ټولنې هر توانا غړي دا پښتني دنده لري چې تر خپل توان پورې د پښتني ټولنې دبې وزلي قشر دژوند د بنيادي ضرورتونو په رفع کولو کې پوره هڅه اوهاند وکړي .

41: د پښتنو د زمينداري په اړه:

دا يو څرګند حقيقت دي چې پښتانه د لرغونو اريايانو اولاد دي او د هغوی لرغوني خويونه او روحيات تر اوسه په پښتنو کې په ښکاره معلوميږي .

د لرغونو اريايانو د نورو صفاتو څخه يو هم زراعت دي چې پښتنو ته په ميراث پاتې شويدي .

د پښتنو د زمينداری ډول د نوري نړۍ د زميندارانو څخه بيخي بدل دي ، ددوی زمينداري هم په يو شکل د پښتو او پښتونولي دقانون د بسپني داصل پر اساس ولاړه ده .

د پښتنو په زمينداری کې د شراکت اصل هم پښتنو ته د نورو پښتني قوانينو په څير د پلرونو او نيکونو څخه په ميراث ور پاتې شوي دي ، او تقريبا د ټولنې هر قشر په پښتني زمينداري کې په غيری مستقيم ډول يوه اندازه شريک دي .

مثلاد پښتنو په راشه کې کښتګر ،بزګر ،لوګري ، ملا ، طالب ، پښ ، نجار ،نا يي يا ډم ، پادوان ،ميراب ،پير ،دهديري ملنګ او د کلي غريبان ټول شريک دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د راشي د اخستلو په ورځ پورته ذکرشوي کسان ټول حاضر وي او هريو خپله برخه وړي او که څوک په دې ورځ غير حاضر هم نوي برخه يې ورته ساتل کېږي .

42: د ظلم څخه د نفرت په اړه:

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته سپارښتنه کوي چې هميشه ازاد او خپلواک واوسي ،د ظلم څخه نفرت ولري ، د هيچا ظلم ته سر ټيټ نه کړي او د هيچا ظلم پر ځان ونه مني .

په عين حال کې پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي چې دوی هم بايد پر هيڅ انسان حتی حيوان ظلم ونه کړي .

د پښتو او پښتونولي قانون د ظلم او استبداد خلاف قانون دی .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر هغه پښتون کس چې پر بل انسان يا حيوان ظلم کوي ، يا د بل ظالم او مستبد کس يا ډلې ظلم او استبداد پرخپل ځان ، قوم او پښتون ملت مني هغه کس پښتون نه بلل کېږي .

43: د دين ،ملت او وطن د خدمت په اړه:

د پښتو او پښتونولي قانون پښتنو ته امر کوي چې د خپل مقدس دين ، د خپل ګران هېواد(پښتونخوا) او د خپل پښتون ملت خدمت ستاسو ديني ، ملي او پښتني فرض بلل کېږي .

پښتو او پښتونولي وهر پښتون ته امر کوي چې هيڅ وخت د خپل دين ، وطن او پښتون ملت سره خيانت ونکړي ،څوک چې د خپل دين ، هېواد او پښتون ملت سره خيانت وکړي هغه شخص ملي خاين دي او پښتون نه بلل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د ملي خاين سزا مرګ دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي پښتنو ته لارښونه کوي چې همیشه د خپل مقدس دین،ویاړلی پښتون ملت ،ګرانی پښتونخوا او ټولو انسانانو خدمت وکړي .

44: د پښتنو د ښو مشرانو د قدر او احترام په اړه:

د پښتو او پښتونولي قانون د پښتنو قومي او دولتي مشرانو ته سپارښتنه کوي چې تاسو د پښتون ملت خدمتګاران یاست ، تاسو باید د پښتون ملت خدمت وکړي ، پرهغوی شفقت او مهرباني وکړي ،

ځکه چې د پښتون ولس په منځ کې د پښتنو مشرانو قدر او احترام د پښتنو مشرانو په هغه کارونو ، خدمتونو ، رښتینولۍ ، اخلاص ،وفادارۍ او داسې نورو ښو پښتني صفاتو او خدماتو پورې مستقیم تړاو لری چې پښتانه مشران یې وویاړلی پښتون ملت او پاکی پښتونخوا ته په عملی او نظری ډول انجاموی .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دولتي او قومي مشران د پښتون ملت باداران نه بلکې د پښتون ملت خدمتګاران دي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي چې د خپل هېواد او پښتون ملت د ملي منافعو څخه ددفاع په خاطر د پښتنو دداسې سیاسي او قومي مشرانو پر شاوخوا را ټول شي چې هغه د پښتو او پښتونولي ، پښتونخوا او پښتون ویاړلي ملت خدمتګاران وي ، خپل شخصي ګټې د پښتون ملت او پښتونخوا ترګټو جارولای شي .

د پښتنو هغو مشرانو چې په اخلاص ئی د پښتون ملت خدمت کړي دي ،دهغوی نیک نومونه د پښتون ملت په زړونو کې د تل لپار د بلو ډیوو په شان روښانه ،ځلاند اوژوندي پاتې دي ، چې ژوندي مثالونه یې زموږ د نړدې تاریخ ملي قهرمانان او ملي مشران لکه امیر کروړ ، سلطان غیاث الدین غوري ، سلطان شهاب الدن غوري ، سلطان محمود غزنوي ، سلطان علاوالدین غلجي ، سلطان بهلول لودي ، شېرشاه سوري ، هوتک بابا ، پیر روښان ، جلاله ،ایمل خان مومند ، دریاخان اپریدي ، خوشال خان خټک ، میرویس نیکه ، شاه محمود هوتک ، شاه اشرف هوتک ، لوی احمد شاه بابا ، تیمورشاه ، غازي امان الله خان ، غازي وزیر محمد اکبر خان ، عبد الله خان اڅکزي ، سردار محمد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایوب خان ، ملا مشک عالم ، وزیر محمد ګل خان مومند ، د میوند ملالۍ ، زغونه انا ، نازوانا ، بي بي متو او داسې نور چې ترنن پورې په پښتنو کې ډېر د قدر په سترګه ورته کتل کېږي او په ډېر ښه نوم یادېږي .

45: دملي خاینانو ،ملي غدارانو او دپردیو دجاسوسانو درټلو په اړه:

د پښتو او پښتونولي قانون پښتنو ته امر کوي چې هغه مشران ورټي او د خپل منځه يې وباسئ کوم چې په شعوري ډول د پښتون ملت او پښتونخوا سره خیانت کوي ، دا کسان ملي خاینان بلل کېږي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې تاسو باید دهغو پښتنو مشرانو څخه نفرت ولرئ چې هغوی د پردیو جاسوسان ، ملي خاینین او پښتون ملت ته غداران وي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتانه باید د پردیو جاسوسان ،ملي خاینان پښتون ملت او پښتونخوا ته غدار مشران ورټي ،دخپل منځ څخه ئې وباسي مړي او ژوندي ورسره قطع کړي .

د پښتنو سترمشر حاجی میر ویس خان نیکه دغدار او ظالم ګرګین تر وژلو ورسته په کندهار کښې دازادو پښتنو ملی جرګې ته د بیانیې ورکولو په جریان کښې د ملی خاینانو په باره کښې داسې وویل:

(...اي پښتنو که تاسو له ماسره یو شي او زما ملا وتړي نو د خپلوا کۍ بیرغ به هسک وساتو ،پري به نه ږدو چې بیا د پردیو د مریتابه کړۍ زموږ په غاړه کې ولویږي .

هغه کسان چې د پردیو مریتوب مني ، موږ له هغو سره هيڅ اړه او خپلوي نه لرو ، او نور دي زموږ په هیواد کې نه اوسي...)

د میر ویس نیکه د پورته ذکر شوی تاریخی زرین قول څخه په پیروی او د پښتو او پښتونولۍ د قانون پر اساس په لاندی کټګوریو کې ذکرشوی کسان:

الف: هرهغه پښتون چې په پښتونخوا کې د پردیو رهبري او مشرتوب مني او یادداسی کرغیړن مقصد د پاره کاراو مبارزه کوی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: هرهغه پښتون چې په پښتونخوا کې د پښتنو د مخالفينو سره د پښتنو په مقابل کې سياسي ،نظامي او اقتصادي ملاتړ او ملګرتيا کوي .

ج: هرهغه پښتون چې په پښتونخوا کې پرپښتنو د پرديو غيري پښتنو حاکمول غواړي .

د : هرهغه پښتون چې په پښتونخوا کې د خارجی هيوادو د استخباراتی سازمانود پاره جاسوسي کوي .

پورته ذکرشوی کسان پښتانه نه بلل کيږی ،هغوی د پښتنود ښمنان دي ،هغوی ملي خاينين دي ،هغوی پښتون ملت ته غداران دي ،هغوی ملت پلورونکی ،پښتون پلورونکی ،وطن پلرونکی او بی ننګه کسان بلل کيږی .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دادهر پښتون مشراوکشر ،نر اوښځې پښتني دنده او پښتني فريضه ده چې پښتون ملت ته غداران او ملي خاينان بايد ورتي اودملي خاينانو ،د پښتنو او پښتونخوا د دښمنانو په نوم يې د خپل منځه وباسي ، او هرډول روابط حتي مړي او ژوندي ور سره قطع کړي .

هر هغه پښتون چې د پښتون ملت د دې غدارانو سره هرډول مرسته اوملګرتيا کوي ،ددې ملي خاينانو او ملي غدارانو ملګرتيا نه پريږدي ، ددې ملي خاينانو اوملي غدارانو څخه نفرت نه کوي ،دې ملي خاينانو او ملي غدارانوته د مادي او معنوي امتياز طمع کوي ،ددې ملي خاينانو او ملي غدارانو په باره کې ځان بيطرفه او بې تفاوته بولي هغوی هم د دې ملي خاينانو ، ملي غدارانو او بې ننګانو په ډله کې حسابيږي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې هغه سياسي او قومي مشران ورتي ،نفرت ځني وکړي ،پر خبره يې غوږ مه نسۍ ، غم او ښادي ور قطع کړي ، د پښتون ملت د منځه يې وباسي کوم چې د پښتون باعزته ملت ګټې د ځان تر شخصي ګټو قربانوي ،د پښتو او پښتونولي او پښتون ملت سره خيانت کوي ، دا ملي خاينان ،د پرديو قومونو جاسوسان دي او پښتون ملت ته غداران نام نهاد مشران بايد پښتانه د خپل منځه وباسي مړي او ژوندي ورسره پريږدي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې ملي خاينين ورتي د خپل منځ څخه يې وباسي .

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون په پيروي پښتون وياړلي ملت په خپل پخواني تاريخ کې هميشه ملي خاينين د خپل منځ څخه ايستلي دي ، هغه يې په بد نوم ياد کړي دي چې ژوندي مثالونه يې زموږ د هېواد په معاصر تاريخ کې ، د ميرويس نيکه ورور عبدالعزيز ، د احمد شا بابا لمسی شا شجاع ، دامير دوست محمد خان زوی غلام نبي خان لاردي، دامير شيرعلي خان زوی محمد يعقوب خان او داسی نور دی .

مګر په ډير افسوس سره بايد ووايو چې او سنيو پښتنو د تيرديرش کلن جنګ په جريان کې د پرديو هېوادونو د استخباراتو دجاسوسانو او ملي خاينينو په باره کې چې د شوروي اتحاد ،ايران ،پاکستان ،عربستان ، امريکا ، غرب او داسې نورو خارجي هېوادونو د ګټو لپاره يې افغانستان او ټوله پښتونخوا ورانه کړل ، د پښتنو سر ، ناموس ،عزت ،مال ، خپلواکي ، ملي حاکميت ، ملي ګټې او ملي نواميس يې لوټ او پامال کړل لا تر او سه ښه ښکاره فيصله نده اعلان کړې .

د پښتو او پښتونولي قانون پښتانه هڅوی چې هميشه بيداره او هوښيار واوسي ، د خپل دولتي ، سياسي او قومي مشرانو ټول اعمال او کړني تر دقيقي څارني لاندي ونيسي چې د پښتون ملت په ګټه دي او که د پښتون ملت په تاوان دي ؟

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې پښتون ملت بايد دغفلت په خوب بيده نشي ، د خپل هېواد او خپل ملت د ګټو په باره کې د مړو او بيدو کسانو په شان بې تفاوته ونه اوسي.

لوی احمد شاه بابا د پښتنو د را بيدارولو په باره کښې پښتنو ته داسی لارښونه کوی:

ځان به ويښ کړو ،هری خواته هری خواته رقيبان دی.

يو په بل مو سره وژنی ، وايی خپل يو غليمان دی.

پښتو او پښتونولي پښتنو ته ډېر په سخته امر کوي چې هميشه ويښ او بيدار واوسي د خپل هېواد او پښتون ملت ګټې هيڅ وخت د نظره ونه غورځوي ، هميشه د يو بيداره او ويښ ملت په حيث دخپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېواد او پښتون ملت د ګټو ددفاع په خاطر د هېواد په سياسي ، اقتصادي او ټولنيزو چارو کې فعال رول ولوبوي .

46: د اخيرت په باره کې:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته لارښونه کوي که تاسو غواړي چې دا دنيا مو سمه شي او پـه هغـه دنيـا کې مو د جنت حوري ، غلمان او نور نعمتونه په نصيب شي ، نو د خپل دين پيروي وکړي ، په سياسي ،اقتصـادي او ټـولنيز ژونـد کـې د پښـتو او پښـتونولي د قـانون پيـروي وکـړي ،ځکـه چې پښـتو او پښتونولي پښتانه هغه لور ته رهبري کوي چې د خداى(ج) رضا ، ددنيا او اخيرت خير او ګټې په کې شته دي .

47: د ګاونډي په اړه:

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته امر کوي چې هر پښتون بايد د خپل همسايه د سر ، ناموس ، عزت او مال سا تنه د خپل سر ، ناموس ، عزت او مال په شان خپل پښتني فرض وبولي .

حميد مومند د بل د ناموس د ساتلو په باره کې داسې وايي:

چې د بل ننګ او ناموس ساتلای نشي
وبه نه ساتي څوک خپل ننګ او ناموس

48: د حقوقي او جنايي منازعاتو په اړه:

د پښتـو او پښتونولي د مورقانون څخه په اسـتفاده ځني پښـتنو قومونـو د خپـل قـوم د افـرادو تـرمنځ د حقوقي ، جنايې او داسې نورومنازعـاتو د حل او فصل لپاره فرعی قوانين د نرخونو په نوم تعين کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي ، اودديٍ قوم د افرادو ترمنځ حقوقي او جنايي منازعات د دې نرخونو پر اساس حل او فصل کيدل او ترن ورځي پورې هم ددې قومونو دافرادو ترمنځ حقوقي او جنايي ستونزې ددې قوانينو يا نرخونوپر اساس حل او فصل کېږي .

ددې خبرې د اثبات لپاره مورِ دلته د احمدزو د قوم د "عيسي نرخ " څو مثاله راوړو .

دمړي د خون بها په اړه:

داحمدزو د "عيسي جرګې "له رويه څو لسيزي وړاندي د يوغير عمدي مړي خون بها دري نيم زره کابلي روپۍ وي ، چې دا رقم که د نن ورځي په افغانيو بدل کړو شايد تردې زيات رقم ځني جوړشي .

په اکثرو مواردو کې د پښتنو جرګې چې روغې کوي نو کوښښ کوي چې د لانور قتل او قتال مخه ونيسي ، نو د دښمنو خواوو ترمنځ دوستۍ هم سره کوي چې دا دوستۍ کله کاميابه نتيجه ورکړي ، اوکله بيا د دښمنو خواوو ترمنځ دلا نور قتل او قتال مخه خو ونيسي ، مګر په بدو کې د ورکړل شوو اينجونو ژوند دومره تريخ وي چې تر مرګ زرځله بدوی .

د احمد زو د قوم د جرګې مطابق که يو "ګوتلکه " ياني پيغله اينجلۍ د مړي په پور کې ورکړي نو د مړي د خون بها نيمه برخه او د

" رونۍ "يعني کوچنۍ اينجلي په ورکړه د مړي دريمه برخه خون بها مجرا کېږي او پاتې برخه به يې نقدي ورکوي .

د پښتو او پښتونولي دقانون مطابق که يو سړي يو بل کس که نروي او که ښځه مړ کړي ، او تر مرګ وروسته دا مړ کس بې حجابه کړي ،نو بايد دوه برابره خون بها ورکړي ،ياني د دوو مړو خون بها بايد ورکړي .

ددې خبري معني داده چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق مړي هم حق لري ،څوک د هغه بې عزتي نشي کولای ، که څوک د مړي بې عزتي وکړي نو د يو مړي پور لري .

د پښتواو پښتونولي د قانون مطابق که يو سړي يو بل کس مړ کړي ، خو د هغه مړي وسله به د ځان سره نه وړي ، که دا غلط کار يې وکړي نو د مړي د پور ورکولو ، د وسلې د بيرته مستردولو سربيره يو اندازه جريمه به هم د "بې عزتۍ يا شرم" په نوم د مقتول لوري ته ورکوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږدلته د " عیسي نرخ " دزخمي کولو مادو ته یوه ډېره لنډه اشاره کوو .

ستر ګه :

که یو چا دبل چا یوه ستر ګه ړنده کړه نو دا جرم نیم خون بلل کېږي ، او دواړي ستر ګي بیا درست خون بلل کېږي .

پزه په کاکړي اصطلاح سونډه :

که یو چا د چا پزه پري کړه نو دا جرم نیم خون بلل کېږي .

غوږ :

د یو غوږ پري کول نیم خون او د دوه غوږونو پریکول درست خون بلل کېږي .

ژبه :

دژبې پري کول درست خون بلل کېږي .

شونډي :

د یوي او یا دوو شونډو پري کول یو خون بلل کېږي .

غاښونه :

دمخ یو ښکاره غاښ دیو خون لسمه برخه ده .

پښه :

یوه پښه چې په بند کې قطع شي نیم خون او دوی پښې درست خون بلل شوي دي .

لاس :

یو لاس چې د بنده څخه پري شي نیم خون او که دواړه لاسونه قطع شي درست خون بلل شوي کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوتي:

که دیو لاس ځلور ګوتي پري شي یو خون ، او که ددواړو لاسود هر یو ځلور ګوتي قطع شي نو دوه خونه بلل کېږي .

داصرف یو ساده مثال وو چې موږ درنو لوستونکوته وړاندې کړي چې داحمدزو قوم دعیسي دنرخ مطابق خپل جنایي مسایل څنګه حل کوي .

49: د پښتنو ترمنځ د خواخوږۍ په اړه:

پښتو او پښتونولي وهر پښتون ته دا پښتني دنده سپاري چې د بل پښتون سره خوا خوږي ولري ، دهرپښتون سره تر خپل وس او توان پورې صله رحمي ،شفقت ،مرحمت ،مهرباني او مروت ولري اودهرپښتون سره ښیګڼه ، ښه چلن او مرسته وکړي .

50: د میانه روۍ په اړه :

پښتواوپښتونولي پښتنو ته حکم کوي چې د ژوند په هره چاره کې دي میانه روه اوسي .

څرنګه چې د پښتنو ټولي فیصلي د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د جرګو د لاري کېږي ، او جرګې کله هم داسې فیصلي نه کوي چې هغه دي د انصاف او میانه روي څخه لیري وي .

د پښتنو دجرګو فیصلي همیشه پرواقعیت ، انصاف ، عدالت ، قناعت او میانه روي ولاړي وي په دې اساس د منازعي دواړو خواوو ته د قبول وړ وي .

د پښتو او پښتونولي قانون پښتانه د هر ډول بنیاد پرستۍ څخه منع کوي .

د پښتواوپښتونولي قانون دصبر ، زغم ، تحمل ،تعقل او میانه روي قانون دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

51: د درواغو او بدو اعمالو په اړه :

لکه څنکه چې الله پاک پر دروغجن لعنت ويلي دي (لعنت الله علي الکا ذبين) .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون بايد ځان د درواغو ويلو څخه وژغوري .

د پښتو متل دي چې وايي: " ددرواغو منزل لنډ دي " ياني يو پښتون بايد درواغ ونه وايي چې ژر رسوا کېږي .

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته امر کوي چې يو رښتني پښتون بايد ددرواغو ويلو ، وعده خلافۍ ،نه امانت دارۍ ، بد خلقۍ ،بد سلوکۍ ،بد حرفۍ ، بد کارۍ ،بې شرمۍ ،بې حيايۍ ،بې غيرتۍ ،بې ننګۍ ، بې ناموسۍ ،بې قولۍ ،غلامۍ ،جوارۍ او داسې نورو هغو اعمالو د کولو څخه چې پښتانه ورته بد وايي جدا خپل ځان او خپل د کورنۍ غړي وساتي .

52:د خوږې وينا ،نېک عمل او ښې مشورې په اړه :

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې په خپل ورځنيو چارو کې د هرچا سره هميشه په خوږه ژبه،رښتنولۍ او نيک نيتۍ خبري وکړي .

پښتو او پښتونولي پښتانه هڅوي چې په خپل ورځني ژوند کې د هر چا سره هميشه ښه ،نيک او ددرناوي او عزت نه ډک چلن وکړي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د هر چا ښه او نيکه مشوره چې د پښتنو د عقيدې او پښتونولۍ سره برابره وي ،واورۍ ،هغه ومني او عمل پري وکړي ،او په خپله هم بل چا ته ښه او نيکه مشوره ورکړي ، که څه هم مقابل لوري ستاسو مخالف وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو رښتني پښتون بايد د ښه ويلو ، ښه کولو او ښه منلو او بل چا ته د ښه مشوري ورکولو صفات ولري .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو رښتني پښتون بايد د بل پښتون ورور او هر انسان سره په خوږه او د احترامه ډکه ژبه خبري وکړي او هغه انسان سمي لاري ته وهڅوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون بايد په ټولنه کې د ښو او نيکو اعمالو په کولو سره د خاص او عام په نظر کې يوه ښه نمونه وي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو رښتني پښتون بايد د هر انسان ښي او د خير مشوري او نصيحت ته غوږ ونسي او هغه ومني او هم بل چا ته ښي مشوري او سمه لار ور وښيي .

په دې باره کې کاظم خان شيدا په يوه شعر کې داسې وايي:

شګفته کړه لکه لمر تندي هرچاته
چې په تله دي سيا پوش تمام جهان شي

پښتو او پښتونولي پښتنو ته د شرافت ،خيرغوښتني ،ښه ويلو ،ايمانداري ،امانت داری ،ښه کولو ، ښو اخلاقو ، ښه منلو ،ښه اوريدلو ، ښه نيت ،پاک زړه توب ، پاکوالي ، ښه سړيتوب ،رښتنولی ، صداقت او اصيلتوب سپارښتنه او درس ورکوي .

53 : د پښتو ژبې د اهميت په اړه :

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې پښتانه بايد په خپل خوږه پښتو ژبه خبري وکړي ،د خپلی پښتنی مهربانی مور او خپل ويارلی پښتون ملت خوږه پښتو ژبه هيره نکړي .

پښتو خوږه ژبه دو يارلی پښتون ملت ملي پېژند ګلوي ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر ملت چې خپله ژبه هيره کړي کرار کرار خپل ملي هويت او ملي پېژند ګلوي هم د لاسه ورکوي ، او د نورو ملتونو په منځ کې داسې ورکېږي او ويليږي لکه مالګه او بوره چې په اوبو کې ويليږي .

دنورو ملتونو په منځ کې د منحل شوي ملت فرق د بوري او مالګي سره دادي ،بوره او مالګه چې کله په اوبو کې ويلي شي نو په اوبو کې خپل رنګ د لاسه ورکړي ،خواوبو ته بيا خپل خوند ورکوي يعنې اوبه دبوري په شان خوږي يا د مالګي په شان تروي کړي .

مګر کوم ملت چې خپل ژبه هيروي او په نورو ملتونو کې منحل کېږي هغوی خپل رنګ او خوند دواړه د لاسه ورکوي ، نه تنها د نوي ټولنې خوند او رنګ ځانته نشی خپلولای بلکه يو داسې بې رنګه ، بې خونده ،بې مزي ، ناپيژانده او بې ارزښته شي ځني جوړ چې ارزښت يې د صفر سره برابر شي .

هفه ملتونه چې خپل ملي پېژند ګلوي يعنې خپله ژبه يې دلاسه ورکړي ده ،په حقيقت کې هغه ملتونه مړه او پنا شوي ملتونه بلل کېږي او د نړۍ د ژونديو ملتونو په جمله کې نه حسابيږي .

د دنيا داکثروملتونودملت اوهيواد دنوم ريښه د هغه ملت د ژبې د نوم سره مستقيم تړاولري .

ددې ادعا د ثبوت د پاره دا لاندې څو ساده مثالونه وګوري:

1 : عربي ژبه:

د سعودي عربستان د ولس ژبه عربي ده ، ولس ته يې عرب او هېواد ته يې عربستان ويل کېږي .

دژبې دنوم (عربي) ريښې هم د ملت په نوم(عرب) او هم ددوی د هېواد (عربستان) په نوم کې تاثير اچولي دي .

عربي ژبه د عربو ملي پېژند ګلوي ده .

2: انګليسي ژبه:

د انګليستان د ولس ژبه انګليسي ده ، ولس ته يې انګليس او هېواد ته يې انګليستان ويل کېږي .

دژبې دنوم (انګليسي) ريښې هم د ملت په نوم(انګليس) او هم ددوی د هېواد (انګليستان) په نوم کې تاثير اچولي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګليسي ژبه د انګليسانو ملي پېژند ګلوي ده .

3: فرانسوي ژبه :

د فرانس د ولس ژبه فرانسوي ده ، ولس ته يې فرانسويي او هېواد ته يې فرانسه ويل کېږي .

دژبې دنوم (فرانسوي) ريښې هم د ملت په نوم(فرانسويي) او هم ددوی د هېواد (فرانس يا فرانسه) په نوم کې تاثيرا چولي دي .

فرانسوي ژبه د فرانسويانو ملي پېژند ګلوي ده .

4: جرمني ژبه :

د جرمن ولس ژبه جرمني ده ، ولس ته يې جرمن او هېواد ته يې جرمني ويل کېږي .

په بله وينا د المان د ولس ژبه الماني ده ،ولس ته يې الماني او هېواد ته يې المان ويل کېږي .

دژبې دنوم (جرمني) ريښې هم د ملت په نوم(جرمن) او هم ددوی د هېواد (جرمني) په نوم کې تاثير اچولي دي .

جرمني يا الماني ژبه د جرمنانو يا المانانو ملي پېژند ګلوي ده .

5: چينايي ژبه:

د چېن د ولس ژبه چېني ده ، ولس ته يې چېنايي او هېواد ته يې چين ويل کېږي .

دژبې دنوم(چېنايي) ريښې هم د ملت په نوم(چېنايي) او هم ددوی د هېواد (چېن) په نوم کې تاثير اچولي دي .

چينيي ژبه د چينايانو ملي پېژند ګلوي ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو په دي اساس موږ ویلای شو چې انګلیسي ژبه د انګریزانو ،روسي ژبه د روسانو ،ترکي ژبه دترکانو ،جرمني ژبه دجرمنیانو ،فرانسوي ژبه د فرانسویانو ،هسپانوي ژبه د هسپانویانو ،ایټالوي ژبه د ایټالویانو ،هندي ژبه د هندیانو ، چیني ژبه د چینایانو ،جاپاني ژبه د جاپانیانو او پارسي ژبه د پارسیانو ملي پیژنګلوي ده .

د پورته څو مثالونو څخه دا نتیجه اخلو چې د پښتو خوږه ژبه د ویاړلي پښتون ملت ملي پيژند ګلوي ده او باید وي .

ځینی هیوادونه او ملتونه د لویو استعماری ځواکونو د خوا د خپل مشخصو اهدافو د سرته رسولو پر اساس منځته راغلی دی لکه پاکستان ،یوګوسلاویا ،چکسولواکیا او داسی نور . . .

دا هیوادونه او ملتونه داسی ملی پیژندګلوی یا ملی ژبه نه لری چی ددی ملتونو او هیوادونو په نومونو کې ئی ریښه پیدا شی ،مثلا د پاکستان د هیواد نوم پاکستان دی ،دملت نوم ئی پاکستانی دی ،خوملی ژبه ئی(اردو) ده ،د(اردو) لغت د پاکستان او پاکستانی د لغتونو سره هیڅ مشترکه ریښه نه لری .

د پورته څو مثالونو څخه معلومیږي هر ملت چې خپل ملي پيژندګلوي یعنې خپله ژبه یې ښه ساتلي ده هغه ملت په نړۍ کې د نور ملتونو سره سیال هم دي .

پر ځني ملتونو د استعمار په وخت کې د استعمار چیانو د خوا خپله ژبه په زور تحمل شوي وه او تر اوسه هم په هغو ملتونو کې د استعمار چیانو ژبې مهم رول لري چې ژوندي مثالونه یې انګلیسي ژبه په برطانوي مستعمرو کې ،روسي ژبه په روسي مستعمرو کې او فرانسوي ژبه په فرانسوي مستعمرو کې او داسې نوردی.

افغانستان که څه هم د مستقیم استعمار اوږد تاریخ نه لري او د استعمار چیانو ژبه یې نده خپله کړي خو د سوونو کلونو راهیسې د پارسي ویونکو تر کلتوري استعمارلاندي پاتې شوي دي .

د فارسي ژبې استعمار پښتنو ته دومره زیات تاوان رسولې دي چې برطانوي استعمار و هند ته ندي رسولې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګليسي ژبه که څه هم د برطانوي استعمارچيانو ژبه ده خو بيا يې هم تر برطانوي استعمار وروسته د هند په ترقي او پرمختګ کې ډېر مهم او ارزنده رول لوبولي دي ، ځکه چې انګليسي ژبه د علم ، تجارت ،صنعت ،سياست ،فرهنګ او داسې نورو ښو رشتو نړيواله ژبه ده .

مګر فارسي ژبه چې د پښتنو واکمنانو دربار ته يې لاره پيدا کړه پښتانه واکمنان يې په داسې مضمن او نا علاجه مرض مبتلا کړل چې د سوونو کلونو په لړ کې هم د دې مضمن مرض څخه روغ نه شول .

پښتنو واکمنانو د پښتون ملت ژبه يعنې پښتو هيره کړل ،همدا سبب شو چې يو شمير پښتانه واکمنان د پښتون ملت د پښتو او پښتونولي د قانون ، د پښتنو د رسم ، رواج ، عنعناتو او فرهنګ څخه ليري او ناخبره پاتي شول .

ځنې پښتانه واکمنان د پښتنو د ژبې او پښتني کلتور څخه ليري پاتي شول او د پښتنو د ازلي دښمنانو يعنې ايرانيانو د ژبې او فرهنګ خپلول يې شروع کړل ،همدا علت شو چې پښتانه او پښتو ژبه د فارسي ژبې تر کلتوري او ژبني استعمارلاندې راغلل .

د فارسي ژبې استعمار پښتانه واکمنان بې لاري او د پښتون ملت څخه بيل کړل ،دوی د پښتون ملت په ژبه نه پوهيدل او پښتون ملت د خپل واکمنانو په ژبه نه پوهيدي ،همدا علت شو چې په ټولنه کې د پرديو مداخلو ته لاره هموار شول او پښتني ټولنه هميشه د نا ارامبو په درياب کې لاهو وه او د پښتنو د هر ډول ترقي او پرمختګ مخه نيول شوي وه .

د پښتنو واکمنانو شاوخوا هميشه هغه غوړه ملانو او چپلوسانو نيولي وه چې په فارسي ژبه پوهيدل او د ايراني کلتور پيروان او د پښتنو او پښتو ژبې ازلي دښمنان وه .

فارسي ژبه د انګليسي ژبې په شان د علم ،سياست او پرمختګ ژبه نه وه او نه ده چې پښتنو واکمنانو او عامو پښتنو د هنديانو په شان د دې استعماري ژبې څخه استفاده کړې واي .

فارسي ژبې د ايراني هيژمونيزم ، جاه طلبۍ ، کلتوري ،فرهنګي او تاريخي غلاوو ،جعل ، تذوير ،تقلب ، درواغو ،مذهبی تعصب، ژبنی تعصب او داسې نورو بې معنې شيانو څخه بغير بله هيڅ مثبت شي نه درلودي چې پښتنو واکمنانو او پښتون ملت استفاده ځني کړې واي .

د تاريخ په اوږدو کې " ايراني دولتونه" او د ايرانيانو "فارسي ژبه" د پښتنو د تباهۍ ،بربادۍ او پس مانۍ سبب شوي ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ایراني فارسي ژبه" د پښتنو لپاره د ناسور ددانې او د ساري سرطان د ناعلاجه مرض حیثیت لري چې هره ورځ د پښتون ملت هر څه تبا کوي ، هره ورځ د پښتون ملت د بدن یوه فعاله برخه فلج کوي او د پښتنو په نفع یې د فعالیت څخه اچوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دا دهر رښتني پښتون پښتني دنده ده چې خپل پښتون ملت او خپله پښتو ژبه د ایراني فارسي ژبې دمرګوني تهاجم او تباکونکي ساري سرطاني میکروب څخه وساتي .

د ایراني ژبې په شان ایراني دولتونو هم د تاریخ په اوږدو کې د پښتنو د ازلي او نه پخلا کیدونکي دښمنانو په حیث همیشه د پښتنو د هر دښمن سره د پښتنو پر خلاف سازش کړیدي .

ایراني په اصطلاح تاریخ پوهانو او عالمانو دهند د مغلو سره لاس یو کړیوو او پښتانه یې د "دیو " د نسل څخه بلل یعنې دا چې د ایرانیانو په اند پښتانه انسانان ندي او "دیوان" دي ، مګرحقیقت دادي چې پښتون پاچا "کاوه هوسروایا "وایی چې ما د مازندران پر دیوانو حمله وکړل ، پښتونخوا او منطقه مې د هغوی دیوانو د شره څخه خلاصه کړل.

اویستا پښتنو ته ددیوانو خطاب ندی کړی خو د مازندران د هغه وخت اوسیدونکی ته چې داوسنیو ایرانیانو دځینو نیکه ګان به وی ددیوانو خطاب کړیدی.

پښتانه که د خپل استقلال ، ملي حاکمیت ،د هیواد مځکنۍ بشپړتیا ، پښتون ملت ، پښتو ژبې ، پښتني کلتور ،پښتني فرهنګ ،پښتني عنعناتو ،خپل دین ،مذهب ،پښتني تاریخ ، دپښتنو تاریخي افتخاراتو ،دپښتنو تاریخي پوهانو او قهرمانانو او دخپل هیواد او تاریخ دهر ښه شي سره مینه او محبت لري او غواړي چې دا تاریخي ملي ارزښتونه ددوی د تاریخي میراث په ډول سلامت ددوی راتلونکي نسلونو ته پاتي شي ، باید هر رښتني پښتون هرومرو ،وهر ایراني فرد او هر ایراني دولتي او غیري دولتي نهاد ته د پښتنو او پښتونخوا دازلي ، ابدي او نه پخلا کیدونکي دښمن په سترګه وګوري ،هیڅ وخت د هیڅ ایراني فرد اوهیڅ ایراني نهاد په غوړو او چربو قولونو او وعدو باور ونکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بده مرغه ایران زموږ غربي ګاونډی هېواد دي ، موږ مجبور یو چې ددوی سره ډول ډول روابط او راکړه ورکړه ولرو خو په هره معامله کې چې پښتانه یې د ایرانیانو سره کوي دوی باید دومره محتاط وي لکه یو مسلمان چې د مجبوریت له رویه د شیطان سره معامله کوي .

د پښتنو ستر مشر وزیر محمد ګل خان مو مند د ژبې د اهمیت په باره کې داسې وایي:

(د یو ملت په ژبه کې هرخومره چې د بل ملت ژبه نفوذ مینده کړي هما غومره یې په سیاست ، اقتصاد ، اجتماعیاتو ، ملي اخلا قو ، ملي ادابو ،ملي عاداتو ،ملي رسوماتو ، او عنعناتو ، ټولو ملي خصایلو او خصایصو حتي چې په ذهنیت ، افکارو ، حسیاتو او مدنیت یې نفوذ مینده کوي ،هماغومره د پردۍ ژبې د خاوندانو نامر یې بري او غلبه ددغې بلې ژبې پر خاوندانو تامینوي .

او که د یو ملت ژبه د بل ملت ژبې ته مغلوبه شوه ګڼه چې هغه ملت هم په دغو پاسنیو ټولو خصوصیاتو کې ورته پرځشو .

علي الخصوص که اقلیتونه هم د هغې ژبې د خاوندانو په دغه ملت کې وي نو سیاست ، معارف ، مهمي او ګټوري اقتصادي چاري ، لویه برخه د ملي پانګې ، ټوله د هماغه اقلیتونو پلاس کې لویږي .

نو په هغه حال کې تمام هوساتوب او راحت ،څواک ،عزت او مرتبت د هغو لږکیو وي ،او درست مشاق او مزاحم ، ټوله نا هوسایې د همدغه خورا بې وزلي ملت وي ، ډېر لوي ملت د هماغه لږکیو د ګټې لپاره استعمالیږي ، دوی(اکثریت)به تل سوکړک خوري ، پیټې به وړي او هغه نور(اقلیت) به خوږوبې او خوږي ټیکلي نغري .

دوی(اکثریت) به بربنډ ګرځي او هغوی(اقلیت) به وریښمین کالي اغوندي ، ددوی به کوډۍ نوي ، د هغو به بنګلي ولاړي وي ،دوی به کلي نه لري ، د هغوی به ښارونه نه بسیږي ، دوی به پلي ګرځي ، هغوی به ګرندي ګاډي ځغلوي ،هغوی به پر بخملي نالیو پرلتیی وهلي د ساوو په خیر ناست او دوی به د مریې په شان ورته ولاړوي او پر وچه مځکه پر توره خاوره به هم کیناستلي نه شي . . .)

په افغانستان کې نن ورځ کټ مټ د پښتنو دغه حالت دي چې ستر پښتون وزیر محمد ګل خان مهمند پورته تشریح کړي دي او پښتانه باید دا خپل پښتني فرض وګڼي چې د دې نا مناسب حالت څخه ځان خلاص کړي ، اوداخلاصون صرف د پښتو او پښتونولي دقانون په پیروۍ ممکن دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر پښتون وزير محمد ګل خان مهمند چې دژبې د اهميت په باره کې کومي څرګندوني کړيدي دا پښتنو ته يو با ارزښته درس دي چې که پښتانه غواړي چې په پښتونخوا کې ازاد ، خپلواک ، سرلوړي او باعزته واوسي نو خپل مورنۍ خوږه پښتو ژبه دي نه هيروي ، هغې ته دي لانوره وده او انکشاف ورکړي او د نړۍ د ژونديو ژبو په قطار کې دي يې ودروي .

پښتانه بايد دا خپل پښتني دنده وبولي چې په پښتونخوا کې پښتو ژبه دتعليم او اداري ژبه کړي .

کله چې پښتو د پښتونخوا د تعليم او اداري ژبه شول نو هر څوک به يې په مينه زده کوي ځکه چې په پښتو ژبه به تعليم کوي ،د پښتو ژبې د زده کړې په برکت به کار ، روزګار او حلا له نفقه ځانته پيدا کوي .

ترڅو چې پښتوژبه د علم حاصلولو ،کار پيدا کولو ،پيسو ګټلو او دولتي اداري ژبه نه شي ،ددې ژبې مناسبه وده او ترقي ناممکنه ده .

دا د ټولو پښتنو د پاره ډېر ننګ او شرم خبره ده چې نن ددوی په هېواد کې ددوی داسې حال دی چې ان په پښتو ژبه د تعليم کولو حق نه لري ،ددوی په دولتي اداره کې پښتو اداري ژبه نه ده ،نو دوزير محمد ګل خان مهمند د ادعا مطابق پښتانه نن په خپل تاريخي هېواد کې د اقليتونو دغلامانو او مريانو په ډول ژوند کوي .

وزير محمد ګل خان مهمند په خپل يو ښايسته او دمعنې ډک شعر کې دپښتو ژبې او د پښتو او پښتونولي د قانون په باره کې پښتنو ته داسې لارښود نه کړيده:

ښــــه خويونـــــه ديانـــــت مـــــوده پښتــــــتو
ښـــــــه دودونـــــــه او اداب دپښتـــــــــتنو
پښــــــــتونواله پښـــــــتانه هوســــــوي
پښـــــــتونواله پښـــــــتانه بـــــــه لــــــوړوي
پـــــــه پښــــتوباندې وطـــــن ګټلــــــي شــــوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــــــه پښـــــــتو باندې وطــــــــن ســـــــاتلی شـــــــوی
هـــــم بـــــه بیـــــا وي پـــــه پښـــــتو بانـــــدي ګټـــــل
هـــــم بـــــه بیـــــا وي پـــــه پښـــــتو بانـــــدي ســـــاتل
پښـــــــتو کړمـــــــه ، پښـــــــتو وایمـــــــه زه تـــــــل
ده لالـــــــی څمـــــــا پښـــــــتو نـــــــه لـــــــرم بـــــــل
ســـــــراو مـــــــال مـــــــې دواړه جـــــــار دي تـــــــر پښـــــــتو
ژونـــــــد او مړینـــــــه مـــــــې نثـــــــار دي تـــــــر پښـــــــتو
پښـــــــتانه کـــــــه د پښـــــــتو پـــــــر لاري ځـــــــي
دا نـــــــړۍ او هـــــــا نـــــــړۍ کـــــــي دي خونـــــــدي
پښـــــــــــتانه او پښـــــــــــتونوا له دې وي تـــــــــــل
لـــــه پخوانـــــه یـــــو پـــــه لـــــس او یـــــو پـــــه ســـــل

....

د پښتنو ستر متفکر او درونـد پښتون مشر نباغلي وزير محمد ګل خان مهمند خپل پښتون ملت تـه دا لارښودنه کوي چې ستاسو ددنيا او اخرت بريالیتوب په دې کې دي چې د خپل فطرت یعنې پښتو او پښتونولي د قانون پيروي وکړي .

....

54: د صداقت په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي چې هر ريښتني پښتون بايد په ورځني ژوند کې صادق واوسی .

هرپښتون بايد دبل پښتون وروراوهربل انسان سره په ورځنی ژوند کې په پوره صداقت او ريښتنيولی ژوند وکړی .

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته امر کوي چې د ژوند په هره چاره کې هميشه صادق واوسی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

55: د وفادارۍ په اړه :

پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي چې هر رښتني پښتون باید په ورځني ژوند کې دوفاداری عالی صفت ولری .

د پښتو او پښتونولي دقانون مطابق یو رښتنی پښتون باید په ورځنی ژوند کې ټولو پښتنی اودینی ارزښتونو ته رښتنی او وفادار واوسی .

56: دچل او فریب په اړه :

پښتو او پښتونولي هر پښتنو ته حکم کوي چې د بل پښتون او یا بل انسان سره به چل ، فریب ، ټګي او برګي نکوي ، ځکه چې په پښتو او پښتونولي کې چل ، فریب ، ټګي او برګي نشته ،نو په دې اساس یو رښتني پښتون باید د ژوند په چارو کې همیشه د هر ډول چل او فریب نه خلاص وي ، او هر وخت د هر چا سره رښتني او صادق وي .

57: د سولې او صفا په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتانه هڅوي چې ټولي خپل منځي شخړې ژر تر ژره د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق په خپل منځ کې په جرګه او مرکه سره حل او فصل کړي ،او همیشه یو دبل سره په سوله او روغه کې ژوند وکړي .

دپښتو او پښتونولی قانون پښتنی ټولنه د سولی او صفا لور ته رهبری کوی .

58: دغرور ،تکبر او لویی په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي وپښتنو ته امر کوي چې همېشه د غرور ، تکبر او لويي څخه ځان وساتي ، تر نورو خلکو ځان لوړ مه بولي ، تکبر ، غرور او لويې مه کوي .

دغرور ، تکبر او لويي څخه د مخنيوي په خاطر پښتانه داسې متلونه لري:

غر که هر څومره لوړ دی بيا هم لار پر سربېره ده .

ددی متل معنی داده يو پښتون که هر څومره لوړ مقام ،لوړه دولتی چوکۍ، ډېر زيات مال او دولت اوداسی نور امتيازات ولری بيا هم بايد لويي او تکبرونه کړی ځکه چی الله(ج) پرهرلوړ کس بل لوړ کس پيداکړی دی او الله(ج) بيا ترهرڅه لوړ دی تکبر د بنده سره نه بلکی دالله د بی زواله او بی نيازه ذات سره ښايي.

پښتانه دکبر په باره کښی داسی متل کوی.

د کبر کاسې تورې عاقبت پسې نسکورې .

پښتو اوپښتونولي پښتانه د غرور ، تکبر او لويي څخه راګرځوي اوپه عين وخت کې پښتانه هڅوي چې تاسو هم د بل مغروراومتکبر غرور ،تکبر او لويي ته سر مه ټيټوي .

59: د تواضع په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي په ورځني ژوند کې چې په سياسي ، اقتصادي ،فرهنګي اوټولنيزو چاروکې هر څومره لوړو مقامونو ته ورسيږي بيا هم هميشه د هر چاسره په تواضع او کمينۍ سره ژوند وکړي .

د تواضع په باره کې پښتانه دسې وايي:

دبار داري ونې ښانګې دمځکې خواته کږې يا ځوړندې وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي و پښتنو ته امر کوي چې هيڅ انسان ته په ټيټ نظر مه ګوري او تر هيچا ځان لوړ مه بولئ ، په دې باره کې د پښتو يو متل داسې وايي : (مېږه ته مه وايه چې مېږه ګيه) .

60: د ټينګ عزم او د فيصلې د قاطعيت په اړه :

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د ژوند هره فيصله په صبر ،تحمل ، حوصلې ، ساړه دماغ ، پوهې ، سالم عقل ،علم ،تدبير او تعقل سره وکړي ، کله چې مو فيصله وکړل نو بيا پر خپل خداي (ج) توکل وکړي او په قاطع تصميم او کلک عزم د خپل کړي فيصلې د عملي کولو تر شا ودرېږي ، په دې لاره کې د هر ډول مشکلاتو تحمل ته اماده اوتيار واوسي ، د خپل معقولي فيصلې او تصميم څخه په هيڅ قيمت تر شا نه شي .

61: د ظالم او مظلوم په اړه :

د اسلام د مبارک دين په شان پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته امر کوي چې هيڅ کله د ظالم د ظلم په وړاندې سر ټيټ نکړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو رښتني پښتون بايد حتما د ظالم د ظلم په مقابل کې په پوره ميړانه مبارزه وکړي ، او د ظالم لاس د ظلم څخه لنډ کړي ، او خپل ځان او ملت د ظالم د ظلم څخه خلاص کړي .

لکه د اسلام مقدس دين چې امر کوي ، پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته امر کوي چې تاسو بايد د ظالم او مظلوم دواړو سره مرسته وکړي ، ياني مظلوم د ظلم څخه خلاص کړي او د ظالم لاس د ظلم څخه لنډ کړي ، دا عمل د دواړه سره مرسته بلل کېږي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې هيڅکله پر مظلوم ظلم ونکړي او هر وخت کوښښ وکړي چې د مظلوم سره مرسته وکړي او هغه د ظالم له ظلم څخه خلاص کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام مبارک دین مسلمانانو ته فرمایلي دي چې الله پاک ظالم او مظلوم دواړه نه خوښوي ، یعنې یو مسلمان باید د ظلم کولو څخه ځان وژغوري او هم پرځان د ظالم ظلم ته اجازه ورنکړي .

هر مسلمان چې پر ځان د ظالم ظلم روا بولي ، په حقیقت کې دا کس پر خپل ځان ظلم کوي ، په اخرت کې به د دې مظلوم شخص څخه په دې خاطر پوښتنه کېږي چې تا ولې پرخپل ځان د ظالم ظلم منلی وو ؟

د اسلام مقدس دین مسلمانان هڅوي چې د ظالم د ظلم په مقابل کې قیام وکړي او چوپه خوله پاتې نشي ، که داسې ونه کړي نو په اخرت کې به خدای(ج) د دې مظلوم څخه پوښتنه کوي .

څوک چې د ظالم په مقابل کې قیام ونه کړي دا دنیا به یې د ظالم تر ظلم لاندې تېرېږي او په اخرت کې به بیا خدای(ج) په دې جرم سزا ورکوي چې تا ولې د ظالم په مقابل کې قیام نه کاوه .

62: د غلامۍ او مظلومیت په اړه:

الله پاک د هیڅ قوم حالت ته تغیر نه ورکوي ، تر څو هغه قوم په خپله ونه غواړي چې خپل حالت ته تغیر ورکړي .

یعنې الله پاک یو قوم د غلامۍ څخه نه خلاصوي ترڅو هغه قوم په خپله د غلامۍ څخه د خلاصون هڅه ونه کړي .

پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته امر کوي چې هیڅ کله پرځان د بل چا غلامي او مریتوب ونه مني ،او د خپل ژوند په قیمت د ازادۍ او خپلواکۍ لپاره تلاش او مبارزه وکړي .

هرپښتون چې پر ځان د پردیو غلامي او مریتوب مني هغه کس پښتون نه بلل کېږي ، او په اخیرت کې به یې الله پاک هم په دې جرم ونسي چې تا ولې پر خپل ځان د پردیو ظلم او غلامي منلې وه .

میرویس نیکه د پښتنو دې ستر مشر هم د غلامۍ څخه د نفرت پر اساس دازادو پښتنو هغې جرګې ته چې د ګرګین تر قتل وروسته په قندهار کې دایره شول داسې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

(... که له ماسره یو شئ او زما ملا وتړئ نو د خپلواکۍ بیرغ به هسک وساتو او پرې به نږدو چې بیا د پردیو د مریتابه کړۍ زموږ په غاړه کې ولوېږي .

هغه کسان چې د پردیو مریتوب مني موږ د هغو سره هیڅ اړه او خپلوي نه لرو او نور دې زموږ په هېواد کې نه اوسي . . .)

د میرویس نیکه د پورته وینا څخه په ډاګه معلومېږي چې هغه د غلامۍ څخه نفرت درلود او پښتانه یې د ازادۍ لور ته را بلل .

میرویس نیکه د هغو کسانو سره چې د پردیو غلامي یې منل دخپلوۍ هر ډول اړیکي قطع اعلان کړې او هم یې هغوی ته امر وکړ چې زموږ له هېواده (پښتونخوا)څخه ووځي .

د میرویس نیکه دا د ارزښت نه ډکه وینا او لارښودنه باید د هر رښتني پښتون د ژوند لاره ، د ژوند د لارې ډیوه اورهنما وي .

63: د اقتصاد په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د خپل اقتصادي ژوند د ښه والي لپاره په مشروع لارو سخت کار او زحمت وکاږي ، په مشروع طریقه خپل اقتصادي حالت ښه کړي ، پر لوڅه شا د غره څخه ډبرې راوړي خو د سوال او طمع لاس چاته مه اوږدوئ .

خوشال بابا د سوال ، منت اوطمع په باره کې داسې وایي:

د منـــــــت داروکــــــــه مــــــــرم پــــــــه کــــــــارمې نــــــــدي
کــــــــه عــــــــلاج لــــــــره مــــــــې راشــــــــي مســــــــیحا هــــــــم

پښتو او پښتونولي پښتنو ته د یو طرفه د سخت کار او زحمت کښلو امر کوي او د بل طرفه پښتنو ته امر کوي چې هر پښتون باید ډوډۍ مار ، مېلمه پال او سخي وي تر څو د ټولنې هغه افراد چې بېوزلي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناتوانه ، فقير او مسا فروي د پښتنو پر دسترخوان ماړه شي ، د پښتنو مېلمه پالنه په نړۍ کې د ببوزلو ، ناتوانو ، فقيرانو ، مسافرو او نورو محتاجو کسانو د مرستې لپاره د ټولنيزو مرستو لوړترين مثال دی .

64: د امانتدارۍ او پرهېزګارۍ په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې هرپښتون او هره پښتنه بايد ښه امانتداره او پرهېزګاره وي .

65:د استاد ،مور ،پلار او انسان د احترام په اړه:

د اسلام د مبارک دين په شان پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته امر کوي چې هميشه د استادانو ، مور ، پلار ، مشرانو ، عالمانو ، فاضلانو او ښو انسانانو احترام وکړي او پر کشرانو شفقت او مهرباني وکړي .

66: د پښتنو د کرکټر په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته ،دخپل دين ، پښتون ملت ، پښتونخوا ، خپلواکۍ ، ملي حاکميت ،پښتو ژبي ،د پښتون ملت او ټولو انسانانو خدمت او دهغو سره مينه ، پروعده وفا کول ، په اتفاق او سېدل ، يو د بل سره په غم او ښادي کې شريک کيدل ،مثبته سيالي ،لوړهمتي ،دحق څخه دفاع ، د پښتني جرګې فيصلو ته احترام ، د بېوزلو سره مرسته ، کار او زحمت کښل ، حلال رزق پيدا کول ، صبر ، تحمل ، ثبات ، استقامت ، پرځان باور ، قناعت ، حوصله ،مساوات ته درناوي ، د ښځو د پلو احترام ، د مشرانو اطاعت او پر کشرانو مهرباني ، مېلمه پالنه ، ډوډۍ ماري ، سخاوت ، دحق د دفاع په لاره کې مېړانه ، غيرت ، توره ، قربانۍ ، ايثار ، فدا کارۍ ، ددښمن څخه بدل اخستل ،تکړه توب ،غښتل توب ، رښتنولۍ ،ښاغلتوب ،ننګ ،پښتني او ملي غرور درلودل ، دمظلوم ملاتړ او پر هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترحم ، د ظالم په مقابل کې دریدل ، د متجاوز سره مقابله ،مظلوم ته پنا ورکول ،د همسایه څخه دفاع ، پاک زړه توب ،په ښه خوږه ژبه خبري کول ، دهر چا ښه مشوره منل ، همیشه ښه کول ، دژوند په چارو کې میانه روي ، دضرورت په وخت کې ننواتي کول او ننواتي منل اوبخښل ، د بدو څخه پرهیز ، حیا ،عفت او عصمت ساتل ، نا موس داري ، سمه او کلکه عقیده لرل ، اعتماد ، امانتداري ، ایمانداري ،پر وعده وفاکول ، ښه مسلماني ، د استادانو ،مور ، پلار ، مشرانو ،عالمانو او فاضلانو احترام ،علم پروري ،او پر کشرانو شفقت کول ورزده کوي .

پښتو اوپښتونولي پښتنو ته د پورته ذکرشوو اسلامي او پښتني ارزښتونو سره مینه او محبت کول ورزده کوي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پراساس پښتون هغه څوک دي چې په ورځني ژوند کې پورته ذکر شوي صفات ولري ، هرهغه څوک چې د پورته صفاتو څخه محروم وي که څه هم هغه په پښتو ژبه ږغیږي او په رګونو کې يې د پښتون پلاراو پښتني مور وینه جریان ولري بیا هم د پښتو او پښتونولي دقانون پراساس هغه شخص پښتون نه بلل کیږي .

پښتو اوپښتونولي پښتنو ته دخپل دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، پښتون ملت ، پښتونخوا ، استقلال ،دپښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا ،ملي حاکمیت ، پښتو ژبې ، پښتني کلتور ، پښتني عنعناتو ، پښتني تاریخ ،ظالم ، ظلم ، غلامۍ ، مریتوب ،محکومیت ،زلالت ، دپردیو جاسوسۍ ، ملي خیانت ، د پښتون ملت سره دغدارانو اوغدارۍ او د پښتنو دداسې نورودیني او پښتني ارزښتونو ددښمنانو څخه نفرت اوکرکه ورزده کوي .

هرهغه پښتون چې د پښتنو دپورته ذکر شوو دیني او پښتني ارزښتونو د دښمانو سره بې پایه نفرت ،کرکه او دښمني ونه لري هغه کس پښتون نه بلل کیږي .

67: د پښتونولي یا پښتونتوب په اړه :

پښتواوپښتونولي پښتنوته ورښیي چې " پښتونتوب یا پښتون والي " ستروياړاو شرافت دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونوالي پښتنو ته امرکوي چې په پښتونوالي یا پښتونتوب وویاړي ،هرپښتون باید په دې وویاړي چې " پښتون "دي ،ځکه چې پښتون ملت پر خداي(ج) ګران ملت دي ،او دالله په مرسته هرربښتني پښتون مسلمان ،مجاهد اوعادل شخص دي .

68: د سر او مال د قربانۍ په اړه:

پښتواوپښتونولي پښتنو ته امرکوي چې خپل مال او سرد خپل دین ، ناموس ، عزت ،پښتونخوا ، ملي خپلواکۍ ، ملي حاکمیت ،د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا ،ملي نوامیسو اوملي ګټو څخه په ورین تندي جار کړي .

په پښتو کې متل دي چې وايي :(مال ترسرجاراوسرترناموس جار) .

69: د مینې ،محبت او نفرت په اړه:

د پښتواوپښتونولي دقانون پر اساس هر ربښتني پښتنو باید همیشه د مینې ،محبت او نفرت سره ژوندوکړي ، که پښتون د مینې او نفرت څخه لاس واخستې نو پښتون بیا په یو بې خونده او بې رنګه موجودبدلیږي چې دا بې خونده او بې رنګه موجود بیا هغه زمواری نشي انجامولای چې یوربښتني پښتون یې باید انجام کړي ، نتیجه به دا شي چې پښتون ملت به غلام کیږي ، پښتواوپښتونولي به زوال کیږي .

د پښتون د مینې ، محبت او نفرت موضوع ته موږ په لاندي ډول یوه لنډه اشاره کوو .

70:پښتون باید د نفرت سره ژوند وکړي:

د پښتو او پښتونولي دقانون مطابق یو ربښتني پښتون باید د پردیو د غلامۍ ، محکومیت ، زلالت ، بې ناموسۍ ، بې ننګۍ ، بې فطرتۍ ، بې پښتوګۍ ،دپردیو د جاسوسۍ ، ملي خیانت ، ظلم ، بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دینۍ ، جهل ،تکبر ،ظلم ، ظالم ، بې ایمانۍ ، نه امانت دارۍ ، بې پتۍ ،مظلومیت اوداسې نورو بد اعمالو څخه بې پایه نفرت ولري .

دپښتو اوپښتونولی د قانو پر اساس هر پښتون چی دداسی ګفتار او کردار سره مخامخ شی د کوم څخه چی د ذلت،خوارۍ، غلامۍ،محکومیت،بی ناموسۍ،بی ایمانۍ،بی پتۍ او داسی نورو بدیو بوی راځی باید دفعتاً یی د پښتونولی د غیرت وینه پر جوش راشی اودهغه کرداراوګتفارپه مقابل کښی جدی ردعمل وښیی.

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون باید د پښتون ملت د دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، خپلواکۍ ، ملي حاکمیت ، د پښتونخوا دمځکني بشپړتیا ، ملي ګټو ، ملي نوامیسو او داسې نورو دیني،ملي اوپښتني ارزښتونو ددښمنانو څخه بې پایه نفرت ولري .

هرهغه پښتون چې د پښتني ارزښتونو دښمنانو څخه نفرت نه لري اودهغو سره دوستي او سازش کوي هغه کس پښتون نه بلکې یو بې ننګه شخص بلل کېږي .

71:پښتون باید د مینې او محبت سره ژوند وکړي:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې دیو پښتون زړه باید همیشه ددینی اوپښتني ارزښتونو سره دمینې او محبت نه ډک وي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هررښتني پښتون باید تل د پښتو او پښتونولي دقانون ، دویاړلی پښتون ملت،د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا ، استقلال ،ملي حاکمیت ،د پښتون ملت د دین ، سر ، ناموس ، عزت ،مال ، پښتو ژبې اوداسی نورودیني ، ملي او پښتني ارزښتونو د ساتني سره دجنون تر حده مینه ولري .

پښتواو پښتونولي هر پښتون ته امر کوي چې هر رښتني پښتون باید د پښتو او پښتونولي دقانون مطابق د خپل دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، خپلواکۍ ، د پښتونخواد مځکنۍ بشپړتیا ، ملي حاکمیت ، ملي اقتدار ، ملي یوالي ، ملي قوت ، ملي عظمت ، ملي شان او شوکت ،ملي نوامیسو ، سولې ،د هېواد دازادۍ دلاري د جنګ ، تولنیزي ودي ، اقتصادي ودي ، پښتني رسم ،پښتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

رواج ،پښتني عنعناتو ، پښتني کورنۍ ، پښتني فرهنګ ،پښتني کلتور ، پښتني تاریخ ،د پښتنو تاریخي قهرمانانو ،پښتني لوړ همت ، پښتني ننګ ،پښتني غیرت ،پښتني جرئت ،پښتني ارادي ، پښتني هوډ ،پښتني ثبات ، پښتني استقامت ، پښتني متانت ،پښتني نارینتوب ، پښتني میړاني ،پښتني ایثار ،پښتني قربانۍ ،پښتني توریالیتوب ، پښتني ننګیالیتوب ، پښتني فداکارۍ ، پښتني مېلمه پالني ، پښتني غېج ، پښتني ننواتي ،پښتني توري ،پښتني حلم ، پښتني تدبیر ،پښتني حوصلي ،پښتني صبر ، پښتني تحمل ، پښتني مرکي ،پښتني جرګې ،پښتني پاکوالي ،پښتني رښتینولۍ ، پښتو ژبي ،علم پرورۍ ،دکار ، زیار ،باعزته او تل پاتی سولې دتامین،دپردیو سره دسیالۍ ،دخپل دین او دپښتو او پښتونولي دلرغوني د قانون دټولو او امرو سره رښتني او بې زواله مینه ولري .

72 : دعلم او پوهې په اړه:

لکه څنګه چې د اسلام مقدس دین د زانګو څخه بیا تر قبر پورې پر هر مسلمان نر او ښځه د علم زده کړه فرض کړې ده ، په همدې ډول پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته امر کوي چې ځانونه د علم په ګاڼه سمبال کړي ، دا هغه وخت کیدای شي چې دعلم سره مینه ولري او دعالمانو او فاضلانو احترام او عزت وکړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون څخه په پیروۍ پښتانه همیشه د خپل استاد او امام ډېر احترام او قدر کوي .

پښتانه د استاد او امام د علم په خاطر ددوی د احترام په باره کې همیشه د سخاوت څخه کار اخلي .

73 : د اولادونو د تربیې په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چې د اسلام مقدس دین امر کوي ،پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته امر کوي چې تاسو خپل اولادونو ته مال او دولت مه ډېروي ، بلکې هغوی ته ښه دیني او پښتني تربیه ورکړي ، هغه اولاد چې دیني او پښتني تربیه ولري هغه د مور او پلار د خوا ورته په میراث پاتي مال او دولت ته ضرورت نه لري .

که دچا اولاد ښه دیني او پښتني تربیه ونه لري نو دمور او پلار څخه ورته پاتي مال او دولت به هم ژر برباد کړي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي چې خپل زامن چې د پښتني ټولنې اینده جوړوي د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق ښه تربیه کړي ، او بې ځایه ډېر ناز مه ورکوي ،ځکه چې ډېر نازد کوچنیانو د بې لارۍ سبب کیداي شي .

د پښتو یو متل داسې وایي: (نازولي زوی بایللي زوی) .

74: د اقلیتونو په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي هغه ځوک چې د پښتنو تر واک لاندې ژوند کوي پښتانه باید د هغو سره دیو معزز انسان په ډول سلوک وکړي ، پښتانه باید تر خپل واک لاندې انسانانو سره د غلام په ډول چلن ونکړي .

د پښتو او پښتونولي دقانون پراساس هغه اقلیتونه چې په پښتونخوا کې د پښتنو تر قانون او واک لاندې ژوند کوي د هغو سر ، ناموس ، عزت او مال محفوظ دي .

پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق په خپل هېواد کې د نورو ادیانو او مذاهبو پیروانو ته د هغوی د دیني او مذهبي مناسکو د پرځای کولو پوره ازادي ورکړې وه او باید همیشه یې ورکړي .

پښتو او پښتونولي د صبر ،تحمل او زغم قانون دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

75: د تنبلۍ او کهالۍ په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د تنبلۍ څخه ځان وساتي ،کار او زحمت وکاږي خپل د کورنۍ او هېواد اقتصاد ته وده ورکړي ،خپل حلال ثروت او سرمايه زياته کړي ، خو په عين حال کې پښتنو ته سپارښتنه کوي چې په خپل مال او سرمايه کې خير ،خيرات ،او سخاوت و کړي ، د خپل مال پواسطه د بيوزلو سره مرسته وکړي ، غريبانو او مسافرو ته ډوډۍ ورکړي ، ځکه چې د بيوزلو لاس نيوي ، سخاوت او ډوډۍ مارۍ د پښتو او پښتونولي يو مهم اصل دی .

پښتانه لټۍ او بېکارۍ ته په بد نظر ګوري او د بېکارۍ په باره کې داسې وايي: دبيکاره خدای بيزاره

76: د اصراف په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د هغه بې ځايه مصارفو او لګښتونو څخه ډډه وکړي کوم چې دين ، پښتو او پښتونولي او اخلاقو منع کړي دي .

77: د ځان د ګټې او د بل د تاوان په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته اجازه نه ورکوي چې د ځان د ګټې په خاطر بل پښتون او يا بل انسان ته تاوان ورسوي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د نورو پښتنو د ګټې په خاطر دې پښتون د ځان تاوان وکړي ، خو نور پښتانه دې د تاوان څخه خلاص کړي .

78: د ملي امانتدارۍ په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر پښتون کس بايد امانت داره وي .

د اسلام مقدس دين مسلمانانو ته امر کوي چې امانات خپل اهل ته وسپاري ،په عين ډول پښتو او پښتونولي هم پښتنو ته امر کوي چې په ورځني ژوند کې هميشه امانتداره واوسی ، د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس په امانت کې خيانت لوي جرم بلل کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي دقانون پر اساس د ملت او دولت د چارو واکي يو با ارزښت ترين ملي امانت بلل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پراساس پښتانه بايد ددې ملي امانت د ساتلو په باره کې ډېر زيات محتاط وي ،د هېواد د چارو واکي د يو با ارزښت ترين ملي امانت په حيث داسې امانت داره دولتي مشرانو ته وسپاري چې هغوی ددې ملي امانت څخه په پوره صداقت او ايمانداری ساتنه او پالنه کولای شي .

که چېري پښتانه د هېواد د ملي امانت د ساتني په باره کې غفلت وکړي ، د خو پيسو او نورو شخصي ، قومي ، تنظيمي ، ژبني او منطقوي او داسې نورو امتيازاتو په بدل کې د هېواد چارې چې د ملت يو با ارزښت ترين ملي امانت دي نا اهل خلکو ته وسپاري دا دنيا او هغه دنيا به يې دواړه په عذاب وي ، ځکه چې نا اهل دولتي مشران او ددوی نا اهله ملګري د خپل ملت ددين ،سر ،ناموس ، عزت ،مال ،ملي ګټو ، ملي نواميسو ،خپلواکی ،ملي حاکميت ،دهېواد دمځکنی بشپړتيا او داسې نورو ديني ، ملي او پښتني ارزښتونو څخه په لازمه ډول ساتنه اودفاع نشي کولای ، د ملت هر څه برباد ېږي ، پر ملت داسې حالات راځي لکه په تيرو ديرشو کلونو کې چې پر ټول افغان نجيب ملت مخصوصا پر مظلوم پښتون ملت راغلل .

داسلام د مقدس دين د احکامو او د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس که هر هغه پښتون چې ددولتي مشرانو د ټاکلو او يا تعين کولو په باره کې دامانت داری داصل په پيروي د ډېر احتياط څخه کار وانخلي ،او ددې بارارزښت ترين ملي امانت سره په بې تفاوتی او غفلت برخورد وکړي ، اويا په دې لاره کې خيانت وکړي دا کس به په دنيا کې د خپل ملت او په اخرت کې د خپل خداي(ج) په وړاندي مسئول وي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د ملي امانت د ساتلو د مسئوليت په باره کې غفلت او خيانت دواړه ملي خيانت او ستره ګناه بلل کېږي .

79: د شهادت په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي پښتنو ته دا درس ورکوي چې د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، پښتون ملت ، پښتونخوا ، ملي خپلواکۍ ، ملي حاکميت ، ملي ګټو ، ملي نواميسو ، پښتو ژبې ، پښتو او پښتونوالۍ ، حق ، ننګ ، غيرت ، عزيزګلوي ، پت ، عزت اود اسي نورو ،ديني ملي او پښتني ارزښتونو ددفاع په لاره کې مرګ د هر رښتني پښتون لپاره ستر افتخار او تر ټولو ارزانه قرباني ده ، هر رښتني پښتون بايد په دې لاره کې د مرګ څخه ډار ونه لري او په دې لاره کې مرګ بايد پښتنو ته ډېر خوار او حقيروي ، په دې پاکه لار کې شهادت د پښتنو لپاره ابدي افتخار دي .

80: د فقر په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتانه هڅوي چې سخت کار او زحمت وکاږي ، د تندي خولې توې کړي ،لاسونه تڼاکي کړي ،د غره څخه ډبرې پر شا را وړي خو چاته د فقرغوښتلو لاس اوږد نکړي .

د پښتو او پښتونولي قانون که د يو طرفه پښتانه د فقر کولو څخه راګرځوي ، خو په عين وخت کې پښتانه هڅوي چې د غريبانو او محتاجو کسانو لاس نيوي وکړي او د هغوی سره د خپل توان مطابق مرسته وکړي او هغوی نا اميده د خپل درګاه څخه مه ليږي .

81: د يرغلګرو په مقابل کې د دفاع په اړه:

پښتو او پښتونولي هر رښتني پښتون ته امر کوي چې د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، د پښتونخواد مځکنۍ بشپړتيا ،خپلواکۍ ، ملي حاکميت ، ملي ګټو ، ملي نواميسو او داسې نورو ديني ، ملي او پښتني ارزښتونو څخه د يرغلګرو په مقابل کې د خپل سر او مال په قيمت دفاع وکړي .

د پښتو او پښتونولي قانون يا د پښتنو فطرت د تاريخ په اوږدو کې پښتانه دا شوريانو ، داريوش ، سکندر ، عربو ، چنګيز ، کوډتيمور ، بابر ، دبابر د اولاد ، مرهټانو ، ايرانيانو ، انګريزانو ،روسانو او نورو يرغلګرو په مقابل کې د جګړې ميدان ته را ايستلي دي او خپل اينده نسلونو ته يې د بې شماره جانبازيو او د خپل سرونو د قربانيو په قيمت وياړلي تاريخ پريښي دي .

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي پښتنو ته دومره واک ورکړيوو چې د برې بيرغ يې د عراق څخه تر بنګال پورې پر اصفهان ، ډهلي او بخارا رپيده .

82: د صبر ، تحمل او زغم په اړه :

پښتو او پښتونولي پښتنو ته سپارښتنه کوي چې په ورځني ژوند کې هميشه د صبر ، تحمل او زغم څخه کارواخلي ، د خپل مخالفينو نظر او عمل تر هغه وخته په صبر او تحمل سره وزغمي ترڅو د دوی نظريات او بد اعمال ستاسو دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ،پښتونخوا ، خپلواکۍ ، ملي حاکميت ، ملي نواميسو ملي ګټو او داسې نورو ديني ، پښتني او ملي ارزښتونو ته تاوان ونه رسوي ، همدا علت دي چې پښتانه په خپل ګاونډ کې د هغه همسايه ګانو سره چې د دوی د ژبې او مذهب سره مخالف هم وي په ورين تندي او ښه سلوک ژوند کوي ، د هغوی نظر ، عقيدي او دين ته په سپکه سترګه نه ګوري .

83: د سولې او جنګ په اړه:

د پښتوا و پښتونولي د قانون پر اساس يو پښتون بايد په جنګ کې نهايت توريالي او ميړني وي ، خو د برې په وخت کې بيا بايد ډېر فياض ، بخښونکي او مهربان وي .

ددې ادعا د ثبوت د پاره ژوندي مثالونه د پاني پت په جنګ کې د لوی احمد شاه بابا دخوا د (22000) مرهټه جنګي بنديانو بخښنه او د قنوج په جنګ کې د شير شاه سوري د خوا د مغلو د يو لک مغلي تسليم شوو عسکر و او دهمايون مغل د فاميل بخښنه او ازادول وه .

84: د قانون د حاکميت په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي قانون پښتنو ته امر کوي چې د پښتون ملت ټول وګړي د قانون پر وړاندې مساوي حیثیت لري ، قانون باید د هېواد پر ټولو وګړو یو شان تطبیق شي .

د مثال په ډول د پښتو او پښتونولي د قانون د جرګې د اصل پر اساس پاچا او فقیر دواړه مجبور دي چې په مساوي حیثیت د جرګې پر وړاندې حاضر شي او د پښتني جرګې څخه د عدالت غوښتنه وکړي .

مورږ د دې کتاب په تېرو پاڼو کې ولوستل چې د هندوستان پښتون امپراطور سلطان بهلول لودي به کله چې د پښتنو سره جرګه کوله ، نو د پښتني جرګې د احترام په خاطر به د شاهي تخت څخه راکښته شو او د پښتنو سره به په مساوي ډول پر ټغر کېناسته .

د پښتو او پښتونولي قانون د ټولنې پر وګړو د قانون د یو شان تطبیق اصل ته ډېر ارزښت ورکوي ، ځکه چې د قانون په تطبیق سره په ټولنه کې "ټولنیز عدالت" تامینږي .

د ټولنیز عدالت د تامین په صورت کې "تل پاتې سوله" بر قراره کېږي .

د تل پاتې سولې د تامین د برکته ولس په ډاډه زړه په کار او تجارت پیل کوي چې د دې لاري د ټولنې اقتصاد وده کوي او ټولنې ته

"رفا او سوکالي" راځي .

د قانون په نه تطبق سره په ټولنه کې "ټولنیز عدالت" د منځه ځي او ځای یې "بې عدالتي" نیسي .

د تاریخ په اوږدو کې همیشه د "بې عدالتی" پر ضد "بغاوتونه" راولاړ شوي دي ،او دي بغاوتونو او جنګونو د انساني ټولنو ټوله سیاسي ، اقتصادي ، ټولنیز ،ملي او فرهنګي ارزښتونه ، سوله ،سوکالي ، رفا ، ترقي او نوري ټولي ښیګڼې د منځه وړي دي او ټولنه یې د زرګونو بد بختیو او کړاونو سره مخامخ کړې ده ، چې ژوندي مثال یې زمونږ د هېواد د تیرو دیرشو کلونو جنګونه دي چې زمونږ د ټولنې پورته ذکر شوي ارزښتونه یې د منځ یوو ړل .

85 : د ملي باور په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتونخوا هر وګړي باید په دې باور ولري چې دا هېواد دده هېواد دی او په دې هېواد کې دده اودده د کورنۍ د غړو دین ، سر ، ناموس ، عزت او مال د پښتو او پښتونولی دقانون د خوا محفوظ دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق پښتني دولت باید په هیواد کښی داسی شرایط مساعد کړی چی دهیواد هر وګړی پدی باور شی چی دهېواد د نافذو قوانینو په چوکاټ دده ټول حقوق محفوظ دی.

86 : د حقوقو د مساواتو په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتونخوا ټول وګړی باید پدی باور وی چې ددوی هر یو د خپل پوهي ، لیاقت او استعداد پر اساس د قانون مطابق د هېواد هر سیاسي ، اقتصادي او فرهنګي مقام ترلاسه کولا یشی.

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د هېواد دنارینه او ښځینه غړو سیاسي ،اقتصادي او ټولنیزحقوق او وجایب د پښتنو ددین (داسلام مقدس دین) او د پښتنو دفطرتي قانون(پښتو او پښتونولي) د خوا تشخیص او تعین شویدي .

87 : د تبعیض په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق دپښتنو په منځ کښی هرډول قومي ،لهجوی ، مذهبي ، منطقیوي اوجنسي برتري او تبعیض د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف عمل ،ګناه او جرم بلل کېږي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو دولت او ولس باید د هېواد د هیڅ وګړي سره دقوم،ژبی ،مذهب او په خاصه سیاسی ډله کښی د غړیتوب په نوم بد او دتبعیض نه ډک چلن ونکړی.

88 : د بیان او عقیدې د ازادۍ په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي قانون د پښتنو د هر مقام او هر شخص پر وړاندې د پښتني ټولنې د هر وګړي د بيان د ازادۍ تضمين کوي ، خو که څوک د بيان د ازادۍ څخه ناوړه استفاده کوي هغه کس د عامو پښتنو او د جرګې له خوا ملامت بلل کېږي .

89 : د دولت او ملت د رابطې په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتونخوا دولت د ملت د ازادې ارادې مظهر ، د ملت رښتني خدمت ګار ،د هېواد د نافذو قوانينو تطبيق کونکي او د ټولنې د سياسي ،اقتصادي او ټولنيز ژوند پر ترتيب او تنظيم نظارت کونکي ملي ارګان دي .

د پښتونخوا دولت د ملت د ټولو سياسي ، اقتصادي او ټولنيزو ارزښتونو او حقوقو د ساتلو زمواره دي .

هر کله چې د دولت مسئولين د هېواد د نافذو قوانينو څخه سرغړونه وکړي ،بيانو د ملت د خوا ورسپارل شوي خپل ملي او نړيوال مسئوليتونه په ښه ډول نشي انجامولای ، په داسې حالاتو کښې د پښتو او پښتونولی د قانون مطابق دا د پښتون ملت د هر وګړی ديني ،پښتني او ملي دنده بلل کېږي چې د جرګو ،مرکو او نورو سوله ايزو قانوني لاروپه واسطه د دولتي مسئولينو د خود سرۍ مخه ونيسي ،او د دولت د ستګاه د ملي ژوند د پو ملي ارزښت او ملي ضرورت په حيث داسې اصلاح کړي چې تر خپل ملي او نړيوالو زمواريو په ښه ډول ووتلای شي .

90 : د ملي نفاق د مخنيوي په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دولت بايد د داسې اعمالو د کولو څخه جداً ډډه وکړي چې د پښتونخوا د وګړو ترمنځ ملي وحدت ته ضرر رسوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق دولت بايد د هېواد د وګړو ترمنځ د ملي وحدت تامين د دولتي نظام د مشروعيت ، د نظام د سياسي ثبات ، په ټولنه کې د تلپاتې سولې د تامين ، ټولنيزې سوکالۍ او ټولنيز پرمختګ کلک ضمانت وکړي .

د ملت او دولت مشران بايد د هېواد د وګړو ترمنځ د ملي وحدت تامين د ستر ګو د کسي په ډول وساتي ، او په دې باره کې د هر ډول عاتفي ،احساساتي ،منطقوي ،لساني ،مذهبي ،حزبي ،تبعيضي ،مصلحتي ،هڅمونستي او داسې نورو منفي ميلانو څخه په کلکه ځان وساتي کوم چې د هېواد دوګړو ترمنځ د ملي وحدت تامين ته تاوان رسوي .

د مثال په ډول کوم امتيازات چې دښاغلي حامد کرزي دولت پنجشيريانو او هزارګانو ته ورکړي دي چې ولسوالۍ يې ورته ولايتونه کړل ، په دولت کې يې تر بل هر قوم زيات حق دوی ته ورکړی دی ، د خوشال بابا د لېسې د ليليې پر ځکه يې ايت الله محسني ته اجازه ورکړه چې د شيعيه ګانو مدرسه پرې جوړه کړي...

داسې اعمال نور قومونه ددولت څخه ناراضه کوي او د ملي وحدت تامين ته سخت تاوان رسوي .

که پنجشېر او دايکنډي پنجشېريانو او هزارګانو ته ولايتونه کېږي نو شينوارو ، شينډنډ والو ، بکوا والو ،مهمندو ، شغنانيانو او داسې نورو ولسونو ته ولې ددوی د اوسېدو سيمې چې تر پنجشير او دايکنډي څو برابره زياته جغرافيه او نفوس لري نه ولايتونه کېږي ؟

حال دا چې د شينوارو او شينډنډ ولسونو هم دې دولت ته درخواستونه ورکړل چې موږ ته د ولايت تشکيل را منظور کړي .

د ښاغلی حامد کرزی په دولت کښې د پښتنو او نورو وړو اقليتونو حقوق په ډېره بې رحمي تر پښو لاندې شوي دي او ددوی حقوق شوراي نظار ، جمعت اسلامي او حزب وحدت ته ورکول شوي دي چې دې عمل ملي وحدت ته سخت تاوان رسولې دي او پښتانه يې د نظام څخه خوابدي کړيدي ،د نظام مشروعيت، سياسي ثبات ،دسولې او ملې وحدت تامين يې د سخت خطر سره مخامخ کړيدي .

91: دعدالت او انصاف په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي قانون د نړۍ د ټولو دولتونو د نافذو قوانينو په تناسب د جرګې د لارې د پښتونخوا وګړو ته په لږ وخت کې ، ارزانه او دوا ړو مخالفو خواوته د قبول وړ عدالت او انصاف وړاندې کوي.

د پښتو او پښتونولي د جرګې سيستم د نړۍ د ټولو نافذو عدلي سيستمونو په تناسب عادل ،با انصافه،ارزانه او چابک سيستم دی .

د پښتو او پښتونوالي د قانون مطابق دولتي او قومي مشرانو دا پښتني او ملي دنده لري چې په خپل ټول توان او طاقت بايد هاند او هڅه وکړي چې د خپل هېواد ټولو وګړو ته په لږ وخت کې ، ارزانه ، عادلانه او با انصافه فيصلې ورکړي .

د هېواد د ټولو اتباعو سره بايد په ترحم او عدالت برخورد وشي که څه هم هغوی قانوناً مجرمين وي ، د مجرمينو سره بايد عدالت وشي خو د دولتي قدرت څخه په استفاده هر ډول انتقام جويي د پښتو او پښتونوالي د قانون خلاف عمل او لويه ګناه بلل کېږي .

92 : د ترقۍ او پرمختګ په اړه :

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتونخوا دولت د ملت د خدمتګار په حيث بايد سخت تلاش او مبارزه وکړي چې هېواد په سياسي ،اقتصادي ، علمي ، فرهنګي ، نظامي او نورو ضروري ساحو کې د ګاونډيو هېوادونو سره سيال کړي حتی تر هغوی يې لا نور هم مخ په وړاندې رهبري کړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق ملت او دولت بايد په اتفاق د خپل هېواد په ترقۍ او د خپل ولس په ارامۍ او سوکالۍ کې برخه واخلي .

93: د بشري حقونو د احترام په اړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو اوپښتونولي دقانون مطابق دپښتونخوا د ټولو وګړو هغه حقوق محفوظ دي چې دپښتنو دين او د پښتو او پښتونولي قانون دوی ته ورکړيدي .

دپښتو او پښتونولي دقانون څخه په پيروی دپښتني ټولنې دولتي او قومي مشرانو ، حتی عامو خلکو د تاريخ په اوږدوکې زموږ د ګاونډيو هېوادونو په تناسب دبشر حقوقو ته جدي احترام درلود او نن يې هم لري .

دپښتو او پښتونولي د قانون مطابق په پښتونخوا کې د قتل شوي شخص عزت او حقوق لا هم محفوظ دي ،نود ژوندی انسان حقوق خو حتما محفوظ دی .

94: د اداري فساد په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د ملت د خوا د دولت د چارو د پر مخ بيولو لپاره تعين شوي افراد بايد هيڅکله په ورسپارل شوی وظيفه کې چې د ملی امانت حيثيت لری خيانت ونکړي .

دپښتو اوپښتونولی د قانون پر اساس ټول دولتی مامورين د ريس دولت څخه بيا تر کښته ترين مامورپوری بايد ځانونه د خپل دين ،ملت اوقانون خادمان وبولی نه د ملت بادارن .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق هر هغه کس چې د دولت د مقامونو د صلاحيتونو څخه د ځان ،کورنی ،دوستانو ،ملګرو ،سياسي او مذهبې ډلي ، منطقې او داسې نورو ناروا اهدافو د پاره استفاده کوي هغه کس ملي خاين بلل کېږي او د ملي خاينانو په ډول بايد محاکمه شي .

95:دجرايمو دمخنيوي او شخصی امنيت په اړه:

دپښتو او پښتونولي د قانون مطابق دولت د هېواد د ټولو وګړو د معنوي او مادي ارزښتونو او فزيکي امنيت د ساتلو ذمه وار دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپښتو او پښتونولي د قانون مطابق هر هغه څوک چې په پښتونخوا کې عامه نظم ګډوډوي ، دملت سوله ، ارامي او سوکالي دمنځه وړي دا کس باید د ملت سره د دښمنۍ په جرم محاکمه شي او سخته جزاووینې .

دپښتو او پښتونولي د قانون مطابق دولتي او قومي مشران دیني او پښتني دنده لري چې باید په خپل ټول توان تلاش وکړي ترڅو د پښتونخوا په پاکه خاوره کې د جرایمو سطحه صفر ته راکښته کړي ،ترڅو دپښتونخوا اوسیدونکي د هر ډول امنیتي ډار نه پرته په سوله او امنیت کې ژوند ته دوام ورکړي .

دپښتو اوپښتونولی د قانون پراساس پښتنی دولت باید داسی فضا ایجاد کړی چی ددولت دډاراوهیبت د سببه مجریمین دجرم دکولو جرئت ونشی کړای ،اوعام ولس پرخپل دولت باندی د باورلرلو د برکته دخپل ورځنی ژوند چاری په ډیر ډاد او باور سره پر مخ یوسی .

دپښتو اوپښتونولي د قانون پر اساس د پښتونخوا دولتي او قومي مشران مجبوراو مکلف دي چې د پښتونخوا اوسېدونکو ته د هغوی د ددین ،سر ،ناموس ،عزت او مال دامنیت ډاډ ورکړي .

96: د ملي امنیت په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دولت مکلف دی چې داسې موثر اقدامات وکړي چې د پښتونخوا اوسېدونکي د یو ملت په حیث د امنیت احساس وکړي .

دپښتو اوپښتونولي د قانون پراساس دپښتونخوا دولتي او قومي مشران مجبوراو مکلف دي چې پښتون ملت ته داډاډورکړی چی په سیاسي ،اقتصادی ،ټولنیزاونظامی لیحاظ پښتون ملت محفوظ دی او د هیواد او ملت ملي امنیت ته هیڅ خطرنشته .

97: د کورنۍ د امنیت په اړه:

دپښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتني ټولنې د ټولنیز ژوند اساس پر کورنۍ ولاړ دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکورنیو څخه کهولونه ، د کهولونو څخه پښې او د پښو څخه زي یا خېل او د خېلونو او زیو څخه ستر پښتون ملت جوړېږي .

پښتني ټولنه شاید په نړۍ کې یوازنۍ ټولنه وي چې د انسان قدر او احترام په کورنۍ او ټولنه کې دهغه د سن د زیاتوالي په تناسب زیاتیږي .

یا په بله وینا په پښتني ټولنه کې چې څومره د چا عمرډیرېږي په هغه اندازه یې په خپل کورنۍ کې قدر او احترام هم زیاتیږي .

په پښتني ټولنه کې سپین ږیري بهترین او معقول ترین مشاورین او جرګه کونکي دي .

د پښتنو ټولنه د خپل مشرانو او سپین ږیرو د ژوند دعملي تجربو څخه ددوی د ژوند تراخیري لحظي پوري استفاده کوي ، حال دا چې په پرمخ تللي غربي نړۍ کې چې څوک زاړه شي نو دا زاړه افراد ددوی د اولادو دخوا دزړو د ساتني لیلیو ته لیږل کېږي .

د ټولنې دا حقداره زاړه کسان د خپل ژوند دضعیفۍ او ناتوانۍ عمر د خپل کورنۍ دتودي او د محبته ډکي غیږي څخه لیري د تنهایي او یوازیتوب په بې پایه سمندر کې د نا اومیدۍ او ناهیلۍ په حالت کې تیروي .

خو د پښتو او پښتونولي قانون د بشریت دا سترټولنیز مشکل ډیر په ښه ډول حل کړیدي .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتانه خپل زاړه شوي مشران نه تنها دزړو د ساتني لیلیو ته نه لیږي ، بلکې هغوی د ژوند تر اخیري لحظي پورې د خپل ګراني کورنۍ د میني او محبت نه ډکي غیږ کې په عزت او حرمت د کورنۍ د مشرانو په حیث ژوند کوي .

دپښتني کورنیو دا عزتمند مشران کسان د ژوند په اخیرو لحظو کې په داسې حال کې دخپل کورنۍ د غړو څخه د ابد لپاره رخصت اخلي او دخپل بخښونکي خدای(ج) حضور ته روانیږي چې دکورنۍ د ټولو غړو سترګې د جدایې د اوښکو څخه ډکې او پر زړو یې د جدا یې د سوځونکي اور لمبې بلې وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس يو رښتني پښتون هيڅ کله هم خپل دکور مشران په هيڅ بهانه هيڅ ځای نه ليږي او د هغوی د ژوند تر اخيري لحظي پوري يې په خپل کور کې ساتي او د خپل توان په اندازه د هغوی خدمت او عزت کوي .

پښتانه د پښتو او پښتونولي د قانون څخه په پيروی دنړۍ يو ميانه روه ملت دی ، خو ددې ټولې ميانه روۍ سره سره د هغو نوو تغيراتو د قبلولو په باره کې دنړۍ تر بل هر ملت محافظه کاره دي کوم چې دپښتنو د کورنۍ د ژوند اساس د منځه وړي .

دنړۍ په ځينې ملتونو کې د عصري توب او ترقي تر نوم لاندې دکورنۍ مفهوم او ارزښت د منځه تللي دي ، هغه ټولنې او د هغو ټولنو افراد اوس په ډېرو سختو ټولنيزو پرابلمونو اخته دي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د ټولنيز ژوند دکورنۍ اصل ته ډېر د قدر په سترګه وګورئ او هغه د پښتني ټولنې د تعمير د بنيادي او اساسي خښتې په حيث دسترګو د کسي په ډول وساتئ .

کورنۍ د پښتني ټولنې بنياد او اساس دي ،که دپښتنو کورني سالمې ، ابادي ،تعليم يافته ،په اتفاق ، نيکمرغه او په امن کې وي ،نو ټوله پښتني ټولنه به سالمه ، اباده ،تعليم يافته ،په اتفاق ، نېکمرغه او په امن کې وي .

دپښتو اوپښتونولي د قانون پر اساس پښتانه بايد نه تنها د خپل کورني د غړو فزيکي امنيت ته متوجه شي ، تردې لا زيات بايد دپښتنو د کورنۍ د اصل د ساتلو د امنيت په باره کې فکروکړي ،کوم چې د پښتني ټولنې اصلي اساس او بنياد جوړوي .

98: د شخصي ملکيت په اړه:

دپښتو اوپښتونولي د قانون پراساس د پښتونو خوا د اوسېدونکو شخصی ملکيت دقانون په حکم محفوظ دي ،دپښتنی جرګی اويامحکمی د حکم څخه بغيرهيڅوک که دولت وی اوکه اشخاص دچا شخصی ملکيت نشی ځنی اخستلای .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه د پښتنو د فطرت يعنې د پښتو او پښتونولي د قانون څخه په پيروۍ د خپل شخصي ملکيت ساتني او حفاظت ته ډېر د قدر په سترګه ګوري او په دفاع کې ئې د سره تيردی .

په پښتنو کې دا دستور دی چې يو زوی د پلار څخه په ميراث وړپاتې جايداد بايد وساتي .

هرڅوک چې د پلار او نيکه څخه وړپاتې ملکيت وبايلي نو په پښتنو کې دې کس ته په ډېره سپکه سترګه کتل کېږي .

اکثره کليوال پښتانه خو لا د پلار او نيکه څخه وړپاتې جايداد ته د ناموس په سترګه ګوري او د ناموس په شان يې د ساتنې په لاره کې د سر قربانۍ ته حاضر دی .

99: د ملي ملکيت په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتونخوا پاکه خاوره د پښتون ملت ناموس بلل کېږي .

ټول رښتني او با غيرته پښتانه خپل هېواد ته د مور او ناموس خطاب کوي ، د مور او ناموس په سترګه ورته ګوري ، د مور او ناموس ساتنه او په مور او ناموس پورې متعلق د ټولو مادي او معنوي ارزښتونو ساتنه خپله ديني ، پښتني او ملي دنده بولي .

پښتانه ملي شتمنۍ ته لکه،معادن،دريابونه ،سمندرونه ،رودونه ،غرونه ،دښتونه،هوا ،فضا ، بيت المال ،تاريخي اومعنوي ارزښتونو ،ملي او تاريخي افتخاراتو ،فرهنګي ميراثونو ملي نوامسو ،ملي ګټو اوداسې نورو ته د ملي ملکيت يا هغه ملکيت په سترګه ګوري چې په ټول ملت پورې اړه لري .

د پښتو اوپښتونولی د قانون پر اساس په ملی شتمنيو کې د پښتونخوا ټول اوسيدونکي دفقير څخه تر پاچا پورې په مساوي ډول شريک دي ،دملی شتمنۍ ساتنه د پښتونخوا دټولو اوسيدونکو د مشترک مال دساتني معني لري .

د پښتو اوپښتونولي د قانون مطابق هر پښتون مکلف دي چې د ملی شتمنيو څخه د مال او سر په قيمت ساتنه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپښتو او پښتونولي دقانون پر اساس پښتانه مجبور او مکلف دي چې د ملي ملکيت څخه د شخصي ملکيت په څېر ساتنه او دفاع وکړي .

100: د نظام د اصلاح او عصري کولو په اړه:

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو سياسي او قومي مشران بايد ملت ته د لا ښه خدمت کولو او ددولت ددستګاه د لا ښه ګټور کېدو په خاطر د دولت په دستګاه کې د زمانې د ضرورت او ولس د تقاضا مطابق په مسلسل ډول اصلاحات راولي .

101:د پښتو او پښتونولي د معنوي ارزښت په اړه:

پښتو او پښتونولي پښتنو ته داورښيي چې ستاسو دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، خپلواکي ، د پښتونخوا مځکنۍ بشپړتيا ، ملي حاکميت ، ملي اقتدار ، ملي يوالي ، ملي قوت ، ملي عظمت ، ملي شان او شوکت ،ملي نواميس ،ملي ګټې ، سوله او جنګ ، تولنيزه وده ، اقتصادي وده ، پښتني رسم ،رواج ، کلتور ، عنعنات او فرهنګ ، پښتو ژبه ،دعلم زده کړه ،دګاونډيانو او نړيوالو سره ځان سيال کول او داسې نور ديني ، پښتني او ملي ارزښتونه ، په پښتني لوړ همت ، پښتني ننګ ،پښتني غيرت ،پښتني جرئت ،پښتني ارادي ، پښتني هوډ ،پښتني ثبات ، پښتني استقامت ، پښتني متانت ،پښتني نارينتوب ، پښتني ميړاني ،پښتني ايثار ،پښتني قربانۍ ،پښتني توريالیتوب ، پښتني ننګيالي توب ، پښتني فدا کارۍ ،پښتني حلم ، پښتني تدبير ،پښتني حوصلي ،پښتني صبر ، پښتني تحمل ، پښتني مرکي ،پښتني جرګې ،پښتني پاکوالي ،پښتني رښتينولۍ ، پښتني توره او د پښتو او پښتونولي دلرغوني وياړلي قانون څخه په پيروۍ ساتل کېږي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته دا ورښيي چې پښتون په پښتو او پښتونولي ساتلي دي يعنې دا چې د پښتو او پښتونولي قانون د پښتنو د ساتنې لپاره د يو محکمې کلا حيثت لري ، که پښتانه د پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پښتونولي د قانون پيروي وکړي نو پښتانه به دومره قوي او غښتلي ملت شي چې د نړۍ هيڅ بل ملت به دا توان پيدا نکړي چې پښتانه غلامان او تر خپل کنترول لاندي راولي ، پښتانه به د نړۍ د خپلواکو او سرلوړو قومونو په قطار کې سرلوړي ولاړ وي .

خو که پښتنو پښتو او پښتونولي پرې ښودل او د خارجي وارداتي ايډيالوژيو او نظريو پيروي يې شروع کړل ، نو د نن په شان به يې هرڅه بايللي وي او په خپل هېواد کې به د بل چا غلامان وي او د ذلت او مريتوب ژوند به تيروي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته دا درس ورکوي چې تاسو د ژوند د هرډول مشکلاتو او پرابلمونو څخه صرف هغه وخت ځان خلاصولی شي چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق خپل دژوند چارې عياري کړي .

پښتو او پښتونولي هغه رڼاده چې پښتانه د ژوند په پېچلو او تيارو لارو کې د همدې رڼا پواسطه سمه او بې خطره لار پيدا کولی شي او ځانونه د خطرونو څخه بچ کولی شي،او انشا الله چې اخرت به يې هم په خير وی.

102: د پښتو او پښتونولي ارزښت په لنډو ټکو کې:

پښتو او پښتونولي د پښتنو لپاره هغه بې زواله ارزښت او معنوي وسله ده چې پښتون ملت د دې معنوي وسلې په لرلو سره خپل ټول افتخارات ساتلای شي ، د دې معنوي وسلې په واسطه د دښمن د هر نظامي ، سياسي ، اقتصادي او فرهنگي يرغل په مقابل کې مقابله کولای شي .

پښتو او پښتونولي د ستر پښتون ملت د ننگ شمله ده .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت پښتني غرور او استغنا ده .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت د بقا ضامن ده .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت روح دی ، بې روحه موجود مړ شمېرل کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت د يوالي سريښ دي ، بغير له پښتو او پښتونولي پښتون ملت پر بل هيڅ نظر نشي سره راټولېدلای او يو موټی کېدلای .

پښتو او پښتونولي د پښتون ملت فطرت دی ، که پښتون ملت د پښتو او پښتونولي اطاعت پرېږدي يعنې خپل فطرت يې پرې ښودی ، بې فطرته موجود هيڅ قدر او ارزښت نه لري .

پښتو او پښتونولي د پښتني مېرمنې ګاڼه ، د پښتني مېرمنې ښکلا ، د پښتني مېرمنې د سر پوړنی او د پښتني مېرمنې پښتني حياده .

پښتو او پښتونولي د هر رښتني پښتون د عزت شمله ده .

پښتو او پښتونولي د پښتنو لپاره بې پايه تاريخي افتخار دی .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته وايي چې پښتو ژبه ستاسو ملی پېژند ګلوی ده ،دپښتنو د پاره په پښتو خبرې کول افتخاردی .

پښتو او پښتونولي پښتنوته امر کوي چې په خپل ذات يعنې پښتونتوب افتخار وکړي ، پښتونتوب يا پښتونوالی د پښتنو لپاره لوی وياړاود شرافت معياردی .

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هر رښتني پښتون بايد په خپل لرغوني قانون يعنې (پښتو او پښتونولي) ، په خپل ذات يعني

(پښتونتوب يا پښتونوالی) ، په خپله مورنۍ خوږې ژبې يعنې

(پښتو) ونه شرمېږي ، بلکې افتخار پرې وکړي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې هررښتني پښتون بايد په هرځای اوهروخت کې په افتخار سره ووايي چې :

زه مسلمان يم.

زه پښتون يم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږه پښتو مې مورنۍ ژبه ده .

پښتو او پښتونولي مې قانون دی .

پښتونخوا مې وطن او د پلار نیکه مدفن دی.

یورښتنی پښتون داسی تعریفولایشو:

د پښتو او پښتونولی د قانون مطابق رښتنی پښتون هغه چا ته ویل کیږی چی د هغه نظر او عمل د اسلام، پښتون، پښتو او پښتونخوا په خدمت کښی وی.

پښتو او پښتونولي د ښیګڼي او بریالیتوب پر لورد پښتون ملت رهنما ده ، بېله پښتو او پښتونولي پښتانه خپل لاره ورکوي او تل به نا کامه او سر ګردانه ګرځي او د ذلت او غلامۍ ژوند به تېروي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته دا یادونه کوي چې که پښتنو په خپل ورځني ژوند کې د خپل دین او د پښتو او پښتونولي پیروي کول نو په دنیا او اخیرت کې به سرلوړي او بریالي وي ، خو که پښتنو پښتو او پښتونولي ته شا ور وګرځول نو په دنیا کې به بې پته ، بې عزته ، بې وقاره ، خوار زار ، بې اتفاقه ، بې واکه ، بې لاري ، غلامان ، ذلیل ، شرمېدلي ، مظلوم او رټلی وی او په اخرت کې به په دې جرم دوزخ ته دړومي چې په دې دنیا کې یې پر ځان د ظالمانو ظلم منلی دی .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته یادونه کوي چې که پښتنو پښتو او پښتونولي وبایلل نو هر څه به بایلي او هیڅ داسې شي به ورته پاتې نشي چې په ونازیږي ، او د هغه لپاره ژوندي پاتې شي ، یعنې دا چې پښتون پښتو او پښتونولي (د پښتنو فطرت) ونه لري نو هیڅ شي نه لري .

هر پښتون چی پښتو او پښتونولي ونه لری بې فطرته کس بلل کیږی ،څوک چې فطرت ونه لري نو هیڅ شي نه لري او یو بې ارزښته موجود دې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو او پښتونولي د پښتنو عزت ،ابرو ،شرف ،ناموس ، وجدان ،ايمان ،سمه عقيده ،حيثيت ،ميړانه ، غيرت ، قول ، وفا ، ننګ ، توره ، ثبات ، استقامت ، مېلمه پالنه رښتينولي ،دظلم په مقابل کې مقاومت ، د مظلوم څخه ددفاع حس او داسې نور ښه صفات دي .

هر پښتون چې پښتو او پښتونولي ونه لري په حقيقت کې پورته ذکر شوي صفات نه لري ، کوم پښتون چې پورته ذکر شوي صفات ونه لري دداسې انسان څخه بد ژوي هيڅ وجود نه لري .

د پښتو او پښتونولي دقانون پر اساس دهررښتني پښتون د ژوند يوازني هدف د پښتو او پښتونولي دقانون څخه د سر او مال په قيمت دفاع او په ورځني ژوند کې د پښتو او پښتونولي د قانون پيروي ده چې په لاندې ډول خلاصه کېږي .

د يو رښتني پښتون دژوند اساسي ترين اهداف بايد دخپل دين ، سر ،ناموس ، عزت ، مال ، دپښتونخوا مځکنۍ بشپړتيا ، خپلواکۍ ،ملي حاکميت ،ملي ګټو ، ملي نواميسو ، دپښتنو خدمت اوداسې نورو ديني او پښتني ارزښتونو څخه دفاع وي .

پښتو او پښتونولي پښتنو ته دا حقيقت ورزده کوي چې د پښتون وګړي حيثيت د پښتون ملت د حيثيت سره مستقيم تړاو لري ، که پښتون ملت په عزت وو ، د دې خبرې معني داده چې د پښتون ملت هرفرد په عزت دي ، خو که پښتون ملت بې عزته وو نو د پښتون ملت د جملې څخه چې خو د ګوتو په شمېر مشران که هر څومره په ناز او نعمت کې ډوب ژوند کوي بيا هم لوڅ لپړ دي او يوه زره حيثيت ، ابرو او عزت نه لري ، د دې خبرې معني داده چې يو رښتني پښتون بايد د پښتون ملت خد متګاروي او خپل د ځان عزت د خپل پښتون ملت په عزت کې ووينې .

د پښتو او پښتونولي قانون د پورته ذکر شوو څو ډېرو لنډو يادونو مجموعه نه ده ،بلکې پښتو او پښتونولي د پښتنو د فطرت او روح په حيث دداسې لرغوني قوانينو مجموعه ده چې د ليکلي تاريخ څخه د وړاندې زمانو راهيسې د پښتنو د فطرتي قانون په حيث دوی د خپل ټولنې د سياسي ، اقتصادي ، ټولنيزو او نظامي چارو د قانونمند کيدو لپاره د قانون په حيث منلي ده ،او ترنن تاريخ پورې يې هم هر رښتني پښتون د قبول وړ قانون په حيث مني .

پښتو او پښتونولي دومره پراخه قانون دي چې د پښتني ټولنې د ژوند هر اړخ او د پښتني ټولنې د افرادو هر ډول کړه وړه هم په کې تشريح شوي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله ده چی پښتانه عالمان او څیړونکی به پدی اړه لانوری څیړنی او تحقیقات وکړی او د پښتو او پښتونولی د لرغونی قانون زیاته برخه به په کتابونو کښی نویشته او پښتنو او نړۍ ته به یی وړاندی کړی.

پښتو او پښتونولي يو ډېر فراخ او هر ارخيز قانون دي ، انساني ټولنه او تمدن چې هر څومره پر مخ ځي د مثبتو ارزښتونو د پاره يې د پښتو او پښتونولي په قانون کې د منلو ځای شته .

پښتو او پښتونولي د پښتنو دفطرت او روح په حيث د اسې قانون دي چې د هر رښتني پښتون په وينه ګډ شوي دي او د هر پښتون د مغز ، احساس او عاتفي يوه برخه ګرځيدلي ده .

هرپښتون چې په رګونوکې يې په رښتيا پښتني ويني جريان لري د خپل وجدان پر اساس ځان مجبور او مکلف بولي چې بايد د پښتو او پښتونولي د قانون اطاعت وکړي .

پښتو او پښتونولي هغه ابدي قانون دي ترڅو پښتون ملت د مځکي پر مخ ژوند کوي دا د پښتنو فطرت ،داد پښتنو روح او دا د پښتنو قانون به ددوی سره ملګري وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم فصل

د مغولو او ايرانيانو د اشغال پر ضد د پښتنو (544) کلنو ډغرې او مقاومت.

کله چې د شرق پر مځکه د خدای(ج) قهر د چنګېز او د هغه د اولاد په شکل کې نازل شو او د شرق د ټولو قومونو هرڅه يې تبا او برباد کړل ، د پښتونخوا پاکه خاوره او پښتون ملت هم د دې ناولي ، ويجاړونکي او وژونکي طوفان څخه په امان کې پاتې نشو .

د(616 هـ) په شاوخوا کې د چنګيز د وحشي فوځونو د خوا پر پښتونخوا ويجاړونکي حملې او ناتارونه شروع شول ، په ميليونونه انسانان يې قتل عام کړل ، د پښتونخوا ټول اباد ښارونه يې وران او په کنډوالو بدل کړل ،زراعت او صنعت يې د نابودۍ تر حده ورساوه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دترحم سره نا اشنا او د تمدن ستر دښمن چنگېز مغل

چنگیز د پښتونخوا ټول ښارونه مخصوصا د غزني ښار چې په هغه وخت کې د نړۍ د ښارنو ناوي او په آسیا کې دتهذیب ، تمدن ، ثقافت او د علومو ستر مرکز بلل کیدي دیوه سره تباه او برباد کړي .

شاهي ماڼۍ ، ښکلي تعمیرونه ،مدرسي ، کاروان سرایونه ، ښایسته باغونه ، دزراعت سیستمونه اوداسې نوري ابادۍ یې ټولي د خاورو په انبارونو تبدلي کړي .

درحم اوتمدن د لفظ سره نا اشنا چنگیز ،د هغه اولادونه اودهغو فوځ د پښتنو اوپښتونخوا لپاره د خدای(ج)دقهریوه نمونه وو .

پښتنود پښتو اوپښتونولي د قانون په پیروي چې د هر ظالم ، ستمګر او اشغال ګر په مقابل کې به مقاومت کوي او هغه به د خپلي پاکي خاوري څخه باسي د چنګیز او دده تر مرګ وروسته د هغه د اولاد پر ضد په پښتونخوا کې د مغلو د ټول وحشت او دهشت باوجود د مغلو د سلطي پر ضد د ازادۍ غوښتونکو ملي مبارزو بیرغ تل رپانده وساتي ، هم دا علت دي چې مغلو پښتنو خوا د پښتنو د تقریبا پنځه نیم سوه کلن ازادي غوښتونوکو ملي مبارزو په جرم څوځله د خاورو سره برابره کړل .

مغلو په خپل ټول مغولي وحشت او بربریت د پښتنو دازادۍ شمعه خاموشه نشوه کړاي .

مورږ دلته د مغلو پر ضد د پښتنو د ملي ازادي غوښتونکو مبارزو او مبارزینود اوږد لست څخه صرف څو محدودي پیښي او ملي مبارزین ولوستونکو ته په ډېر لنډ ډول معرفي کوو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اول:د مغلو خلاف د کرت کورنۍ مبارزي:

د مغلو د وحشت او دهشت با وجود چې مغلو په ټول شرق کې شروع کړیوو ، د غورپښتني شاهي کورنۍ ته منسوب " شمس الدین کرت " په هرات کې د مغلو د تسلط څخه ازاد د پښتنو د سلطنت د یوي نوي سلسلي بنیاد کیښود .

د پښتنو دي سلطنت د (1245 ع) بیا تر (1383 ع) پوري دوام وکړي .

دپښتنو د کرت کورنۍ شاهانو د مغلو د چور ، چپاول ، لوټمار ، ناتارونو او ورانیو پر خرابو نوي او منظم نظام جوړکړي .

د پښتنو د سلطنت دي نوي دوري بیا په هیواد کې دعلم ، فرهنګ ، تجارت ، صنعت او د ژوند په نورو ساحو کې د پرمختګ او ترقي مناسب شرایط برابرکړل او هیواد یې د ترقي او پرمختګ پرلور رهبري کړي .

دپښتنو د سلطنت دا سلسله بیا په (1383 ع) کې د مغلو د یو بل سفاک ګوډ تیمور د یرغل په واسطه د منځه ولاړل .

ګوډ تیمور په (1380 ع)کې د امو تر سند را پورونۍ اندخوي ، سرخس او فوشنج یې ونیول ، د هرات اخیري پښتون پاچا ملک غیاث الدین ته یې استازي ولیږي چې بې قید او شرطه د هرات واکمني تیمور ته تسلیم کړي خو پښتون غیاث الدین د تیمورغوښتنه ونه منل د جنګ په نتیجه کې ملک غیاث الدین او دده زامن دتیمورد خوا ګرفتار او په شهادت ورسیدل .

تیمور سیستان ، فراه ، شین ډنډ ،بست ، قندهار او د پښتنو نوري سیمي داسې وراني کړي چې کنډوالي یې تر اوسه لیدل کیږي .

د دې سیمو اکثره وګړي یې قتل عام کړل او د هغو د سرونو څخه یې منارونه جوړکړل .

ګوډ تیمور هم د خپل ویني چښونکو پلرونو او نیکو نو په شان د پښتنوهرڅه لوټ ،تالان او برباد کړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د کرت د شاهي کورنۍ د (138) کاله سلطنت په دوران کې چې څه ابادۍ په پښتونخواکې شوي وې د ګوډ تیمور د وحشت اوبربریت د طوفانو په واسطه بیا د خارو سره برابري شوي .

د چنګیز لمسی د تمدن دښمن مغل ګوډ تیمور

دووهم:د مغلو پرضد دهوتک بابا مبارزي:

د مغلو د تاړاکونو پر ضد دپښتنو د ملي مبارزو په لست کې د هوتک بابا مبارزې هم دنورو پښتنو مبارزینو په شان ډیرد قدر وړ دي .

په سورغر کې هوتک بابا د مغلو سره په ډیره میړانه جګړه وکړل او د خپل هېواد د ازادۍ په لاره کې د وحشي مغلو په مقابل کې خپله میړانه ښکاره کړل .

د پټې خزانې په حواله هوتک بابا د بارو زوی ، د تولر لمسی او د غلجي بابا کړوسی دی او په (661 هه) کې زیږدلی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پټې خزانې په روایت هوتک بابا چې لوی شو نو په "اتغر"(اوس د زابل ولایت یوه ولسوالي ده) کې د قوم مشر شو .

په هغه وخت کې به مغلو د ارغنداو(دزابل ارغنداب) پر غاړه لوټ کاوه ، اتغر ،اولان او قلات به یې تالا کول .

د مغلو دا تاختونه هوتک بابا برداشت نه کړای شول نو خپل قبایل یې راغونډ کړل او په سورغر یې د مغلو سره جنګ وکړ ، په جنګ کې پښتانه کامیاب او ډېر مغول ووژل شول ، ددې جنګ نه علاوه د مغلو او پښتنو ترمنځ نور جنګونه هم د هوتک بابا په مشرۍ کې شویدي .

دا جنګونه د هوتک بابا نه پس د هغه زوی ملک یار بابا ته په میراث کې پاتې شول ، او ترهغه ورسته هم پښتنو د مغلو برضد مبارزی جاری ساتلی وی او دا مبارزی د هوتک باب د کورنۍ او نورو پښتنو مشرانو د خوا رهبری کیدی .

هوتک بابا په (740 هه) کې د (79) کالو په عمر وفات شو .

د سورغر په جنګ کې به هوتک بابا دا سندره ویل او خپل شازلمي به یې جنګ ته پارول .

د هوتک بابا سندره:

پـــــــه ســـــــــور غـــــــــــر بـــــــــل راتـــــــــــه نـــــــــن اوردی
وګړیــــــــــــــه جــــــــــــور راتــــــــــــه پیغـــــــــــــوردی
پــــــــه کلـــــــــي کـــــــــوربانـــــــدي مغــــــــل راغـــــــــی
هـــــــم پـــــــه غزنـــــــي هـــــــم پـــــــه کابـــــــل راغـــــــی
غښتــــــــــــــليو ننــــــــــــک کــــــــــــړئ دا مــــــــــــو واردی
مغـــــــــــــــل راغلـــــــــــــــی پـــــــــــــــه تلـــــــــــــــواردی
پـــــــــه پښتـــــــــــونخواکي یــــــــــــي ناتـــــــــــــاردی
پـــــــر کلــــــــي کـــــــوربانــــــدي مغــــــل راغـــــــی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای د مرغۍ غښتلو راشئ
په ننګ د واړه پښتونخوا شئ
توري تېري غښتي تر ملا شئ
پر کلي کور باندي مغل راغی

ځلمو په غشو کړئ وارونه
د تېرو تورو ګوزارونه
وروړاندئ کړئ خپل تېرونه
پر کلي کور باندي مغل راغی

زما د ځلمو ويني بهېږي
مزکه او غرونه پري سره کېږي
ميرثي زغلي او ترهېږي
په کلي کور باندي مغل راغی

پښتنو هلئ په غره جنګ دی
سورغر په وينو ددوی رنګ دی
مهال د توري دی د ننګ دی
پر کلي کور باندي مغل راغی

ځلمو په ننګ ځانونه مړه کړئ
دښمن په غشو موپيله کړئ
د پښتونخوا مزکي ساته کړئ
پر کلي کور باندي مغل راغی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پورته تاريخي پېښو څخه دا معلومېږي چې که څه هم يرغلګرو مغلو په پښتونخوا کې د پښتنو د يو منظم دولت د جوړيدو مخه ونيول خو مغل هم د خپل پنځه نيم سوه کلن حضور په دوران کې چې په دې منطقه کې يې درلود پر دې ونه توانيدل چې پښتانه په مکمل ډول خپل تابع کړي .

د مغلو په مقابل کې ملي مبارزي د پلار څخه وزوی ، لمسي او کړيوسي ته پاتي کيدي ، لکه د هوتک بابا د مغلو ضد مبارزي چې دده زوی ملک يار بابا ته په ميراث پاتې شوي او په همدې ډول ميرويس نيکه په اتم پښت کې هوتک بابا ته رسيږي .

دريیم:پښتانه او سفاک بابر مغول:

دګوډ تيمور تر ظلمونو او تاړاکونو وروسته د هغه يو سفاک لمسي ظهرالدين محمد بابر او د هغه اولادونو هم په سوونو کلونو دپښتنو او پښتونخوا سره د خپل ظالمانو پلرونو او نيکو په شان ظلمونه وکړل .

پرپښتونخوا باندې د مغلو د يرغلونو او تاړاکونو په ټوله پنځه نيم سوه کلنه دوره کې پښتو اوپښتونولي پښتانه په ډېره ميړانه د خپل ازادۍ ، ملي ګټو او ملي نواميسو څخه ددفاع په خاطر سرو نه پلاس ديرغلګرو مغلو سره د مبارزي ميدان ته را ايستلي وه .

د مغلو پر ضد د پښتنو په ازادي غوښتونکو غزا ګانو کې په ميلونو پښتانه شهيدان شول ،د پښتونخوا د پاکي خاوري هره ابادي د خاورو سره برابره شول ، اودپښتونخوا د پاکې خاورې هره لويشت د پښتنو غازيانو او مظلومو شهيدانو په پاکو وينو سره شوه .

بابر مغول د يو فاتح په څيرنه بلکه دپسو ، بزو ،غويو ،ګا وميښو ، اسانو ، جوارو ،اوربشو ، غنمو ، کرتو ، کورتوبو ، غوړو ، کراستو او کمبلو ، کاسو ،قاچقو او ديګو د غله په څير د پښتنو پر کليو او کورونو حملي کولي او د هغو د کورنو څخه يې پورته ذکرشوي حيوانات ،غلجات اوشيان چوراو غلا کول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بابر مغول کړه وړه و یو سلطان یا فاتح ته ورته نه وه ، د هغه ټول خواص او عادات د حیواناتو ، مرغانو او غلو دانو د غله او یو بې بندوباره، سپک ،لوچک اوبد اخلاقه بد معاش خواصو او عاداتو ته ورته وه .

دمغلو دټولو ظلمونو با وجود د مغلود واکمنۍ په ټوله پنځه نیم سوه کلنه دوره کې پښتنو د هغو سلطه پر ځان ونه منل او د مغلو په مقابل کې یې خپل ملي ازادي بخښونکو مبارزوته دوام ورکړي .

موږ نه شوکولای چې په پښتونخوا کې د مغلو پر ضد د پښتنو د ازادي غوښتونکو ملي مبارزو ټول جریان په دې کتاب کې په تفصیل سره ولیکو ځکه چې دا کتاب د تاریخ کتاب ندی بلکه په ځینو مواردو کښې د ضرورت له مخې ځینو رښتینو تاریخی پیښو ته ډیری لنډی اشاری شویدی.

موږ دلته په پښتونخوا کې د بابر او دهغه د اولاد د ظلمونو په مقابل کې د پښتنو د ملي مبارزو د جملي څخه صرف دنموني په ډول څو پیښو ته ډېره لنډه اشاره کوو .

بابر د چنگیز او ګوډ تیمور د اولاده څخه وو او د خپل اسلافو څخه یې ورانې ، خونخوارې ، وژل ، په غلامۍ نیول ، چور او چپاول په میراث وړي وه .

بابر د خپل تره الغ بیګ میزا تر مرګ وروسته (1504 ع) کې د کابل حاکم شو او د (22) کلونو لپاره د کابل حاکم پاتې شو .

په کابل کې د بابر(22)کلن اقتدار د پښتونخوا د بې دفاع پښتنو په وژنه ، دهغو د سرونو څخه د منارونو په جوړونه ، او د پښتنو د سر ،ناموس ، عزت اومال په چور او چپاول تېر شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګود تیمور لمسی د پښتنو د سر ،مال او عزت دښمن بابر مغول

1 : پر بنګښو د بابر حمله:

بابر چې کله د خپل ظالم تره الغ بیک تر مړینې وروسته په کابل کې د مغلو د نظامي چونۍ پاچا شو ، دده لومړی کار دا وو چې د خپل مغولي منظمو فوځونو سره د بې دفاع او بې ګناه پښتنو د چور او چپاول په نیت د بنګښو پر سیمه حمله وکړي .

بابر د مغولي عادت مطابق د بې زیات بې دفاع مظلوم بنګښ شهیدان کړل،دمظلومو پښتنو شهیدانو د سرونو څخه یې منارونه جوړ کړل .

بابر او د هغه وحشي فوځونو د مظلومو بنګښو سر ، ناموس ، عزت او مال لوټ کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

2: پر هنګو د بابر حمله :

تر بنګښو وروسته بیا بابر د خپل منظم مغولي فوځ په واسطه دهنګو د مظلومو او بې دفاع پښتنو په چور او چپاول لاس پورې کړي .

ظالم او قاتل بابر د هنګو د مظلوم او بې دفاع پښتنو څخه دومره کسان شهیدان کړل څومره چې پلاس ورغلل ، او د پښتنو د دې پاکو او مظلومو شهیدانو د سرونو څخه یې منارونه جوړ کړل .

بابر مغول دبې همته غله په شان د هنګو د مظلومو پښتنو سر, ناموس ، عزت او مال لوټ کړي .

3: پر بنو د بابر حمله:

تر هنګو وروسته وحشي بابر په خپل منظم مغولي فوځ سره د "بنو " پربې دفاع او مظلومو پښتنو حمله وکړل،اودومره مظلوم"بنوځي " یې شهیدان کړل چې د بابر وحشي فوځونو کولای شول ، او د دې مظلو شهیدانو د سرونو څخه یې منارونه جوړ کړل .

بابر د نورو پښتنو په شان د " بنو " د پښتنو سر ، ناموس ،عزت او مال لوټ کړي .

4: پر غلجو د بابر حمله:

په (1507 ع) جابر بابر د خپل وحشي مغولي فوځ په واسطه د غزني په شاوخوا کې د غلجي پښتنو پر کیږدیو حمله وکړل .

بابر د خپل توان په اندازه بې دفاع مظلوم غلجي پښتانه شهیدان کړل ، او د دې مظلومو شهیدانو سرونه یې د تنه پرې کړل او منارونه یې ځني جوړ کړل .

بابر د دې بې دفاع او مظلومو غلجي پښتنو ، سر ، ناموس ، عزت او مال چور کړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابر وايي چې د غلجي پښتنو تر وژلو وروسته موږ د غزني دولاړو او بو پر غاړه دمه وکړل ، شراب مو وڅښل او معجون مو وخوړل . . .

بابر وايي چې د دې محيط اب او هوا ډېره خوش ګواره او زړه راکښونکي وه .

جابر او وحشي بابر مغول او دده ملګري په داسې حال کې شراب څښې ، معجون خوري د عيش او نوش ، ساز او سرود محفل جوړوي چې د مظلومو غلجي پښتنو پاتي ښځې او ماشومان د شهيدانو د سرونو په منارونو کې د خپل شهيدو پلرونو او ورونو سرونه او تني لټوي چې سر يو ځای يې کړي او خاورو ته يې وسپاري .

په کوم وخت کې چې د مظلومو غلجي پښتنو د وير ساندي او ناري چې د خپل عزيزانو د شهادت او ورکيدو په مناسبت يې کولي واسمانو ته رسيدي ، په عين وخت کې د دې مقام څخه لږ ليري وحشي او خونخوار بابر مغل او دده ملګري د شرابو په نشه کې مست وساز او سرود ته رخصيدل .

5: پر مهمندو د با بر حمله:

په(1508 ع) بابر او دده وحشي فوځ د مهمندو مظلوم او بې دفاع ولس ولوټلې ، دهغوی هر څه يې ځني ولجه او غلا کړل ، اويوزيات شمېر مظلوم او بې دفاع مهمند يې شهيدان کړل او د دې شهيدانو د سرونو څخه يې منارونه جوړ کړل .

6: پر يو سفزو د بابر حمله:

تر مهمندو وروسته بابر پر يو سفزو حمله وکړل د هغو فصلونه او مالونه يې چور او تلا کړل د انسانانو د سرونو څخه يې منارونه جوړ کړل ، خو د يوسف زو مقاوت يې ورمات نه کړای شو .

د خپل واکمنۍ په وروستي وخت کې وحشي بابر ته د هندوستان د نيولو فکر پيدا شو چېري چې پښتون سلطان محمد ابراهيم لودي سلطنت کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابر ته دا معلومه وه چې دده وحشي مغولي فوج دا توان لري چې د پښتنو پر یوه یوه بې دفاع قبیله حمله وکړي ، هغوی شهیدان او مالونه یې چور کړي،خو د هند د پښتون سلطان سره د مقابلې توان نه لري .

نو په دې اساس وحشي بابر د بل شیطاني چل څخه کار واخستې ، د پښتنو ترمنځ څخه یې ځنې بې ننګه او پښتون ملت ته غدار قومي ، مذهبي مشران او پیران په خو پیسو او نام نهاده مقامو رانیول ، او هغوی ته یې وظیفه ورکړل چې په پښتنو کې دا تبلیغ وکړي چې بابر مسلمان پاچا دي ،د اسلام ددین مطابق یو مسلمان مجبور دي چې اول د خداي(ج) اطاعت وکړي ، دوهم د خداي(ج) د رسول اطاعت وکړي او وروسته بیا د پاچا اطاعت وکړي .

دي ملت فروشو ،غدارو او ټیټ صفته قومي او مذهبي مشرانو او پیرانو د پښتنو قاتل ،د پښتنو د سر ، ناموس ، عزت او مال غل ، ظالم ، خونخوار او جبار بابر بې سیواد او ساده پښتنو ته د مسلمانانو د پاچا په نوم معرفي کړي او پښتانه یې د اسلام ددین د نظره د ظالم او قاتل بابر په اطاعت مکلف وبلل .

د پښتون دین او ملت ته غدارو مذهبي او قومي مشرانو او پیرانو ساده او بې سیواده پښتانه تشویق کړل چې د خپل پلار او نیکه د قاتل او د پښتون ملت د ازلي او ابدي دښمن بابر مغل سره د "اسلام" په نوم ملګري شي او دهغه سره هند ته د پښتون پاچا سلطان ابراهیم لودي پر خلاف د "جهاد" کولو په نوم ولاړ شي.

ایا د پښتون پاچا سلطان محمد ابراهیم لودی پر ضد د ظالم وحشی او غله بابر جنګ ته جهاد ویل کیږی؟

هیڅکله نه،په حقیقت کښی دا عمل د یو مشروع مسلمان پښتون

پاچا پرضد دمغلو دغلو ډلګی دبغاوت ،غلا او لوټ عمل وو ،

خو بی ایمانه ملت فروشو او دین فروشو خانانو ،ملکانو ،پیرانو او ملایانو ساده پښتنو ته د جهاد په نوم معرفی کړیوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د مخالفت او نفرت د منځه وړلو په خاطر بابر مغل د يو سفزو د يو مشر "ملک منصور" لور "مبارکه" ځانته وغوښتل او د دې لاري يې د پښتنو د ځينو غدارو قومي او مذهبي مشرانو په واسطه د اسلام په نوم د پښتنو څخه فوځ جوړ کړي .

بابر د دې پښتني فوځ په واسطه په هند کې د پښتون سلطان ابراهيم لودي سلطنت د منځه يوړي .

پښتنو په هندوستان کې د لودي پښتنو سلطنت ړنګ کړي او د هند سلطنت يې د پښتون ملت د سر ،ناموس ،عزت او مال ازلي دښمن بابر مغل ته ونيوي .

خوشال بابا په دې باره کې داسې وايي:

بيا د پاسه دډهلي پاچا بابر شه * چې يې کارد پښتانه په برکت وو .

دبابرسره ملګرو پښتنو په خپل دي ننګين ،غيري پښتني ، غيرشعوري ،غيري انساني او غيري شرعي عمل د (221) کلنو لپاره نور د خپل پلرونو او نيکو قاتل ، د پښتون ملت د سر ،ناموس ، عزت او مال لوټمار وحشي ،جبار او قاتل بابراو دده وحشي او قاتله کورني پر پښتنو حاکمان کړل .

دبابرسره ملګرو پښتنو په خپل دي ننګين ،غيري پښتني ،غيري شرعي او غيري انساني عمل دهند پراخه دولت او زرايع د پښتنو د سر ، ناموس ، عزت او مال د ازلي دښمن بابرمغل پلاس ورکړل .

دبابرسره ملګرو پښتنو په خپل دي تاريخي غلطۍ د (221) کلنو لپاره نور هم د خپل سر ،ناموس ، عزت او مال د لوټولو حق په خپل لاس او خپله توره مغلوته ورکړي ، او جابرو مغلو هم د خپل خونخوارو او قاتلو پلرونو او نيکونو دعادت په شان د (221) نورو کلنو لپاره د پښتنو شهيدانو د سرونو څخه منارونه جوړکړل ،او د پښتنو سر ، ناموس ،عزت او مال يې په مغلي بې رحمۍ لوټ کړي .

بابر يو بد اخلاقه لواطت کار،غل ،قاتل او د انسانيت مخصوصا د پښتنو ستر دښمن او قاتل وو .

هغه د خپل حرم د ښځو سره لږ جنسي تعلقات ساتل دده په قول کله به په لس ، شل او حتي څلويښت ورځو کې حرم ته دده مور په زور بيولي .

د بابرجنسي تعلقات د هلکانو سره وه ، دده مشهور هلک (بابري) نوميدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بابرمینه د (بابري) سره د لیونتوب تر حده رسیدلي وه ، بابر په خپله وایي چې زه به د "بابري" په عشق کې لوڅ سر او لوڅي پښې دباندې وصحراته ووتلم په دې باره کې به مې د خپل حیثیت او د خپلو ملګرو وحیثیت ته کومه توجه نه وه ،او په دې باره کې یو شعر داسې وایي :

شوم شرمینده هرګاه یار خود را درنظر بینم .

رفیقان سوي من بینند ومن سوي دیګر بینم .

دبابر په باره کې داسې ویل کېږي چې هغه د ښځې په شان شرمیدونکي وو ، یو علت هم داوو چې هغه و ښځو ته زیات میلان نه درلودي ، دا هم معلومه نده چې هغه د جنسي تعلقاتو په وخت چې د ځوانو هلکانو سره یې ساتل د فاعل رول بازي کاوه او که دروم د یوه سیزار په شان مفعول وو .

بابر په یو وخت کې د یو سفزو مشر ملک احمد خپل خلوت ته دعوت کړي وو هلته چې کله بابر نشه شوي وو نو په رقص یې شروع کړي وه او درقص په دوران کې دري ځله ملک احمد ته راغلي وو او د رقاصو مفعولو هلکانو په شان یې د ملک احمد څخه پیسې غوښتي وي او هر ځل ملک احمد یو سفزي بابر ته یوه یوه اشرفي وکړي وه .

د پښتنو لپاره یوه ډېره د شرم خبره خو داده کله چې په پښتونخوا کې د پښتنو خپلواک دولتونه منځه ته راغلل بیا هم د پښتنود سر ،ناموس ،عزت او مال د لوټمار او د زرګونو پښتنو دبې رحمه قاتل بابر قبر د کابل په یوه باغ کې چې د بابر د باغ په نوم یادیږي موجود دي .

ښه به داوي چې په دې ښکلي باغ کې دهغو مظلومو پښتنو شهیدانو په نوم یو یاد ګاري څلي جوړ شوي واي چې د قاتل او خونخوار بابر د خوا په ډېر مظلومانه ډول په شهادت رسیدلي دي .

د پښتونخوا په خاوره کې دا ښکلي باغ باید د پښتنو د هغو نوم ورکو شهیدانو په نوم یاد شي چې دوحشي مغلو د خوا په ډېره بې رحمۍ او مظلومیت د پښتونخوا د پاکي خاوري او پښتون ملت د سر ، ناموس ، عزت او مال د دفاع په خاطر یې جابر ،سفاک ،قاتل ،غله او بد اخلاقه بابر او نورو وحشي او ظالمو مغلو د سرونو څخه منارونه جوړ کړي وه .

زموږ داعمل به وخپل مظلوا او شهیدو پلرونو او نیکونه ته د حد اقل احترام د پر ځای کولو معنی ولري ،اوهم به د دې باغ تماشا چیان د پښتون ملت دا ورک نومي شهیدان په دعا یادوی .

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن خود بابر د باغ پښتانه تماشاچيان هره ورځ د خپل پلرونو او نيکو قاتل بابر مغل ته د دعا لاس پورته کوي .

ځلرم: د وحشي مغلو پرضد د روښانيانو د قهرمانيو ډکې مبارزې

(940_ 1047هه) .

د مغلو د اشغال او وحشت پر ضد د پښتنو يو ډېر مهم ازادي غوښتونکی جنبش " روښاني جنبش " دی .

پيرروښان ،دده نوميالۍ کورنۍ او ددوی ننګياليو پښتنو ملګرو(107) کاله پر خونخوارو او اشغال ګرو مغلو په پښتونخوا او هند کې خوراک ،څښاک او خوب حرام کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر روښان د مغلو د وحشت او دهشت په واسطه د سوونو کلونو ځپل شوي پښتانه په یو مذهبي ډوله جنبش کې سره را ټول کړل ، هغوی ته یې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو د بیا ازادۍ او واکمنۍ درسونه ورکړل ، د هغوی څخه یې د ازادۍ غوښتونکو یو عظیم لښکر جوړ کړي او د اشغال ګرو مغلو په مقابل کې یې ودرول .

بایزید مشهور په پیر روښان سره د دې چې یو فرهیزګار او روحاني عالم وو په ځوانۍ کې یې د اسانو تجارت کوي ، د دې سببه یې د پښتونخوا د هېواد زیاتي برخي لیدلي وي او د پښتونخوا په هرګوټ کې یې پر مظلو پښتنو د ظالمو مغلو ظلمونه لیدل ،دی ظلمونو پیر روښان ته دا انګیزه ورکړل چې باید پښتانه د مغلو پر ضد سره راټول کړي او د ازادۍ پر لور یې رهبري کړي .

ستر پښتون او ملي مبارز پیر روښان

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر روښان په دې عقیده وو چې ظلم ، بربریت او ناروا تل په خپل مقابل کې اتلان زېږوي او ننګیالي مېړونه د خلاصون ملي مبارزې ته را پاروي .

پیر روښان د مغلو د ظلمونو څخه د نمونې په ډول یوه واقعه داسې بیانوي .

(دیوه ظالم مغل په نظر یوې پښتنې ښځې کومه غلطي کړې وه ، دې ظالم مغل د دې پښتنې ښځې د سر ویښتیان د ژرندې په پل پورې وتړل کله چې د ژرندې پل ځرخېده نو دا مظلومه ښځه هم مجبوره وه چې د ژرندې د پل د سرعت سره برابر وڅرخي عذر ، بغارې او نارې یې وهلې . . .) .

خو جابرو مغلو د دې پښتنې ښځې د نارو ، عذر او زاریو څخه خوند اخیسته او خوشحالي او خندا یې ورته کوله .

پیر روښان په ډېر تدبیر او مهارت د پښتو او پښتونولي د قانون څخه په استفاده مظلوم ، ځورېدلي او لوټلي پښتانه سره راټول کړل او په ډېره میړانه په تش لاس خو په عالي اسلامي او پښتني جرئت او متانت د متجاوزو ، خونخوارو او ظالمو مغلو سره وجنګېده .

پیر روښان د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتونخوا د ازادۍ په لاره کې په (988 هـ) کې د ننګرهار د شینوارو د " تور راغه " پر مقام په داسې حال کې چې د مغلو سره یې په جنګ کې د پښتنو د لښکررهبري کول د شهادت جام نوش کړي ،خو دده پلاس د پښتون ملت د ازادي د لاري بله شوي شمع تر ډېره وخته دده اولاد او ملګرو روښانه او بله وساتل .

د پیر روښان تر مردانه وار شهادت وروسته بیا هم پښتانه د پیر روښان پرکورنۍ را ټول وو او د مغلو څخه د پښتنو د ازادۍ لپاره یې خپل ملي مبارزوته دوام ورکړي .

په دې دوران کې د پښتنو ازادي غوښتونکي فوځ د پیر روښان نومیالي زوی جلال الدین ، د پیر بل زوی شیخ عمر ، د پیر لمسي احداد او د احداد زوی عبدالقادر رهبري کوي .

پښتنو د روښاني تحریک تر نوم لاندي پوره یو سل او اووه (107) کاله اشغال ګرو مغلوته د سر په کاسه کې اوبه ورکړي .

د پیر روښان زوی جلال الدین دا د پښتونخوا زمری د ډهلي د مغل پاچا اکبر ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ پوهانو په وینا د ډهلي دمغلو پاچا اکبر څلویښت پنځوس زره فوځ د زین خان ، راجا بیربل ، فیضي او سعد خان چې د ډهلي ددربار تر ټولو پوه ، مجرب او لوړه پوړي چاروا کي وه د جلال الدین مقابلي ته ورولیږل .

خو توریالیو پښتنو چې اکثرو یې وسلې نه لرلي او صرف تیره نلان یې د ځان سره لرل پر مغلو حملي وکړي او د مغلو ستر فوځ یې ټول تبا او برباد کړي .

دډهلي ددربار تاریخ پوهان په دې باره کې داسې وایي:

له اکبري څلویښت یا پنځوس زریز سپاره لښکر څخه د زړه ورو پښتنو د لاسه یو هم ژوندي پاتي نشو ، او ان د اکبر د شهنشاهي د ټولو چارو چلونکي او دا کبري دربار غوره غړي راجه بیربل هم په دې لیاره کې سر بایلو ، "زین خان کوکه" له نورو امیرانو سره د اټک خواته و تښتیدي او نور نو د هغي جګړي څخه یو تن هم نجات و نه موند .

د متجاوزو مغلو پر ضد د ازادۍ په دې ملي مبارزو کې جلال الدین د پښتونخوا ټولي غرنۍ سیمي د خیبره تر تیرا پورې او د کابل جنوب برخي تر غزني پورې د مغلو څخه ازادي کړي او پښتنو د جلال الدین تر مشرۍ لاندي ازاد ژوند په کې کوي .

دې سترنومیالي او توریالي پښتون په (1009 هـ) کې د غزني د ښار ددفاع لپاره د مغلو سره اووه ورځي جګړه وکړل او د جګړي په اومه ورځ د " شاد مان " نومي سړي د خوا ټپي شو او وروسته بیا د رباط په غره کې په ټپي حال کې د مغلو د یو مزدور مرادبیګ د خوا په شهادت ورسیدي .

ددې اوږدي ملي مبارزي په جریان کې په زرګونو پښتنو شازلمو او ددوی باتورو مشرانو لکه پیر روښان ، دده زوی جلال الدین او د پیرروښان لمسي احداد دمغلو د اسارت څخه د پښتونخوا د ازادۍ په لاره کې د شهادت جامونه نوش کړل .

دجلال الدین تر شهادت وروسته نامردو مغلو دجلا الدین او احداد د پښتنو او پښتونخوا د ازادۍ د شوره ډک سرونه هم په ډېره نامردۍ پري کړل او په ډهلي کې یې د مغلو سفاکو پاچاهانو ته ولیږل .

دا خبره هم د پښتنو لپاره د ډېر غور او دقت خبره ده په کوم وخت کې چې روښاني تحریک د پښتنو د ازادۍ لپاره په نظري او عملي ډول په مبارزه مصروف وو ، په هغه وخت کې مغلو ددو جبهو څخه د پښتنو مبارزینو پر ضد فعالیت کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه نظامي جبهه وه چې مسلح فوځونه يې د پښتنو مبارزينو پر ضد استعمالول ، او بله جبهه هم د ځينو بې ننګه او غدارو قومي او مذهبي مشرانو او روحاني پيرانو جبهه وه چې مغلو د پښتنو د ملي مبارزينو پر ضد او د پښتنو د بې اتفاقه کولو لپاره استعمالول .

ددې روحاني ، مذهبي او بې ننګه قومي مشرانو د جبهې مشرتوب د ګوډ تيمور او بابر د يو رشته دار سيد علي ترمذي پر غاړه وو .

دا سيد علي ترمذي د تيموري کورنۍ يعنې د تيمور او بابر قريب وو او مغلي دربار د پښتنو سيمو ته د پير په نامه رالېږلي وو او د

"بونير " د پاچا په کلي کې اوسېده .

دا دمغلو د استخباراتو اجنټ او جعلي پير سيد علي ترمذي په پښتنو کې د "پير بابا " په نامه مشهور وو .

دا د مغلو رشته دار او دمغلو د دبار جاسوس پيربابا د پښتنو په اکثرو سيمو کې د پير په نوم د زيات احترام وړ او بې تاجه پاچا بلل کيدي .

دمغلو ددربار دي جاسوس سيدعلي ترمذي اودده ترک نژاده شاګرد "اخوند درويزه" د پيري تر پوښښ لاندې د پښتنو د قاتلانو مغلو ګټې ساتلي .

دا سيدعلي ترمذي دسيد قنبرعلي زوی او د سيد احمد نور لمسي او دسيد يوسف نور کړوسي او د محمد نور کوسي وو .

د محمد يوه ماندينه د ګوډ تيمور خور وه ، د محمد يو زوی د ګوډ تيمور د خور زوی و ، په حقيقت کې دا پير بابا د ډهلي د ظالمو مغلو شاهانو خوريي وو .

د ډهلي د مغلودربار چې د پښتنو څخه وهم درلودي نو په دې اساس يې خپل د کورنۍ يو با اعتباره او د اعتماد وړ شخص د پير د نامه تر پوښښ لاندې د پښتنو علاقي ته راولېږي .

دې مغولي جاسوس د پيرۍ تر پردې لاندې د ډهلي دمغلي دربار هر ډول ملاتړ هم درلود .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې مغولي پير وظيفه داوه چې پښتانه د ملي مبارزو او د مغلو څخه د نفرت لرلو څخه راوګرځوي او د تصوف ، ګوښه نشنۍ او ترک دنيا خواته يې رهبري کړي ، تر څو د پښتو او پښتونولي د قانون پر ځای د مغلو ددربار دخوا معرفي شوي جعلي پيري او مردي رواج شي ، پښتانه د ملي ازادۍ لپاره د مبارزي د ميدان څخه ووزي او ستمګر مغل په ارامي خپل سلطنت ته دوام ورکړي .

کله چې روښاني تحريک د پښتنو دازادۍ لپاره منځته راغلي همدا ټګمار پيربابا د پښتنو د ساده توب او بې سوادۍ څخه استفاده وکړل او يو شمېر ساده پښتانه يې د پير روښان پرضد ودرول اود ملي مبارزينو د قطار څخه يې بيل کړل .

د مغلو دي مزدور او ټګمار پيربابا به "پير روښان" ته

" پير تاريک " ويل او پښتانه به يې دده خلاف راپارول .

د ډهلي د مغلو د دې مزدور ټګمار پير بابا تر مرګ وروسته دده ترک نژاده شاګرد "اخوند درويزه " د روښاني تحريک پرضد د مغلو د مزدور پير بابا وظيفه پر غاړه واخستل .

پر ټولو هغه هېوادونو چې د مغلو د وحشت او دحشت باد تير شو ، ابادۍ يې په کنډوالو بدلي شوي ، د انسانانو د سرونو څخه منارونه جوړشول ، د مځکي د مخ څخه د انسانانو د وينو بوي راتلي ،چا چې به هر ميدان ته کتل نود ظالمو مغلانو د تورو په واسطه به د مظلومانو او ازادي غوښتونکو د غاړو د پري کيدو ويرونکي منظري د انسانانو سترګو ته مجسم کيدي . . .

دمغلو وحشت د محکومو هېوادونو د ولسونو دزړونو څخه د خوښۍ ، ښه ژوند کولو ، ابادۍ او پرمختګ احساس ليري کړي ، د مغلو د توري څخه پاتي انسانانو د ژوند څخه نا اميده شول ، اکثره يې د مغلو په دربارونو پورې تړولو پيرانو په واسطه وګوښه نشيني ، ترک دنيا ،خانقاوو او په زيارتونو کې وپنا اخستلو ته تشويق شول ،د پيرانو او خانقاوو بازار تود شو .

په هغه وخت کښې دمغلو اجنټو پيرانو به ولسونو ته د مغلو د ظلم او ستم په باره کې ويل چې دا دمغلو ظلم ندي دا ستاسو خپل عمل دی چې خدای(ج) پر تاسو نازل کړی دی ، تاسو خپل عمل اصلاح کړئ مغل به په خپله پر تاسو مهربانه شي . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مغلو د میراث خور پاکستان د استخباراتو د سازمان اجنټان همدا نن هم د تبلیغي جماعت د سازمان دلاری د پښتنو په منځ کې دا تبلیغ کوي چې ستاسو عمل پرتاسو حاکم دی او پښتانه د پنجاب د غلامۍ او نورو ظلمونو پر ضد د ملي مبارزي څخه راګرځوي .

پیر روښان په داسی حساس تاریخی وخت کې دنیا ته راغلي چی د پښتون ملت مطلق اکثریت د مغلو د جعلی پیرانو د پیرۍ په جال کې راګیرشویوو .

پیرروښان دیو مجرب سیاست مدار په حیث خپل محیط ښه مطالعه کړي او مجبورا د پیرۍ او مریدۍ د لاري د سیاست میدان ته دا خل شو ، ځکه چې دده په قوم کې د مغولو د خوا ترویج شوي پیرۍ او مردۍ دومره پر مخ تګ کړیوو چې د هر پښتون کورته یې ځان رسولې وو .

دا ځیرک پښتون سیاست مدار په دې ښه پوهیدۍ چې دده قوم هم د نورو محکومو قومونو په شان د مغلو د ظلمونو په اساس ترک دنیا شوي او په فکري لحاظ یې د جعلي پیرانو لمني ته پناوړي ده ،او د مغلو د ځیره خوارو ټګانو پیرانو په جال کې بند دې ،ددې د پاره چې دده قوم دده خبري ته غوږ ونیسي نو دي باید د پیر په جامه کې د ملت منځ ته ورشي ، هغوی د پیر په حیث پر ځان راټول کړي ، وروسته یې په پښتو او پښتونولي مجهز او د مغلو په مقابل کې د پښتنو ازادي غوښتونکي فوځ ځني جوړ کړي .

پیر روښان یو ښه معتقد مسلمان او د پیر په حیث یې و خپل مریدانو ته په تصوف او طریقت کې اته مرحلي تعیني کړي وي .

1: شریعت .

2: طریقت .

3: حقیقت .

4: معرفت .

5: قربت .

6: وصلت .

(c) ketabton.com: The Digital Library

7: وحدت .

8: سکونت .

پیر روښان د پیرۍ په جامه کې لاندې سیاسي اهداف تعقیبول .

لومړی:

پښتونخوا باید د مغلو او ایرانیانو څخه په بشپړ ډول ازاده شي ، د پښتنو د بشپړې ازادۍ او خپلواکۍ په خاطر پیرروښان پرلاندې ستراتیژیکو اهدافو کارکوی .

الف: د دې لپاره چې پښتنو ته دازادۍ پیغام په سم او اسانه ډول ورسول شي ، پښتانه باید پر یو سیاسي مرکز سره راټول شي .

ب : پښتنو ته باید د پښتو او پښتونولي درس ورکول شي ، ترڅو ددی لیاری په پښتنو کې د پردیو دظلمونو او غلامۍ په مقابل کې نفرت او کرکه را پیدا شي .

ج: پښتانه باید په دې پوه شی او قناعت ورکول شی چی د مغلو د ظالمي اداري د چارواکو سره هرډول تعلقات او همکاري باید قطع شی ځکه چی دا عمل بې ننګی ده .

د : پښتانه باید د خپلواکۍ په خاطر د سر او مال قربانۍ او هرډول جګړي او سر ښندني ته اماده شي .

دوهم:

پیرروښان په دې عقیده ووچی په پښتونخوا کې باید داسې پښتني دولت ایجاد شي چې لاندی ملی وظایف په ښه ډول سره انجام کړایشی:

الف : پښتنی باکیفایته دولت باید خپل ولس ته لازم خدمات وړاندي کړاي شي .

ب: پښتني دولت باید د مالي لحاظه پر خپل ځان متقي وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج: پښتني دولت بايد داسې دفاعي قوت ايجاد کړي چې د خپل هېواد او ولس څخه د پرديو يرغلګرو په مقابل کې د دفاع توان ولري .

دريم :

پښتانه بايد وهڅول شي چې په هند کې د پښتنو شهنشاهيو لکه د غوريانو ، لوديانو ،غلجيانو او سوريانو وياړونه بيا تازه او را ژوندي کړي .

پنځم:د مغلو پرضد د توخيانو د وياړه ډکې مبارزې :(960 – 1200 هه) :

د مغلو د اشغال په مقابل کې د پښتنو د ملي مبارزو په سلسله کې يوه هم د "توخيانو" مبارزې وې چې د خپل هېواد او ولس د ازادۍ لپاره يې کړي دي .

توخيانو د نورو پښتنو قومونو په شان د خپل هېواد د استقلال په خاطر د هند د مغولي امپراطورۍ او د ايران د شعيه امپراطورۍ په مقابل کې د ازادۍ مبارزې جاري ساتلې وې ، او د همدې ازادي غوښتونکو مبارزو په نتيجه کې يې پردی اشغال ګر مجبور کړل چې د دوی استقلال او خپلواکي په رسميت وپيژني .

د ډهلي د مغلو او د ايران د صفوي امپراطوريو په منځ کې د توخيانو دازاد دولت ايجاد داسې معنې درلود لکه د غنم يوه دانه چې د ژرندي د دوو پلنو ترمنځ مقاومت کوي .

د توخيانو ازاد دولت که څه هم د مغلو او ايرانيانو د امپراطوريو په مقابل کې دومره کوچني وو لکه د غنم دانه چې د ژرندي د پلونو په مقابل کې کوچنۍ ده ، خو د توخيانو د دولت مقاومت د غنم د دانې په شان نه بلکه د الماس د دانې په شان کلک او مقاوم وو ، ځکه دې دواړو پښتون دښمنه امپراطوريو په خپل ټول توان ونه شوه کړای چې د پښتو او پښتونولي پر اصل ولاړ دالماس په شان کلک او مقاوم د پښتنو دا کوچنۍ خپلواک هېواد د منځه يوسي .

د توخيانو د دولت مشر توب شامحمد کلاتي او ترده وروسته سلطان ملخي کاوه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان ملخي دولت د هند د مغولي امپراطورۍ د خوا د هغه فرمان په واسطه په رسميت وپېژندل شو چې په (1093 هـ) کې د دريمي خور پر نهم (9) تاريخ د مغولي هند دامپراطورعالمګيردرباره رسما صادرشو .

په دې فرمان کې د پښتنو دازاد دولت مشر ملخي ته د

" سلطان ملخي " په لقب خطاب شوي دي .

د سلطان ملخي د واکمنۍ په وخت کې د پښتنو او ايراني صفويانو ترمنځ سخت جنګونه وشول خو پښتنو د خپل هېواد ازادي د ميرخمنو او دښمنانو په مقابل کې وساتل .

شپږم:د مغلو پر ضد د ابداليانو دوياړه ډکې مبارزې:

د اشغال ګرانو په مقابل کې د پښتنو د ازادي غوښتونکي مبارزو په لړ کې ابدالي پښتنو هم خپل مهم رول لوبولي دي .

مونږ دلته د ابدالي پښتنو د ازادي غوښتونکو ملي مبارزو ته ډېره لنډه اشاره کوو .

دولت خان د سرمست خان زوی د(1115 هـ) په شاوخوا کې د ابداليانو مشر وو او په قندهار کې يې د ايران د صفوي اشغال ګرانو سره د پښتونخوا د استقلال په خاطرسختې جګړې وکړې ، او د پښتنو د خپلواکۍ بيرغ يې تر غزني او د سليمان غره ترلمنو رِوب او بوري پورې ورساوه .

دولت خان د پښتنو په دې سيمه کې پنځوس کاله خپل استقلال وساتۍ او د ايراني اشغال ګرانو واک يې صرف د دوی تر نظامي چونۍ پورې محدود ساتلي وو ، تر خو په (1115 هـ) کې د ايران د اشغالګر دولت ظالم حاکم ګرګين د شيې د خوا د خپل ويني چښونکو فوځونو سره په ښار صفا کې د دولت خان پر کور ناڅاپي حمله وکړل پښتون مشر دولت خان او د هغه زوی نظرمحمد خان يې تر سختې جګړې وروسته دواړه په شهادت ورسول .

تر دې وروسته ابدالي مشرانو په کلونو د عبدالله خان ، زمانخان ، الله يار خان ، ذوالفقارخان او نورو نوميالیو په رهبرۍ په هرات کې خپلواک پښتني دولتونه جوړ ،رهبري او د ايراني اشغال ګرانو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تيري څخه د توري په زور وساتل ، تر څو په پاي کې د ابدالي پښتنو دا دازادي غوښتونکي مبارزي جنبش د مشهور ايراني سفاک يرغلګرنادر افشار د خوا وځپل شو .

اووم:د مغلو پرضد دخوشال خان ، ايمل خان او دريا خان ډغرى:

کله چې په قندهار کې ، توخيان ،ابداليان او هوتکيان د ايراني اشغال ګرانو سره په ملي مبارزو بوخت وو ، په عين ډول د پښتنونخوا په شرق کې بيا خوشحال خان ختټک ،ايمل خان مهمند او دريا خان اپريدى د ډهلي د مغلو پر ضد په سخت مقاومت او د ازادى لپاره په ملي مبارزو مصروف وه ، موږ دلته د سل ګونو پيښو دجملي څخه صرف څو مهمو پيښوته په ډېر لنډ ډول د لوستونکو توجه راګرځوو .

1: د خيبر جګړه (1672 ع)

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس پښتون په ورين تندي مرګ مني خو سپکاوي نه مني .

په عين ډول پښتانه وايي چې" مال ترسرجاراوسرترناموس جار".

د کابل او پيښور د والي محمد امين يو نظامي مامور حسين بيګ د پښتنو مشرانو ته د "سپو " خطاب کړيوو او په عين حال کې د مغلو د دې وفادار مغروره نوکرعسکرو د ساپي قوم يوي اينجلي ته بې عزتي وراړولي وه اودصاپيو ځوانانو دا ټول مغولي عسکر ووژل .

د مغلو والي محمد امين د پښتنو په لاس د خپل متجاوزو قتل شوو سپاهيانو د بدل په غرض د (40000) څلويښت زره مغولي فوځ سره د خيبر دري پر لور راروان شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د مغلو فوځ د لنډي کوتل څخه راتیرشو او د لنډي خاني سیمي ته راورسیدي نو په دې ځای کې د پښتنو ازادي غوښتونکو ځلمو او مغلي فوځ ترمنځ جګړه شروع شول ، په دې جګړه کې پښتنو صرف توري ، غشي ،لندۍ او لرګي درلودل ، خو متجاوزو مغلو فوځ ځلویښت زره فوځ مست جنګي فیلان ،توپونه او هر ډول عصري وسلي او مهمات درلودل .

متجاوز مغل فوځ په خپل ټول قوت پر بې وسلي پښتني لښکر حمله وکړل ، خو پښتنو زلمیانو په پښتني غیرت او میړانه پر متجاوزو مغولو د غشو او کاڼو باران وکړي او په خپل پښتني غیرت او مقاومت یې د مغلو منظم فوځ داسې وارخطا کړي چې د قوماندي سیستم یې خراب شو افسرانو او سپاهیانو ټولو پر هر لور په منډو شروع وکړل ،څوک د اسانو تر پښولاندي مړه شول ، څوک د اوښانو تر پښو لاندي مړه شول او څوک بیا د فیلانو تر پښو لاندي مړه شول ،څوک تر ګړنګونو او پاڼونو ولویدل . . .

مغل فوځ د تیښتي په حال کې د ملا ګورو د "تهتري" د غره لمني ته پنا یوړول ، دلته هم پښتنو زلمیانو بیا یو زوروره حمله پر وکړل او زیات شمیر مغل متجاوزین یې په قتل ورسول .

والي محمد امین په تش لاس پر پښو په تیښته پیښور ته ولاړي .

د خیبر په ښښته کې په زرګونو متجاوز مغل فوځیان په قتل ورسیدل .

په دې جګړه کې مغلو د شرم نه ډکه ماته وخوړل ځلویښت زره فوځ یې د ازادي غوښتونکو پښتنو د لاسه تباشو ، د والي محمد امین لور ، ماندینه ، خور اومور او دنورو مغلو افسرانو ښځې او کوچنیان د پښتنو پلاس کې بندیان شول .

پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون د ناموس داري د اصل مطابق د مغلو ښځې او ماشومان بیرته مغلو ته وسپارل ، خو د والي محمد امین ماندیني دوباره و خپل میړه ته د تللو څخه په دې سبب انکار وکړي چې د دې میړه د ځلویښت زره فوځ سره څنګه د شرم نه ډکه ماته خوړلي وه ،هغه ښځه تر مرګه د پښتنو په وطن کې پاتي شول او خپل پاتي ژوند یې خداي (ج) عبادت ته وقف کړي .

د خیبر په ښښته کې د میړنیو پښتنو دخوا پر مغلو هغسي ناورین راغي کوم چې پخوا د جلالدین په مشرۍ پښتنو د یوسفزو په سیمه کې د بیربل او زین خان په مشرۍ د اکبر مغلول پر فوځونو راوستلي وو. د خیبر د ښښتي په ویاړ خوشال خان بابا داسې وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په ډېرو نه په لږ د خداى په کړو ده
لږ لښکر په ډېر لښکر مومي ظفر
څه شينواري څه مهمند څه افريدي وو
چې يې مات کړي د صوبې واړه لښکر
دا طوفان چې پر مغلو باندې ساز شو
په کشتن په اولجو هيڅ مکړه نظر
که اسان وو که فيلان که آسابونه
په انبار انبار سپين زر وو که سره زر
هغه ښې پېغلې پرې د پالکيو
همګي پرې پورې لعل د راو ګوهر
بنديواني شوې په لاس د پښتنو کې
دا به څوک کا د مغل د زړه بهر

2 : د نوښار د کوټ جګړه:

د خيبر د نښتې وروسته د خوشال خان په مشرۍ ختکو او افريدو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

" نو ښار پر کوټ " حمله وکړل د مغلو فوځي قوت يې تو له تار په تار کړي او د هغو هر څه د پښتنو

ازادي غوښتونکو پلاس ورغلل .

د توري او قلم قهرمان لوی خوشال بابا

3: د کړپې جګړه:

د خيبر او نوښار تر نښتو وروسته د ډهلي مغل پاچا د پښتنو د ځپلو لپاره نور قوي فوځونه د شجاعت خان په مشرۍ راوليږل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

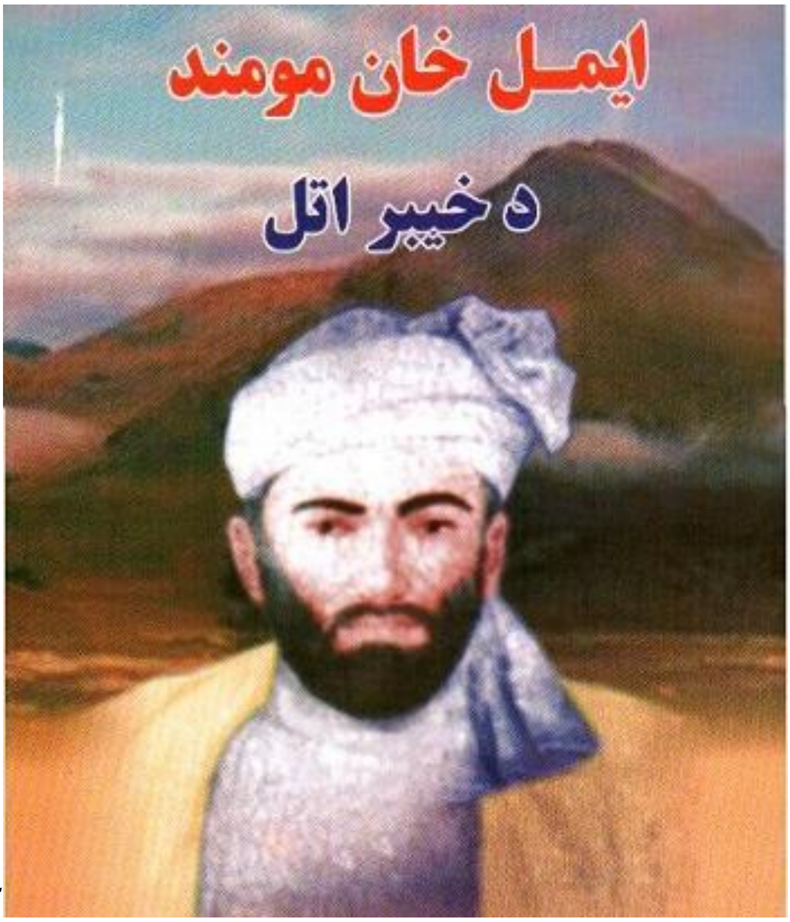

کلـه چـې دا مغلـي فـوځ د ګنـدا او سـره نږدې د " کړپې " په دره کې تیریدی، نو په دې وخت پښتنو ازادي غوښتونکو جنګیالیو د ایمـل خان مهمند په مشرۍ د شپې په تیاره کې پر مغلو نابېره یو سخته حمله وکړل ، زیات مغل سپاهیان ځای پر ځای مړه شول او نور د شپې په تیاره کې یوې او بلې خواته تښتیدل .

سهار بیا پښتنو غازیانو پر پاتې **مغل** فوځ حمله وکړل ، د **مغل** فوځ مشر شجاعت خان یې ووژلې او ټول **مغل** فوځ یې تار په تار کړې .

د کړپې د جنګ په باره کې خوشال خان دا لاندې شعر ویلې دې:

چې په خوانه په خاطرهسې عیان شي.

ځني څه چارې پیدا په دې جهان شي .

په لچې او په چوتره او ګرځیدلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس مې ګښت د افريديو په ميدان شي .

لکه باز پر يو غر ګرځي بل ته ګوري

بيا نظر زما د سوات پر کوهستان شي .

دا نا د ره عقيده لکه زما ده.

لا عجب که بل پيدا داسې افغان شي .

و مغل و ته به هسې کار ښکاره کړم

چې راضي راځخه روح د فريد خان شي .

که مې چيري ننګيالي پلاس کې کېوزي

پري ليري به زما دزړه ارمان شي .

په جهان د ننګ يالي دي دا دوه کاره

يا به وخوري ککري يا به کامران شي .

دبازانو د زاغانو مصاف وينم

تر دامنځ به يې د وينو رود روان شي .

عاقبت به خداي ظفر کا د بازانو

تارپه تار به اواره وا ړه کارغان شي .

چه وکارته يې حيران دي دا خولږدي

دېرعالم به وخوشحال وته حيران شي .

دمزريو ميږنتوب په لښکر ندي

موتي يې هر کله يوا ځي په خپل ځان شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازادي تر پاچاهي لا تيري کا .

چې د بل تر حکم لاندي شي زندان شي .

4: د خاپښ جګړه:

د مغلو شاهي فوځو په مسلسل ډول په "خیبر"، "نو ښار" او "کړپه " کې د پښتنو غازیانو د لاسه سختي ماتي وخوړلي ، نو د دې سببه دډهلي د مغلو پاچا اورنګ زیب د خپل دولتي فوځونو د مورال د لوړولو په خاطر لاهور ته راغلي او د هند ددولت د بايللي حیثیت د بیا ګټلو لپاره یې دهند ددولت ټولي مالي ،استخباراتی او نظامي زرایع د ځان سره راوړي او په کار یې واچولي .

اورنګزیب د کړپي د ماتي د تلافي په غرض یو لوي هندي فوځ د مکرم خان او شمشیرخان په مشري د پښتنو ازادي خواهانو د مقابلي لپاره را ولیږي .

په دې جنګ کې د پښتنو غازیانو مشري ایمل خان مهمند او دریاخان افریدي کول .

د هند دمغلي فوځ او پښتنو غازیانو ترمنځ د " خاپش" پر سیمه چې د "ګنداو " څخه وشمال لور ته پروت دي سخته نښته وشوه چې په نتیجه کې د هند مغلي فوځ ماته وخوړل او د مغلو سر لښکر مکرم خان هم په زخمي حالت کې پیښور ته وتښتیدي .

د مغلو او پښتنو د روانو جنګونو اوپه هغه وخت کې د مغولو د استخباراتو د خوا د پښتنو د بې ننګه او غدارو قومي او مذهبي مشرانو او د مغلي دربار د جاسوسو پیرانو په واسطه د پښتنو د نفاق او اتفاق او نورو ټولنیزو رقابتونو په باره کې خو شحال بابا دا لاندي شعر ویلي دي .

دخوشال بابا د دې شعر څخه معلومیږي چې شاعر د هغو پښتنو څخه خوابدي دي چې د څو پیسو او یا نام نهاده مقامو او لقبو په سبب د پردیو لپاره کار کوي ،غواړي چې پښتون ملت د پردیو غلام شي او غواړي چې پښتانه په خپل هېواد کې د اسلام په نوم دمغلو غلامان شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشال بابا پښتانه د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو د ازادۍ ،ننګ او ملي نواميسو ددفاع په خاطر و اتفاق او يو الي ته رابولي .

بیا له کومه راپیدا شو دا بهار
چې په هر لوري يې ملک کړلو ګلزار
ارغوان دي ضميران سوسن ريحان دي
ياسمين دي نسترن نرګس ګلنار
د سپرلي ګلونه ډېر په هر رنګ شته
ولې سره لاله په کې دي لا او ثار
جونه موتې ګل رېدي په ګرېوان کې
د ځوانانو ګلدستې دي په دستار
مغني په چغانه ته لينده کېږده
په نغمو په پردو وغواړه هر تار
ساقي راشه ډک کې پیالي را کړه
چې د میو په مستۍ کې شم سرشار
پښتنو ځلميو بيا لاسونه سره کړل
لکه باز منګولي سره کړي په خپل ښکار
سپيني توري يې ګل ګوني کړي په وينو
په اهار کې شول لاله زار
ايمل خان درياخان دواړه مرګ يې نوي
هيڅ تقصير دواړو ونکړي وار په وار
د "خيبر" دره يې سره کړله په وينو
په "کرپه" يې هم روان کړو دندو کار
تر "کرپې" تر باجوړه سمه غرونه
په لړزه په زلزله شو له بار بار
په هغه لوري چې کېږي پنځم کال دی
هره ورځ د سپينو تورو خرپهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په دا لوري زه راغلم خبطه شوم
زه مردار یم که دا خلک دي مردار
په لښکر لښکر نارو شوم ورته ستړی
دا کاڼه راته مهیرک وا یي نه ځار
چې احوال د یوسفزو راته معلوم شو
لواغر وماته ښه وه نه دمغار
د ختک و سپي بهتر تر یوسفزیو
که ختک هم دي په خوی ترسپي بېکار
درست پښتون د قندهاره تر اټکه
سره یو دننګ په کار پټ او اشکار
ګوره څو جنګونه وشول په دا لوري
ولې هیڅ د یوسفزیو نشته عار
اول جنګ د لوړي شا د تهتریوو
چې خلوېښت زره مغول شول تار په تار
خوینه دي لونه یې بنده دي د پښتنو شوي
آس ، هاتیان او ښان اولجه قطار قطار
دویم جنګ میر حسیني په دوابه کې
چې یې سره وتکېده لکه د مار
بیا له پسه د نوښار د کوټ جنګ وو
چې مې و ښکو له مغلو خپل خمار
بیا له پسه جسونت سنګهه شجاعت خان وو
چې ایمل یې په ګنداب و یوست دمار
شپږم جنګ مکرم خان شمشیر خان دواړه
چې ایمل کړل په خاپښ کې تار په تار
چې زما په یاد دي لوی جنګونه دادي
د هلکو په هر لوري نشته شمار
همیشه فتحه نصرت دی لا تر اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له دې ده بیا تکیه پر کرد ګار
اورنګزیب راته یو کال اوشو چې پروت دی
په صورت حیران پریشان په زړه انګار
کال په کال امرایان دي چې پرېوزي
چې طوفان شولې لښکرې کوم یې شمار
خزانې د هندوستان دي راخورې شوې
سره مهران دي ننو ځي په کوهسار
بله هیڅ لیدلې نشي په دامنځکې
یا مغول له منځه ورک یا پښتون خوار
په داسې وخت چې وخت د نام او ننګ دی
دا بې ننګه پښتانه کا څه رفتار
پښتانه په تورو ښه دي تر مغلو
که په پوهه پښتانه وي څه هو ښیار
اولسونه چې سند یو بله یو کاه
پادشاهان ورته سجود کاندي اختیار
که نفاق، که اتفاق که جهل پوهه
د هر یو په خپل لاس ده هره چار
افریدي مهمند شینواري ګوره څه کا
د مغلو لښکر پروت پر ننګرهار
زه تنها په کې په غم د نام او ننګ یم
یوسفزي په فراغت په کښت و کار
اوس چې هسې بې ننګي بې ناموسي کا
عاقبت به ور ښکاره شي خپله چار
مرګ زما په پوهه ښه تر دې ژوندون دی
د عزت سره چې نوي زیست روزګار
همیشه به په جهان کې ژوندون نه وي
د خوشحال ختک به پاتې شي یادګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددريمـــــــــــــــې خـــــــــــــــور اول كـــــــــــــال د غفـــــــــــــــو 1086 هـــــــــــــه ما چې ووې په برمول كې دا اشعار

په پورته كرښو كې دمغلو او ايرانيانو دوحشيانه اشغال پر ضد د پښتنو د پنځه نيم سوه كلن جهاد او مقاومت دستردريا ب خخه موږ صرف ځو نمونې په ډير لنډ ډول دلوستونكو د معلوماتو دپاره وړاندې كړې .

ددې كتاب په پاتې برخه كې په هند كې د پښتنو امپراطوارانو ذكرهم په ډير مختصرډول درنو لوستونكو ته وړاندې كوو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم فصل

پښتانه پاچاهان په هندوستان کښې:

کله چې د چنګېزي فوځونو وحشت او دهشت د شرق ټول هېوادونه او ددوی تمدن وران او ويجاړ کړي ، دا مدنيت خوړونکي طوفانونه پر پښتنو او پښتونخوا هم راغلل .

د مغولي وحشي يرغلګرو سره پښتنو تر بل هر شرقي ملت زيات مقاومت وکړي ،او د مغلو د اشغال ګرو فوځونو پر ضد يې خپل ملي ازادي غوښتونکو مبارزو ته په سوونو کلونو دوام ورکړي .

کله چې په پښتونخوا کې د پښتنو منظم دولت د مغولي وحشي فوځونو د خوا ړنګ شو نو پښتنو خپل د قدرت مرکز و هند ته نقل کړي او په هند کې يې ستر سلطنتونه جوړکړل ،چيرى چې لودی پښتنو پخوالا په ملتان کښی د پښتنی سلطنت اسا س ايښی وو.

په هند کښی د پښتنو سلطنتونه هم لړاوږ يرد مغولو سره په جنګ او مبارزو مصروف وه .

موږ دلته په هند کې د پښتنو پاچاهانو سلسلي ته ډېر مختصر نظر اچوو .

1: د شيخ حميد لودي سلطنت په ملتان کښې:

د پښتنو يو مشهور ټبر لوديانو د شيخ حميد لودي په مشرى په ملتان کې حکومت جوړکړي .

تر شيخ حميد لودي وروسته د هغه زوی نصر د ملتان حاکم شو .

د نصر تر مرګ وروسته دده زوی ابو الفتح داود د ملتان واکمن شو .

په 396 هه کې سلطان محمود غزنوي پر ملتان حمله وکړل او د ابولفتح داود سره يې سوله وکړل .

په (402 هه) کې سلطان محمود غزنوي بيا پر ملتان حمله وکړل ، ملتان يې اشغال کړي او ابولفتح داود يې ګرفتار کړي او دغزني يوي بندي خاني ته يې واچوي تر څو په بنديخانه کې مړ شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

2: د بختيار غلجي سلطنت په بهار او شمالي بنګال کښې (۱۲۰۲-۱۲۲۴ع):

د شیخ حمید لودي د کورنۍ د ملتان تر سلطنت وروسته د هندوستان د بهار په ایالت کې د پښتنو د لومړني حکومت باني او موسس اختیارالدین نومیدي چې په بختیار مشهوروو .

دا ستر پښتون په غزني کې د محمد غوري په حکومت کې یو نظامي افسروو ، دا وظیفه یې ترک کړه او هند ته ولاړي او د بهار ایالت په

" اوده " سیمه کې یې یو کوچني جاګیر پلاس راوړي .

دي نومیالي پښتون ډېر ژر ډېر زیات پښتانه پر ځان راټول کړل او د هغوی څخه یې یو کوچني فوځ جوړ کړي .

بختیار غلجي د دې واړه پښتني فوځ په زور په ډېر متانت او میړانه د هند د بهار ایالت د قبضې کولو لپاره ملا وتړل او د هند د بهار ایالت یې ونیوي .

د بهار تر فتحې وروسته بخیار غلجي د اتلس توریالیو او جنګیالیو پښتنو په مرسته د شمالي بنګال پر پایتخت حمله وکړل او د شمالي بنګال پلازمینه یې په اتلس کسانو ونیول چې د نړۍ په جنګونو کې داسې بل مثال نشته چې د یو پردي هیواد څخه دي اتلس کسان راشي او د یو ستر هیواد پر پلازمینه دې نظامي حمله وکړي ، د هغه هیواد پاچا دې تیښتې ته مجبور کړي او پلازمینه دې په اتلس کسانو اشغال کړي .

بلې دا تاریخي جنګیالیان هغه اتلس پښتانه وه چې د ستر پښتون بختیار غلجي سره یې د شمالي بنګال پر پلازمینه نظامي حمله و کړل د هغه هیواد راجا (پاچا) یې و تیښتې ته مجبور کړي او د شمالي بنګال پلازمینه یې ونیول .

بختیار غلجي په (1202 ع) کې په شمالي بنګال او بهار کې د پښتنو د ازاد سلطنت خښته کیښودل .

د هند د بهار ایالت په خاوره کې د بختیار غلجي سلطنت د پښتنو لومړي مستقل سلطنت دي چې څلورویشت(24) کاله یې دوام وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

3: پر هندوستان کښې د جلال الدين غلجي سلطنت:

په (1290 ع) کې د جلال الدين غلجي په نوم يو نوميالي پښتون د هند د ترک نژاده پاچاهانو څخه د توري په زور د هند پاچاهي ونيول ، او جلال الدين په اوياکلنۍ کې د فيروز شاه په نوم د هند پاچا شو .

4: پرهندوستان د علاو الدين غلجي سلطنت:

د جلال الدين څخه وروسته د هغه وراره او زوم علاو الدين غلجي د هندوستان پاچا شو .

علاوالدين بيسواد سړي وو ، خود بيسوادۍ باوجود دومره مدبر اودکلکي ارادي خاوند پاچا وو چې ټول هندوستان يې تر خپل کنترول لاندي راواوستي .

دا خبره د ډېر اهميت وړ ده چې تر علاوالدين غلجي وړاندي او وروسته بل کوم سلطان د هند پر دومره وسيع مځکه حکومت ندي کړي .

علاوالدين غلجي ته د خپل سلطنت په اوج کې دوه عجيبه خيالونه پيدا شول .

1 : دعلاوالدين غلجي سره دا فکر پيدا شو چې د مقدوني سنکدر په شان د ټول جهان و نيولو ته اقدام وکړي .

2 : علاوالدين غلجي غوښتل چې يو نوي مذهب منځته راوړي او دده رعيت بايد ټول دده په مذهب شي .

دا ښکاره خبره ده چې دا دواړه نا معقول فکرونه و سلطان علاوالدين غلجي ته د هغه ددربار چاپلوسانو او غوړه مالانو ترويج کړي وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو علاوالدين غلجي د دې سره چې بېسواده او يو مقتدر او مطلق العنان سلطان وو بيا يې هم دا ښه صفت درلودي چې د پوهانو او عالمانو خبرو ته يې غوږ نيوي او د دې پوهانو او عالمانو خبرو او مشورو پاچا د چاپلوسانو او غوره مالانو دغلطو مشورو د شر څخه خلاصوي .

همدا سبب شو چې د هغه ديو مخلص او نيک دوست کوتوال علاوالملک په مشوره يې پورته ذکر شوي دواړه نامعقول خيالونه د سره وايستل .

سلطان علاوالدين غلجي

5: پر هندوستان د سلطان بهلول لودي سلطنت:

په (1451 ع) يا (855 هـ) کې د لومړيي خور په اوولسم تاريخ لوي او پياوړي پښتون "بهلول" د سلطان بهلول په نوم دډهلي پر تخت کېناستی ،خطبه يې په نوم وويل شوه او سکه يې په نوم جاري شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطان بهلول لودي د هند په تاريخ کې يو ستر او د وياړه ډک سلطان وو .

سلطان بهلول لودي ډېر پښتانه و هند ته ور وبلل هغوی ته يې ښه جايدادونه ورکړل او هغوی يې په هند کې د پښتنو د سلطنت استحکام ته وهڅول .

د سلطان بهلول لودي په سلطنت کې څو داسې پيښې شوي دي چې زه يې دلته ددې لپاره ذکرکوم چې پښتانه ددې واقعاتو څخه پند واخلي.

الف: د بې بې متو ابتکار :

د سلطان بهلول د پاچاهۍ په لومړيو وختونو کې هغه د خپل فوځ د زياتي برخي سره د ملتان او پنجاب د چارو د سمبالتيا په خاطر هلته تللي وو او په ډهلي کې يې ډېر لږ فوځ پرېښې وو .

په دې وخت کې د هند د پخواني شاهي کورنۍ د يو غړي محمود شاه په مشرۍ يو ستر فوځ چې تنها زر جنګي فيلان په کې وه د ډهلي ښار محاصره کړي .

په ډهلي کې د پښتنو ډېر لږ فوځ موجود وو خو په دې وخت کې يوې پښتنې مېرمنې د " بې بې متو " په نامه د ډهلي د ښار د پښتنو مدافعينو د مورال د لوړولو په خاطر يو ابتکار وکړي .

بې بې متو د پښتنو فوځيانو سره خبري وکړي ،هغو فوځيانو ته يې ښه مورال ورکړي ، پښتنو ښځو ته يې د نارينه جامې ورواغوستلې ، وسلې يې ورکړي او د ډهلي د کلا ددېوالونو پر سر يې د عسکرو په څير ودرولي تر څو د ښمن ته دا معلومه کړي چې د ډهلي په قلع کې ددفاع لپاره پوره فوځيان وجود لري .

ب: د دريا خان لودي مېړانه:

دريا خان لودي د سلطان بهلول لودي څخه پر څه خبره ناراض شوي وو او د ډهلي په محاصره کې يې د دښمن د فوځونو رهبري کول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دډهلي په قلع کې د محصورو پښتنو د ټول مقاومت او جرئت سره سره هم د دښمن شمېر ډېر زيات وو او د قلع مدافعين مجبور شول چې د ډهلي قلع و مهاجمينو ته تسليم کړي .

په دې وخت کې يوه سيد د ډهلي د قلع کيلي د محمودشاه د فوځ قوماندان درياخان لودي ته وروړي .

دي هوښيار او مخورسيد دمخه تردي چې د ښار کيلي و درياخان لودي ته تسليم کړي د درياخان څخه پوښتنه وکړل چې:

سيد : محمود شاه ستا څه کېږي ؟

درياخان: زما هيڅ نه کېږي ، زه د هغه نوکر يم او د نوکرۍ حق اداکوم . . .

سيد : بهلول ستا څه کېږي ؟

درياخان : بهلول مي عزيز دي ، هغه هم يو پښتون دي او زه هم يو پښتون يم .

ددې خبري تر اوريدو وروسته سيد د ډهلي د قلع کيلي و دريا خان ته کېښودي او ورته و يې ويل:

بس اوس د ډهلي په قلع کې د محاصره پښتنو ميندو او خوندو پرده ، ننګ ،ناموس او شرم ستا پرغاړه دي . . .

د سيد د دې خبري په ځواب کې درياخان لودي وويل چې زما په سترګو کې هم دغه د پښتنو د شرم ، ننګ او ناموس خبره ګرځي که نوي د قلع فتحه کول خو څه مشکل کار ندي .

درياخان سيد ته وويل چې بهلول هم وځنډۍ خير ته بيرته دښار ددروازو کيلي درسره يوسه ګورو به چې دپښتنو د ننګ او ناموس د ساتلو د پاره زه څه کولا يشم .

په دې وخت کې دريا خان محمود شا شرقي ته وويل چې بهلول د يو لوي فوځ سره دډهلي پر لور رارون دي ښه به داوي چې اول د بهلول چاره وکړو وروسته بيا دډهلي د قلع نيول ډېر اسان کاردي ، محمود شاه شرقي هم د درياخان لودي خبره ومنل او د دېرش زره فوځ او ځلويښت جنګي فيلانو سره د سلطان بهلول مخې ته چې څوارلس زره تنه پښتني فوځ يې لرلي وروو تې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د "نريلي " پر مقام دواړه فوځونه سره مخامخ شول ، په دې وخت کې د قطب خان په نوم يو پښتون يو جنګي فيل په زهري غشي وويشتي او د پښو يې واچوي ، او په عين وخت کې يې پر درياخان لودي ناري کړل چې :

"ستا خويندي او مندي دډهلي په قلع کې د دښمن د لاسه محاصره دي او ته د پرديو په نفع د خپلو پښتنو ورونو پر خلاف توري وهي . . . "

دريا خان د قطب خان په ځواب کې وويل :

که تاسو په ماپسي تعقيب نه کوي نوزه به بې جنګه د ميدانه ولاړشم .

قطب خان هم مثبت ځواب ورکړي او دريا خان د خپل ملګرو سره د جنګ د ميدانه ووتی .

کله چې درياخان د جنګ د ميدانه ووتی د محمود شاه شرقي فوځ هم ماته وخوړل او سلطان بهلول لودي بريالي وډهلي ته وردنوتی .

د پورته خبري څخه دا معلومه شول چې کله هم پښتنو د پښتو او پښتونولي د قانون پيروي کړيده او يو د بل ملاتړ شوي دي نو پښتنو په هر ميدان کې بری مونډلي دي چې ژوندي مثال يې د سلطان بهلول لودي او درياخان لودي ترمنځ يوالي دي چې د جنګ په ميدان کې يې پښتانه بريالي کړل .

سلطان بهلول لودي (38)اته ديرش کاله د هندوستان پاچاوو او په (1489 ع) يا (894 هه) کې د اتيا کالو په عمر وفات شو .

سلطان بهلول لودي يو ستر پښتون ،عادل ، سخي ،غريب دوست ،متوازيع ، مهربان ،پښتون دوست ، حتي دښمنانو ته به يې هم زيات صبر او تحمل کاوه .

سلطان بهلول لودي د پښتنو په وړاندي پر تخت نه کېناستی ، تر هيڅ پښتون يې ځان لوړ نه بللي او د پښتنو سره به پر فرش ناست وو ، د پښتنو سره به يې د پښتو او پښتونولي د عزيزګلوي او قامولی د اصل پر اساس سلوک کوي .

که به يو پښتون مشر د هغه څخه خفه شو نو سلطان بهلول به د هغه کورته ورغلي او د هغه سره به يې د پښتني وروری او عزيزولي پر اساس خبري وکړي هغه ته به يې وويل که ته ما د دې کار يعني سلطنت لايق نه بولي مهرباني وکړه ماته بل کار را وسپاره او ته راشه زما پر ځای پاچا شه . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلطان بهلول لودي د پښتو او پښتونولي د قانون څخه په پيروي پر دي قادرشو چې ټول پښتانه خپل ملګري او دوستان کړي .

تر ده وروسته دده زوی نظام خان د سلطان سکندر په نوم (28) کاله د هندوستان پاچاوو او تر سکندر وروسته يې زوی سلطان ابراهيم د هندوستان پاچا شو .

کله چې سلطان ابراهيم د هندوستان د سلطنت پر تخت کېناستی نو د خپل بې ظرفيتی او د غوړه مالو او چيلوسو ملګرو د مشورود سببه يې د پښتو او پښتونولي سپيڅلي لاره کومه چې دده نيکه سلطان بهلول لودي اختيار کړي وه بيخي پرېښودل .

ظلم او تکبر يې اختيارکړي ، تر خپل پښتنو ورونو يې ځان لوړ بللي او د هغو بې عزتي او ازارول يې شروع کړل .

پښتانه مشران چې د هند د لودي سلطنت د پايښت او استحکام مظبوتي ستني وي د سلطان څخه خوابدي شول او د دې سببه په هند کې د سلطان بهلول لودي د خوا قايم شوي مظبوط پښتني سلطنت د قدرت ستني کمزوري او په لړزه شوي .

سلطان ابراهيم لودي به ويل :

(پاچاهان ورونه ، عزيزان ،خپلوان او قومنه لري، د پاچا خپل او پردي ټول د پاچا نوکران دي ، د دې ټولو ذکر شوو افرادو سره دي داسې برخورد وشي لکه د يو نوکر سره چې کېږي .

سلطان ابراهيم امروکړي چې ټول اميران بايد د سلطان د تخت په وړاندي لاس پر نامه ولاړوي . . .)

د سلطان ابراهيم دي مغرورانه عمل ټول با وقاره پښتانه اميران ناراضه کړل او هر پښتون امير په دې فکر کې شو چې خپل حيثيت ،ابرو او ګټې څنګه وساتي .

د پاچا او د هغه د اميرانو ترمنځ داعتماد ،باور او وفادارۍ فضا د منځه ولاړل او يو د بل پر ضد يې د سازشونو او توطيو سلسله شروع کړل .

پاچا لوي پښتانه اميران ډ هلي ته رابلل د هغوی ملکيتونه يې ضبطول او هغوی يې په ډېره بې دردۍ او عذاب په زندان کې وژل . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان ابراهيم لودي د غيري پښتني اعمالو د سببه په هند کې د پښتنو (75) کلن سلطنت د بابر مغل پلاس ختم شو .

موږ دلته د سلطان ابراهيم لودي د غلطو اعمالو او د هغو په مقابل کې د پښتنو مشرانو د ردعملونو د جملي څخه صرف يوه واقعه د دې لپاره ذکر کوو چې پښتانه پاچاهان ،اميران او مشران د هغې څخه پند واخلي .

ج: د دولت خان لودي او سلطان ابراهيم لودي شخړه :

دولت خان لودي د هغه مشهور درياخان لودي زوی وو چې د سلطان بهلول لودي په دوره کې يې دډهلي د قلع د محاصري او د " نريلي " په جګړه کې ذکر وشو .

دولت خان لودي په دې وخت کې د پنجاب د صوبې والي او د لودي قوم يو مشهور مشر وو .

سلطان ابراهيم لودي دولت خان لودي ډهلي ته ور وغوښتلی ، په دې وخت کې ټولو پښتنو مشرانو ته دا معلومه وه چې د سلطان د خوا وډهلي ته ورغوښتل څه معني لري ، نو د همدې ډاره دولت خان لودي و ډهلي ته نه ولاړي او پر خپل ځای يې خپل زوی دلاورخان لودی د سلطان ابراهيم لودي دربار ته وروليږي .

کله چې ابراهيم لودي وليدل چې دولت خان لودي په خپله ډهلي ته را نغلي او پر ځای يې خپل زوی د پاچا دربار ته راليږلي دي ، نو پاچا امر وکړي چې دلاورخان ته د ډهلي زندان ورښکاره کړي چې هلته د پښتنو بندي مشرانو حالت وګوري ،ترڅو د دې لاري دلاورخان وبيريږي او هم خپل پلار وبيروي .

دلاورخان د ډهلي په زندان کې وليدل چې پښتانه مشران په ديوالونو پورې ځړېدل ، پر بدن يې غوښې نوي او تنها هډوکي پاتې وه ...

کله چې دلاورخان د پښتنو مشرانو دا حالت وليد نو دا ورته معلومه شوه چې دده د پلاراوکورنۍ دغړو سرنوشت به هم په دې ډول وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو ورځې وروسته دلاورخان د ډهلي ځخه وتښتيد او پلار ته يې د ډهلي په زندان کې د خپل د سترګو ليدلی حال ووايه .

دولت خان دډهلي په زندان کې د پښتنو مشرانو حالت ډېر وبيروي او د خپل وهم ځخه مجبورشو چې د سلطان په مقابل کې بغاوت وکړي .

دولت خان د دې بغاوت لپاره د سلطان ابراهيم تره علاوالدين عالم شا را وړاندی کړ او دې دواړو د سلطان ابراهيم لودي له ډاره په کابل کې د پښتنو د قاتل مغول بابر ځخه مرسته وغوښتله او هغه يې په هند کې د پښتنو ددولت پر ضد و حملي ته دعوت کړي .

قاتل بابر چې لس ګونه کلونه په دې طمع ناست وو چې ځنګه پرهند حمله وکړي او هغه د خپل سلطنت برخه کړي ددولت خان او علاوالدين دعوت د ځان لپاره يو طلايي چانس وبللي او پر هند يې حمله وکړل .

بابر اول دولت خان بې عزته کړي ، علاوالدين يې ګيروګان د ځان سره وساتی او سلطان ابراهيم يې د(1526 ع) د اپريل پر شلم تاريخ د پاني پت په ميدان کې په جنګ کې شهيد کړي .

سلطان ابراهيم لودي چې کله د خپل پلار سلطان سکندر لودي تر مرګ وروسته د هند د سلطنت پر تخت کېناستی ،په داسې کارونو يې شروع وکړل چې د پښتو او پښتونولي سره مطلق مخالف وه .

د سلطان ابراهيم لودي د پښتو او پښتونولي خلاف اعمال نه تنها د بابر مغل د لاسه دده په شهادت تمام شول ، بلکې په هند کې يې دزرګونو پښتنو په وينو جوړشوي د پښتنو دلودي کورنی (75) کلن سلطنت هم پاي ته ورسوي ،او هند د بابر مغول پلاس ورغلي .

دا خبره د ذکر وړ ده چې په دې جنګ کې دبابر مغل د فوځ اکثره برخه د پښتونخوا د پښتنو ځخه جوړه وه چې دا خبره د خوشال بابا د شعر د دې لاندي بيت ځخه د ورايه ښکاري .

بيا د پاس دډهلي پاچا بابر شه* چې يې کارد پښتانه په برکت وو .

دا چې ولې پښتانه د خپل ازلي دښمن بابر مغل سره د پښتون سلطان ابراهيم لودي په مقابل کې ودريدل ، هغه يې شهيد او د هند سلطنت يې د پښتنو دلاسه وايستي او د پښتنو د سر ، ناموس

(c) ketabton.com: The Digital Library

،عزت او مال ازلي دښمن بابر مغول ته يې تسليم کړي ، په دې باره کې د دې کتاب په تيرو فصلونو کې بحث شوي دي .

دلودی خاندان دپاچاهانو مخصوصاً دسلطان ابراهيم لودي دغلطيو د جملې څخه يوه ستره غلطي داوه چې ده او دده کورنۍ په هندوستان کې په عيش او ارام پاچاهي کول او د پښتونخوا د پښتنو د مظلوميت په باره کې يې هيڅ اقدام نکوي ، د کومو د سرونو څخه چې بابر مغول د خپل خوشالۍ لپاره منارونه جوړول .

ښه به داوي چې د هند پښتنو پاچاهانو د هند د پراخه ثروتونو او امکاناتو په واسطه د پښتونخوا د غريبو پښتنو دسر ، ناموس ،عزت اومال څخه د مغولواونوروير غلګرو په مقابل کې دفاع کړي واي .

ښه به داوي چې په هند کې پښتنو پاچاهانو د هند دپراخه امکاناتو په واسطه په پښتونخوا کې پښتانه دومره قوي کړي واي چې د هند دغرب يعني پښتونخوا د لاري چاپر هند دحملي کولو خيال هم نواي کړي ، او که دننه په هند کې د منطقوي قوتونو د خوا په هند کې د پښتنو سلطنت ته خطر پيښيداي نو د پښتونخوا د پښتنو په نظامي مرسته يې هغه هم دمنځه وړلای شواي .

په هند کې د اکثره پښتنو پاچاهانو د ابراهيم او سکندر لودي په شمول ستري غلطۍ داوي کله چې دوی د پښتنو د توري په زور د هندوستان سلطنت ونيوي نو ډېره توجه به يې په هند کې د خپل سلطنت و استحکام ته وکړل او خپل پلرنۍ هېواد پښتونخوا او پښتانه به يې هيرکړل چې ژوندي مثال يې د لودي کورنۍ پاچاهان دي که دوی په هند کې د پښتني سلطنت د استحکام سره سره يوه اندازه توجه پښتونخوا ته کړی وای نو بابر مغل به يې د امو دسيند څخه پورې ايستلی وای او يا به يې وژلی وای ، خو دوی داسې ونه کړل پښتونخوا او پښتنو د بابر مغل تر ظلم لاندې شپې او ورځې تېرولې دوی په هند کې په عيش او نوش پاچاهي کوله .

6:پر هندوستان د شير شاه سوری سلطنت

(1539-1555 ع)

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هند کې د مسلمانانو د حکومت بنیاد ایښودونکی سلطان معزالدین محمد غوري سوري دی او د پښتنو له لاسه تللی د هند سلطنت بیا هم د سوري قبیلي یوبل پیاوړي مشر شېرشاه سوري لاسته راوړی .

کله چې سلطان ابراهیم لودي په هند کې د لس ګونو زرو پښتنو د وینو په قیمت جوړ شوی سلطنت سره په بې پروایي او خود خواهۍ برخورد شروع کړي ، نتیجه یې دا شول چې په هند کې د لودي پښتنو(75) کلن سلطنت د بابر مغل د پښتني لښکرو پلاس د منځه ولاړ شي .

که څه هم پښتنو په هند کې سلطنت د لاسه ورکړي خو د ځینو با غیرته پښتنو په زړه کې لا د مغلو څخه د انتقام او په هند کې د پښتنو د سلطنت د بیا برحاله کولو جذبه موجوده وه .

دا توریالي او مدبر پښتون فرید خان د حسن خانو سوري زوی وو چې د مغلو څخه یې دیارلس کاله ورسته بیاد هندوستان سلطنت ونیوي او په (1539 ع) کې دډهلي پرتخت د شیر شاه سوري په نوم کېناستی .

دمخه تردي چې د شیرشاه سوري د سلطنت په باره کې ګرانو لوستونکو ته لنډ معلومات ورکړو ښه به داوي چې د دې توریالي او ننګیالي پښتون په باره کې څه لنډ معلومات وړاندې کړو .

د شېرشاه اصلي نوم فرید خان دی ، د پلارنوم یې حسن خان او د نیکه نوم یې ابراهیم خان دی .

فرید خان د هند په بهار ایالت کې د هغه ایالت د حاکم سلطان محمد شاه خان ملازم وو چې یو وخت یې د ښکار په جریان کې زمري په توره ووواژه ،دهمدې قهرمانۍ په سبب محمد شاه خان فرید خان ته د شیرخان لقب ورکړي او د خپل زوی جلال خان مرستیال یې مقرر کړي .

د ځینو کورنیو نا مناسبو حالاتو په سبب شیرخان د چندیري په جګړه کې د "میرزا جنید برلاس" سره ملګري شو او تر جنګ وروسته شیرخان د میرزا جنید د خوا وبابر مغول ته چې تازه یې هندوستان د سلطان ابراهیم لودي څخه نیولي وو ور معرفي شو او په یوه میلمستیا کې یې برخه ورسره واخستل .

د ډوډۍ خوړلو په جریان کې د شیر خان مخ ته په یو قاب کې ماهي پروت وو خو د ماهي د پري کولو لپاره پر دسترخوان چاړه موجوده نه وه ، په دې وخت کې شیرخان د خپل جیب څخه چاړه راواېستل ماهي یې په ټوټه کړي او ښه په مزه یې وخوړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شيرخان دي عمل ته بابر متوجه وو ، بابر د شير خان دي كار ته حيران شو او دا يې يقين شو چې داسې دلاور پښتون حتما مغلو ته خطر پيښولای شي او سمدستي يې په تركي ژبه خپل وزير خليفه ته وويل چې دا سړي نظر بند كړي ، كه څه هم د ميزا جيند د خوا بابر ته د شيرخان ډېره صفايي وشول خو شير خان د خبرو په نزاكت پوه شو او كله چې د بابر نظر بل لور ته واوښتی نو شير خان سمدستي محفل ترک او بيرته بهار ته ولاړي او محمد شاه خان بيرته پر خپل پخواني دنده تعين كړي .

شيرخان د مغلو سره زيات جنګونه وكړل ترڅو د هغو څخه د هند سلطنت بيرته پښتنو ته راستون كړي .

د شير خان او مغلو تر ټولو مهمه جګړه د " قنوج " فيصله كونكي جګړه وه .

د قنوج په جګړه كې د شېر خان پنځوس زره پښتني فوځ د همايون مغل سل زره مغولي فوځ ته داسې ماتې وركړه چې همايون مغل خپل هر څه پريښودل او پر يو شاه توري آس سپور شو او د جنګ د ميدان څخه وتښتيدي او د مغلو شاهي حرم او خزاني ټولي د شير خان پلاس ورغلي .

په دې ډول شير خان مغل د هندوستان څخه وشړل او د پښتنو د لاسه وتلي د هند سلطنت يې بيا پښتنو ته راستون كړي او شير خان په (1539 ع) كې د شيرشاه سوري په نوم د هندوستان پاچا شو .

شېرشاه د هندوستان د تاريخ يو ستر پاچاوو كه څه هم هغه پنځه كاله د هندوستان پاچاوو او په (1545 ع يا 952 هه) كې د لومړي خور پر دوولسمه د اورلګيدني په يوه حادثه كې وفات شو خو د هغه پوهه ، تدبير ، حوصله ، شجاعت ، پښتونولي اونورې ښې كارنامې د هند او پښتنو په تاريخ كې د ابد لپاره ژوندی پاتې دی .

د شېرشاه تر وفات وروسته د هغه په كورنۍ او يا په نورو پښتنو سردارانو كې د شېرشاه سوري او د سلطان بهلول لودي په شان هوښيار ، مدبر ، شجاع او پر پښتو او پښتونولي ولاړ مشران پيدا نه شول چې د هند ټول پښتانه يې پر يوه مركز سره راټول كړي واي او په هند كې يې د پښتنو واكمني ساتلې واى .

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیر شاه سوری شهنشاه افغان (۹۴۶ھ۔ق)

Cher Chah Souri Empereur Afghan (1539)

د شېر شاه تر وفات وروسته يو ځل بيا پښتانه په خپل منځ کې سره بې اتفاقه شول او نتيجه دا شول چې د سفاک بابر زوی د شېرشاه څخه تښتيدلی همايون دايران د پښتون دښمنه شيعيه دولت په مرسته د هندوستان سلطنت د پښتنو څخه د ابد لپاره ونيوي .

د بابراولاد د خپل مغولي عادت مطابق نه تنها په هند کې داوسيدونکو پښتنو سر ، ناموس ،عزت او مال لوټ کړي ،بلکې د پښتونخوا د پښتنو د سر ، ناموس ، عزت او مال لوټلو ته يې هم د پخوا په شان دوام ورکړي .

د پښتونخوا سره د هند د پښتنو پاچاهانو رابطه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هند کې د پښتنو په لاس د تاريخ په بېلو بېلو وختونو کې د سلطنتونو ايجاد د پښتنو په تاريخي افتخاراتو کې حسابېږي او ټول پښتانه يې د خپل ستر ملت د تاريخي برياليتوبونو څخه شمېري .

په هند کې د پښتنو د سترو سلطنتونو ايجاد په داسې وخت کې شوي دي چې پښتانه او پښتونخوا د مغلو تر تاړاکونو او چپاول لاندې وه .

د بده مرغه کوم پښتون چې به د هند سلطان شو نو هغه به دې ته ترجع ورکول چې ځان د هند پاچا وبولي او هند د مغلو د حملو څخه وساتي .

د هندوستان هيڅ پښتون سلطان د هند د پراخه او ماړه سلطنت بې حسابه زرايع د خپل پلرني هېواد ګراني پښتونخوا او په پښتونخوا کې د مغلو تر لاس لاندې مظلومو پښتنو د نجات لپاره استعمال نکړل .

مغلو په پښتونخوا کې چور ، چپاول او فتنه خپره کړې وه خو د هند د پښتنو پاچاهانو فوځونه کله هم د اباسين څخه د پښتنو د ملاتړ او د مغلو په تعقيب کې را پورې نه وتل .

لنډه دا چې د هند د پښتنو پاچاهانو او د پښتونخوا د پښتنو رابطې صرف د هند د سلطانو دربار ته د پښتونخوا د پښتنو د ځينو جرګو ورتلل وه او د هند د پښتنو پاچاهانو د خوا ودوی ته د مېلمستيا او څه تحفو ورکولو باندې منحصرې وې .

د پښتونخوا سره د هند د پښتنو پاچاهانو قطع رابطه د شيرشاه سوري د دې بيان څخه معلومېږي .

په کومو ورځو کې چې بابر پر چنديري حمله کړې وه ، شيرشاه هم د ځينو پښتنو سره د بابر په فوځ کې شامل شوي وو .

عباس خان سرواني د شېرشاهي تاريخ مصنف د خپل تره شيخ محمد (چې د شيرشاه سره د چنديري په لښکر کې شامل وو) د خولې نقل قول کوي او داسې وايي:

" زه يوه ورځ د ابراهيم سرواني په ملګرتيا کې د شير خان خيمې ته ولاړم ، په خبرو خبرو کې ابراهيم دا وويل چې اوس د پښتنو لپاره د مغلو نه د هندوستان سلطنت بيا را ګرځول ډېر ګران کار دي .

ددې په ځواب کې شير خان وويل چې اې شيخ محمده ته زما او دده په منځ کې پر دې خبره ګوا اوسه که چېرې بخت زما ياري او پښتنو زما سره مرسته وکړه نو زه به يو ځل بيا مغل داټک نه پورې باسم "

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیر شاه د دې خبرې نه دا معلومېږي چې هغه د مغلو سره د هندوستان پر سلطنت مخالفت درلودي ، هغه مغل د هندوستان څخه بیا وپښتونخواته شړل غوښتل . . .

که شیر شاه داویلي واي چې هغه به مغل د امو سین څخه مرکزي آسیا ته وشړي نو به مونږ داویلي واي چې د شیرشاه سره د پښتنو او پښتونخواغم هم وو ،هغه ځان پښتون او پښتونخوا یې خپل هېواد بللي .

په ډېر افسوس سره باید ووایو چې د شیرشاه په شان هوښیار اومدبر پښتون پاچا هم د پښتونخوا پرځای هندوستان خپل هېواد بللي او د هغه د سلطنت دعوا ګیر وو .

دا چې شیرشاه د خوش اب پر مقام د پښتنو مشرانو د جرګو سره کتلي وه ، د هغو سره یې په پښتو ژبه خبرې کړې وې او یا یې په ارمانونو کې داوه چې پښتانه د پښتونخوا د غرونو څخه راکوز کړې او د پنجاب په میدانونو کې یې اباد کړي تر څو هندوستان د مغلو د حملو څخه وساتي . . . ،

دلته هم شیرشاه د پښتنو د توري څخه د هندوستان د سلطنت د حفاظت لپاره کار اخلي .

کله چې پر سلطان بهلول لودي د محمود شاه شرقي د خوا فشار راغی ، د ډهلي قلع یې ځنې محاصره کړه په دې وخت کې د هغه د پښتونخوا پښتانه را په یاد شول او د هغو څخه یې مرسته وغوښتل او د پښتونخوا پښتنو هم د بهلول لودي غوښتني ته د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس مثبت ځواب ورکړ او دولس زره پښتانه د هغه په فوځ کې شامل شول او د دې فوځ په مرسته سلطان بهلول لودي محمود شاه شرقي ته ماتې ورکړه اوهندوستان سلطنت یې خپل کړ .

خو له بده مرغه په هند کې د لودي کورنۍ په (75) کلنه دوره کې یو ځل هم د لودي سلطنت فوځونه و پښتونخواته په دې نیت تر اټک راپورې نه وتل چې پښتونخوا او پښتانه د مغلو د ظلمونو او تاړاکونو څخه خلاص کړي .

کله چې بابر د سلطان ابراهیم پر فوځونو حمله کول نو په هغه وخت کې د پښتونخوا د پښتنو شمېر د سلطان ابراهیم تر فوځ د بابر مغل په فوځ کې زیات وه ، همدا علت وو چې د سلطان ابراهیم لودي فوځونو د بابر مغل د فوځ څخه ماتي وخوړل او د هندوستان پښتني سلطنت د مغلو لاسته ورغلي .

د پښتونخوا او په پښتونخوا کې د میشه پښتنو په باره کې د هند د پښتنو پاچاهانو غلطي پالیسۍ د دې سبب شوي چې د پښتونخوا پښتنو د هند پښتني سلطنتونه خپل سلطنتونه نه بلل ،ځکه چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونخوا پښتنو ته يې هيڅ فايده نه رسيدل او دي پاچاهانو هم د پښتونخوا د پښتنو په درد او غم کې ځانونه شريک نه بلل ، او د پښتونخوا د پښتنو په باره کې ئی خپل پښتني مسئوليت ادا نکړي .

د هند پښتني پاچان په هند کې په عيش او نوش بوخت وه خو په پښتونخوا کې د بابر مغول او دده په شان نورو مغلو د پښتنو د سرونو څخه منارونه جوړول .

په هند کې د پښتنو پاچاهانو د عيش او عشرت صرف څو نمونې په لاندې ډول ذکر کوم:

1: د علاوالدين غلجي د حکومت ستره غلطي دا وه چې هغه پر لوړو دولتي چوکيو کم اصل ، غوړه مال او چاپلوس نفر مقرر کړل .

علاوالدين غلجي د خپل دولت ټول واک د ګجرات په جنګ کې په زور مسلمان شوي "ملک کافور" خواجه سراي ته وسپاري .

دا نوي مسلمان شوي ښکلي هلک "ملک کافور" د سلطان علاوالدين غلجي پر روح او فکر داسې مسلط وو چې څه ملک کافور غوښتل علاوالدين هغه منل او عملي کول .

دلته په پښتونخوا کې پښتانه د مغلو تر بې پايه ظلم او جبر لاندي وه ، خو په هندوستان کې پښتون سلطان علاوالدين غلجي د پښتو او پښتونولي لاره يعني پښتني تقوا او فرهيزګاري پريښې وه ، پر پښتنو يې اعتبار کم شويوو ، او د هند د پښتني دولت ټولي چاري يې د خپل عيش او عشرت د ملګري ملک کافور خواجه سرا پلاس کې ورکړې وي ،او خپله د عيش او عشرت په بې پايه درياب کې لاهو وو .

2: د سلطان علاوالدين غلجي تر مرګ وروسته د هغه زوی مبارک شا د قطب الدين مبارک شاه په نوم د هندوستان پاچا شو .

مبارک شاه هم د پښتونخوا د پښتنو د مظلوميت او پر هغوی د مغلو د ناکردو او ظلمونو په باره کې د فکر کولو وخت نه درلود ، ځکه چې د هندوستان دا پښتون پاچا هم د خپل پلار په مرض يعنې په عيش او عشرت مبتلا شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبارک شاه به کله کله د شرابو په نشه کې په داسې حال کې چې د ښځو کالي به يې اغوستي وه و دربار ته راووتې .

دده په دربار کې د پښتنو مشرانو په نسبت د يوې فاحشې قدر زيات وو ،شاهي دربار به د بازار دفاحشو ډک وو .

مبارک شاه د خپل پلار په شان خپل زړه د ګجرات پر يو ښکلي هندو هلک بايللي وو ، دا هندو بچه د ګجرات د "پروار" د قام يو ښکلي هلک وو ، تر مسلمان کېدو وروسته د هغه نوم " حسن پروار " شو .

مبارک شاه حسن پروار ته د "خسروخان" لقب ورکړ او د خپل دولت ، دربار او زړه ټول واک يې هم دې نوي مسلمان شوي هندو بچه حسن پروار ته تسليم کړ .

حسن پروار د خپل صلاحيت څخه په استفاده د خپل قوم زيات شمېر خلک د دولت پر مهمو چوکيو مقرر کړل او د دولت ټول واک يې په خپل لاس کې واخيست .

پښتنو اميرانو مبارک شاه ته د خسرو خان د بدو ارادو څخه خبر ورکړي ، خود خسرو خان سره د مبارک شاه عشقي ميني ، محبت ،شهوت پرستۍ او د خسرو خان ناز ،نزاکت او ښکلا د مبارک شاه سترګي ړندي ،ژبه ګونګه او غوږونه ور کاڼه کړي وه ، او د خسرو خان په باره کې يې د هيچا شکايت نه منلي .

بالاخره په(320 ع) کې د مبارک شاه هلک حسن پروار(خسروخان) په يو نظامي پاڅون سره د دولت ټول واک پلاس کې واخستي ،مبارک شاه يې مړکړي او د سلطان علاوالدين د کورنۍ نور ټول غړي يې هم مړه کړل .

حسن پروارد پښتنو د شاهي کورنۍ ښځې پرخپل تربورانو او قوم ووېشلې ، حسن پروار د مبارک شاه مليکه خپل ځانته ماندينه کړه .

د لوی هند د يو داسې نا اهله پښتون سلطان لکه مبارک شاه څخه به د پښتونخوا د پښتنو څه د خير او ملاتړ اميد وای ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

3: د محمود غلجي تر مرګ وروسته د هغه زوی د سلطان غیاث الدین په نوم د مالوي پاچا شو .

غیاث الدین د خپل سلطنت چاري خپل زوی ناصرالدین ته وسپارلي او خپله په عیش او عشرت کې مصروف شو .

داسې ویل کېږي چې د سلطان غیاث الدین په حرم کې پنځلس زره ښکلي مینځې موجودي وي ، او د دې سلطان کار صرف د دې مینځو سره وو .

4: کله چې د مالوي پاچا اسمعل خان مشهور په شجاعت خان کرلاڼي وفات شو نو د هغه پر ځای د هغه زوی باز بهادرخان د مالوي پاچا شو .

ویل کېږي چې باز بهادر په موسیقي کې د عادل شاه سوري شاګرد اود موسیقي یو بې مثاله ماهر وو ، په رقص او سرود کې یې مثال نه درلودي .

د هندي ژبې د عاشقانه غزلو نامي مصنف وو .

د باز بهادر په دربار کې نهه سوه ښکلي سندرغاړي او نڅاکونکي موجودي وي .

د باز بهادر په دربارکې دده یوه مشهوره معشوقه د "روپ متي" په نوم موجوده وه ، دا روپ متي دخپل ښکلا ،حسن ، رقص ، سرود ، او شاعرۍ په میدان کې د هندوستان په سطحه لوړ شهرت درلودې .

باز بهادر خپل ژوند صرف د یې مخو سره په رقص ، شعر ، موسیقي او عیاشي کې تیروي .

په هند کې د پښتني سلطنتونو د زوال د زیاتو علتونو د جملې څخه یو علت هم ددوی د اصلي وطن یعنې پښتونخوا سره ددوی د رابطي قطع کول وه .

پښتنو پاچاهانو غوښتل چې د هند پر سترهېواد پاچاهي وکړي ، خودوی په هغه پراخ هېواد کې هیڅ قومي ریښه نه درلودل ، او د خپل اصلي هېواد یعنې پښتونخوا سره یې هم رابطه قطع کړې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم فصل

معاصر افغانستان په څو لنډو جملو کې

1: هوتکيان (1120 – 1150 هه):

ددې کتاب په تېرو فصلونو کې موږ يادونه وکړه ، چې په (616 هه) د چنګېز وحشي فوځونو پر پښتونخوا او پښتنو خپل وحشي يرغلونه پيل کړل .

مغلو د نورو آسيا يې هېوادونو په شان د پښتنو هېواد ګرانه پښتونخوا هم د خاورو سره برابره کړل .

مغلو د پښتونخوا اباد ښارونه په کنډوالو بدل کړل ،ښکلي کلي او باغونه يې په وچو ډاګو بدل کړل .

د پښتونخوا بچيانو د مغلو پر ضد تقريبا پنځه نيم سوه کاله خپل ازادي غوښتونکي ملي مبارزه جاري وساتلي .

که څه هم په سونو ځله مغولو د پښتنو ازادي غوښتونکو جنګيالو د ازادۍ له شوره د ډکو سرونو څخه منارونه جوړ کړل خو ويې نشوه کړای چې د پښتنو د ازادۍ غوښتونکي اور لمبې خاموشه کړي .

د مغلو په مقابل کې د پښتنو د سل ګونو کلونو مقاومت به کله کله موقتي ګټې پښتنو ته راوړي ،خو د مغلو د سفاکو دولتونو او د ايران د شيعه ګي دولت ترمنځ د پښتنو پر خلاف سازشونو او نظامي فشارونو به د پښتنو لاسته راوړني بيا د هغو د لاسه وايستلې .

د مغلو پر ضد د هوتک بابا او دده د کورنۍ ، د يوسفزو ، د روښانيانو د تحريک ، د توخيانو ، ابداليانو ، د خوشال خان ، ايمل خان ، درياخان او په سل ګونو نورو ګم نامو پښتنو غازيانو او ګم نا مه مظلومو شهيدانو د پاکو وينو سرې غوټۍ په قندهار کې د ايران د شيطاني قوت پر ضد د قندهاري پښتنو په پاڅون سره د سروګلابو د ګلونو په شان وغوړيدې او د پښتونخوا پاکه خاوره يې ښکلې او د پښتونخوا فضا يې معطره کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایران د شیطاني امپراطورۍ پر خلاف د قندهار د هوتکیانو د مبارزي بریالیتوب د پورته ذکر شوو ملي مبارزینو د اوږدو مبارزو او بې مثاله ځاني او مالي قربانیو نتیجه وه .

د ایران د شیطاني امپراطورۍ پر ضد د قندهاري پښتنو د ازادۍ غوښتونکو مبارزو مشري ستر پښتون میرویس خان هوتک کول .

میرویس خان هوتک په قندهار کې د ایران د شیطاني دولت پر ضد د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتنو رهبري دومره په پوهي ، عقل ، مهارت ، تعقل او تدبیر وکړل چې پښتانه یې د ایران د ظالم او شیطاني قدرت د اشغال څخه ازاد او خپلواک کړل .

پښتنو میرویس خان هوتک ته د هغه سترو او نه هیریدونکو خدمتونو په بدل کې چې هغه پښتون ملت ته وکړل هغه ته د ستر پښتون ملت د " نیکه " دافتخاره ډک لقب ورکړي .

پښتنو د میرویس خان د کورنۍ په مشرتوب نه تنها د پښتونخوا یوه برخه د ایرانیانو څخه ازاده کړل او یو ځل یې بیا د پښتونخوا په یوه برخه کې د پښتنو ازاد او مستقل دولت ایجاد کړي بلکې د ایران د شیطاني دولت د شیطانت ځاله یعنې د ایران د شیطاني دولت پلازمینه د اصفهان ښار د پښتنو توریالو پلاس ورغلي .

میروس نیکه د پښتنو د ازادۍ قهرمان ، او د پښتنو د خپلواک دولت موسس په (1715 ع) کې وفات شو او د قندهار په کوکران کې خاورو ته وسپارل شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر پښتون میرویس نیکه

میرویس نیکه د خپل قبر څخه هم پښتنو ته د ازادۍ ،ننګ او میړانې درس ورکوي او د هغه د قبر پرډبره دا بیت نویشته دي:

د ننګ تورته به مي هرهډوي*که پس له مړیني مي پرګور راشي مینه .

(روح دي ښادوی .)

د میرویس نیکه د کورنۍ په مشرۍ پښتنو نه تنها د ایران د شیطاني دولت څخه خپل استقلال واخستي ،بلکې د ایران پښتون دښمنه شیطان صفته شهنشاهي یې هم دابد دپاره د تاریخ کندي ته وسپارل .

د پښتني لښکرو د تورې په زور بالاخره د ایران متکبر شهنشاه صفوي شاه حسین مجبور شو چې د ایران د سلطنت څخه د میرویس نیکه د زوی پښتون پاچا شاه محمود هوتک په نفع استعفا وکړي ، او دا استعفا نامه خپله امضا کړي او د خپل دولت په امیرانو یې هم امضا کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ وروسته متکبر شاحسين او د هغه د دولت لوړ پوړي اميران پر هغو اسانو سپاره د شاه محمود هوتک حضورته حاضر شول ، کوم چې شاه محمود هو تک دوی ته ورليږلي وه .

شاه محمود هوتک په خپل دربار کې پر غالۍ ناست او يو ورېښمين بالښت ته يې ډډه وهلې وه چې صفوي شاه حسين دده دربار ته ورداخل شو ، کله چې ظالم خو ماتې خوړلي ايراني پاچا د اوطاق نيمايي ته ورسيد ، نو پښتون پاچا شاه محمود هوتک هم د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د خپل ځايه ولاړ شو او ماتې خوړلي ظالم پاچا يې په ډېر احترام په غېږ کې ونيو او د ځان سره يې پرخپل ځنګ کښېنوي ، په دې وخت کې د ايران مات شوي ظالم شهنشاه په خپل لاس د ايران د سلطنت تاج د خپل سر څخه راواخيست او د ځوان پښتون پاچا شاه محمود هوتک پر سر يې کښېښود او د ايران د شهنشاهي مبارکي يې ورکړ .

په دې وخت کې د ايران فاتح شاه محمود هوتک داسی وويل چې:

" دا د بنيادم د لوی والي حقيقت دی ، د خدای(ج) چې تاته خوښه وي هغه ته پاچاهي ورکوي ، د يوه قام نه يې اخلي او بل ته يې سپاري ، ولې زه دا وعده کوم چې ستا سره به د خپل پلار په شان ښه سلوک کوم ،او ستا په مشوره به عمل کوم . . . "

د شاه محمود د دې لنډ بيان او حرکت څخه په صفا ډول د پښتو او پښتونولي د قانون پيروي ښکاري ، پښتون پاچا په جنګ کې توريالي وو ، خو د فتحې په وخت کې ډېر فياض او مهربان وو او د پښتون ملت د ازلي دښمن ، د پښتنو د خاورې د اشغالګر ، ظالم ، مستبد او متکبر شاه حسين صفوي په مقابل کې يې هم احترامانه سلوک وکړي.

په دې سبا پښتون فاتح پاچا شاه محمود هوتک د ايران د شهنشاه په حيث د ايران پلازميني اصفهان ته داخل شو ،او لومړی کار يې دا وو چې د ايران معضول شهنشاه صفوي شاحسين ته يو ښه د اوسېدو محل پيدا کړي او يوه ښه اندازه معاش يې ورته مقرر کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دایران فاتح اعلیحضرت شاه محمود هوتک

2: سدوزیان: (1160 -1258 هه):

کله چې ایراني یرغلګر نادرشاه افشار د ایران د شیعه امیرانو له خوا په (۱۱۲۰ هه) کال په قتل ورسېد ، نو په دې وخت کې پښتنو ته یو ځل بیا دا موقع برابره شو چې د پښتونخوا ازادي چې د ایراني یرغلګر نادر افشار له خوا غصب شوې وه بیا په لاس راوړي .

ددې مقدس هدف د په لاس راوړلو په خاطر پښتانه مشران لکه جمال خان بارکزی، محبت خان پوپلزی، موسی خان اسحق زی، نورمحمد خان علیزی، نصرالله خان نورزی او داسې نور پښتانه مشران د قندهار د شېر سرخ په زیارت کې سره راټول شول تر څو د پښتنو د منځه یو ملی لارښود وټاکی.

دا جرګه په اته ورځو کښې د ملی مشر د ټاکلو په خاطر پرېو کس موافقی ته ونه رسیدل، ددې جرګې په نهمه ورځ پښتنو مشرانو یو پښتون ځوان چې احمد نومېده د خپل پاچا په حیث ومني .

احمد په (1747 ع یا 1160 هه) د رجب یا جولای په میاشت کې

د"ا حمد شاه "په نوم د پښتنو پاچا شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقندهار د شیر سرخ په جرګې کې صابر شاه کابلي
داحمدشاه بابا په لونګۍ کې د غنم وږی ټومبي .

د قندهار د اوسني ښار تهداب احمد شاه بابا ایښی دی او دې ښار ته د احمد شاهي ښار نوم هم احمد شاه بابا ورکړی دی ، عام ولس ئن هم د قندهار ښار ته احمدشاهي ښار وایي .

د احمدشاه بابا ددولت رسمي نښان (دوه څوکې توره ، د غنم وږي او ستوري وو) .

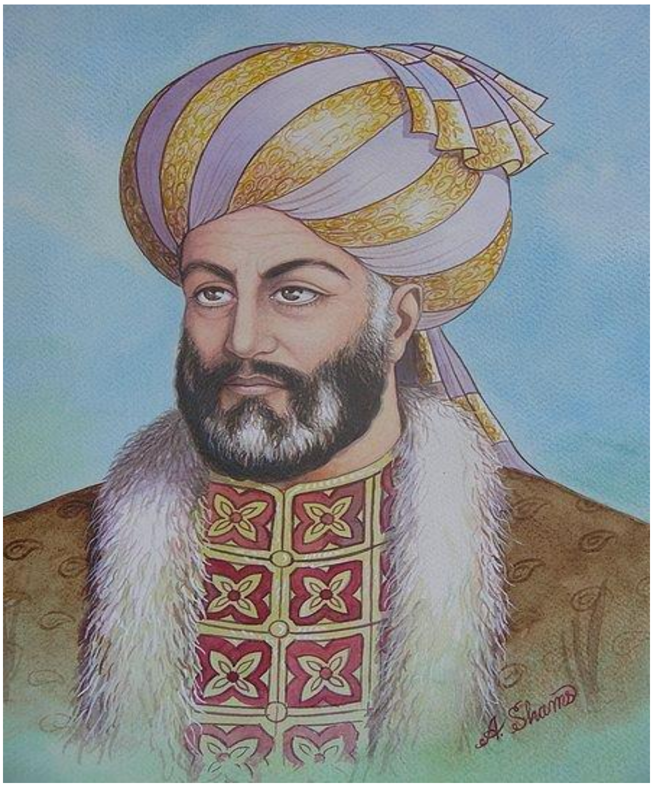

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احمد شاه باباه د سلطنت اهداف

دلوی احمد شاه باب د سلطنت اهداف په لنډ ډول داسی ذکر کوو .

1: د پښتونخوا بیا ازادول:

داحمد شاه بابالمړنی هدف داوو چی دپښتونخوا پاکه خاوره د غلیمانو د لاسه خلاصه کړی او یو ازاد او خپلواک هیواد دافغانستان په نوم بیا د نړی په سیاسی جغرافیه کښی ثبت کړی.

لوی احمد شاه بابا دپښتنو د بیداری او اتفاق د پاره داسی ویل.

ځان به وینښ کړوهری خواته هری خواته رقیبان دی.

یو په بل مو سره و ژنی وایی خپل یو غلمان دی.

لوی احمد شاه بابا د خپل سلطنت په لمړی کال دالله(ج) په مرسته اود پښتون ویاړلی ملت په مرسته دغزني ، کابل ، پېښور او د پښتونخوا د نورو برخو څخه د ډهلي د اشغالګرو مغلو سلطه ختم کړل .

په تېرو پنځه نیم سوه کالو کې دا لومړی ځل وو چې د پښتنود لوی پاچا ستر احمد شاه بابا په عالمانه او مدبرانه رهبری پښتنو د توري په زور د ټولې پښتنونخوا پاکه خاوره د مغولو او ایرانیانو د چټل وجود څخه د تل لپاره پاکه کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

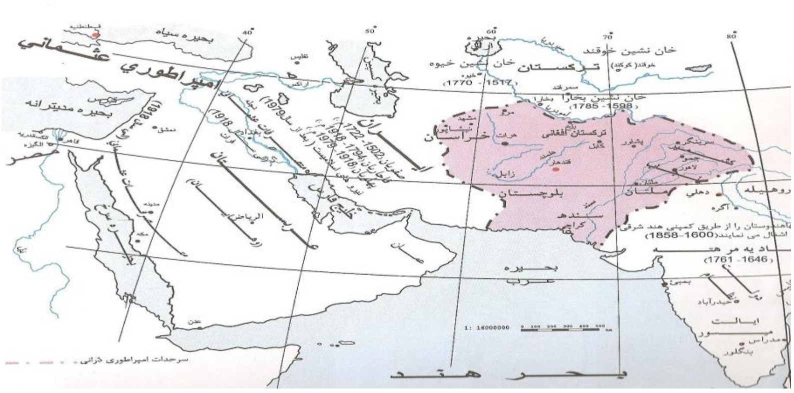

لوی احمد شاه بابا په ډېر کم وخت کې د امو او اباسين ترمنځ بيا د عربو تر بحيري پورې پرته تاريخي پښتونخوا د افغانستان په نوم د يو مستقل او خپلواک هيواد په حيث د نړۍ په سياسی جغرافيه کې بيا د يو ځلاند ستوري په څير راښکاره او ثبت کړي .

د لوي احمد شاه بابا په شهنشاهي کې د شمال د خوا د امو درياب او مروه ، د غرب د خوا مشهد ، نيشاپور، خراسان او چابهار ، دجنوب د خوا سند او کراچې د عربو تر بحيري پورې ،او د شرق د خوا سرهند ،کشمير ،ملتان او پنحاب شامل وو .

په طبعي پښتونخوا يعنی دلوی احمد شاه بابا په افغانستان کښې د چاه بهار ،ګوادر او کراچی بحری بندرونه شامل وه.

په پورته نقشه کې د لوي احمد شاه بابا په وخت کې د پښتنو د امپراطورۍ نقشه تر سيم شوي ده .

لوی احمد شاه بابا د پښتون ملت د ارزو مطابق د پښتونخوا سپيڅلی خاوره د ايرانيانو او مغلو د پنځه نيم سوه کلن ظالمانه اشغال څخه ازاده کړه او په دې منطقه کې ئی يوه ستره امپراطوری جوړه کړه ،چی دده په پښتنی امپراطوري کې ټوله تاريخي پښتونخوا ، د شرق پر لوري پنجاب ،سرهند ، کشمير او ملتان ،دجنوب د خوا سند او د کراچی بندر ، دغرب پر لوري جام ، باخرز ، خاف ، تربت ، نيشاپور، چاه بهار او شيراز او د شمال د خوا مروه او د امو درياب شامل وه .

2: د پښتونخوا د ملي امنيت ساتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی احمد شاه بابا د پښتونخوا د ملي امنیت د ساتلو په خاطر په متوسط ډول سل زره تنخوا دار فوجیان ساتل ، خو د لښکر کښیو په وخت کښی دضرورت مطابق تردی شمیر هم ډیریدل.

لوی احمد شاه بابا د خپل فوځ دوسلی او لوجستیک ټول ضروریات پخپله په خپل هیواد کښی برابرول.

3: پښتونخوا د پښتني امپراطورۍ مرکز ټاکل .

د لوي احمد شاه بابا امپراطورۍ په هند کې د غلجي ، لودي او سوري پښتنو د امپراطوریو څخه دا لاندي ښکاره ممتاز خواص درلودل .

1: د احمد شاهي امپراطورۍ پلازمینه په پښتونخوا کې د قندهار تاریخي ښار وو .

2: لکه څنګه چې د تاریخ د سترو امپراطوري لکه دیونانیانو ، ایتالویانو او انګریزانو د امپراطوریو د قدرت مرکزونه د دوی خپل ذاتي هېوادونه یعنې یونان ،ایتالیا او انګلستان وو ، په همدې ډول د احمد شاه بابا د پښتني امپراطورۍ د قدرت مرکز هم د پښتنو هېواد ښکلي پښتونخوا وه .

3: احمد شاه بابا خپل هېواد او خپل ولس ، پښتانه او پښتونخوا خپل د قدرت مرکز ټاکلي وو او د دې ځای څخه یې د خپل هېواد په شاوخوا کې په دې مقصد لښکر کښۍ کولي تر څو په منطقه کې ثبات تامین او د بې امنۍ مخه ونیسي .

4: د احمد شاه بابا د سلطنت برتري په هند کې د پښتني شاهانو پر سلطنتونو داوه چې په هند کې پښتني شاهان د هندوستان په ساتنه مصروف وه ، خپل پښتون ولس او خپل پلرني هېواد پښتونخوا یې د سفاکو مغلو تر نهایت ظلم ، بربریت او اشغال لاندي پریښې وه .

لودیانو ،غلجیانو او سوریانو پر لوي هندوستان په عیش او عشرت کې پاچاهي کول ، خو سفاکو او ظالمو مغلو لکه میرزا الغبیګ، بابر او نورو په پښتونخوا کې د پښتنو د سرونو څخه منارونه جوړول

.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هند کې پښتنو شاهانو د هندوستان د زياتو مالي او نظامي زرايعو څخه د مغلو د ظلمونو څخه د پښتنو او پښتونخوا د خلاصون لپاره هيڅ استفاده ونکړل چې دا ډېره د افسوس خبره ده .

په هند کې پښتني شاهانو هندوستان خپل هېواد بللی او د هغه د ساتنې لپاره يې ځان مسئول بللی .
. .

خوستر پښتون لوی احمد شاه بابا خپل د ښکلې پښتونخوا شينکي باغونه او د جګوغرو سرونه د ډهلي پر تخت نه ورکول ، همدا علت دی چې احمد شاه بابا د ستر پښتون ملت په زړه کې دا بدلپار

د "بابا "ويارلی او د قدرور لقب او مقام ګټلی .

لوی احمد شاه بابا د پښتونخوا سره خپل بې پايه مينه دده په دې ښکلې حماسي شعر کې بيان کړې ده
:

ستا د عشق د وينو ډک شول ځيګرونه
ستا په لاره کې بايلي ځلمي سرونه
تاته راشمه زړه ګی زما فارغ شي
بيله تا مې انديښني دزړه مارونه
د ډهلي تخت هيرومه چې راياد کړم
زما د ښکلي پښتونخوا د غروسرونه
که هر څو مې ددنيا ملکونه ډېر شي
زما به هير نشي دا ستا ښکلي باغونه
د رقيب د ژوند متاع به تار په تار کړم
چې په تورو پښتانه کړي ګذارونه
د فريد او د حميد دور به بيا شي
چې زه و کاندم پرهلو ري تاختونه
که تمامه دنيا يو خوا ته بل خوا يې
زما خوښ دي ستا خالي تش ډګرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احمد شـــــــاه بـــــــه دغــــــه ســــــتا قـــــــدر هيـــــــر نکـــــــا
کـــــــــه ونيســـــــــــي د تمـــــــــام جهـــــــــان ملکونـــــــــه

4:د پښتنو ددولت د نړيوالو ذمه واريو انجامول:

احمدشاه بابا د پښتنو د امپراطورۍ د پراخوالي ، د پښتني امپراطورۍ د ساتني ، د پښتنو او پښتونخوا د حفاظت او د پښتني امپراطورۍ د نړيوالو ذمه واريو د انجام په خاطر ديارلس (13) ځله لښکر کښۍ وکړي .

د خدای پاک په مرسته او د ستر پښتون ملت په ملاتړ په ټولو ديارلس جنګونو کې بريالی شو .

کله چې د هېواد په غرب کې شيعه تروريستانو او بنياد ګرايانو د ايران په هېواد کې اشوب جوړوي او امنيت يې خرابوي نو احمد شاه بابا د پښتونخوا د غربي سرحداتو د امنيت د تامين او په ايران کې د شيعه بنياد ګرايانو د تهديد د مخنوي په خاطر ايران ته څو جنګي سفرونه وکړل او هرځل يې د پښتني امپراطورۍ د نړيوالو زمواريو د انجام په خاطر شعيه بنياد پرستان وځپل ، په ايران کې يې امنيت او عدالت تامين کړ .

په عين ډول احمد شاه بابا څو ځله هندوستان ته جنګي سفرونه وکړل او په هندوستان کې يې د سيکانو ، مرهټانو او نورو اشوب ګرانو د شر او فساد مخه ونيول او د هند مظلومان يې د اشوب ګرانو د ظلم او ستم څخه خلاص کړل ، په هند کې يې عدالت او امنيت تامين کړي ،ځکه چې د پښتونخوا په شرق او جنوب کې د سيکانو او مرهټانو اشوب ګريو د پښتونخوا او منطقې و امنيت ته مستقيم خطر درلود .

د هند د تاريخ په جنګونو کې تر ټولو مشهور جنګ چې احمد شاه بابا وګټی هغه د مرهټانو سره د پاني پت جنګ وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احمدشاهي عسکرو لباس او وسلې

د احمد شاه بابا د پاني پت جنګ د هند په تاریخ کې د مها بهارت تر جنګ وروسته تر ټولو لوي جنګ وو چې د احمد شاه بابا په تدبیر او د پښتنو په نهایت جرئت او میړانه د پښتنو په ګټه تمام شو .

موږ د لته د پښتنو د دوستانو د معلوماتو په خاطر د پاني پت د جنګ لنډ ذکر کوو .

د پاني پت جګړه:

کله چې مغلو په هند کې خپل رقیبان یعنې پښتانه د هند د سیاسي ، اقتصادي او نظامي واکمنۍ څخه لیري کړل او پر هند یې مغولي واکمني قایمه کړل ، مغول شاهان هم د دوی د همیشني عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

مطابق په عیش او عشرت کې ډوب شول او د هېواد چارې د څو غوړه مالانو او چپلوسانو پلاس ورغلې.

کله چې لوی احمد شاه بابا دمغولی امپراطوری لښکری د پښتونخوا څخه وشړلې، او څو ځله یې د هند په خاوره کښې مغلو ته د شرمه ډکې ماتې ورکړې نو په دې وخت کې د هند په ستر هېواد کې پرهرلورنا ارامې شروع شوې وې .

په دې نا ارامیو کې د پنجاب سیکانو او د هند مرهټه قوم ډېره برخه اخیستې وه .

په هند کې د سیکانو او مرهټانو د چور او چپاول په وجه د هند ټول مظلومان او مخصوصا مسلمانان ډېر په عذاب شول ، د هیچا سر ، مال او عزت محفوظ نه وو . . .

په دې وخت کې د هند ستر ملت د خپل سر ،ناموس ،عزت او مال د ساتلو په خاطر د اومید سترګې د پښتونخوا پلازمینې قندهار او د پښتنو ستر او عادل پاچا احمد شا بابا ته وروا وښتې .

د هند زیاتو مشرانو مخصوصا مسلمانانو او د هند لوي امام شاه ولي والله و احمد شا بابا ته لیکونه او پیغامونه راولیږل او د هغه څخه یې هیله وکړه چې د هند ملت ته د غلو او چپاول ګرانو څخه نجات ورکړي .

احمد شاه بابا هم د پښتنو د امپراطورۍ د نړیوالو زمواریو د سرته رسولو په خاطر په ډېره چابکۍ د یو واړه دیرش زره نفری لښکر سره د هند پر لور روان شو ، دده سره پر لاره بلوڅ او د هند د پښتنو مشران هم د خپل فوځونو سره ملګري شول چې په دې ډول د احمد شا بابا تر امر لاندې فوځ شمېر شپیتو زرو سپرو او پیاده عسکروته رسیدې .

احمد شا بابا لومړي سیکانو ته ماتې ورکړې او بیا یې پر (1174 هـ) د پاني پت پر میدان د مرهټانو سره ستره تاریخي جګړه وکړل .

احمد شاه بابا د پاني پت پر میدان تر دوه نیم لکه اضافه هندو او مرهټه عسکرو سره په داسې حال کې د جنګ په میدان کې مخامخ شو چې دده سره شپیته زره سپاره او پیاده سپاهیان ورسره وه .

احمد شا بابا په خپل نظامي نبوغ ، لوړ همت او تدبیر په شپیته زره فوځیانو هندو ، سیک او مرهټه فوځیانو ته داسې ماته ورکړل چې د هند او نړۍ په تاریخ کې بل داسې مثال نه لیدل کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې جنګ کې د دښمن ډېر زيات فوځيان تر تيغ تير شول ،په دې جنګ کې پښتني فوځ ته پنځوس زره اسان ، دوه سوه زره غوايي ، پنځه سوه پيلان او ځو زره اوښان د دښمن څخه د مال غنمت په ډول پلاس ورغلل .

پښتنو په دې جنګ کې د دښمن دوه ويشت زره (۲۲۰۰۰) فوځيان د جنګي بنديانو په ډول ونيول .

احمد شاه بابا د پښتو او پښتونولي د دې اصل پر اساس چې يو پښتون بايد په جنګ کې ډېر زيات توريالي وي خو د بري په وخت کې بيا بايد فياض او بخښونکي وي ،ټول مرهټه بنديان وبخښل او ازاد يې کړل .

احمد شاه بابا ددکن يو پښتون محمد ابراهيم ګاردي چې د څلويښت زره فوج سره د مرهټيانو ملګري وو ،او د پښتنو پر ضد جنګيدي و احمد شاهي جرګې ته معرفي کړي .

احمد شاه بابا ابراهيم نومي بندي ځکه ونه بخښي چې هغه يو پښتون وو او په دکن کې يې ژوند کوي ، کله چې مرهټانو د پښتنو پر خلاف د جنګ لښکري راروانولي نو دا پښتون هم د پښتنو پر خلاف د پښتنو د دښمنانو مرهټانو سره ملګري شو او تر هغه وخته يې د مرهټانو په نفع او د پښتنو پر خلاف جنګ وکړي ترڅو د پښتنو دخوا په جنګ کې ونيول شو .

احمد شاه بابا دا نامرد پښتون چې د پښتنو د دښمنانو په قطار کې د پښتنو پر خلاف جنګيدي د پښتنو جرګې ته وړاندي کړي او د هغه د سرنويشت په باره کې يې د پښتنو د جرګې رايه وغوښتل .

دا طبعي خبره ده چې احمد شاهي جرګې دا ملی خاين پښتون دپښتو اوپښتونولی د قانون له مخی چې وايی.

"هر هغه پښتون چې د پښتنو د دښمنانو په قطار کې دخپلو پښتنو ورونو په مقابل کې جنګيږي ، د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دا کس يو بې ننګه او ملي خاين دي ،دپښتو اوپښتونوالي د قانون پر اساس د ملي خاين سزا مرګ دي . "

د احمد شاهي جرګې د فيصلي پر اساس دا ابراهيم ګاردی نومي پښتون اعدام شو .

دا احمد شاهي جرګې دا فيصله بايد تر هغه وخته په پښتنو کې د عمل وړ وي تر څو چې پښتون ملت په پښتونخوا کې ژوندي وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احمد شا بابا د پاني پت جنګ د هند په تاريخ کې د(مها بهارت) تر جنګ وروسته تر ټولو ستر جنګ بلل کېږي .

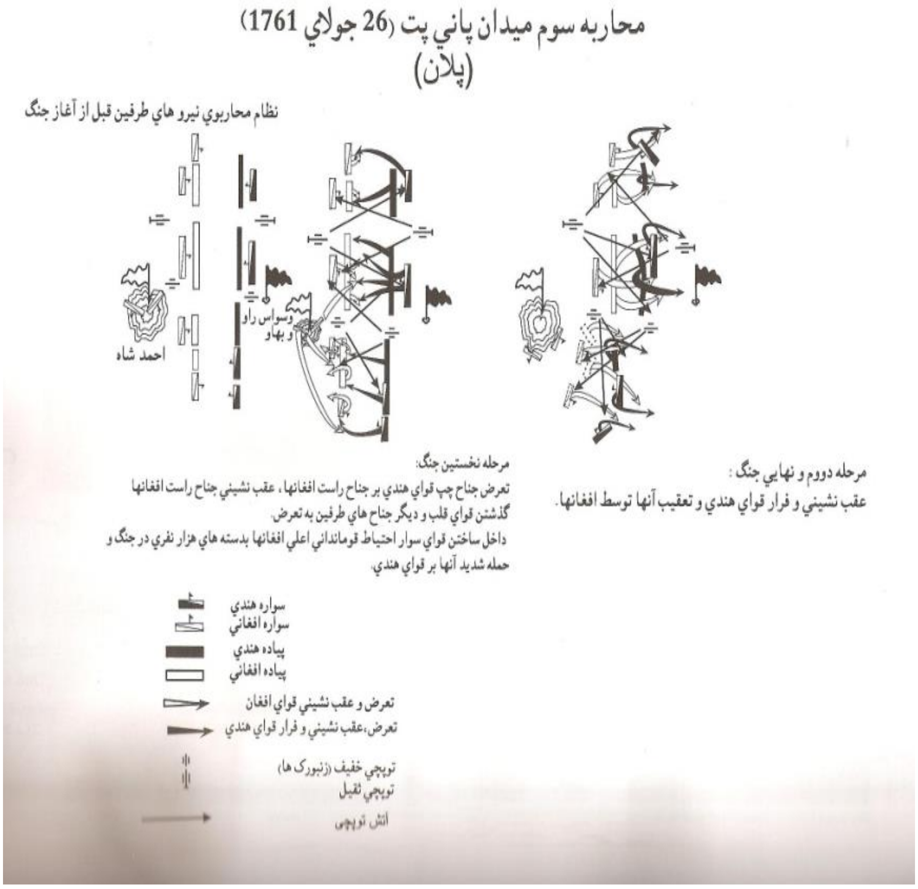

5: د پښتنو ترمنځ د اتفاق او يوالي تامين:

کله چې د قندهار د شير سرخ په جرګه کې پښتنو احمد شاه د خپل پاچا په صفت وټاکي په دې وخت کې د پښتونخوا يوه برخه ترغزني پورې د هند دمغولي دولت ، بله برخه يې دازبکو د باشاني کورنۍ او بله برخه يې د ايران ددولت تر کنترول لاندي وه ،داحمد شاه بابا دولت نه منظم فوځ درلودي ، نه يې په خزانه کې پيسي درلودي او نه ټول پښتون ملت ازاد او پر يو مرکز راټول وو . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په داسې حساس تاريخي او ډېرنازک وخت کې احمد شاه بابا د خپل نبوغ تـه نږدې سياسي درک ، پوهې او تدبير څخه کار واخستی چې د احمدشاه سياسي ، ټولنيز او نظامي نوښتونو تـه پـه لانـدې ډول ډېره لنډه اشاره کوو .

1: د دې لپاره چې د پښتنو د ټولو قومونو ملاتړ پلاس راوړي او ټول پښتانه قومونه د پښتني دولت ددفاع لپاره اماده کړي ،احمد شاه بابا د پښتنو هر قوم ته داخلي خود مختاري ورکړل او هغوی ته يې حق ورکړي چې د خپل قوم مشر پـه خپلـه خوښه وټاکي او د قـوم پـه دننـه کې ټولي چاري د پښـتو او پښتونولي دقانون مطابق د قومي جرګې او د قوم د مشررانو پـه صلاح او مشوره حل او فصل کړي .

په دې ډول احمد شاه بابا وکړاي شول چې ټول پښتانه قبايـل پـه پښـتني نظـام کې شامل کـړي ، او پـه عين حال کې يې پر هر قوم باندې يـو معـين شـمېر مسلح نفر مقـرره کـړل چې د جنګ پـه وخت کې بـه د شاهي فوځونو سره جنګ ته ځي او د دې قومي فوځونو تنخوا به د شاهي خزانې څخه ورکول کېږي .

2: د ملت او پښتني دولت چاري خپله پاچا پلاس کې واخستي او پـه دې چـارو کې يې د نهـه پښـتنو سردارانو يوه جرګه جوړه کړيوه او د هغو سره به يې مشوري کولې .

3: د سـترو مسـئلو او فـوځي تحرکـاتو پـه بـاره کې بـه يې د پښـتني قومونـو د مشـرانو سـتري جرګـې راغوښتې او د هغو تر صلاح او مشوري وروسته به يې د ټول پښتون قـوم د ملاتـړ پـه زور هغـه کـار تـه اقدام کوي .

<u>د مثال په ډول کله چې احمد شاه بابا د خپل نظام ابتدا يې نظم برابر کړي نو د ټولو پښتنو قومونو يوه لويه جرګه يې راوغوښتل او د هغو سره يې د پښتونخوا د هغو محکو د ازادولو مشوري وکړي کومي چې لا د هند د مغولي دولت او ايران ددولت تر اشغال لاندي وي . . .</u>

د پښتنو جرګې د پښتونخوا د پاکي خاوري د ازادۍ مشوره ورکړل او د دې ملي عمل د اجرا لپاره يې خپل فوځونه ورکړل ، د يو کال پـه جريـان کې يې د امـو او اباسـين تـرمنځ د پښـتونخوا پاکـه خـاوره د غليمانو د چټل وجود څخه پاکه کړل او تر پنځه نيم سوه کاله وروسته يو ځل بيا پر ټوله پښتونخوا د پښتنو حاکميت قايم شو .

4: کله چې احمد شاه بابا پاچا شو نو هغه په ډېر مهارت داکوښښ شروع کړي چې پښتون ستر ملت د مغولو تر پنځه نيم سوه کلن تاړاک وروسته يو ځل بيا پر يوه مرکز سره راټول کړي تر څو د يو عظيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملت په شان یو ځل بیا په دې منطقه کې وځلیږي ، د دې ستر ملي هدف د انجام لپاره احمد شاه بابا د پښتنو مشرانو او کشرانو سره لاندې کړنې خپل نظر او عمل وګرځولې .

1: د دې لپاره چې د مغلو پنځه نیم سوه کلن تاړاک وهلې تیت او پاشل شوي پښتانه بیا پر یوه ملي مرکز سره راټول کړي نو احمد شاه بابا به پښتنو مشرانو او کشرانو ته همیشه په دې الفاظو خواست کوي:

(اې پښتنو د خداي لپاره ننګ وکړي ، د خپل ننګ او ناموس د دفاع په خاطر یو سره موټې شي)

2: احمد شاه بابا د اسلام د مقدس دین ، پښتو او پښتونولي د قانون په پیروي د ډیرو پاکو او سپیڅلو اخلاقو او صفاتو خاوند وو .

3: احمد شاه بابا د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق پر وعده ډیر ټینګ او همیشه یې پر خپل وعده وفا کول .

4: د یو پښتون په صفت د پښتو او پښتونولي مطابق د احمد شا بابا د ژوند هدف او مقصد د ستر پښتون ملت خپلواک کول ، د هغه خپلواکي او ملي حاکمیت ساتل او د پښتونخوا د مځکنۍ بشپړتیا څخه دفاع کول او د اسې نور وه چې په دې مقدسو اهدافو کې هغه بریالي شو.

5: د احمد شاه بابا یو ستر صفت داوو چې هغه د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق ټول پښتانه د قوم ګلوي او عزیز ګلوي په نه شلیدونکي تار سره وتړل ، او د تیت او پرک پښتنو قومونو څخه یې یو ځل بیا د اسې نه تجزیه کیدونکي او سپنیز ملت جوړ کړي چې ټوله منطقه یې تر خپل کنترول لاندي راوستل ، او د دې منطقې پر آسمان تنها د ستر پښتون ملت د بریا ستوري ځلیدل .

6: احمد شاه بابا د یو اصیل پښتون په حیث ډیر ساده او بې تشریفاتو ژوند کولي ، د احمد شاه بابا دې ساده او بې تشریفاتو ژوند د پښتنو په منځ کې د هغه قدر او عزت لا نور ډیر کړیوو ،او هر پښتون د زړه د کومې هغه ته احترام کوي.

د پښتون ملت په منځ کښې د احمد شاه بابا د زیات درنښت له کبله دی چی الفنستن انګریز داسی لیکی:

(c) ketabton.com: The Digital Library

، ،که په رښتيا په اسيا کښی يو پاچا د خپل ملت د رښتونی د رناوی وړ وی نو پرته له احمد شاه بل ثوک نشته، ،(الفنستن افغانان-۳۸۱ مخ)

7: د نوري دنيا د شاهانو خلاف احمد شاه بابا ته هر عارض ډېر په اسانه ځان رسولې شو او هغه ته يې خپل عرض وړاندي کولي شو .

8: د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق احمد شاه بابا ډېر عادل پاچا وو ، هغه د عدالت په وخت کې د خپل او پردي فرق نه کوي ، او د طرفينو ترمنځ يې دومره په عدالت فيصلي کولي چې هيچا هم د هغه د فيصلي خلاف شکايت نه کوي .

10: کله چې احمد شاه بابا پاچا شو بيا هم هغه د پښتنو سره خپل تعلقات قطع نه کړل او د يو عادي پښتون په صفت به يې د پښتنو د خپل منځي شخړو د حل او فصل په جرګو کې برخه اخستل .

11: احمد شاه بابا د پښتنو قومونو څخه د مرستي په خاطر هغوی ته د هغوی د پاچا په حيث حکم نه کولي ، بلکه احمد شاه بابا به هميشه د پښتنو څخه د قوم ولی او عزيز ولی په نوم د مرستي خواست کوي او پښتنو به هم هميشه د احمد شاه بابا خواست ته په ورين تندي مثبت جواب ورکوي .

12: د احمد شاه بابا ژبه پښتو وه او د خپل پښتون ملت سره په پښتو ږغيدي ، همدا علت دي چې پښتنو هغه خپل پاچا بللي .

13: احمد شاه بابا به هميشه و پښتنو ته د قوم او عزيز په نوم خطاب کوي ، د قوم ولی او عزيز ولی د ميني او محبت نه ډک الفاظ د احمد شاه بابا د خبرو او خطابو ياد ګار دي چې ترنن پوري هم په پښتنو کې استعماليږي .

14: احمد شاه بابا ټولو پښتنو ته په يوه سترګه کتل ، هغوی د پښتنو د دښمنانو هغه پلانونه شنډ کړل چې د پښتنو قومونه يې يو د بل پر ضد استعمالول ، کله به يې د غلجي او دراني په نوم ، ، کله به يې د ناصر او سليمان خيل په نوم ، کله به يې د نورزي او اڅکزي په نوم او کله به د بنګښ او توري په نوم سره جنګول .

احمد شاه بابا د پښتنو د برابری په باره کې داسې وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

قافلـــــــه دعشـــــــق راغلـــــــي د کــــــوم خــــــواده
پرزړګـــــي بانـــــدي مـــــي شـــــپه کـــا خـــــه غوغـــــاده
ټـــــول يـــــودي کـــــه غلجـــــي کـــــه اودالـــــي دي
ښـــــه هغـــــه چـــــې ئـــــې دزړه ښيښـــــه صـــــباده
چـــــې عمـــــل يـــــې د نېکـــــۍ وي مېـــــړه هغـــــه
کـــــه اغوســـــتي يـــــې ګدلـــــه د خمتـــــاده
پښـــــتانه دي ټولـــــه لاس ســـــره يـــــو کانـــــدي
چـــــې غـــــزا مـــــو پـــــر لـــــوري شـــــاوخواده
بـــــې زحمتـــــه راحـــــت چېـــــري مونـــــده نشـــــي
د احمـــــد ځکـــــه پـــــر هـــــر لـــــوري غـــــزاده

15 : احمد شاه بابا د خپل پاکۍ ، ښو اخلاقو ، عدالت ، قاطعيت ،تدبير ، پوهي او ښه تنظيم په خاطر د ډيري ستري دبدبې خاوند پاچا وو ، همدا سبب وو چې د احمد شاه بابا په زمانه کې وحشي او ظالم شرمښ او بې ګناه او مظلوم د پسه وري به پر يوه ځاى اوبه څښلي .

16 : احمد شاه بابا يو علم دوسته پاچا وو او په خپله هم د پښتو ژبې ښه شاعر وو .

لنډه دا چې احمد شاه بابا د پښتو او پښتونولي د قانون څخه په پيروي د مغلو تر پنځه نيم سوه کلن تاړاک وروسته پښتانه پر يوه ملي مرکز سره راټول کړل ، د پښتونخوا پاکه او سپيڅلي خاوره يې بيا خپلواکه او متحده کړل .

احمد شاه بابا داسې ستره پښتني امپراطوري ايجاد کړل چې برکت يې نه تنها پښتنو ته رسيدي بلکه ټوله منطقه يې د فيضه برخورداره وه .

احمد شاه بابا خپل نظام د پښتو او پښتونولۍ د قانون مطابق چلوي ځکه نو هميشه بريالي وو .

17 : و تيمورشاه او راتلونکو پښتنو پاچاهانو ته احمد شاه بابا دا لاندي ټکي د نصحت په ډول ويلي دي .

1 : په خپل ژوند کې چپلوسان او غوړه مالان ځان ته نږدې مه پرېږده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

2: ناکسو ،چپلوسانو او غوړه مالانو ته ددولت چاري مه سپاره .

3: د خپل رعیت سره په محبت او عدالت برخورد کوه .

4: هره فیصله په پوره پوهه ، تدبیر ، سلا او مشوره کوه ، تر فیصلي وروسته په خپل تصمیم کې قاطع اوسه .

3:په پښتونخوا کښې پښتني دولتونو ته متوجه خطرونه.

پارسیان یا نني ایرانیان د تاریخ په اوږدو کې د پښتنو ازلي او نه پخلاکیدونکي دښمنان پاتې شویدي .

د تاریخ په اوږدو کې کله چې هم دوی توان پیدا کړیدی نو پر پښتونخوا یې په خپله حملي کړیدي او د پښتنو تمدن یې د منځه وړي دي .

کله چې ایرانیانو په خپله د پښتنو د دولت دماتولو توان نه درلودي نو دهند د خاوري د حاکمانو سره یې لاس یو کړیدي او په ګډه یې په پښتونخوا کی د پښتنو دولت د منځه وړي دي .

څرنګه چې د تاریخ د شروع څخه بیا تر معاصر تاریخ پوري همیشه ایرانیان د پښتنو د ښمنان پاتې شوي دي ،نو د خپل دایمي عادت مطابق د افغانستان د معاصري امپراطوری پر ضد هم ایرانیانو د هند د برطانویانو سره لاس یو کړي او د پښتنو امپراطوري یې د منځه یوړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورږ د لته د پښتنو او پښتونخوا دواکمنیو پرضد د هخامنشانو څخه رانیولي بیا ترنني اخوندي ایران پورې د ایرانیانو توطیو ته یو ډېره مختصره اشاره کوو ، تر څو ګران لوستونکي په دې باره کې لږ او ډېر خبرشي .

الف: هخامنشان :

هخامنشان څوک وه ؟

کوم وخت چې ایرین قبایلو و عمومي مهاجرت ته ملا وتړل ، د دې مهاجرت په جریان کې هغه ارین قبایل چې د اوسني ایران وسیمو ته یې مهاجرت وکړي د " پارسوا " په نوم یادیدل .

د اوسني ایران سیمو ته تر رسیدو وروسته دا "پارسوا " قبایل پر دوو برخو وویشل شول یوه برخه یې د ایران په شمال او غرب کې میشته شول چې د " ماد" په نامه مشهور شول او ددوی د اوسیدو ځای ته یې "مادا " ویل .

د " پارسوا " قبایلو بله برخه په خپل نوم د ایران په جنوب کې میشته شول او د ایران پخوانی نوم " پارس" د همدې قبیلو د نوم څخه اختسل شوي دي .

د ي "پارسوا " قبایلو د "ماد "د سلطنت ترامرلاندې ژوند کوي .

د مشهور یوناني تاریخ نویس هیرو ډوټیس په قول په جنوبي ایران کې میشته د "پارسوا " قبایلو شمېر لس وو چې شپږ یې میشه او څلور یې پونده ژوند تیروي .

د "پارسوا " په دې لس قبیلو کې تر ټولو مهمه د "پارسا ګاد " په نوم یادیدل .

د "پارساګاد " دیوي ځانګې سردار "هخامنش " نومیدي نو

د " پارساګاد " قبیلي د دې ځانګې نوم په "هخامنشي " مشهور شو .

د "ماد " د شاهي کورنۍ اخیري پاچا "ستاګس " خپله لور

"ماندان" د هخامنشي قبیلي مشر " کمبوجیه" ته ورکړل او د دې ښځې څخه د "سایرس یاکوروش " په نوم زوی پیدا شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کوروش" چې لوي شونو تر هر څه لومړي يې د خپل مورني نيکه

"ستاګس" څخه په (550 ق . م) کې د "مادا " سلطنت ونيوی .

کوروش د غرب پر خوا د خپل پاچاهي حدود پراخه کړل او تر هغه وروسته يې د شرق پر خوا مخه وکړل او په پښتونخوا کې يې

د " پکوساتي " پاچاهي د منځه يووړل .

پښتنو د يرغلګر کوروش په مقابل کې شپږ کاله د خپل هېواد څخه په ميړانه دفاع کول ،يرغلګر کوروش د پښتنو د مقاومت په نتيجه کې په قهرشو او د " کاپيسا "ښايسته ښاريې چې د پښتونخوا پايخت وو د بيخه وران او د منځه يو ړي .

د هخامنشي دوري اخيري سردمدار دريم داريوش " کدمان " هغه ظالم يرغلګر وو چې د پښتونخوا پرپلازمينه بلخ يې حمله وکړل ،بلخ يې وران کړي او د بلخ د "ورهران" د ،،واري،، څخه يې د پښتنو ديني ، تاريخي ،اقتصادي او فرهنګي کتاب "اويستا " لوټ او په خپل شاهي ماڼۍ " تخت جمشيد يا پريس پوليس " کې يې پټ کړي .

کله چې دا ايراني پاچا دريم داريوش د يونان د مقدوني سکندر څخه تر شرمناکي ماتي وروسته د پښتونخوا لوري ته راوتښتيدي ، پښتنو هغه دده او دده د کورنۍ د هغو ظلمونو په جرم چې د پښتنو او پښتونخوا سره يې کړي وه ووژلي او په دې ډول د ايران د هخامنشي يرغلګري سلسلي اخيري يرغلګر په پښتونخوا کې د پښتنو د خوا د خپل ناوړه اعمالو په سزا ورسيدي او د ايراني ظالمانو دا سلسله د تل لپاره د منځه ولاړل .

ب: ساسانيان:

په(226 م) کې د هخامنشيانو په شان په پارس کې يو بله پښتون دښمنه او يرغلګره کورنۍ د ساسانيانو په نوم قدرت ته ورسيدل .

ددې يرغلګري کورنۍ يو پاچا د لومړيي شاپور په نوم پر پښتونخوا حملې وکړې ، د پښتونخوا ابادۍ او د هغه وخت د پښتنو نظام يې وران او ټوله پښتونخوا يې د ايران د ساساني دولت تر کنترول لاندې راوستل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ساساني دوري د تاريخ څخه معلوميږي چې د دې کورنۍ شاهانو په غرب کې د روم د امپراطورۍ او په شرق کې د پښتنو سره په هميشګي ډول په جنګ مصروف وه .

د ساساني کورنۍ اخيري يرغلګر دريم يزد ګر په (16-20 هه) کې د "جولا" او "نهاوند "په جګړو کې د عربو څخه ماته وخوړل او ددريم داريوش په شان پښتونخواته راوتښتيدي .

په دې وخت کې د پښتنو مشر " ماهوي سوري " وو .

"ماهوي سوري "دريم يزدګرد هغو جناياتو او جرمونو په جرم چې ساساني کورنۍ او په خپله دريم يزدګرد د پښتنو او پښتونخوا سره کړي وه ځکه د يو ژرند ګړي پلاس وواژه چې هيڅ پښتون دا راتښتيدلي ايراني ظالم پاچا خپل سيال نه بللي ،او په دې ډول يې د خپل پښتون ملت بدل ځني واخستی .

ج:د پښتنو پر ضد د ايرانيانو او مغلو توطيي:

بابر مغول په هند کې د پښتنو سردارانو د بې اتفاقۍ څخه استفاده وکړل او د هند سلطنت يې د پښتنو په مرسته د پښتنو څخه غصب کړي .

د پښتنو څخه د هند د سلطنت ترغصب وروسته ډېر ژر بابر مغول مړ شو او د هند سلطنت د هغه زوی همايون مغل ته په ميراث ورسيدی . په دې وخت کې په پښتنو کې يو ډېر نباغلي ، توريالي او ننګيالي پښتون (فريد)د شيرخان په نوم راپيدا شو .

شير خان په هند کې د پښتنو تيت او پرک قوتونه بيا سره راټول کړل او د هند زياتي برخي يې يو په بل پسې د مغلو څخه خلاصي کړي .

همايون مغول د اګرې څخه د يو سل زره فوځ سره د شيرخان مقابلي ته ووتي او شيرخان هم پنځوس زره پښتني فوځ په پښتني روحيه مجهز د همايون مقابلي ته د "قنوج" پر مقام حاضرکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې سره سره چې د مغول د فوځ تعداد د پښتنو په نسبت دوه چنده وو خو کله چې جنګ شروع شو نو مغول فوج د پښتنو د توري نه تيښته وکړل .

دمغلو پاچا همايون دومره وارخطا شو چې خپل ټول فوځ ،خزاني ،دحرم ښځې او ماشومان يې پر ځاى پريښودل او پر يو شاتوري آس سپور شو او د جنګ د ميدان څخه وتښتيدي .

د همايون مغول فوج ، خزاني او دحرم ښځې ټول د شيرشا ه سوري پلاس ورغلل .

شيرشاه سوري د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د همايون مغل ښځې او ماشومان پـه ډېر عزت سره لومړي د "رهتاس" قلع ته وليږل او وروسته يې په ډېر عزت همايون ته ور واستول .

همايون د هند د سلطنت تر بايللو وروسته د ايران پښتون ضد دولت ته ايران ته پنا يووړل .

د ايران پښتون ضد پاچا طهماسب چې د دې واقعي څخه خبر شو چې پښتنو بيا هند د مغلو څخه ونيوي ، نو د پارس پښتون ضد پاچا د پښتنو سره د پارسانو د ازلي دښمنۍ پر اساس تښتيدلي مغول پاچا همايون ته پنا ورکړه.

ايراني طهماسب او همايون مغل د پښتنو دى ازلى دښمنانو په خپل منځ کښى د پښتنو پر ضد داسى توافق وکړى.

۱: ايران به د همايون مرسته کوي چې بيرته د هند سلطنت د پښتنو څخه ونيسي .

۲: کله چې مغول بيا د هند واکداران شول ،نو د هند د مغولي دولت او د ايران د شعيه دولت د امنيت د ساتلو په خاطر به پښتونخوا او پښتانه پر دوو برخو ويشي چې يوه برخه به د هند د مغولي دولت تر کنترول لاندى راځى ،او بله برخه به د ايران د شعيه دولت برخه جوړيږي .

د ايران او مغلو مشرانو په دې عقيده وه چې که ټوله پښتونخوا د ايران برخه شي نو هرومرو به پښتانه د ايران سلطنت د پارسانو څخه ونيسي ، او که ټوله پښتونخوا د هند سره وتړل شي نو پښتانه به د هند سلطنت بيا د مغلو څخه ونيسي ، که د ايران او مغلي هند په منځ کې ازاد پښتني هيواد جوړ شي نو د دې خطر شته چې پښتانه هند يا ايران ونسي او حتي د دې خطر هم شته چې پښتانه هند او ايران دواړه ونيسي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې د پاره چې مغل په هند او ایرانیان په ایران کې ارام او په عیش او نوش کې خپل پاچاهیو ته دوام ورکړي ،نو د ایران او مغلو مشرانودا پښتون ضد فیصله وکړل چې دوی باید پښتونخوا پردوو برخو سره وویشي ، او دواړه دولتونه په خپل ټول توان او طاقت د پښتنو خلاف هرډول غیري انساني او غیري اسلامي ظلمونه او توطیي جاري وساتي ، تر څو پښتانه بیا دا توان پیدا نکړي چې سره یو ځای شي ، خپل ځان او هېواد د مغلو او ایرانیانو د غیري انساني او غیري اسلامي ظلمونو او غلامۍ څخه خلاص کړي .

همدا سې هم وشول د بده مرغه شیرشاه سوري په یو حادثه کې شهید شو ، د شیرشا ه سوري تر شهادت وروسته په پښتنو کې بل داسې قوي پښتون پیدا نه شو چې د شیرشاه د خوا ګټل شوي د هند پښتني سلطنت وساتي او بالاخره د هند سلطنت د بابر مغل زوی همایون مغول د ایرانیانو په مرسته بیا د پښتنو څخه ونیوي .

دایران او مغلو دولتونو ددوی د قرارداد مطابق پښتونخوا په خپل منځ کې سره وویشل او پښتانه یې د اصفهان او ډهلي تر دایمي غیري انساني او غیرا سلامي ظلم ، ستم ، تبعیض او فشار لاندې ونیول .

موږ دلته د مظلومو پښتنو سره د ایراني دولت او د هند دمغولي دولت د دښمنانه او ظالمانه برخورد یو څو نموني بیانوو .

کله چې د پښتونخوا یوه برخه د ایران د شیعه دولت تر کنترول لاندې راغلل نو ایراني شیعه دولت د هر ډول ظلم او ستم څخه استفاده وکړل چې پښتانه او نور غیري شیعه خلک په زور د خپل مذاهبو څخه منکر او شیعه مذهب ورباندې قبول کړي .

په دې لړ کې د ایران د شیعه دولت په قلمرو کې هر هغه څوک ، ډله ، قوم او مذهبي ډلي چې شیعه مذهب یې نه منلي د هر ډول عذاب او اذیت سره مخامخ وي ، حتي په ډله ایز ډول وژل کېدل ، مالونه یې ضبطیدل او ډول ډول نوري غیري قابل برداشت او ظالمانه سزاوي ورکول کېدي .

یو ایراني پوهه ډاکتر شجاع الدین شفا وایي چې:

د صفویانو په دور کې هرډول انساني او اخلاقي معیارونه تر پښو لاندې شوي وه ، صفوي دور په وینو لړلي وو ، صفوي دور د سخت زړه توب ، وروروژني ،فساد او ځان غوښتني دوروو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږدلته ګرانو لوستونکو ته دصفوي شاهي کورنۍ د ظلم او وحشت څو لنډ مثالونه ذکر کوو.

۱: د ایران صفوي پاچا شاه اسمعل زنده خوران چې په "قورچې" هم مشهور وو د سني شکیب خان مړي په خپل غاښو ټوټې ټوټې کړي او دهغه غوښې یې او مې وخوړلې ،د شکیب خان د سرکاسه یې د سروزرو په چوکاټ کې ونیول او خپل د شرابو پیاله یې ځنې جوړه کړل .

۲: دشاه اسمعل زنده خوران لمسي دوهم شاه اسمعل خپل شپږ وروڼه چې کوچني یې لا شیدي رودلې ووژل او په یوه ورځ یې د پنځه سوه صوفیانو سرونه پرې کړل .

۳: لومړیي شاه عباس صفوي خپل پلار د مرګ تر وخته په زندان کې وساتلې ، د خپل مشر زوی سر یې پرې کړي او ددوهم زوی سترګې یې ړندې کړې .

۴: د شاه عباس صفوي ځای ناستي صفي شاه خپله مور ، مېرمن شیرخور زوی او ړوند اکا ووژل ، او دخپل کورنۍ په لس ګونو نور غړي یې ړانده کړل .

صفوي شاه هانو دومره شراب څښل چې څلورشاهان یې په شرابو مړه شول .

د یو ملک پاچهان چې داسې بدعمله ، بد کرداره ، ظالم ، خداي ناترسه او فاسد خلک وي چې د خپل کورنۍ او ولس سره داسې دانسانیت او اسلامیت ضد جنایات کوي (مشت نمونه اي خروار است) نودې خداي ناترسه ، وحشي ظالمانو به د محکومو او مظلومو سني مذهبو پښتنو سره څه کول ، دا حقیقت صرف خدای(ج) ته معلوم دي

د پښتونخوا هغه بله برخه چې ددوی د بل ازلي او خداي ناترسه دښمن مغول تر لاس لاندي شول دهغو حال هم ډېربد وو .

په پښتونخوا کې د مغولو ټوله دوره د مغولو د وحشت او دهشت د اور په لمبو کې تیره شول .

بابر مغول او د هغه خونخواري کورنۍ خپلې بریاوي د پښتنو د سرونو په پرې کولو ، دپښتنو د سرونو څخه د منارونو په جوړولو ، د پښتنو د سر ، مال ، او عزت په لوټولو نمانځلې .

<u>مغولو د پښتنو د وژلو او دهغو دسرونو څخه د منارونو په جوړولو او د پښتونخوا په نیولو صبر نه کوي ، بلکې هغوی پښتانه په معنوي او اقتصادي ډول هم په مسلسل ډول تر فشار لاندي نیولي وه .</u>

(c) ketabton.com: The Digital Library

مغلو به پښتني ښځې د سر په ویښتانو د ژرندي په پله پورې وتړلې ،وروسته به یې پر ژرنده اوبه را خوشي کړې چې کله به د ژرندي پل څرخیدې نو دا مظلومه پښتنه ښځه به هم ورسره څرخیدل ،فریاد او زارۍ به کولې ، خو وحشي او ظالمو مغلو به د پښتنو ښځو د دې مظلومیت ،عذر ، زاریو ، فریادونو او نارو څخه خوند اخستلې ، د پښتنو وژل ، وهل ، ترټل او ځورول د مغلو خوشحالي او ساعت تیري وه .

په اقتصادي او اجتماعي ساحو کې هم مغولو د پښتنو په باره کې د خاص تبعیض څخه کار اخستې .

د مثال په ډول کله چې ددوهم ځل لپاره همایون مغل د ایرانیانو په مرسته هند د پښتنو څخه ونیوي ،نو همایون یو فرمان صادر کړې او

د دې فرمان په اساس یې په هند کې د ټولو پښتنو جاګیرونه ،شخصي جایدادونه او شتمنۍ ضبط کړې ، او په دې پښتون ضد عمل یې د هند ټول پښتانه مجبور کړل چې په یوه ګوله ډوډۍ پسې وګرځي او د سیاست څخه لیري پاتي شي .

همایون مغول پښتانه د هند ددولت د ملکي او نظامي چوکیو څخه لیري کړل .

دمثال په ډول د هند د مغولو د ستر پاچا اکبر په درو کې د هغه د ټولو لوړ رتبه نظامي افسرانو د جملي څخه تنها (9) تنه پښتانه افسران موجود وه ، او په دې نهو تنو پښتنو افسرانو کې دوو نفرو د دوه زري منصب درلودې ، څلور کسو د یو زري منصبونه درلودل او نورو درو نفرو تر پنځه سوي کښته منصبونه لرل .

ایرانیانو او مغولو په خپل شیطاني چلونو پښتانه او پښتونخوا پر دوو برخو وویشل چې یوه برخه یې د ډهلي د وحشي مغولو ترظلم او ستم لاندي وه اوبله برخه یې بیا د ایران د متعصب شیعه دولت تر ظلم او ستم لاندي شپې او ورځې سبا کولې .

ایرانیان او مغول په دې سبب د پښتنو نه پخلا کیدونکي ، ابدي او ازلي دښمنان وه چې د دې دواړو امپراطوریو مشران په دې پوهیدل چې یوه ورځ به دا پښتانه د پخوا په شان ددوی امپراطورۍ نړوي او یو خپلواک پښتني دولت به په پښتونخوا کې رامنځته کوي .

سره د دې چې پښتنو په هند کې واکمني دلاسه ورکړې وه ، شخصي جایدادونه ، جاګیرونه او شتمنۍ یې د مغلو د پښتون ضد دولت دخوا ضبط شوي وي ، پښتانه د هرډول ملکي او نظامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منصبونو ځخه لیري شوي وه ، دهند پروني پاچاهان نن خوار اوزار د عیال په یوه ګوله ډوډۍ پسي حیران یوي او بلي خواته سرګردان ګرځیدل.

سره د دې چې مغلو په خپل ظلمونو د پښتنو ځخه هر ډول مادي امتیازات واخستل ، مګر د دې باوجود د هند د ولسونو په زړونو کې د پښتنو قدر او عزت موجود وو ، ځکه چې د هند ولسونه په دې باور وه چې پښتانه د نوح (ع) ددرو زامنو ځخه د "سام" د اولاده ځخه دي .

دهند او نوري نړۍ ولسونه په دې باور دي چې د نوح (ع) تر طوفان وروسته او سني انسانان ټول د نوح پیغمبر ددریو زامنو (سام ،حام او یافث) اولاد دې .

پښتانه او ځني نورقومونه او ملتونه د "سام" اولاد دې .

د هند دقاري ولسونه د "حام " اولاد دې .

مغل ،چینایان ،جاپانیان اوددی نژاد نورنورولسونه د "یافث " اولاد دې .

د هندي ولسونو په نظر د "سام " اولاد یاني پښتانه د انسانانو په منځ کې د احترام وړ ، نیک ، عادل ، فیاض او د سلطنت لپاره پیدا شوي انسانان دي ، په همدې اساس هندیانو د سیاسي قدرت نه د لویدلو مظلومو پښتنو زیات قدر او حترام کوي .

مظلومو او محکومو پښتنو ته د هند د ولسونو دي زیات قدر او احترام مغل حاکمان په ډار کې واچول چې نبایده یوه ورځ بیا هندیان پر پښتنو راټول شي ،او پښتانه بیا د هند ددولت واکې د مغلو د لاسه وباسي .

دهندي ولسونو د خوا د پښتنو قدر او احترام مغل حسود او ډارن حاکمان وهڅول چې د پښتنو پر ضد یوه نوي توطیه په کار واچوي تر څو دهند دولسونو په منځ کې د پښتنو قدر او احترام کم شي .

ددې شیطاني توطیې د عملي کولو لپاره د ایران دشیطاني امپراطورۍ او د مغلو د وحشي امپراطورۍ مشرانو په ګډه خپل تاریخ نویسانو او چاپلوسانو ته وظیفه وسپارل چې د پښتون ویاړلي ملت پر ضد داسې ناوړه تبلیغات وکړي چې د منطقې د ولسونو په منځ کې د پښتون ملت قدر او احترام بیخي کم شي او د دې منطقې ولسونه پښتنو ته په ډېره کم نظر وګوري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایرانیانو او مغلو د دې شیطاني توطیي پر اساس د هند د مغل امپراطور جهانګیر په دربار کې یو لوی مجلس جوړ شو ، د ټولنې د بیلو بیلو قشرونو نماینده ګان په کې راټول شوي وه چې د ایران دپاچا شاه عباس صفوی سفیر دا نظر وړاندي کړي :

"په یو معتبر کتاب کې لیکل شوي دي چې پښتانه انسانان ندي ، پښتانه د انسان د نسل څخه ندي ، پښتانه د "دیو " د ذات یا نسل څخه دي .

ایراني سفیر زیاته کړل چې زه هم په دې عقیده یم چې پښتانه د

"دیو " اولاد دي او انسانان ندي . . .

د ایران د سفیر د دې احمقانه بیان د تاید په خاطر د مغول په دربار کې د ناستو غوړمالانو او چپلوسانو د خوا د امنا ، صدقنا ناري د تاید په ډول راپورته شوي .

دا د ایرانیانو او مغلو د امپراطورانو په امر ددوی د استخباراتي او مذهبي اجنټانو د خوا ترتیب شوي شیطاني توطیه وه چې پښتون ملت د دې منطقې دولسونو په نظر ذلیل او د هغو د نظره واچوي .

د پښتنو دذات په باره کې د ایرن دشیطاني دولت او د مغلو وحشي دولت دواړو خپلي خاصي موخي تعقیبولي چی عبارت وی له:

دوحشی مغلو موخه:

د پښتنو پر ضد د مغلودخواددی دروغجنی او خنداوری توطیی هدف داوو چی په هندي ټولنه کې د پښتنو قدراواحترام کم شي .

دشیطان صفته ایرانیانو موخه:

د پښتنوپرضد دایران د شیطان صفته مشرانو اونظریه ورکونکو هدف داوو چی ایرانیانوغوښتل د خپل ځان څخه د "دیو " هغه نوم لیري کړي کوم پښتون پاچا "کاوه هوسروایا "دوی ته ورکړي وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د " کياني " سلسلي مشهور پښتون پاچا "کاوه هوسروايا " وايي چې ما د مازندران پر" ديوانو " حمله وکړل هغوی مي رعيت او يا د مازندران څخه فرار کړل . . .

دپښتون پاچا کاوه هوسروايا د بيان مطابق داوسني ايران زيات ولس شايد د مازندران د هغو " ديوانو يا ديبانو " د نسل څخه وی چی پښتون پاچا " کاوه هوسروايا " حمله پرکړي وه .

د ايرانيانو او مغلو د شيطاني توطيو سره سره خداي(ج) پښتنو ته دا توان ورکړي چې د مغلو او ايرانيانو پر ظلم او وحشت ولاړي دواړي امپراطورۍ د پښتنو پلاس د منځه يوسي .

عليحضرت شاه محمود هوتک د شيعه ايران د خرافات پرست صفوي شاه حسين شيطاني امپراطوري دمنځه يووړه ، اصفهان يې فتح کړي او صفوي شاه حسين د ايران د سلطنت تاج په خپل لاس د ځوان پښتون پاچا شاه محمود هوتک پر سرکيښود او هغه ته يې د ايران د پاچاهي مبارکي وويل .

همدارنګه څو کاله وروسته بل پښتون پاچا لوي احمد شاه بابا د مغلو ظالمانه او شيطاني امپراطوري ورانه کړه او په منطقه کې يې يوه داسې ستره پښتني امپراطوري جوړه کړل چې د منطقه د قواوو توازن د پښتنو د امپراطورۍ پلاس کې وو .

4:د احمد شاهی امپراطورۍ دزوال عوامل:

الف: داخلی عوامل :

دتيمورشاه داولادو نفاق او په هيواد کې دسياسي بی ثباتۍ اغاز .

کله چې لوي احمد شاه بابا وفات شو نو د پښتنو ستره امپراطوري چې د احمد شاه بابه او پښتون ملت د شهادتونو ، زحمتونو ،قربانيو او مبارزو په نتيجه کې منځته راغلي وه و شهزاده تيمور شاه ته پاتې شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

شهزاده تیمورشاه که څه هم د خپل پلار امپراطورۍ ته وسعت ورنکړي خود خپل پلار څخه په میرات ورپاتې د پښتنو ستره امپراطوري یې سالمه وساتل .

د تیمورشاه تر مرګ وروسته دهغه زامنو د قدرت پر سر په خپلو کې بې اتفاقه شول او د پښتنو قدرت د دې پر ځای چې د امپراطورۍ د وسعت او استحکام لپاره استعمال شي ، یو د بل پر ضد یې په داخلي جنګونو کې استعمال کړې .

شاه زمان د ابراهیم لودي په شان د پښتو او پښتونولي د اصل خلاف حکومت کول شروع کړل ، د چپلوسانو او غوړه مالانو په حلقه کې ګیر شو اود قدرت واګې یې خپل لوي وزیر رحمت الله خان سدوزي ته چې د وفادار خان په نامه مشهوروو وروسپارلي .

دا وفادار خان یو نهایت چپلوس په خوله پوست غوړه مال او دذلیلو صفاتو خاوند شخص وو .

د همدې چپلوس وفادار خان په مشوره شاه زمان د پښتنو سردارانو واک ورکم کړي یوازې هغه اشخاص و پاچا ته نږدې کیداې شول او ددولت پر لوړو چوکیو مقرر کیداې شول چې د وفادار خان چپلوس سره یې ورته چپلوسي ، غوړه مالي او روابط درلودل .

شاه زمان د خپل دې اعمالو په نتیجه کې د پښتنو مشران د ځانه خوابدي کړل ،خپل ورور همایون یې چې دده په مقابل کې یاغي شوي وو د مغلو د دود مطابق ړوندکړي ، او په خپله شاه زمان هم څه وخت وروسته د بل ورور شاه محمود څخه ماته وخوړل او د هغه د خوا ړوند ، د قدرت څخه برطرف او د کابل په بالا حصار کې بندي کړل شو .

شاه محمود د فتح خان بارکزي ،اکرم خان علي زي ، احمد خان نورزي او نورو پښتنو مشرانو په مرسته د کابل پر تخت کېنستې .

په شاه محمود کې د پښتو او پښتونولي هیڅ اثر نه وو او د هغه لومړي کار داوو چې د پښتنو څخه یې ځان لیري کړي ، د خپل ځان څخه یې د قزلباشو فوځ را تاوکړي ، خپل شخصي امنیت او د هیواد پلازمیني کابل امنیت یې قزلباشو سر بازانو ته وسپارۍ او په خپله شاه محمود د قزلباشو سردارانو او افسرانو سره په عیش او نوش کې ډوب شو .

د شاه محمود په حمایت په دولتي ارګانو کې د قزلباشو اثر ، رسوخ او قدرت دومره زیات شو چې د کابل ټول غیر شیعه وګړي ځني تنګ شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شاه محمود شيعه قزلباش افسران به د پاچا په زور د شپې او ورځې په شرابو کې مست او نشه وه ، دنشې په حال کې به يې دهېواد د نورو اتباعو پر مال ،عزت او ناموس هم صرفه نه کول . . .

خو کله چې به عام ولس د قزلباشو د ظلم څخه و شاه محمود ته عريضې وکړې بيا به هم شاه محمود د ولس پر عريضو او شکايتونو غوږ نه نيوي او د قزلباشانو پر ظلمونو به يې سترګې پټولې .

د شاه محمود عياشۍ او د هغه په زور پر پښتنو د قزلباشانو حاکميت داسې حالات برابر کړل چې د شاه محمود بې کيفايته سلطنت د پښتنو د خوا چپه شو او پرځای يې دده بل ورور شاه شجاع دهېواد پاچا شو .

د تيمورشاه د زامنو د غير زمواوارانه اعمالو په نتيجه کې د پښتنو قوت په داخلي جنګونو کې مصرفيدې او دي ته موقع مساعده شول چې برطانويان پر هند باندې د خپل دايمي قبضې د ټينګيدو په خاطر د ايران د شيعه دولت سره سازش وکړي او د سدوزو او محمد زو سردارانو په منځ کې د نفاق پر بل شوي اور لانور تيل واچوي او پښتانه لانور په داخلي جګړو کې مصرف کړي .

ب: خارجي عوامل:

د پښتنو پر ضد د انګريزانو او ايرانيانو توطيې .

د تاريخ په اوږدو کې پښتون قوم د امو او اباسين په منځ کې د پښتو د لرغوني قانون په پيروي د يو متحد ، قوي ، نظامي او منظم قوت په حيث د هند په دروازه کې پروت وو او د هند ثبات او بې ثباتي اکثره وخت په دوی پورې تړلې وه .

کله کله به پښتنو په خپله پر هند حکومت کوي او کله به د هند د دولتونو سره په جنګ وه چې د دوی د هېواد د لياري يې مرکزي آسيا ته تلل غوښتل .

د تاريخ هر فاتح چې غوښتل چې د افغانستان د لاري هند ته تيرشي او هغه فتحه کړي نو لومړي شخړه يې د پښتنو سره شوي ده ، هر فاتح چې د پښتنو ملاتړ تر لاسه کړي دي نو د پښتنو په ملاتړ يې ډېر په اسانۍ هند نيولي دي چې مثالونه يې سکندر ، تيمور ، بابر او نادر افشار دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هغه فاتحان چې د پښتنو سره موافقي ته ندي رسيلي هغوی په پښتونخوا کې د پښتنو د لاسه تردي حده د مشکلاتو سره مخامخ شوي دي چې و خپل هدف ته تر رسيدو د مخه يې منطقه ترک وهلي ده او په تيښته د پښتونخوا څخه تښتيدلي دي .

کله چې برطانيانوي قواوي د شرقي بنګال د لاري هند ته راغلي او هند يې قبضه کړي ورسره يو ځای په دې پوه شول چې هند هغه وخت ددوی په سلطه کې د ډېر وخت لپاره پاتې کيدلای شي چې په افغانستان کې د پښتنو حکومت کمزوري کړي ، ځکه چې په اسيا کې يوازني قوت چې پر هند يې د حاکميت دعوه درلودل او څو ځله يې هند تر خپل حاکميت لاندي راوستلي وو ،هغه په پښتونخوا کې د پښتنو عظيم سلطنت وو چې په هند کې يې د برطانيا سلطې ته جدي تهديد پيښولای شو .

همدا علت شو چې برطانويانو پر هند د خپل سلطې د ساتلو په خاطر د ايران د شعيه دولت سره سازش وکړي او د دې سازش پر بنياد ايرانيانو او انګريزانو د افغانستان د بی اتفاقه شهزاده ګانو د بی اتفاقۍ او په هيواد کې د رواني سياسي بی ثباتۍ څخه استفاده وکړل او د افغانی شهزاده ګانو ترمنځ د نفاق پربل شوی اورئی لانور پطرول وشندل .

د پښتنو شهزاد ګانو ترمنځ د قدرت پر سر جګړو او د هيواد داخلی سياسي بی ثباتۍ افغان دولت دومره کمزوری کړی چی د خپل امپراطورۍ په شاوخوا کې ئی خپل نفوذ د لاسه ورکړی .

دداخلی شخړو او بی ثباتۍ په وجه پښتنی امپراطوری دومره کمزوری شول چې هندوستان د يو اروپايي قوت پلاس کې مستعمره شو .

د انګريزانو او ايرانيانو د مشترکو سازشونو او د افغان شهزاده ګانو تر منځ د قدرت پرسرجنګونو د پښتنو دولت دومره ضعيف کړچی نه تنها د پښتنی امپراطورۍ لير برخی ئی د کنترول څخه ووتلی حتی د پښتونخوا يو لويه برخه يعنی خراسان هم شاه محمود ايران ته ورکړی .

د ټولی پښتونخوا د نيولو په خاطر د پښتنو او انګريزانو ترمنځ هم دوه سترجنګونه وشول چی انګريزانو په دواړو جنګونو کې د افغانانو څخه ماته وخوړل .

بالاخره د پاينده خان او تيمورشاه د اولادونو ترمنځ د بی اتفاقيو په نتيجه کې د پښتنو د امپراطورۍ توان د منځه ولاړی او د پښتونخوا هيواد نيمه برخه يې هم انګريزانو قبضه کړل ،او يو لنډې بورۍ په وچه پورې محدود نيمه مستعميره افغانستان چې د روسيې د تزاري امپراطورۍ او برطانوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

امپراطورۍ ترمنځ يې د حايل حيثيت درلودي په نيمه مستعميره ډول و امير عبد الرحمن خان ته تسليم شو .

5:په هيواد کښې د(۹۳) کلن سياسي ثبات اغاز:

په دوهم افغان انګليس جنګ کې دانګريزانو تر ماتې ورسته انګريزانو پاتې لنډۍ بورې په وچه محدود افغانستان په نيمه مستعميره ډول امير عبد الرحمن خان ته تسليم کړی .

د سدوزو او بارکزو د نورو ضعيف النفسه او څان غوښتونکو واکمنانو شاه محمود ابدالي ، امير محمد عظم خان ، سلطان محمد طلايي ، امير دوست محمد خان ، امير محمد افضل خان ، امير شيرعليخان او امير محمد يعقوب خان په شا ن د امير عبد الرحمن خان د امارت په دروه کې هم دګران افغانستان زياتې برخې تزاري روسيې او برطانوي هند په زوه ونيولي او دلنډۍ بورۍ افغانستان سرحدات يې د افغان نجيب ملت د ارادې خلاف په زوره په اميرعبد الرحمن خان ومنل .

خو اميرعبد الرحمن خان په دې نيم شوي او نيمه مستعميره افغانستان کې په ډېر زحمت او تلاش سوله او سياسي ثبات بر قراره کړي او د يو عصري نظام دضروري ادارو اساسات يې کيښودل او وده يې ورکړل .

برطانوي امپراطورۍ د اميرعبد الرحمن خان د نيم شوي او نيمه مستعميره افغانستان سرحدات دبرطانوي هند د نفوذ دساحې او دتزاري روس د امپراطورۍ او دايران سره د افغانانو د موافقې پرته په خپله خوښه تعين کړل .

انګريزانو او ايرانيانو د پښتون ملت د دښمنانو په حيث د نظامي زور په واسطه د پښتون ملت د ارادې خلاف د پښتونخوا هغه سيمې چې د سمندرسره تړلې وې د افغانستان څخه جلاکړې او په برطانوي هند او ايران پورې يې وتړلې او ننني افغانستان يې د سمندر څخه بې برخې کړی.

هرهغه هيواد چې و سمندرته لاره ونلرې د تجارت او پرمختګ په ساحو کښې د سترو ستونزو سره مخامخ کيږي لکه نن چې زموږ هيواد ورسره مخامخ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغانستان کومی برخی چی تزاری روس او ایران غوښتی انګریزانو هغه سیمی په ډیر سخاوت مندانه ډول هغوی ته ورکړی او دافغانستان کومی برخی چی انګریزانو د برطانوی هند د امنیت د پاره ضروری ګڼلی هغه ئی دبرطانوی هند ترنفوذ لاندی راوستلی .

دافغانستان د مځکو دویش په باره کې افغان نجیب ملت په مطلق ډول مخالف وو خو انګریزانو خپل دخوښی فیصله په وچ زور په امیرعبدالرحمن خان ومنل .

دامیرعبدالرحمن خان لمسي علیحضرت امان الله خان په(1919 ع) تاریخ د افغان نجیب ملت په ملاتړبیا د برطانویانو څخه دتوری په زوردهیواد بشپړ استقلال واخستي او په نړی کې لومړني هېواد وو چې د برطانیا د استعمار کړی یې ماتي کړل .

که څه هم برطانیا په ظاهره د افغانستان بشپړ استقلال په رسمیت وپېژندي ، خو د افغانانو د خوا د ری ځله برطانیا ته ماته ورکول ،او د افغانانو د خوا دبرطانیا څخه د توري په زوراستقلال اخستل برطانویانو د خپل ستري امپراطوری د نړیوال حیثیت او وقار لپاره ستره نظامي او سیاسي بې حیثیتي بلل ، نو په دې اساس یې د اماني ځوان دولت پرضد خپل استخباراتي فعالیتونو ته دوام ورکړي .

پر افغانستان د انګریزانو د لومړي تجاوز(1839/4/20ع)څخه بیا د (1919ع) افغان او انګلیس تر دریم جنګ پورې پوره اتیا(80)کاله د افغانانو او انګریزانو ترمنځ دښمنی دوام کړي وو ، په دې اتیاکاله وخت کې د هر افغان کورنی ته په یوه شکل د انګریزانو د خوا مستقیم او یا غیري مستقیم ډول ځاني او مالي تاوان رسیدلي وو ، نو د دې سببه تقریبا ټول افغانان د انګریزانو سره سخت مخالف وه او نفرت یې ځني کاوه .

په همدې سبب د انګریزانو لپاره دا ډېره سخته وه چې په افغانانو کې داسې جاسوسان پیداکړي چې هغوی په افغاني ټولنه کې دڅه ناڅه اعتبار خاوند وي او انګریزان هغوی داسې ننګین او ضد ملي عمل ته اماده کړي چې دعلیحضرت امان الله خان او افغان نجیب ملت په مقابل کې یې ودروي ، او دانګریزانو دا جاسوس د انګریزانو په خوښه افغان نجیب ملت ته دانګریزانو څخه د استقلال اخستلو په جرم سختي سزا ګاني ورکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخپل دي نا مقدس هدف ته د رسیدو په خاطر انګریزانو د خپل استخباراتي سازمانونو په واسطه په افغاني ټولنه کې مخصوصا د پښتني ټولنې د روحیي مطابق ځني ملایان ، پیران او نور کسان په خپل استخباراتي سازمانو کې تنظیم کړل ، او خپل د دې استخاراتي جال څخه په استفاده یې د افغانستان د مستقل دولت او د ازادي د قهرمان علیحضرت امان الله خان پر ضد تبلیغات اود سبوتاژ عملیات تنظیم کړل .

بالاخره انګریزانو د مجبوري څخه یو بې هویته غل چې د کابل د شمال د کوهدامن او سیدونکي او په قوم تاجک وو پیدا کړي د دې سړي نوم حبیب الله وو چې د(سقاو زوی) په نوم مشهور وو ، د سقاو زوی یو متکررمجرم وو او د افغانستان څخه د عدلي تعقیب د ویري تښتیدلي وو او د پېښور د قصه خوانی په بازار کنبی لمړی د محمد صادق بوټ فروش او بیا د یو سما وارچی د شاګرد په حیث یې ژوند کاوه .

د انګریزانو استخباراتي سازمانو د مجبورۍ په سبب د سقاو زوی حبیب الله سره ارتباط ونیوي هغه یې اماده کړي چې د افغانستان پر خلاف د انګریزانو هر امر ته د غلام په څیر غاړه کېږدي .

انګریزانو غوښتل چې خپل په دې عمل سره د افغانستان سیاسي او دولتي رهبري د ټولنې د اکثریت یعنې پښتنو څخه د ټولنې یو محدودي قومي ډلي یعنې تاجکانو ته نقل کړي ،او ددی لیاری دا ځل د پښتنو شهزادګانو پرځای تاجکان د پښتون ملت سره په جنګ واچوي .

د انګریزانو دا پلان وو چې پښتانه په تاجک اقلیت پوری تړلی یو غله او دده د ملګرو په واسطه د قدرت څخه لیري کړي پدی ډول په د تاجکو او پښتنو تر منځ د دښمنی اغازوشی.

انګریزان پدی هم ښه پوهیدل چی د تاجک تباره غله حبیب الله تابع کول بیا دوی ته ډېر اسانه کار وو .

انګریزانو غوښتل چې د افغان نجیب ملت ملی وحدت مات کړی د پښتنو په مقابل د تاجکانو ملاتړ وکړي او د هغو په واسطه د تل لپاره پښتانه دهېواد د سیاسي حاکمیت څخه وباسي او د سقاو او سقاویانو په واسطه د پښتنو څخه د هغو درو جنګونو انتقام واخلي په کومو کې چې انګریزانو د پښتنو څخه سختي ماتي خوړلي وي .

انګریزانو وخپل اهدافو ته د رسیدو په خاطر د سقاوزوی د پېښور څخه د کابل شمال ته راولیږي دلته یې د انګریزانو په هراړخیزه مرسته او مشوره د دولت او ملت پر ضد چور او چپاول شروع کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سقاوزوی دانګریزانو د استخباراتي سازمانو په ملاتړ په (1307 هه . ش) د جدي پر اتویشتم تاریخ د مازیګر پر پنځه بجي د کابل دارګ د ګلخاني ماڼۍ ته کامیابه داخل شو او علیحضرت امان الله خان د افغانستان څخه وشړل شو .

یو خارجي د افغانستان په باره کې یو کتاب لیکلي دي ، د دې کتاب نوم (د کابل تباهي) دي ، د دې کتاب په دوه ویشتم فصل کې داسې لیکل شوي دي .

(د سقاو زوی د کابل په ارګ کې داخل شو ، خپل وحشي فوځیانو ته یې د کابل دښار د چور فرمان ورکړي ،سقاوي فوځیان د ښار په څلورو خواوو کې پراګنده شول او ښاریې تر هر بل غارت ګرزیات غارت کړي .

لوي او واړه دوکانونه یې چورکړل ، دکار دځایونو او کارخانو څخه یې هر څه چورکړل ، دوکاندارانو ورته کتل خو سقاویانو یې هست او بود ځني اخستل او پر خپل لار تلل خو ولس په پوره صبر او تحمل خپل د بربادۍ تماشاکول ، وایي چې د مال د سوځیدلو تماشا هم لوي غم دي .

په شروع کې چې کله سقاوي غلو په چور شروع وکړل نو یو شمېر دلاوره خلکو د خپل مال ددفاع په خاطر مقاومت وکړي خو سقاوي غلو هغوی په مرمیو وویشتل او شهیدان یې کړل ، نورنو خلکو جرئت د لاسه ورکړي ،محکوم شول او وبیریدل ، دوکانونه یې ایله کړل او لیري ودریدل .

سقاوي فوځیانو هر څه یو په بل پسې لوټ کړل او تنها پردي لوټ یې هم صبر ونکړي بلکه یو تعداد دوکانونه ، او ډول ډول تعمیرونو ته یې اور هم واچوي او د خاورو سره یې برابر کړل .

کله چې سقاوي فوځیانو ښار چورکړي د خلکو و کورونو ته یې مخه کړل ،ځینو خلکو د خپل کورونو دروازي تړلي وي او د خپل اولادونو سره په خونو کې ناست وه چې سقاوي وحشیانو د روازي ماتي کړي او په زور د خلکو کورونو ته داخل شول ، د کورونو هر څه یې لوټ کړل ، د ښځو طلا ، زر او نور زیورات یې په زور ځني اخستل او د ښکلو پیغلو عزت به یې هم لوټلي ،د والدینو په مخ کې به یې د هغو ځوانو لوڼو ته لاس اچوي ، نجونو به د دې وحشي سقاویانو د ترس څخه د پلار او مور په غیږ کې پنا اخستل مګر دې وحشي سقاویانو به د ا نجوني د مور او پلار د غیږي څخه په زور راکشولي او عزت به یې ورلوټلي ، که کوم پلار او مور به د خپل اولاد د ناموس د ساتلو او دفاع کوښښ کوي نو وحشي سقاویانو به هغه ځای پرځای وژلي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي وحشيانو د ډېرو پلرونو او ميندو د سترګو په وړاندي د هغوی د اولادونو سره نا مشرع اعمال وکړل ، که کومي نجلۍ د سقاوي وحشيانو د غوښتني څخه سرغړولي واي د هغي سزا بې ښه او بده مرګ وو .

دا انسان نما وحشي سقاويان د کابل په ښار کې خپاره وه په هره کوڅه او سړک باندې يې غلاوي کولي او پر ولس يې ظلمونه کول ، ځني هغه خلکو چې سپين ږيري او غريبان وه د دې وحشيانو په مقابل کې يې په ډېر تکليف خپل عزت او ابرو ساتلای شول ،ځکه چې دې وحشيانو به هغوی ته ويل چې تاسو ولي مال او دولت نه لري او هغوی به يې په ډېر ظلم د کورونو څخه دباندې را ايستل او په شلاقو به يې وهل.(سقاوی دوهم-۲۸ مخ) .

غلام محمد غبارد سقاو د زوی په باره کې داسې وايي:

(. . . اينهاهر جا سر مي يافتند درصدد بريدن ان ميشدند ،تا در يک عرصه در شده هيچ سري باقي نماند وانها به تنها يې سر افراز اند ، پس به شمشير وزنجير و اعدام تکيه مي کردند .

با حاکميت بچه سقاو در تمام افغانستان يک بې ثباتي عمومي (انارشي) په دېد امد ، ترقي تازه راه افتاده به عقب زده شد وعزت وحياوسر ومال مردم در خطر افتاده ،دروازه هاي دانش وترقي ،فرهنګ وپيشرفت بسته شده ، که حتي نخستين کاري که بچه سقاو کرده در کابينه اش به وزارتهاي معارف و عدليه جاي نداده . . .)

د پورته نويشتو څخه دا معلوميږي چې انګريزانو وکړای شول چې د سقاو د زوی غوندي بې شخصيته غله په واسطه ټول افغان نجيب ملت او د هغوی د استقلال قهرمان پاچا ته داسې سزا وي ورکړي چې د دې هېواد په تاريخ کې يې لړ مثالونه ليدل کېږي .

که څه هم برطانويانو دخپل استخباراتي فعاليتونو په نتيجه کې خپل دښمن عليحضرت امان الله خان دافغانستان د سلطنت څخه ليري کړي او ټول افغان نجيب ملت ته يې سخته سزا ورکړل ،خود سقاويانو دنهايت بدو اعمالو دسببه ددوی په باره کې د ټولو افغانانو مخصوصا د پښتنو کرکه ورځ په ورځ زياتېدل ، تر څو نهه مياشتي وروسته محمد نادرخان دانګريزانو په ضمني توافق او د پښتنو په هراړخيزملاتړد سقاو د زوی رژيم ړنګ او د سقاويانو وحشيانه او جاهلانه حاکميت يې پاي ته ورسوی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمد نادرشاه کورنۍ هم د امیرعبدالرحمن خان د کورنۍ په شان په جدي تلاش او زحمت د نیمي پیړۍ لپاره په افغانستان کې سیاسي ثبات او سوله تامین کړل .

6:ډیورند لاین ،محکوم او ازاد سرحدونه:

دلوي احمد شاه بابا په بې پایه زحمتونو او د ستر پښتون ملت د پاکو وینو او تیرو تورو په قیمت ګټل شوی د پښتنو ستره امپراطوري د پوپل زو او بارکزو دځینو نا اهله واکمنانو دبې کفایتۍ او ځان غوښتنې په سبب اهسته اهسته تجزیه شول.

دتیمورشاه ترمرګ ورسته دده دزامنوتر منځ د قدرت پرسر جنګونه شروع شول او ددې جنګونو په نتجه کښې افغان دولت کمزوری شو او د افغانستان ځنې برخې ایران اوپنجاب د سیګانو دولتونو د افغانستان څخه بیلې کړې.

کله چې د شازمان پرضد د سردار پاینده خان بارکزی په مشرتوب توطیه رسوا شول او دپا چا دخواد پاینده خان په شمول نور توطییه ګران ووژل شول نود پاینده خان (۲۱) زامن د سردار فتیح خان په مشرۍ د شازمان د مخالف ورور شامحمود ابدالی ملګری شول او د شاه زمان دولت یې ړنګ کړی او شاه محمود ابدالی یې پر تخت کښینوی.

کله چې وزیر فتح خان بیا د شاه محمود ابدالی د خوا لمړی ړوند او بیا د غزنی پر مقام په ډیره بې رحمۍ ووژل شو ،نو د فتح خان ورونړو د شاه محمود دولت ړنګ کړی او افغانستان یې تر خپل منځ سره وویشی.

دفتح خان ورونړو نه تنها د خپل حریف شامحمود نظام رنګ کړی بلکې هغوی افغان مرکزی دولت د منځه یوړی ،لمړی یې لویه افغان امپراطوری په خپل منځونو کښې سره وویشل او بیا د ګورد چنجیانو په شان یو د بل سره د قدرت پرسر په جګړو اخته شول.

دپاینده خان د زامنو د بې کفایتۍ او بې اتفاقۍ په سبب د افغان امپراطورۍ زیاتې برخې سیکانو ،انګریزانو او ایرانیانو ونیولې اوځنې نورو بیا ځانونه د افغان دولت د تسلط څخه ازاد کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو د احمد شاهي امپراطورۍ هغه برخې چې د افغان شهزادګانو د بې کفايتۍ په وجه د پردیو تر مستقیم کنټرول لاندې را غلې وې محکومې سیمې بللې او د دې محکومو سیمو سره سرحد یې ،، د محکومو سیمو سره سرحد ،، یا محکوم سرحد بللې.

په (۱۸۳۸ ع) کال کښې چې کله انګریزانو د افغانستان د نیولو فیصله وکړل نو په لاهور کښې یې یو تړون امضا کړې چې دا تړون ،، **د لاهور د مثلث** ،، په نوم یادیږي.

دلاهور مثلث ګډون کونکي څوک وه:

۱: دافغانستان پخوانی پاچا شاه شجاع چې د دیرشو کلنو راهیسې د افغانستان څخه تبنتیدلی وو او په ښکاپور او لودیانه کښې یې د جلاوطنۍ ژوند تیراوه.

دنړۍ د هیڅ قانون پر اساس د دیرشو کلنو راهیسې تبنتیدلی او مخلوع پاچا شاه شجاع دا حق نه درلودی چې د افغانستان په باره کښې یې کومه فیصله کړیوای ،اوکه یې کومه فیصله کړې هم وای نو دده فیصلې هیڅ ډول قانونی مشروعیت نه درلودی.

خو انګریزانو زوردرلودی نو د زوراوراوبه خو مخ پر لوړه ځي.

۲: د پنجاب د سیکانو مشر رنجیت سینګ چې عملاً د پنجاب حاکم وو.

۳:د برطانوی هند حکومت چې عملاً یې پر هندوستان حکومت کوی.

دلاهورد تړون په اساس انګریزانو د افغانستان څخه د دیرشو کلنو راهیسې تبنتیدلی شاه شجاع څخه د افغانستان د پا چا په نوم دا سی اقرار واخست:

(...هغه ځمکې چې د افغان دولت څخه په زور جلاشوی دی دلاهور د قراراداد په اساس نورد ا ځمکې دبرطانوی هند د قلمرو برخه بلل کیږي...)

دلاهور د قرارداد په اساس په (۱۸۳۸ ع) انګریزانو پر افغانستان حمله وکړل ،افغانستان یې اشغال کړې او شاشجاع یې د انګریزانو د ګوډاګي په حیث د کابل پر تخت کښینوی او دانګریزانو په دی عمل سره دافغان او انګلیس لمړی جنګ اغاز شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان ویاړلی ملت ګوډاګی شاه شجاع مړکړی او انګریزی فوج یې تباه کړی او د لاهورمثلث هم باطل وبلل شو.

د افغان او انګلیس تر لمړی جنګ ورسته هم افغان دولت مردان پردی قادر نه شوه چی یو داسی قوی دولت په افغانستان کښی ایجاد کړی چی خپل د لاسه وتلی مځکی بیرته د اشغالګرانو څخه ونیسی، او د افغانستان دښمنانو د پخوا په شان د افغانستان د مځکو د لاندی کولو خاینانه هلی ځلی جاری وساتلی.

دبرطانوی هند دولت د امیرشیرعلی خان ، امیرمحمد یعقوب خان او امیر عبدالرحمن خان په درو کښی هم د افغانستان لا نوری مځکی لاندی کړی.

انګریزانو امیر عبدارحمن خان مجبور کړی چی د ،ډیورند ،بدنامه کرښه ومنی.

پدی وخت کښی چی دډیورند کرښه منځته راتلل د پښتونخوا حالت په لاندی ډول وو:

۱:کله چی په افغانستان کښی د محمد زایی ورونړو بی اتفاقۍ ،بی کفایتۍاو قدرت طلبۍ په نتجه کښی دکابل دولت کمزوری شو نو د تیرا څخه ترسمندر پوری د سند درود پرغاړه دافغانستان مځکی د کابل دولت دکنترول څخه ووتلی.

انګریزانو دپورته ذکر شووافغانی مځکو داشغالولو په غرض چی د تیرا څخه بیا د عربو تر سمند پوری دسند درود پر دواړو غاړو پرتی وی دمقامی پښتنو سره تر سل کلنو زیات وخت کښی تربیاً تر سل زیات سخت جنګونو وکړل.

انګرزانو ددی سل کلنو جنګ په جریان تر زیاتو وینو تویلو ورسته صرف د پیښور،دیره اسمعل خان،دیره غازی خان،پښین ،دوکۍ،سیبیۍ او برطانوی بلوچیستان تر خپل مستقیم اشغال لاندی راوستل چی دی سیمو ته پښتنو محکومی سیمی او سرحد ته یی محکوم سرحدات ویل.

نوری ټولی سیمی د انګریزانو د تسلط څخه ازادی او خپلواکی وی چی دی ازادو او خپلواکو سیموته پښتنو ازادی سیمی او ددوی سرحداتو ته یی ازاد سرحدات ویل.

داسیمی د کابل د دولت څخه یاغی نوی بلکی د کابل دولت دومره بی کفایته اوکمزوری وو چی پر دوی یی حکومت نشو کولای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغان دولت د ضعف څخه انګریزانو استفاده وکړل او په افغان نام نهاده مشرانو لکه مخلوع شاه شجاع ،اسیر امیر محمد یعقوب خان او امیر عبدالرحمن خان ئی په زور او جبر ،دلاهور مثلث،د ګندمک ،اود ،ډیورند ، بد نامی معاهدی د افغان نحیب ملت د ارادی خلاف امضا کړی کومی چی د افغان نجیب ملت د عملی مقاومت په واسطه باطلی اعلان شوی.

ددی بد نامو معاهدو په اساس انګریزانود پښتونخوا پر زیاته برخه د تیرا څخه نیولی بیا تر سمندر پوری د برطانوی هند د حاکمیت دعوه وکړل ،خوددی سیمو با غیرته پښتنو په تش لاس اضافه تر سل کاله د برطانوی استعمار سره جګړی وکړی او همیشه یی خپل داخلی استقلال د توری په زور د برطانویانو او بیا د مغلو او انګریزانو د میراث خور پاکستان څخه وساتی.

په ډیر افسوس سره باید ووایو چی د پښتنو او انګرزیانو تر سلو کلنو زیات جنګ په دوران کښی دکابل واکمنان تقریباً همیشه د خپل تاج او تخت د ساتلو په فکر کښی وه،او دازادو پښتنو سره ئی دومره مرسته نه کول چی دهغی مرستی په واسطه ازاد پښتانه دانګریزانو اوبیاد پاکستانیانو سره په جګړه کښی بریالی شوی وای.

هرهغه پښتون چی د هغه په رګونو کښی د پښتون بابا وینی جریان لری،او هغه د پښتنی مور شیدی رودلی وی نو د امو او اباسیند تر منځ پاکه پښتونخوا به خپل مور او ملی ناموس ګڼی او د هغی دفاع به خپل ملی ، پښتنی او اسلامی فرض بولی.

هرهغه پښتون په هر ټولنیز مقام کښی چی قرار لری چی پورته ذکرشوی باطلی او نامشروع معاهدی منی هغه کس پښتون نه دی او د پښتو او پښتونولی د قانون په اساس ملی خاین بلل کیږی.

زه دلته د ګرانو لو ستونکو توجه د لوی احمد شاه بابا د امپراطوری د تجزیی شکل ته د یو جدول په ډول راګرځوم.

که په تاریخ او د زمامدار په نوم کې څه غلطي وي ګران لوستونکي دي ما ته بخښنه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

	دجلاشوي ایالت ،منطقي او ښارنوم	دجلا کېدو کال	جلاکونکي	دهغه زمامدارنوم چې د ده په وخت کې د جلا کېدو حادثه واقع شوې ده .
1	دخراسان ایالت	1803	ایران	شاه محمود ابدالي
2	داباسند پرغاړه د اټک نظامي قلع	1812	رنجت سنګ	شاه محمود ابدالي
3	دملتان ایالت	1818	رنجت سنګ	شاه محمود ابدالي
4	د کشمیر ایا لت	1819	رنجت سنګ	امیر محمد عظم خان او وروڼه
5	د دیره غازي خان ایالت	1821	رنجت سنګ	امیر محمد عظم خان او وروڼه
6	د دیره اسماعیل خان ایالت	1821	رنجت سنګ	امیرمحمد عظم خان او وروڼه
7	د پېښور ایالت	1833	رنجت سنګ	سلطان محمد خان طلايي
8	د سند ایا لت	1825-1843	انګلیس	امیر دوست محمد خان
9	دبلوچستان ایالت	1854-1876	انګلیس	امیردوست محمد ، امیرشیرعلي، محمد افضل
10	د سیستان ایالت	1872	ایران	امیر شیرعلیخان
11	دخیبر دره ،کرم ،بولان ،کوژک او پیوار	1878	انګلیس	امیر محمد یعقوب خان
12	لنډي کوتل	1878	انګلیس	امیر محمد یعقوب خان

(c) ketabton.com: The Digital Library

13	شال، فوشنج او کوژک	1878	انګلیس	امیر محمد یعقوب خان
14	کوئټه، سيبي او پښين، ارناوي	1878	انګلیس	امیر محمد یعقوب خان
15	سوات	1893	انګلیس	امیر عبدالرحمن خان
16	باجوړ	1893	انګلیس	امیر عبدالرحمن خان
17	چترال	1893	انګلیس	امیر عبدالرحمن خان
18	وزیرستان، داور او چاګي	1893	انګلیس	امیر عبدالرحمن خان
19	چمن	1893	انګلیس	امیر عبدالرحمن خان
20	مرو	1884	تزاری روس	امیر عبدالرحمن خان
21	پنجده، آقچه، چمن بید او چشمه سلیم	1885	روس تزاری	امیر عبدالرحمن خان
22	دامو دریا هغه خوا د پامیر سیمي	1895	تزاری روس	امیر عبدالرحمن خان

(c) ketabton.com: The Digital Library

7:په هيواد کې د نوي بې ثباتۍ اغاز:

د اميرعبدالرحمن خان د وخت څخه بيا د محمد ظاهر شاه د سلطنت تر پايه پورې د (93) کالو د پاره سوله او سياسي ثبات په افغانستان کې بر قراره شو ،خودا سوله او سياسي ثبات د سردار محمد داود خان د کودتا پواسطه چې د سلطنت پر خلاف يې (1352/4/26) وکړل د منځه ولاړي .

سردار محمد داود خان يو ډېر وطندوست او پاک افغان وو ، خو د دې ښو صفاتو سره سره نهايت ضدي او خود خوا انسان وو .

سردارمحمد داود خان خپل د تره د زوی سردارعبدالولي خان سره د شخصي تضاد او په شاهي کورنۍ کې د شخصي اختلافاتو او رقابتو پر اساس د محمد ظاهر شاه د سلطنت پر خلاف پر(1352/4/26هه . ش) تاريخ نظامي کودتا وکړل ، سلطنت يې ړنګ کړي او خپل رقيب د تره زوی سردار عبد لولي چې د کابل د مرکزي قواوو قوماندان وو بندي کړي .

سردار محمد داود خپل په دې عمل سره خپل شخصي ضد خو تر سره کړي ، مګرهېواد او ټول افغان نجيب ملت يې د بې پايه سياسي بې ثباتۍ پر لور ټيل وهي .

د سردار محمد داود خان دا عمل د پښتو او پښتونولي د قانون خلاف عمل وو ،ځکه چې د پښتو اوپښتونولي د قانون مطابق يو پښتون بايد خپل سراومال د پښتون ملت تر ګټو قربان کړي نه دا چې د خپل شخصي دښمنۍ د انجام په خاطر پښتون ملت د بربادۍ کندي ته ور ټيل وهي .

د سلطنت په اواخرو کې په اصطلاح ددموکراسۍ په لسيزه کې د نسبي سياسي ازاديو څخه په استفاده په نيمه علني ډول څو سياسي جريانو نه د بيلو بيلو برديو سياسي عقايدو په درلودلو سره ايجاد شوي وه .

ددې نوو سياسي سازمانو عمده ډلو په نظرياتي لحاظ د خارج څخه د وارد شوو سياسي نظريو پيروي کول ، د مثال په ډول حزب دموکراتيک خلق (د خلق او پرچم ښاخو) د شوروي ډوله کمونيزم ، دشعله جاويد سازمان د چيني ډوله کمونيزم ،حزب اسلامي او جمعت اسلامي د نړيوال اخوان المسلمين د برديو واريدي شوو نظريو پيروي کول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سردار محمد داود خان تر کودتا وروسته سمدستي افغاني سياسي سازمانونو د دې لپاره جدي کاراو مبارزه شروع کړل چې د شاهي کورنۍ اخرين واکمن يعنې جمهور ريس سردار محمد داود خان بايد د زور د لاري د قدرت څخه ليري کړي او ددوی سازمان دهبواد سياسي قدرت د سردار محمد داود خان په شان د نظامي زورپواسطه پلاس کې واخلي .

دا خبره د ذکر وړده چې سردار محمد داود خان د سلطنت پر ضد په خپل کودتا سره نورو اشخاصو او سياسي سازمانو ته هم د نظامي کودتا کولو طريقه ورزده کړل .

په نظامي زور د سياسي قدرت نيولو په دې مسابقه کې حزب دمو کراتيک خلق د نورو سازمانو څخه پيش قدمه شو او د (1357) کال د ثور پر اووم تاريخ يې د يوې خونړي نظامي کودتا پواسطه د سردار محمد داود خان رژيم د منځه يوړي او پر ځای يې د خپلي خوښي رژيم د(دافغانستان دمو کراتيک جمهوريت)په نوم ايجاد کړي .

که څه هم د حزب دموکراتيک خلق عمده مشران او کدرونه کليوال تعليم يافته پښتانه وه ، خو د بده مرغه په دوی کې د پښتو او پښتونولي عنصر د سوسيالستي نظريي په تناسب ډېر زيات کمزوري وو .

د پخواني شوروي اتحاد د جاسوسۍ د سازمان يعنې کي جي بي دافشا شوو اسنادو پر اساس دخلقيانو او پر چميانو يو شمير عمده مشران د کي جي بې تنخواداره جاسوسان وه .

که موږ(کی . جی . بی په افغانستان کې)کتاب چی د کی . جی . بی دپخوانی کارمند واسيلی ميتروخين د خوا ليکل شويدی مطالعه کړو نود خلق اوپرچم دګوندونو د يو شمير مشرانو نومونه به د شوروی اتحاد د استخباراتی سازمان کی . جی . بی د غړو په حيث پکښې پيدا کړو ،داچی ددی کتاب منځپانګه څومره پر حقيقت ولاړه دا خدا (ج) ته پته ده .

کله چی د ايران ،پاکستان ،هند ،سعودی ،انګلستان ،امريکا ،جرمنی ،فرانسی اوداسی نورودافغانستان په چارو کښی ښکيلوهيوادونو داستخباراتو ارشيفونه ښکاره شی شايد د يو زيات شمير افغانانو نومونه به ددوی د جاسوسانو په حيث پکښې ښکاره شی ،خوکوم افغان چی د پرديو استخباراتی سازمانو غړی وی هغه کس دنړۍ د ټولو منل شوو قوانينو پر اساس ملی خاين بلل کيږی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشورويانو د امر ،هدايت او مشوری پر اساس خلقی او پرچمی مشرانو هغه څه کول چې شورويانو به ورته ويل ،خلقيانو او پرچميانو دشوروي د کي جي بې په امر او د ستور په ظاهره په ډېره عجله سره غوښتل چې په افغانستان کې د شوروي اتحاد په شان سوسيالستي دولت ايجاد کړي چې دا عمل دافغانستان دکمزوری سياسي او اقتصادی زيربنا پر اساس او په افغاني مذهبی او سنتي ټولنه کې ناممکن کار وو .

د خلقيانو او پرچميانو مشران د خپل پښتون ملت د خصوصياتو ، قومي جوړښت ، په پښتنو کې د پښتو او پښتونولي د قانون د تاثيراتو ، په پښتنو کې د اسلام د مقدس دين د بی پايه نفوذ او تاثيراتو ، په پښتنو کې د پښتنی رسم ، رواج او عنعناتو او داسې نورو ملي ارزښتونو دتاثيراتو څخه ناخبره وه .

د پرچميانو او خلقيانو دمشرانو او کشرانو د دولت داری تجربه د صفر سره برابره وه ،د منطقي او نړۍ د سياست سره مطلق نابلده وه .

خلقي او پرچمي مشران د سوسيالستي او کمونستي نظريو سره د اسلام د مقدس دين او د پښتو او پښتونولی د قانو ن د سخت مخالفت څخه ناخبره وه .

خلقي او پرچمي مشرانو په ډېر نامناسب ډول د افغان دولت په خارجي سياست کې د شوروي اتحاد په طرفداري تغير راوستي او د افغانستان د بې طرفۍ سياست ته يې خاتمه ورکړل چې دي عمل د غربې نړۍ مخصوصا د امريکا دښمني د خلقي دولت سره راوپارول .

خلقي او پرچمي مشرانو د دولت په زور د خپل سوسيالستي نظريو د تطبيق لپاره په ډېره عجله کار شروع کړ د ټولنې د مطلق اکثريت وګړو د مخالفت سره مخامخ شول او د دولت او ملت ترمنځ عملي جنګ شروع شو .

د خلقي دولت او افغان نجيب ملت مخصوصا پښتنو ترمنځ د مخالفت او جنجال څخه ليري او نږدې ګاونډيو هېوادونو او د نړۍ سترو طاقتونو شوروي اتحاد او د امريکا متحده ايالاتو استفاده وکړل او د افغانستان په کورنيو چارو کې يې مداخلي شروع کړي .

د خلقي دولت د غيري عملي او د پښتو او پښتونولي ضد اعمالو او پاليسيو د تطبيق نتيجه دا شول چې د (1358 هه . ش) کال د جدي پر شپږم تاريخ شوروي اتحاد د نړۍ د ټولو منل شوو نورمونو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

قوانينو خلاف پر افغانستان مستقيم نظامي يرغل وکړي او افغانستان يې په نظامی ډول اشغال کړي

.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم فصل

اشغال شوی افغانستان او د پردیو په لاس کښېنول شوی واکمنان.

الف:د روسانو له خوا د افغانستان اشغال او د هغوی د پښتنو ضد پالیسي.

روسان د پتر کبير د وخت څخه په دې تلاش کې وه چې څنګه خپل ځانونه تودو اوبو ته ورسوي ، او تودو اوبو ته د رسيدلو لپاره تر ټولو لنډه لار افغانستان وو ، خو په دې لاره کې لوی خنډ په هند کې د برطانيا وجود وو ، همدا علت وو چې په اتلسمه پيړۍ کې روسانو او برطانويانو پردې موافقه وکړل چې افغانستان دې د روسي او برطانوي امپراطوريو ترمنځ د حايل دولت په حيث پاتي شي .

په (1919 هه ش) کې افغانستان د برطانيا څخه خپل بشپړ استقلال تر لاسه کړي او په (1947 هه . ش) کې برطانيا د هند څخه ووتل او هند پر دوو برخو وويشل شو چې د هند او پاکستان هېوادونه منځ ته راغلل .

د برطانويانو په تللو سره شوروي اتحاد بيا په دې تلاش کې شو چې د افغانستان او پاکستان له لارې ځان تودو اوبو ته ورسوي ، همدې هدف ته د رسېدو لپاره د شوروي اتحاد استخباراتي سازمان د منطقې په هېوادونو کې د شوروي پلوه حزبونو بنياد کېښود .

شوروي استخباراتو د دې شوروي پلوه احزابو څخه د شوروي اتحاد په ګټه د استخباراتي حلقو په حيث هم استفاده کول .

د نړۍ استعمارچيان هميشه په دې تلاش کې وه او دي چې د نړۍ د نورو خپلواکو خو کمزورو هيوادونو په کورنيو چارو کې مداخلې وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارګران د نورو هیوادونو په چارو کې د خپل مداخلو په جریان کې اکثراً د مشابه فرمول مطابق عمل کوی .

استعمارګران د کمزورو هیوادونو د اشغال په خاطر اکثراً د هغو ملتونو د منځ څخه ټیټ همته او بی غیرته خلک مخصوصاً په اقلیتونو پورې تړلي خوپس فطرته جاسوسان استخداموي ، او تر اشغال وروسته همدا د پردیو جاسوسان پر اشغال شوی ملت د ګوډاګیو واکمنانو په حیث مقرروی .

استعمارګران د اشغال شوی ملت د لابنه سرکوب په خاطر خپل ګوډاګیان د لیونیو سپو په شان وخپل ملت ته ورشکاري او د اشغال شوی مظلوم ملت اکثره وګړی د داخلي ملی خاینانو د کړونو څخه دومره په تنګ شي ترڅو د داخلي جاسوسانو په تناسب د خارجي یرغلګرو پر اطاعت شکر وباسي .

شوروي استعمار هم د استعمارچیانو د منل شوي نړیوال فرمول مطابق او د انګریزانو په پیروي (چې د سقاو زوی یې استخدام کړی و) په افغانستان کې ببرک کارمل او ځینې نور پښتون ملت ته غدار پښتانه استخدام کړل او ددوی تر رهبرۍ لاندې یې په نامه سیاسي خو په حقیقت کې د کی جي بي د استخباراتي سازمان یوه د جاسوسۍ کړۍ جوړه کړل .

شورویانو د خلقي او پرچمي مشرانو د بې کفایتۍ څخه په استفاده د (1358 هه . ش) د جدي پر شپږمه نیټه یې د نړۍ د ټولو منل شویو نورمونو او قوانینو پر خلاف پر افغانستان نظامي تجاوز وکړ ، افغانستان یې مستقیما اشغال کړ او خپل معلوم الحال جاسوس ببرک کارمل یې چې په شوروي اتحاد کې پټ وو د افغانستان د ګوډاګی واکمن په نوم پر افغانستان مقرر کړ .

روسان خپل د دې بد نام جاسوس ببرک کارمل په باره کې په خپله داسې وایي:

1 : جنرال الکساندرلیا خوفسکي ، جنرال جنګیده در افغانستان در کتاب بنام (تراژدی و قهرماني افغانستان) چنین مینویسد :

((ببرک کارمل شخص کی جي بي بود ، در اخر حکومت و حاکمیت خود درنوشیدن شراب افراط میکرد ، حتی مسئول وریس کی جي بي یوري اندریفوف که پشتبان و حامي کارمل بود درین مورد به او بار بار نصیحت ها کرد اما فایده یی نداشت ، روز به روز و هر چه بیشتر معلوم میشد که کارمل توان رفتن در راه راست را ندارد اما باز هم کسی در مورد کنار گذاشتن ویا بر طرفي او فیصله یی وتصمیمي نمي ګرفت چرا که در پشت او کی جي بي ایستاده بود .))

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوموړي جنرال د همدي کتاب په بل ځای کې د کارمل وقدرت ته د رسېدو په باره کې داسې وايي:

((با انکه تاريخ فرستادن قواوی منظم شوروي (25) دسمبر(4) جدي تعين شده بود اما قبلا گروپ های ضربتي به خاطر کشتن امين در سفارت اتحاد شوروي جابجا شده بود ، در روز 25 دسمبر در ميدان هوايی خواجه رواش کابل جلسه يی پنهاني از تمام مشاوران شوروي در قواي مسلح افغانستان داير گرديد ، همينجا بود که تصميم گرفته شده ودستور صادر گرديد که قواي مسلح افغانستان خنثی گرديده وتوان جنگيدن در برابر قواي شوروي ازانها سلب گردد .

در تپه تاج بيگ عمليات به خاطر گرفتن اقامتگا امين با مستعار يا شفر (شتورم 333) ياد شد ، و قومانده ان به دوش افسر کی جي بي

(با يا رينوف) بود ، وبه همين مقصد تشکيل و جابجا يي قطعه يی از مسلمانان شوروي با قومانده جگړن خال بايوف از ميدان هوايي بگرام در مسير دارالامان صورت گرفت .

شروع عمليات ساعت 10 شب ششم جدي تعين شده بود اما بعد ها به ساعت نه 9 شب وسپس به ساعت هفت ونيم شام تغير يافت ، به عقيده نويسنده علت تغير ان بود که امين به اساس نقشه وطرح کي جي بي توسط زهر نمرده بود و ضرورت مي افتاد که بدون درنگ به وسيله نظاميان جبرا از ميان برداشته شود .

عساکر افغاني سخت مقاومت ميکرد و با انکه سلاح ثقيله شانرا مشاوران شوروي غير فعال ساخته بود تا پايان جان برضد شورويها جنگيدند .

حفيظ الله امين همراي دو فرزند کود کش و ديگر اعضاي خانواده ونزديکان يکجا کشته شدند و جسد هاي شان درنزديک تپه تاج بيگ زير خاک گرديد .))

يو بل شوروي افسر تورن جنرال لوکين وايي:

((به تاريخ ششم جدي با ريس عمومي کي جي بي اندروپوف نشسته بوديم که از کابل مسئول کي جي بي از عمليات موفقانه و کشته شدن حفيظ الله امين اطلاع داد ، اندروپوف احساساتي شده و گفت که کارمل بزودي پيدا شود ومتن بيانيه اش را اماده سازد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بعد تر از راديو تاشکند خبر کشته شدن حفيظ الله امين با يک صداي اشنا اعلان گرديد و اين اعلان همرا با يک بيانيه مفصل بار بار از راديوي تاشکند تکرار شد ،به غلطي خود پي بردند راديو کابل را قطع ونشرات خود را به نام راديوي کابل کردند .

همين که کارمل از کشته شدن امين يقين حاصل کرد همرا باديگران همراهان فراري اش از مهمان خانه کی جي بي بيرون شد دوباره به کابل اورده وبر تخت نصب شد ، برژنيف وديگر سران روسي طي تلگرامي به اواز موفقيتش تبريک گفتند .))

د تاريخ په اوږدو کې دا د نړۍ داشغالگرانو منل شوی فرمول دی کله چې غواړي بل هېواد اشغال کړي او تر خپل مستقيمې اداري لاندې يې راولي ، نو تر اشغال وروسته د اشغال شوی هيواد قدرت اقليتونو ته سپاري او په اقليتونو کې هم پر وطندوستو اود ملي نظر لرونکو اشخاصو باورنکوي .

استعمارگران د هېوادونو تر اشغال وروسته په ټول ملت کښی مخصوصاًپه اقليتونو کې هغه پليت ، پس فطرته ، رزيل ، تيټ صفته وطنفروش او بې ارزښته اشخاص د خپل زرخريده غلامانو او جاسوسانو په صفت استخداموي چې د خپل هېواد او هېوادوالو ، ملي خپلواکۍ ، ملي اوشخصي نواميسو ، دين او هر ډول ملي او ديني ارزښتونو هېڅ پروا نه لري .

استعماګران وخپل اهدافو ته درسيدو په خاطراوداشغال شوی ملت د لا ښه سرکوب په خاطرد اشغال شوی ملت څخه واستخدام شوو جاسوسانو ته چی په حقيقت کې ملی خاينان بلل کيږی خاص وظايف سپاری چې مونږئی دلته ځينو وظايفوته ډيره لنډه اشاره کوو :

1: دا ملی خاينان بايد دخپل خارجي بادرانو په ګټه په خپل ټولنه کې دخپل ملت د ملي خپلواکۍ ،ملی حاکميت ،مځکنۍ بشپړتيا ،ملی ګټو او ملي نواميسو برخلاف عمل وکړي .

2: دا ملی خاينان بايد دخارجيانو د خوا ددوی دهېواد د اشغال نا مشروع عمل ته مشروع عمل وروايي .

3: داملی خاينان بايد دخارجي بادرانو په نفع د خپل ملت په مقابل کې ودريږي .

4: د املی خاينان بايد داشغال ګرانو په امراوهرا ړخيز حمايت داشغال شوی ملت د اکثريت سره دښمني وکړی ، د هېواد په اکثريت پوری تړلی اشخاص بايد د سياسي ، اقتصادي او فرهنګي ساحو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څخه ليرې کړی،هغوی مړه ،بندی ، تهدید ،فراراوتطمع کړی تر څو د اشغال شوی ملت دبیا یو متهي کیدو مخه ونیسي چې د اشغال ګرانو په مقابل کې راونه پاڅیږي .

5: دا ملی خاینان باید د خپل هېواد ټول هغه ملی،دینی،مذهبی، فرهنګي او تاریخي ارزښتونه تحریف او تخریب کړی چې د اشغال شوي هېواد دوګړو تاریخي ،ملي،دینی،فرهنګی او داسی نور افتخارات بلل کېږي ،او د دې اشغال شوي ملت دمشترکو ملي ارزښتونو په حیث د اشغال شوی ملت وګړي پررا ټولیدلای شي .

کله چې شوروي اتحاد افغانستان اشغال کړي د دې اشغال په باره کې یو روسي نویسنده " ډولسانوفسکي " داسې وویل:

(موږ په دې خاطر پر افغانستان لښکر کشي و کړل چې د اکثریت یعنی " پښتنو " دیکتاتوري پای ته ورسوو او دولتي قدرت و اقلیتونو ته وسپارو) .

<u>په ټوله نړۍ کې د متمدنو انسانانو د خوا دا منل شوی اصل دی چې د یو هېواد مشری اورهبری دهغه کس یا ډلی حق دی چې د هغه هېواد دوګړو د اکثریت ملاتړ ورسره وي .</u>

د مشرتوب او رهبرۍ لپاره د اکثریت ملاتړ نظام او رهبریت ته مشروعیت اوسیاسي ثبات ورکوي ، همدا علت دي چې په ټوله نړۍ کښې د ملتونو رهبرۍ د هغو قومونو او هغو مشرانو پلاس کې وي چې د ټولنو په اکثریت پورې اړه او تعلق لري ، او که په استثنایي ډول د ملت رهبر لکه" بارک اوباما " چې د امریکایي ټولنې په اقلیت پورې تعلق لري خو بیا هم د ټولنې د اکثریت په ملاتړ د قدرت او رهبرۍ مقام ته رسیدلی دی .

خو شوروي اشغالګرانو پر افغانستان خپل غیری قانوني او ظالمانه تجاوز ته په دې بې اساسه او بې شرمانه منطق مشروعیت ورکاوه چې په افغانستان کې یې د اکثریت "پښتنو " حاکمیت د منځه یوسي او پرځای یې د اقلیت د حاکمیت په نوم خپل زرخریده جاسوسان د هېواد او ملت د حاکمانو په نوم پر افغان نجیب ملت وتپل او د افغانانو ګران هېواد افغانستان یې اشغال کړ .

د شورویانو د خوا د افغانستان تر اشغال سمدستي وروسته روسانو و خپل افغاني جاسوسانو ته کوم چې اکثره یې دهېواد په اقلیتونو پورې تړلي وه او شورویانو پر لوړو دولتي او حزبي چوکیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقرر کړي وه وظیفه وسپارل چې د افغان نجیب ملت ملي وحدت چې د افغان نجیب ملت او افغانستان د بقا ډاډ من ضامن وو مات کړي .

شورویانو د افغان نجیب ملت د ملي وحدت د ماتولو لپاره منظم پلان طرحه کړی چې د عملي کولو وظیفه یې په افغانستان کې د "کی جي بي" د مسئولینو ، د "خاد" د مسئولینو او د پرچمیانو او خلقیانو د هغه اړخ پرغاړه وه چې د "کی جي بي" زرخریده جاسوسان وه .

د افغان نجیب ملت د دښمنانو د دې خیرن او کرغیړن پلان د حمایت ، تطبیق او نظارت مسئولیت د شورویانو ګوډاګیانو ببرک کارمل ، ډاکترنجیب الله د خاد عمومي ریس ، نوراحمد نور ، نجم الدین کاویاني ، فرید احمدمزدک ، محمود بریالي ، اناهیتا راتبزاد ، جلال الدین صدیقي ،نبي عظیمي ، پروفیسر جاوید ،صالح محمد زیری، حبیب الله حبیب ، داود کاویان ، عبدالله شادان ،جلال رزمنده ،نورالله تالقاني ، جنرال مومن دستګیرپنجشیري اود شورویانو دداسې نورو جاسوسانو پرغاړه وه .

دشوروی داشغال سره سم پورته ذکرشوو جاسوسانو دخپل بادارانو په امرد افغانستان پر ملي افتخاراتو یرغلونه شروع کړل چې څو لنډ مثالونه یې دلته بیانوو :

1: د شوریانو پورته ذکر شوو جاسوسانو به کوښښ او تبلیغ کوی چې:

لوی احمد شاه بابا او چنګیز خان یو شان ظالم ، ویني څښونکي او ویرونکي امپراطوران وو . . .

2: غازي وزیر اکبرخان د انګریزانو نماینده وو . . .

3: پښتانه قبایلي خلک دي او قبایل ننګ او ناموس نه لري . . .

4: دافغانستان نوم باید په خراسان بدل شي

5: دشوروي دې غلامانو غوښتل چې د افغانانو ملي هویت "افغان" په "خراساني" بدل کړي .

6: دشوریانو دې حلقه بګوش غلامانو غوښتل چې دافغانستان په هره برخه کې چې پښتنو ژوند کوي د هغو په کلیو کې د جنګونو اور بل کړي او د هېواد د شمال څخه پښتانه په زوره د جنوب یا پاکستان خواته په مهاجرت کولو مجبور کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

7:د شوروی دی حلقه بګوش غلامانو د خپل بادرانو په امر او د هغه عقدی او تعصب له رویه چی د پښتنو سره ئی لرل د پښتون ویاړلی ملت پر سر ،ناموس،عزت،مال،تاریخ، فرهنګ او داسی نورو ملی ،پښتنی او تاریخی ارزښتونو یرغلونه شروع کړل.

د مثال په ډول پښتون عالم او محقق استاد روهی وایی چی:(من درحضور چند نفر دیگر به یک پرچمی کلان گفتم: شما چگونه اجازه میدهید که در دانشگاه کابل چنین کتاب تدریس شود که هیچ ارزشی علمی ندارد وفقط بدین خاطر تدریس میشود که در ان تمسخری به پشتونها روا داشته شده ،به گونه نمونه پروفیسر جلالالدین صدیقی مینویسد که ، ،پشتونها مردم قبیلوی هستند و قبایل ننگ و ناموس را نمی شناسند ، ، همینگونه این مطلب را چی کسی خواهد پذیرفت که در میان پشتونها کدام حاکم شریف وجود نداشته واگر امیر امان الله خان صفتهایی نسبتاً خوب داشته علتش ان بود که تاجکهای اصیل اورا تربیه کرده بودند. ایا این موضوع بنیاد علمی دارد که در میان یک قوم هیچ انسان بد ودرقوم دیگر هیچ انسان خوب وجود نداشته باشد؟

او به پاسخ من گفت: من پرو فیسر جلا الدین صدیق را به این خاطر احترام میکنم که تا حال به پشتونها چیزی گفتن تابو یعنی ممنوع شمرده میشد ولی او برای باری نخست پشتونهارا از حریم مقدس شان بیرون کرده وغرور شان را شکست).(سقاوی دوم ۳۷ مخ)

8:د شورویانو دی حلقه بګوش غلامانو به د شوروی اشغالګرانو او ددوی داور قوت ټول د پښتنو پر کلیو او باندړو استعمالوی ، د مثال په ډول د هرو ۱۰۰ سکات راکټونو څخه ۹۹ د پښتنو پر کلیو اوریدل.

9: د شوروی دی غلامانو به ویل چی په پښتنو کښی هیڅ ښه سړی وجود نلری ،امان الله خان چی نسبتاً ځنی ښه خویونه درلودل هغه هم د اصیلو تاجکانو د خوا تربیه شوی وو...

10: د پښتنو مورني او دهېواد ملي او رسمي ژبه " پښتو " د دفتر ، تعلیم او مطبوعاتو څخه وباسي ،که څه هم د پښتنو ژبی سره نا خود اګاه دښمنی خو لا د ایرانی ژبی تر تاثیر لاندی شاهانو د لوری د ډیر پخوا څخه لا راشروع شوی وه .

11: د شوروی دی جاسوسانو او ددوی بادارانو دهېواد هغه سیمي چې اکثریت پښتانه په کې اوسي تر نظامي ، سیاسي ، اقتصادي او فرهنګي سختو فشارونو لاندي راوستلي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

12: د هېواد په سیاسي ، اقتصادي او فرهنګي ، ساحو کې د پښتنو مسلم حقوق او وظایف د هغوی څخه غصب او د هېواد واقلیتونو ته ورکړل شول .

13: په اشغال شوی افغانستان کې د شورویانو ګوډاګي دولت ټول مادي ،معنوي او سیاسي امکانات په افغان اقلیتونو پورې تړلو هغو اشخاصو او افرادو ته په اختیار کې ورکړل چې د پښتون ستر ملت ازلي دښمنان او مخالفین بلل کېدل ، هغوی د دولت په امکاناتو اول پښتني ضد ټولنې جوړې کړې او ډول ډول افغاني ضد نشرات به یې کول چې موږ دلته د "غرجستان" د مجلې او د " هزاره ملت د انسجام د مرکز" څخه د مثال په ډول یادونه کوو ، چې د عبدالواحد سرابي ، شاه علي اکبر شهرستاني ،اسماعیل قاسمیار ، حسین نایل ،عبدالحسین توفیق ،عوض نبیزاده ، عبدالله کشتمند ،او داسې نورو دخوا جوړې شوې او رهبري کېدې .

د شورویانو د خوا د افغانستان د اشغال په مقابل کې پښتون ستر ملت ملي غزا پیل کړل ، د کرملین مشران اود کابل دارګ په ګلخانه کې د هغوی ګوډاګیان یې یو په بل پسې ناکامه او زاره چاودی کړل .

د پښتون ستر ملت د توري ، میړاني او بې مثاله قربانیو په زور تاریخ یو ځل بیا تکرارشو ، د پښتونخوا پاکه او سپیڅلې خاوره یو ځل بیا د

د نړۍ دیوی بلې ستره امپراطوري ،د شوروي اتحاد دوحشت او بربریت د ستری امپراطوري په هدیره بدله شول .

کله چې شوروی اشغالګران په دې پوه شول چې د پښتنو هیواد د اشغالیدو ندی او پښتون ملت غلام کید لای نشی ،نو په دې تلاش کې شول چې څنګه د پښتنو د لاسه دداسې ذلیلې ماتې څخه ځان وژغوري لکه پښتنو چې دانګریزانو امپراطورۍ ته په دری جنګو نو کې ورکړې وي .

شورویانو هم دهربل اشغالګر په څیر د پښتنو ازلي او ابدي دښمن ایران ته مراجعه وکړل ترڅو د پښتنو څخه یې خلاص کړي .

ایران ته دروسانو دا رجوع تصادفي نه وه ،روسانو ته د منطقې د تاریخ د مطالعې څخه دا معلومه وه چې د تاریخ په اوږدو کې د پښتنو ازلي دښمن ایران همیشه د پښتنو خلاف هر ذلیل سازش ته اماده وو چې ژوندي او تازه مثالونه یې په هند کې د مغلو د واکمنۍ په وخت کې د اصفحان او ډهلي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو ضد اتحاد وو ، او په دې وروستيو کې د ايران او برطانوي هند ترمنځ د پښتنو د امپراطورۍ برخلاف ذليل سازشونه يې بله نمونه وه .

کله چې شورويان پردې متيقين شول چې دوی په افغانستان کې د پښتنو او نورو غازيانو د ماته نه خوړونکي مقاومت په سبب د حتمي ماتې سره مخامخ دي ، نو د زړې ګيدړې په شان يې د يو بل نيرنګ ښخه کار واخستې .

د شوروي او ايران استخباراتي سازمانونو يو مشترک استخباراتي پلان جوړکړي .

د روسيې او ايران د پښتون ضد پلان مطابق د کابل د شوروي پلوه دولت زياته برخه،او د مجاهدينو په منځ کې چې د روس او ايران استخباراتي سازمانو کوم پښتون ضد ، افغان ضد او افغانستان ضد حلقي ، عناصر ، افراد ، اشخاص ، ريزرفونه ، امکانات،اجنټان او پلويان درلودل هغو ټولو ته يې امروکړي او پر يو مشترک مرکزيې سره راټول کړل .

د شوروي او ايران استخباراتو د امريکا ،پاکستان او سعودی استخباراتی سازمانونه غافلګيره کړل او په ډېره بې شرمۍ سره يی کوښښ و کړي چې د پښتنو او ټولي نړۍ په سترګو کې خاوري ورواچوي او د يو استخباراتي پلان مطابق يې خپل پخواني په کمونستي نظر مشهوراو دملت په منځ کې بد نام اجنټان يعني د ببرک کارمل او ډاکتر نجيب الله دملی خيانت په تور تورنی ،خيرني ، منفورې او رټلې ښېرې د منځه ويستلې او پر ځای يې خپل نوي پلويان افغانانو او نړۍ ته معرفي کړل .

روس او ايران دانتر ناسيوناليست مارکسيست ، لنينيست ببرک کارمل او ډاکترنجيب الله پرځای دانترناسيونالست اخوانی برهان الدين رباني په مشرۍ احمد شاه مسعود ،عبدالرشيد دوستم،عبدالعلی مزاری اوداسی نورافغانی ټولنی او نړۍ ته دافغانی مشرانو په حيث معرفی کړل ،يعنی د کارمل اونجيب پرځای دروس او ايران په ملا تړد افغانستان چاری برهان الدين ربانی ،احمد شاه مسعود ،رشيد دوستم،عبدالعلی مزاری او ددوی ملګرو ته وسپارل شوی .

دروس او ايران دې نوو پلويانو د کمونيزم پر ځای د اخوانيزم شعارونه ورکول .

د روس او ايران له خوا جوړ شوي دې نوي ايتلاف هم د انګريزانو د جاسوس د سقاو زوی حبيب الله د پروژې مطابق کار شروع کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د روس او ایران پلویانو دیو سازش په نتیجه کې د افغانستان د پایتخت کابل او څینو نورو ولایانو چارې پلاس کې واخستی ،نود پاکستان استخباراتو هم خپل وفادارترین نماینده ګلبدین حکمتیار او دده حزب اسلامی ته په ټول هیواد کې د روس او ایران پلوه اتحاد پر ضد د جنګ کولو امر وکړی او په ټول هیواد مخصوصاً د کابل په ښار کې د روس ، ایران او پاکستان د پلویانو تر منځ سخت جنګونه شروع شول .

د روس ، ایران او پاکستان پلوه ډلو د خپل واکمنۍ په دوران کې د برزیات د اسلام ضد ، پښتون ضد ، افغان ضد او انسان ضد اعمال سرته ورسول ، د اسلام او جهاد په نوم یې دزیاتو افغانانو مخصوصا د کابل او د هېواد د نورو ښارنو او بانډو د اوسېدونکو سر ، مال ،عزت او ناموس لوټ کړ .

د روس ، ایران او پاکستان دې پلوی ډلو د افغان دولت او افغان نجیب ملت ټولې دولتي او شخصي شتمنۍ لوټ کړې .

د روس ،ایران او پاکستان دې طرفدارانو د خپل خارجي ملاتړو په امر د هېواد ملکي ،نظامي ،اداري او اقتصادي زیربناوی د اساس څخه د منځه یووړې .

د روس ،ایران او پاکستان دې پلویانو د خپل بادارنو په امر د افغان نجیب ملت ترمنځ د جنګ ، نفاق او نفرت اوربل کړاو د افغان نجیب ملت ملي وحدت یې عملا له منځه یووړ .

د روس ،ایران او پاکستان د دې پلویانو د ناوړه اعمالو په وجه د هېواد د ولسوالیو ارتباط د ولایاتو سره او د ولایاتو ارتباط د هېواد د مرکز کابل سره قطع شو ، حتی د کابل ښار لاهم پر څو برخو ووېشل شو چې په هره برخه کې یې بېل بېل زورواکان د ولس د سر ، ناموس ، عزت او مال په لوټلو مصروف وو .

د روس ،ایران او پاکستان د دې انډیوالانو په اجازه په زرګونو خارجي تروریستان هېواد ته راغلل ، د رباني او مسعود دډلی له خوا دی نړیوالو تروریستانو ته افغاني تابعیت ورکول شوا وهغوی د افغانستان څخه ټولې نړۍ ته د تروریزم د صادرولو په کار مصروف شول چې یو ژوندی مثال یې د القاعده د سازمان له خوا پر نیویارک او واشنګټن باندې د(11/9) تروریستي حملې دي چې پلان او رهبري یې د افغانستان څخه کېدل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چې انګريزانو د پښتنو او نور افغانانو څخه د خپل درې واره ذليلو ماتو انتقام په کابل کې د سقاو د زوی حبيب الله په واکمن کيدو واخستی ، په همدې ډول روسانو او ايرانيانو يو ځل بيا وټول افغان نجيب ملت مخصوصاً پښتنو ته وشورويانو ته د ماتي ورکولو په جرم پرهېواد د شمالي ټلوالي د مسلط کيدو په سبب داسې سزا ورکړل چې پښتنو او ټول افغان ملت د سقاو د زوی حبيب الله ظلمونه په سترګو پورې رانجه کړل .

د روس او ايران پلويانو چې کله کابل اشغال کړ نو د افغان نجيب ملت د سر ، مال ،عزت او ناموس په لوټلو يې زړه سوړ نه شو ، او د خپل بادرانو په امر يې د پښتنو پر تاريخ او فرهنګ د کارمل او نجيب د ادارو په شان تعرضونه شروع کړل ، چې څو لنډ مثالونه يې دلته راوړو .

1: کله چې د ايران او روس د پلان مطابق د کارمل او نجيب پر ځای د کابل واک و مسعود او رباني ته تسليم شو په دې وخت کې د کابل ښار د وخت ښاروال د ښاروالي د جنجالي او مصروفي دندي سره سره د کابل پوهنتون د حقوقو په پوهنځي کې د افغانستان د معاصر تاريخ درس ورکول هم پر غاړه واخستل .

ده د خپل تدريس زيات وخت د احمد شاه بابا ، غازي امان الله خان او امير عبد الرحمن خان په تخريب تيروي .

دې ښاغلي د لوي احمد شاه بابا سره دومره تعصب درلودې لکه څنې متعصب هندوان چې يې لري ، دې ښاغلي به د خپل بادارانو په هدايت د احمد شاه بابا په باره کې داسې ويل :

(او حقوق ديگر ميلتهاي اين سرزمين را درنظر نه گرفتند ، نام اين خطه را افغانستان نهادند ،علاوتاً بعضي زمين هاي زراعتي مردم سمت شمال را به اعضاي قبيله خويش توزيع کردند . . .)

(سقاوی دوم -۱۲۲ مخ)

دروس او ايران د غلامانو د جملي څخه يو بل استاد د کابل پوهنتون د اينجينرۍ او نورو پوهنځيو د محصلينو څخه په امتحان کې داسې سوالونه مطرح کړل:

(چرا احمد شاه از تا جکها باج مي گرفتند و از پښتو نهاي نه ؟

درمورد جنايات احمد شاه معلومات ارايه دهيد ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

درمورد فقر فرهنګي ، عقب ګرايي وخصلت قبيله يې دوران حاکميت احمد شاه معلومات ارائه نماييد ؟

لښکر کشي ها وتهاجمات احمد شاه عليه کشور همسايه ، بر کشورما چقدر زيان اور بود ؟

(سقاوی دوم ۱۲۳-۱۲۴ مخ)

دروس او ايران دی زرخريد غلامانو به ددی سوالونو په شان داسی نور جاهلانه سوالونه مطرح کول

دروس او ايران دي غلامانو به د غازي امان الله خان په باره کې داسې ويل:

(او يک شخص عياش وبزدل بود ودربسيارموارد با انګليسها در تماس بودند ،مملکت مارا به سوي عياشي کشانيد ، نظام تک ملتي درين زمان دوام پيدا کرد ، بالاخره مردم شمال به رهبري حبيب الله خادم دين رسول الله عليه او قيام کرد ، و او را از پا دراوردند وهسته يک نظام ملي و اسلامي را در افغانستان به ميان اورد .)

(سقاوی دوم -۱۲۳ مخ)

دروس او ايران د دې غلامانو پښتون ضد او افغان ضد خيالونه د دې څخه معلوميږي چې غازي امان الله خان ته عياش ، بزدل او داسې نور بد الفظ استعمالوي او په مقابل کې د سقا و زوی غل حبيب الله خادم دين رسول لله بولي .

د عليحضرت امان الله خان د خوا ايجاد شوي ملي او مترقي نظام ته د عياشي نظام او د سقاو د زوی د غلامۍ ،غلا او چپاول نظام ته ملي او اسلامي نظام وايي .

ددوی د نظره دا خبره ربښتياوه څکه چې د سقاو زوی حبيب الله هم د انګريزانو په امر و افغانانو ته د سزا ورکولو د پاره ګمارل شوي وو او د خادم دين رسول الله په نوم يې د افغانانو سر ،مال ،عزت او ناموس لوټ کړي ، شمالي ټلوالی هم د روس او ايران په ملاتړ خپل سياسي او نظامي ژوند ته دوام ورکاوه اوددوی د ملاتړو يعنی روس او ايران د خوا افغانانو مخصوصا پښتنو ته د سزا ورکولو لپاره تشويق کيدل ،اودوی هم د اسلام او جهاد په نوم د افغان دولت شتمنی اود افغان نجيب ملت سر ،عزت او مال په داسې بې رحمۍ سره ولوټل چې افغانانو د سقاو د زوی پر چور او چپاول شکر وايستي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې د پردیو استخباراتو د پلوی ډلو ترمنځ دقدرت پر سرجنګونو او د دې ډلو د افرادو د خوا دافغان ملت او دولت د شتمنیو د چوراوچپاول څخه ولس ډېر په عذاب شو ،او دا جنګونه هم په ټپه ولاړ حالت ته ورسیدل ، بالاخره د پاکستان داستخباراتو په ابتکار د طالبان په نوم یو بله جنګي ډله رامنځ ته شول .

د اي ایس اي د خوا دي نوي رامنځته شوي ډلي یاني طالبانو وجنګ وهلي پښتنو ته "دمحمدي غرا شریعت د انفاذ" شعار راندي کړي ،کوم شعارچی دپاکستان استخباراتی سازمان ای ایس ای لا پخوا د پښتونستان د پښتنو په منځ کې په بریالیتوب امتحان کړیوو .

طالبانو د نفاذ شریعت د شعار په واسطه د پښتنو ملاتړ حاصل کړي .

طالبانو د پښتنو په نظامي ملاتړ ، داي ایس اي او عربې هېوادو په مالي او لوژیستیکي ملاتړ د روس ،ایران او هند پلوی پخواني ټولي جنګي ډلي ماتي کړي ، او د هغوی څخه یې د افغانستان (95٪) خاوره لاندي کړل .

شمالي ټلوالي صرف په پنجشیر اوبدخشان کې د روس ، هند او ایران په مرسته د طالبان په مقابل کې مقاومت ته دوام ورکړي .

طالبانو هم د پاکستاني استخباراتو په امر د شریعت په نوم د پښتنو سره سخت ظلمونه شروع کړل .

طالبانود ای ایس ای په امراومشوره د پښتنو په بې عزته کولو شروع وکړل ،هغوی یې هرځای بې عزته کول ، میړه به یې د ماندیني ترمخ وهي اوټکوی ،ماندینه به یې د میړه ترمخ وهل او ټکول چې د طالبانو دا عمل د اسلام د مقدس دین او د پښتو او پښتونولي د قانون سخت مخالف وو .

دمغلو او انګریزانو میراث خورپاکستان دطالبانو دساده توب څخه په استفاده او دطالبانو په واسطه دشرعیت د پاک نوم څخه په ګټه اخستنه غوښتل چې د پښتنو ملی او پښتني غرورمات کړي او هغوی ذلیل او بې عزته کړي .

طالبانو د اي ایس اي په مشوره د پښتنو څخه د تعلیم حق سلب کړي ، ځکه چې پر تعلیم یافته پښتنو بیا د اي ایس اي د جاسوسانو حکومت کول سخت کار وو ، خوبې تعلیمه پښتانه بیا د اسلام او شریعت په نوم د خپل هر ډول حقوقو څخه په اسانه ډول بې برخي کیداي شول ، او هم د دې بیسواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو څخه د اسلام او شریعت په نوم د اي ایس اي د تروریستي پلانونو د پلي کولو لپاره په هند او ټولي نړۍ کې ښه استفاده کیدای شول .

طالبانو د اي ایس اي په مشوره د پښتنو څخه د کار ،تعلیم ، ډاکتر ته د تللو ، موسیقي اوریدلو ،ږیري خریلو ، د ازادو مطبوعاتو د لرلو او داسې نور انساني حقه حقوق غصب کړل او هېواد یې په یو زندان ورته بدل کړي .

پرپښتنو او افغان نجیب ملت ټول پورته ذکر شوی مشکلات او زحمتونه هغه وخت راغلل چې د پښتنو مشرانو خپل شخصی ګټی ترملی ګټو مقدمی وبللی ،او د خپل شخصی ګټو او شخصی قدرت په خاطریو د بل سره په جنګ شول،اویا ځنی افغانان د پردیو هیوادونو د استخباراتی سازمانو دخوا جذب شول او دی ملی خاینانو دخپل بادرانو د امر مطابق په افغانستان کښی د خپل خارجي بادارانو د شومو اهدافو د پلی کولو د پاره کار او مبارزی شروع کړی.

دافغانستان ځنیونااهله او ځان غوښتونکومشرانود خپل ورورسره د شروع شوی جنګ د بری په خاطر د افغان نجیب ملت او ګرانی پښتونخوا د تاریخی او ازلی دښمنانویعنی ایران ،بریتانیا ،ننني پا کستان او روسیی څخه مالی او نظامی مرستی وغوښتلی .

دافغانی مشرانو د خوا وخپل ورورته د ماتی ورکولواو خپل شخصی اهدافو ته درسیدلو په خاطر د پردیوهیوادونو څخه د مالي او نظامی مرستو د غوښتلو په اساس هغوی ته زموږ د هیواد په کورنیو چارو کې د مداخلی موقع مساعده شول ،دپردیو هیوادونو د مداخلو په سبب په معاصر تاریخ کې دلوی احمد شاه بابا د خوا تاسیس شوی دپښتنو لویه امپراطوری دمنځه ولاړه اوټوټه ټوټه شو .

په پښتونخوا کې د احمد شاهی امپراطورۍ دزوال د غمجن اغازڅخه بیا ترنن پوری د هېواد د تاریخي ویرلړلو حوادثو د مطالعي څخه موږ په ځولنډ وټکو کې دا لاندي نتجي اخستلای شو .

1: دپښتنو لویه امپراطوری دمنځه ولاړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اتلسمه پیړي کې د پښتونخوا شهزادګانو د پښتو او پښتونولي د قانون برخلاف د اتفاق پر ځای د نفاق لاره غوره کړل ، يو د بل سره د قدرت پر سر په جګړو اخته شول او د دې جګړو د تمویل لپاره يې د پښتونخوا او پښتنو دازلي او دايمي دښمن ایران څخه مرسته وغوښتل .

د پښتونخوا د شهزادګانو د قدرت پر سر د بې ثمره جنګونو او بې اتفاقيو په سبب پښتنې امپراطوری چې د منطقي تر ټولو ستر نظامي ځواک او د منطقې د ثبات لپاره عمده ترین قوت وو دومره ضعیفه شول چې دمنطقی د سوپرطاقت رول ئې وبایللی او پر منطقه ئې خپل کنترول د لاسه ورکړی .

د پښتنو د امپراطورۍ د ضعف د سببه انګریزانو ته دا موقع مساعده شول چې د پښتنې امپراطورۍ د نفوذ په ساحه یعنی هند کې مداخله وکړی ،بالاخره هندوستان ترخپل حاکمیت لاندی راولی او د پښتنی امپراطورۍ د نفوذ د ساحی ټولی منطقي ته جدي خطر پېښ کړي .

د پښتنو شهزاده ګانو د ځان غوښتني او بې مسئولیتۍ په سبب په اتلسمه پیړۍ کې د پښتنودولت دداخلي شخړو په اساس دومره ضعيف شو چې لومړي يې د سند او پنجاب سیمي دلاسه ورکړي .

د پښتنو شهزاده ګانو او پښتنو مشرانو د بې مسئولیتۍ اوبې اتفاقۍ په سبب پښتنو نه تنها خپل امپراطوري د لاسه ورکړل ،بلکه د خپل ګران هېواد(پاکي پښتونخوا) نیمه برخه یعني پېښور ، دیره اسمعل خان ، دیره غازي خان ، بلوچستان ،کشمیر او داسی نور سیمی یی هم د لا سه ولاړل .

2: دافغانستان استقلال د منځه تلل .

دشلمي پیړۍ په اخیرو دروو لسیزو کښې خارجي استخباراتو د خپل شوم پلان مطابق بیاافغانان دخپلو اجنټانو په واسطه په خپل منځ کې د قدرت پرسر په داخلي جنګونو کې سره اخته کړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوروي اتحاد د افغانانو د بې اتفاقۍ څخه استفاده وکړل او په (1979/12/27 ع) یا (1358/10/6 ه . ش) تاریخ یې د نظامي قوت په زور افغانستان اشغال کړي او خپل یو معلومالحال جاسوس ببرک کارمل یې د دوهم شاه شجاع په شان پر افغانانو دتش په نوم واکمن په حیث مقرر کړي .

د پردیو استخباراتو د خوا پر افغانانو د تپل شوو داخلي جنګونو په نتیجه کې افغانانو دا ځل بیاخپل سیاسي استقلال او نورټول ملي ارزښتونه وبایلل .

ب: د پښتنو د جهاد ګټې چاته ورسیدی ؟:

دشوروی تراشغال ورسته داسلام د مقدس دین دارزښتنو او دپښتواوپښتونولی د قانون مطابق پښتنو په ټول هیواد کې د شوروی اشغالګرانو پر ضد مقدسه غزا پیل کړل .

دشوروی اشغالګرانوپرضد دپښتنود ازادۍ غوښتلوغزا دمیلینونوپښتنودشهادت ،معیوبیت ،دښارونو ،کلیو ،بانډو ،زراعت اومالدارۍ دبربادۍ لنډه داچی داغزادپښتنودسراومال د بربادۍ په قیمت پښتنو ته تمامه شول .

دروس پرضد د پښتنو د جهاد په دوران کې دپښتنو د بی مثاله ځانی او مالی قربانۍ په برکت شوروي امپراطورۍ د پښتنو څخه د شرم نه ډکه ماتي وخوړل ، او شورویان په ځوړ سر د افغانستان څخه وشړل شول .

دا خبره هم د ذکر وړ ده چی دشورویانو د خوا د افغانستان د نظامي اشغال سره سم افغانستان د نړۍ د سترو ځواکونو یاني شرق او غرب ترمنځ د ساړه جنګ په مهم ترین میدان بدل شو ،د یو طرفه د شوروي او شرقي بلاک نظامي قواوي چې ترغاښونو پورې مسلح وې په افغانستان کې ځای پرځای شوي .

د بله طرفه امریکا ،غربې او اسلامي نړۍ د پاکستان د استخباراتو د اجنټانو په واسطه مجبور پښتانه په نا چېزه وسله سنبال او د شوروی دسره فوځ سره یې په نا انډوله جنګ کې واچول .

موږبه په ډیر لنډ ډول دی موضوع ته اشاره وکړو چی د میلنونو پښتنود شهادت او معیوبیت په قیمت د ګټل شوی جهاد ګټې چا ته وسیدی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

1: امريکا ته د پښتنو د جهاد ګټې:

د ميلينو پښتنو د سر او مال د بې مثاله قربانۍ په قيمت امريکا خپل د ساړه جنګ حريف شوروي اتحاد مات کړي .

د ميلينونو پښتنو د سر او مال د قربانيو او جهاد په برکت امريکا شوروي امپراطوري رنګه کړل ، خپل د ويتنام د ماتي بدل يې ځني واخستي ،او امريکا د نړي يوازني سوپر طاقت شو ،هغه په ميليارډونو ډالره چې امريکا او دده غربي ملګرو د ساړه جنګ په جريان کې مجبوراً د شوروی اتحاد پر ضد مصرفولی هغه پيسی په جيب کې ورپاتې شوی . . .

2: پاکستان ته د پښتنو د جهاد ګټې:

د پښتنو د جهاد په برکت پاکستان د شوروي د راتلونکي حتمي حملي څخه نجات پيدا کړي ، د پښتنو د جهادي مصارفو څخه د غلا شوو امکاناتو په واسطه پاکستان په اټومي طاقت بدل شو .

د پښتنو د جهاد د سببه پاکستان خپل د هغه کرغيړن پلان بريا ليتوب ته چې پر اساس ئی افغانستان د پاکستان ستراتيژيک عمق جوړيږی ډيرنږدی شو .

د پاکستان د خيرن پلان مطابق په اول قدم کې به پاکستان په افغانستان کې خپل ګوډاګی دولت جوړوی او په دوهم قدم کې به پاکستان افغانستان مستقيما د اسلام اباد ترکنترولاندی راولی او د خپل هيواد پنځمه صوبه به ځنی جوړوی .

کيسه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتونخوا نشنل عوامی ګوند مشر محمود خان اڅکزی ماته(عبدالحکیم نورزی)وویل چی یو پنجابی شیعه مذهبه سیاست مدارمشاهد حسین (شاید چی نوم می ئی نوی غلط کړی) راته وویل چی یوځل زه د سنا د نماینده په صفت دپاکستان د کلنی بودیجی د وړاندی کولو په خاطر د بودیجوی ټیم سره دپاکستان د جمهور ریس غلام اسحق خان دفتر ته ورغلم .

مشاهد حسین وایی چی بودیجوی ټیم جمهور ریس غلام اسحق خان ته د پاکستان د فدرالی حکومت ،نظامی ،استخباراتی او څلورو صوبو(پنجاب ،سند ،صوبه سرحداوبلوچستان)بودیجه وړاندی کړل .

مشاهد حسین وایی چی جمهور ریس غلام اسحق خان زموږ څخه سوال وکړی چی د افغانستان بودیجه کومه ده ؟

موږ د جمهور ریس سوال متعجب کړو اوهغه ته مو وویل چی ستاسو په سوال پوه نه شو .

جمهور ریس غلام اسحق خان راته وویل چی ما د افغانستان د بودیجی په باره کې سوال درڅخه وکړی ،افغانستان د پاکستان پنځمه صوبه ده او ترنن ورسته د پاکستان د پنځمی صوبی په حیث بودیجه ورته ځانګړی کوی .

پاکستان د افغانستان د نیولو کرغیړن پلان هغه وخت جوړکړی چی په یو نظامی جنګ کې هند شرقی پاکستان یعنی اوسنی بنګلدیش دپاکستان څخه بیل کړی .

د شرقی پاکستان تر بایللو سمدستی ورسته دمغلواوانګریزانو میراث خورد پنجاب نظامی اواستخباراتی مشران دی نتجی ته ورسیدل چی دا لنډی بوری پاکستان هم د هند تر تهدید لاندی دی .

ددی د پاره چی د هند داحتمالی حملی په مقابل کې مقابله وکړایشوباید پاکستان ته یو ستراتیژیک عمق پیدا کړو یعنی پاکستان پراخه کړو .

پنجابی مشران په دې پوهیدل چی د هند ، چین او ایران پر طرف د پاکستان د پراخیدو امکان نشته ،نو یوازنی هیواد چی دپاکستان په ګاونډ کې قرار لری او کمزوری دولت لری هغه افغانستان دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهمدی سببه پنجابی مشرانو دافیصله وکړل چی دوی باید افغانستان اشغال او د پاکستان یوه صوبه ځنی جوړه کړی ،نو په همدی اساس تورمخو پنجابیانو په (۱۹۷۲ع) کال کې د پښتنو دمور ،دپښتنو د ناموس ،داحمدشاه بابا او میرویس نیکه د ټاټوبی ګران افغانستان د نیولو د پاره خپل کرغیړن پلان جوړ کړی .

پاکستان خپل ددی ناولی پلان د اجرا د پاره ځنی ټیت همته ،ملت او هیواد ته غدار ،وطنفروش او ملی خاینان پښتانه او غیری پښتانه افغانان دجاسوسانو په نوم استخدام کړل ،دهمدی ملی خاینانو دکړونو د سببه نن پاکستان د افغانستان په چارو کې تر بل هیواد بر لاس لری او تور پنجابیان د خپل کرغیړن پلان یعنی د ګران افغانستان د نیولو د پاره په ډیره بیشرمۍ په ډیر سرعت کارکوی .

3: ایران ته د پښتنو د جهاد ګټې:

د پښتنو د جهاد په واسطه پښتانه دومره ضعیف شول چې د خپل هیواد پر دولت یې خپل کنترول د لاسه ورکړي .

نن د افغان دولت زیاته برخه د ایران پلوه اقلیتونو د مشرانو او د ایران د نورو اجنټانو په واسطه اداره کېږي .

د ایران دولت نن د افغانستان په دولت کې د پوره نفوذ خاوند او ایران د افغانستان د سرنویشت د ټاکلو په باره کې مهم رول لوبوي .

4: افغان اقلیتونو ته د پښتنو د جهاد ګټې:

د پښتنو د جهاد په برکت افغان اقلیتونو ته د شوروي اتحاد او د پښتنو د نورو دښمنانو بې حسابه او هراړخیزي مرستي ورسیدي چې د دې مرستو په زور افغان اقلیتونه نن د پښتنو پر ځای په سیاسي ،اقتصادي او ټولنیز لحاظ د افغانستان واکمنان دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

5: مرکزي اسيا ته د پښتنو د جهاد ګټې:

د پښتنو د جهاد په برکت شوروي امپراطوري ړنګه شول ، د مرکزي اسيا او بالتيک هېوادونه د شوروي د استعماري جوغ څخه ازاد شول .

6: شرقي اروپا ته د پښتنو د جهاد ګټې:

د پښتنو د جهاد په برکت د شرقي اروپا هېوادونه د شوروي د امپراطورۍ د استعماري جوغ څخه ازادشول .

7: جرمني ته د پښتنو د جهاد ګټې:

د پښتنو د جهاد په برکت شرقي جرمني دشوروي د امپراطورۍ د ظلم څخه ازاد شو ،دبرلين ديوال ړنګ او د جرمني هېواد بيا متحد شو .

8: پښتنو ته د دوی د جهاد ګټې:

که څه هم پښتنو د خپل ، سر ، ناموس ،عزت او مال په بې مثاله قربانۍ د شوروي ظالمي او وحشي امپراطورۍ ته ماتي ورکړل ،خودشوروی ترماتی ورسته د هېواد د چارو واګي د پښتون ملت د نمايندګانو لاس ته ورنغلي ، ځکه چې د دي جهاد په دوران کې د پښتنو سياسي مشرتوب د پرديو استخباراتو د ملګروپلاس کې وو .

پښتنو ددي جهاد په نتيجه کې د خپل هېواد خپلواکي دلاسه ورکړل .

د پښتنو هري کورنۍ د دي جهاد په سبب ځاني او مالي قرباني ورکړل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهيواد سياسي چاروته د پښتنو د نه توجه او بې تفاوتۍ په سبب چې د پښتنو د جهاد په نتيجه کې کوم ګوډاګي دولت منځته راغلي ، دې دولت يو زيات شمير پښتانه دهيواد د سياسي ،اقتصادي او ټولنيزو ساحو څخه وايستل .

که څه هم پښتنو د ميلينونو شهيدانو او معيبوبينو په قربانۍ پر حيرتان شورويان د خپل هېواد څخه وشړل ، خود پردی پلوه ا فغاني جهادي تنظيمونو مشرانو د خپل ملاتړ په خاطر د تورخم ، سپين بولدک ،اسلام قلع او حيرتان د لاري پاکستانيان ، ايرانيان ، اوعربان د ټولي نړۍ دتروريستانو په شمول بيرته هېواد ته را داخل کړل .

9: دنړي تروريستانو ته د پښتنو د جهاد ګټې:

کله چې پښتنو د خپل سر او مال په بې مثاله قربانۍ شورويان د خپل هېواد څخه وايستل او د خپل هيواد چاري ئی په اصطلاح جهادی مشرانو ته وسپارلی ،همدی افغانی جهادي سياسي مشرانو افغانستان د نړۍ تروريستانو ته په يو محفوظ مکان بدل کړي ، او دټولي نړۍ تروريستان يې د پښتنو په سيمو کې ميشته کړل او د اوسيدو لازم اسناد يې ورته برابر کړل .

د پښتنو د جهاد په برکت د نړۍ تروريستان د يو هېواد يعني افغانستان خاوندان شول ، او د دې ځايه يې ټول جهان ته د تروريزيم په صادرولو شروع وکړل .

په هېواد کې د يو منظم زمواره دولت د نه لرلو په سبب د شورويانو تر ماتي وروسته د ايران ،روسيې ، پاکستان او سعودي عربستان د استخباراتي مداخلو په سبب د ټولي نړۍ تروريستان د پښتنو په خاوره کې ځای پرځای شول ، او دي تروريستانو د افغانستان د خاوري څخه پر امريکا (2001/11/9 ع) تروريستي حمله وکړل او دا موقع يې مساعده کړل چې د امريکا او د هغه د متحدينو نږدي يو سل او پنځوس زره نظامي قواوي افغانستان ته راشي ،او د تيرو لسو کلنو راهيسې د پښتنو کلي او بانډي د نړيوالو تروريستانو او امريکايانو د جنګ ميدان ګرځيدلي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم فصل

1: دافغانستان په اړه دامریکا د پالیسۍ ستري غلطۍ .

کله چې افغان نجیب ملت په (1919 ع) کې د غازي علیحضرت امان الله خان په مشرۍ د برطانیا څخه خپل استقلال واخستی نو د یو ازاد هېواد په حیث یې د نړۍ د زیاتو هېوادو سره د هغو په جمله کې دامریکا د متحده ایالاتو سره هم د ښه سیاسي او دیپلوماتیکو روابطو جوړول وغوښتل ، خو امریکا د افغانستان سره د برطانیا په خوله چلن کولي کوم چې په هغه وخت کې دافغانستان لومړي درجه دښمن بلل کیده .

د هند د قاري څخه د برطانوي استعمار تر ټولیدلو وروسته هند پر دوو برخو وویشل شو چې یوه برخه یې هند او بله برخه یې پاکستان وبلل شو .

دپاکستان زیاته برخه پر هغه جغرافیه جوړه شول چې برطانیا د څو جګړو په جریان کې د افغانستان څخه جلا کړي وي او په برطانوي هند پورې یې تړلي وي .

امریکا د برطانیا په خوله همیشه د افغانستان پر خلاف د پاکستان د هېواد ملاتړ کوي .

که څه هم په ډېرو مواقعو کې د افغانستان واکمنانو ډېر زیات کوښښ وکړي چې د امریکا سره ښه دوستانه روابط وساتي ، خوبرطانیا همیشه وکړاي شول چې د افغانستان او امریکا روابط دوستانه نه شي دمثال په ډول:

د امریکا د وخت د خارجه چارو د وزارت معین جورج میګی په خپل کتاب کې لیکی چی(په **۱۹۵۱** ع کال کې سردار محمد نعیم خان ماته وویل چی زه نن ددی د پاره ستا دفتر ته راغلی یم چی د نظامی مرستو په ارتباط ستا سره خبری وکړم ،چی که امریکا د افغانستان د پاره نظامی مرستو ته حاضر نشي ،افغانستان مجبور دی چی د نظامی مرستو له پاره د شورویانو سره خبری وکړی .

جورج میګی اضافه کوی چی ما سمدلاسه خپل سکرتر ته وویل چی دشوروی اتحاد د سفارت د تلفون نمبر پیدا کړی او ماته یی راکړی ،ده دا کار وکړ ، او ما دشوروی د سفارت نمبر پر کاغذ ولیکی او هغه می سردار محمد نعیم خان ته ورکړی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددی خبری معنی دا چی امریکا یان څومره متکبر عمل د سردار محمد نعیم خان سره کړیدی او هغه کس هم د افغانستان د پاچا د کاکازوی ،دپاچا د خور خاوند او دصدراعظم سرادر محمد داود خان ورور وو .

په (۱۹۵۴ع) کې د امریکا د جمهور ریس مرستیال ریچرد نیکسن افغانستان ته سفر وکړی او دافغانستان سره یی د نظامی مرستو مخالفت اعلان کړی .

په (۱۹۵۸ع) کې صدراعظم محمد داود خان امریکا ته رسمی سفر وکړی تر څو دامریکا نظامی مرستی افغانستان ته را جلب کړی خو امریکا دده غوښتنه ونه منل .

همدا علت شو چې د افغانستان دوخت دولتونه مجبور شول چې د شوروي امپراطورۍ په غیږ کې ولویږي .

د پورته دلایلو څخه دا په ښکاره معلومیږي چې د شوروي په غیږ کې د افغان دولتونو د وراچولو مسئولیت د امریکا د وخت ددولتونو پرغاړه دي .

په (1358/10/6 هه . ش) کال چې شوروي اتحاد پر افغانستان نظامي یرغل و کړي او افغان نجیب ملت د شورویانو د اشغال پر ضد په تش لاس ملي قیام شروع کړي نو امریکا ته دا موقع پلاس ورغلل چې په ویتنام کې د خپل ماتي غچ د شوروي اتحاد څخه په افغانستان کې واخلي .

همدا علت شو چې امریکا د افغان مجاهدینو سره هرراز مالي ، لوژیستیکي ،معنوي او سیاسي مرستي شروع کړي او د همدې ځای څخه د افغانستان په باره کې د امریکا نوري غلطۍ هم شروع شوي چې موږ یې په لنډ ډول ذکر کوو .

لومړۍ غلطي:

دامریکا لومړۍ غلطي داوه چې دوی د افغانانو سره د شوروي اتحاد خلاف مرستي د پاکستان د استخباراتي سازمان اي . ایس . اي په واسطه کولي ، او د افغانستان چاري یې د پښتنو او افغانستان د ازلي دښمن پاکستان پلاس ورکړي وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي . ايس . اي دامريکا او غرب مرستې د ملي او وطندوسته افغانانو پرځای دخپل اداري دخوا تربيه شوو اجنټ سازمانو سره کولې د دې خبرې معنی دا شول چې امريکا د افغانستان چاري د پاکستان تر رهبری لاندې پر مخ بيولي ، چې داسې عمل د امريکا يوه ستره غلطي وه ، ځکه چې پاکستان د افغانستان ازلي او ابدي دښمن وو ،ازلي او ابدي دښمن دي او تر هغه وخته به د ازلي دښمن په حيث پاتې شي تر څو چې پاکستان هغه مځکی بيرته افغانستان ته ورنکړی چې انګريزانو د افغانستان څخه جلا کړيوی او فعلاً د پاکستان تر اشغال لاندی دی.

دامريکا لپاره دا مناسبه نه وه چې د يو ازاد او تاريخي هېواد سره د هغه د مجبوری په وخت کې د هغه د ازلي دښمن د نظر مطابق برخورد وکړي .

دوهمه غلطي:

د امريکا دوهمه غلطي دا وه چې د امريکا او پاکستان استخباراتو د ملي افغانانو د ملاتړ پرځای اخواني او اسلامي بنياد پرسته سازمانونه ايجاد او تقويه کړل چې ددوی دې عمل په منطقه کې اسلامي بنياد پرستي ته زياته وده او نمو ورکړل .

د سي ايي اي او اي ايس اي د غلطۍ په سبب نه تنها په افغانستان او پاکستان کې بنياد پرسته اسلاميزم وده وکړل بلکې په ټوله اسلامي نړۍ کې يو نړيوال اسلامي بنياد پرست جنبش منځته راغلي چې وا اسلامي او غيري اسلامي نړۍ ته يې دتروريزم او بې امنيتۍ ستر خطر ايجاد کړي .

د کمونيزم تر ماتې وروسته د سي ای ايي او اي ايس اي پلاس ايجاد شوي او پرورش شوي اسلامي بنياد پرستي او د هغې پيروان د امريکا او غرب لپاره تر ټولو د ستر خطر په حيث را څرګند ه شوه .

پښتانه يو متل لري چې وايي : "څه چې کري هغه به ريبې "

حقيقت دا دي چې په دې منطقه کې بنياد پرسته ايډيالوژي او بنياد پرستان د امريکا او پاکستان استخباراتو ايجاد او تقويه کړل .

هغه اسلامي بنياد پرستان چې امريکا د کمونيزم سره د جنګ لپاره تربيه او تقويه کړل بالاخره د امريکا او دهغې د دوستو هېوادونو په سرسختو دښمنانو بدل شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سي اي اي او اي ايس اي پلاس پرورش شوي اسامه بن لادن دالقاعده بنیاد پرست سازمان ایجاد کړي او امریکا یې د اسلامي نړۍ دلومړي نمبر دښمن په حیث تعین کړي ،اود هغي د تباهي لپاره یې ملا وتړل او د همدې دښمنۍ پر اساس یې پر11 سپتامبر د یو تروریستي حملي په ترځ کې د امریکا په طیارو د نیویارک جملي اسمان خراشان او پنتاګون وویشتل او په زرګونو انسانان یې ووژل او د بشریت په تاریخ کې یې د تروریستي حملو تر ټولو ستر وژونکي ریکارډ قایم کړي .

دا خبره ترمخه ذکر شوي ده چې د شوروي تر ماتي وروسته مجاهدینو د افغانستان ددولت قدرت پلاس کې واخستي .

درباني او مسعود دولت د ټولي نړۍ څخه د القاعده غړي ، دالقاعده مشر اسامه بن لادن او د نړۍ د نورو برخو اسلامي بنیاد پرستان وافغانستان ته راوستل ، او ددوی تروا کمنۍ وروسته داراوستل شوي اسلامي بنیاد پرستان د طالبانو رژیم ته د میلمنو په حیث پاتي شول ، اوطالبانو هم په ډېردرنښت ددې نړیوالو تروریستانو مېلمه پالني ته دوام ورکړي .

په افغانستان کې دشوروي اتحاد ترماتي تقریبا لس کاله وروسته د 11 سیپتامبر تر پیښي وروسته دا ځل امریکایي او غربي عسکرو په افغانستان کې د القاعده پر کوربه هیواد د بنیاد پرستو طالبانو پر رژیم نظامي حمله وکړل او دهغو نظام یې ړنګ کړي .

دریيمه غلطي :

کله چې تر (11) سپتامبر وروسته امریکا د یو نظامي اقدام په نتیجه کې د بنیاد پرستو طالبانو رژیم ړنګ کړي نو ښه به داوای چې د افغانستان دچارو واکي یې و ملي وطندوسته افغانانو ته سپارلي واي ،خو په ډېر افسوس سره باید ووایو چې امریکا د طالبانو تر ماتي وروسته د افغان دولت دچارو واګي تر زیاته حده تر طالبانو خطرناکه اخوانیانو یعني جمعت اسلامي ،حزب اسلامی ، شوراي نظار ، حزب وحدت او جنبش اسلامي ته چې د شمالي جبهي په نوم یادیدل وسپارلي .

شمالي جبهه د خپلي تیري واکمنۍ په سبب د افغا نانو په منځ کې د سخت نفرت او کرکي وړ ډله وه ،ځکه چې د دې جبهي غړو د خپلي تیري واکمنۍ په وخت کې د افغان نجیب ملت او دولت هرڅه لوټ کړي وه ،او ددوی د وحشت او دهشت په وجه ملت د طالبانو سر ددوی پر خلاف ملاتړ وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکا د طالبانو تر ماتي وروسته د افغان دولت په راس کې دروم د جريان يو غړي حامد کرزي د شپږو مياشتو لپاره د موقت ريس دولت په حيث را وستی٫ خو د دولت نور ټول واک يې د شمال جبهي ته وسپاري .

په دې نظام کې پښتنو ته چې دا فغانستان د نفوس مطلق اکثريت جوړوي مناسبه برخه ورنه کول شول ، د پښتنو جرم دا وبلل شو چې د طالبانو اکثريت هم پښتانه وه نو د ټول پښتون ملت سره د طالبانو په ډول چلن وشو .

حقيقت دادي چې د طالبانو تحريک د افغانستان د ټولو قومونو څخه جوړ شوي وو او هر قوم په خپل تناسب غړي په کې درلودل ، خو سزا يې تنها و پښتنو ته ورکول شول .

د طالبانو د رژيم تر ماتي وروسته امريکا او غرب د افغان نوي نظام د ملاتړ او په منطقه کې د تروريزم د جرړو د ايستلو په نوم خپل عسکر په افغانستان کې ځای پرځای کړل .

د شمالي جبهي د ښه بخته لومړي ځل د روس او ايران په مرسته د کابل واک د دوی پلاس ورغلي وو او دا ځل بيا د امريکا په زور دوی د کابل واکمنان شول . که څه هم چې حامد کرزي د موقتي اداري ريس شو خو د دولت اصلي ټول قدرت د شمالي جبهي پلاس کې متمرکز شو .

2: د امريکا د غلطيو څخه د ايران استفاده:

که څه هم د ايران شيعه مذهبي رژيم په افغانستان کې د تند لارو او پاکستان پلوه سني طالبانو د حکومت په نړيدو او پر ځای يې د دوی د پلوي شمالي ټلوالي په واکمن کيدو خوشحاله شو ، خو ډير ژر خپل غلطۍ ته متوجه شو هغه دا چې د سني طالبانو پر ځای دا ځل د ايران ضد امريکايي او غربي قواوي په افغانستان کې ځای پرځای او تعداد يې ورځ په ورځ مخ پر زيا تيدو شو . . . .

په افغانستان کې د امريکايي قواوو شتون او زياتوالي ايران خپل ملي امنيت او ملي ګټو ته جدي خطر وباله نو په همدې اساس په دې فکر کې شو چې په افغانستان کې دا سې حالات منځته راولي تر څو امريکا او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملګري يې مجبور شي چې افغانستان ترک او د کابل د چارو واګې ددوی د پلوي شمالي جبهې پلاس کې د تل د پاره پاتي شي .

د ايران دي هدف ته د رسيدو لپاره د هغه سره نه نړيوال ديپلوماتيک ملاتړ موجود وو چې په ديپلوماتيک ډول پر امريکا فشار واچوي تر څو هغه افغانستان ترک کړي ځکه چې امريکايان د روسانو د اشغال برخلاف د ملل متحد د قانوني قرارداد پراساس افغانستان ته راغلي وه ،او نه هم افغانانو په افغانستان کې د امريکا د عسکرو پر ضد داسې ملي قيام شروع کړي کوم چې يې په اتيا يمه لسيزه کې د روس د اشغال پر ضد شروع کړي وو ، د پورته ذکر شوو شرايطو په موجوديت کې ايران مجبور شو چې پر دي سوال فکر وکړي چې:

<u>څنګه وکړاي شي چې په افغانستان کې د امريکا پر ضد په افغانانو کې سياسي او نظامي مقاومت ايجاد کړي ؟</u>

وخپل دي هدف ته درسيدو په خاطر ايران دوه مخيزه پاليسي اختيار کړل .

<u>لومړۍ پاليسي</u> :

ايران په ظاهره د افغانستان په بيارغاونه کې د امريکا سره اوږه پراوږه برخه واخستل او په سل ګونو ميلونه ډالره يې د افغانستان د بيارغاوني په نوم د افغان دولت سره دمرستې ژمنه وکړل .

د ايران د مرستو مقصد داوه چې د يوه طرفه نړۍ ته وښايي چې ايران د يو زمواره دولت په حيث د تروريزم ضد دي او د بله طرفه د کابل د نوي دولت ملاتړ وکړي په کوم کې چې ٪95 قدرت د ايران پلوه شمالي جبهې پلاس کې وو .

په حقيقت کې ايران په خپل دي سياست سره هم نړۍ ته بازي ورکړل او هم يې په کابل کې خپل پلويان په قدرت کې وساتل .

<u>دوهمه پاليسي</u> :

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دي لپاره چي ایران په افغانستان کې د امریکا پر ضد یو ولسي مقاومت را پیدا کړي مجبور شو چي د پاکستان سره په همږغی د امریکا ضد "شیطاني مثلث" ایجاد کړي . (د شیطانی مثلث اهداف به په تفصیل سره پر خپل ځای تشریح شی .)

د شیطاني مثلث وظیفه به داوی چی پر داسي لارو چارو فکر وکړي چي څنګه پښتانه چې د افغانستان د نفوس تر ۷۵٪ زیات جوړوي د امریکا پر ضد نظامي مقاومت ته اماده کړي ،ځکه چی د تاریخ په اوږدو کې د اشغالګرو پرضد مقاومت کول تنها د پښتنو د توان خبره وه ،او په دې تاریخي وخت کې هم په افغانستان کې د پښتنو پرته په

؟؛ونتا تورو اقلیتونو کې دا توان نشته چی د خارجیانو په مقابل کې مقاومت وکړایشی .

د همدې کار د انجام د پار د ایران او پاکستان استخباراتو د شیطاني مثلث د پالیسی مطابق په افغان دولت او ملت کې خپل پلویانو ته وظیفه ورکړل چي د دولت په دا خل کې په سبو تاژلاس پورې کړي اود پښتنو سره هرډول بد سلوک وکړي تر څو هغوی د دولت څخه ناراض او د نظام په مقابل کې راپورته شي .

کله چي پښتانه د کابل د دولت په مقابل کې را پورته شي نو په حقیقت کې د امریکا په مقابل کې را پورته شول ځکه چې د کابل د دولت دفاع خو د امریکا پر غاړه ده ،په دې ډول به د پښتنو او امریکا ترمنځ جنګ جوړ شي او ایران به خپل هدف یعنې په افغانستان کې امریکا ته په ولسي مقاومت ایجادولو کې بریالي شي .

د شیطاني مثلث د اهدافو مطابق په افغان حکومت کې د شیطاني مثلث اجنټانو په ټول افغانستان کې پر پښتنو باندې هر ډول ظلم او ناروا ح شروع کړل ، د دوی په قانون کې هر پښتون طالب وبلل شو او د طالب سرچپ او مال یې لیلام بلل کیدي . . . په لس ګونو زره پښتانه ګرفتار شول څوک مړه شول ،دچا شته په زور او یا رشوت کې ځني واخستل شول ،څوک بندیان شول او څوک امریکاېانو ته د طالب او تروریست په نوم ورکول شول چې د کلونو را هیسې په بګرام او ګوانتنامو کې بندیان شول .

ددې ظلم په سبب اکثره پښتانه د حکومت څخه ناراضه شول او یو شمېر پښتانه طالبان او غیری طالب پښتانه غرو ته وختل او یا ایران او

ګکبلیپاکستان ته وتښیدل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

3:د امریکا د غلطیو څخه د پاکستان استفاده:

دشوروي ترماتي او د نجیب ددولت تر سکوت وروسته پاکستان غوښتل چې خپل وفادار تنظیم یعنې حزب اسلامي و قدرت ته ورسوي خو په دې مسابقه کې د روس او ایران استخبارات تر اي . ایس . اي وړاندي شول او هغو تر پاکستان د مخه خپل وفاداران یعنې شمالي جبهه په کابل کې د قدرت پرګدۍ کېنول .

ددې سره یوځای په کابل او ټول افغانستان کې د روس او ایران پلویان د پاکستان د پلویانو سره د قدرت پر سر په جګړو اخته شول .

د افغانستان کورني جنګ چې د روس ،ایران او پاکستان د استخباراتو دطرحه شوی پروژو پراساس شروع او په کلونو یې دافغانانو ترمنځ دوام وکړي په نتیجه کې یې د کابل ښکلي ښار وران او په لکونو افغانان په کې مړه او زخمیان شول .

د طالبانو د تحریک په را وړاندي کیدو بالاخره پاکستان وتوانیدي چې په کابل او ٪95 افغانستان کې د خپل خوښي حکومت منځته راولي .

د (۱۱) سیپتامبر تر پیښي وروسته پاکستان د یو ډېري سختي فیصلي سره مخامخ شو چې یا به پاکستان ساتي او د امریکا سره به د طالبانو پر ضد ملګري کېږي او یا به د طالبانو څخه ددفاع په خاطر د امریکا سره د جنګ میدان ته وردانګي .

پاکستان هم په دې سختو حالاتو کې د ایران په څیر د دومخي پالسۍ څخه کار واخستې .

لومړۍ پالیسي:

پاکستان د خپل ملي ګټو د دفاع په خاطر په دې جنګ کې د امریکا پر طرف شو او هغوی ته یې د طالبانو پر ضد جنګ کې هرډول اسانتیاوي برابري کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاکستان دولت په خپل دي عمل خپل هېواد د امريکا د جنګ څخه وساتي ، ځکه چې د امريکا جمهور ريس جورج ډبليو بوش د پاکستان نظامي مشر پرويز مشرف ته اخطار ورليږلي وو چې خپل دريځ معلوم کړي چې په دې جنګ کې د القاعده او طالبانو سره درېږي او که د امريکا سره .

په دې اخطار کې دا واضيح شوي وو چې که د امريکا پر ضد ودريږي نو دومره به يې بمبار کړي چې د ډبرو د عصر سره به يې برابر کړي .

پاکستاني نظامي مشرتابه د امريکا دنظامي حملي د ډاره دا فيصله وکړل چې د طالبانو ، القاعده او امريکا په جنګ کې د امريکا پر طرف ودريدل .

د پاکستان نظامي مشرتابه د چالاکي ګيدړي په شان داسې چالاکي د ځانه وښودل چې هم يې خپل هېواد د امريکا د نظامي حملو څخه وساتي او هم يې خپل پرورده طالبان او القاعده وساتل .

دوهمه پاليسي:

پاکستان په ظاهره په دې جنګ کې د امريکا په طرفداري د طالبان او القاعده په مقابل کې ودريدي .

پاکستان په خپل دي دوه مخيزه پاليسي هم خپل هېواد د امريکا د بربادونکي جنګ څخه وساتی ،اوهم يې خپل ملګرو طالبانو او القاعده ته تر ماتي وروسته پنا ورکړل .

د پاکستان اي ايس اي د طالبا نو او القاعدي ټوله رهبری او افراد په پښتونستان کې ځای پرځای کړل او دمناسبې موقع او مناسب وخت په انتظار يې ټراين او مسلح کړل .

په حقيقت کې پاکستان هم د ايران په شان په افغانستان د امريکايي عسکرو د وجود سخت مخالف وو ځکه چې د پاکستان په نظر د امريکا تر نظامي او اقتصادي حمايت لاندي افغانستان نور هيڅ وخت د پاکستان ګوډاګي او يا د پاکستان ستراتيژيک عمق يا د پاکستان پنځمه صوبه نشي جوړيدلای .

پاکستان د دې څخه هم سخت ډار درلودي چې که امريکا د ډېر وخت لپاره په افغانستان کې پاتي شي شايد افغانستان د غرب او امريکا په اقتصادي مرسته د جنوبي کوريا او غربي جرمني په څير ډېر ژر په اقتصادي او نظامي لحاظ يو غښتلي هېواد شي چې په دې حالت کې د شرقي او غربي جرمني په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شان د پښتونستان پښتانه او بلوڅ به هم د افغانستان سره يوځای کيدل وغواړي او د امو او اباسين ترمنځ به بيالوي تاريخي افغانستان يا پښتونخوا جوړه او د پاکستان ماتيدل به حتمي وي چې دا عمل د پاکستان لپاره د قبول وړ نه وو .

په افغانستان کې د امريکا نظامي وجود د پرون سيالان يعنې ايران او پاکستان مجبورکړل چې د شيطاني مثلث دغړو په حيث د نن ورځې متحدين شي .

دايران په شان پاکستان هم کوم فوتنسيال چې د افغان دولت په داخل کې درلودل هغوی ته يې دستور ورکړي چې په سبوتاژ لاس پورې کړي او کوښښ وکړي چې پښتانه ددولت څخه نا راضه او هغوی مجبورکړي چې د کابل ددولت په مقابل کې نظامي مخالفت ته لاس واچوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم فصل

دامریکا د خوا د افغانستان اشغال

دمخه تر دی چې د امریکا او پښتنو ترمنځ دامریکاد خوا د افغانستان داشغال پرمسئلی دجنجالو تفصیل ته ولاړشو ، ښه به داوی چی په منطقه کې د پښتنو د تاریخی رول په باره کې لوستونکو ته لنډ معلومات وړاندی کړو .

1: په منطقه کې د پښتنو تاریخي رول:

پښتانه دپښتونخوا اصلی اوسیدونکی دی اوتقریبا 80 میلونه نفوس لري چې د امو او اباسین ترمنځ پراته دی .

پښتوا وپښتونولی دپښتون ملت فطرت اوملی روح ده .

د پښتون ملت ژبه پښتو ده او تقریبا سل فیصده سني مسلمانان دي .

پښتون په نړۍ کې یوازینی ملت دی چې سل فیصده مسلمان دي .

موږ ویلای شو چې هر پښتون مسلمان دی خو هر مسلمان پښتون نه دی .

په دې منطقه کې پښتنو د تاریخ په اوږدو کې ستري امپراطورۍ جوړې کړې دي .

پښتنو د تاریخ په اوږدو کې د خپل سیاسي ، اقتصادي ، فرهنگي او ټولنیز ژوند رهبري په خپله کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه پر دین او استقلال مین معتدل مسلمانان دي ، دورځنی ژوند د لانجو د حل او فصل لپاره د پښتو او پښتونولي د قانون پیروي کوي .

پښتانه په خپل فیصلو کې ډیر محتاط دي ، خو پر شوو فیصلو بیا خورا ټینګ ولاړ وي .

پښتانه په روزمره ژوند کې د اسلامي اصولو سره یوځای د پښتو او پښتنولۍ تر اصولو لاندي ژوند کوي .

پښتو او پښتونولي د پښتنو هغه لرغوني قانون دي چه د پښتون ملت د تاریخ د اوږدوالي سره یې موازي تر نن پورې دوام کړي دي .

د پښتون ملت ټاټوبي د اموا او اباسین ترمنځ ،د عربو د بحري څخه بیا د پامیر ترغرو او د چین تر سرحد پورې رسیږي او دا پا که تاریخی خاوره د " پښتونخوا " په تاریخي نوم یادیږي .

پښتونخوا د هند د نیمي وچې او مرکزي اسیا ترمنځ دیو " پل " حیثیت لري .

د تاریخ په اوږدو کې چې کله هم یو فاتح (دانګریزانو او عربو بغیر)غوښتل چې هند ونیسي نو مجبور وو چې د پښتنو د خاوري څخه تیر شي او کـه د هند یو فاتح غوښتل چې مرکزي اسیا ونیسي نو به مجبورا د پښتنو له خاوري څخه تیریدې .

ددې خبري معني داده چې د تاریخ په اوږدو کې پښتون ملت د خپل جیو پولیټیک او جیو ستراتیژیک موقعیت په اساس مجبوروو چې دنړۍ د هر فاتح سره جګړه وکړي ځکه چې هغه فاتح به د پښتون پر خاوره تیریدې چې هند ته رسیدلي وای او یا برعکس .

د تاریخ په اوږدو کې هر فاتح چې د پښتنو سره په جنګ کې لویدلي دي او د پښتنو سره یې جوړه نده کړي هغه یا د پښتنو په خاروه کې ماتي خوړلي ده او یا د پښتنو په خاوره کې د ډیرزیات عذاب او مشکلاتو سره مخامخ شویدي لکه چنګیزخان ،انګریزاو داسې نور...

او هر فاتح چې د پښتنو سره جوړه کړیده هغه فاتح د پښتنو په ملاتړ ډیر په اساني سره هند نیولي دي لکه د یونان لوي سکندر ،بابر ، نادر افشار او داسې نور . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو ذاتي جوهر او د هغوی د ټاټوبي جغرافيايي موقعيت هغوی ښه زړه ور او جنګيالي تربيه کړي دي ، د کوم فاتح سره چې ملګري شويدي هغه ډير په اسانه د هندوستان خاوند شويدي او د کوم فاتح برخلاف چې پښتنو توره او چته کړي ده د هغې امپراطوري ماتي د افغانستان څخه شروع شويده .

پښتانه د اسيا په زړه کې پراته دي لکه څنګه چې د زړه څخه بغير د يو ژوندي موجود ژوند ناممکن دي ، په همدې ډول د پښتنو د تاريخ څخه بغير د دې منطقې تاريخ نيمګړي او نا مکمل دي .

په اسيا کې د پښتنو د تاريخ او دايمي ارزښت په باره کې اقبال لاهوري داسې وايي:

اســـــــيا يـــــــــک پيکــــــــراب وګــــــــل اســــــــت
دريـــــــن پيکر ملــــــــت افغــــــــان(پښــــــــتون) دل اســــــــت
از کشـــــــــــاد او کشـــــــــــاد اســـــــــــيا اســـــــــــت
از فســـــــــــاد او فســـــــــــاد اســـــــــــيا اســـــــــــت

پښتنو د تاريخ په اوږدو کې په پښتونخوا او منطقه کې ډېرستر تاريخي رول لوبولي دي ،يعنې که پښتانه په سوله کې وه نو په پښتونخوا او منطقه کې سوله بر قراره وه ،که پښتانه نا قراره وه نو په پښتونخوا او منطقه کې نا امني خپره وه .

داسې هم ويلايشو هر يرغلګر چې د پښتنو سره جوړه کړيده نو د پښتونخوا څخه په ارام تيرشوي دي ، خود هر يرغلګر په مقابل کې چې پښتنو توره اوچته کړيده نو هغه خارجي قوت په پښتونخوا کې د ماتي سره مخامخ شوي او شرميدلي د پښتونخوا څخه وتلي دي .

نن هم د پښتنو دا تاريخي ارزښت د پخوا په شان پر خپل ځای پاتي دي او پښتون ملت په پښتونخوا کې د سولې او جنګ د کټلو يوازني ضامن دي

د افغان نجيب ملت ستون فقرات نن هم " پښتون ملت " تشکيلوي ،تنها پښتون ملت په هېواد کښې د نظام د مشروعيت ، د سياسي نظام د ثبات او د ملي وحدت د تامين ضمانت کولای شي ځکه چې د افغان نجيب ملت مطلق اکثريت پښتون ملت تشکيلوي ،د همدی سببه عام افغانان ترنن پوری افغان ملت د پښتون ملت په نوم يادوی اوددوی په نظر افغان ملت د پښتون ملت معني لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان نجیب ملت نوري اجزاوي نور واړه قومونه لکه هزاره ، ازبک ، ترکمن ،نورستاني ، ایماق ، تاجک ، عرب ، بلوچ ، پاميري ، هندو ، سیک اوداسې نور تشکیلوي .

که پښتون ملت د نظام تر شاه ولاړوي دا معني لري چې د افغان نجیب ملت مطلق اکثریت د نظام تر شا ولاړ دي او سیاسي نظام

"مشروعیت" تر لاسه کوي .

په عین ډول که پښتون ملت د نظام ملاتړ وکړي نو نظام "سیاسي ثبات" ترلاسه کوي ، د پښتنو د ملاتړ نه بغیر په افغانستان کښې دبا ثباته سیاسي نظام منځته را تلل نا ممکن کار دي .

دا یو نړیوال منل شوي اصل دی چې د یو سیاسي نظام د پایښت لپاره دلاندې درې مهمترینو اصولو موجودیت نهایت ضروري دی:

1: د یو نظام د پایښت لپاره د "نظام مشروعیت" ضروري شرط دی .

2: د یو نظام د پایښت لپاره د "نظام سیاسي ثبات" ضروري شرط دی

.

3: دیو نظام د پایښت لپاره د ملت د اجزاوو ترمنځ "د ملي وحدت تامین" ضروري شرط دی .

د پورته ذکر شوو درې ضروري شرطونو د تامین ضمانت په افغانستان کې تنها "پښتون ملت" کولای شي او بس .

د افغانستان نور شریف او نجیب قومونه لکه تاجک ، هزاره ، ازبک ، ترکمن ، پاميري ، نورستاني ، عرب ، بلوڅ ، ایماق ، ګوجر او داسې نور د افغان نجیب ملت نه بیلیدونکي اجزا جوړوي او د افغان نجیب ملت مکمل کونکي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې قومونو هر فرد په ډېر افتخار ځان افغان بولي (بغیرڅو د ګوتو په شمېر د پردو جاسوسان) ، دې قومونو د افغان نجیب ملت د تاریخ په اوږدو کې د هېواد په اقتصادي ، سیاسي او فرهنګي برخو کې ډېر ارزښتناکه رول لوبولي دي .

د افغان نجیب ملت یوه لویه خوشبختي داده چې په هیڅ یوه قوم کې یې دهېواد څخه د جلاوالي خیال هم په سر کې نه راځي ټول ځانونه افغانان بولي او افغانستان خپل هېواد او خپله مورګڼي . . .

دافغانستان دښمنانو چې کله هم افغانستان ته بد نیت درلودلي دي نولومړي یې دا کوښښ کړیدي چې د افغانانو ملي وحدت متضرر کړي وروسته بیا پښتانه په خپلو کې بې اتفاقه کړي او دخپل یو اجنټ په واسطه یې په هېواد کې د خپل ګوډاګي رژیم د استقرار کوښښ کړیدي .

موږ په لاندې کرښو کې د ګران هېواد په معاصر تاریخ کې د پردیو دګوډاګیو حاکمانو نومونه په لنډ ډول ذکرکوو .

انګریزانو چې کله دافغانستان د نیولو هڅه وکړل ،نو دهېواد تښتیدلي پاچا شاه شجاع یې د خپل اجنټ په حیث د انګریزي عسکرو په زور د کابل پر تخت کېنوي خو دافغان نجیب ملت د خوا قبول نه شو او دانګریزانو داپروژه ناکامه شول .

په تیرو دریو لسیزو کې نورمحمد تره کي او حفظ الله امین د شورویانو په مالي او لوژیستیکي ملاتړ پر افغانستان تقریبا شل میاشتې واک وچلوي خو دافغان نجیب ملت دمقاومت سره مخامخ شول .

ببرک کارمل او ډاکتر نجیب الله مستقیما دروس د سرو لښکرو په زور په کابل کې د واکمنۍ تمثیل کاوه ،خو افغان نجیب ملت دشورویانو او ددوی د ګوډاګیانو پر ضد ملي قیام وکړي چې په نتیجه کې د شوروي ظالمه امپراطوري رنګه شوه .

دشوروی د ښکاره ګوډاګیانو تر ماتی ورسته بیابرهان الدین رباني او احمد شاه مسعود د ایران ، روس اوهند په زور د کابل ښار پر یوه برخه دشرمه ډکه واکمني چلول چی دافغان نجیب ملت د سخت نفرت و ړو ګرځیدل .

ګلبدین حکمتیار د پاکستان د اي ایس اي وفادار ترین شخص دای ایس ای په مالي ، نظامی او لوژیستیکی مرستو غوښتل چی په افغانستان کې د پاکستان لا بوڅی دولت ایجاد کړی خوتر زیاتو وینوتویولو ورسته په خپل دی شوم نیت کې ناکامه شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا محمد عمر او دده طالبان هم د پاکستان داي ایس اي ،دعربي اماراتو او سعودی عربستان په مالي ، لوژيستيكي او نظامي مرستو په افغانستان کې واک ته ورسيدل خوددوی په مقابل کې هم د روس ،ایران او هند د پلويانو مقاومت دوام درلودی ،اودطالبان نظام د افغان نجيب ملت د پاره د قبول وړنه وو .

دا پورته ذکرشوي ټول نظامونه زمونږ د تاريخ بد نام ترين ،بي ثباته ،نامشروع نا معقول د پښتنو او حتی ټولونورو اقليتونو ضد نظا مونه وه .

2: د پښتنو او امريکا د جنګ په خاطر د شيطاني مثلث ايجاد

د روس ،ایران او پاکستان استخباراتو نه غوښتل اونه غواړي چې د امريکا او غرب نظامي قواوي په افغانستان کې پاتي شي ځکه چې د ذکر شوو قواوو موجوديت په افغانستان کې روس ،ایران او پاکستان خپل ملي امنيت ته خطر ګڼي .

دبله طرفه که د امريکا او غرب قواوي په افغانستان کې موجودي وي نو افغانستان د تل لپاره د ایران او پاکستان د نفوذ د ساحي څخه خارجيږي ،همدا علت دي چې د ایران او پاکستان د استخباراتو د خوا يوه "شيطاني مثلث" ايجاد شو .

د شيطاني مثلث يوه ضلعه ایران بله ضلعه يې پاکستان اودريمه ضلعه يې په افغان دولت او ملت کې د ذکر شوو هيوادونو د استخباراتو اجنټان دي .

اوس دا سوال د هر افغان سره پيدا کيږی چی ایران ،پاکستان اونورو هيوادونو دافغانانو په منځ کې دومره زيات جاسوسان څنګه پيدا کړل ؟

د شوروي اتحاد پر خلاف د جهاد په وخت کې افغانان مجبور شول چې ایران او پاکستان ته هجرت وکړي او مجاهدينو ددي هيوادونو د استخباراتو د لاري نظامي او مالي مرستي تر لاسه کولي او د دې مرستو په واسطه يې په هيواد کې د شوروي اتحاد پر ضد جهاد جاري وساتي .

د جهاد او داخلي جنګونو د کلنو په جريان کې د افغان شوروي په جنګ کې د خپلو ټولو هيوادونو مخصوصا د شوروي ،ایران او پاکستان واستخباراتي سازمانونو ته ډېره ښه موقع مساعده شول تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو د افغانانو د مجبورۍ څخه استفاده وکړي او د افغانانو د منځه د خپل ضرورت وړ افغانان د جاسوسانو په ډول استخدام کړي .

د ایران او پاکستان استخباراتي سازمانو د خپل هېواد دستراتیژیکو اهدافو د پلاس راوړلو لپاره د دې استخدام شوو جاسوسوافغانانو څخه استفاده کول او نن یې هم کوي .

3:د ملی خاین تعریف :

د نړۍ د ټولو منل شوو قوانینو پر اساس هرهغه شخص چې د پردي هېواد د استخباراتو جاسوس کېږي ،هغه شخص خپل هیواد او خپل ملت ته ملي خاین بلل کېږي ،هغه شخص د خپل ملت په وړاندي دټولو بدو صفاتو خاوند او تر ټولو ټیټ انسان بلل کېږي ، ځکه چې دی د خپل ملت ،هېواد ، ملي منافعو ، ملي نوامیسو او ملي ارزښتونو پر خلاف پردي هېواد ته جاسوسي کوي .

په افغانستان کې د شیطاني مثلث او نورو هېوادو جاسوسان د افغان نجیب ملت په منځ کې د هیڅ قوم یا ټول ملت نمایندګي نشي کولای ، هغوی صرف د پردیو جاسوسان ، د افغان نجیب ملت دښمنان او ملي خاینین دي .

دا به ډېره ظالمانه وي چې دا د پردیو جاسوسان مورږ د افغان نجیب ملت د منځه یو قوم او یا ټول ملت ته منسوب وبولو ، او یا یو قوم ته په دې سبب په سپکه سترګه وګورو چې په هغه قوم کې د پردیو جاسوسان ډېردي . . .

دې نوي ایجاد شوي شیطاني مثلث وظیفه واخستل چې په افغانستان کې د امریکا قواوو ته نظامي مزاحمت او مشکلات پیدا کوي .

د ایران او پاکستان استخباراتي سازمانونه د افغانستان د تاریخ په حواله په دې عقیده وه او دي چې په افغانستان کې د امریکا او غرب په مقا بل کې هغه وخت قوي نظامي مزاحمت ایجادیدلای شي چې د افغانانو مطلق اکثریت یعني پښتانه د خارجیانو په مقابل کې را پورته کړل شي .

ذکر شویو استخباراتي موسیسو په افغانستان کې خپلو اجنټانو ته وظیفه ورکړل چې پښتانه باید د امریکا او غرب په مقابل کې نظامی مقاومت ته اماده شی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې خاينانه وظيفي عمده رول هغو اجنټانو ته وسپارل شو چې د ایران او پاکستان استخباراتو په جمعت اسلامي ، حزب اسلامي ،شوراي نظار او نور افغاني سازمانو او ډلو کې درلودل ،ځکه چې دافغان دولت مهمي چوکۍ هم د دې احزابو په لاس کې وي ،او د بله طرفه د جمعت اسلامي او دنظار شورا اکثریت غړو خولا د پښتنو سره بې پایه دښمني او نفرت هم درلودي .

4: د شیطاني مثلث د ظلم په مقابل کې د پښتنو صبر او تحمل .

کله چې د امریکا او طالبانو ترمنځ په(2001) کې جنګ شروع شو او امریکا تر یوي میاشتي زیات د هوايي بمباريو او راکټونو پواسطه د طالبانو مورچلي د منځه یوړي او هغوی یې ماتي ته مجبور کړل ،دقوماندی سیستم یی دمنځه ولاړی ،په تیت او پراګنده ډول د ملکی او نظامی مرکزونو څخه د خپل کورونو پرخوا ولاړل .

دطالبانو تر فرار ورسته دهېواد شمالي برخي د کابل په شمول شمالي جبهي دامریکايي قواوو په مرسته تر خپل کنترول لاندي راوستي ، مګر دهېواد د جنوب پښتني ولایتونه عام ولس بې له جنګ او جګړي د طالبانو څخه تسلیم کړل او کله چې حامد کرزي د بن د قرارداد په اساس د کابل پر تخت کښناستي د هغه اداري ته یې تسلیم اووسپارل .

امریکا دروسانو او ایرانیانو په شان د طالبانو تر ماتي وروسته د افغان دولت عمده وزارتونه او نوری اداری شمالي جبهي ته وسپارلي .

د شمالي جبهي هغو غړو چې د شیطاني مثلث عضویت یې درلود ، دشیطاني مثلث د ستراتیژي مطابق په موقته او انتقالي دورو کې دهېواد پر پښتنو نهایت ظلم او تیري وکړي .

د شیطاني مثلث غړو د پښتنو پر سر ،عزت ،مال او نورو پښتني ارزښتونو بې حسابه تیري وکړل ، خو بیا هم پښتنو دا ټول تیري په ډېر صبر او حوصله تحمل کړل او د حامد کرزي د حکومت موقته او انتقالي اداري په ارامۍ سره تیري شوي او ټول هېواد د مرکزي دولت تر اداري لاندي ووا او د امریکايي اشغال په مقابل کې د نظامي مزاحمت هیڅ نښي نه معلومیدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موقته او انتقالي دورو کې به د پښتنو ولایاتو څخه ډله ډله خلک جمهور ریس حامد کرزي ته را تلل او د خپل حاکمانو څخه به یې شکایت ورته کوي او دا به یې ورته ویل چې امریکا یې عسکر موږ ته را واستوي چې د حکومتي مامورینو او منطقوي جنګ سالارانو د ظلم څخه موږ خلاص کړي . . .

غریب او بیچاره پښتانه په دې نه پوهیدل چې په حقیقت کې هغه حکومتي مامورین او منطقوي جنګسالاران چې پردوی ظلمونه کوي د شیطاني مثلث غړي دي او د شیطاني مثلث د پلان مطابق یې پرپښتنو ظلمونه شورع کړي وه .

دافغانستان دملي امنیت اداري چې کنترول یې تنها د پښتون ضد شوراي نظار پلاس کې دي په لس هاو زره پښتانه بندیان کړل ، ویې وهل ، بې عزته یې کړل ، مالونه یې ورچورکړل او دامریکایانو پلاس یې ورکړل چې د بګرام او ګوانتنامو زندانونو ته یې ولیږل .

د شیطاني مثلث د توطیو نتیجه داشوه چې نن دډیورند د خیرني لیکي پر دواړو خواوو د پښتنو په کورکې غم جوړ شو .

پر پښتنو چې به په حکومت کې د شیطاني مثلث د غړو د لوري هر خومره ظلم کیدي هغوی به صبر کوي او په دې هیله به وه چې موقته اداره ده ،که انتقالي او انتخابي اداري منځته راشي نو دیو قانوني نظام په راتللو به نظام د قانون مطابق ددوی د سر ، ناموس ،عزت او مال ساتونکي وي ،دا ظالم حاکمان به لیري شي او دوی به پر ارام شي .

پښتنو د انتخابي دوري په هیله په انتخاباتو کې ښه په میړانه برخه واخستل او حامد کرزي یې د لومړي منتخب جمهوریس په حیث انتخاب کړي .

حامد کرزي چې د پښتنو په رایو قدرت ته ورسیدي بیا یې هم ددولت چاري دپخوا په شان دشوراي نظار ، جمعت اسلامي ، حزب اسلامي اونورو پښتنو ضد اشخاصو ته وسپارلي .

په انتخابي دوره کې هم د شیطاني مثلث د غړو د خوا پر پښتنو د پخوا په شان ظلم جاري وساتل شو ځکه چې دا خو د ایران او پاکستان د استخباراتو پروژه وه چې پر پښتنو باید ظلم وشي ترڅو هغوی ددولت څخه خفه او ددولت په مقابل کې قیام وکړي چې ددولت په مقابل کې قیام په حقیقت کې د امریکا په مقابل کې قیام دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنو په لومړيو کلنو کې د خارجيانو پر ضد قيام ونه کړي او په دې هيله منتظر وو چې نن يا سبا به يو ښه حکومت منځته راشي چې پر پښتنو به په عدالت حکومت وکړي او ملت ته به لازم خدمات وړاندي کړي .

د پښتنو روشنفکران ، قومي مشران او حتي عام وګړي په دې اوميد وه چې د امريکا په نظامي او اقتصادي مرستو به افغانستان پر خپل پښو ودريږي او د همسايه هېوادونو د تسلط څخه به ځان خلاص کړي ، خو د پښتنو او نورو عامو افغانانو دا نيکي هيلي د شيطاني مثلث د خوا د بل شوي اور په لمبو کې وسوځول شوي .

په ډېر افسوس سره بايد ووايو چې د ايران او پاکستان د استخباراتو پروژي په ډېر ښه ډول کامياب شوي او پښتانه د دولت څخه خفه شول ،حال دا چې د پښتون ملت ٪99 خلکو امريکايي پلوه حامد کرزي ته په لومړيو انتخاباتو کې په دې خاطر راي ورکړي چې حامد کرزي او دده نړيوال دوستان يعني امريکايان به د پښتنو مظلوميت او د شيطاني مثلث د پښتنو ضد توطيو ته متوجه شي ، او مظلوم پښتانه به د شيطاني مثلث د اجنټانو د ظلم او ستم څخه خلاص کړي . . .

خو په ډېر افسوس سره بايد ووايو چې حامد کرزي او دده مغروره امريکا يې دوستان د پښتنو مظلوميت ته متوجه نه شول .

په نتيجه کې د پښتون ملت اکثريت د حامد کرزي او امريکا څخه خفه او نا اوميده شوه ،د پښتنو د مظلوميت او رنجونو په مقابل کې د حامد کرزي او امريکا بې تفاوتۍ په غيري شعوري ډول د ايران او پاکستان د ا ستخباراتو د پلانونو عملي کيدو ته ښه موقع مساعده کړل .

حامد کرزي او دده امريکايي دوستانو د پښتنو د مظلوميت په باره کې د بې تفاوتۍ په سبب په افغانستان او منطقه کې د سولې د تامين لپاره يو تاريخي او طلايي چانس د لاسه ورکړي .

د افغانستان په تاريخ کې دا لومړي ځل وو چې پښتنو په خپل خاوره کې د خارجيانو حضور په ورين تندي منلي وو .

ددې حقيقت څخه دا سې ښکاري چې دا ځل پښتنو خارجي عسکر د اشغالګرو په حيث نه بلکې د ازادي بخښونکو په حيث پېژندل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ثبوت دادي چې كه افغانانو امريكايان اشغالګر بللای نو ولي غيري پښتانه قومونه لكه تاجک ،ازبک او هزاره دامريكا ضد په دې جهاد كې د پښتنو سره يو ځای برخه نه اخلي ؟

د تاريخ په اوږدو كې خو به داسې وو چې په افغانستان كې ميشت ټولو وړو قومونو به د پښتنو په ملاتړ په يوه اتفاق د اشغالګر قوت پر ضد په جهاد كې برخه اخستل ، خو دا ځل صرف پښتانه د دولت او خارجيانو پر ضد جنګيږي او نور افغان واړه قومونه د خارجيانو او دولت څخه د خپل ولاياتو لپاره د بيارغاوني پروژې اخلي .

حقيقت دادی چې د شيطاني مثلث دغړو د خوا پښتانه مجبور كړل شول چې دافغان دولت څخه ناراضه شي او يو څو فيصده يې مجبورا د شيطاني مثلث د توطيو پر اساس د امريكا سره په جنګ كې اخته كړل شول .

كله چې د پښتنو د عدالت خواهي اميدونه د دولت او نړيوالي ټولني څخه قطع شول او د دولت سره يې خپل همكاري ترک كړل نو د همدې موقع څخه په استفاده د دولت او امريكا مخالفينو د دولت او خارجيانو پر ضد جنګ شروع كړي او د پر شاتګ په وخت كې بيرته د ولس په منځكې پټيږي .

د طالبانو په تړاين او تجهيز كې د ايران او پاكستان دواړو هيوادونو استخباراتي سازمانو برخه اخستې ده .

5: د پښتنو او امريكا د جنګ اغاز:

د شيطاني مثلث د غړو د شيطاني ستراتيژۍ مطابق د شورای نظار ، جمعيت اسلامي او په افغانستان د شيطاني مثلث نورو اجنټانو ته وظيفه وسپارل شوه چې د دولت د امكاناتو او نورو لارو چارو څخه په استفاده پر پښتنو ظلم او ستم شروع كړي تر څو پښتانه د نظام په مقابل كې ياغي شي ، چې د نظام په مقابل كې ياغي كېدل په خپله د امريكا په مقابل كې ياغي كېدل دي .

د شورای نظار ، جمعيت اسلامي او د شيطاني مثلث نورو اجنټانو د شيطاني مثلث د ستراتيژۍ مطابق او د هغه بې پايه تعصب او كركې پر اساس چې د پښتنو سره يې درلودل پر پښتنو داسې ظلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ستم شروع کړ چې د افغانستان په ليکلي تاريخ کې پخوا کله هم يو اشغالګر پر پښتون ملت دومره ظلم نه وو کړی .

د پښتنو د ودونو پر خوشحاليو يې په امريکايانو بمباری وکړې .

د پښتنو پر جنازو يې د امريکايانو په واسطه بمباری وکړي .

د پښتنو د خيرات پر مراسيمو يې د امريکايانو پواسطه بمباري وکړي .

د پښتنو مړي يې په امريکايي سپيو بې عزته کړل .

د پښتنو قومي مشران يې په امريکايي سپيو بې عزته کړل .

د پښتنو ښځې يې په امريکايي سپيو بې عزته کړې .

د پښتنو د مشرانو په سر يې د قوم په مخ کې توري کڅوړي ورواغوستي .

د پښتنو د کلتور او عنعناتو پرخلاف يې د پښتنو په کورونو خارجيان ننويستل .

پښتانه يې مړه کړل ،پښتانه يې بنديان کړل ، د پښتنو مالونه يې ځني واخستل ، پښتانه يې د وظيفو څخه ليري کړل ،لنډه دا چې د شيطاني مثلث افغاني اړخ د خپل بادارانو په امر په خپل استخباراتي او اوپراتيفي لوبو د پښتون ملت په سر ، ناموس ، عزت او مال داسې لوبې وکړي چې په تاريخ کې يې بل مثال نشته .

د شيطاني ملث افغاني اړخ د شيطاني مثلث د ستراتيژي مطابق پر پښتنو دومره ظلم شروع کړي چې خپل هېواد يې پښتنو ته سور تنور وګرځاوه ،او يو شمېر پښتانه مجبور شول چې ايران او پاکستان ته مهاجر شي .

کله چې پښتانه د شيطاني مثلث د افغاني اړخ د ناکردو په سبب د دولت څخه ناراضه شول او يو شمېر يې د هېواد څخه و ايران او پاکستان ته وتښيتدل نو د شيطاني مثلث د غړو شيطاني ارمان يعنې د پښتنو او امريکا ترمنځ د جنګ د شروع کيدو مقصد پوره شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر هغه وخته پورې چې پښتانه د افغان دولت څخه سخت ناراضه شوي نه وه او د دولت پر ضد عملي مبارزې ته اماده شوي نوه ، د ایران او پاکستان استخباراتي سازمانو نشوه کولای چې ددوی په خاوره کې میشت نړیوال تروریستان په افغانستان کې د ناټو د قواوو پر ضد جنګ ته راولیږي .

خو کله چې د شیطاني مثلث د افغاني اړخ د ظلم او سبوتاژ د سببه پښتانه د خپل سر ، ناموس ، عزت او مال د دفاع په خاطر مجبور شول چې د افغان دولت او ناټو په مقابل کې عملي اقدام ته اماده شي ، نو د ایران او پاکستان استخباراتي سازمانو ددوی هېوادونو ته ورتښتیدلي ناراضه پښتانه مسلح کړل او دوباره یې د طالبانو ، القاعده ، چچن ، لښکر طیبه ، داي . ایس . اي د ملیشو ، د سپا پاسدارن د غړو او نورو تروریستانو سره یو ځای و افغانستان ته د امریکا پر ضد و جنګ کولو ته راولیږل .

د شیطاني مثلث د پالیسۍ مطابق و ایران او پاکستان ته د ورتښتیدلیو پښتنو د جملې څخه هر پښتون چې په افغانستان کې د ناټو د قواوو پر ضد د جنګ کولو څخه انکار کوي هغه د ایران او پاکستان د استخباراتي سازمانو د خوا مړ کېږي او یا نیول کېږي ، امریکایانو ته د خطرناک طالب او د القاعده د غړي په حیث معرفي او حواله کېږي تر څو په کلونو د " بګرام " او " ګوانتنامو بې " په زندانو کې بندي پاتې شي . . .

لنډه دا چې د شیطاني مثلث غړو پر پښتنو داسې حالت راوست چې هغوی مجبور او مکلف دي چې د لاندې دریو نهایت بدو انتخابو څخه به حتما یو انتخابوی .

الف : که پښتانه خوشحاله دي او خوابدي په یوه نا چېزه وسله به د امریکا د ستر ، عصري او تر غاښو مسلح فوځ سره جنګ کوي ، چې داسې جنګ د انتهار یا ځان وژنې څخه پرته بل شی ندي .

ب : که پښتانه د ناټو پر ضد په افغانستان کې جنګ نه کوي نو دا به مني چې د شیطاني مثلث د استخباراتي سازمانو د خوا په قتل ورسیږي .

د : که پښتانه په افغانستان کې د ناټو پر ضد جنګ نه کوي نو دا به مني چې د شیطاني مثلث د استخباراتي سازمانو د خوا ګرفتار او و امریکایانو ته به د خطرناک طالب او القاعده په نوم ورتسلیمیږي تر څو د ژوند پاتې برخه د ګوانتنامو په زندان کې د هېواده لیرې په ډېره بې عزتۍ کې ژوند تیره کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اکثره پښتنو د ډېري مجبورۍ نه دا خوښه کړل چې په يو کلاشنکوف د امريکا د فوځ سره د داسې جنګ ميدان ته راووزي چې د دوی مرګ په کې حتمي دي . . .

په دې ډول د شيطاني مثلث غړي په خپل شيطاني اپراتيفي لوبو وتوانيدل چې پښتانه او امريکايان په يو خطرناک او نا انډوله جنګ کې سره واچوي .

6: د پښتنو او امريکا جنګ به څومره وخت دوام کوي ؟

د شيطاني مثلث د غړو د منظم پلان په اساس د پښتنو او امريکا جنګ دومره شدت پيدا کړيدي چې نن يې د ناټو او ايساف د يو لک او پنځوس زره ، او افغاني دري سوه پنځوس زره څخه زياتو عسکرو د موجوديت سره سره د نظام مشروعيت او سياسي ثبات دواړه د خطر سره مخا مخ کړيدي .

په افغانستان کې به د پښتنو او امريکا دا جنګ او ويني تويول تر هغه وخت پورې دوام وکړي تر څو پښتانه او امريکا دواړه په دې پوه شي چې د تاريخ په دې مقطع ، په دې شرايطو او په دې جعرافيه کې دوی دواړه يو د بل طبعي ملګري او دوستان دي او د شيطاني مثلث غړي د دوی مشترک دښمنان دي .

امريکا بايد د پښتنو په تاريخ ځان پوهه کړي .

امريکا بايد په دې ځان پوهه کړي چې د تاريخ په اوږدو کې د دې منطقي په سوله ،ثبات او بې ثباتۍ کې پښتنو څومره رول لوبولي دي او نن هم د عين اهميت خاوندان دي .

امريکا بايد د پښتنو سره د غلام ملت په حيث برخورد ونکړي او د افغانستان د مطلق اکثريت نفوس په حيث د هېواد سياسي ،اقتصادي او ټولنيز حاکميت بايد د دوی د مشروع حق په حيث دوباره دوی ته وسپاري .

پښتانه مشران او کشران هم بايد په دې پوه شي چې په نني شرايطو کې چې دوی په اقتصادي ،سياسي او نظامي لحاظ نهايت کمزوري دي ،او د دوی بدو همسايه ګانو ايران او پاکستان د پښتنو د هېواد د اشغال بدنيت کړيدي ، دوی د امريکا او غرب د مرستو بغير د شيطاني مثلث د غړو څخه خپل استقلال ، ملي حاکميت او مځکنۍ بشپړتيا نشي ساتلای .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سالم عقل او زمان تقاضا داده چي پښتانه د خپل استقلال ، ملي حاکميت د خپل هېواد د مځکنۍ بشپړتيا ، د خپل ملي ګټو او ملي نواميسو د ساتلو په خاطر د نړۍ په دې ستراتيژيکه جغرافيه کې دامريکا او غرب مشروع ګټې وساتي او په مقابل کې د امريکا او غرب په مرسته د خپل هېواد استقلال ،مځکنۍ بشپړتيا ، ملي حاکميت ،ملي ګټې او ملي نواميس د خپل حريشو او بدو همسايه ګانو څخه وساتي .

که پښتانه پر پورته ذکرشوي فرمول عمل ونکړي او د شيطاني مثلث د غړو د ارزو مطابق د ايران او پاکستان د اتم بمب ددفاع په خاطر د امريکا او غرب په مقابل کې جنګ ته دوام ورکړي ،شايد د پښتنو د سر او مال په ډېره زياته قرباني امريکا اوغرب په دې جنګ کې ماته وخوري او د افغانستان څخه ولاړشي ، خوداسوال پيدا کېږي چي افغانستان به افغانانو ته پاتي شي او که به يې ايران او پاکستان په خپل منځ کې سره وويشي ، او پښتانه او ټول افغانان به د امريکا پر ځای د ايران او پاکستان غلامان شي کوم هېوادونه چې د افغانستان د مځکي ، تاريخ او کلتور غله او دعوي ګيران دي .

په اوسني شرايطو کې پښتنو او ټولو افغانانو ته صرف لاندې دوه انتخابه په مخ کې پراته دي دريم انتخاب وجود نه لري ،دوی مجبور او مکلف دي چې د دې دوه انتخابو څخه به يو حتما انتخابوي .

لومړيي انتخاب :

پښتانه بايد د بو څه وخت د پاره د امريکا او غرب سره مدارا وکړي تر څو ددوی په اقتصادي او نظامي مرستو د دې جوګه شي چې د غربي جرمني ، جاپان او جنوبي کوريا دهېوادونو په شان د يوا ازاد او خپلواک هېواد په حيث تبارز وکړي .

پښتانه بايد په دې پوه شي چې امريکا او غرب زموږ مځکه په خپل هېواد نشي ګډولای ، او نه زموږ دين ،رسم رواج او کلتور را څخه اخستلای شي .

دويم انتخاب:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د پاره دوهم انتخاب د پاکستان او ایران غلامي ده چې شاید د تل لپاره او یا د سونو کلنو لپاره ددوی تر اسارت لاندي په نهایت ذلت او حقارت کې ژوند وکړي .

ایران او پاکستان د افغانانو د مځکي ، تاریخ ، کلتور حتي دین غله او دعوي ګیران دي .

7: د پښتنو او امریکا ترمنځ د جنګ ګټه چاته رسیږي ؟

ددې فصل په پنځم عنوان کې مو ولوستل چې ایران ، پاکستان او په افغانستان کې د هغوی اجنټانو د دې لپاره یو شیطاني مثلث جوړ کړي چې په افغانستان کې وامریکا ته د پښتنو په واسطه نظامي مزاحمت ایجاد کړي ، او دا نظامي مزاحمت ته تر هغه وخته دوام ورکړي تر څو د شورویانو په شان امریکایان هم په افغانستان کې ماته وخوري ، امریکایان هم د شورویانو په شان په شرمیدلي ډول د افغانستان څخه وباسي ، وروسته بیا افغانستان د ډهلی د مغلو او ایرانی صفویانو په شان دا ځل ایران او پاکستان په خپل منځ کې سره وویشي .

دا هم ذکر شول چې شیطاني مثلث د امریکا په مقابل د جنګیدو لپاره پښتون ملت انتخاب کړي ځکه چې دوی په دې باور وه چې د افغانستان د اصلي اوسیدونکو په حیث تنها په پښتنو کې دا توان شته چې د امریکا سره نظامي مقاومت وکړاي شي .

په تیرو پاڼو کې د دې خبرې ذکر هم وشو چې شیطاني مثلث ددوی د شیطاني ستراتیژي پر اساس پښتون ملت مجبور کړي چې په تش لاس د امریکا سره په جنګ کې داخل شي .

د شیطاني مثلث غړو په خپل شیطاني چلونو پښتانه مجبور کړل چې د خپل ملي ګټو پر خلاف د خپل ازلي او دایمي دښمنانو یعنې ایران او پاکستان د ملي منافعو د دفاع په خاطر د امریکا سره وجنګیږي .

د ایران او پاکستان د استخباراتي سازمانونو د خوا ډیزاین شوي د پښتنو او امریکایانو ترمنځ دا روان جنګ د شیطاني مثلث غړوته دا لاندي ګټې لری .

(c) ketabton.com: The Digital Library

1: د پاکستان ګټه:

پاکستان په دې مقصد پښتانه تړاین ، مسلح او د امریکا ضد جنګ ته رالیږي ،دای ایس ای په نظر که په دې جنګ کې پښتون مړ شي نو د پښتونستان یو دعوي ګیر مړشو ، خو که امریکایې مړشو نو د پاکستان د اټوم بمب یو مخالف مړشو .

د پاکستان استخبارات هر ربښتني پښتون د پښتونستان دعوي ګیر بولي.

پاکستاني استخبارات به ددوی د ملي ګټو د ساتلو په خاطر ددوی په اصطلاح افغان جهاد ته تر هغه وخته د پښتنو پلاس دوام ورکوي تر څو ټول پښتون ملت تبا او د پښتونخوا پاکه خاوره د امو څخه تر اباسین پورې د تورو پنجابیانو تر کنترول لاندې راشي .

د اي . ایس . اي د پلان مطابق د پاکستان لپاره د ستراتیژیک عمق د پیدا کولو د سیاست پر اساس تر څو پورې چې ټوله پښتونخوا د پنجاب تر قبضه لاندې نوې راغلې او ټول پښتون ملت د پنجاب غلام شوی نوي ، پښتانه به د اي . ایس . اي په خوله په پښتونخوا کې یو بل د جهاد په نوم سره وژني .

2: د ایران ګټه:

ایران هم په دې مقصد پښتانه تړاین ، مسلح او د امریکا ضد جنګ ته رالیږي چې که په دې جنګ کې پښتون مړ شي نو د ایرن یو ازلي دښمن مړشو ، خو که امریکایې مړشو نو د لوی شیطان یو ګوته ماته شوه . . .

3: دشوراي نظار ،جمعت اسلامي او حزب وحدت ګټه:

د پښتنو او امریکا جنګ د جمعت اسلامي ،شوراي نظار ،حزب وحدت او نورو حلقو دهغوغړو د پاره چې د پښتنو څخه نفرت لری ،پښتانه د خپل دښمنانو په حیث پیژني او د پښتنو سره دښمنی ددوی د ژوند هدف دی دالاندې فایدې لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف : دشوراي نظار او جمعت اسلامي د پورته ذکرشوو کټګوری غړو په نظر دوی دافغان دولت او امریکا په زور د خپل دښمنانو یعنې پښتنو څخه مستقیما غچ اخلي ، حال دا چې پښتانه شوراي نظار ، جمعت اسلامي ،حزب وحدت او نورخپل وطنداران او ورونه بولي او دهغوی سره د دښمنۍ هیڅ خیال نه لري .

ب: دافغان دولت ،جمعت اسلامی ،شورای نظار ،حزب وحدت او نورو حلقو هغه غړی چی د شیطانی مثلث غړیتوب لری په دی خاطرد خپل بادارانو داوپراتیفي پروژو په عملي کولو کې زیاته فعاله برخه واخستل چی که د پښتنو او امریکا په تبا کونکی جنګ کې پښتانه د امریکا د خوا برباد او تبا شی نو افغانستان به د تل لپاره د شیطانی مثلث دافغانی ضلع په لاس کې پاتي شي . . .

خود شیطانی مثلث دا غړی که دافغانستان په پښتنو پوری اړه لری او که دافغان نحیب ملت په اقلیتونو پوری اړه لری په دې نه پوهیږي او یا ځان نه پوهوي چې افغانستان د پښتنو څخه بغیر دوی یوه ورځ هم نشي ساتلای .

دافغانستان دااقلیتونو دملی فکر لرونکی مشران او کشران ټول په دې حقیقت پوهیږی چی د پښتنو څخه بغیر افغانستان دنړۍ په سیاسي جغرافیه کې وجود نشی درلودلای ،دوی په دې باور او عقیده دی چی پښتون عظیم ملت د افغانستان دخپلواکۍ ، ملی حاکمیت ،مځکنۍ بشپړتیا دډاډمنی دفاع ،دمشروع او با ثباته سیاسي نظام دمنځته راوړلو ،په هیواد کې دټولنیزعدالت ،تل پاتې سولی او ملی وحدت د تامین ډاډمن ضامن دی .

دافغانستان د اقلیتونومشران دی په دې حقیقت ښه ځان پوه کړی ، ایران ، پاکستان او بل هر خارجی هیواد چی ځان دپښتنو دښمن او دغیر پښتون اقلیتونو دوست بولی ، هغوی صرف داستعمارددی زاړه فرمول څخه یو ځل بیا استفاده کوی چی (تفرقه واچوه او حکومت پروکړه) .

دافغانستان دااقلیتونو هغه مشران او کشران چی د پردیو په استخباراتی سازمانو پوری ندی تړلی په دې حقیقت دی ښه ځان پوه کړی ، پاکستان ،ایران او بل هر خارجی هیواد چی د پښتنو تبا کول غواړی نو دپښتنو تر تباهۍ وروسته به حتما دهیواداقلیتونه هم په ډېره اسانۍ یو په بل پسې تبا او خپل غلامان کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو او امريکا د جنګ څخه د شيطاني مثلث غړي ډېر زيات لذت اخلي ځکه هر پښتون چي مړ کيږي نو ددوی په نظر ددوی ازلي دښمن مړ کيږي ، ددوی په نظر هر پښتون د شيطانی مثلث د غړو ازلي دښمن دي ،خودوی بيا خپل دا ازلی دښمن يعنی پښتون نړۍ ته د نړۍ د دښمن يعني د طالب او القاعده په نوم هم معرفي کوی .

د پښتنو او امريکا په جنګ کي چي هر امريکايي يا د ناټو فوځي مړ کېږي نو د شيطاني مثلث د غړو ازلي دښمن مړ کېږي ، همدا علت دي چي نن ايران خپل پروني دښمن طالب ته اسلحه او نظامي تربيه ورکوي چي دا ايران دامريکايي دښمن سره په افغانستان کي جګړه وکړي د طالب او امريکايي څخه چي هر يو مړ کېږي دا ايران يو دښمن کميږي .

د شيطاني مثلث د غړو لپاره د پښتنو او امريکا جنګ يو طلائي او ډېر ګټور جنګ دي .

خو د پښتنو په تاريخ کي دا د دوی تر ټولو خيرن او کرغيړن جنګ دي چي پر دوی تپل شويدي ځکه چي دوی د خپل ملي ګټو بر خلاف د خپل هېواد او ولس د ازلي د ښمنانو د ګټو لپاره جنګيږي .

په دې خيرن جنګ کي چي څومره د شيطاني مثلث غړي په مظلوم پښتون ملت ملامت دي ،په هغه اندازه جمهورريس حامد کرزي ، امريکا او د پښتنو بې تفاوته سياسي ، مذهبي او قومي مشران هم په پښتنو ملامت دي چي د شيطاني مثلث د شيطاني چلونو مخه يي نده نيولي ،او په لوي لاس يي پښتون مظلوم ملت د شيطاني مثلث غيړي ته پوري وهلي او د هغه پلاس کي ګروګان ورکړيدي .

د شيطاني مثلث غړو په خپل اوپراتيفي لوبو پر پښتنو داسي جنګ تحمل کړيدي چي بايد مجبورا د خپل ملي ګټو برخلاف او د خپل دښمنانو په ګټه و جنګيږي ، ځکه چي په اوسنيو شرايطو او وخت کي د پښتنو ملي ګټي د امريکا او غرب سره په دوستۍ کي نغښتي دي ،او په نن شرايطو کي پښتنا نه دالله پاک دمرستی اوملی وحدت څخه بغيرتنها د امريکا اوغرب په مرسته د خپل بدو او حريڅو ګاونډيو ايران او پاکستان څخه خپل هېواد او خپلواکي ساتلای شي .

د پښتنو او امريکا ترمنځ د جنګ ګټه تنها د شيطاني مثلث غړو ته رسيږي .

د پښتنو او امريکا ترمنځ دا روان جنګ په حقيقت کي د شيطاني مثلث د اوپراتيفي لوبو جال دي چي پښتانه او امريکا دواړه په کي را ګيرشوي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو او امریکا ترمنځ د دې روان جنګ اصلي ګټونکي د دې جنګ ایجادونکي یعنې د شیطاني مثلث غړي دي ، او د دې خیرن جنګ اصلي قربانیان او بایلونکي پښتانه او امریکایان دي .

څوکه پښتانه په سیاسي لیحظ منظم شي ،ځان د شیطاني مثلث د شیطاني جال څخه خلاص کړي ، د اسلامي او پښتني پوهي او درایت په برکت د امریکا او غرب سره داسې ستراتیژیک ملګرتوب ایجاد کړي چې د هغه پر اساس د افغانستان ملی خپلواکی ، ملی حاکمیت ،مځکنی بشپړتیا ،ملی ګټې او ملی نوامیس خوندی وی نو د دې روان خیرن جنګ زیاتي ګټې به پښتنو ته ورسیږي ، پښتانه به په خپل پښتني همت او د خپل ستراتیژیکو اندیوالانو په مرسته بیا لویه تاریخي پښتونخوا ایجادکړي او د سل ګونو کلنو دپاره به د دې منطقي ستراقتصادي او نظامي ځواک بلل کیږي .

8: د پښتنو او امریکا ترمنځ جنګ به څوک ګټي ؟

دا چې د طالبانو تر ماتي وروسته ولي د امریکا پر ضد پښتنو جنګ شروع کړي ؟

د دې جنګ ترشا د ایران او پاکستان د استخباراتو او په افغانستان کې ددوی د اجنټانو رول څه دي ؟

په دې هکله به تیر فصل کې په تفصیل سره بحث وشو .

اوس پر دې موضوع رغیږو چې د پښتنو او امریکا ترمنځ دا روان جنګ به څوک ګټي ؟

د مخه تر دې چې د دې جنګ د ګټونکي په باره کې څه ووایو ښه به داوي چې څو کاله وړاندې د افغان شوروي جنګ ته یو لنډه اشاره وکړي او بیا هغه جنګ د پښتنو او امریکا د جنګ سره مقایسه کړو ، وروسته بیا د ځینو عیني واقیتونو پر اساس په ډیر ښه ډول ویلای شو چې د پښتنو او امریکا د روان جنګ ګټونکي به څوک وي .

دافغان شوروي جنګ ته یو لنډه کتنه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په دنیا کې منل شوي قانون دي ، جنګ هغه څوک ګټي چې لږ ځاني او مالي تلفات ورکوي ،یا په بله وینا د هر جنګ ګټونکي هغه خوا ده چې لږ ځاني او مالي تلفات ورکوي ،او د هر جنګ بایلونکي هغه خوا ده چې ډېر ځاني او مالي تلفات ورکوي .

د افغانانو او روس د جنګ په جریان کې د امریکا جمهور ریس رونالد ریګن ویلي وه چې: (موږ به تر هغه وخته افغانانو ته اسلحه ورکړو چې د شوروي پرضد وجنګېږي ترڅو اخیري افغان ژوندي وي)

ښاغلي ریګن دا خبري هغه وخت کولي چې امریکا لا د ویتنام د جنګ د ماتي څخه خپل سیاسي او نظامي حیثت دوباره نه وو برحاله کړي .

د ویتنام په جنګ کې شورویانو د ویتنامیانو سره په کلونو مالي او لوژیستیکي مرستي کولي تر څو بالاخره یې امریکا ته ماته ورکړل .

په ویتنام کې د امریکا د ماتي لا څو کاله نوه تیر شوي چې روس په (1979/12/27) تاریخ پر افغانستان نظامی یرغل وکړي ، امریکا دا موقع د ځان لپاره غنمت وبلل او دا یې وپتیل چې افغانستان به د شوروي په ویتنام بدلوي او د شورویانو څخه به د ویتنام د جنګ بدل په افغانستان کې اخلي .

د روس او افغانانو په جنګ کې د متقابلو خواوو ترمنځ د قواوو هیڅ انډول وجود نه درلود ،د جنګ یو طرف ته باغیرته مجبور افغانان په تش لاس د جنګ په ډګرکې د خپل دین ،سر ، ناموس ، عزت ، مال ، استقلال ، ملي حاکمیت ، د هېواد د مځکنۍ بشپړتیا ، ملي ګټو او ملي نوامیسو دد فاع په خاطر جنګیدل ، او بل طرف د شوروي اتحاد د ستري امپراطورۍ سري لښکري چې ترغاښو مسلح وي د افغانستان د اشغال او د دېلاري و تودو اوبو ته د رسیدو په خاطر جنګیدي .

امریکا او غرب ته دا ډېره ښه موقع پلاس ورغلل چې د مجبورو افغانانو څخه د مفتو عسکرو په حیث استفاده وکړي هغوی په نا چېزه وسلو مسلح او د روسي سوپر طاقت په مقابل یې ودروي .

د افغان ـ شوروي په جنګ کې لاندی دري عمده خواوته د جنګ تاوانونه متوجه وه :

<u>1 : شوروي اشغالګران</u> :

شوروي اتحاد ته په افغانستان کې د جنګ د ماشین د چلولو په خاطر ستر اقتصادي تاوانونه ،نظامي تاوانونه او یوه اندازه انساني تلفات هم رسیدل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

2: پښتانه:

پښتنو ته په دې جنګ کې تر هر چا زيات انساني تلفات رسيدل ،کوم لږ او ډېر مالي امکانات چې يې درلودل هغه هم په دې جنګ کې د منځه تلل .

3 : امريکا :

امريکا او ملګرو ته په دې جنګ کې صرف محدود مالي تاوان رسيدي خو دا مالي تاوان د هغوی د قوي اقتصاد په پر تله د هيڅ سره برابر وه .

امريکا او غرب ته دافغانانو او شوروي په جنګ کې هيڅ ډول انساني تلفات نه رسيدل .

د امريکا او پاکستان نظامي او استخباراتي ماهيرينو د افغان-شوروي د جنګ پلان او ستراتيژي داسې طرحه کړې وه چې دا فغان- شوروي جنګ د زيات ځخه زيات وخت دوام وکړي او شوروي قواوې د ډېر وخت لپاره په افغانستان کې په جنګ کې مصروفي وساتي .

ددې لپاره چې د جنګ ماشين په افغانستان کې فعال وساتل شي شورويان مجبور وه چې په هر کال کې په ميليباردونو ډالره پردي جنګ مصرف وکړي ، او په زرګونو روسان مړه او زخميان شي ، خو په مقابل کې امريکا ته نا چېزه مالي تاوان رسيدي .

تر تقريبا لس کاله سخت جنګ وروسته شورويانو په افغانستان کې ماته وخوړل او پر (1389/11/15) د افغانستان ځخه وشړل شول او دومره مالي تاوانونه ور ورسيدل چې د هغو د سببه د روسي د تزار او کمونيزم په واسطه جوړه شوي امپراطوري د تل لپاره د منځه ولاړل .

دافغان_شوروي د جنګ ځخه په استفاده امريکا وکړاي شول چې د مظلومو افغانانو مخصوصا د مظلومو پښتنو د سر او مال دبې حسابه قربانيو په قيمت د شورويانو ځخه په ويتنام کې د خپل نظامي ماتي بدل په افغانستان کې واخلي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغان_ شوروي د جنګ څخه په استفاده امریکا وکړاي شول چې ، سوړ جنګ د ځان په نفع ختم کړي او امریکا د نړۍ د یوازني سوپر طاقت په حیث را څرګنده شول .

د افغان –شوروي په جنګ کې لکه پورته چې ذکر شول شورویانو او افغانانو ته ستر نظامي ، مالي او انساني تلفات رسیدل ،خو امریکا او غرب ته محدود او غیري قابل لمس مالي تاوانونه رسیدل .

دهمدې ستراتیژي پر اساس امریکا غوښتل چې دا جنګ څومره زیات وخت چې ممکن وي دوام وکړي .

امریکا ته د افغان شوروي جنګ په دې خاطر ډېر خوند ورکاوه چې د مظلومو پښتنو د مفتو وینو په قیمت یې د خپل دښمن شوروي اتحاد څخه په ویتنام کې د خپل نظامي ماتي بدل اخستي ، د غریب ،بې تنخوا ، مظلوم او مجبور پښتون پر اوږه امریکایې توپک پروت وو ، پر روسي اشغالګر سرباز یې فیرونه کول ، هغه یې وژلي او یا یې زخمي کولي ، روسي ټانک یې سوځوي . . .

په مقابل کې د شوروي اتحاد دبې رحمه فوځ د اور قوت په خپل ټول توان او نهایت بې رحمي د مظلومو او مجبورو پښتنو سر او مال بربادول او د منځه وړل .

امریکایانو په ډېر مهارت سره افغانستان دشوریوانو په ویتنام بدل کړي ،شوروي امپراطورۍ ته یې دافغانانو مخصوصا د مظلومو پښتنو د بې مثاله ځاني قربانیو په زور په افغانستان کې نه تنها په نظامي ډګر کې ماته ورکړل بلکې شوروي امپراطوري ، دشوروي امپراطورۍ نړیوال حیثیت ،شوروي نظام ، شوروي اقتصادي سیستم ،شوروي نظریاتي سیستم ، اوشوروي سوپر طاقت یې هم دړې وړې کړي اود تل لپاره یې د منځه یووړې .

د افغان_ شوروي د جنګ د لنډې مطالعې څخه په استفاده

اوس د پښتنو_ امریکا په جنګ کې د امریکا د ماتي ځني ښکاره دلایل په لاندې ډول ذکر کوو .

1 : د افغان شوروي د جنګ د تجربیو څخه په استفاده د ایران او پاکستان د استخباراتي او نظامي چارو ماهیرینو دالقاعده سره په مشوره د پښتنو او امریکا د جنګ پلان داسې طرحه کړیدي چې د یو اوږد جنګ ددوام لپاره ضروري عناصر په منطقه کې په ډېر ارزانه قیمت پیدا کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې جنګ ددوام لپاره دومره لږ بوديجي ته ضرورت دي چې د عربو يو عادي شيخ يې د ډېرو کلونو لپاره تمويلولای شي .

په لاندي کرښو کې د دې جنګ ددوام لپاره و ضروري عناصرو ته ډېره لنډه اشاره کوو :

الف : دامريکا پر خلاف د پښتنو د جنګ د دوام لپاره انساني قوت:

د هرجنګ ددوام لپاره تر ټولو مهم عنصر و جنګ ته د اماده انساني قوت پيدا کول دي .

دډيورنډ د خط پر دواړو خوا وو د اتيا ميلونو پر شا وخوا کې پښتانه د نهايت بد بختۍ په حالت کې ژوند کوي ، د ژوند تيرولو لپاره تقريبا هيڅ ډول اسانتياوي نه لري ،ټول با عقيده او پر اسلام مين مسلمانان دي خودبده مرغه مطلق اکثريت يې بيسواده دي اوداسلا م دمقدس دين په باره کې ئې معلومات محدود دی .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتني ټولنې جوړښت داسې دي چې دوی هميشه د سياسي ، اقتصادي او ټولنيز ژوند په ساحو کې ددوی د قومي مشرانو د خوا رهبري کېږي ،او دوی هم د خپل قومي مشرانو مشوري مني .

ددې لپاره چې د شيطاني مثلث شيطاني پلانونه په اسانه ډول عملي شي ، دشيطاني مثلث غړود خپل شيطاني ستراتيژي مطابق لومړي د دې پښتنو قومي مشران ، د ملي خيال لرونکي علما ،معليمان او نور منور مشران ځني ووژل او دا لړي لا نن هم روانه ده ، تر څو پښتون مظلوم او مجبور ملت بې سرپرسته او بې رهنما کړي .

وروسته يې بيا د فشار ، تطميع او تبليغ د لاري پښتانه مجبوره کړل چې د امريکا پر خلاف په جنګ کې برخه واخلي .

هر هغه پښتون چې د شيطاني مثلث د اجنټانو د امر مطابق د امريکا پر خلاف ددوی په اصطلاح جهاد کې برخه نه اخلي هغه شخص کافر،ملحد ، د خداي(ج) د ښمن ،د محمد (ص) دښمن ، د اسلام دمقدس دين دښمن ، دامريکا جاسوس ، مباح الدم او واجب القتل دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د بې سرپرستۍ ، مظلومیت ، مجبورۍ ،بیسوادۍ ، اقتصادي او تعلیمي شاته والي ،فشار ،تطمع ، او پر اسلام باندې د هغوی د ټینګې عقیدې لرلو څخه په استفاده د شیطاني مثلث بنیاد پرست اجنټ ملایان دا توان لري چې د ډېرو کلونو لپاره د پښتنو ځوانانو څخه مفته سر بازګیري وکړي ، هغوی دامریکا پرخلاف جنګ کې د ځان مرګي او نورو تروریستي بریدونو لپاره اماده کړي .

د پورته دلایلو پراساس موږ ویلای شو چې د شیطاني مثلث غړو ته دامریکا پرخلاف د جنګ ددوام لپاره تر ټولو مهم عنصر(جنګ ته اماده انسانان) دزیات وخت لپاره مفت پلاس ورغلي دي .

په بله وینا دشیطاني مثلث غړي د افغانانو او شورویانو د جنګ دتجریبو څخه په استفاده کولای شي چې د ډېرو کلونو لپاره په مظلوم او مجبور پښتون انتهاري واسکټ واغوندي او د امریکا پر خلاف یې د جنګ میدان ته راوباسي .

په ډېر افسوس سره باید ووایو چې دمجبور او مظلوم پښتون ملت مطلق اکثریت نهایت غریب او بیسواده ساتل شوي دي ،د ژوند تیرولو لپاره تقریبا هیڅ داسې اسانتیاوي لکه ښه کور ، ښه مانۍ ، ښه ارام ژوند ،د خارج سیلونه ، ښکلې مېرمنې ،ښکلي معشوقي ، ښه خوراک او څښاک ، ښه لباسونه او داسې نوري نه لري چې هغه د پښتنو ځوانانو مینه د ژوند کولو سره پیدا کړي .

مظلوم او مجبور پښتانه د دې د نیا دوزخي ژوند ،بې پایه خوارۍ او رنجونه صرف په اخیرت کې د وعده شوي جنت دښایسته مانیو ، ښکلو حورو ، غلمانو ،عسلو ، شیدو ، شرابونو ، ښومیوا ونورو نعمتونو په امید تیروي .

دشیطاني مثلث غړي او ددوی اجنټان د پښتنو د مظلومیت څخه په استفاده په ډېر اسانه کولای شي چې مظلوم او مجبور پښتانه لا نور مجبور اوتشویق کړي او په ډېره اسانۍ قناعت ورکړي چې د دې نابودي او دوزخي دنیا د عذابونو څخه د خلاصون او په یوه لحظه کې و ابدي وعده شوي جنت ته د داخلید لو په خاطر ځانمرګي بریدونه او نورتروریستي اعمال ا نجام کړي .

ب : دجنګ د دوام لپاره دایډیالوژۍ اړتیا :

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسانان د استثني څخه بغير په داسې جنګ کې برخه نه اخلي چې دده مرګ په کې حتمي (ځان وژنه) وي ترڅو په ذهني لحاظ يې پر روايښت باور ونلری .

په بله وينا انسان په داسې جنګ کې برخه نه اخلي چې دي په دې متيقين وي چې دي به خپله حتما په کې مړ کېږي ترڅو په ذهني او ايډيالوژيک لحاظ يې پر روايښت قناعت ونه لري .

د شيطاني مثلث غړي او د دوی اجنټان د اسلام مقدس دين د جنګ د ايډيالوژي په حيث استعمالوي
.

د شيطاني مثلث غړي بې سواد ، مظلوم او مجبور شوي پښتانه هم مجبوروي او هم د دېني بيانيو په شکل کې ورته وايي چې د اسلام دين تاسو ته حکم کوي چې د پلاني نظام يا پلانۍ ډلي پر ضد د خداي (ج) په امر في سبيل الله مقدس جهاد پيل کړي .

بنياد پرستان مظلومو ،مجبور کړل شوو ، بيچاره او بيسواده پښتنو ته ورفهموي چې ستاسو خالق تاسو ته امر کوي او دا يې پر تاسو فرض کړيده چې د ملا د خوا درښودل شوي جهاد کې برخه واخلي ، د جهاد کول د خداي (ج) امر او فرض عين دي ، او د فرض عين څخه انکار انسان کافر کوي او د کافر ځای د ابد لپاره دوزخ دي . . .

مظلوم ،مجبور کړل شوي بيچاره او بيسواده پښتانه چې د دې دنيا دوزخي ژوند د اخيرت د وعدي شوي جنت په اميد تيروي مجبورا د ملا خبره مني او د دې دنيا د مشکلاتو څخه د خلاصون او د ابدي جنت په هيله په جهاد کې برخه اخلي .

د پاکستان او ايرن استخباراتي سازمانونو يو زيات شمېر بنياد پرست ملايان تربيه کړيدي ، هغوی يې د لويو مساجدو ،ديني مدرسو او بنياد پرسته مذهبي سازمانونو په راس کې مقرر کړيدي ،او د دې بنياد پرستو اسلام نما استخباراتي اجنټانو پواسطه يې د اسلام دمقدس دين څخه په خپل نفع د جنګ ايديډلوژي جوړه کړيده چې د شيطاني مثلث دغړو دا عمل په مطلق ډول د اسلام د مقدس دين خلاف دي .

د شيطاني مثلث غړو د ظلم ، تطميع او ددوی دخوا د ډيزاين شوي ايډيالوژۍ په زور بيسواده ، مظلوم او مجبور کړل شوي پښتانه د دې دنيا د دوزخي ژوند د خواريو څخه د خلاصون په اميد او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه دنيا کې په وعده شوي جنتونو کې دابدي ژوند د وعدو په هيله د امريکا سره د جنګ ميدانه ته را ايستلي دي .

ج : د پښتنو او امريکا ترمنځ د جنګ مصارف څومره دي ؟

لکه چې پورته ذکر شول د پښتنو او امريکا ترمنځ د جنګ ددوام لپاره د ايران ، پاکستان او القاعده استخباراتي او نظامي ماهيرينو د افغان شوروي د تير جنګ د تجريبو ،په منطقه کې د سولې ، ثبات او نا ارامۍ په باره کې د پښتون ملت د تاريخي رول څخه په استفاده داسې پلان او ستراتيژي طرحه کړل چې د هغې ستراتيژي پر بنياد يې د اسلام د مقدس دين څخه د جنګ ايايډلوژي او د مظلومو پښتنو څخه يې د جنګ مفت سربازان جوړ کړل .

شيطاني مثلث د پښتنو او امريکا د جنګ پلان داسې طرحه کړيدي چې ددوی په ډېرلږ مالي مصرف پښتنو او امريکا ته چې دوی يې د خپل ازلي دښمنانو په صفت پيژني دزيات څخه زيات مالي او ځاني تلفات رسوي .

د شيطاني مثلث غړي چې په هر بيسواده ، مظلوم او مجبور کړل شوي پښتون د سل ډالرو د منفجره موادو و اسکټ و اغوندي پر امريکايي قواوو باندې ځانمرګي حمله په اجرا کړي ، د دې حملي په نتيجه کې افغاني او نړيوالو خواوو ته په تقريبي لحاظ لاندي تاوانونه رسيږي:

1 : په ٪90 مواردو کې لږ تر لږه د يو څخه تر پنځه پورې نړيوال او افغان سربازان وژني ، د پنځو څخه تر لس پورې ټپي کوي او يا يې په روحي مرض مبتلا کوي .

دلسو څخه زيات ملکي افغانان وژني او دوه چنده رقم هم زخمي کوي.

2 : د دوو څخه تر څلورو نظامي وسايط تخريبوي او يا تاوان ور رسوي ، او همدارنګه په ولس پورې مربوط وسايط ، کورونه او نوري شتمنۍ د منځه وړي او په لکونو افغانۍ تاوان ور رسوي .

3 : هره انتحاري حمله دافغانستان ،غرب او نړۍ په مطبوعاتو کې دومره انعکاس پيدا کوي چې که څوک ميلونونه ډالره مصرف کړي بيا به هم د ځان په نفع دومره تبليغات ونشي کړاي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

4 : هره انتحاري او يا بله تروريستي حمله په افغانستان او نړۍ کښې راي عامه ته د ګريلايانو د وجود او ځواک دامريکا ، افغان دولت او نړيوالي ټولنې د ناتوانۍ پيغام ورکوي . . .

5: هغه پښتني کورنۍ هم د غم پر ټغر کښني چې د کورنۍ غړي يې د شيطاني مثلث د شيطاني پروژې د عملي کول په خاطرځان مرګي برید اجرا کړيدي .

6: کله کله د شيطاني مثلث د غړو په امر يوګروپ پښتانه ځوانان مجبورکړل شي چې په خپل نا چېزه ساده وسلو د ناټو پر کاروانو وسلوالي حملي وکړي چې په نتيجه کې دا ټول ګروپ د ناټو د قواوو دخوا د منځه يووړل شي ،دشا او خواکلي او بانډي هم د ناټو د قواوو د خوا بمباري اوتلاشي شي چې په نتيجه کې يو زيات شمېر بې ګناه پښتانه شهيدان او زخميان شي ، نور بې ګناه پښتانه د ناټو د قواوو دخوا بنديان شي ، کورونه او مالونه يې د جنګ په سبب وران شي.

په همدې ډول يو زيات شمېر پښتني کورنۍ د غم پر ټغر کښني او د ناټو سره نفرت لا زيات شي .

که دا پورته ذکر شوي مادي او معنوي تاوانونه ځوک محاسبه کړي نو ارزښت يې د لس ګونو ميلونوډالرو سره برابر دي .

د پورته ساده مثال ځخه موږ دې نتجې ته رسيږو چې د شيطاني مثلث غړي د سل ډالرو په مصرف سره د يوه انتحاري عمل په اجرا ، يا د سړک د غاړې دريموټ کنترول ماين په چاودنه ، يا پر دولتي تاسيساتو او د ناټوپرکاروانو د حملي په نتيجه کې خپل امريکا يې او افغاني دښمنانو ته دلس ګونو ميلونوډالرو په ارزښت مادي او معنوي تاوان رسوي .

د ايران او پاکستان استخبارات دې جنګ ته په لس ګونو کلونو دوام ورکولای شي ځکه چې د دې جنګ مصارف دومره لږ دي چې يو عادي قاچاقبرهم د څه وخت لپاره دا جنګ تمويلولای شي ، ددولتونو استخباراتي سازمانو ته خو داد هيڅ سره برابره بو ديجه ده .

په مقابل کې امريکا د دې لپاره چې په افغانستان کې د جنګ ماشين او افغان دولت فعال وساتي هر کال په سل ګونو ميليارده ډالرو ته ضرورت لري .

هرڅومره چې دا جنګ اوږديږي په هغه اندازه پر امريکا او نړيوالي ټولني د دې جنګ مصارف درنديږي او په پاي کې هرو مرو امريکا او نړيواله ټولنه د مظلومو او په ګروګان نيول شوو پښتنو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پايه ځاني او مالي تلفاتو د شيطاني مثلث په مقابل کې ماته خوري چې ژوندي مثالونه يې موږ د امريکا ماته په ويتنام کې او د شوروي اتحاد ماته په افغانستان کې وينو .

د ايران او پاکستان اسخباراتي ماهرينو د دې جنګ پلان داسې طرحه کړيدي چې لومړي بايد د خپلو اجنټانو پواسطه د دولت په چوکاټ کې داسې اعمال انجام کړي چې د هغو د سببه ولس د دولت څخه خوابدي شي او بيا د ناراضه ولس د منځه د دولت پر ضد اهسته اهسته د کليو او بانډو څخه د دولت پر ضد ګريلا جنګ شروع شي ،اول پر نرمو اهداف حملي وکړي لکه مکتب ،معلم ؛ متعلم ، ډاکتر ، روغتون او داسې نور چې ديوه طرفه په ولس کې وهم واچوي او د بله طرفه په ميډيا کې ځان مطرح کړي .

وروسته بيا جنګ کرار کرار شدت پيدا کړي ، مخالفين د ولسواليو او ښارنو ترمنځ د لارو کنترول پلاس کې واخلي او کرار کرار لوي ښارونه محاصره کړي او هرڅومره چې دا جنګ اوږديدلای شي په هغه اندازه د ګريلاوو په ګټه دي او د دوی بريااليتوب حتمي کيږي .

د پورته دلايلو څخه دا نتجه اخلو چې که امريکا د پښتنو په باره کې خپل ستراتيژي بدله نکړي ،پښتانه د شيطاني مثلث د منګلو څخه راونه باسي ،په دې منطقه کې په سوله او جنګ کې د پښتنو د تاريخي اهميت په درک سره د پښتنو سره ديو سيال ملت په حيث جوړه ونکړي ، پښتنو ته د افغانستان سياسي ، اقتصادي او ټولنيز حاکميت چې د پښتنو تاريخي مشروع حق دي دوباره ورنکړي ، نو په دې جنګ کې به امريکا د پښتنو په ځاني تلفاتو د شيطاني مثلث په وړاندي ماته خوري ،شيطاني مثلث به د دې جنګ ګټونکي وي ،امريکا او پښتانه به دواړه د دې جنګ بايلونکي وي .

په ظاهر خو به پښتانه په دې جنګ کې په خپل بې حسابه ځاني او مالي قربانيو امريکا ته ماته ورکړي ،خو د دې جنګ اصلي فاتحين به پښتانه نوي ،د دې جنګ اصلي فاتحين به د شيطاني مثلث غړي ايران او پاکستان وي ، ځکه چې د دې جنګ ګټې به ايران او پاکستان ته ورسيږي او تاوانونه به يې امريکا او پښتنو ته ورسيږي .

امريکا به د جنګ د بايللو سره يو ځای د شوروي اتحاد په شان د نړۍ د سوپر طاقت په حيث خپل نړيوال حيثيت وبايلي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه به د جنګ د پای ته رسېدو سره سم د تل لپاره د ایران او پاکستان غلامان شي .

9: د پښتنو - امریکا او افغان - شوروي د جنګونو مقایسه:

د افغان- شوروي او پښتنو او امریکا جنګونه یو له بل څخه څه بنیادي تفاوتونه لري ؟

د افغان- شوروي په جنګ کې په مجردي چې شورویانو پر افغانستان یرغل وکړي هغه یې اشغال کړي سمدستي ټولو افغانانو مخصوصا پښتنو د شوروي اشغالګرانو پر ضد ملي قیام شروع کړي .

نړیوالې ټولنې د هغه په راس کې د امریکا متحده ایالاتو ، غربي نړۍ او اسلامي نړۍ د افغان مجاهدینو هر ډول سیاسي ، مالي او لوژیستیکي ملاتړ وکړ .

د شوروي د اشغال پر ضد د افغان نجیب ملت مخصوصا د باتورو پښتنو د بې مثاله ځاني او مالي قربانیو په ورکولو او د شوروي ضد نړۍ د مالي ، لوژیستیکي او سیاسي مرستو په نتیجه کې شوروي امپراطورۍ د افغانانو په مقابل کې په اقتصادي ، سیاسي او نظامي ساحو کې ډېره سخته او د شرمه ډکه ماته وخوړه او په نتیجه کې شوروي امپراطورۍ دړې وړې شول .

د افغان شوروي د جنګ په نتیجه کې د شرق او غرب ترمنځ روان سوړ جنګ د امریکا په نفع تمام شو ، د "وارسا تړون" او د هغه سیاسي ، اقتصادي او نظامي پایګا یعنې شوروي امپراطوري دړې وړې شول .

د پښتنو په بې مثاله مالي او ځاني قربانیو سره نړۍ د شوروي د ظالم زبرځواک د شره خلاصه شول ، امریکا او غرب ته هغه په تریلینو ډالره چې د شوروي امپراطورۍ سره یې هرکال د ساړه جنګ په جریان کې مصرفول په جیبونو کې پاتې شول .

د باغیرتو پښتنو په بې مثاله مالي او ځاني قربانیو شوروي امپراطوري د یو سوپر طاقت په صفت د منځه ولاړل او د امریکا متحده ایالات د نړۍ د یوازني سوپر طاقت په حیث پاتې شو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د پښتنو او امريکا جنګ د ملي قيام نتيجه نده بلکې د شيطاني مثلث د غړو د شيطاني ستراتيژي د عملي کيدو په سبب يو شمېر پښتانه مجبوره کړل شول چې د نهايت ظلم په سبب دامريکا په مقابل کې ګريلا جنګ شروع کړي .

د شيطاني مثلث د غړو ستراتيژي داوه او نن هم ده چې پښتانه د امريکا پر ضد ملي قيام ته اماده کړي .

د شيطاني مثلث غړو د خپل شيطاني ستراتيژۍ پر اساس پښتانه د دولت څخه خوابدي کړل او د پښتنو د دې خفه والي څخه په استفاده د ايران او پاکستان استخباراتو استفاده وکړل او دنړۍ تروريستان يې د پښتنو په کليو او بانډو کې ځای پرځای کړل .

د شيطاني مثلث غړو دي تروريستانو ته امر وکړي چې لومړي د پښتنو قومي مشران په ډول ډول بهانو ترور کړي ترڅو پښتانه بې سر پرسته او بې رهنما شي چې ژوندي مثالونه يې په قندهار ولايت کې د (735) او په شمالي وزيرستان کې د (787) قومي مشرانو او ملی فکر لرونکو علماوو په شهادت رسول دي .

د دې ظالمانه کار تر انجام وروسته د شيطاني مثلث غړو دنړۍ تروريستانو او خپل اجنټانو ته امر وکړي چې د پښتنو د کورونو څخه د امريکاپانو پر ضد انسرجنسي (ګريلا) عمليات وکړي ، ترڅو په دې خاينانه عمل امريکايان مجبور شي چې په جواب کې د پښتنو پر کورونو بمباري شروع کړي او دا عمل به پښتانه مجبور کړي چې د امريکا پر خلاف جنګ شروع کړي .

د شيطاني مثلث د ستراتيژۍ مطابق امريکاپانو د ګريلا حملو په جواب کې د پښتنو پر کليو او بانډو بمبارۍ وکړي او يو زيات شمېر بې ګناه مظلوم پښتانه يې مړه زخمي او يا زندانيان کړل ، د پښتنو په کورونو ننوتل د پښتنو ښځې ، نارينه ، مشران او کشران يې د پښتني کلتور خلاف بې عزته کړل ، چې دي لړۍ تر ډېرو کلونو دوام وکړي او تر اوسه هم دوام لري .

د ګريلا حملو او د امريکا د خوا د هغو د جوابيه حملو نتيجه دا شول چې د پښتنو ولاياتو زياتي برخي د امريکا د مخالفينو د فعاليت لپاره مناسب ځايونه وګرځيدل .

که جنګ په همدې ډول دوام وکړي نو د شيطاني مثلث د زړه ارمان به پوره شي او ټول پښتانه به مجبور کړل شي چې د شوروي په شان د امريکا په مقابل کې هم ملي قيام وکړي .

څرنګه چې پښتانه په ټول هېواد کې پراته دي نو د ملي قيام څپې به هم ټول هېواد ته سرايت وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیطاني مثلث غړي به وکړاي شي چې د پښتنو او امریکا جنګ ته د ډېرو کلنو لپاره دوام ورکړي ،د ډېرو کلنو لپاره د پښتنو د منځه سرباز ګیري وکړي او د امریکا پر ضد یې وجنګوي چې دا عمل د پښتنو او امریکا سخت په تاوان دي او د شیطاني مثلث ډېر په ګټه دي .

دمخه تردي چې د افغان- شوروي او د پښتنو او امریکا ترمنځ جنګونه سره مقایسه کړو او یا د پښتنو سره د شوروي اشغال ګرانو او امریکایانو برخورد سره مقایسه کړو ښه به داوي چې په څو لنډو جملو کې د پښتنو تاریخ ته یو ډېره لنډه اشاره وکړیو .

د پښتنو تاریخ ته په څو جملو کې لنډه کتنه:

پښتونخوا هغه هېواد دې چې د خپل جیو پولټیکي او جیوستراتیژیک موقعیت په لحاظ د تاریخ په اوږدو کې د نړۍ تر بل هر هېواد ډېر خارجي یرغلونه پرشویدي .

دمثال په ډول موږ دلته په لنډ ډول څو تاریخي یرغلونه ته ډېره مختصره اشاره کوو .

1: په (1100 ق . م) کې د اشوري پاچاهانو د خوا د پښتنو پر هېواد یرغلونه وشول خو پښتنو هغه ټول یرغلونه پر شا وتمبول او هېواد یې ازاد کړي ،ددې خبري ثبوت د اشوري شاهانو د زماني څخه د پلاس راغلو میخي خطونو دنسخو د ترجمي څخه معلومیږي .

2: په (327-329 ق . م) کې د یونان لوي سکندر د هندوستان د نیولو په نیت د پښتنو پر هېواد یرغل وکړي ، خو دا نړیوال فاتح د پښتنو په هېواد کې د دریو کلنو لپاره د پښتنو د سخت مقاومت سره مخامخ شو او ډېر سربازان یې د لاسه ورکړل او په خپله هم د صوات په لته کې زخمي شو .

دا نړیوال فاتح چې نیمه نړۍ یې نیولي وه د پښتنو په هېواد کې د سختو چلنجونو سره تر هغه وخته مخامخ وو ترڅو چې یې د پښتنو سره جوړه وکړل او د پښتنو په مرسته یې بیا هندوستان ډېر په اسانه ډول ونیوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

3: مغول امپراطور چنګیزخان او د هغه اولادي چې د قتل او قتال ، وحشت او دهشت ، ظلم ،بربریت او جهالت شهزاده بلل کېږي په خپل ټول توان او بربریت پښتانه غلامان نشوه کړاي .

4: د هند د مغولي دولت موسس ظهرالدین بابر هم د پښتنو سره تر زیاتو جنګونو وروسته جوړه او دوستي وکړل او د پښتنو په توره یې هندوستان ونیوي .

5: ایراني بد ماش نادر افشار هم د پښتنو سره ترسختو جنګونو وروسته روغه وکړ او د پښتنو څخه یې(40000) نفر په خپل فوج کې استخدام کړل او د دې پښتني لښکر په مرسته یې هندوستان ونیو .

6: کله چې انګرېزانو هندوستان ونیو ، نو درې ځله یې پر افغانستان نظامي یرغلونه وکړل او دوی په دې تلاش کې وو چې پښتانه هم د هندیانو او د نړۍ د نورو ملتونو په څېر غلامان کړي ، خو هرځل یې د پښتنو څخه سخته ماتې وخوړله او په لسګونو زره عسکر یې په افغانستان کې له لاسه ورکړل .

7: په 27/12/1979 شورویانو پر افغانستان یرغل وکړ ، پښتانه یې د هېواد د سیاسي ، اقتصادي او فرهنګي ساحو څخه په زور وایستل او د افغانستان سیاسي واکي یې د هېواد لړکیو او خپلو اجنټانو ته وسپارل .

شورویانو غوښتل چې د نورو ملتونو په شان افغانان مخصوصا پښتانه هم غلامان کړي او د پښتونخوا له لارې ځان تودو اوبو ته ورسوي .

خو د لس کاله سخت جنګ وروسته د پښتنو له خوا د سختې ماتې سره مخامخ شول او په دې جنګ کې د ورسېدلو تاوانو له سببه روسي کمونستي امپراطوري پارچه پارچه شوه .

8: پرنیویارک او واشنګټن د 2001/9/11 د القاعده تر بریدونو وروسته امریکا او ناټو په افغانستان کې د طالبانو پر رژیم حمله وکړه هغه یې ړنګ او پر ځای یې تر خپل نظامي ، سیاسي او اقتصادي حمایت لاندې د خپلې خوښې نظام قایم کړ .

امریکایانو هم د شورویانو په شان دولتي قدرت د دې هېواد اقلیتونو لکه تاجک ، ازبک ، هزاره او څو بې اعتباره پشتنوتکنوکراتانو ته وسپاره .

د پورته تاریخي یرغلونو ، جنګونو ، پښتني مقاومتونو ، فاتحانو د کړو وړو د ژورې او دقیقې مطالعې او انالیز څخه په څو لنډو جملو کې دا نتیجه اخلو چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

1: د تاريخ په اوږدو کې چې هرفاتح د پښتنو سره جوړه کړې ده ، د پښتنو ملاتړ يې ترلاسه کړی دی هغه فاتح د پښتنو په مرسته په دې منطقه کې خپل هدف ته په برياليتوب سره رسېدلی دی .

2: هر فاتح يا يرغلگر چې د غرور او تکبر څخه کار اخيستی دی او کوښښ يې کړی دی چې د نظامي زور ، خشونت او بربريت د استعمال څخه په استفاده پښتانه غلامان يا مات کړي ، هغه يرغلگر په دې هېواد کې ډېره د شرمه ډکه او ننگينه ماتې خوړلې ده .

د پورته تاريخي انکار نه منونکو شواهدو په استناد موږ ويلای شو چې :

په افغانستان کې د سولې د تامين او هر جنگ د برياليتوب او ماتې کيلي د پښتنو په لاس کې ده .

د پښتنو په ملاتړ په افغانستان کې هر جنگ گټل شوی دی او دا روان جنگ به هم د پښتنو په ملاتړ وگټل شي .

د پښتنو د مخالفت له سببه هر فاتح په دې هېواد کې جنگ بايللی دی ،امريکا به هم دا روان جنگ د شيطاني مثلث په مقابل کې د پښتنو په مالي او ځاني تلفاتو وبايلي .

ددې روان جنگ تلفات به پښتنو او امريکا ته رسېږي او فايده به يې د شيطاني ملث غړو ته ورسېږي .

که پښتانه او امريکا دواړه خپل روانه ستراتيژي بدله نکړي او ځانونه د شيطاني مثلث په شيطاني موخو خبر نکړي ، ځانونه د هغوی د شيطاني او اوپراتيفي جال څخه را خلاص نکړي ، نو پښتانه او امريکا به دواړه د دې جنگ بايلونکي وي او د شيطاني مثلث غړي به د دې جنگ گټونکي وي .

موږ په لاندې جدول کې پر افغانستان د شورويانو د يرغل ، د هغو د ماتې عوامل او اشتباهات ، پرافغانستان د امريکا اوناټو د يرغل ، د مشکلاتو عوامل او اشتباهات سره مقايسه کوو .

شماره	دشوروي يرغل	شماره	دامريکا يرغل
۱	شورويانو په1979 /12/27 تاريخ پر افغانستان نظامي يرغل وکړي .	۱	امريکا او ناټو په 2001 کې پر افغانستان نظامي يرغل وکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲	شورويانو پر افغانستان د يرغل لپاره د ملل متحد موافقه نه درلودل .	۲	امريکا پر افغانستان د يرغل لپاره د ملل متحد موافقه لري
۳	پر افغانستان د شورويانو د يرغل او اشغال سره په لومړي ورځ ټولي ازادي نړۍ مخالفت و کړي او دافغانستان اشغال يې دنړيوالو منل شوو قوانينو خلاف ښکاره تجاوز وبللي .	۳	پر افغانستان د امريکا د يرغل سره هيڅ هېواد حتی د شيطاني مثلث غړو ايران او پاکستان هم مخالفت ونکړي ، او د امريکا را تګ يې افغانستان ته تجاوز ونه بللي .
۴	دشورويانو د يرغل سره د شوروي د ګوډا ګيانو بغير په لومړۍ ورځ ټولو افغانانو عملي مخالفت شروع کړي اود شورويانو دا عمل يې د خپل هېواد اشغال وبللي .	۴	دامريکا د يرغل سره په لومړي سر کي تقريبا ټول افغانان حتي پښتانه هم موافق وه ،او د امريکا دا عمل يې د افغانانو او افغانستان ازادي وبلل . د افغانستان په ليکلي تاريخ کي دا لومړي ځل دي چي پښتنو په خپل هېواد کي خارجي عسکر په ورين تندي ومنل .
۵	دشورويانو د نظامي يرغل او اشغال په مقابل کي د لومړۍ ورځي څخه د شورويانو پر ضد د افغانانو مخصوصا د پښتنو د خوا عملا نظامي جنګ شروع شو .	۵	د امريکا د يرغل په مقابل کي پښتنو نه تنها نظامي عمليات شروع نه کړل ،بر عکس د ولاياتو څخه په ډله ډله قومي مشران ريس دولت ته راتلل او د هغه څخه به يې غوښتل چي ددوی ولاياتو او ولسواليو ته نظامي امريکايان ورولېږي ترڅو دوی د منطقوي جنګسالارانو د ظلم څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

			خلاص کړي ،کوم چې د امریکا د یرغل سره سم په ولسوالیو ،ولایاتو او کابل کې پر دولتي چوکیو مقرر شوي وه ، او اکثرو یې د شیطاني مثلث د شیطاني ستراتیژۍ مطابق ددولتي زور څخه په استفاده د پښتنو د سر ،عزت او مال د لوټولو لپاره ملا تړلې وه .
۲	شورویانو د افغانستان تر اشغال وروسته پرخپل چپي ګوډاګي حزب تکیه وکړل ، کوم چې په ولس کې نهایت منفور وو ، د افغاني ټولنې د اقلیتونو نمایند ګي یې کول ، او د ټولنې د مطلق اکثریت یعنې پښتنو ډېر زیات ضد وو . روسانو د پښتنو دغلام کولو په خاطر د پښتنو پرکلیو او کورونو نهایت زیاتي بمباری او نور نظامي عملیات وکړل چې د لکونو پښتنو د مرګ او ژوبلې سبب شول . شورویانو غوښتل چې د بربریت او نهایت ظلم پواسطه پښتانه غلامان کړي خو په دې کار کې بریالي نه شول او د پښتنو دلاسه یې تاریخي او دشرمه ډکه ماتي خوړل .	۲	امریکایانو د افغانستان تر اشغال وروسته دشورویانو په شان د اقلیتونو پر راستي مذهبي ډلو تکیه وکړل ، او دافغان دولت عمده چاري یې په هر لحاظ بې کفایته ، بې تجربې او د پښتنو ضد په اقلیتونو پورې تړلو افرادوته وسپارلي ،کوم چې په افغاني ټولنه کې ددوی د تیرو ناوړه اعمالو د سببه تر روسي پلوه چپیانو لاډېر بدنام او د ولس د سخت تنفر وړ وه . په اقلیتونو پورې تړلیو متعصبیو راستي ډلو او د شیطاني مثلث نورو اجنټانو د شیطاني مثلث د ستراتیژي مطابق د پښتنو سره بې پایه تعصب او دښمني شروع کړل ،او د دې د ښمنۍ په سبب یې پښتانه صرف د دې سببه چې پښتانه وه ددولتي قدرت په زور د هیواد د سیاسي او اقتصادي چارو څخه وشړل . د

(c) ketabton.com: The Digital Library

			طالب او القاعده په نوم يې په لس ګونو زره بې ګناه پښتانه مړه او بنديان کړل ،مالونه يې ور لوټ کړل ، د غلطو اطلاعاتو په سبب يې امريکايي عسکر په کورونو ورننه ايستل ،دودونو او خيراتونو پر مراسمو ئی بمباری وروکړی . . اوپه ډول ډول بهانو او ډولو ئی پښتانه بې عزته کړل . . . .
۷	د شورويانو ګوډاګيان که څه هم په ټولنه کې منفور وه خو په دولتي چارو کې يې څه نا څه کفايت درلودي او په رشوت ، فساد او اختلاص کې يې ډېر کم لاس درلودي .	۷	د امريکا پلاس د افغان دولت دقدرت پر ګدئ کېنول شوي کسانو اکثريت په مطلق ډول ددولتي اداري درهبری کفايت نه لري ،ددولت تقريبا سل فيصده اراکين په رشوت ،فساد او اختلاص کې سخت مصروف دي . لنډه دا چې د امريکا د خوا پر قدرت کېنول شوي دولتي اراکين اکثره د پښتنو په نظر د پښتنو د سر ، ناموس ،عزت ،اومال غله او ددولت او ملت د ملکيتونو لوټ ماران دي .
۸	د شورويانو د اشغال په مقابل کې د افغان نجيب ملت اقليتونو د دې سره سره چې شورويانو ددولت واکي ددوی پلاس ورکړي بيا هم داقليتونو ځينو کسانو د پښتنو په څنګ کې د شوروي اشغال په مقابل کې مقاومت کوي .	۸	د امريکا ديرغل په مقابل کې د افغان نجيب ملت اقليتونو هيڅ عکس العمل ندي ښودلي ځکه چې ددولت واکي ددوی ته سپارل شوي دي . که څه هم پښتانه د شورويانو په شان د امريکايانو د خوا د سياسي او اقتصادي قدرت څخه بې برخي شوي دي بيا هم د پښتنو د خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

	د شوروي د اشغال په مقابل کې خود پښتنو د خوا عملا ملي قيام شروع شو ، چې د دې غيري قابل کنترول ملي قيام په نتيجه کې شوروي ماتي وخوړه .		د امريکا په مقابل کې ملي قيام ندي شروع شوي . د شيطاني مثلث د ستراتيژي پر اساس يو کم شمير پښتانه مجبوره شوي دي چې د امريکا پر ضد په انسرجنسي اعمالو کې برخه واخلي ، چې دا جنګ په ډېر اسانه ډول قابل کنترول دي .
۹	دشورويانو څخه ټول افغان ملت مخصوصا پښتانه په دي خوابدي شول او د روس په نه پخلا کيدونکي دښمنانو بدل شوه چې هغوی د دوی هېواد اشغال کړي وو . د همدې سببه پښتنو د شورويانو پر ضد ملي قيام شروع کړي او د دې ملي قيام په نتيجه کې شورويانو ماتي وخوړل او د کمونيزم روسي امپراطوري د تل لپاره د منځه ولاړل .	۹	دامريکا څخه د پښتنو د خوابدی خو لنډ و دلايلو ته اشاره کوو . 1: امريکا د افغانستان تر اشغال وروسته پښتانه د هېواد د سياسي ، اقتصادي او نظامی ساحي څخه بې برخي کړل . 2: امريکا د افغانستان تر اشغال ورسته د هيواد د چارو واکي د افغاني ټولني داسی افرادو او ډلو ته وسپارلی چې اکثره يی په افغانی ټولني کښی تر ټولو فاسد و ، بې کفايته او د پښتنو سر سخته دښمنو ډلو ته وسپارلي . 3: د امريکايي پلوه دولت ځيني فاسد اراکين چې په عين حال کې د شيطاني مثلث غړي دي او د شيطاني مثلث د ستراتيژي مطابق د پښتنو سره په سخته دښمنی مصروف دي بيا هم د امريکا سياسي ،اقتصادي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظامي ملاتړ څخه برخه من دي 4: امریکا د شیطاني مثلث د غړو د ښمنیو ډکو اطلاعاتو پر بنیاد د پښتنو د کلتور ،رسم ،رواج او عنعناتو پر خلاف د پښتنو د مشرانو ، کشرانو ، نراو ښځو ،وړو او زړو ، کور ، مسجد ، واده او فاتحي بې عزتي کړیده . ددې تولو ناکردو سره سره بیا هم پښتنو د امریکا پر ضد ملي قیام ندي شروع کړي . د پښتنو د ناراضیتوب څخه په استفاده د شیطاني مثلث غړي وتوانیدل چې یو شمیر پښتانه مجبور کړي چې د امریکا پر ضد انسرجنسي عملیات شروع کړي .			

د پورته مقایسوي جدول څخه دا معلومیږي چې امریکا نا خود اګاه پر هغه لار روانه ده چې د خپل ځان لپاره لا نور مشکلات پیدا کوي او شیطاني مثلث ته ګټه رسوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

يولسم فصل

په پښتونخواکې د پښتنو او سنی امنیتی ،اقتصادی او سیاسي حالت.

1: د پښتونخوا او سنی امنیتی حالت:

دافغانستان په دې څه د پاس د برش کلن بحران کې ټولو افغانانو ته سخت تاوانونه ورسېدل مخصوصا پښتنو په سياسي ، اقتصادي او فرهنګي لحاظ خپل هر څه له لاسه ورکړل .

د محمد ظاهر شاه د سلطنت په اخيرو وختونو کې ځينو پښتنو د پښتو او پښتونولي د لرغوني قانون پرځای د ملت د نجات په خاطر خارجي وارد شويو ايډيالوژيو ته مخه وکړه .

چپ نظره سياست مدارانو په لمړی سر کې د ملت د خوشبختی په شعار د مسکو او چين څخه سوسيالستي ايډيالوژي هېواد ته وارده کړل.

چپ نظره سياست والو به ويل چې خپل ملت ته د دې لارې خدمت کول غواړي .

دی چپی سياست مدارانو به ويل چی دوی مظلوم افغان ملت ته کور ،کالی او ډوډۍ برابروی ، خو کله چی دا چپی سياست وال د خپل خارجی بادارانو په ملاتړ پر مظلوم افغان ملت حاکمان شول نو ددوی اعمال ټول افغان ملت وليدل ،او ددوی د اعمالو څخه معلومه شول چی ددوی د خوا وارده شوی ايډيا لوژی د روسی استعمار يو کرغيړنه د غلامۍ حلقه وه چی د افغان نجيب ملت په غاړه کې ولويدل او ددی پردۍ ايډيالوژۍ واردونکی اکثره د شوروی د خونخواری امپراطورۍ ملګری او پلويان را ووتل .

د راست نظر سياست مدارانو هم په لمړی سر کې د ملت د خوشبختۍ په شعار د ايران ،مصر ، سعودي عربستان او پاکستان څخه د اخوانيزم او وهابيزم ايډيالوژي هېواد ته واردې کړې .

راست نظره سياست والو به ويل چې خپل ملت ته د دې لارې خدمت کول غواړي ،ددوی شعار دا وو چی ددوی لار د دين او دنيا د ښيګڼی لار ده . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کله چې دا راست سیاست مداران د خپل خارجي بادارانو په مرسته پر مظلوم افغان ملت و اکمنان شول اعمال یې ټولو افغانانو ولیدل .اوددوی د اعمالو څخه معلومه شول چې دا واردی شوی ایډیا لوژی د ایرانی ،روسی او پاکستانی استعمارکرغیړنی د غلامۍ حلقی وی چې دافغان نجیب ملت په غاړه کې ولویدلی اوددی پردی ایډیالوژی واردونکی اکثره د روس ،ایران ،سعودی او پاکستان دخونخوارو استخباراتی سازمانو ملګری اوپلویان را ووتل .

<u>د خارجي ایډیالوژیو پیروي او پر ملت باندې په زور د هغوی تطبیق ددولت او ملت ترمنځ جنګ منځته راوړي .</u>

د ملت او دولت ترمنځ جنګ د افغانانو په کورنیو چارو کې د خارجي استخباراتو د مداخلې کولو موقع مساعده کړه .

د افغانستان په کورنیو چارو کې د خارجي استخباراتو د مداخلو په وجه پر افغانانو داخلي جنګونه تحمیل شول .

د افغانانو ترمنځ دداخلي جنګونو په سبب خارجیانو ته دا موقع مساعده شول چې مستقیما افغانستان اشغال کړي او خپل پلویان د ګوډاګیانو په حیث تش په نامه د افغانستان د واکمنانو په نوم د واک پر ګدۍ کېنوي .

پر افغانستان د خارجي یرغلونو نتیجه دا شوه چې پښتانه په خپل هېواد کې په پردیو پورې تړلیو ګوډاګیانو غلامان شول .

<u>پښتانه د افغانستان د اصلي خاوندانو او د افغان ملت د مطلق اکثریت په حیث نن په خپل هېواد کې د یو محکوم ، مظلوم او غلام ملت په حیث په ډیرذلت ،خوارۍ ،محرومیت او درپدرۍ کې ژوند کوي .</u>

کله چې د (11) سپتامبر تر پیښې وروسته امریکا او غرب د طالبانو رژیم مات کړي او د افغانستان چاري یې د روس او ایران پلویانو یعنې د شمال ټلوالي ته وسپارلي او د ناټو قواوي په افغانستان کې میشته شوي د دې سره یو ځای د ناټو او منطقوي قواوو د ګټو ټکر منځته راغلي .

منطقوي قواوو د خپل ملي منافعو د ساتلو د پار دغرب په مقابل کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

" شيطاني مثلث " ايجاد کړي .

د شيطاني مثلث غړي د خپل ګټو د دفاع په خاطر دي نتيجي ته ورسيدل چې بايد په افغانستان کې د ناټو په مقابل کې مسلح مزاحمت ايجاد کړي .

د شيطاني مثلث غړي د افغانستان د تاريخ او عيني واقعيتونو د مطالعي وروسته دي نتيجي ته ور رسيدل چې د ناټو په مقابل کې د مسلح مزاحمت توان تنها پښتون ملت لري ، همدا علت شو چې دوی د ناټو په مقابل کې د پښتون ملت د ياغي کولو پلان طرحه او عملي کړي .

د پښتنو ضد شيطاني مثلث غړو د امريکا پر ضد د پښتنو د ياغي کولو د استخباراتي پروژي عمده برخه د مثلث داخلي ضلعي يعنې په شوراي نظار ، جمعت اسلامي او نورو حلقو کې د دوی اجنټانو ته وسپارل .

هغه پښتانه چې د حکومت ترکنترول لاندي سيمو کې ژوند کوي د هغو مشران د طالب او القاعده په نوم د شيطاني مثلث دداخلي ضلعي يعنې په شوراي نظار ، جمعت اسلامي او نورو حلقو کښې د شيطانی مثلث د اجنټانو د خوا بندي شول ،بې عزته شول او حتي ووژل شول ، جايدادونه يې په زوره ونيول شول ،د کورونو څخه وفرار ته مجبور شول . . .

د شيطاني مثلث د توطيو پر اساس نن ورځ چيري چې پښتون او سيري پر کورونو يې بمباري کيږي ، د واده پر مراسمو يې بمباري کيږي ، دخيرات پر غونډو يې بمباري کيږي ، سپين ږيري ، ځوانان ، ښځې او ماشومان يې وژل کيږي . . .

يوزيات شمير پښتانه مجبور شول چې په شوراى نظار ،جمعيت اسلامي او نورو حلقو کې د شيطانی مثلث د اجنټانو د ظلم څخه د حکومت ترکنټرول لاندې ساحې څخه هغې ساحې ته فرارو کړي چې د کابل حکومت د کنترول د ساحې څخه د باندې ده .

د شيطاني مثلث د پلان مطابق د دې لپاره چې پښتني ټولنه بې سرپرسته او بې مشره کړي ، دوی تروريستانو ته امرکړی دی چې د پښتون ملت د قوم مشران ، د ملی فکر لرونکی ملايان ، روشنفکران او د پښتنو د شملي سړي د امريکا د جاسوسانو په نوم په ډېرې بې رحمۍ سره وژني ترڅو ملت بې سر پرسته شي ، د وهم او ډار د سببه د تروريستانو په مقابل کې راپورته نشي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیطاني مثلث اجنټو تروریستانو د خپل بادارانو په امر د پښتنو مشرانو ، کشرانو ، ملایانو ، روحانیونو ، روڼ اندو او نورو د شملې د خلکو د وژنې لړۍ ته په ډېره بې رحمۍ ترننه پورې هم دوام ورکړی دی .

نن ورځ د امو او باسین ترمنځ چېرې چې پښتون اوسېږي پر کورونه یې بمبارېږي ، د واده پر مراسمو یې بمباري کېږي ، د خیرات پر غونډو یې بمباري کېږي ،د قوم مشران ،سپین ږیري ،روڼ اندي ،ځوانان ،ښځې او ماشومان یې د یو منظم پلان مطابق وژل کېږي .

لنډه دا چې د دې مظلوم ملت دښمنان غواړي چې مظلوم پښتون ملت د خدای(ج) د مځکې د مخ څخه د تل لپاره ورک کړي ،یا په بله وینا د شیطاني مثلث د غړو د خوا د مظلوم پښتون ملت عملي نسل وژنه او قتل عام روان دي .

د پنجاب او تهران جاسوسان د ملا او عالم په شکل کې د یو منظم پلان مطابق د پښتنو د بچیانو ښوونځي سوځوي تر څو پښتانه د تعلیم او علم د رڼا څخه محروم کړي .

دا خبره ډېره د توجه وړ ده چې پاکستاني ملا د پنجاب د اینجونو او هلکانو ښوونځي نه سوځوي ، د پنجاب او تهران اینجونو او هلکانو ته د عصري تعلیم اجازه شته ،خو د دوی اجنټان په ټوله پښتونخوا کې لکه دیر ، صوات کنړ ، ملاکنډ ، پېښور ، ننګرهار ،لغمان ، قندهار ،کویټه ، هلمند ،ژوب ، کوټه ، پکتیا ، خوست ، وزیرستان ،بلخ ،فاریاب ،تخار ،هرات ،کابل ،کندز او د پښتونخوا په نورو ځایونو کې د پښتنو د بچیانو ښوونځي سوځوي .

د پنجاب او تهران اجنټان د ملا او طالب په شکل کې د یو منظم پلان مطابق په ټوله پښتونخوا کې د پښتنو قومي مشران په شهادت رسوي ترڅو پښتون ملت بې سرپرسته شي او د دوی غلامۍ ته سر ټیټ کړي .

د پښتنو ضد شیطاني مثلث غړي د پښتنو پر سیستماتیک قتل عام هم صبر نکوي ،هغوی د یوه طرفه د مظلوم پښتون ملت نسل وژني ته په ډېره بې رحمي دوام ورکړیدي او د بله طرفه په مسلسل ډول نړیوالو ته د استخباراتي ، دپلوماتیکو او میډیا د چینلو د لارې پیغامونه ورلېږي چې ټول پښتانه طالبان دي او طالبان بیا ټول د القاعده تروریستان دي . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتيا خبره داده چې د بنياد پرستۍ ايجاد ، تشويق ، تربيه ، تراين او مسلح کول د شيطاني مثلث د غړو خپله پروژه ده ، د نړۍ د تروريستانو مشر اسامه بن لادن ، دده انډيوالان او د نورې نړۍ تروريستان د برهان الدين رباني او احمد شاه مسعود په حکمرانۍ کې د ايران او پاکستان د استخباراتو په مرسته د سوډان او ټولې نړۍ څخه افغانستان مخصوصا د پښتنو د استوګنې سيمو ته راوستل شول او په دې هېواد کې د استوګنې اسناد ورته برابر شول .

پس موږ ويلای شو چې د نړۍ تروريستان د شيطاني مثلث د پروژو پر اساس د پښتنو په کليو او بانډو کې د پښتنو د ارادې پرخلاف په زوره مېشت شوي دي .

د پورته حقايقو پر بنياد موږ ويلای شو چې د مظلوم پښتون ملت پر ضد د دوی د ازلي دښمن يعنې شيطاني مثلث له خوا داسې ظالمانه اعمال او توطيې انجام شوي او لا رواني دي چې د دوی د شيطاني توطيو په سبب نن عملا د پښتون مظلوم ملت نسل وژنه روانه ده او ټول پښتون مظلوم ملت د نړيوالو په نظر طالب او القاعده دي .

د پښتون مظلوم ملت ازلي دښمن شيطاني مثلث ټول پښتانه نړيوالو ته د طالب او القاعده په نوم معرفي کړيدي همدا علت دی چې نړيوال نن د هر پښتون په قتل خوشحالېږي ځکه چې د نړيوالو په نظر هر پښتون طالب او القاعده دی .

د مظلوم پښتون ملت دښمنان غواړي پښتانه د خدای(ج) د مځکې د مخ څخه د تل لپاره ورک کړي .

نن په افغانستان کې د پښتنو دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، د هېواد مځکنۍ بشپړتيا ، ملي خپلواکي ، ملي ګټې او ملي نواميس او داسې نور اسلامي ، ملي او پښتني ارزښتونه په جدي خطر کې دي ، ټول پښتون ملت په مرګ محکوم دی او د پښتون مظلوم ملت ټول وژنه دوام لري ، نو په دې اساس دا د هر رښتني پښتون اسلامي او پښتني فرض بلل کېږي چې د مظلوم پښتون ملت د پورته ذکر شويو ارزښتونو پر دفاع د سر او مال په قيمت ننګ وکړي .

د پښتنو لپاره نن د ننګ وخت دی ، څوک چې پر خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت او مال ننګ نه کوي د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس هغه شخص بې ننګه دی .

کله چې مغلو د نن په شان د پښتنو سر ،ناموس ،عزت او مال لوټولې نو خوشال بابا پښتانه د ننګ خواته رابلل او د بې ننګۍ څخه يې منع کول او داسې يې فرمايلي دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله هیخ لیدلی نشي په دامنځ کې
یا مغول له ملکه ورک یا پښتون خوار
په دا هسې وخت چې وخت د نام او ننګ دی
دا بې ننګه پښتانه کا څه رفتار
پښتانه په توره ښه دي تر مغلو
که په پوهه پښتانه وي څه هو ښیار
اولسونه چې سند یو بله یو کاه
پادشاهان ورته سجود کاندي اختیار
که نفاق، که اتفاق که جهل پوهه
د هر یو په خپل لاس ده هره چار
افریدي مهمند شینواري ګوره څه کا
د مغلو لښکر پروت پر ننګرهار
زه تنها په کې په غم د نام او ننګ یم
یوسفزي په فراغت په کښت و کار
اوس چې هسې بې ننګي بې ناموسي کا
عاقبت به ور ښکاره شي خپله چار
مرګ زما په پوهه ښه تر دې ژوندون دی
د عزت سره چې نوې زیست روزګار

د پورته عیني واقعاتو او دلایلو پر اساس موږ ویلای شو چې :

گرانه پښتونخوا ، دا د پښتون ملت د ګراني مورد محبته د که غیرېن د مظلوم پښتون ملت د پاره بلا تشبه سوردوزخ ګرځیدلی دی ، او هره لحظه مظلوم پښتانه پکښې سوځیږي .

2: د پښتنو دا روانه غمیزه چا او څنګه اغاز کړه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر افغانستان د شوروي او امریکا یرغلونو ،د پاکستان ،ایران ،عربو او داسې نورو لیري او نږدې همسایه هېوادونو مداخلو او د پښتنو روشنفکرانو ،قومي مشرانو او ملي فکره ملایانو بې تفاوتۍ پښتانه په نني حالت مبتلا کړل .

دا په نړیواله سطحه منل شوي فرمول دي چې استعمارګران او اشغالګران د یو هیواد د غلام کولو په خاطر په اکثره مواردو کې دا کوښښ کوی چې د دوی د خوا په اشغال شوی هیواد کې د خپل استخباراتو اجنټان ،ټیټ همته غلام پیشه ګان او ګوډاګیان حاکمان کړی او یا اقلیت پر اکثریت حاکم کړي .

د دې فرمول په اساس د اقلیت نماینده ګان کله هم د خپل خارجي بادار په مقابل کې بغاوت نشي کولای ځکه چې پر اکثریت د حکومت کولو لپاره دي د خپل خارجي بادار مرستي ته اشد ضرورت لري او دا مرسته همیشه د غلامۍ په قیمت وي .

په اشغال شوی هېواد کې د پردیو د ګوډاګي رژیم وظیفه همیشه دا وي چې د خپل بادار ګټې به ساتي او د هېواد د اکثریت بر خلاف به سازشونه کوي تر څو هغه په اتفاق نشي او خپل د هېواد استقلال بیا د غاصبانو څخه ونه ګټي .

زموږ د ګران هېواد په معاصر تاریخ کې هم ځو داسې ناوړه پیښې منځته راغلي دي ، شاه شجاع انګریزانو د خپل اجنټ په حیث د کابل پر تخت کښنوي ،د سقاو زوی حبیب الله دانګریزانو په مالی استخباراتی او سیاسي ملاتړ ګلخانی ته ننوتۍ ،د تیرو دریو لسیزو راهیسی ،شورویانو ، ایرانیانو ، پاکسانیانو او امریکا یانو خپل پلویان د وسلو او پیسو په زور پر مظلوم افغان ملت د ګوډاګي واکمنانو په حیث وتپل .

د معمول مطابق د پردیو ددی ګوډاګیانو واکمنۍ او نظامونه زموږ د تاریخ بدنام ترین ،بې ثباته ،نامشروع نا معقول د پښتنو او حتي نورو اقلیتونو ضد واکمنۍ او نظامونه شمیرل کیږی .

په ډېر افسوس سره باید ووایو کله چې امریکایانو د طالبانو رژیم ته ماتي ورکړل دوی هم د روسي د اشغالګرانو او ایران پر پله روان شول او د افغانستان چارې یې د دوهم ځل لپاره د شوراي نظار ، جمعت اسلامي ، حزب اسلامی ،حزب وحدت او جنبش ملي ماتې خوړلو او بدنامو ډلو ته و سپارلي کومو چې ځانونه د هېواد د اقلیتونو نمایند ګان بلل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمالي ټلواله په کل کې هغه ناکامه او بدنامه ډله وه چې په نوییمه لسیزه کې د روس او ایران د خوا جوړشوي ایتلاف په واسطه پر کابل او نور افغانستان مسلطه شوه او د خپل ځو کلني واکمنۍ په وخت کې يې د افغان نجيب ملت او دولت هر څه لوټ کړل .

دا ټلواله د افغان نجيب ملت په وړاندي تر بل هر چا بدنامه او د ملت د خوا رټل شوي ډله وه .

د طالبانو ترماتي وروسته امریکا د افغان نجيب ملت سرنوشت يو ځل بيا دي بدنامي او ماتي خوړلي ډلي ته وسپاري .

امریکا په خپل دي غیرعادلانه او نادرست عمل هم د افغان نجيب ملت د رنجونو لړۍ اوږده کړل او هم يې خپل پر خلاف د يو نوي جنګ د اغاز لپاره ښه موقع مساعده کړل .

شمالي جبهه په راس کې شوراي نظار او جمعت اسلامي چې دا ځل د امریکا په مرسته په کابل کې پښې ټينګي کړي نو اهسته اهسته يې د امریکا په زور د هېواد ولايتونه هم ترخپل کنترول لاندي راوستل .

په شوراي نظار ، جمعت اسلامي او نورو حلقو کې د شيطانی مثلث متعصبو استخباراتي اجنټانو په ټول هېواد کې د شيطاني مثلث د پلان مطابق د دولتی قدرت څخه په استفاده د پښتنو څخه د غچ اخستلو کاراوبار شروع کړي .

په لس ګونو زره پښتانه يې د طالب او القاعده په نوم بنديان کړل ، مالونه يې ځني غصب کړل ، يو شمېريې مړه کړل او څه يې د پیسو په بدل کې نن ازاد خو سبا يې بيا بنديان کړل ، چا چې به د رشوت ورکولو لپاره پیسي نه درلودي هغه به يې امریکایانو ته د خطرناک طالب او القاعده په نوم تسليم کړي او هغوی لا تر اوسه په بګرام او ګوانتنامو کې د کلنو راهیسی بندي ساتلي شويدی .

امریکایانو د شورای نظار او جمعیت اسلامي خبرې ځکه منلي چې د طالبانو پر ضد په جنګ کې د هغوی ملګري وو او هم يې د حکومت ټولي امنيتي چارې په لاس کې وې .

په شورای نظار ، جمعیت اسلامي او نورو حلقو کې د شيطانی مثلث د اجنټانو له خوا د پښتنو دا د بند او بندي ګيرۍ ، توهين او ځورونې لړۍ جاري وه او پای يې نه درلوده او دا لړۍ نن هم جريان لري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شورای نظار ، جمعیت اسلامي ، حزب اسلامي او نورو حلقو کې د شیطانی مثلث د اجنټانو له خوا د پښتنو توهین او ځورونه د ایران او پاکستان د استخباراتو د یو منظم پلان له مخې انجامېږی ځکه چې د ایران او پاکستان استخباراتو نه غوښتل او نه غواړي چې د امریکا او غرب نظامي قواوې په افغانستان کې پاتې شي ځکه چې د ذکر شوو قواوو موجودیت په افغانستان کې ایران او پاکستان خپل ملي امنیت ته خطر ګڼي ،اودبله طرفه په افغانستان کې دغربی قواوو موجودیت ،دا هیواد د ایران او پاکستان دنفوذ د ساحی څخه باسی .

که د امریکا او غرب قواوې په افغانستان کې موجودې وي نو افغانستان د تل لپاره د ایران او پاکستان د نفوذ د ساحې څخه خارجېږي .

د پورته دلایلو پر اساس د ایران او پاکستان استخباراتي سازمانو د خپل هیوادونو د ملی ګټو د دفاع په خاطر یو ضد پښتون او ضد امریکا "شیطاني مثلث" ایجاد کړی، چې د دې شیطاني مثلث یوه ضلع ایران بله ضلع یې پاکستان اودریمه ضلع یې په افغان دولت او ملت کې د ذکر شوو هېوادونو د استخباراتو اجنټان دي .

دې نوي ایجاد شوي شیطاني مثلث وظیفه واخیستل چې په افغانستان کې د غرب قواوو ته نظامي مزاحمت او مشکلات پیدا کړي.

د ایران او پاکستان استخباراتي سازمانونه د افغانستان د تاریخ په حواله په دې عقیده وه او دي چې په افغانستان کې د امریکا او غرب په مقابل کې هغه وخت قوي نظامي مزاحمت ایجادیدا یشي چې پښتانه د خارجیانو په مقابل کې را پورته کړل شي .

ذکر شویو استخباراتي موسسو په افغانستان کې خپلو اجنټانو ته وظیفه ورکړل چې پښتانه باید د امریکا او غرب په مقابل کې را پورته کړل شي چې د دې خاینانه وظیفي عمده رول په جمعت اسلامي ، شوراي نظار ،حزب اسلامي اوداسی نورو حلقو کې د هغو کسانو پر غاړه ورکول شول چې د شیطانی مثلث اجنټان وه، ځکه چې دیوه طرفه ددولت مهمي چوکۍ د دې احزابو په لاس کې وې او د بله طرفه د جمعت اسلامي او دنظار شورا غړو د پښتنو سره بې پایه دښمني او نفرت درلودي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شوراي نظار او جمعیت اسلامي ډلو هم د هغه بې پایه تعصب او کرکې پر اساس چې د پښتنو سره یې لري پر پښتنو داسې ظلم او ستم شروع کړی چې د افغانستان په لیکلي تاریخ کې کله هم یو اشغال ګر پر پښتون قوم دومره ظلم نه وو کړی .

دشیطاني مثلث افغاني اجنټانو د پښتنو د ودونو پر خوشحالیو په امریکایانو بمباري وکړي ، د پښتنو پر جنازو یې د امریکایانو پواسطه بمباري وکړي ، دپښتنو مړي او ژوندي ، نر او ښځې یې په امریکا یې سپیو بې عزته کړل ، د پښتنو مشرانو په سر یې د قوم په مخ کې توري کڅوړې ور واغوستې ، د پښتنو په کورونو یې خارجیا ن ننه ایستل لنډه دا چې د شیطاني مثلث اجنټانو په خپل استخباراتي او اوپراتیفي لوبو د پښتون ملت په سر ،ناموس ،عزت او مال داسې لوبې وکړي چې په تاریخ کې یې بل مثال نشته .

په دې ډول د شیطاني مثلث غړو د خپل طرحه شوي پلان مطابق وکړای شول چې په خپل او پراتیفي لوبو لومړي پښتانه ددولت څخه نارض او وروسته بیا پښتانه او امریکایان په یو خطرناک او د پښتنو لپاره تباکونکي جنګ کې سره واچوي .

پر پښتنو دا اوسني د غلامۍ ، ذلالت او مریتوب حالت د شیطاني مثلث د خوا راوستل شوي دي .

د شیطاني مثلث د غړو لپاره د پښتنو او امریکا ترمنځ جنګ یو طلایي او ډیر ګټور جنګ دي .

خو د پښتنو په تاریخ کې دا د دوی تر ټولو خیرن او کرغیړن جنګ دی چې پر دوی تپل شوی دی ځکه چې دوی د خپل ملي ګټو پر خلاف د خپل هېواد او ولس د ازلي دښمنانو یعنی ایران او پاکستان د ګټو لپاره جنګیږي .

دشیطاني مثلث غړو پر پښتنو داسې جنګ تحمل کړی دی چې دوی باید مجبورا د خپل ملي ګټو پرخلاف او د خپل ازلي دښمنانو یعنی ایران او پاکستان په ګټه وجنګیږي .

دادشیطاني مثلث داوپراتیفي لوبو جال دي چې پښتانه او امریکا دواړه په کې راګیرشوي دي .

په افغانستان کې به دا جنګ او ویني تویول تر هغه وخت پورې جاري وي ترڅو پښتانه او امریکایان دواړه په دې پوه شي چې په دې وخت ، شرایطو او جعرافیه کې دوی دواړه یو د بل طبعي ملګري او دوستان دي او د دواړو مشترک دښمنان د شیطاني مثلث غړي دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکا بايد پښتانه درک کړي او د افغان ملت د مطلق اکثريت په حيث د هېواد سياسي ،اقتصادي او ټولنيزي چاري بايد د دوی د مسلم حق په حيث دوباره دوی ته وسپاري او پښتانه هم بايد په دې پوه شي چې په نننی شرايطو کې دوی د امريکا او غرب د مرستو بغير د شيطاني مثلث د غړو څخه خپل استقلال ، ملي حاکميت او مځکنی بشپړتيا نشي ساتلای . . .

د عقل او وخت تقاضا داده چې پښتانه د نړۍ په دې ستراتيژيکه جغرافيه کې د امريکا او غرب د طبعي ملګرو او دوستانو په حيث د دوی مشروع ګټې وساتي او د غرب په مرسته د خپل هېواد استقلال ، مځکنۍ بشپړتيا ، ملي حاکميت ، تل پاتې سوله ، ملي ګټې او ملي نواميس د خپل حريثو همسايه ګانو څخه وساتي .

نتيجه داده چې پر پښتون مظلوم ملت دا روان ناورين د پښتنو او پښتونخوا ازلي دښمنانو يعنې د پورته ذکر شوي شيطاني مثلث غړو راوستلي دي ،په لنډ ډول داسی ويلای شو چې:

د شيطانی مثلث غړو پښتنو ته ددوی د ګرانی مور پښتونخوا د محبته ډکه غيږ په دوزخ بدله کړيده .

3: پښتون نړۍ ته چا د طالب او القاعده په نوم معرفي کړي ؟

کله چې د پښتون ضد شيطاني مثلث غړي پردي بريالي شول چې د پلان مطابق يو شمير پښتانه مجبور کړي چې نا خود اګاه د خپل ملي ګټو پر خلاف او د خپل ازلي دښمنانو د ګټو د تامين په خاطر په افغانستان کې د خارجي قواوو پر ضد يو ډير نا انډوله جنګ شروع کړي نو د دې جنګ مشرتوب او رهبري خارجي استخباراتو د طالبانو په نوم د اي ايس اي او ايراني استخباراتو تربيه شوو اجنټانو ته پلاس کې ورکړل ، او دا ډله يې وګمارل چې انسانان د نيلون په تار حلال کړي ،د انسانانو سرونه غوڅ کړي او پرنس يې ورکړدي ،انسانان په ژوندني د ډېر عذاب په خاطر د نيلون په تار پرنس دوی ټوټې کړ ، متعلم ، معلم ، ملا ، د قوم مشر ، مامور ، ډاکتر او نرس ووژني ،ښونځيو او روغتونون ته اور واچوي چې په اکثره مواردو کې قران مجيد هم په کې سوځول کېږي ،د لويو لارو پلونه منفجر کړي ،د خلکو د ګڼي ګوڼې په ساحو حتی په مساجدو او جنازو کې انتحاري چاودني وکړي چې يو زيات شمېر بې ګناه ملکي انسانان په کې شهيدان کېږي . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لنډه دا چې د خارجي استخباراتو د خوا تربيه شوي او ګمارل شوي طالب نما اجنتان د پورته ذکر شوو بدو اعمالو په کولو نړۍ ته د پښتنو په نوم داسې پيغام استوي چې د ډېر وحشت نه د انسان د صورت ويښتيان شخ درېږي . . .

د پښتنو ضد شيطاني مثلث غړي ددوی ميډيا او د نړۍ سره ددوی د ارتباط ټول رسمي چېنلونه نړۍ ته دا پيغام ورکوي چې پښتانه ټول طالبان دي او طالبان د القاعده د تروريستي سازمان يوه فعاله او نه بېليدونکي برخه ده . . .

د پښتنو ضد شيطاني ملث د زهرا ګينو تبليغاتو نتيجه مونږ د ريچرد هولبروک(د افغانستان لپاره د امريکا خاص نماينده) په بيان کې مشاهده کړل چې هغه وويل (د پښتنو په هر کورکې يو طالب شته . . .) د ښاغلي هولبروک د دې خبرو څخه دا په ډاګه معلومېږي چې د شيطاني مثلث د پښتنو ضد زهرا ګينو تبليغاتو د نړۍ د مشرانو پر اذهانو څومره منفي تاثير کړيدي .

دا چې د پښتنو ضد شيطاني مثلث د پروپاګند ماشين و نړۍ ته پښتانه د طالبانو ، القاعده او تروريستانو په نوم معرفي کوي ، ددوی دا عمل د پښتنو پرضد د نه بخښني وړ عمل او د پښتنو دبدنامۍ لپاره يوه ستره منطقوي توطيه ده ،ځکه چې په يويشتمه پيړۍ کې د نړۍ متمدن قومونه دداسې وحشي ډلي يا ملت وجود چې پورته ذکر شوي ظالمانه اعمال سرته رسوي د مځکې پر مخ زغملای نشي ، همدا علت دي چې د تيرو لسو کلنو راهيسې په ټوله پښتونخوا کې د مظلوم پښتون ملت واړه ،زاړه ، ښځې او نر په ډېره بې رحمۍ ددوی د دښمنانو د خوا په قتل رسول کېږي او عملاً د دې مظلوم ملت پر ضد نسل وژنه روانه ده ، خوبيا د نړۍ هيڅ يوه سازمان د دې مظلوم ملت دبشري حقوقو ددفاع خبره پر خوله نده راوړي ځکه چې نړيوالو ته خو د شيطاني مثلث د غړو د خوا ټول پښتانه طالبان ، القاعده ، تروريستان او د انسانيت او مدنيت دښمنان معرفي شوي دي ، د تروريستانو پر مرګ او قتل نړيوال خوشحاله کېږي او د هغوی وژنه يو بريا ګڼي .

همدا علت دي چې د تيرو لسو کلنو راهيسې هره ورځ په لس ګونو پښتانه د نړۍ د تروريستانو او خارجي قواوو د حملو په نتيجه کې وژل کېږي او عملاً د مظلوم پښتون ملت نسل وژنه روانه ده ،خو نړۍ دمظلوم پښتون ملت دا نسل وژنه قتل عام نه بولي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کله چې طالبانو د يکاولنګ په ولسوالی کې خپل يو شمير هزاره مخالفين ووژل ،نړی دطالبانو دا عمل د هزارګانو د قتل عام په نوم ومنلی او ټولی غربی نړی هزاره وګړوته دسياسي پناهندګی دروازی خلاصی کړی ځکه چې ددوی په نظر د هزاره وګړو ژوندته خطر متوجه وو .

دجنرال مالیک او طالبانو په معامله کې او د امریکا د خوا دطالبانو د سقوط په پیښو کې تقریبا ځلويښت زره پښتانه د شمالی ټلوالی پلاس کې جنګی اسیران شول .

دنړيوالو قوانينو پراساس دجنګی اسيرانو ژوند محفوظ دی ،خو شمالی ټلوالی دا تقريبا ځلويښت زره جنګی اسيران تقريبا ټول ووژل ،مګرنړيوالی ټولنې او افغان دولت ددی جنګی اسيرانو وژنه قتل عام ونه بللی .

دطالبانودرژيم تر سقوط ورسته دهیواد په شمال کې د لکونو پښتنو پرسر ،ناموس ،عزت اومال دشمالی ټلوالی د خوا تجاوز وشو ،اودا پښتانه مجبور شول چې خپل کورونه او جايدادونه پريږدی او فعلاپه هيواد کې مخصوصاً د کندهار په ژړی ،دهرات په شيدايې او د مسلخ په کمپونو کې د مهاجرو په حيث ژوند کوی ،خوپر مظلومو پښتنوددی ظلم په باره کې افغان دولت او ټوله نړی چپه خوله پاتې ده.

4: د پښتنو اقتصادی حالت:

دتيرو ديرشوکلنو جنګ او نا ارامی له خنګه چې د پښتنو سياسي ،اوټولنيز ژوند برباد او تبا کړی په همدی ډول ئی د پښتنو داقتصادی ژوند زيربنا دهرڅه سره تبا اوبرباد کړل .

نن ورځ د ټولی پښتونخوا پښتانه په اقتصادی ليحاظ د منطقی تر بل هرملت خوار اوغريب دی .

د پښتنو خواراو ضعيف اقتصاد دتيرديرش کلن جنګ د اور په لمبو کې وسوځول شو .

نن د پښتون ولس مطلق اکثريت د فقر تر سطحی لاندی ژوند کوی .

د پښتنو ځوانانو اکثريت په پټه بيکاری مصروف دی .

د پښتنو ځوا نان په ښار کې جواری ،دنيشکر اوبه ،ايسکريم ،پوکانی،دست فروشی،پروړيا بوس ،سکاره ،لرګی اوداسی نور ارزانه شيان خرڅوی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بې نقشې کورونو او خیمو کې پښتانه اوسیږی .

جوالي ګیري ،جوی کنی ،دخښتوجوړول ،روزمزدوری ،پیره داری ،پیاده توب ،چپراستی توب ،موټړ وانی ،موټران خالی کوی اودی ته ورته نوری مزدوری د پښتنو حق ګرځیدلی دی .

زیات شمیر د پښتنو بچیان د ښونځي پر ځای د ډیرانونو څخه زاړه پلاستیکان ،کاغذان او نور شیان ټولوی ،د خلکو بوټونه رنګوی ،موټران مینځی او داسی نور شاکه کارونه کوی .

په دولتی ادارو کې هغه پښتو ژبوته چی د جمعت اسلامی او شورای نظارغړی دی او یا هغه چپلوسانو او غوړه مالانو ته دولتی لوړی چوکۍ ورکول کیږی کوم چی تنها د ځان د جیب ډکولو په غم کې دی او د پښتنو د غم اودرد سره هیڅ تعلق نه لری .

لنډه دا چی د پښتون ملت مطلق اکثریت نن د فقر ترسطحی لاندی ژوند کوی ،چی روغتیایی او تعلیمی چاری یی هم ددوی د اقتصادی حالت سره برابری دی .

5 : د پښتون ملت نننی سیاسي حالت:

د پښتنو او پښتونخوا د لیکلي تاریخ څخه دا په ډاګه ښکاري چې د پښتونخوا سیاسي حاکمیت همیشه د پښتون ملت پلاس کې وو .

که څوک د دې منطقي تاریخ مطالعه کړي دا په ډاګه تری معلومیږي چې د دې منطقي تاریخ د پښتنو د تاریخ څخه بغیر نامکمل دي .

د امو او اباسین ترمنځ پروت پښتون ملت د تاریخ په اوږدو کې د دې منطقې د پار د ثبات او توازن مهمترین عنصربلل شوي دي .

ددې منطقي بې ثباتي د پښتون ملت د بې ثباتۍ سره تړلي ده او د دې منطقي ثبات او امنیت د پښتون ملت د ثبات او امنیت سره تړلي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بشريت د تاريخ د مطالعي څخه دا معلوميږي چې د ملتونو تاريخ فراز اونشيب لري ،د پښتون ملت تاريخ هم د دې امرڅخه مستثني ندي کله دوی په خپل خاوره کې حاکمان وه ، کله يې بيا د خپل هېواد د سرحداتو څخه دباندې د نورو قومونو مځکي تر خپل واکمنۍ لاندي راوستلي دي .

کله کله بيا داسې هم شوي دي چې د پښتنوهېواد د پردو تر يرغلونو لاندي راغلي دي او د کلنو لپاره پښتانه د خپل هېواد دخپلواکۍ په خاطر په ملي ازادي غوښتونکو مبارزو مصروف پاتي شوي دي .

د افغانستان ددې نږدې معاصر تاريخ دشروع يعنې د لوي احمد شاه بابا د سلطنت راپه دېخوا پښتانه هميشه د افغانستان حاکمان وه .

که موږ دلته په ډېر لنډ ډول د محمد ظاهر شاه د سلطنت د وروستيو کلنو راپه دې خوا د افغانستان او پښتنو حالات سرسري مطالعه کړو نو دا حقيقت ځني معلوميږي چې د افغانستان اقتدار هم د پښتنو په پلاس کې وو او د اقتدار اپوزيسيون هم د پښتنو پلاس کې وو ، يعنې دهيواد حزب اقتدار او حزب اختلاف دواړه هميشه د پښتنو پلاس کې وه .

په بله وينا د سلطنت په وجود کې پښتانه د افغانستان حاکمان وه ، خود سلطنت پر خلاف راست او چپ راديکال سياسي سازمانونه ، اشخاص اودنظام څخه ناراضي روڼ اند ی هم پښتانه وه چې دسلطنت پر ضد يې مبارزه کول .

دا حالت موږ داسې هم تبصير کولای شو چې د افغانستان دمعاصر تاريخ په دوران کې د هېواد حزب اقتدار او حزب اختلاف دواړه هميشه دپښتنو پلاس کې وه .

د محمد نادرخان د کورنۍ د حاکميت دپاي ته رسيدو سره سم په هېواد کې کورني جنګونه ،دخارجيانو مداخلي اودخارجيانو دخوادهيواد اشغالونه شروع شول .

که تر ديرش کاله جنګ وروسته نن ورځ دهېواد حالاتو اوپه ټولنه کې د پښتون ملت سياسي ، اقتصادي او ټولنيز حالت ته نظر واچول شي نو لاندي نتيجه لاس ته راځي .

الف: دعليحضرت محمد نادرشاه دکورنۍ دواکمنۍ پای:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمد نادرشاه د کورنۍ حاکمیت د پښتنو د رادیکال اپوزوسیون یعنی دخلک دیموکراتیک ګوند دنظامی کودتا په واسطه د منځه ولاړي .

دخلک دموکراتیک ګوند تهداب د شوروی اتحاد داستخباراتو په اشاره او ملاتړد شوروی د واردی شوی سوسیالستی ایډیالوژی په پیروی په افغانستان کې اینبودل شوی وو .

دخلک دموکراتیک ګوند دواکمنۍ سره یو ځای په هیواد کې دخارجیانو مداخلی ، کورني جنګ او روانه غمیزه اغاز شول .

ب: پښتانه دحزب اقتدار او حزب اختلاف څخه ایستل شوی دی .

په دي تیرو څلور لسیزو کې د پښتنو په منځ کې دخارجی واریداتی ایډیالوژیو پیرودري راست او چپ انقلابي (دخلق دموکراتیک ګوند ، اسلامي حزب او د طالبان اسلامي تحریک) سازمانونه دخارجي استخباراتو په ملاتړقدرت ته ورسیدل او بالاخره د خپل نړیوالو دوستانو د سازشونو او مستقیمو مداخلو ،په سیاسي او اداري چارو کې ددوی د بې تجربه ګۍ او په ټولنه کې ددوی د واردو شویو انقلابي نظریو د نه قبولیت پواسطه د سختو ماتو سره مخامخ شول .

ددولتی قدرت د رهبرۍ او اداری په چارو کې دپورته ذکرشوو سازمانو د بی تجریبګی ،او دهیواد درهبرۍ په چارو کې ددوی دخارجی بادارانو د مداخلی په سبب ددوی داستقلال نه درلودل ،ددی سبب شول چی دری سره سازمانونه ناکامه شی ،او ددوی د ناکامه پالیسیو په سبب پښتون ملت ته هم نه جبران کیدونکی تاوانونه ورسیدل .

نن پښتون ملت عملا ددولتي اقتدار او حتي داپوزیسیون د موقف څخه هم ایستل شوي دي او په دولتي اقتدارکې صرف سمبولیک نقش لري ،دولتي اقتدار عملا د هېواد داقلیتونو مخصوصا د تاجکو او هزارو پلاس کې دي .

د هېواد د اقلیتونو یوه ډله دولتي اقتدار سمبالوي او خپل یو شمېر ملګروته یې په نمایشي ډول ددولت د اپوزیسون رول ور په غاړه کړیدي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل په دې چالاکانه عمل دهېواد د اقلیتونو مشران د خپل خارجي دوستانو او مشاورینو په مرسته وتوانیدل چې په ډېره هوښیاري او مهارت پښتانه دهېواد د قانوني حزب اقتدار او حزب اختلاف دواړو څخه محروم کړي .

ج: پښتون ملت نن هیڅ سیاسي نمایندګی نه لری .

نن ورځ پښتون ملت یو داسې سیاسي سازمان نه لري چې دولس دخوا د قبول وړ وي او دا سازمان په ملي او نړیواله سطحه د ټول پښتون ملت د ګټو څخه دفاع وکړي او د ټولنې په دې بحراني حالت کې د پښتنو نمایندګي وکړای شي .

د حزب دموکراتیک خلق سازمان په مطلق ډول متلاشي شو او تشکیلات یې د منځه ولاړل .

د ګلبدین حکمتیار اسلامي حزب تقریبا متلاشي شوي دي او یو څو محدود افراد یې د ایران او پاکستان د استخباراتو د اجیرانو په حیث ، دهغوی په لوژیستیکي او مالي ملاتړ او لارښود نه محدود سیاسي او نظامي تحرکات لري . . .

د (11/9) تر پیښې وروسته امریکا په افغانستان کښی د طالبانو رژیم د منځه یوړی او په ډېر غیر عادلانه ډول یې د افغانستان د دولت واک د ایران د استخباراتو ملاتړي یعنې د نظار شورا او اسلامي جمعت ، حزب وحدت او جنبش ملي ته وسپاري .

د طالبانو د رژیم تر ماتې وروسته د طالبان لومړي درجه مشران پاکستان ته وتښتیدل او نور یې پر خپل کورونو کېناستل .

د : پښتانه نن د پردیو د ګټو د پاره جنګیږی .

دا یو ښکاره حقیقت دی چی په نړۍ کې اکثره جنګونه همیشه د ګټو پرسر کیږی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تیرو څلورو لسیزو کې چې زموږ په هیواد کې کوم جنګونه منځته راغلل دا هم د ګټو پر سر را منځته شول .

د شرق ،غرب ،منطقی او همسایه هیوادونه د خپل ګټو په خاطر زموږ په هیواد کې یو د بل سره په جنګ مصروف دی .

په بله وینا پردی هیوادونه زموږ په غولی کې د ګټو پر سریو د بل سره په جنګ اخته دی ، خو په دې پردی جنګ کې تر بل هر چا زموږ بچی ډیر مړه کیږی ،هیواد مو ورانیږی ،ولس مو ځوریږی او هر څه مو تبا او بربادیږی . . .

دا طبعی خبره ده چی په دې جنګ کې ښکیل هیوادونه هریو د خپلو ګټو د ساتلو په خاطر مسلح انسانی قوی ته ضرورت لری .

نن ورځ پاکستان یو شمیر پښتانه مجبوراً استخدام او مسلح کړیدی او په دې روان جنګ کې د پاکستان د ګټو د دفاع د پاره جنګیږی .

په عین ډول یو شمیر پښتانه د ایران د خوا استخدام او ټوپک پلاس په افغانستان کې د ایران د ګټو د دفاع د پاره جنګیږی .

امریکا ،روس او هند هم د پښتنو پراوږه ټوپک ورکړیدی او د دی هیوادونو د ګټو د پاره جنګیږی . .

.

لنډه دا چی په دې روان جنګ کې د پښتون ملت یو زیات شمیر افراد مجبورا د پردیو هیوادو د ګټو مخصوصاً د پښتنو د ازلی دښمنانو یعنی ایران او پاکستان د ګټو د پاره جنګیږی .

خو په ډیر افسوس سره با ید دا تریخ حقیقت قبول کړو چی نن ورځ د پښتنو په منځ کې هیڅ یو نظامی اویا سیاسي ډله وجود نه لری چی د مظلوم پښتون ملت د ګټو د دفاع په خاطر نظامی یا سیاسي دلمس ور فعالیت ولری .

که پښتانه د اسلام او پښتو او پښتونولی د اصولو پر اساس سره متحد شی او یو ملی قوت د ځان څخه جوړ کړی ، نو دا توان مو ندلا یشی چی دا پردی جنګ د خپل کور د غولی څخه لیری کړی ،خو که دا توان پیدا نکړی چی دا پردی جنګ د خپل کور د غولی څخه لیری کړی نو بیا به د دی جنګ د ګټو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر ټولو غوښنه برخه د پښتنو په برخه کيږي ځکه چې د دی جنګ ټګلو بنيادی قوت به پښتون ملت وی
.

ز: پښتانه نن د ايران او پاکستان د اټومی قوت د دفاع د پاره جنګيږی.

د ايران او پاکستان استخباراتی سازمانو په افغان جنګ کې د خپل هيوادونو د ګټهو د دفاع په خاطر يو شمير پښتانه مجبور کړيدی او يو شمير نور يی بيا په پيسو رانيوليدی چی د ايران او پاکستان د ګټهو د دفاع په خاطر و جنګيږی .

د طالبانو تر ماتی ورسته د شيطاني مثلث د پروژو مطابق هغه پر کورونو ناست طالبان هم لکه نور پښتانه مجبور کړل شول چې ايران او پاکستان ته وتښتي .

د ايران او پاکستان استخباراتي سازمانو دا طالبان او نور ورتښتيدلي ناراضه پښتانه مجبور کړل چې وسله واخلي افغانستان ته راشي او دلته د خارجي قواوو پر ضد په وسلواله جګړه کې برخه واخلي ، هر هغه طالب او مهاجر پښتون چې د وسلي اخستلو او په افغانستان کې د جګړي کولو څخه انکار کړيدي هغه د ذکر شوو هېوادونو د استخباراتي سازمانو د خوابندي شوي او امريکايانو ته د خطرناک طالب په حيث معرفي شوي دي .

نن د طالبانو اسلامي تحريک او د حکمتيار حزب اسلامي او داسی نوری اجيری حلقی د پاکستان او ايران ديو اجير قوت په حيث د شيطاني مثلث د غړو د پلان مطابق د پښتنو د ګټهو خلاف مجبورا د ايران او پاکستان د اټومی قوت او نورو ګټهو د ساتلو په خاطر د نړۍ د سوپر طاقت سره په يو نا انډوله جنګ کې مصروف دي .

س: پښتانه نن د نړيوالو په نظر مباح الدم او واجب القتل دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته ذکر شول چې ایران ،پاکستان او نورو په افغان روان جنګ کې ښکیلو خواوو د پښتنو د مجبوریتونو څخه په استفاده یو شمیر پښتانه د خپلو ګټو د دفاع په خاطر استخدام کړیدی او په دی روان جنګ کې د سونګ دارزانه موادو په حیث استفاده ځنی کوی .

په دی روان پردی جنګ کې د پردیو د ګټو د ساتلو په خاطر دیو شمیرمجبوره اویو شمیر پلورل شوو پښتنو استخدام پښتون ملت ته په نړیواله سطحه ستره بد نامی وراړولی دی .

یو شمیرمجبوراً استخدام شوو پښتنو د طالبانو او حزب اسلامی په نوم د ایران او پاکستان د استخباراتي سازمانو په امرد پاکستان او ایران د ګټو د دفاع په خاطرد ناټو پرخلاف نظامی فعالیتونه شروع کړل .

خو د طالبانو او حزب اسلامی د فعالیتونو تر پوشش لاندی د ایران او پاکستان د استخباراتو جاسوسان بیا د افغانانو د بچیانو مکتبونه سوځوی،بی ګناه افغانان په تار حلالوی،معلم،متعلم ډاکتر،عالم دین او د قوم مشرپه ډیره بی رحمی شهیدانوی اوداسی نور بد اعمال انجاموی.

د پاکستان او ایران د استخباراتی سازمانو په امر او مشوره د طالبانو ،حزب اسلامی او نورو استخدام شوو حلقو نظامي فعالیتونه نه تنها د پښتنو په ګټه ندي بلکې د دې فعالیتو په سبب د شیطاني مثلث غړو ټول پښتون ملت د طالب ،القاعده،تروریست او د مخدره موادو د قاچاق وړونکی په نوم ټولی نړی ته معرفي کړیدي .

د شیطاني مثلث غړي د یو طرف پښتانه مجبوروي هغوی ټراین او مسلح کوي او د ناټو پرخلاف یې جنګ ته رالیږي ، د بله طرفه یې د خپل ټولو چلونو او امکاناتو د لاري نړی ته د تروریستانو او د القاعده د ملاتړو په نوم معرفي کوي .

همدا علت دي چې د تیرو لسو کلنو راهیسي هره ورځ په لس ګونو پښتانه د نړی د تروریستانو او خارجي قواوو د حملو په نتیجه کې وژل کېږي او عملا د مظلوم پښتون ملت نسل وژنه روانه ده ،خونړی د مظلوم پښتون ملت دا نسل وژنه قتل عام نه بولی .

خو کله چی طالبانو د یکاولنګ په ولسوالی کې خپل یو شمیر هزاره مخالفین ووژل ،نړی د طالبانو دا عمل د هزارګانو د قتل عام په نوم ومنلی او ټولی غربی نړی هزاره وګړو ته د سیاسي پناهندګی دروازی خلاصی کړی ځکه چی د دوی په نظر د هزاره وګړو ژوند ته خطر متوجه وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجنرال ماليک او طالبانو په معامله کې او د امريکا د خوا دطالبانو د سقوط په پيښو کې تقريبا ځلويښت زره پښتانه د شمالی ټلوالی پلاس کې جنګی اسيران شول .

دنړيوالو قوانينو پراساس دجنګی اسيرانو ژوند محفوظ دی ،خو شمالی ټلوالی دا تقريبا ځلويښت زره جنګی اسيران تقريبا ټول ووژل ،مګرنړيوالی ټولنی او افغان دولت ددی جنګی اسيرانو وژنه قتل عام ونه بللی .

دطالبانودرژيم تر سقوط ورسته دهيواد په شمال کې د لکونو پښتنوپرسر ،ناموس ،عزت اومال دشمالی ټلوالی د خوا تجاوز وشو ،اودا پښتانه مجبور شول چی خپل کورونه او جايدادونه پريږدی او فعلاپه هيواد کې مخصوصاً د کندهار په ژړی ،دهرات په شيدايی او د مسلخ په کمپونو کې د مهاجرو په حيث ژوند کوی ،خوپر مظلومو پښتنوددی ظلم په باره کې افغان دولت او ټوله نړی چپه خوله پاتې ده.

دشيطانی مثلث غړی د يو طرفه پښتانه مجبوروی چی د ناټو خلاف جنګ ته دوام ورکړی اوبله طرفه دخپل استخباراتی ، ديپلواتيکو چينلونو او ميډيا دخوا پښتانه نړی ته د طالب ،القاعده او تروريست په نوم معرفی کوی .

همدا علت دی چی نن په نړۍ کې د بشر د حقو د ساتنی ټولی اداری دمظلوم پښتون ملت دبشري حقوقو پرپايماليدو چپه خوله پاتې دی ،او دا نه وايی چی د بشر په حيث ولي د مظلوم پښتون ملت پربشري حقوقو تيري روان دي .

دطالبانو د خوا د باميانو په يکاولنګ کې پرهزاره وګړو د ظلم اواز خو ټولي نړۍ پورته کړي ، خو د مظلوم پښتون ملت پر روانه نسل وژنه ټوله متمدنه نړۍ چپه خوله پاتي ده . . .

د مظلوم پښتون ملت پر قتل عام ټوله نړۍ ځکه چپه خوله پاتي ده چې د شيطاني مثلث غړو ټول پښتون ملت و نړيوالو ته د طالب ، القاعده او ترويست په نوم معرفي کړيدي ، د نړۍ د منل شوو قوانينو پر اساس طالبان ، القاعده او تروريستان د بشريت اونړيوالي سولې دښمنان دي ، دنړۍ د منل شوو قوانينو پر اساس دبشريت او نړيوالي سولې د دښمنانو پر قتل عام څوک نه غمجن کېږي بلکې د زړه د کومي خوشحاله کېږي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیطاني مثلث دغړو توطیو دپښتون ملت موجودیت د نابودۍ سره مخامخ کړیدي ځکه چې پښتون قوم یې مجبور کړیدي چې د ژوندي پاتي کیدو په خاطر د ایران او پاکستان د ګټو د دفاع لپاره د ټول جهان سره وجنګیږي ، د ټول جهان سره د یو وړوکي ملت جنګ د هغه ملت دایمي بربادي ده بل شي ندي .

نن ورځ دافغانستان په دولتی ادارو کې پښتنو ته دتابعیت تذکره نه ورکوی او د پاکستانی خطاب ورته کوی .

د پورته څو لنډو مثالونو څخه دا روښانه معلومیږي چې نن ورځ مظلوم پښتون ملت هیڅ داسې سیاسي ادرس ، سیاسي حزب یا سیاسي جبهه نه لري چې په ملي او نړیواله سطحه د پښتون ملت سیاسي نمایندګي وکړاي شي ، اونه داسې سیاسي مشرتوب لري چې د نړیوالو سره دا موضوع سپینه کړي چې پښتون ملت ددوی دعالي پښتني خویونو ،دپښتني اخلاقو ، پښتني نفسیاتو او دپښتني فطرت یعنې د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس بنیاد پرست او تروریست ندي ، دپښتنو په خاوره کې د القاعده او تروریستانو ځای پرځای کول د پښتون ضد شیطاني مثلث د غړو استخباراتي پروژه ده .

داسې سیاسي سازمان چې نړیوالو ته ووایې چې پښتون ملت په خپل هېواد ،منطقه او نړۍ کې د سولې طرفدار او دهرډول بنیادپرستۍ او تروریزم ضد ملت دي .

داسې سیاسي سازمان چې د پښتون ملت مشران ، کشران ، عام ولس حتي طالبان د شیطاني مثلث د نظامي او نظریاتي ګروګان ګیرۍ څخه خلاص کړي .

لنډه دا چې:

نن پښتون ملت د پخوا پر خلاف په خپل هېواد کې د یو مظلوم او محکوم ملت په حیث د غلام په ډول ژوند کوي .

لکه نړۍ چی د پښتون مظلوم ملت د مظلومیت په باره کې ړنده ،کڼه او ګنګۍ ده ،په همدې ډول پښتون ملت هم د مناسب ملی سیاسي تشکل د نه لرولو په سبب د خپل مظلومیت په باره کې ړوند ،کوڼ او ګونګی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن پښتون ملت د هېواد د سياسي اقتصادي او ټولنيز اقتدار څخه په زور ايستل شوي دي او هېواد په سياسي اقتصادي او ټولنيزه ساحه کې بې برخي شوي دي .

نن د پښتون ملت د دين ، سر ، ناموس ،عزت او مال ساتنه په جدي خطر کې ده .

نن پښتون ملت د پخوا پر خلاف نه په اقتدار کې برخه لري او نه د اپوزيسيون رهبري دده پر غاړه ده .

نن پښتون ملت په پښتونخوا کې د يو غلام او مظلوم ملت په حيث ژوند کوي .

نن په ملی سطحه د پښتنو ديو نماينده سياسي تشکل د نه لرلو د سببه يو شمير بی ضميره ،وطنفروش ،ملی خاينان او غدار پښتانه د خو ډالرو د پلاس راوړلو په خاطر د هغو ملی خاينانو په دروازو کې پراته دی چا چی د دوی ناموس او مور يعنی ګران افغانستان پر پرديو هيوادونو پلورلی دی او د هغه په بدل کې يی څو ډالر راوړی دی او دلته يی پر دی بی ضميره وطنفروشانو او غدارانو ويشی او ځان د دوی رهبر او رهنما بولی .

نن مظلوم پښتون ملت په سياسي لحاظ سرپرست يا نماينده نه لري .

نن مظلوم پښتون ملت سياسي ژبه او سياسي اواز نه لري چې د هغي په واسطه د نړۍ سره وږغيږي .

نن مظلوم پښتون ملت سياسي ادرس او نمايند ګي نه لري چې د دې ادرس څخه دوی د نړۍ سره خپل مشکلات مطرح کړي او يا نړۍ د دوی ادرس ته مراجعه وکړي او خپل مشکلات ورسره مطرح کړي .

د مظلوم پښتون ملت د دې رواني غميزي د پاي ته رسيدو په خاطر دا نهايت عاجل ضرورت دي چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتون ملت رښتني بچيان د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د خپل مقدس دين او لرغوني ايين يعنی د **اسلام او پښتو** پر معقول او منل شوي نظر سره راټول شي او مظلوم پښتون ملت ته د نجات په خاطر د پښتنو سياسي ژبه ، سياسي نمايند ګي ، سياسي مشرتوب او سياسي ادرس پيدا کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوولسم فصل

د شیطاني مثلث غړي د پښتنو د دايمي غلامۍ د پاره تلاش کوي .

کله چې پر(1352/4/26 هه . ش) سردار محمد داود خان د يو نظامي کودتا په نتيجه کې د افغانانو يو نسبتا با ثباته او د هېواد پر حالاتو مسلط شاهي نظام له منځه يووړو ، ورسره يو ځای د هېواد د بې ثباتۍ اغاز وشو .

ددې بې ثباتۍ په نتيجه کې پر(1357/2/7 هه . ش) د خلق دموکراتيک ګوند د خوا دثور نظامي بدلون منځته راغلي چې د دې بې تجربه سياست مدارانو د غلطو پاليسيو په نتيجه کې ګاونډيو هېوادونو ته دا موقع مساعده شول چې ددوی په استخباراتو پورې تړلي عناصر مسلح کړي او افغان دولت پر ضد يې نظامي جنګ شروع کړي .

ددې داخلي جنګ څخه شوروپانو استفاده وکړل او پر(1358/10/6 هه . ش) يې د ټولو نړيوالو منل شوو نورمونو خلاف افغانستان اشغال کړي .

په کومه ورځ چې شوروپانو افغانستان اشغال کړي په هغه ورځ د پښتنو ستره بد مرغي هم ورسره شروع شول ، افغانستان د شرق او غرب ترمنځ د ساړه جنګ په ميدان بدل شو .

پښتون عظيم ملت د اسلام د مقدس دين او د پښتو او پښتونولی د قانون مطابق د خپل باغيرتو نيکوا و پلرونو په شان په تش لاس ددنيا تر ټولو ستری او تر ټولو وحشي امپراطوری د سرو لښکرو د مقابلې د پاره د جنګ ميدان ته ووتې .

پښتون عظيم ملت د الله (ج) په مرسته او د خپل سر او مال په بې مثاله قربانۍ د نړۍ د يو بلی وحشي امپراطورۍ قبرهم د پښتونخوا په پا که خاوره کې اضافه کړی يعنی پښتنو د خپل با تورو نيکونو په شان په ډېره ميړانه د شوروی اتحاد امپراطورۍ ته د شرم نه ډکه ماته ورکړل او د بشريت ددی وحشي امپراطورۍ ناولی ټغرئی د تل د پاره د مځکې د مخ څخه ټول کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشوروی وحشی امپراطوری ته د شرمناکی ماتی ورکولو په اساس پښتون ملت یو ځل بیا د نړۍ پرآسمان دیو قهرمان او فاتح ملت په څیر وځلیدی .

ددی د پاره چی افغان نجیب ملت مخصوصا پښتانه د نړۍ خونخوار ترینی وحشی امپراطوری یعنی شورووی اتحاد ته ترشرمناکی ماتی ورکولو ورسته په منطقه او نړۍ کې د یو فاتح ملت په حیث تبارزونکړی .

ددی د پاره چی د نړۍ دا تاریخی فاتح ملت بیا دلویی پښتونخوا د جوړولو په فکر کې نشی .

ددی د پاره چی د نړۍ دا فاتح ملت په منطقه او نړۍ کې دیو فاتح ملت په حیث بیا دیولوړقدراو اعتبارخاوند نشی .

ددی د پاره چی د نړۍ دا فاتح ملت د نړۍ د محکومو ملتنو د پاره دیو نجات بخښونکی قوت د سمبول په حیث معرفی نشی .

نو د پښتون فاتح ملت د خاوری ،تاریخ او فرهنګ دښمنان یعنی ایران ،پاکستان اوروسان د افغان جهاد د اغاز څخه په کمین کې ناست وه او پردی پروژوئی کارکوی چی که پښتانه شورویانو ته د جنګ په میدان کې ماته ورکړی دوی به بیا څنګه په خپل شیطانی چلونو دا فاتح ملت د خپل تاریخی فتحی د جشنونو د نمانځلو څخه راګرځوی او ددی فاتح ملت فتحه به څنګه په ناکامۍ وربدلوی .

ددی ناولی هدف د پاره د پښتون ملت دښمنو استخباراتی سازمانو د پښتون ملت په منځ کې ډول ډول ټولنیزامراض ترویج کړل ترڅو فاتح پښتون ملت په ډول ډول ټولنیزو ناروغیو مبتلا شی او بالاخره دا فاتح ملت د تل د پاره د ګاونډوی ملتونو غلام شی .

دګاونډیو هیوادونو استخباراتی سازمانو د پښتنو د دایمی غلامۍ په خاطر د پښتنو د بی اتفاقه کولو ،دملی مسایلو په باره کې د پښتنو د بی تفاوته کولو ،دملی سیاست څخه د پښتنو د خواتوری کولو په خاطر د پښتنو په منځ کې ډول ډول منفی تبلیغات شروع کړل ،ترڅو دا فاتح ملت په خپل منځ کې سره بی اتفاقه او د تل د پاره دایرانیانو او پنجابیانو غلام پاتې شی .

په ډیر افسوس سره باید ووایو چی د پښتنو ازلی دښمنان په خپل پورته ذکر شوی شیطانی پلانونو کې بریالی هم شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانانو خو په بې مثاله ځاني او مالي قربانيو شورويان د خپل هيواد څخه په شرميدلې ډول وشړل ،خو په ډير افسوس سره بايد ووايو چې دافغانانو مخصوصاً دپښتنو ددې ټولو قربانيو سره سره افغانستان خپلواکي پلاس رانه وړل او هيواد بياعملا د ايران ،روس او پاکستان غلام شو .

ګرانو لوستونکو ته د لاښه وضاخت په خاطر موږ په لاندې ډول د پښتنو په منځ کې ددښمن د منفي تبليغاتو منفي اثراتو ته ډيره لنډه اشاره کوو .

1:په پښتنو کښې د بې تفاوتۍ د فرهنګ ترويج:

په ډير افسوس سره بايد وايو کله چې د څه د پاس تيرو ديرشو کلنو راهيسې زموږ هيواد د خارجي هيوادونو تر مستقيم او غيرې مستقيم تهاجم لاندې راغلې ،دې يرغلونو پښتون ملت ته بې شماره ځاني ، مالي او معنوي تاوانونه ورسول .

ديرش کلن جنګ اودخارجي استخباراتو مسلسل فزيکې ،روحي او تبليغاتي فشاراو په پرديو استخباراتي سازمانو پورې تړلو ګوډاګي احزابو او واکمنيو ټول افغان نجيب ملت مخصوصاً د پښتون مظلوم ملت ننګيالي مشران او کشران د بې اعتمادۍ او بلا خره د بې تفاوتۍ لورته سوق کړل .

دشورويانو ،پاکستانيانو او ايرانيانو دخوا د پښتنو پرملي مشرانو ډير ظلمونو ،ډول ډول اقتصادي ،روحي اوفزيکي فشارونو ، خواريو او مشکلاتو د پښتنو د ملي فکرلرونکي سياسي او قومي مشران دومره مايوسه ،بې اعتماده او د بې تفاوتۍ په مرض مبتلا کړل چې د شورويانو ، مجاهدينو او طالبانو تر ماتي وروسته هم پښتنو ملي روڼ اندو او قومي مشرانو د خپل هېواد د اينده په باره کې هيڅ فکر ونکړي او په ډېره بې تفاوتۍ يې د هېواد او ملت سرنوشت د اي . ايس . اي ، ايران او نورو هېوادونو د استخباراتو د خوا ترببيه شوو حلقو ته پريښود .

دپښتونخوا او پښتون ملت ددين ،سر ،ناموس ،عزت ، مال ،ملي خپلواکۍ ، ملي حاکميت ،مځکنۍ بشپړتيا اوملي ګټو په هکله دننګياليو پښتنو مشرانو او کشرانو د خوا د بې تفاوتۍ پرلاره تلل په حقيقت کې د پښتونخوا او پښتون ملت د بربادۍ او تباهۍ پر لاره تلل دي .

د هيواد په سياسي ،اقتصادي او ټولنيزژوند کې د پښتنو د ننګياليو مشرانو او کشرانو بې تفاوتي داسې معنی لرې لکه يو انسان چې د خپل عيال او مال سره په يو موټر کې سپوروې او دده دښمنان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوی دا موټر د ابدی تباهۍ د کندی پر لور په پوره سرعت او قوت سره ټیل وهی او دوی ورته په بی تفاوته ډول ګوری او د خپل ځان ، عیال او مال د تباهۍ تماشاه کوی .

داسی کسان په حقیقت کې دژوندیو مړو حیثیت لری چی په ظاهره خو ژوندی معلومیږی مګرد ده په شا وخوا محیط کې د پیښیدونکو حوادثو په باره کې د یوه مړه انسان په ډول هیڅ عکس العمل نشی ښودلای .

کله چی د خاریجی استخباراتو د شیطانی پروژو د تطبیق په سبب د پښتون ملت ننګیالی مشران او کشران د خپل هیواداو ملت په سیاسي ، اقتصادی ،ټولنیزو چارو کې دبی تفاوتۍ پر لار روان شی ، نو میدان خو بی ننګو ،وطنفروشو ، ملت او هیواد ته غدارو کسانو ته پاتې کیږی .

دا غداران او وطنفروش اشخاص یا په خپله د پردیو هیوادونو د استخباراتی سازمانو جاسوسان کیږی ،او یا په هیواد کې د پردیو هیوادنو د اجنټانو پیروا وغلامان کیږی او هیواداو ملت دبربادۍ او تباهی پرلورټیل وهی .

د شیطانی مثلث د پښتنو ضد پروژی د تطبیق په سبب په پښتنو کې د بی تفاوتۍ فرهنګ دومره وده کړیده چی د دموکراسۍ په دې تیرو لسو کلنو کې هم د پښتنو سیاسي او قومي مشران د پښتون ملت ددین ، سر ، ناموس ،عزت او مال بربادي د سر په سترګو ویني ،خو د بده مرغه پښتانه مشران ، کشران او روڼ اندي د بې تفاوته او بې احساسه تماشا چیانو په حیث د خپل قوم د بربادۍ ننداره کوي .

هره ورځ پښتني مندي بوري کېږي ،پښتني خوندي سرتوري کېږي ،دپښتنو بچیان یتمان کېږي د پښتنو پر ودونو بمبارۍ کېږي ، د پښتنو پر خیرات او د واده پرمراسیمو بمبارۍ کېږي ،دپښتنو پرجنازو ځانمرګی بریدونه کیږی ،دپښتنو مساجد شهیدان کیږی ، د پښتنو د بچو ښونځي سوځول کېږي او یا بندیږي ، معلم ، متعلم ، ډاکتر ،نرس ،دقوم مشر او ملا یې وژل کېږي ،د حضرت محمد سنت دپښتون مشر دعزت لونګۍ او د پښتنی میرمنی د حیا پوړني او بورقه بدنامیږي ، لنډه دا چې دپښتون ملت هر څه بربادیږي خو بیا هم پښتانه ځوانان ، مشران ، ورونه او خوندي د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق دخپل دین ، سر ، ناموس ، عزت او مال ددفاع په خاطر "ننګ" نه کوي او د بې تفاوتۍ په بی علاجه مرض مبتلا ارام او بی تفاوته ناست دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه مشران او کشران نن ورځ د خپل مظلوم پښتون ملت د دين ، سر ،ناموس ، عزت او مال بربادۍ او تباهۍ ته په رڼو سترګو ګوري او د مړو او بې حسه انسانانو په څير بې حرکته ،ساکت او

"بې تفاوته" پراته دي او وايي چې: "**زما يې په څه**"

2: د قومي شوراګانو او فرهنګي ټولنو د جوړېدو فرهنګ:

د پښتنو دښمنانو د دې لپاره چې پښتانه د تل لپاره د دوی غلامان پاتي شي ، د خپل استخباراتي سازمانو د لارې د پښتنو په منځ کې ډول ډول زهرا ګين تبلغات پر لار واچول او د دې تبليغاتو په واسطه يې د پښتني ټولني اکثره او موثره برخه مسموم کړل .

د پښتنو دښمنو استخباراتي سازمانو دا فيصله کړېده چې پښتني ټولنه بايد په سياسي لحاظ فلج کړي ،په پښتنو کې يې د خپل اجنټانو په واسطه داسې تبلغات وکړل چې پښتانه د سياست څخه خواتوري شي او په سياسي فعاليتونو کې برخه وانخلي .

د پرديو استخباراتو اجنټانو په پښتنو کې دا تبليغات شروع کړل چې په سياسي احزابو کې فعاليت کول ښه کار ندي ،ځکه چې سياسي احزابو افغانستان خراب کړي ، د افغانستان دا اوسنۍ بربادي د سياسي احزابو د سياسي فعاليتونو نتيجه ده او داسې نور . . .

د پښتون دښمنه خارجی استخباراتو دا پروپاګند مطلق غلط دی ځکه چې:

افغانستان په حقيت کې هغو تش په نامه سياسي احزابو خراب کړي چې د خارجي استخباراتو سره يې تړاو درلودي او رهبران يې د خارجی استخباراتو جاسوسان وه .

افغانستان هغو تش په نامه سياسي احزابو خراب کړي چې د پښتو او پښتونولي پر خلاف دخارجي واريداتي ايډيالوژيو پيروي يې کول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان هغو سياسي احزابو خراب کړي چې دخارجي استخباراتو د خوا تمويليدل او دخارجي استخباراتو په امر د هغوی پر پله تلل .

افغانستان هغو قوم پلورونکو او ملت ته غدار کسانو خراب کړي چې ښه پوهيدل چې پلاني حزب او پلاني رهبر د پرديو جاسوس دي خو د څو پيسو په خاطر يی د هغه حزب او هغه جاسوس رهبر ملاتړ کوی او نن ئی هم کوي .

دا د پرديو پلاس جوړشوي احزاب په حقيقت کې ملي سياسي احزاب نه وه بلکې د خارجي استخباراتو د جاسوسۍ شبکې وي چې د خپل خارجي بادارانو په امر يې په افغانستان کې د سياسي احزابو په نوم سياسي ، نظامي او استخباراتي فعاليتونه کول .

د کوم ملت ، قوم يا ډلې خلک چې د سياسي قدرت د پلاس راوړلو په خاطر سياسي فعاليتونه ونه لري هغوی هيڅکله سياسي قدرت ته نشي رسيدلای .

سياسي قدرت ته تنها هغه ملت ، قوم يا ډله رسيدلای شي چې هغوی سياسي قدرت ته د رسيدلو لپاره سياسي فعاليتونه ولري .

پښتنو چې د زرګونو کلونو راهيسې په پښتونخوا کې سياسي قدرت پلاس کې درلودي ، دوی د سياسي قدرت د پلاس راوړلو او د هغه د ساتلو په خاطر سياسي فعاليتونه درلودل .

د پښتنو دښمنانو ته دا معلومه وه او معلومه ده چې پښتون ملت پر دوو عمده ستنو ولاړدي او دوی غواړي چې دا دواړي عمده ستني د سياسي کار او فعاليت څخه ليري وساتي .

لومړي ستون :د پښتون ملت قومي مشران او با تجربه سپين ږيري :

د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د پښتون ملت با تجربه قومي مشران او د دستارسړي د پښتني ټولنې يو عمده ترين ستون او پايه بلل کيږي .

د پښتنو ټولي ملي فيصلي د باتجربه او مخورو سپين ږيرو او مشرانو د جرګې په واسطه کيدی او نن هم بايد وشی .

د پښتنو د ملي مشرانو او سپين ږيرو جرګې و پښتون ملت ته ورپيښ ټول مسايل په هر اړخيز ډول څيړي ، هغو ته د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د حل لار پيدا کوي او ملت ته يې اعلانوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پښتون ملت هرغړي بايد د خپل توان او طاقت مطابق د ملي جرګې د فيصلو د عملي کولو لپاره ملاوتړي .

ددې لپاره چې پښتانه اوپښتونخوا د پښتنو د دښمنانو پلاس کې د تل لپاره محکوم او غلام پاتې شي ، نو د پښتنو دښمنانو د پښتون ملت د فلج کولو فيصله وکړل .

د پښتنو د دښمنانو په نظر پښتون ملت هغه وخت فلج بلل کېږي چې د هغو با تجربه او په ټولنه کې د قدر وړ ننګيالی مشران دخپل هېواد د سياسي ،اقتصادي او ټولنيزو مسايلو په باره کې بې تفاوته پاتې شي او د هېواد دسياسي چارو څخه لاس پرسر شي .

په ډير افسوس سره بايد ووايو چې د پښتنود دښمنانو شيطانی پروژې دپښتنو پرننګياليو او باعزته مشرانو تاثيرهم کړيدی دپښتنو ننګياليو مشرانو مطلق اکثريت دهيواد د سياسي ميدان څخه ځان ايستلی دی ،او دهيواد د سياست مهم ميدان هغو کسانو ته پاتې شوی دی چې اکثره يی دخارجی استخباراتو سره دجاسوسی تعلقات لری .

په همدی ډول دهيواددا قليتونوځنی سياسي مشران هم دهيواد په سياسي ميدان کې د پرديو استخباراتی سازمانو پلانونه تعقيبوی .

دپښتون ملت ددښمنانو دکرغيړنو پروژو مطابق دپښتون ملت ددستارننګياليو مشرانو په غيری شعوری ډول نن خپل ځانونه دهيواد سياست د ميدان څخه کوم چې د پښتو او پښتونولی دقانون پراساس د زرګونو کلونوراهيسی ددوی ملی او پښتنی دنده بلل کيده ايستلی دی ،اودپښتنو هرقوم د ځان د پاره يو غيری سياسي قومی شوراجوړه کړيده

دپښتنو ددښمنانو دپښتون ضد شيطانی پروژی تطبيق پرپښتنولاندی منفی تاثيرات کړيدی .

الف:

دپښتنو ددښمنانو د شيطانی پروژی پراساس که پښتانه صرف په غيری سياسي قومی شوراګانو کې برخه واخلی ، د خپل هېواد په ملي سياست او ملي مسايلو کې برخه وانخلي او د خپل هېواد او ملت د سياسي ژوند او مسايلو څخه ځان ګوښه کړي او د بې تفاوتی او زما يې په څه د لاري پيروان شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

،نو داطبعي خبره ده چې د هېواد د سياست ميدان به يوازي د پښتنو د ښمنانو او د پرديو جاسوسانو ته پاتي شي .

نن د پښتنو حالت ددوی ددښمنانو د شيطاني پروژی مطابق روان دی ،دننګياليو پښتنو مطلق اکثريت دځان څخه خوابدی ،دهيواد په سياسي چارو کې بی تفاوته او په غيری سياسي قومی شوراګانو کې تنظيم شويدی ،دهيواد د سيا ست ميدان ئی واقليتونو اويا هغو اشخاصو او حلقوته پريښی دی چی اکثره يی په پرديو استخباراتو پوری تړلی دی .

ب:

د قومي او سمتي شوراګانو جوړول د پرديو استخباراتو هغه نا مرئيي پروژه ده چې ستر پښتون ملت ئی پر بيلو بيلو قومي او سمتي شوراګانو سره ويشلي دی او هره قومي او سمتي شورا تنها د خپل قوم او سمت د خلکو د غم او ښادی په فکر کې ده او د ټول پښتون ملت غم څني هيردي .

په لنډ ډول ويلا يشو چی په غيری سياسي قومی شورا ګانو کې د پښتنو مشرانو را ټوليدل ستر پښتون ملت پر قومونو تجزيه کوی او د پښتون ملت د کمزوری سبب ګرځی .

ج:

قومي او سمتي شوراګاني يو هم سياسي موخي نه لري ، همدا علت دي چې پردي استخبارات د دي لاري وتوانيدل چې د پښتون ملت يو زيات شمېر مشران ، کشران او روڼ اندي د سياست د ميدان څخه وباسي .

هر څومره چې د پښتون ملت مشران ، کشران او روڼ اندي تيت او پرک ،سره پاشلي ، د هېواد او ملت د سياسي مسايلو په باره کې بې تفاوته او مايوسه وي په هغه اندازه د پښتنو دښمنان په خپل شيطاني پروژو کې بريالي او پر پښتنو باندې د خپل جاسوسانو په واسطه مسلط کيدا يشی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو د دښمنانو د دی شیطانی پروژي پر اساس پښتنو قومي او مذهبي مشرانو د ملي سیاست پر ځای د قومي شوراګانو په جوړولو شروع وکړل چې په دې کار یې پښتون ملت پر قومونو او پښو سره وویشي ، کومي چې هیڅ سیاسي موخي نه لري صرف اجتماعي موخي تعقیبوي .

دمثال په ډول د ناصرانو قومي شورا صرف د ناصرانو د غم او ښادۍ مراسمو ته ځان رسوي .

دنورزو قومی شورا د نورزو ،داحمدزو قومی شورا داحمدزو او دتوخیانوقومی شورا د توخو غم او ښادي ته ځان رسوي ، د نورو پښتنو په باره کې هیڅ مسئولت نه احساسوي .

د پښتنو دښمنانودخپل شیطانی پروژی دتطبیق په سبب په پښتنو کې د قومي شوراګانو د جوړیدو د فرهنګ په معرفي کولو او عملي کولو عملا پښتون یو موټې ملت پرسل ګونو قومونو او پښوسره تجزیه کړي .

د پښتون ملت ددښمنانودشیطانی پروژی پر اساس دپښتون ملت هغه متفکر او با تجربه مغز چې د زرګونو کلنو راهیسې یې پښتانه رهبري کول ، په پښتونخوا کې یې سیاسي قدرت پلاس کې وو ، نن یې دپښتون ملت هر اړخیزي ګټې اودګراني پښتونخوا ملي حاکمیت هیرکړیدي ،صرف د خپل قوم او پښې دغم په مراسمو کې په دعا کولو اود ښادۍ په مراسمو کې دغوړو ډوډیو په خوړلو مصروف دي .

د پښتون ملت دا متفکر او با تجربه نسل یاني قومي مشران ، د دستار سړي او روشنفکران نن د پښتون ملت د دې خوار ، ذلیل او د غلامۍ د حالت په باره کې د بې حسه ژوندیو په څیر بې تفاوته پراته دي ، تنها د خپل قوم او پښې دغم او ښادۍ په مراسمو مصروف دي .

دوهم ستون: د پښتون ملت د زور او جوشه ډک ځوانان:

د پښتون ملت ځوان نسل د پښتون ملت د انرژي ځخه ډک بازو او فولادي توره ده .

د تاریخ په اوږدو کې د پښتنو د جرګود فیصلوپلي کول د پښتنو ځوانانو پر غاړه وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتاریخ په اوږدو کې دپښتنو ځوانانو قوت هغه فولادي سوک وو چې د پښتون ملت ددین ،سر ،ناموس ،عزت ،مال ،خپلواکۍ ،ملی حاکمیت ،دهیوادد مځکنۍ بشپړتیا ،ملی ګټو ،ملی نوامیسواو داسی نورو دینی ،ملی اوپښتنی ارزښتونود دښمنانو کړي خولي په سمیدي .

پښتانه ځوانان د پښتون ملت هغه نه ماتیدونکي قوت وو چې د پښتون ملت پورته ذکرشوی ارزښتونه د دوی په قوي بازو او فولادي توره ساتلي وه .

د پښتنو دښمنانو دخپل شیطانی پروژی پراساس د پښتون ملت دا ځوان او د انرژي ډک نسل هم د دوی د مشرانو په شان د سیاست د میدان څخه متنفرکړي ، او د ځوانانو دټولنوجوړیدو ته یې تشویق کړي .

نن په هېواد کې په سل ګونو د ځوانانو ټولنې وجود لري چې د دې ټولو فعالیتونو محصول د جلال اباد دنارنج ګل ،دپکتیا دنښتر ،د میدان ښار د منې ګل ، د قلات د بادام ګل ، د قندهار د انار ګل ، او دفراه دعناب ګل اوداسی نوری مشاعري دي .

اوس موږ د پښتون ملت د سپین ږیرو او ځوانانو څخه دا لاندې څو سوالونه کوو :

لمړي سوال:

نن موږ په هیواد کې په سل ګونو قومي شوراګاني او د ځوانانو ټولنې لرو ،دې قومي شوراګانو او د ځوانانو ټولنو د مظلوم پښتون ملت کوم درد دوا کړیدي ؟

که په قومي شوراګانو او دځوانانو په ټولنو د پښتنو او پښتونخوا درد دوا کیدلای ، نو اوس به دپښتون ملت پر سر دا بې پایه غمونه کوټ نه واي .

پښتون ملت به په خپل هېواد کې د غلامۍ او مریتوب ژوند نه تیرولای .

د پښتون ملت دین ، سر ، ناموس ،عزت ، مال ،خپلواکی ،ملی حاکمیت ،دهیواد مځکنۍبشپړتیا ،ملی ګټی ،ملی نوامس او داسی نور ملی ،اسلامی اوپښتنی ارزښتونه به په جدي خطر کې نه واي .

دوهم سوال:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که پښتانه مشران او ځوانان د خپل هېواد په سیاست کې برخه نه اخلي ،مشران یې خپل توان او طاقت تنها د خپل قوم دغم او ښادي چارو ته ،او ځوانان یې خپل توان او طاقت شعراو شاعري او نورو فرهنګي چارو ته وقف کوي ،نو د پښتون ملت د سیاسي چارو د پر مخ بیولو د پاره به خداي (ج) ملایکي رالیږي ؟

او که به د هېواد سیاسي رهبري په هېواد کې د پردیو استخباراتو جاسوسان او یاد هېواد اقلیتونه کوي ؟

بالاخره دي نتیجي ته رسیږو چې پښتانه مشران او ځوانان که خوشاله دي او که خوابدي دا د دوی ملي ،اسلامی او پښتنی مسئولیت دي چې د خپل هېواد دسیاسي چارو مسئولیت به پر خپل غاړه اخلي .

دمظلوم پښتون ملت د بې پایه غمونو او ربړونو دوا تنها داده چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق پښتانه سپین ږیري او ځوانان وپښتني ملي سیاست ته مخه وکړي ، یو ستر ملي سیاسي سازمان جوړکړي ، د دې سیاسي سازمان په واسطه دعدم تشدد او قانونی لاري خپل سیاسي فعالیتونه تنظیم کړي ،د خپل هېواد سیاسي ، اقتصادي او ټولنیز قدرت د خپل پلرونو اونیکو په شان دوباره په خپل لاس کې واخلي او په خپل پلارني هېواد کې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق په عدالت سره حکومت وکړي .

نن د پښتون ملت دین ، سر ،ناموس ،عزت ،مال ، خپلواکي ،ملي حاکمیت ،دهېواد مځکنۍ بشپړتیا ،ملي ګټې ، ملي نوامیس ، اوداسې نور ملي او پښتني ارزښتونه په جدي خطر کې دي ، د پښتنو د دې بنیادي حقوقو پلاس راوړل هغه وخت ممکن دي چې د پښتون ملت ننګیالي مشران ، ځوانان او روڼ اندي د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د پورته ذکرشووارزښتونو پردفاع ننګ وکړي ، دقومي شوراګانو او کلتوري ټولنو پر ځای په میړانه د ستر پښتون ملت د بنیادي حقوقو ددفاع په خاطر دسیاست میدان ته راووزي ، د سوله ایيزي سیاسي مبارزي د لاري د پښتون مظلوم ملت د دین ، سر ، ناموس ،عزت او مال څخه د فاع وکړي او د خپل میړنیو پلرونو او نیکونو په شان د پښتونخوا سیاسي ، اقتصادي او ټولیزه واکمني بیا په خپل لاس کې واخلي .

څرنګه چې د پښتون ملت ملاتړ په افغانستان کې د نظام د مشروعیت ، د نظام د سیاسي ثبات او د ملي وحدت د تامین یوازني ضامن دي ،نو د نظام څخه د پښتون ملت د ناراضیتوب په سبب نن د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظام مشروعيت او سياسي ثبات د ډېر سخت چلنج سره مخامخ دي ، ملي وحدت عملا د منځه تللي دي او هېواد د سخت سياسي بحران پر لور روان دي .

که په هيواد کې دا بې ثباتي او جنګ نورهم په دې ډول دوام وکړي او پښتانه مشران او ځوانان په همدې ډول د خپل هيواد او خپل ملت د راتلونکې په باره کې خپل بې تفاوتي ته دوام ورکړي نو دا يقيني خبره ده چې ګران افغانستان به لکه څنګه چې پخوا د هند مغلي او د ايران شيعيه دولتونو په خپل منځ کې سره ويشلي وو ،دا ځل به ئې د مغلو ميراث خور پنجاب او اخندي ايران بيا په خپلو کې سره تقسيم کړي او ددې خطر هم ډېرزيات دي چې دا هېواد د تل لپاره د مځکي د مخ د سياسي نقشې څخه ورک کړي .

د روانو بې ثباته سياسي حالاتو څخه دا خطر موجود دي چې خداي (ج) مکړه افغانستان د تل لپاره د مځکي د مخ د سياسي نقشې څخه حذف شي ، افغانستان او پښتنو ته د دوی په معاصر تاريخ کې کله هم تردي وړاندي دومره ستر خطر نوو پيښ شوي .

د دې ستر ملي خطر د مخ نيوي په خاطر دا د هر افغان مخصوصا د هر پښتون ملي ،اسلامي او پښتني دنده ده چې نور نو د بې تفاوتی او بې مسئوليتی د حالت څخه راووزي او د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس د افغان نجيب ملت مخصوصا د مظلوم پښتون ملت د دين ،سر ، ناموس ،عزت او مال د دفاع په خاطر ننګ وکړي او د خپل دين ، سر ، ناموس ، عزت ،هېواد ،استقلال ، ملي حاکميت ،ملي ګټو ، ملي نواميسو ،ملي وحدت ، تل پاتي سولې او داسی نورملی ،اسلامی او پښتنی ارزښتونود دفاع په خاطريو د بل سره د اتحاد او اتفاق لاسونه ورکړي او خپل هېواد او ولس د دې روان ناورين څخه خلاص کړي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق پښتانه بايد د خپل باتورو پلرونو اونيکونو په ډول نړی ته دا ثابته کړي چې پښتانه د پښتونخوا د اصلي او سيدونکو او خاوندانو په صفت د دې توان لري چې خپل ګران هېواد ته د هرډول خطر او د پردو او دهغو د اجنټانو د توطيبو څخه نجات ورکولای شي .

خو په ډېر افسوس سره بايد ووايو په داسې بحراني حالاتو کې چې د پښتون ملت هر څه د سخت خطر سره مخامخ دي بيا هم تر اوسه پښتنو مشرانو ، کشرانو ، پوهانو او عالمانو د پښتون ملت د نسل وژني او بربادی ، د روان ملي بحران څخه د نجات په خاطر يو داسې سياسي سازمان يا سياسي ادرس ايجاد نکړاي شو چې پښتانه پر هغه مرکز سره راټول شي او په يوه اتفاق د نړی سره په تماس کې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دنیا ته ووايي چې پښتانه تروریستان ندي ، پښتانه په دې منطقه کې یو مهذب او میانه روه قوم دي ، د دې منطقي تاریخ ، تمدن ، افتخارات او فرهنګ د پښتنو بې ونډې نامکمله او ناقص دي .

د پښتنو مشرانو باید دیو ملي سیاسي قوت په حیث نړۍ ته ویلي واي چې په دې منطقه کې چې څه تیریږي د دې مسئول مظلوم پښتون ملت ندي بلکې دا هر څه د شیطاني مثلث د غړو د استخباراتي سازمانونو پروژه ده چې مظلوم پښتون ملت او غربي نړۍ دواړه په کې راګیر دي .

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د ا د پښتنو مشرانو ، منورینو او کشرانو پښتني فریضه ده چې پښتانه پر یو سیاسي مرکز راغونډ کړي او دا سیاسي سازمان بیا د ټول مظلوم پښتون ملت په نمایندګي جهان ته دا ووايي او ورته ثابته یې کړي چې دامو او اباسین ترمنځ ټول پښتون ملت ته د شیطاني مثلث دغړو د استخباراتي سازمانو د خوا توطیي جوړي دي او د دې توطییو پر اساس یې نن پښتانه د غربي نړۍ سره په جنګ اچولي دي .

که پښتانه مشران ، کشران او روڼ اندي دغفلت ، بې تفاوتی ، بې اتفاقی او بې حسی د دې جاري خوب څخه راوینښ نشي نو دا تر لمر ښکاره خبره ده چې ستر پښتون ملت به دتل لپاره تباه ، برباد او د پردیو غلام کیږي ، ګرانه پښتونخوا دا زموږ د پلرونو میراث اومقدس مدفن ،زمونږاو زمونږداولادونو مسکن به د ایران او پاکستان د ستراتیژیکو اهدافو او سراتیژیک عمق په خاطر د دوی د خاوري جزجوړیږي .

3: دجاسوسۍ اوبې ننګۍ د فرهنګ ترویج:

د مخه مو ذکرکړل چې د پښتنو دښمنانو د خپل زهرا ګینو تبلیغاتو په واسطه د پښتنو مشران او ځوانان د سول اېز سیاست کولو څخه خواتوري کړیدي او هغوی ئی په غیري ضروري شیانو لکه قومي شوراګاني او د ځوانانو د ټولنو په جوړیدو مصروف کړیدي .

د پښتنو دښمنانو د پښتنو په منځ کې یو بل خیرن کلتور هم معرفي کړیدي او پښتانه مشران او ځوانان یې په دې باورکړیدي چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې هيڅوک سياسي قدرت ته نشي رسيدلای تر څو چې د يو خارجي هېواد ملاتړ ورسره نوي .

ددې خبرې اصلي معني داده چې په افغانستان کې هيڅوک سياسي قدرت ته نشي رسيدلای تر څو ديو خارجي هېواد جاسوس نوي .

هر افغان چې غواړي په افغانستان کې سياسي قدرت ته ورسيږي بايد حتما د يو خارجي هېواد داستخباراتو جاسوس شي .

پخوا په پښتنو کې د پردي هېواد دجاسوسۍ کلمه ستر شرم ، عار او لويه بې ننګي بلل کيدل ، يو رښتني پښتون مرګ منلي خو د پردي هېواد د جاسوسۍ تور يې پرځان نه منلي .

عامو پښتنو هم د پردي هېواد دجاسوسانو څخه ډېرزيات نفرت کوي .

خو نن په افغاني ټولنه کې يو زيات شمېر افغانان د پرديو په جاسوسي فخر کوي او په هر مجلس کې يې په وياړ يادوی .

نن ورځ چې د پښتون ملت د بې پايه مشکلاتو د حل په خاطر پښتنانه سوله ايزسياست ته راوبولي نو اکثره پښتنانه دا دوه خاينانه او د بې ننګۍ نه ډک سوالونه د سړی څخه کوی .

اول سوال :

څوپيسي راکوی ، او فعلا مې پرکوم دولتی مقام مقررکوی ،څکه چی دلوړ دولتی مقام څخه دحزب د پاره ښه جلب او جذب کيږی ؟

دوهم سوال :

د کوم خارجی هېواد ملاتړ درسره شته ؟

دا يو نړيوال منل شوي اصل او منل شوی تعريف دي هر سياسي او غيري سياسي کس چی د هر پردي هېواد جاسوس کيږی هغه کس خپل هېواد او ملت ته ملي خاين بلل کيږی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټول جهان په قوانينو کې دملي خيانت تعريف يو شان دی او د ملي خاين سزا مرګ يا ابدی زندان تعين شويدی .

خود بده مرغه نن ورځ افغانستان نه تنها د نړۍ د تروريستانو ،دمواد مخدر د قاچاقبرانو ،دجنګی جنايت کارانو ،داختلاصګرانو اود رشوت خورانو د پاره يو محفوظ هيواد دی ،بلکه د نړۍ د تر ټولو سترو مجرمانو يعنی ملی خاينانو د پاره هم محفوظ هيواد بلل کيږی .

د نړۍ په ټولو هيوادونو کې هغه کسان چی د خپل هيواد جاسوسی بل هيواد ته کوی د ملی خيانت په جرم په اعدام محکوم دی او يا دابد د پاره په زندانونو کې پراته دی ،خو په افغانستان کې خلګ دځينو ملی خاينانو لاسونه مچوی ،کله کله ځنی ملی خاينان پر لوړو دولتی چوکيو مقرروی ،او ځنی نورو ملی خاينان بيا د سياسي ډلو مشرتوب او رهبری کول او حتی ځنی ئی نن هم کوی .

ديو ملی دولت د نه موجوديت د سببه او د دولت د خوا د مجازاتو د نشته والی په سبب نن په افغانستان کې يو شمير کسان افتخار کوي چی د پرديو هېواد جاسوسان دي ،دپرديو هيوادونو د استخباراتو ځنی ملا تړی په دې هيواد کې سياسي او روحانی رهبران دي ، عزت يې کيږی او په ولس کې بی ننګو ،بي ايمانه ،ځان فروشو ، وطن فروشو او نادانو خلکو ته پيسي او رتبي ويشي اوهغه بی ننګه انسانان هم د خردجال د پيروانو په شان په ډيره بی شرمی او بی حيايی په دې ملی خاينانو پسی منډی وهی اوپه برملا ډول هغوی خپل مشران او رهبران بولی .

د اسلام د مقدس دين او د پښتو او پښتونولی د قانون مطابق هرپښتو ن چی د خپل هېواد او ولس د ګټو پر خلاف د پرديو جاسو س کيږی هغه کس پښتو ن ندي ، ملي خاين او ملي غدار بلل کيږی او سزا يې مرګ دي .

دپښتو اوپښتونولی د قانون مطابق هر پښتون چی د هر مادی او معنوی امتياز په خاطر دملی خاين او غدارشخص مشرتوب منی هغه شخص په خپله هم ملی خاين او پښتون ملت ته غداربلل کيږی .

د پښتواوپښتو نولی د قانون مطابق دا دهرښتنی پښتون دينی اوپښتنی دنده ده چی پښتو ن ملت ته غداراوخاين کسان بايد ورتيی او د خپل منځه يی وباسي او مړی او ژوندی ورسره قطع کړی.

داسلام د مقدس دين ،دپښتو او پښتونولی دقانون او د نړۍ د ټولو قبول شوو قوانينو مطابق هر هغه څوک چی د خپل ملت اوهيواد د ګټو پر خلاف د پردی هيواد جاسوس وی هغه کس ملی خاين بلل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي او د ملی خاین سزا مرگ یا ابدی زندان دی ، او هر هغه څوک چی ددی ملی خاینانو مشرتوب اورهبری د پیسو ،وسلو ، چوکیو ، رتبو اوداسی نورو امتیازاتو په خاطر منی هغه کس هم ملی خاین ،بی ننگه ،ملت ته غدار او دعین سزا مستحق بلل کیږی .

د څو دیرش کلنی غمجنی تجربیی ورسته پښتانه او ټول افغانان باید پردي موضوع جدی او د قیق غورو کړی چی دتیرو دیرشو کلنو په جریان کې ډیر کسان د پردیو هیوادونو په مادی ،مالی ، لوژیستیکی ، نظامی او سیاسي مرستو زموږ په هیواد کې د قدرت پر گدی کښناستل ، او دهر یوه سره دخارجي هېواد ونو هر ډول سیاسي ، نظامي او مالي ملاتړ ورسره وو ،خو دپردیو ددی گوډاگیانو د یوه رژیم هم هېواد او هېوادوالو ته خوشبختي نده راوړي ،بلکی هېواد او هېواد وال ورځ په ورځ بد بخت شوی دي .

زموږ گران پیغمبر موږ ته لارښونه کوی چی:

یو مسلمان باید دوه ځله دیوه غار څخه ونه چیچل شی .

ښه به داوی چی نورنو پښتانه په دینی لیحاظ د خپل پیغمبر دلارښودنی پیروی وکړی ،او په ملی لیحاظ د خپل ملی مشرانو میرویس نیکه او لوی احمد شاه بابا پر لاره ولاړشي.

زمونږ پیغامبر د خپل مبارزی په وخت کښی نه د ایران او نه هم د روم د امپراطوری څخه مرسته اخیستی وه ،په عین ډول زمونږ ملی مشرانو میرویس نیکه او لوی احمد شاه بابا هم د خپل مبارزو په وخت کښی د ایران او د ډهلی د مغلو څخه هیڅ ډول مرسته نوه اخیستی.

مونږ پښتانه هم باید د خپل پیغمبر د امر مطابق او د خپل ملی مشرانو دلاری په تعقیب دهیڅ هیواد د استخباراتی سازمان مرسته قبوله نکړو ،او نه هم د هغه چا مشرتوب او رهبری ومنو چی هغه کس د خارجی هیواد جاسوس وی.

پښتانه باید دا ځل دپردیو هیوادونو د استخباراتی سازمانو دملا تړ په عوض صرف پر الله پاک تو کل و کړی او د نړۍ د نورو ازادو ملتونو په شان په پښتونخوا کې د پښتنو په معنوی ،جسمی او مالی قوت او ملا تړ د پښتو او پښتونولی د قانون مطابق سیاسي ،اقتصادی او ټولنیز نظام جوړ کړی او بیا د یو خپلواک او متمدن ملت په حیث د نړۍ د نورو هیوادونو سره د پښتونخوا د ملی خپلواکۍ ،ملی

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاکمیت او مځکنۍ بشپړتیا د ساتلو او متقابلو ګټو د احترام پر اساس سیاسي ، فرهنګی او اقتصادی روابط وساتی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم فصل

د پښتنو د نجات لار

پښتون ملت باید د ملي قوت په حیث ځان او هیواد ته ددی روان بحران څخه نجات ورکړی.

1: پښتون ملت څه وخت په یو نجات بخښونکی ملی قوت بدلیدا یشی؟

د څه د پاس دیرشو کلنو راهیسې د مظلوم پښتون ملت سر ، ناموس ، عزت او مال بربادیږي ،هره ورځ پښتني مندي بوري کیږي ،پښتني خوندي سرتوري کیږي ،د پښتنو بچیان یتمان کیږي د پښتنو پر ودونو بمبارۍ کیږي ، د پښتنو پر خیرات او د واده پرورا بمبارۍ کیږي ، د پښتنو د بچو ښونځي سوځول کیږي او یا بندیږي ، معلم ، متعلم ، ډاکتر ،نرس ،دقوم مشر او ملا یې وژل کیږي لنډه دا چې هر څه یې بربادیږي خو بیا هم پښتانه ځوانان ، مشران ، ورونه او خوندي د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د خپل ملت د سر ، ناموس ، عزت او مال د دفاع په خاطر " ننګ " نه کوي .

پښتانه مشران او کشران په بې مثاله بې تفاوتۍ د خپل دین ، سر ،ناموس ،عزت ،مال ،ملی خپلواکۍ ،ملی حاکمیت ،دهیواد دمځکنۍ بشپړتیا ،ملي ګټو ، ملي نوامیسو ،دپښتنودویاړلی تاریخ او د مظلوم پښتون ملت دعام وژنې او بربادۍ ننداره کوي .

<u>که موږ تاریخ ته نظر واچو نو د تاریخ په اوږدو کې پښتون ملت نه تنها په پښتونخواکې د هر ډول مثبت او منفي تغیر اصلي محرکه قوه وه ، بلکې پښتون ملت په منطقه کې هم د سترو تغیراتو د منځته راوړلو یو عمده او د حساب وړ قوت شمېرل کیدي .</u>

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ورځ چې په پښتونخواکې د شیطاني مثلث د توطیو په اساس کوم بحران ایجاد شوي دي او پښتون ملت یې د غم پر تغرکښنولي دي.

ددې بدمرغه ناورین څخه د پښتون ملت د خلاصون لپاره خداي(ج) د اسمانو څخه فرشتي نه رالیږي .

د نړۍ نور ملتونه هم د روان ناورین څخه د پښتون ملت د خلاصون زمواري او مسئولیت نه لري .

د پښتون ملت ازلي دښمنان یعنې د شیطاني مثلث غړي هم دا ترحم نه لري چې ګواکې یو وخت به دوی د مظلوم پښتون ملت د سر ، ناموس ، عزت او مال پر لوټلو رحم وکړي .

هغه یوازني ملي قوت چې مظلوم پښتون ملت او ټول افغان نجیب ملت د دې روان مظلومیت اوناورین څخه خلاصولای شي ،هغه یوازني محرک او ازادي بخښونکي قوت چې په پښتونخوا او منطقه کې د تل پاتي سولې د تامین سره مرسته کولي شي ،هغه نجات بخښونکی قوت د الله(ج) مرسته او د پښتون ملت د ننګیالیو مشرانو او کشرانو اتفاق ،یوالی او پښتنی همت دی .

د تاریخ په شهادت په پښتونخواکې د سولې د تامین ،د جنګ د ګټلو ، د سیاسي ثبات ، د نظام د مشروعیت ، په هېواد کې د ملي وحدت او تل پاتي سولې د تامین یوازني قوت پښتون عظیم ملت وواونن هم باید وی .

پښتانه هغه وخت په یو عظیم او تغیر را وړونکي او د پښتون ملت د خلاصون په قوت تبدیلیداي شي چې د پښتنو زمواره مشران ، کشران ،علماو ، روحانیون ،روڼ اندي او د شملي خلک د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق ځان د بې اتفاقۍ اوبې تفاوتۍ د حالت څخه راوباسي خپل تاریخي ،اسلامي ، ملي او پښتني مسئولیت درک کړي او پر یو ملي سیاسي مرکز سره راټول شي او ځان د پښتون ملت په نجات ورکونکي قوت بدل کړي .

دا پښتني سیاسي قوت باید د خپل مظلوم پښتون ملت د نجات لپاره داسې اقدامات وکړي ترڅو پښتون مظلوم ملت ،پښتني مظلومي خوندي مندي ،پښتانه مظلوم ماشومان او پښتانه درانه سپین ږیري د دې روان ظلم او مظلومیت څخه خلاص کړي او نړۍ ته داوښیي چې پښتون ملت بنیاد پرست او ظالم ندي ، د تعلیم ، ترقۍ او دموکراسۍ ضد ندي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

داپښتني قوت بايد نړيوالو ته دا ثابته کړي چې ترهګري او بنياد پرستي د شيطاني مثلث استخباراتي پروژه ده چې د پښتنو په وطن کې د پښتنو د ارادي پر خلاف عملي کېږي . . .

داکار هغه وخت ممکن دي چې پښتانه زمواره مشران ، کشران او روڼ اندي په يو داسې سياسي سازمان کې سره راټول شي چې د ټول پښتون ملت نمايندګي وکړاي شي .

د خلقيانو ،حزب اسلامي او طالبانو د سياسي جريانو د سياسي نظريو څخه په تجربه دانوي سياسي سازمان بايد دداسې"<u>سياسي نظر</u>" پيروي وکړي چې د ټول پښتون ملت لپاره د قبول وړ وي ،دپښتون ملت ننګيالي مشران ، کشران او روڼ اندي بايد د دې قابل قبول سياسي نظر څخه په استفاده يو سياسي مرکز ايجاد او پر هغه سياسي مرکز سره راټول او يو ستر ملي قوت د ځان څخه جوړ کړي .

د پښتنو دا ستر ملي سياسي قوت بايد پښتونخوا ،مظلوم پښتون ملت او د پښتونخوا ټولونجيبوا وسيدونکو ته د دې روان بحران څخه نجات ورکړي .

<u>2: د پښتنو د پاره د قبول وړ سياسي نظر کوم دي؟</u>

د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق د لرغونو زمانو راهيسې د پښتون ملت روح او د پښتون ملت ديوالي سريښ"پښتواوپښتونولي"ده.

د خلقيانو ، حزب اسلامي او طالبانو د سياسي جريانواو د وارد شوو انقلابي سياسي نظريو څخه په تجربه د پښتنو دا نوي ملی سياسي سازمان بايد د داسې سياسي ، اقتصادي او ټولنيزي نظريي پيروي وکړي چې د پښتنو د روحياتو ، اخلاقو ،رسم اورواج سره برابره ،ميانه روه ،اود ټول پښتون ملت لپاره د قبول وړ وي ، ترڅو د پښتون ملت اکثريت پر هغه نظريي سره را ټول او د پښتنو په استازيتوب يو قوي قانوني سياسي سازمان ايجاد او د عدم تشدد د مسالمت اميزه قانوني مبارزي د لاري پښتونخوا ،مظلوم پښتون ملت او ټول افغان نجيب ملت د دې روان بحران څخه خلاص کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

"پښتو او پښتونولي" د لرغونو زمانو راهيسې د پښتون ملت د فطرت په حيث د پښتنو د سياسي، اقتصادي، ټولنيزو، عقيدوی، حقوقي، نفسياتي، فرهنګي او نظامي ارزښتونو مجموعه ده چې د هر ريښتني پښتون لپاره په مطلق ډول د قبول وړ ده .

پښتو او پښتونولی د پښتون ملت د يوالی او وحدت سريښ بلل کيږی.

د "پښتو او پښتونولي" څخه دفاع د هر پښتون پښتني فرض دي ،او هر پښتون د پښتو او پښتونولي يعنې د پښتنو د فطرتي قانون له رويه مجبور دي چې د پښتنو د ګټو څخه دفاع وکړي ،ځکه چې "پښتو او پښتونولي" د پښتون ملت لرغوني او منل شوي فطرتي قانون دي .

د اسلام مقدس دين د پښتنو دين دی او ټول پښتون ملت د الله (ج) په فضل او مهربانی سل فصده مسلمان دی.

د پورته دلايلو پر اساس موږ ويلای شو چې:

اسلام او "پښتو او پښتونولي" د پښتون ملت لپاره تربلي هري وارديي شوي سياسي نظري بهتره او دمنلو وړ سياسي نظريه ده ، پښتانه بايد پر اسلام او "پښتو او پښتونولي" سره را ټول شي ،اسلام او پښتو او پښتونولي د خپل سياسي ،اقتصادی او ټولنيز ژوند د ترتيب او تنظيم د نظريي په حيث قبول کړي ،او يو داسی ستر نجات بخښونکی ملی قوت د ځانه څخه جوړ کړی چی خپل ځان او خپل هيواد ددی روان بحران څخه خلاص کړی.

پښتانه بايد د اسلام او "پښتو او پښتونولي" د نظريي پر اساس يو داسې ستر سياسي سازمان منځته راوړي چې د پښتنو د اکثريت ملاتړ ورسره وي .

3:د پښتنو ملی سياسی سازمان بايد څه وکړی؟

د اسلام او "پښتو او پښتونولي" پر نظر ايجاد شوي سياسي سازمان بايد د سوله ييز سياسي مبارزو د لاري افغانستان ، مظلوم پښتون ملت او ورسره ټول افغان نجيب ملت د دې روان بحران څخه خلاص کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او " پښتو او پښتونولي " پر سياسي نظر ايجاد شوي سياسي سازمان بايد د سوله ايزي قانوني سياسي مبارزي د لاري د هېواد سياسي قدرت پلاس کې واخلي او په هېواد کې د ملي وحدت د تامين د لاري يو داسې بامسئوليته ، باثباته او مشروع سياسي نظام بر قراره کړي چې تر خپل ملي او نړيوالو زمواريو په ښه ډول ووتلای شي .

ددې لپاره چې زمونږ ګران هېواد هميشه ديو داسې سياسي نظام خاوند وي چې د ملت او نړيوالو په وړاندي " مشروعيت " ولري .

ددې لپاره چې زمونږ ګران هېواد هميشه ديو " باثباته سياسي نظام " خاوند وي .

ددې لپاره چې زمونږ ګران هېواد داسې سياسي نظام ولري چې د ټل پاره د افغان نجيب ملت ترمنځ " ملي وحدت " تامين کړي .

ددې لپاره چې زمونږ سياسي نظام په هېواد کې د " ټل پاتي سولې " د تامين توان ولري .

ددې لپاره چې د هېواد سياسي نظام د ټل لپاره دا توان ولري چې د هېواد " دمځکنۍ بشپړتيا ، ملي حاکميت او ملي استقلال څخه دفاع " وکړايشي .

ددې لپاره چې د هېواد سياسي نظام د ټل لپاره په هېواد کې

" ټولنيز عدالت " تامين کړايشي .

ددې لپاره چې د هېواد سياسي نظام د دوامدار " ټولنيز پرمختګ " لپاره مساعده موقع برابره کړي .

ددې لپاره چې د هېواد سياسي نظام د ټل لپاره دا توان ولري چې د

" ملي ګټو او ملي نواميسو " څخه ډاډ منه دفاع وکړاي شي .

د پورته ذکر شوو ملي ارزښتونو د ډاډمني ساتني او دفاع په خاطر د هېواد د استقلال ، ملي حاکميت ، مځکنۍ بشپړتيا ، د ملي وحدت د تامين ، دنظام د مشروعيت ، د نظام د سياسي ثبات ، د ټل پاتي سولې د تامين ، د ټولنيزعدالت د تامين ، ټولنيزي ترقۍ ، د ملي ګټو او ملي نواميسو د ډاډمني او باوري دفاع په خاطر د هېواد سياسي ، اقتصادي ، ټولنيزاو فرهنګي قدرت بايد د افغان نجيب ملت د با ارزښترين ملي امانت په حيث د ټل لپاره د پورته ذکر شوی اسلامی او پښتني سياسی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان پلاس کې پاتې شي اوددې ملي سیاسي سازمان غړي باید دهغه ملي مسئولیت پر اساس چې د خپل هېواد او ملت په وړاندې یې لري د افغان نجیب ملت دا با ارزښتـرین ملي امانت د سر او مال په قیمت وساتي .

دا خبره هم د ذکر وړ ده چې د پښتون ملت هرغړی دهیواد دنورو کوچنیو قومونو داعضاوو په تناسب د پښتونخوا او افغان نجیب ملت دهراړخیزو ګټو ددفاع په باره کې تر بل هرچا زیات مسئولت لري .

پښتانه مشران او کشران د پښتو او پښتونولی د قانون پر اساس نه تنها د خپل ځان د سر ،ناموس ،عزت او مال د ساتلو په باره مسئولیت لری بلکه پښتانه مشران او کشران د هیواد د وړو قومونو د هرفرد د سر ،ناموس ،عزت او مال د ساتلو په باره کې دومره مسئولت لری کوم چې د خپل ځان د سر ،ناموس ،عزت او مال په باره کې لری .

حمید بابا د پښتنو پورته ذکر شوی پښتنی مسئولت د خپل شعر په ژبه داسی بیان کړی دی .

چې د بل ننګ او ناموس ساتلای نشي .

وبه نه ساتی څوک خپل ننګ او ناموس .

4:و سیاسی قدرت ته د رسیدو قانونی لاری:

په افغانستان کښی و سیاسي واکمنۍ ته د رسیدو دوی سوله ایزی قانونی لاری وجود لری .

یوه د پښتنو دعنعوی لوی جرګی لاره ده چې دا لاره د بشریت تر ټولو دموکراتیکولارو دموکراتیک ترینه لاره ده چې میرویس نیکه او لوی احمد شاه بابا ته ددی لاری سیاسي قدرت او مشرتوب سپارل شوی وو ، او تر دی وړاندی د تاریخ په اوږدو کښی پښتنو دداسی عنعنوی جرګو د لاری خپل ملی مسایل حل او فصل کول.

بله لاره د غربی دموکراسۍ لاره ده چې نن ورځ دنړۍ په زیاتو هیوادونو کې وسیاسي قدرت ته درسیدو دپاره استفاده ځنی کیږی.

زمونږ د هیواد په اوسنی نافذ قانون اساسی کښی وسیاسی قدرت ته د رسیدو دپاره دا دغربی دموکراسۍ لاره تسجیل شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د بده مرغه دغربي دموکراسۍ دنوم څخه په استفاده په ورسته پاتې هیوادونو کې د زراوزورخاوندان په چل ،فریب ،تقلب ،ټګۍ ،زور ،ددولتي قدرت څخه ناوړه استفاده او داسې نوروغیري قانوني لارو ځان سیاسي قدرت ته رسوي.

دبده مرغه زمونږ په هیواد کښې هم په تیرو انتخاباتوکې موږ دپورته ذکرشووغیري قانوني کړنو شاهد ان وو .

ددې د پاره چې زموږ هیواد دیو مشروع او باثباته سیاسي نظام خاوند شي پښتانه مشران او کشران باید دټولوسوله ایزوقانوني لاروا و فشارونو څخه استفاده وکړي تر څو په هیواد کې زمونږداساسي قانون اونړیوالو نورمونو مطابق ازاد ،عادلانه او شفاف انتخابات وشي ،ددموکراسۍ ددې نړیوال شعار مطابق چې وا یي(اکثریت حکومت کوي) هر هغه کس یا ډلي چې په ازادو ،عادلانه او شفافو انتخاباتو کې اکثریت وګټلی هغه کس او دده ډله دې تر خپل قانوني وخت پوري د هیواد درهبرۍ چاري پرغاړه واخلي .

په کومه طریق چې جمهوررییس حامد کرزی دخپل واکمنۍ د شروع څخه بیا ترنن پوري حکومت کوي ،دا نه دغربي دموکراسۍ ،نه د عنعنوي لوی جرګې ،نه دنظامي دیکتاتورۍ اونه هم دیوحزبي دیکتاتورۍ طریقه ده .

دښاغلي حامد کرزي په دولت کې د قدرت دویش طریقه د لبنان په دولت کې د سیاسي قدرت د ویش طریقې ته ورته ده په کوم کې چې ددولت دریس چوکۍ یو قوم ته ،دصدراعظم چوکۍ بل قوم ته او ددولت نوري چوکۍ نوروقومونو ته ورویشل شوې دي .

جمهوررییس ښاغلي حامد کرزي دخپل حاکمیت په دوره کښې ددولت سیاسي قدرت عملاً دهیواد دبیلو بیلو قومونو پرجنګ سالارانو ویشلی دی.

دښاغلي حامد کرزي د ویش مطابق ددولت دریس چوکۍ پښتنو ته ،ددولت دریس دلمړي مرستیال چوکۍ وتاجکانو ته ،ددولت دریس ددوهم مرستیال چوکۍ وهزارګانو ته ورجلا شوې دي.

داطریقه دافغان نجیب ملت تر منځ ملي وحدت ته سخت ضرررسوي اودنظام سیاسي ثبات ته جدي خطرپیښوي ،همدا علت دی چې نن دافغانانو ترمنځ ملي وحدت ترپخوا کمزوري شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بله وینا ددولت د مقامونو په پورتنی ډول ویشل په افغانی ټولنه کې ملی نفاق منځته راوړی ملی وحدت کمزوری کوی ځکه چی دنظام خاصی چوکی د خاص قوم په انحصار کښی راولی چی داعمل دهیواد دزیاتو وګړو دخوابدی سبب کیږی او سیاسي ثبات ته تاوان رسوی .

په تیرو څلوېښتو کلنو کښی مونږ څو ځله د نظام د تغیراو سیاسی قدرت ته درسیدو دبیلو بیلو لاروشاهدان وو ،چی دی اعمالو په هیواد کښی ډیره زیاته سیاسی بی ثباتی او په ملی سطحه د نظام پر ثبات او شکل بی باوری منځته واوستل.

ددی د پاره چی په هیواد کښی سیاسی نظام ثبات پیدا کړی او په افغانی ټولنه کې دتل د پاره ملی وحدت تامین وی ،مونږ د یو ښه مشروع او با ثباته نظام خاوند ان شو ، نو ښه به داوی چی افغان نجیب ملت د یوی عنعنوی لوی جرګی یا یو سرتاسری ټول پوښتنی په واسطه دهیواد سیاسي قدرت ته درسیدلو د پاره دعنعنوی لوی جرګی او یا دغربی دموکراسۍ دازادو ،عادلانه او شفافو ټولټاکنو دلاروڅخه یوه انتخاب کړی .

په دې ډول به دافغانستان په سیاسي ، اقتصادي او ټولنیزحاکمیت کې د پښتنو ترڅنګ دافغان نجیب ملت ټول نور وروڼه قومونه د هر ډول ژبني ، مذهبې ، قومي ، جنسي او منطقوي تبعیض نه پرته دعنعنوی لوی جرګی او یا دموکراسۍ داصولو مطابق وسیاسی قدرت ته درسیدو په پروسه کښی عملی برخه واخستلایشی .

دهیواد هروګړی دهرډول تبعیض نه پرته باید داحق ولری چی د هیواد هرسیاسی مقام ته ځان کاندید کړی، او ددموکراسۍ د شعار مطابق چی ،،**اکثریت حکومت کوی**،، که یی په ازادو ،عادلانه او شفافو ټولټاکنو کښی اکثریت وګټی نو حکومت دی وکړی.

دهیواد هیڅ دولتی مشر باید قطعا په هیڅ ډول شرایطو کې هیڅ کس ،هیڅ قوم ،هیڅ سیاسي ،مذهبی ،ژبنی او داسی نورو ډلو ته دقوم او ډلی په نوم هیڅ ډول غیری مشروع امتیازورنکړی ،ځکه چی یوی خاصی ډلی ته یو غیری قانونی اونا مشروع امتیازورکول دافغان نجیب ملت ملی وحدت د منځه وړی ،دهیواد دسیاسي نظام مشروعیت او سیاسي ثبات ته نه جبرا کیدونکی تاوانونه رسوی .

دهیواد ټولی چاری باید دهیواد د منل شوو اونافذو قوانینو د عادلانه اوشفاف تطبیق پر اساس سرته ورسیږی.

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

5.ایا د پښتنو د یوالي تلاش یو فاشیستي عمل دی؟

خدای(ج) خپل بندګان مخصوصا مسلمانان په خپل منځونو کې اتفاق او یو والي ته را بللي دي .

ددنیا په هر ملت کې که عرب دي او که عجم دعوی په منځ کې یو څو فیصده غیري مسلم اشخاص شته .

خو په نړۍ کې پښتون ملت یوازني بې مثاله ملت دي چې ټول وګړي یې مسلمان دي او هیڅ غیري مسلم فرد ددوی په منځ کې نشته یعنی هر پښتون مسلمان دی.

نو په دې اساس پښتون ملت تر بل هر ملت زیاته زمواري لري چې د خپل مقدس دین داحکامو مطابق په خپلو کې په اتفاق او اتحاد واوسي .

هر هغه څوک چې د پښتون ملت د یوالي او اتفاق د پاره هلې ځلې کوي دا عمل نه تنها یو فاشیستي عمل ندی ، بلکې دا عمل په حقیقت کې یو رښتني اسلامي او پښتني عمل بلل کېږي .

هر هغه څوک چې د پښتون ملت د یوالي او اتفاق لپاره مبارزه کوي دا اشخاص فاشیستان نه بلکې د خدای(ج)دلاري رښتني مجاهدین دي .

که څوک په افغانستان کې یو مشروع او با ثباته نظام غواړي نو تر هرڅه لومړي باید د پښتون ملت د یوالي او اتفاق د پاره جدي تلاش او مبارزه وکړي .

هر افغان چې د پښتون ملت د یوالي په دې برحقه ملي مبارزه کې برخه اخلي او غواړي چې افغانان مخصوصا مظلوم پښتانه د اسلام او د " پښتو او پښتونولي " د قانون مطابق پر یو ملي مرکز سره راټول وي او د سوله ایزې مبارزې د لارې افغانان او افغانستان د دې روان بحران څخه خلاصول غواړي دهېواد په تاریخ کې به د افغانستان او افغانانو د نجات د لارې ملي مبارزین،ملي قهرمانان او ملي مجاهدین وبلل شي .

که څوک په افغانستان کې د دې لپاره تلاش کوي چې پښتانه د " پښتو او پښتونولي " د لرغوني قانون پر اساس پر یو سیاسي مرکز سره را ټول کړي دا عمل یو فاشیستي عمل نه بلکې یو معقول ، ملي ، پښتني ،اسلامي او انساني عمل بلل کېږي ،ځکه چې " پښتو او پښتونولي "پښتنو ته اجازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي چې د ځان د ګټې په خاطر بل پښتون ، بل مسلمان او يا بل انسان ته تاوان ورسوي ، د دې برخلاف پښتو او پښتونولي پښتنو ته امر کوي چې د نوورو پښتنو ، مسلمانانو او انسانانو د ګټې په خاطر دې پښتون د ځان تاوان وکړي خو نور انسانان دې د تاوان څخه خلاص کړي .

" پښتو او پښتونولي " و پښتنو ته داسې د قرباني درس ورکوي چې د خپل دين ، ملت ، هېواد ، خپلواکۍ ، ملي حاکميت ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، حق ، ننګ ، غيرت ، پښتو ژبې ، عزيزګلوي ، قومولۍ ، پت او عزت د دفاع په لاره کې مرګ د هرپښتون لپاره ستر افتخار او تر ټولو ارزانه قرباني ده ، هرپښتون بايد په دې لار کې د مرګ څخه ډار و نه لري او په دې لاره کې مرګ بايد پښتنو ته ډېر خوار او حقيروي ، او په دې پاکه لار کې شهادت د پښتنو لپاره ابدي افتخار دي .

" پښتو او پښتونولي " پښتنو ته داورښيي چې ستاسو دين ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، خپلواکي ، هېواد ، ملي اقتدار ، ملي يوالي ، ملي قوت ، ملي عظمت ، ملي شان او شوکت ، د ملي نواميسو ساتنه ، سوله او جنګ ، ټولنيزه او اقتصادي وده ، پښتني رسم ، پښتني رواج ، پښتني کلتور ، پښتني اخلاق ، پښتني عنعنات او پښتني فرهنګ په پښتني لوړ همت ، پښتني ننګ ، پښتني غيرت ، پښتني جرئت ، پښتني ارادي ، پښتني هوډ ، پښتني ثبات ، پښتني استقامت ، پښتني متانت ، پښتني نارينتوب ، پښتني ميړاني ، پښتني ايثار ، پښتني قربانۍ ، پښتني توريالیتوب ، پښتني ننګيالي توب ، پښتني فداکارۍ ، پښتني حلم ، پښتني تدبير ، پښتني حوصلي ، پښتني صبر ، پښتني تحمل ، پښتني مرکي ، پښتني جرګې ، پښتني پاکوالي ، پښتني رښتينولۍ ، پښتني توره او د اسلام د مقدس دين او پښتو او پښتونولي د لرغوني وياړلي قانون څخه په پيروۍ ساتل کېږي .

لکه يو شاعر چې وايي:

په پښتو او پښتونوالي ګټل کېږي * پخواني شان او شوکت د پښتنو.

وزيرمحمد ګل خان مهمند وايي:

پښتانه که د پښتو پرلاره ځي* دانړۍ او ها نړۍ بې وی خوندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتنو يو الي دهر افغان په ګټه دي ،خوځني دپرديو بد بخت جاسوسان او دپښتنو ازلي دښمنان د پښتنو ديو الي او اتفاق ځخه بيريږي ،نو پدی اساس هغو ملی مبارزو پښتنو ته چی د اسلام او پښتو مطابق د پښتنو د يوالی او وحدت د پاره مبارزه کوی هغوی ته بد رد او فاشيستان وايي.

هر هغه ځوک چې د پښتنو د يو الي ځخه ډاريږي او د هغه مخالفت کوی داډلي او اشخاص د پښتون مظلوم ملت قسم خوړلي دښمنان، دپريو جاسوسان، دالله(ج) او دالله(ج) د رسول دښمنان دی،ځکه چی د پښتنو مسلمانانو د اتفاق مخالفت کوی.

هر ځوک چې د پښتون ملت ديو الي او اتفاق د دې برحقه ملي تلاش او مبارزي په مقابل کې دريږي ، دي ملي مبارزينو ته فاشيستان او يانور بدرد وايي دا کسان او سازمانونه بيله شکه د خدای(ج) د ښمنان ،دسترپښتون ملت دښمنان ،د افغان نجيب ملت دښمنان ،د ګران افغانستان دښمنان ،د پردو جاسوسان او ملي خاينين دي .

هر هغه پښتون چې د خدای(ج) د دښمنانو ،د پښتون ملت د دښمنانو ، دافغانستان د دښمنانو ،د پرديو د جاسوسانو او ملي خاينانو د دې پروپاګند ځخه بيريږي چې نبايده هغوی دي د فاشست په نوم ياد نکړي ، د پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس داسې شخص پښتون ندي او يو بې همته او بې ننګه کس بلل کېږي .

هرهغه ځوک چې د پښتون ملت د يو الي د لاري مجاهدينو ته فاشيستان وايي هغوی په رښتيا سره د خدای(ج)دښمنان او د شيطان سکني ورونه دي .

6:دپښتنو رول دنظام دسياسی ثبات په اړه.

ځرنګه چې د شيطاني مثلث د توطيو په سبب موجوده نظام د پښتنو سره نهايت زياته بې عدالتي کوي نو د همدې بې عدالتی پر اساس پښتانه نن د موجوده نظام ځخه خوابدي دي .

د نظام ځخه د پښتنو خفه والي وګاونډيو هېوادونو ته د افغانستان په چارو کې د مداخلي ښه موقع برابره کړيده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نظام څخه د پښتنو لیریوالي او د هغه په مقابل کې مقاومت نن د هېواد سیاسي نظام د یو لک او پنځوس زرو خارجي عسکرو با وجود د بې ثباتۍ سره مخامخ کړیدي ، نو په دې اساس موږ ویلای شو چې:

پښتانه هغه ملي قوت دي چې ملاتړ یې په افغانستان کې د سیاسي نظام د ثبات او مشروعیت ضمانت کوي .

د افغانستان د سیاسي نظام څخه د پښتنو نه ملاتړ او مخالفت په افغانستان کې هر سیاسي نظام بې ثباته او نامشروع کوي .

دا چې نن افغانان او د افغانستان سیاسي نظام په بې ثباته سیاسي حالت کې شپې او و رځې سبا کوي په داسې بحراني شرایطو کې دا د هر وطنپال افغان (که پښتون ، تاجک ، هزاره ، ازبک ،ترکمن ، نورستاني ، بلوچ ، ایماق ،عرب ، سیک ، هندو او داسې نور وي) ملي دنده بلل کېږي چې په افغانستان کې د سولې د تامین او د یو باثباته او مشروع نظام د بر قرارۍ لپاره تلاش او مبارزه وکړي .

هر افغان په هر قوم چې وي که غواړي چې په سوله ایز او با ثباته افغانستان کې ژوند وکړي دا یې ملي او اسلامي دنده بلل کېږي چې تر خپل وسه د ناراضه پښتنو ورونو د پخلاینې لپاره جدي تلاش وکړي ، ترڅو د پښتنو په زور او قوت لومړي د ځان او بیا د خپل نورو وطنوالو لپاره یو باثباته او سوله ایز افغانستان جوړ کړي .

هغه افغانان چې دا تلاش کوي چې پښتانه د افغانستان د سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي ساحو څخه وباسي او د هغو پر حقه حقوقو خیټه اچوي ، دا عناصر یا زیات جاهلان دي چې نه د ځان او نه د خپل هېواد په ګټو پوهیږي ،او یا په شعوري ډول د افغانستان او ټولو افغانانو دښمنان ،ملي خاینان او د پردو جاسوسان دي .

دا عناصر د افغانستان د بې ثباتۍ او ناقرارۍ اصلي عاملین دي .

که د هېواد تیر تاریخ ته یو لنډ نظر واچوو دا حقیقت نور هم روښانه کېږي چې:

د هر نظام سره چې پښتنو خپل ملاتړ اعلان کړیدي هغه نظام د ملت په وړاندې مشروعیت حاصل کړیدي ، هغه نظام سیاسي ثبات پیدا کړیدي او د ملت ترمنځ ملي وحدت تامین شوي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر نظام ته چې پښتنو شا ورګرځولي ده او يا نظام پښتانه د ځان څخه ليري کړيدي ، هغه نظام د ملت په وړاندي مشروعيت د لاسه ورکړيدي ، هغه نظام سياسي ثبات د لاسه ورکړيدي ، د ملت ترمنځ ملي وحدت د منځه تللي دي او په نتيجه کې هغه سياسي نظام د منځه تللي دي .

د پورته دلايلو پر اساس موږ ويلای شو چې:

د پښتنو ملاتړ په افغانستان کې و سياسي نظام ته "مشروعيت " وربخښي .

د پښتنو ملاتړ په افغانستان کې د سياسي نظام د "ثبات"ضمانت کوي .

پښتانه په هېواد کې د "ملي وحدت "د تامين يوازني محور او ضامنان دي .

7:ديو مشروع او با ثباته سياسي نظام او د افغان نجيب ملت د ملي وحدت د تامين په اړه د پښتنو رول.

افغانان کله يو مشروع او با ثباته سياسي نظام او ملي وحدت لرلای شي ؟

د پورته سوال ځواب موږ بايد د تاريخ په پاڼو کې ولټوو .

د تاريخ په اوږدو کې نړيوالو تجريبو دا ثابته کړيده او نن ورځ د ټولي نړۍ لپاره د ا يو منل شوي اصل دي چې يو سياسي نظام هغه وخت پايښت کولايشي چي لاندې دري عمده او ضروري شرطونه يې پوره او تامين وي .

ددې درو اساسي شرطونو پرځای کول او تامينول او په ښه طريقه د هغوی عملي کول د يو سياسي نظام د پايښت اساس جوړوي .

د نظام د بري او پايښت لپاره په نړيواله سطحه منل شوي دري بنيادي او ضروري شرطونه ،اصول او ارزښتونه عبارت دي له:

1 : دملت دوګړو ترمنځ د ملي وحدت تامين .

2 : د سياسي نظام مشروعيت :

(c) ketabton.com: The Digital Library

3 : دسیاسي نظام ثبات:

1:پښتون ملت د ملي وحدت د تامین ضامن دی:

په یوهېواد کې دسیاسي نظام ددوام ، تحکیم ، دداخلي بحرانو څخه دنجات ، دخارجي تحمیل شوو بحرانو او خارجي مداخلو د مخنیوي او په ملي سطحه دداسې نورو مسایلو د حل لپاره یو بنیادي او اساسي شرط دادي چې د هغه هېواد د وګړو ترمنځ ملي وحدت تامین وي .

د یوهېواد دوګړو ترمنځ د ملي وحدت تامین د هغه هېواد خلکو ته داسې نه ماتیدونکي ملي قوت وربخښي چې د هغه په زور دوی د داخلي او خارجي بحرانو د حل مناسب توان مومي .

نن چې افغانستان په سیاسي ،اقتصادي او ټولنیزو ساحو کې د سختو بحرانو سره مخامخ دي عمده علت یې دادي چې د افغان نجیب ملت ترمنځ ملي وحدت عملاً د منځه تللي دي .

د تیرو دیرشو کلنو په جریان کې ددو سوپر طاقتونو اود لیري او نږدې ګاونډیوهېوادونو ښکاره او پټو یرغلونو او د شیطاني مثلث د غږو شیطاني توطیو په سبب دافغان نجیب ملت ترمنځ ملي وحدت ته ډیرزیات تاوانونه ورسیدل .

د تیرو دیرشو کلنونو په جریان کې زموږ دهېواد دښمنانو د افغان نجیب ملت ترمنځ د ملي وحدت د نه موجویت څخه په استفاده همیشه داکوښښ کړیدي چې د افغانانو د منځه څخه خپل اجنټان انتصاب ،هغوی په زورپرافغان نجیب ملت د دوی د حاکمانو په حیث مقرر کړي .

خارجیانو همیشه خپل دي غلامانو ته امر کړیدي چې د افغان نجیب ملت مطلق اکثریت ،د افغان نجیب ملت ستون فقرات او د افغان نجیب ملت د ملي وحدت محور او دافغانستان د بقا یوازني ضامن یعني پښون ملت وځپي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خارجیانو خپل غلامانو ته دا امر کړیدي چې د پښتنو رښتنی مشران د هېواد د سیاسي ، اقتصادي او ټولنیز ژوند د ساحو څخه بې برخي کړي ترڅو د هېواد د رهبرۍ واګي ددوی د اجنټانو په نوم د خارجیانو پلاس کې پاتي شي .

نن ورځ که وطن پال افغانان غواړي چې د دوی ملت او هېواد د روانو سیاسي اقتصادي او ټولنیزو بحرانو څخه خلاص شي ، نو ددوی دا ملی دنده ده چې د افغان د هر قشر مشران ، کشران او روڼ اندي وهڅوی چی د افغان نجیب ملت ترمنځ د ملي وحدت د تامین لپاره نه ستړي کیدونکي تلاش او مبارزه وکړي ، او په دې لار کې د هیڅ ډول تلاش او قرباني څخه ځان ونه سپموي .

د افغان نجیب ملت ترمنځ هغه وخت رښتني ملي وحدت منځته راتلای شي چې پښتانه د ملي وحدت د محور حیثیت غوره کړي ، یا په بله وینا پښتنو ته باید د افغان نجیب ملت د ملي وحدت د تامین په پروسه کې محوري او مخکښ رول ورکول شي ، ځکه چې <u>پښتون ملت دا توان او ظرفیت لري چې د پښتو او پښتونولي د قانون مطابق نور واړه قومونه دورونو په شان پر خپل پراخه او د سخاوت نه ډکه لمن سره راټول کړي او د افغان نجیب ملت ملي وحدت تامین کړي .</u>

پښتانه د خپل علي پښتني او ملي خصوصیاتو د لرولو په سبب او د افغان ملت د مطلق اکثریت په حیث دا توان لري چې د افغان نجیب ملت نور واړه قومونه ځانته را جلب کړي .

په ډیر افسوس سره باید ووایو چې په تیرو دیرشو کلنو کې د خارجیانو د مستقیمو مداخلو په سبب د افغان نجیب ملت ملي وحدت سخت زیانمن شو ، خارجیانو د افغانستان او افغان نجیب ملت درهبرۍ چاري هغه افغانانو ته وسپارلي چې ددوی په استخباراتي سازمانو پورې تړلي وه .

که مونږ د بشري ټولني تاریخ ته توجه وکړو ، همیشه قوي هېوادونو د ضعیفه هېوادونو په کورنیو چاروکې مداخلي کړي حتي هغوی یې خپل غلامان کړیدي .

د قوي هېوادونو دا مداخلي د ضعیفو هېوادونو په کورنیو چارو کې تر نن پورې هم جاري دي .

که او سنۍ نړۍ ته نظر واچو نن هم استعماري قوتونه همیشه د اقلیتونو د حقوقو ددفاع په نوم په نورو هېوادونوکې د مداخلي حق ځانته ورکړیدي ، او د اقلیتونو د حقوقو ددفاع په بهانه یې په نورو هېوادونو کې مداخلي کړیدي او د هغه هېواد دولتي چاري یې په اقلیتونو پورې تړلیو اجنټانو ته سپارلي دي . . .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پەننی نړۍ کې داقلیتونو د حقوقو ددفاع تر شعار لاندې قوي هېواد ونه ضعیفه هېوادونه پـه غیـري مستقیم اشغالوي .

دټولنپوهنې د علم پر اساس د اقلیتونو دمنځه پـه خارجي اسـتخباراتو پـورې تړلـو اجنټانو پـر اوږو ولاړ ټول نظامونه همیشه نامشروع ، په سیاسي لحاظ بې ثباته او لړزان وي .

پـه افغانسـتان کـې هـم دتیـرو دیرشـو کلنـو پـه دوران کـې د پردیـو پـلاس جوړشـوي او تپـل شـوي نظامونو مشروعیت ترسوال لاندی ووه نو ددی سببه دا ټول نظامونه په سیاسي لیحاظ ډیر بی ثباته وه .

په هېواد کې د پردیو په مرسته جوړ شوو نظامونو د خپل بادارانو په امر او دستور دافغانانو تـرمنځ دکورنیو جنګونو اور ته لمن ووهل ، او د افغانانو ترمنځ یې کورنیو جنګونو ته دوام ورکړي او په دې ډول یې د افغان نجیب ملت ترمنځ ملي وحدت عملاد منځه یووړو .

نن ورځ د ملي وحدت د نشته والي په سبب ټول افغان نجیب ملت مخصوصا مظلوم پښـتون ملت پـه سختو رنجونو او کړاونو اختـه دي ، نـو پـه دې اساس دافغـان نجیب ملت تـرمنځ د ملي وحدت بیا تامینول یو اشد ضرورت دي .

دافغان نجیب ملت دملي وحدت د تامین په پروسه کې پښتون ملت یـو اساسـي ، محـوري او نهایـت ضروري عنصر دي ، ځکه چې د پښتنو د مشرتوب ځخه بغیر د افغانانو ترمنځ د ملي وحدت تامین نا ممکن کاردي ، علت یې دادي چې پـه افغانسـتان کـې داوسیدونکو وړو قومونو مشـران یـو د بـل د مشرتوب منلو ته تیار ندي چې ژوندي مثالونه یې د نجیب الله د دولت تر سقوط وروسته د تاجکو او ازبکو ، د تاجکو او هزارو ترمنځ د کابل په کوڅو کې خپل منځي جنګونه دي .

افغان اقلیتونو دخپل مشرانو په امر او قوماندہ د کورني جنګونو په جریان کې یو د بل پر ضـد دداسې وحشت او بربریت ځخه کار واخستې چې زموږ په تاریخ کې یې بل مثال نه لیدل کېږي .

د اقلیتونو ملیشو د خپل مشرانو په امر دخپل مخالفینو دښځوبی عزتۍ وکړي ، دانسانانو پـه سرونو کې یې میخونه ټک وهل ، دمړي درقص په نامه یې د یو بې مثالـه انسـانیت ضد وحشـت ، جنایـت او بربریت ننداري وکړي ، ښځې یې مجبوره کړي چې د نـارینو پـه وړانـدې ولادت وکـړي ، د ډېـرو زیـاتو انسانانو پر پت ،عزت او مـال یـې تیـري وکـړي ، انسـانان یـې ژونـدي پـه کـانټینرونو کـې وسـوځول ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي انسانان یې د باغ وحش ودرنده حیواناتو ته واچول ، د کابل د ښاریانو او دهیواد د نورو برخو دوګړو شخصي او دولتي شتمنۍ یې چور او تالان کړي . . .

لنډه دا چې د اقليتونو مليشو د خپل مشرانو په امر داسې دبشر ضد جنايات او خشن اعمال یو دبل پر ضد حتی د پښتنو پرضد انجام کړل چې داسې وحشت د افغانستان په تاريخ کې پخوا اکله هم د چا د خوا نه وو انجام شوي .

دافغانانو لپاره دا د ډېري خوښۍ خبره ده چې په اقليتونو پوري تړلي عام ولس ټول ډېر وطندوسته ، د افغان نجيب ملت د ملي وحدت طرفدار او ټول یې په یوه خوله د پښتون قوم مشرتوب په ډېر افتخار او ورين تندي سره مني .

د پورته ذکر شوو حوادثو او تاريخي تجريبو پر اساس موږ ویلای شو چې پښتون ملت په افغانستان کې د افغان نجيب ملت ترمنځ د ملي وحدت د تامين د پروسي اساسي ، ضروري او محوري عنصر جوړوي .

د افغان نجيب ملت ترمنځ د ملي وحدت د تامين ومقدس ملي ارمان ته د رسيدو په خاطر تر بل هر چا لومړي بايد د پښتنو مشران ،کشران او روڼ اندي د اسلام د مقدس دين او د پښتو او پښتونولي د قانون په پيروي د مبارزي ميدان ته راودانګي او په دې ملي لاره کې د هيڅ ډول قربانۍ څخه دريغ ونکړي .

د افغان نجيب ملت ترمنځ د ملي وحدت د تامين په خاطر بايد لومړي په خپله ټول باعزته پښتانه مشران ، پښتانه زلميان ،پښتني خوندي او ورونډه د اسلام د مقدس دين او د پښتو او پښتونولي د لرغوني قانون مطابق د خپل هېواد او ولس د نجات په خاطر سره را ټول شي او د پښتنو څخه د پښتو او پښتونولي مطابق يو ستر پښتني قوت جوړکړي او بيا د ا ستر پښتني ملي قوت د افغان نجيب ملت د ملي وحدت د تامين لپاره نه ستړي کيدونکي تلاش او مبارزه وکړي .

2 :د پښتنو ملاتړ د نظام د مشروعيت ضامن دی:

د هر سياسي نظام د دوام او برياليتوب لپاره يو عمده او ضروري شرط د " نظام مشروعيت "دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنړۍ د منل شوو قوانینو پر اساس د کوم نظام څخه چې د خپل ملت اکثریت ملاتړ وکړي نو هغه نظام ته په ټوله نړۍ کې مشروع نظام ویل کېږي .

په افغانستان کې دنظام څخه د پښتنو ملاتړسیا سي نظام ته

"مشروعیت" ور بخښي ،ځکه چې د نظام څخه د پښتنو ملاتړ د نظام څخه د افغان نجیب ملت د مطلق اکثریت د ملاتړ معني لري ، ځکه چې پښتانه د افغان نجیب ملت مطلق اکثریت جو ړوي .

ترڅو چې پښتانه په افغانستان کې د سیاسي نظام ملاتړ ونکړي نظام په هیڅ ډول په ملي او نړیوال سطحه د مشروعیت څخه نشي برخمن کیدلای ، یا په بله وینا کوم نظام چې په افغانستان کې د پښتنو ملاتړ د ځان سره ونه لري هغه نظام د پښتنو او ټولو افغانانو لپاره

" مشروع نظام " ندي او په هیڅ ډول به خپل سیاسي ژوند ته دوام ورنکړ ایشي چې ژوندي مثالونه یې د شاه شجاع ، دسقاو زوی حبیب الله او په تیرو کلنو کې د پردیو پلاس کېنول شوی ګوډاګی نامشروع ،بې ثبا ته او په پردو پورې تړلي نظامونه دي چې د افغانستان په تاریخ کې دبدنام ترینو نظامونو په نوم ثبت شوي دي .

په ډېر افسوس سره باید ووایو چې د حامد کرزي نظام هم که اصلاح نشي پر داسې لاررروان دي چې د پښتنو ملاتړدلاسه ورکوي او په یو نا مشروع او بې ثباته نظام بدلیږي .

3 :پښتانه نظام ته سیاسي ثبات بخښي:

د یودولتي نظام د ملي او نړیوال اعتبار او پایښت لپاره سیاسي ثبات نهایت مهم او حیاتي ارزښت لري.

د نړۍ دولتونه او اقتصادي موسیسات د نظام پر شکل (راست دي او که چپ) دومره حساب نکوي لکه د نظام پر سیاسي ثبات چې حساب کوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مثال په ډول هند یو با ثباته دموکراتیک هېواد دي او چین او ویتنام د باثباته کمونیست نظامونو لرونکي هېوادونه دي خو د نړۍ ټول هېوادونه ښه اړیکي ور سره لري او د جهان اقتصادي موسسي سرمایګذاري په کې کوي .

افغانستان او پاکستان د قوانینو پراساس دموکراتیک هېوادونه دي خو سیاسي ثبات نه لري ځکه نو نړیوالي اقتصادي موسسي سرمایګذاري نه په کې کوي .

نو په دې اساس موږ ویلای شو چې د افغان سیاست مدارانو مخصوصا د پښتنو سیاست مدارانو او ټول افغان نجیب ملت لومړنۍ ملي دنده داده چې باید کوښښ وکړي او په هېواد کې یوه دوامداره باثباته سیاسي نظام منځته راولي .

افغان سیاست مداران او د افغاني ټولنې په هر قشر پوري ترلي بانفوذه اشخاص باید کوښښ وکړي او د یو افغان په صفت دا خپل ملي دنده وګڼي چې د هري هغه نظر او کړني څخه ځان وژغوري چې په هېواد کې د نظام د بې ثباتۍ سبب کېږي ، او د دې پرخلاف دا مشران باید داسې هلي ځلي وکړي چې د نظام د پایښت او سیاسي ثبات سبب کېږي .

پښتانه د افغان نجیب ملت ستون فقرات جوړوي د پښتنو څخه بغیر د افغان په نوم ملت وجود نشي درلودلای نو د پورته د لیل او عیني واقعیت پر اساس موږ ویلای شو چې په افغانستان کې د میشتو ورونو قومونو په منځ کې د هېواد او نظام د ساتلو په باره کې د پښتنو مسئولیت تر بل هر قوم زیات اودروند دې ، پښتانه باید خپل دي دروند ملي مسئولیت ته ډیر زیات متوجه اوسي او په دې باید پوه وي چې که دوی خپل ملي دنده په ښه ډول انجام نکړي نو نه تنها دوی بلکه ټول ملت د مشکلاتو او ربړونو سره مخامخ کېږي .

که پښتانه خپل ملي مسئو لیت چې د ګران هېواد او افغان نجیب ملت په وړاندي یې لري په پوره ایمانداری سره انجام نکړي په دنیا او اخرت کې به د خدای(ج) او افغان نجیب ملت په وړاندي مسئول وي ، ځکه چې د پښتنو ملاتړ په افغانستان کې نظام ته سیاسي ثبات وربخښي او په یو باثباته نظام کې ټول ملت ارام او سوکاله وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا یو انکار نه منونکي عیني واقعیت دي چي په افغانستان کې د پښتنو ملاتړ د افغان نجیب ملت د ملي وحدت د تامین ، د هېواد د سیاسي نظام د مشروعیت ، په هېواد کې د باثباته سیاسي نظام د جوړښت او په هېواد کې د تل پاتي سولې د برقرارۍ یوازني ضامن دي .

پښتون ملت د افغان نجیب ملت د مطلق اکثریت په حیث باید د نورو ورونو قومونو په ملاتړ د افغانستان د سیاسي ، اقتصادي ، ټولنیزو او فرهنګي چارو واګي په خپل لاس کې واخلي او په عدالت سره د دولت چاري پرمخ رهبري کړي .

دا ښکاره خبره ده چي په تیرو دیرشو کلنو کې زموږ د ملت دښمنانو او د هغو داخلي اجنټانو پر ټول افغان ملت مخصوصا پر پښتنو ډېر ظلم کړیدي او دوی یې د افغانستان د سیاسي ، اقتصادي او ټولنیز ژوند د ساحو څخه ایستلي دي او هېواد یې د خارجي هېوادونو مخصوصا ګاونډیو هېوادونو په مستعمره بدل کړیدي .

زموږ د ګران هېواد او افغان نجیب ملت خارجي دښمنانو او د هغو داخلي اجنټانو د پښتنو پر ضد دا ظالمانه اعمال ځکه انجام کړیدي چي هغوی پوهیږي چې د پښتنو د بربادۍ څخه بغیر دوی دافغانستان پاکه خاوره تر خپل کنترولاندي نشي راوستلای .

دا یو تجربه شوي او عیني واقعیت دي او د افغان نجیب ملت دوستان او دښمنان هم ټول په دې ښه پوهیږي چي:

1 : تنها " پښتون ملت " دا توان لري چې نور ورونه قومونه پر ځان راټول کړي او د افغان نجیب ملت " ملي وحدت " تامین کړي .

2 : تنها " پښتون ملت " دا توان لري چي په هېواد کې یو خپلواک نظام ایجاد او هغه ته " مشروعیت " ورکړي .

3 : تنها " پښتون ملت " دا توان لري چي په افغانستان کې یو

" باثباته سیاسي نظام " ایجاد او د هغه څخه دفاع وکړي .

4: تنها " پښتون ملت " دا توان لري چي په افغانستان کي

" تل پاتي سوله " تامین کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

5: تنها " پښتون ملت" دا توان لري چې دنورو وروڼو قومونو په مرسته دهېواد د "ملي استقلال ، ملي حاکمیت ،مځکنۍ بشپړتیا ،ملی ګټو اوملی نوامیسو " څخه دفاع وکړي .

پښتون ملت د زرګونو کلونو راهېسې بیا تر نن پورې د پښتونخوا په پاکه خاوره کې د پښتو او پښتونولي د قانون په پیروي خپل ټولنیز جوړښت ساتلي دي چې پښتنانه اتفاق ، یوالي ، ازادۍ غوښتلو ، د همسایه ګانو او نړیوالو سره په سوله کې د ګډ ژوند کولو ته رابولي ،او همدا د پښتو او پښتونولي د لرغوني قانون پیروي ده چې پښتون ملت ته د هغه د بقا او د خپل هېواد څخه ددفاع توان وربخښي .

پر عیني واقعیتونو او تاریخي دلایلو ولاړ دا پورته ذکر شوي حقایق د دې سبب شوي دي چې نن پښتانه د افغانستان د دښمنانو اودهغوی دداخلي جاسوسانو د خوا هدف ګرځېدلي دي اودهېواد د سیاسي ، اقتصادي او ټولنیز ژوند څخه په ظلم او زورایستل شوي دي .

د شیطاني مثلث د غړو دخوا ټول پښتون ملت د دوی د دښمنانو دخوا ونړیوالو ته د طالب او القاعده د تروریستانو په نوم ورپېژندل کېږي ، پر کورونو ، ودونو ، خیراتو نو اود واده پر مراسمو یې بمباری کېږي او د نړۍ او افغانستان زندانونه یې په پښتنو ډک کړیدي .

په داسې سختو او نامناسبو شرایطو کې چې د ستر پښتون ملت دین ، سر ، ناموس ، عزت ، مال ، ازادي او د پښتونخوا مځکنۍ بشپړتیا ، ملي ګټې او ملي نوامیس د سخت جدي خطر سره مخامخ دي ، داسلام د مقدس دین اود پښتو او پښتونولي د قانون پر اساس دا د هر رښتني پښتون اسلامی او پښتني فرض دي چې د پورته ذکر شوو پښتني او انساني ارزښتونو پردفاع "ننګ " وکړي ، دا د پښتنو لپاره د "ننګ "وخت دي چې د پښتو او پښتونولي دا مقدسه وظیفه او ملي وجیبه په سم ډول انجام کړي او د پښتون ملت دغمونو او خواریو دي بې پایه لړۍ ته د پاي ټکي کېږدي ،او هم ټول افغان نجیب ملت د دې روان بحران څخه خلاص کړي او د خپل هېواد او افغان نجیب ملت د دښمنانو شوم پلانونه ورشنډ کړي .

ومن الله التوفیق .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخذ ليکونه:

1: لنډکی پښتو: دسترپښتو ن وزيرمحمد ګل خان مومند ليکنه .

2: دستار نامه : د ستر پښتو ن خوشال خان خټک ليکنه .

3: پښتانه دافغانستان په افسانوي اوداستاني تاريخ کې:

دغوث خيبري ليکنه .

4: پښتانه دکلتوري ښکيلاک په ځنځيرونوکې: دغوث خيبري ليکنه .

5: پښتونولي: د قيام الدين خادم ليکنه .

6: دافغانستان لنډ تاريخ : د عبدالحي حبيبي ليکنه .

7: پښتانه دتاريخ په رڼا کې: دسيدبهادرشاه ظفرکاکاخيل ليکنه .

8: افغانستان در مسير تاريخ: د ميرغلام محمد غبار ليکنه .

9: دافغان ملت پلار احمد شاه بابا : دعظم سيستاني لنډه ليکنه .

10: دافغانستان تاريخي اتلس : دعتيق پاڅون ليکنه.

11: دکابل سلطنت بيان: دمونټ ستيوارډ الفنستين ليکنه .

12: کی.جی.بی په افغانستان کې: دواسيلی ميتروخين ليکنه .

13: افغانستان دديموکراسۍ اوجمهوريت په کلونو کې .

دعبدالغفار فراهی ليکنه .

14: سقاوی دوم : دسمسور افغان ليکنه .

15: د پښتواوپښتونولي د قانون په باره کې ما شخصاً د پښتنو د ځينو قومونو د سپين ږيرواومشرانوسره لکه دمراټيو يا شيرانيو ، مندوخيلو ، کا کړانو ،سليمانخيلو ، موسي خيلو ، هريپالو ، خروټو ، توخو ، احمد زو ، نورزو ، اچکزو ،پوپلزو ، مسعودو ، وزيرو ،بيټنيانو ، تڼيو ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځدرانو ، بنګښو ،یوسفزو اوداسې نورو قومونو د سپین ږیرو سره خبري کړېدي ، د پښتو او پښتونولي په باره کې چې مې څه ددوی څخه اورېدلي دي هغه مې په دې کتاب کې لیکلي دي .

د پښتنو قومونو او د بلغارد باد په باره کې مي د علامه عبدالشکور رشاد څخه چې څه اوریدلي دي هغه مي دلته لیکلي دي ، د احمد زو د موسى اوعیسى دجرګې په بارکې چې مې څه لوستلي او اورېدلي وه هغه مې دلته لیکلي دي .

په درنښت

عبدالحکیم (نورزی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لراوبر برېښنايي كتابتون

قدرمنو لوستونكو !

تاسو كولاۍ سئ د لراوبر ويبپاڼي په برېښنايي كتابتون كي زيات شمېر ارزښتناک او په زړه پوري آثار په خپل تفريحي وخت كي مطالعه كړئ .

د لراوبر انلاين كتابتون ستاسو لپاره د لاندينيو موضوعګانو اړوند آثار پر ليكه كوي :

- **اسلام او مذهب**
- **ساينس او تخنيك**
- **سپورټ او روغتيا**
- **تاريخ او سياست**
- **هنر او ادبيات**
- **دماشومانو لپاره**
- **بېلابېل آثار**

www.Larawbar.net/library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library